

Raport o stanie Miasta 2017

Kraków 2018

Prezydent Miasta Krakowa

Urząd Miasta Krakowa, Wydział Rozwoju Miasta
pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków
tel.: +48 12 616 15 48, fax: +48 12 616 17 17
e-mail: wr.umk@um.krakow.pl
www.krakow.pl/biznes

Opracowanie:
Urząd Miasta Krakowa
Wydział Rozwoju Miasta

Dyrektor:
Rafał Kulczycki

Zespół:
Agata Chelstowska, Agnieszka Czerwińska, Renata Filip, Marta Żak

Projekt graficzny, skład:
Studio Kozak

Druk:
System-Graf
Nakład: 300 egz.
ISSN 1895-9466

Raport opracowano w oparciu o materiały źródłowe wydziałów Urzędu Miasta Krakowa, miejskie jednostki organizacyjne i innych instytucji.

Wydawca składa podziękowania instytucjom, firmom, wydziałom i biurom Urzędu Miasta Krakowa, miejskim jednostkom organizacyjnym oraz wszystkim innym podmiotom, które – udostępniając dane – przyczyniły się do opracowania tej publikacji.

Raport o Stanie Miasta 2017 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2017 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

Przy publikacji danych z niniejszego opracowania prosimy o podanie źródła.

Elektroniczna wersja *Raportów o Stanie Miasta* znajduje się na stronie internetowej www.bip.krakow.pl w zakładce „Rozwój Miasta” oraz na stronie www.krakow.pl w części „Biznes”.

Szanowni Państwo,

wydawany cyklicznie *Raport o stanie Miasta* to kompleksowe i miarodajne źródło wiedzy o Krakowie oraz zmianach zachodzących we wszystkich obszarach aktywności jego mieszkańców. Zebrano w nim wszelkie informacje, dane statystyczne, a także opracowane przy udziale ekspertów analizy i zestawienia, które mogą być dla czytelnika użyteczną wskazówką w pracy, nauce czy planowaniu przyszłych aktywności. Lektura raportu pozwala w maksymalnie zobiektywizowany sposób przyjrzeć się głównym tendencjom rozwojowym i zmianom, jakie zachodzą w różnych sferach życia Krakowa.

Z przyjemnością przekazuję Państwu kolejny, jubileuszowy, 25. raport o stanie naszego miasta.

Zapraszam do lektury.

A handwritten signature in black ink, consisting of a long, sweeping diagonal stroke followed by several smaller, more intricate strokes.

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

SPIS TREŚCI

I.	O Krakowie i krakowianach	13
I.1.	Tło geograficzne	15
I.2.	Demografia	15
I.2.1.	Ludność na podstawie danych z Urzędu Statystycznego w Krakowie	15
I.2.2.	Prognoza demograficzna	20
I.2.3.	Ludność na podstawie Rejestru mieszkańców i ewidencji ludności	20
II.	Zagospodarowanie przestrzenne	25
II.1.	Zmiany przepisów i procedur dotyczących planowania przestrzennego	27
II.2.	Prace analityczne podjęte w obszarze planowania miejscowego w 2017 roku	27
II.3.	Decyzje administracyjne związane z procesem inwestycyjnym	29
II.4.	Rewitalizacja obszarów Krakowa	32
III.	Ochrona środowiska i rolnictwo	35
III.1.	Stan środowiska naturalnego	37
III.1.1.	Jakość powietrza atmosferycznego	37
III.1.2.	Natężenie hałasu	39
III.1.3.	Działania w zakresie ochrony przed PEM (polami elektromagnetycznymi)	40
III.1.4.	Jakość wód powierzchniowych	40
III.2.	Gospodarka odpadami	41
III.2.1.	Odpady przemysłowe	41
III.2.2.	Odpady komunalne	42
III.3.	Edukacja ekologiczna	42
III.4.	Obszary zielone	43
III.5.	Rolnictwo	44
IV.	Transport i komunikacja	47
IV.1.	System transportowy	49
IV.1.1.	Transport drogowy	49
IV.1.2.	Infrastruktura rowerowa	50
IV.1.3.	Parkingi	51
IV.1.4.	Ważniejsze inwestycje drogowe realizowane przez ZIKIT	51
IV.2.	Bezpieczeństwo ruchu drogowego	51
IV.3.	Komunikacja miejska	53
IV.3.1.	Ważniejsze inwestycje zrealizowane w 2017 roku przez MPK SA	57
IV.4.	Komunikacja kolejowa	58
IV.5.	Komunikacja lotnicza	59
V.	Gospodarka komunalna	61
V.1.	System zaopatrzenia Krakowa w wodę	63
V.1.1.	System awaryjnego zaopatrzenia w wodę	64
V.1.2.	Jakość wody pitnej	65
V.1.3.	Remonty i modernizacje sieci wodociągowej	65
V.2.	System kanalizacyjny	66
V.2.1.	Kanalizacja ogólnospławna i sanitarna	66
V.3.	Ciepłownictwo	68
V.3.1.	Wybrane inwestycje oraz modernizacje realizowane przez MPEC SA w 2017 roku	71
V.3.2.	Działania proekologiczne realizowane przez MPEC SA w 2017 roku	71
V.4.	Energia elektryczna	72
V.5.	Gazownictwo	73
V.6.	Cmentarnictwo	74
VI.	Gospodarka i turystyka	77
VI.1.	Firmy działające w Krakowie	79
VI.1.1.	Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON	79
VI.1.2.	Usługi biznesowe	83
VI.1.3.	Centralna Ewidencja i Informacja O Działalności Gospodarczej	84
VI.2.	Specjalna Strefa Ekonomiczna – Krakowski Park Technologiczny (SSE – KPT)	84
VI.3.	Handel	89
VI.3.1.	Nowoczesne powierzchnie handlowe	89
VI.3.2.	Targowiska	91
VI.4.	Koncesje wydawane przez Prezydenta Miasta Krakowa	92
VI.5.	Sprzedaż i wyniki finansowe przedsiębiorstw	93

VI.5.1.	Wielkość sprzedaży w jednostkach sektora przedsiębiorstw	93
VI.5.2.	Wyniki finansowe przedsiębiorstw	94
VI.6.	Rynek pracy	95
VI.6.1.	Bezrobocie	95
VI.7.	Centrum Obsługi Inwestora	101
VI.8.	Kraków jako Smart City – Idea Inteligentnego Miasta	102
VI.9.	Rozwój przedsiębiorczości	103
VI.9.1.	Realizacja Krakowskiego Programu Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta w 2017 roku	103
VI.9.2.	Start-upy	104
VI.10.	Turystyka	105
VI.10.1.	Ruch turystyczny	105
VI.10.2.	Turystyka biznesowa	110
VI.10.3.	Turystyka religijna	110

VII. Szkolnictwo wyższe, nauka i postęp technologiczny 113

VII.1.	Szkoły wyższe	115
VII.2.	Polska Akademia Umiejętności (PAU)	122
VII.2.1.	Działalność naukowa	122
VII.2.2.	Działalność wydawnicza	123
VII.2.3.	Działalność biblioteczna	123
VII.2.4.	Archiwum Nauki PAN i PAU	123
VII.3.	Polska Akademia Nauk (PAN)	124
VII.3.1.	Działalność PAN	125
VII.4.	Narodowe Centrum Nauki (NCN)	126
VII.5.	Jednostki badawczo-rozwojowe	127
VII.5.1.	Instytuty badawcze	127
VII.5.2.	Ośrodki badawczo-rozwojowe i jednostki równorzędne posiadające różne formy prawno-organizacyjne	127
VII.5.3.	Ośrodki badawcze działające przy uczelniach	127
VII.5.4.	Centra badawczo-rozwojowe firm	128
VII.6.	Wybrane jednostki współpracy naukowo-wdrożeniowej	128
VII.6.1.	Centra Transferu Technologii	128
VII.6.2.	Spółki spin-off i spin-out	128
VII.6.3.	Inne jednostki współpracy naukowo-wdrożeniowej posiadające różne formy prawno-organizacyjne	129
VII.7.	Klaster i inicjatywy klastrowe w Krakowie	129
VII.8.	Ochrona własności przemysłowej w Krakowie	130

VIII. Kultura i dziedzictwo narodowe 131

VIII.1.	Instytucje kultury w Krakowie finansowane przez samorząd gminny i wojewódzki	133
VIII.2.	Realizacja projektów własnych Gminy Miejskiej Kraków	139
VIII.2.1.	Działalność Krakowskiego Biura Festiwalowego (KBF) w obszarze kultury i przemysłów kreatywnych	141
XV.2.1.1.	Krakow Film Commission (Krakowska Komisja Filmowa)	143
VIII.3.	Mecenat Gminy Miejskiej Kraków	144
VIII.3.1.	Otwarte konkursy ofert	144
VIII.3.2.	Udzielanie dotacji państwowym instytucjom kultury	145
VIII.3.3.	Nagrody i stypendia	145
VIII.3.3.1.	Nagrody Miasta Krakowa	145
VIII.3.3.2.	Nagroda Teatralna im. Stanisława Wyspiańskiego	145
VIII.3.3.3.	Nagroda im. Kazimierza Wyki	146
VIII.3.3.4.	Nagroda Conrada za najlepszy debiut literacki roku 2016	146
VIII.3.3.5.	Nagroda w Konkursie na Książkowy Debiut Poetycki im. Anny Świrszczyńskiej	146
VIII.3.3.6.	Nagroda Forum Ekonomicznego Nowa Kultura Nowej Europy im. Stanisława Vincenza	146
VIII.3.3.7.	Nagroda Żółtej Ciżemki	146
VIII.3.4.	Konkurs Mecenat Kultury Krakowa (MKK)	147
VIII.3.5.	Stypendia Twórcze Miasta Krakowa	147
VIII.3.6.	Konkurs Inicjatyw Teatralnych Giełda Teatralna 2017–2018	147
VIII.3.7.	Rozwój infrastruktury sprzyjającej środowisku twórczemu Krakowa	148
VIII.4.	Mecenat Małopolski	148
VIII.5.	Inwestycje z zakresu kultury	149
VIII.6.	Ochrona zabytków	151
VIII.6.1.	Prace konserwatorsko-budowlane finansowane z budżetu Gminy Miejskiej Kraków	152
VIII.6.2.	Prace konserwatorsko-budowlane finansowane ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (NFRZK)	153

VIII.6.3. Prace konserwatorskie finansowane z innych źródeł w 2017 roku	154
VIII.7. Wydatki samorządu miejskiego na kulturę	154
VIII.8. Inne działania samorządu miejskiego w obszarze kultury w 2017 roku	155

IX. Edukacja	157
IX.1. Przedszkola	159
IX.2. Szkoły podstawowe i gimnazja	160
IX.3. Szkoły ponadgimnazjalne	163
IX.4. Szkoły muzyczne	166
IX.5. Kształcenie specjalne i integracyjne	166
IX.6. Zatrudnienie w placówkach samorządowych	167
IX.7. Nauczanie języków obcych	169
IX.8. Szkolna baza sportowa	171
IX.9. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	171
IX.10. Placówki oświatowo-wychowawcze	172
IX.11. Wydatki z budżetu miasta Krakowa na oświatę i wychowanie	173

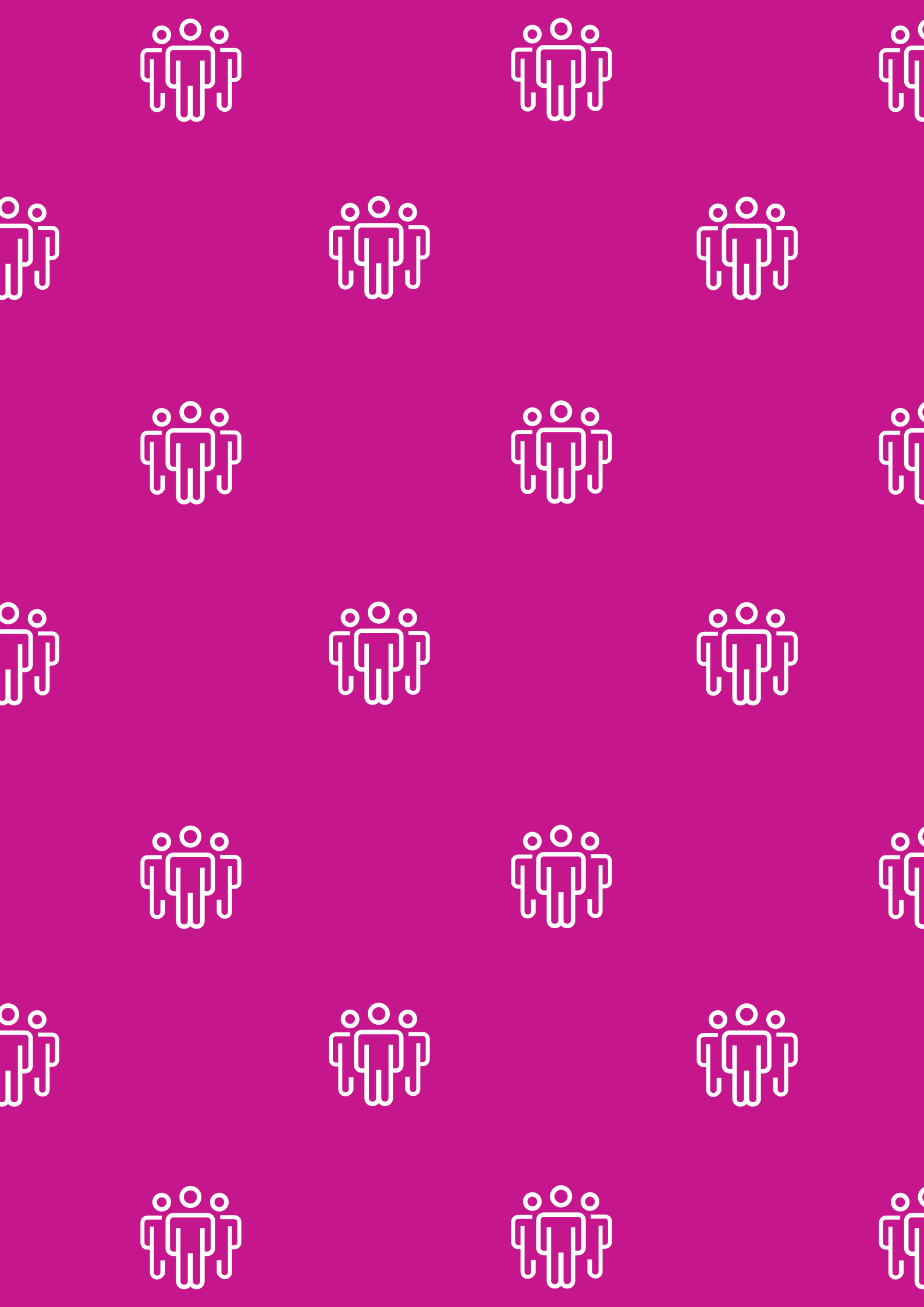
X. Mieszkalnictwo	175
X.1. Rynek mieszkaniowy	177
X.2. Zespół mieszkaniowy Gminy Miejskiej Kraków	179
X.2.1. Pozyskiwanie i sprzedaż lokali	180
X.2.2. Zespół mieszkaniowy zarządzany przez Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie (ZBK)	180
X.2.2.1. Czynsze w budynkach komunalnych	181
X.2.2.2. Remonty w budynkach i lokalach komunalnych	182
X.2.3. Pomoc mieszkaniowa Gminy Miejskiej Kraków	183
X.3. Współpraca Gminy Miejskiej Kraków ze wspólnotami mieszkaniowymi	185
X.4. Dochody i wydatki budżetu miasta związane z mieszkalnictwem	185

XI. Zdrowie i pomoc społeczna	187
XI.1. Żłobki	189
XI.2. Informacje ogólne o świadczeniach zdrowotnych	190
XI.2.1. Lecznictwo ambulatoryjne	191
XI.2.2. Stacjonarna opieka zdrowotna – lecznictwo zamknięte	193
XI.2.3. System Państwowego Ratownictwa Medycznego	194
XI.2.4. Uzdrowisko Swoszowice	195
XI.2.5. Profilaktyka i promocja zdrowia	195
XI.2.5.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, przy realizacji zadań z zakresu profilaktyki zdrowotnej	197
XI.2.5.2. Medycyna szkolna	197
XI.3. Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień	199
XI.4. Pomoc społeczna	202
XI.4.1. Działania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	202
XI.4.2. Pomoc środowiskowa i organizacja społeczności lokalnej realizowana przez MOPS w Krakowie	203
XI.4.3. Udzielone świadczenia	204
XI.4.4. Poradnictwo specjalistyczne	204
XI.4.5. Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	205
XI.4.5.1. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodziców – rodzinna piecza zastępcza	206
XI.4.6. Kluby Integracji Społecznej (KIS)	207
XI.4.7. Centrum Integracji Społecznej	207
XI.4.8. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	208
XI.4.9. Działania realizowane przez MOPS w 2017 roku, współfinansowane z Unii Europejskiej	208
XI.4.10. Praca socjalna, projekty socjalne	209
XI.4.11. Wspieranie działalności charytatywnej	210
XI.5. Pomoc instytucjonalna świadczona przez System Pomocy Społecznej w Krakowie	210
XI.5.1. Domy Pomocy Społecznej (DPS)	211
XI.5.2. Ośrodki wsparcia	211
XI.5.3. Poradnictwo rodzinne i terapia rodzin	212
XI.5.4. Interwencja kryzysowa	212
XI.5.5. Instytucjonalna piecza zastępcza	213
XI.5.6. Ośrodki wsparcia dla osób bezdomnych	214
XI.5.7. Mieszkania chronione	214
XI.5.8. Warsztaty terapii zajęciowej	215

XI.6.	Świadczenia wynikające z polityki społecznej państwa i gminy	215
XI.6.1.	Świadczenia rodzinne w 2017 roku	215
XI.6.2.	Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	217
XI.6.3.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	217
XI.6.4.	Opieka nad repatriantami	217
XI.6.5.	Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej – Gminny Program Aktywności Społecznej i Integracji Osób Starszych na lata 2015–2020	218
XI.6.6.	Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych	219
XI.6.7.	Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Rodziny	220
XII.	Bezpieczeństwo publiczne	223
XII.1.	Policja	225
XII.1.1.	Komisariat Wodny Policji w Krakowie	228
XII.2.	Straż Miejska	229
XII.3.	Ochrona przeciwpożarowa	231
XII.3.1.	Centrum Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa	233
XII.4.	Zadania z zakresu bezpieczeństwa realizowane przez Prezydenta Miasta Krakowa	235
XII.4.1.	Mapa bezpieczeństwa miasta Krakowa	236
XII.4.2.	System monitoringu wizyjnego	236
XII.4.3.	Nakłady finansowe na poprawę bezpieczeństwa	237
XII.4.4.	Młody Kraków – program realizujący poprawę poczucia bezpieczeństwa	237
XII.4.5.	Ochrona przed powodzią	238
XII.4.6.	Obrona cywilna	239
XII.4.7.	Program Profilaktyki Przeciwpowodziowej Obiektów Gminy Miejskiej Kraków	240
XII.5.	Sądy	240
XII.5.1.	Sąd Okręgowy	240
XII.5.2.	Sądy Rejonowe	241
XII.5.3.	Profesjonalne podmioty związane z sądownictwem	242
XII.5.4.	Sąd Apelacyjny	243
XII.6.	Prokuratura	244
XIII.	Sport, kultura fizyczna i rekreacja	247
XIII.1.	Sport dla krakowian	249
XIII.1.1.	Miejskie programy sportowo-rekreacyjne	249
XIII.1.2.	Organizacja imprez i wydarzeń sportowych	250
XIII.2.	Nowoczesna infrastruktura sportowa	252
XIII.3.	Współpraca na rzecz krakowskiego sportu	254
XIII.3.1.	Otwarty Konkurs Ofert i Projektów	255
XIII.3.2.	Stypendia sportowe Miasta Krakowa	255
XIII.3.3.	Przyjaciół Sportu	255
XIII.3.4.	Współpraca Gminy Miejskiej Kraków z uczelniami	256
XIII.3.5.	Udział Gminy Miejskiej Kraków w projektach współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej	256
XIII.4.	Wydatki Gminy Miejskiej Kraków na kulturę fizyczną	256
XIV.	Majątek i budżet miasta	259
XIV.1.	Nieruchomości gruntowe w Krakowie	261
XIV.2.	Majątek Gminy Miejskiej Kraków	263
XIV.2.1.	Dochody z tytułu gospodarowania mieniem Gminy Miejskiej Kraków	263
XIV.2.1.1.	Sprzedaż nieruchomości Gminy Miejskiej Kraków	264
XIV.2.1.2.	Oddanie nieruchomości Gminy Miejskiej Kraków w dzierżawę, użytkowanie wieczyste, użytkowanie, trwały zarząd oraz użyczenie	265
XIV.2.2.	Nabywanie nieruchomości na rzecz Gminy Miejskiej Kraków	266
XIV.3.	Majątek jednoosobowych spółek Gminy Miejskiej Kraków	266
XIV.4.	Wykonanie budżetu Miasta Krakowa	267
XIV.4.1.	Dochody	267
XIV.4.2.	Wydatki	270
XIV.4.3.	Przychody i rozchody	272
XIV.4.4.	Zadłużenie Gminy Miejskiej Kraków	273
XIV.5.	Bezzwrotne środki finansowe z funduszy Unii Europejskiej	273
XIV.5.1.	Projekty Gminy Miejskiej Kraków	274
XIV.6.	Ocena wiarygodności kredytowej (rating) Krakowa	276

XV. Zarządzanie samorządowe	277
XV.1. Władze miasta	279
XV.1.1. Rada Miasta Krakowa	279
XV.1.2. Prezydent Miasta Krakowa, Zastępcy, Pełnomocnicy i Doradcy Prezydenta	280
XV.1.3. Dzielnice Miasta Krakowa	281
XV.2. Udział krakowian w zarządzaniu miastem	283
XV.3. Miejskie jednostki organizacyjne	285
XV.4. Spółki miejskie, spółki i fundacje z udziałem Gminy Miejskiej Kraków	286
XV.5. Przynależność Krakowa do krajowych i regionalnych organizacji samorządowych	288
XV.6. Współpraca międzynarodowa	288
XV.6.1. Współpraca Krakowa z miastami bliźniaczymi	289
XV.6.2. Współpraca Krakowa z miastami partnerskimi	289
XV.6.3. Współpraca z miastami bez formalnych umów o partnerstwie	290
XV.6.4. Przynależność Krakowa do organizacji międzynarodowych	291
XV.6.5. Organizacja wydarzeń o charakterze międzynarodowym	291
XV.7. Współpraca Krakowa z organizacjami pozarządowymi (NGO) i rozwój społeczeństwa obywatelskiego	292
XV.8. Promocja Krakowa	293
XV.8.1. Promocja gospodarcza	293
XV.8.2. Promocja Krakowa jako ośrodka wiedzy i nauki	295
XV.8.3. Miejskie kampanie promocyjne	295
XV.8.4. Organizacja wydarzeń promocyjnych w Krakowie	296
XV.8.5. Promocja turystyczna	297
XV.8.6. Promocja turystyki biznesowej – działania Krakowskiego Biura Kongresów	297
XV.8.7. Promocja turystyki religijnej	298
XVI. Komunikacja społeczna	299
XVI.1. Konsultacje społeczne	301
XVI.2. Miejskie kanały informacyjne	301
XVI.2.1. Kontakt z użytkownikami Internetu	301
XVI.2.2. Dwutygodnik „KRAKÓW.PL”	302
XVI.2.3. Biuro Prasowe	303
XVI.3. Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa (BIP MK)	303
XVI.3.1. Serwisy dołączone do BIP MK	305
Rysunki	307
Rysunek I. Podział administracyjny i liczba ludności zameldowana na pobyt stały w dzielnicach Krakowa w 2017 roku	309
Rysunek II. Struktura wieku i płci mieszkańców Krakowa w 2017 roku	310
Rysunek III. Gęstość zaludnienia w dzielnicach w 2017 roku	311
Rysunek IV. Miejscowe plany zagospodarowania w 2017 roku	312
Rysunek V. Obszary rewitalizacji w Krakowie w 2017 roku	313
Rysunek VI. Lasy w Krakowie w 2017 roku	314
Rysunek VII. Parki w Krakowie w 2017 roku	315
Rysunek VIII. Strefa Płatnego Parkowania w 2017 roku	316
Rysunek IX. Rozmieszczenie jednostek policji oraz liczba popełnionych przestępstw na 1 000 mieszkańców w 2017 roku	317

I.1. TŁO GEOGRAFICZNE

Kraków położony jest niemal w centrum województwa małopolskiego i jest jego stolicą. Położony jest niedaleko (do 150 km) innych ważnych ośrodków i regionów. Należą do nich: na zachodzie – Oświęcim i miasta Wyżyny Śląskiej, na północnym zachodzie i północy – region Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej z Częstochową, na północnym wschodzie – Góry Świętokrzyskie z Kielcami i Sandomierzem, na wschodzie – Wieliczka, Bochnia i Tarnów, na południu – zróżnicowane krajobrazowo pasmo Beskidów wraz z Tatrami i Zakopanem.

Kraków posiada strategiczne położenie komunikacyjne, łączące główne szlaki turystyczne i tranzytowe (Tatry – Morze Bałtyckie, Frankfurt – Kijów).

Kraków rozciąga się z zachodu na wschód pomiędzy 19°47'35"E a 20°13'02"E i z południa na północ między 49°58'04"N a 50°07'32"N. Rozciągłość z południa na północ wynosi 18 km, a z zachodu na wschód – 31 km.

Więcej informacji o położeniu fizycznogeograficznym znaleźć można we wcześniejszych *Raportach o Stanie Miasta* zamieszczonych na stronie internetowej BIP w zakładce Rozwój Miasta/ Raporty pod adresem <http://www.bip.krakow.pl/?id=509>. Kraków jest drugim co do wielkości miastem w Polsce. Dotyczy to zarówno liczby ludności, jak i powierzchni. Zajmuje 326,91 km² i jest podzielony na 18 pomocniczych dzielnic

(I-XVIII). Każda z dzielnic ma swoją nazwę i numer (więcej w rozdziale XVI. Zarządzanie samorządowe).

Kraków to drugie co do wielkości miasto w Polsce. Dotyczy to zarówno liczby ludności, jak i powierzchni

Dane meteorologiczne według stacji pomiarowej w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego: średnia roczna temperatura w 2017 roku wyniosła 9,9°C. Najcieplejszym miesiącem był lipiec ze średnią temperaturą 20,7°C, najzimniejszym – styczeń ze średnią temperaturą -4,5°C. Maksymalna temperatura powietrza w 2017 roku wyniosła 36,7°C – 1 sierpnia, a minimalna: 7 i 8 stycznia: -20°C. Suma rocznych opadów atmosferycznych wyniosła 797,3 mm, maksymalny dobowy opad miał miejsce 19 sierpnia – 37,8 mm. Liczba dni z pokrywą śnieżną: 50 i 277 dni z usłonecznieniem > 0,1 godziny.

I.2. DEMOGRAFIA

I.2.1. LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE DANYCH Z URZĘDU STATYSTYCZNEGO W KRAKOWIE

W końcu grudnia 2017 roku populacja Krakowa wynosiła 767 348 osób i wzrosła o 2 028 osób, tj. o 0,3% w stosunku do 2016 roku. Ludność Krakowa stanowiła 22,6% ogólnej liczby ludności województwa małopolskiego. Kobiety stanowiły 53,3% populacji, a współczynnik feminizacji wyniósł 114, wobec 106 kobiet na 100 mężczyzn w województwie.

W 2017 roku mieszkańcy Krakowa zawarli 4 424 małżeństwa (w 2016 roku 4 062), urodziło się 9 170 dzieci (w 2016 roku 8 816), zmarli 7 663 osoby (w 2016 roku 7 151), w tym 22 niemowlęta. W ujęciu rocznym odnotowano wzrost liczby zawartych małżeństw o 8,9% (w 2016 roku 10%), urodzeń o 4,0% (w 2016 roku 5,9%) oraz zgonów o 7,2%.

Przyrost naturalny był dodatni: 1 507 (w 2016 roku 1 665 osób). Współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł 2,0‰ wobec 2,2‰ w 2016 roku. Saldo migracji wewnętrznej na pobyt stały również było dodatnie i wyniosło 1 616 (w 2016 roku 1 486 osób), kształtując poziom wskaźnika na wysokości 2,11‰ (w 2016 roku 2,37‰).

Liczba ludności Krakowa w 2017 roku wynosiła 767 348 osób. Przyrost naturalny jest dodatni od 10 lat i wyniósł – 2,0‰

Przyrost naturalny od 2008 roku w Krakowie jest dodatni. Od 2009 roku saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych było dodatnie, a obecnie saldo migracji wewnętrznej też jest dodatnie.

Wskaźniki dla Małopolski także były dodatnie: przyrost naturalny 1,86‰ – 6 309 osób, saldo migracji wewnętrznej 1,11‰ – 3 760 osób, przy ujemnym przyroście naturalnym dla Polski -0,2‰, mniej o 870 osób.

TABELA I.1. WYBRANE WSKAŹNIKI DEMOGRAFICZNE DLA POLSKI, WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO I KRAKOWA W LATACH 2010–2017

	Rok	Polska	Województwo małopolskie	Kraków
Liczba ludności faktycznej (w tys.)	2010	38 529,9	3 336,7	757,7
	2011	38 538,4	3 346,8	759,1
	2012	38 533,3	3 354,1	758,3
	2013	38 495,7	3 360,6	759,0
	2014	38 478,6	3 368,3	761,9
	2015	38 437,2	3 372,6	761,1
	2016	38 433,0	3 382,3	765,3
	2017	38 433,6	3 391,4	767,3
Gęstość zaludnienia (w os./km ²)	2010	122	220	2 319
	2011	123	220	2 323
	2012	123	221	2 320
	2013	123	221	2 322
	2014	123	222	2 330
	2015	123	222	2 329
	2016	123	223	2 342
	2017	123	223	2 348
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	2010	107	106	114
	2011	107	106	114
	2012	107	106	115
	2013	107	106	115
	2014	107	106	114
	2015	107	106	115
	2016	107	106	114
	2017	107	106	114
Przyrost naturalny na 1 tys. ludności	2010	0,91	2,25	1,04
	2011	0,34	1,74	0,56
	2012	0,01	1,35	0,01
	2013	-0,46	1,20	0,26
	2014	-0,03	1,43	0,64
	2015	-0,67	0,99	0,54
	2016	-0,15	1,66	2,18
	2017	-0,02	1,86	1,97
Saldo migracji na 1 tys. ludności	2010	-0,06	1,34	0,56
	2011	-0,11	1,29	1,29
	2012	-0,17	1,07	0,97
	2013	-0,52	0,84	1,33
	2014	-0,41	0,88	2,02
	2015	– ¹	– ¹	– ¹
	2016	0,04	1,09	2,37
	2017	– ¹	1,11	2,11

¹ brak danych

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA I.2. LUDNOŚĆ KRAKOWA W LATACH 2010–2017

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ogółem, z tego:	757 740	759 137	758 334	758 992	761 873	761 069	765 320	767 348
kobiety	404 087	404 918	405 051	405 368	406 631	406 115	408 223	409 210
mężczyźni	353 653	354 219	353 283	353 624	355 242	354 954	357 097	358 138

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA I.3. RUCH NATURALNY W KRAKOWIE W LATACH 2010–2017

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Urodzenia żywe ogółem, z tego:	7 848	7 417	7 343	7 372	7 549	8 013	8 816	9 170
kobiety	3 788	3 523	3 543	3 575	3 743	3 889	4 332	4 409
mężczyźni	4 060	3 894	3 800	3 797	3 806	4 124	4 484	4 761
Zgony ogółem, w tym:	7 081	6 995	7 334	7 173	7 061	7 598	7 151	7 663
kobiety	3 606	3 535	3 641	3 717	3 652	3 917	3 696	3 946
mężczyźni	3 475	3 460	3 693	3 456	3 409	3 681	3 455	3 717
niemowlęta	29	30	23	29	25	23	24	22
Przyrost naturalny	767	422	9	199	488	415	1 665	1 507
Zawarte małżeństwa	4 078	3 732	3 447	3 266	3 516	3 766	4 062	4 424
Rozwody	1 165	1 852	1 664	1 204	1 410	1 543	1 430	1 315

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

Dane z Urzędu Statystycznego dotyczące ruchu naturalnego są opracowywane z uwzględnieniem kryterium terytorialnego, według klucza przyjętego w statystyce publicznej:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania męża przed ślubem

- rozwody – według miejsca zameldowania osoby wnoszącej powództwo
- urodzenia – według miejsca zameldowania matki noworodka
- zgony – według miejsca zameldowania osoby zmarłej

TABELA I.4. LICZBA LUDNOŚCI W KRAKOWIE ORAZ SĄSIEDNIH POWIATACH W LATACH 2010–2017

	2010	2011 ¹	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kraków	757 740	757 611	758 334	758 992	761 873	761 069	765 320	767 348
Powiat krakowski ogółem, z tego gminy:	259 261	259 706	264 639	266 649	268 517	270 490	272 591	274 843
Czernichów	13 637	13 630	13 887	13 984	14 143	14 316	14 474	14 535
Igołomia-Wawrzeńczyce	7 778	7 759	7 751	7 724	7 710	7 714	7 721	7 702
Iwanowice	8 555	8 552	8 742	8 837	8 924	8 970	9 014	9 098
Jerzmanowice-Przeginia	10 629	10 630	10 683	10 743	10 807	10 842	10 876	10 917
Kocmyrów-Luborzyca	14 100	14 124	14 535	14 605	14 769	14 942	15 107	15 260
Krzeszowice	32 268	32 305	32 474	32 492	32 451	32 394	32 291	32 296
Liszki	16 151	16 179	16 465	16 563	16 717	16 815	16 994	17 110
Michałowice	9 190	9 227	9 538	9 721	9 845	9 981	10 163	10 380
Mogilany	12 444	12 497	12 912	13 221	13 360	13 532	13 655	13 819
Skała	10 030	10 052	10 278	10 354	10 463	10 477	10 519	10 520
Skawina	42 688	42 679	43 006	43 088	43 137	43 184	43 346	43 369

Słomniki	13 821	13 789	13 791	13 730	13 680	13 638	13 675	13 677
Sułoszowa	5 837	5 828	5 830	5 805	5 804	5 836	5 814	5 819
Świątniki Górne	9 279	9 291	9 518	9 633	9 686	9 774	9 839	9 957
Wielka Wieś	10 322	10 363	10 754	10 946	11 058	11 231	11 514	11 956
Zabierzów	24 132	24 220	24 798	25 044	25 311	25 565	25 815	26 206
Zielonki	18 400	18 581	19 677	20 159	20 652	21 279	21 774	22 222
Powiat wielicki ogółem, z tego gminy:	113 559	113 981	116 799	118 553	120 064	121 534	123 251	125 197
Biskupice	9 253	9 267	9 479	9 624	9 744	9 872	10 014	10 185
Gdów	17 018	17 041	17 377	17 532	17 665	17 758	17 865	18 024
Kłaj	10 306	10 333	10 494	10 559	10 590	10 567	10 627	10 674
Niepołomice	24 161	24 320	25 057	25 607	26 124	26 633	27 267	27 914
Wieliczka	52 821	53 020	54 392	55 231	55 941	56 704	57 478	58 400

¹ dane zmienione po Narodowym Spisie Powszechnym 2011

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA I.5. SALDO MIGRACJI STAŁEJ LUDNOŚCI W KRAKOWIE ORAZ SĄSIEDNICH POWIATACH W LATACH 2010–2017

	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ¹	2016 ¹	2017 ¹
Kraków	416	975	738	1 009	1 531	1 840	1 807	1 616
Powiat krakowski ogółem, z tego gminy:	2 541	2 357	2 252	2 057	1 921	1 759	1 802	1 974
Czernichów	166	118	101	119	118	105	117	103
Igołomia-Wawrzeńczyce	15	-21	-5	1	10	9	-1	1
Iwanowice	35	65	78	80	86	57	48	62
Jerzmanowice-Przegonia	0	23	31	44	61	36	38	38
Kocmyrzów-Luborzyca	223	213	180	185	161	167	168	149
Krzeszowice	88	149	104	89	66	54	-2	47
Liszki	74	57	102	113	104	84	111	69
Michałowice	209	154	148	180	124	148	126	174
Mogilany	241	160	164	222	139	149	146	163
Skała	105	113	130	81	63	43	33	42
Skawina	75	69	115	-29	4	12	76	30
Słomniki	51	12	-18	-21	-32	10	-8	3
Sułoszowa	-12	-9	13	-14	-1	-10	-21	-13
Świątniki Górne	91	94	96	98	57	25	57	49
Wielka Wieś	196	184	152	203	172	176	290	354
Zabierzów	378	384	331	306	235	289	267	269
Zielonki	606	592	530	400	554	405	357	434
Powiat wielicki ogółem, z tego gminy:	1 412	1 437	1 158	1 379	1 289	1 270	1 383	1 547
Biskupice	94	70	115	97	86	119	121	107
Gdów	89	97	71	105	73	51	44	90
Kłaj	112	82	42	46	30	41	37	45
Niepołomice	386	442	336	460	435	433	477	540
Wieliczka	731	746	594	671	665	626	704	765

¹ od 2015 roku saldo migracji wewnętrznej

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

Urząd Statystyczny od 2015 roku nie przedstawia danych o saldzie migracji, tylko opracowywane jest saldo migracji wewnętrznej. W Krakowie po raz kolejny odnotowano dodatnie saldo migracji. Również w strefie podmiejskiej saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały było dodatnie. W 2016 roku w gminie Igołomia-Wawrzeńczyce, Krzeszowice, Słomniki, Sułoszowa saldo migracji wewnętrznej było ujemne, w sumie

– 32 osoby. W strefie podmiejskiej z powiatu krakowskiego i wielickiego w latach 2007–2016 wykazano przyrost liczby ludności w wyniku migracji – łącznie ponad 34 000 osób. W 2016 roku w strefie tej łącznie mieszkało prawie 396 tys. osób. Natomiast w Krakowskim Obszarze Funkcjonalnym w 2016 roku mieszkało prawie 1 051 000 osób.

TABELA I.6. STRUKTURA PŁCI I WIEKU LUDNOŚCI KRAKOWA W LATACH 2015–2017

	Ogółem			Kobiety			Mężczyźni		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Wiek przedprodukcyjny ¹	120 953	123 884	127 105	58 835	60 307	61 843	62 118	63 577	65 262
Wiek produkcyjny ² , z tego:	471 743	468 011	462 807	232 073	229 753	226 990	239 670	238 258	235 817
mobilny	310 393	308 955	305 385	159 113	158 445	156 693	151 280	150 510	148 692
niemobilny	161 350	159 056	157 422	72 960	71 308	70 297	88 390	87 748	87 125
Wiek poprodukcyjny ³	168 373	173 425	177 436	115 207	118 163	120 377	53 166	55 262	57 059
Ogółem	761 069	765 320	767 348	406 115	408 223	409 210	354 954	357 097	358 138

¹ wiek przedprodukcyjny: 0-17 lat

² wiek produkcyjny: 18-59 lat (kobiety) i 18-64 lata (mężczyźni); wiek mobilny: 18-44 lata; wiek niemobilny: 45-59 lat (kobiety), 45-64 lata (mężczyźni)

³ wiek poprodukcyjny: powyżej 60 lat (kobiety) i powyżej 65 lat (mężczyźni)

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

W strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku nadal zmniejsza się udział populacji osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności: z 61,2% w 2016 roku do 60,3% w 2017 roku. W 2017 roku liczba osób w wieku produkcyjnym wyniosła 463,0 tys., co w ujęciu rocznym oznacza spadek o 5,2 tys. osób. Tak jak i w ubiegłym roku miał miejsce nieznaczny wzrost odsetka ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności: do poziomu 16,6%.

Liczba ludności w wieku:

przedprodukcyjnym stanowiła – 16,6%

produkcyjnym – 60,3%

poprodukcyjnym – 23,1% ogółu ludności

W końcu 2017 roku ludność w wieku poprodukcyjnym liczyła 177,4 tys. osób (o 4 tys. osób więcej niż w 2016 roku). Udział w ogólnej populacji ludności w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 22,7% w 2016 roku do poziomu 23,1% (w 2015 roku było 22,1%).

Dostrzegalne są niekorzystne z ekonomicznego punktu widzenia zmiany, polegające na dalszym spadku populacji osób w wieku produkcyjnym na rzecz osób w wieku poprodukcyjnym (starzenie się zasobów siły roboczej).

Wskaźnik obciążenia demograficznego, czyli ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, wzrósł z 63,5 do 65,8 osób (w 2015 roku – 61,3 osób). Inny wskaźnik obciążenia demograficznego: ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wynosił w 2017 roku 139,6, a w 2016 roku 140,0 osób (2015 rok – 139,2), zaś wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2016 roku wynosił 37,1, a w 2017 roku – 38,3 osób (2015 rok – 35,7).

Wskaźnik obciążenia demograficznego, czyli ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, wzrósł z 63,5 do 65,8 osób

I.2.2. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Prognoza ludności na lata 2014–2050 sporządzona została na podstawie przyjętych wariantów założeń prognostycznych, które były przedmiotem konsultacji szerokiego grona specjalistów reprezentujących środowisko naukowe – zostały zaprezentowane i przedyskutowane m.in. na Posiedzeniu Plenarnym Rządowej Rady Ludnościowej 22 maja 2014 roku. Uwagi ekspertów oraz recenzentów pozwoliły na wybór scenariusza założeń uznanego za najlepiej określający prawdopodobny rozwój ludności Polski w perspektywie do 2050 roku.

Więcej informacji o założeniach i analizie przewidywanych trendów zmian w przebiegu procesów demograficznych (płodności i umieralności), kierunków i rozmiarów ruchów migracyjnych definitywnych oraz wynikach prognozy ludności do 2050 roku dostępnych jest w opracowaniach GUS: *Prognoza ludności na lata 2014–2050* (opracowana w 2014 roku) oraz *Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014–2050* (opracowana w 2014 roku): <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/prognoza-ludnosci/> Według

prognozy liczba ludności Krakowa do 2050 roku będzie wolno spadała i wyniesie 710 464 osoby. Według przewidywań GUS ujemny przyrost naturalny będzie się pogłębiał (liczba urodzeń będzie spadała, natomiast wzrośnie liczba zgonów), zaś saldo migracji stałych nieznacznie wzrośnie. Ponadto coraz bardziej zacierać się będzie granica pomiędzy ościennymi gminami a miastem. Często bowiem ludzie mieszkają poza Krakowem, a pracują i korzystają z infrastruktury w mieście.

W 2035 roku najwięcej będzie osób w wieku produkcyjnym (od 18 r.ż. do wieku emerytalnego): 464 794. Najliczniejszym rocznikiem (obecnie są to 35-latkowie) będzie grupa 52-latków. W wieku produkcyjnym niemobilnym będzie pokolenie wyżu demograficznego lat 70./80. XX wieku. W 2045 roku ¼ ludności będą stanowić osoby w wieku poprodukcyjnym. Natomiast w 2050 roku prawie 29% ludności będzie w wieku poprodukcyjnym, a tylko 14% w wieku przedprodukcyjnym.

I.2.3. LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE REJESTRU MIESZKAŃCÓW I EWIDENCJI LUDNOŚCI

Ewidencja ludności polega na rejestracji określonych w Ustawie z 24 września 2010 roku o ewidencji ludności (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 388 z późn. zm.) podstawowych danych identyfikujących tożsamość oraz status administracyjnoprawny osób fizycznych. Ewidencja ludności prowadzona jest w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności, który stanowi rejestr PESEL, w rejestrach mieszkańców oraz rejestrach zamieszkania cudzoziemców, prowadzonych w systemie teleinformatycznym. Rejestr mieszkańców jest prowadzony zgodnie z właściwością miejscową przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W rejestrze mieszkańców gromadzone są dane osób, które wykonały obowiązek meldunkowy na terenie danej gminy.

Według danych z Rejestru mieszkańców Krakowa w 2017 roku nieznacznie spadła liczba mieszkańców o 659 osoby. Spadek dotyczył również liczby osób zameldowanych na pobyt czasowy – 864.

Najwięcej osób zameldowanych na pobyt stały było w Dzielnicy IV – Prądnik Biały (liczba ludności – 69 876 osób), natomiast najmniej w Dzielnicy IX – Łagiewniki-Borek Fałęcki (liczba ludności – 15 245 osób). Najwięcej osób zameldowanych na pobyt czasowy było w Dzielnicy I – Stare Miasto (5 359 osób), największy spadek, prawie o 1 000 osób odnotowała Dzielnica V – Krowodrza, gdzie znajduje się tzw. miasteczko studenckie (4 529 osób).

W Rejestrze mieszkańców Krakowa w 2017 roku na pobyt stały było 702 289 osób a na pobyt czasowy 37 396 osób

TABELA I.7. LUDNOŚĆ KRAKOWA NA PODSTAWIE DANYCH Z EWIDENCJI LUDNOŚCI W LATACH 2011–2017

	2011	2012	2013	2014	2015 ¹	2016 ¹	2017 ²
Zameldowani na pobyt stały ogółem, z tego:	704 702	704 586	704 213	704 532	703 746	702 948	702 289
kobiety	379 183	378 389	379 271	379 694	379 399	379 095	378 722
mężczyźni	325 519	325 197	324 942	324 838	324 347	323 853	323 567
Zameldowani na pobyt czasowy ogółem, z tego:	37 212	36 607	37 449	40 062	37 833	38 260	37 396
kobiety	19 123	19 202	19 600	20 410	18 855	18 984	18 397
mężczyźni	18 089	17 405	17 849	19 652	18 978	19 276	18 999

¹ dane z rejestru mieszkańców. Do 2014 roku dane z rejestru PESEL² stan na 6 stycznia 2018 roku

ŹRÓDŁO: DANE OPRACOWANE PRZEZ WYDZIAŁ INFORMATYKI Z REJESTRU MIESZKAŃCÓW PROWADZONEGO PRZEZ WYDZIAŁ SPRAW ADMINISTRACYJNYCH UMK

TABELA I.8. LICZBA LUDNOŚCI ZAMELDOWANA NA STAŁE I CZASOWO W 2017 ROKU W POMOCNICZYCH DZIELNICACH KRAKOWA W PODZIALE NA PŁEĆ

Numer i nazwa dzielnicy	Zameldowani na pobyt stały		Zameldowani na pobyt czasowy	
	Ogółem	W tym kobiety	Ogółem	W tym kobiety
I Stare Miasto	32 169	17 534	5 359	2 355
II Grzegórzki	29 032	16 007	2 943	1 362
III Prądnik Czerwony	46 747	25 663	2 553	1 360
IV Prądnik Biały	69 876	37 898	2 458	1 266
V Krowodrza	30 401	17 025	4 529	2 141
VI Bronowice	23 630	12 887	872	442
VII Zwierzyniec	20 299	10 981	1 771	992
VIII Dębniki	60 944	32 560	3 078	1 479
IX Łągowniki-Borek Fałęcki	15 245	8 178	536	303
X Swoszowice	27 029	14 232	646	332
XI Podgórze Duchackie	53 410	28 664	1 227	641
XII Bieżanów-Prokocim	62 989	34 010	1 839	1 091
XIII Podgórze	35 763	18 818	3 150	1 516
XIV Czyżyny	28 291	15 012	2 610	1 190
XV Mistrzejowice	52 153	27 566	811	405
XVI Bieńczyce	41 735	22 620	792	433
XVII Wzgórza Krzesławickie	20 244	10 612	374	208
XVIII Nowa Huta	52 332	28 455	1 848	881
Ogółem	702 289	378 722	37 396	18 397

ŹRÓDŁO: DANE OPRACOWANE PRZEZ WYDZIAŁ INFORMATYKI ZE ZBIORU MIESZKAŃCÓW PROWADZONEGO PRZEZ WYDZIAŁ SPRAW ADMINISTRACYJNYCH UMK

Dane prezentowane przez Urząd Stanu Cywilnego w Krakowie dotyczą wszystkich zdarzeń demograficznych zaobserwowanych na terenie miasta. Informacje na temat urodzeń, małżeństw i zgonów dotyczą również osób niebędących mieszkańcami Krakowa, a więc takich, które urodziły się, zmarły bądź zawierały małżeństwo w Krakowie. Mając to na uwadze należy stwierdzić, że opierając się tylko na danych, które posiada Urząd Stanu Cywilnego, nie można ocenić sytuacji demograficznej mieszkańców Krakowa.

W 2017 roku wzrosła:

- liczba sporządzonych aktów urodzeń (w tym dziewczynek): z 18 467 (8 638) do 19 276 (9 346)
- liczba sporządzonych aktów zgonów: z 9 796 do 10 244
- liczba sporządzonych aktów małżeństw: z 3 944 do 4 057
- liczba zaświadczeń: z 159 do 178

W 2017 roku spadła:

- liczba wyroków sądowych orzekających separację: z 44 do 41
- liczba wyroków sądowych orzekających rozwód: z 1 289 do 1 187
- liczba ślubów konkordatowych: z 1 884 do 1 812

Nadal miesiącami, w których zostało zawartych najwięcej małżeństw (sporządzonych aktów), były: czerwiec (421), sierpień (550), wrzesień (446) oraz październik (380)

TABELA I.9. RUCH NATURALNY W OPARCIU O AKTY URZĘDU STANU CYWILNEGO W LATACH 2010–2017

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba sporządzonych aktów urodzeń	16 927	16 285	16 618	16 589	17 172	17 433	18 467	19 276
w tym dla dziewczynek	7 981	7 661	7 820	7 779	8 052	8 159	8 638	9 346
Liczba sporządzonych aktów zgonów	9 374	9 405	9 871	9 538	9 402	10 288	9 796	10 244
Liczba sporządzonych aktów małżeństw	4 589	4 266	3 983	3 764	3 967	3 699	3 944	4 057
Liczba ślubów konkordatowych	2 491	2 162	2 019	1 843	1 942	1 860	1 884	1 812
Liczba zaświadczeń o zdolności do zawarcia małżeństwa za granicą	321	296	296	269	267	158	159	178
Liczba wyroków sądowych orzekających separację	82	78	47	54	38	50	44	41
Liczba wyroków sądowych orzekających rozwód	1 346	1 467	1 454	1 317	1 364	1 377	1 289	1 187

ŹRÓDŁO: URZĄD STANU CYWILNEGO UMK

W 2017 roku najpopularniejszymi imionami nadawanymi dzieciom w Krakowie były:

- imiona żeńskie: Julia, Zuzanna, Zofia, Alicja, Hanna, Maja, Aleksandra, Lena, Emilia i Maria
- imiona męskie: Jan, Jakub, Antoni, Franciszek, Szymon, Miłkołaj, Filip, Adam, Aleksander i Wojciech

Do niespotykanych imion, jakie nadano dzieciom w 2017 roku należały:

- imiona żeńskie: Żaklina, Ofelia, Anabella, Klementyna, Bogdanka, Nawojka i Ruta
- imiona męskie: Remi, Zbyszko, Oktawian, Ambroży, Demetriusz, Jaromir i Lech

W 2017 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w Krakowie odbyły się jubileusze długoletniego pożycia małżeńskiego.

Jubileusz długoletniego pożycia małżeńskiego: kamienne gody (70-lecia) obchodzili 2 pary

TABELA I.10. JUBILEUSZE DŁUGOLETNIEGO POŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO W LATACH 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
50-lecie	283 pary	220 par	240 par	248 par	285 par	358 par
55-lecie	34 pary	29 par	33 pary	30 par	38 par	18 par
60-lecie	45 par	50 par	45 par	31 par	48 par	64 pary
65-lecie	1 para	3 pary	3 pary	5 par	4 pary	12 par
70-lecie	brak	1 para	5 par	brak	1 para	2 pary

ŹRÓDŁO: URZĄD STANU CYWILNEGO UMK

W 2017 roku dla 37 osób zostały zorganizowane uroczystości 100-lecia urodzin (wobec 42 w 2016 roku, 16 w 2015 roku, 44 w 2014 roku).

**II.
ZAGOSPODA-
ROWANIE
PRZESTRZENNE**

II.1. ZMIANY PRZEPISÓW I PROCEDUR DOTYCZĄCYCH PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

W 2017 roku kontynuowano prace zmierzające do powstania *Kodeksu urbanistyczno-budowlanego*, który ma stanowić podstawowy akt prawny regulujący proces inwestycyjno-budowlany. 23 listopada 2017 roku na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa (obecnie Ministerstwo Infrastruktury) opublikowano nową wersję projektu *Kodeksu urbanistyczno-budowlanego*, będącą efektem prowadzonych konsultacji publicznych oraz uzgodnień międzyresortowych.

Ponadto w 2017 roku rozpoczęły się konsultacje publiczne nad projektem tzw. „ustawy inwestycyjnej”, tj. ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z uproszczeniem procesu inwestycyjno-budowlanego. Celem dokumentu, który zakłada szereg zmian m.in. w Prawie budowlanym oraz Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jest uproszczenie i przyspieszenie procesu inwestycyjno-budowlanego.

II.2. PRACE ANALITYCZNE PODJĘTE W OBSZARZE PLANOWANIA MIEJSCOWEGO W 2017 ROKU

- oceniono uwarunkowania potwierdzające zasadność przystąpienia do prac nad nowym dokumentem *Studium* dla Krakowa. W tym celu dokonano przeglądu istotnych czynników mających wpływ na kształtowanie przestrzeni w mieście. Szczegółowo przeanalizowane zostały m.in. wydawane od 2014 roku decyzje administracyjne o warunkach zabudowy i o pozwoleniu na budowę, a także złożone w tym okresie wnioski o zmianę *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa*. W opracowanym dokumencie wskazano także na potrzebę uwzględnienia w nowym *Studium* rosnących oczekiwań społecznych związanych z potrzebą zwiększenia terenów zieleni publicznej o funkcji rekreacyjnej, jak również nowych sytuacji formalnych i prawnych, warunkujących potrzebę podjęcia prac nad dokumentem, takich jak: zmiana granic administracyjnych miasta, rozwój Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, zmiana charakteru prawnego dokumentu *Studium*. Wyniki tych prac ujęte zostały w uzasadnieniu do zarządzenia Prezydenta w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa o przystąpieniu do sporządzania *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa*
- kontynuowano prace nad projektem uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń. Przedmiotem regulacji ww. uchwały – zwanej potocznie „uchwałą krajobrazową” – będą gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane nośniki reklamowe i urządzenia reklamowe oraz ogrodzenia i elementy małej architektury. W minionym roku zakończono prace nad wstępnym projektem uchwały,

który po uzyskaniu niezbędnych opinii i uzgodnień wyłożony został do publicznego wglądu. Dalsze prace polegały na rozpatrzeniu uwag, jakie wpłynęły do projektu uchwały. Po ich rozpatrzeniu niezwłocznie przystąpiono do dalszych prac nad zmianą zapisów projektu uchwały

- prowadzono prace dotyczące przygotowania analiz poprzedzających przystąpienie do sporządzenia kolejnych planów miejscowych. Do końca roku, dla nieobjętych dotychczas planami lub objętych, ale wymagających zmian obszarów miasta, przygotowanych zostało szereg analiz przestrzennych. Dotyczyły one w głównej mierze oceny zasadności przystąpienia do sporządzenia na ich obszarze planów miejscowych. Przeprowadzone analizy w większości przypadków wykazywały zasadność podjęcia prac planistycznych dla obszarów w nich wskazanych. Efektem końcowym tych prac było podjęcie przez Radę Miasta Krakowa 15 uchwał dotyczących przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywały ponad 16,6 tys. ha, co stanowiło ok. 50,9% powierzchni Krakowa

TABELA II.1. POWIERZCHNIA MIASTA OBJĘTA OBOWIĄZUJĄCYMI I UCHWALONYMI MPZP W LATACH 2015–2017¹

	2015	2016	2017
Powierzchnia miasta objęta mpzp (w ha)	15 742,7	15 905,3	16 628,7
Udział mpzp w powierzchni miasta (w %)	48,2	48,7	50,9

¹ stan na koniec danego roku

ŹRÓDŁO: BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO UMK

TABELA II.2. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W 2017 ROKU

	Liczba planów	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni miasta (%)
Plany obowiązujące, w tym:	160	16 565,6	50,7
plany uchwalone w 2017 roku	15	932,7	2,8
Plany procedowane	63	9 328,5	28,5
Plany oczekujące na wejście w życie	1	63,1	0,2

ŹRÓDŁO: BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO UMK

TABELA II.3. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBOWIĄZUJĄCE OD 2017 ROKU

Nazwa planu	Powierzchnia w ha
Park Rieczny Drwinka – Bochenka	3,3
Park Rieczny Drwinka – Podedworze	6,7
Ugorek – Fiołkowa	53,9
Lema – Park Lotników Polskich	74,9
Wielicka – Kamieńskiego	40,5
Skład Solny	0,9
Osiedle Kurdwanów	105,4
Grzegórzki – Rejon ulicy Skrzatów	14,6
Azory – Park	61,6
Mistrzejowice – Ks. Kazimierza Jancarza	79,9
Ruczaj – Rejon ulicy Czerwone Maki	38,3
Pychowice – Ogród Akademicki	56,8
Kazimierz	65,3
Nowa Huta Przyszłości – Igołomska Północ	267,6
Azory – rejon ulic: Stachewicza i Czerwieńskiego	63,1
Ogółem	932,8

ŹRÓDŁO: BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO UMK

Szczegółowe informacje na temat planowania przestrzennego znajdują się na stronie internetowej www.bip.krakow.pl w zakładce Rozwój Miasta.

II.3. DECYZJE ADMINISTRACYJNE ZWIĄZANE Z PROCESEM INWESTYCYJNYM

Najważniejszą zmianą przepisów związanych z wydawaniem decyzji administracyjnych dotyczących procesu budowlanego w 2017 roku była najobszerniejsza od 1980 roku nowelizacja ustawy z 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (kpa) opublikowana w Dz. U. z 2017 roku, poz. 935. Nowelizacja kpa wprowadziła szereg istotnych zmian w procedurze administracyjnej:

- wprowadzono zasadę rozstrzygania wątpliwości co do treści normy prawnej na korzyść strony (art. 7a kpa)
- wprowadzono zasadę współdziałania organów administracji publicznej (art. 7b kpa)
- zmodyfikowano zasadę pogłębiania zaufania obywateli (art. 8 kpa)
- wprowadzono nowy środek prawny w postaci ponaglenia, mający na celu przeciwdziałanie bezczynności i przewlekłości postępowania administracyjnego (art. 37 kpa)
- wprowadzono obowiązek doręczania korespondencji na elektroniczną skrzynkę podawczą w przypadku, gdy stroną lub innym uczestnikiem postępowania jest podmiot publiczny obowiązany do udostępniania i obsługi elektronicznej skrzynki podawczej, na podstawie art. 16 ust. 1a Ustawy z 17 lutego 2005 roku o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (art. 392 kpa)
- wprowadzono możliwość zawiadamiania stron o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej poprzez publiczne obwieszczenie, jeżeli w postępowaniu bierze udział więcej niż dwadzieścia stron (art. 49a kpa)
- wprowadzono obowiązek udostępniania stronie odpisu decyzji lub postanowienia ogłoszonego przez publiczne obwieszczenie (art. 49b kpa)
- zmieniono charakter terminu na usunięcie braków formalnych podania (art. 64 § 2 kpa)
- wprowadzono możliwość poświadczania zgodności odpisu każdego dokumentu z oryginałem przez upoważnionego pracownika organu prowadzącego postępowanie (art. 76a ust. 2b kpa)
- wprowadzono obowiązek uprzedzania strony (wnioskodawcy) o możliwości wydania decyzji niezgodnej z żądaniem ze względu na niespełnienie przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane (art. 79a kpa)
- wprowadzono instytucję mediacji (art. 96a – 96n kpa)
- wprowadzono możliwość zwoływania przez organ administracji publicznej posiedzeń w trybie współdziałania (art. 106a kpa)
- wprowadzono przepisy o milczącym załatwieniu sprawy (art. 122a – art. 122g kpa)
- wprowadzono możliwość zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a kpa)
- zmieniono przepisy dotyczące uzupełniającego postępowania dowodowego (art. 136 kpa)
- wprowadzono możliwość określania przez organ odwoławczy wytycznych w zakresie wykładni przepisów prawa
- wprowadzono przepisy o postępowaniu uproszczonym (art. 163b – art. 163g kpa)
- 11 września 2017 roku weszła w życie Ustawa z 20 lipca 2017 roku o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1529), która wprowadziła istotną zmianę w ustawie o własności lokali w zakresie ustanawiania odrębnej własności lokali oraz nieznaczne zmiany w ustawie – Prawo budowlane

1 stycznia 2017 roku weszła w życie Ustawa z 16 grudnia 2016 roku o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz. U. z 2016 roku, poz. 2255). Ustawa ta zmieniła 18 ustaw, między innymi ustawę o drogach publicznych i ustawę – Prawo budowlane:

- zgodnie z dodanym w art. 29 ustawy o drogach publicznych ust. 6 budowa lub przebudowa zjazdu na podstawie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 (zezwolenia zarządcy drogi na lokalizację zjazdu lub przebudowę zjazdu), nie wymaga uzyskania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zmiany w ustawie o drogach publicznych wynikały z art. 3 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców
- umożliwiono budowę na podstawie zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej wiat o powierzchni zabudowy do 35 m², o ile łączna liczba tych obiektów na działce nie przekracza dwóch na każde 500 m² powierzchni działki – sytuowanych na działkach, na których nie ma budynku mieszkalnego lub nieprzeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe – art. 29 ust. 1 pkt 2 i pkt 2c w związku z art. 30 ust. 1 pkt 1
- obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę zjazdów z dróg krajowych i wojewódzkich został zastąpiony obowiązkiem zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej – art. 29 ust. 1 pkt 11 w związku z art. 30 ust. 1 pkt 1
- obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę zatok parkingowych na drogach wojewódzkich został zastąpiony obowiązkiem zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej – art. 29 ust. 1 pkt 11
- dopuszczalna stała się budowa – na podstawie zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej – tymczasowych obiektów budowlanych, niepołączonych trwale z gruntem i przewidzianych do rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce w terminie określonym w zgłoszeniu na czas do 180 dni od dnia rozpoczęcia budowy określonego w zgłoszeniu – art. 29 ust. 1 pkt 12 w związku z art. 30 ust. 1 pkt 1
- przebudowa przegród zewnętrznych oraz elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych,

o ile nie prowadzi do zwiększenia dotychczasowego obszaru oddziaływania tych budynków, wymaga zgłoszenia (art. 29 ust. 2 pkt 1b w związku z art. 30 ust. 2), co dotyczy zarówno budynków mieszkalnych jednorodzinnych zbudowanych na podstawie zgłoszenia (z projektem budowlanym), jak również zbudowanych na podstawie pozwolenia na budowę. Natomiast przebudowa przegród zewnętrznych oraz elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych prowadząca do zwiększenia dotychczasowego obszaru oddziaływania tych budynków, wymaga pozwolenia na budowę

- wykonywanie remontu dotyczącego obiektów, których budowa wymaga uzyskania pozwolenia, oraz przegród zewnętrznych albo elementów konstrukcyjnych budynków, których budowa wymagała uzyskania pozwolenia, wymaga zgłoszenia
- uchylony został obowiązek dokonania zgłoszenia przebudowy w stosunku do określonych rodzajów obiektów budowlanych
- skrócony został termin, w którym organ administracji architektoniczno-budowlanej będzie mógł, w drodze decyzji, wnieść sprzeciw wobec zgłoszenia budowy lub robót budowlanych – z 30 dni do 21 dni
- wprowadzona została możliwość wydania przez organ administracji architektoniczno-budowlanej z urzędu, przed upływem terminu do wniesienia sprzeciwu, zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu. Wydanie zaświadczenia wyłączało możliwość wniesienia sprzeciwu, uprawniając inwestora do rozpoczęcia robót budowlanych
- zgodnie ze zmienionym art. 31 ust. 2 – do zgłoszenia rozbiórki obiektu budowlanego są stosowane odpowiednio przepisy o:
 - terminie wniesienia sprzeciwu (art. 30 ust. 5)
 - możliwości wydania zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu (art. 30 ust. 5aa)
 - postanowieniu nakładającym na zgłaszającego obowiązek uzupełnienia zgłoszenia (art. 30 ust. 5c)
 - przerwaniu biegu terminu do wniesienia sprzeciwu (art. 30 ust. 5d)
 - dniu wniesienia sprzeciwu (art. 30 ust. 6a)
- zmieniono przepisy dotyczące istotnego odstępstwa od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę, wymagającego zmiany decyzji o pozwoleniu na budowę. Przestały być istotnym odstępstwem od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych

warunków pozwolenia na budowę następujące zmiany: zmiana wysokości, szerokości lub długości obiektu budowlanego niebędącego obiektem liniowym, jeżeli odstępstwo łącznie spełnia następujące warunki:

- nie przekracza 2% wysokości, szerokości lub długości obiektu budowlanego określonych w projekcie budowlanym
- nie zwiększa obszaru oddziaływania obiektu
- nie mieści się w zakresie odstępstw, o których mowa w ust. 5 pkt 3–6 (zapewnienie warunków niezbędnych do korzystania z obiektu budowlanego przez osoby niepełnosprawne, zmiana zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, innych aktów prawa miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, wymóg uzyskania lub zmiany opinii, uzgodnień i pozwoleń, które są wymagane do uzyskania pozwolenia na budowę lub do dokonania zgłoszenia z projektem budowlanym [art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 29a, ust. 2 pkt 1b] z wyjątkiem odstępstwa od projektowanych warunków ochrony przeciwpożarowej, jeżeli odstępstwo zostało uzgodnione z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych)
- nie narusza przepisów techniczno-budowlanych (art. 36a ust. 5a)
- inwestor może przed upływem 180 dni od dnia rozpoczęcia budowy tymczasowego obiektu budowlanego (o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 12) złożyć wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę, a wówczas przepisy art. 32–36 są stosowane odpowiednio. W przypadku złożenia wniosku o pozwolenie na budowę inwestor może powstrzymać się od rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce takiego tymczasowego obiektu budowlanego do czasu zakończenia postępowania w przedmiocie pozwolenia na budowę (art. 37a)

1 stycznia 2017 roku weszła w życie Ustawa z 16 grudnia 2016 roku o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o lasach (Dz. U. z 2016 roku, poz. 2249). Ustawa ta zmieniła przepisy dotyczące usuwania drzew i krzewów, znacznie rozszerzając możliwość usuwania drzew i krzewów bez zezwolenia, co miało wpływ na postępowania o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz postępowania o ustalenie warunków zabudowy.

TABELA II.4. DECYZJE O WARUNKACH ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIU TERENU WYDANE W LATACH 2015–2017

Rodzaj inwestycji	Liczba wydanych decyzji		
	2015	2016	2017
Budynki jednorodzinne	747	805	753
Budynki wielorodzinne i zespoły mieszkaniowe	450	502	470
Obiekty usług publicznych	73	65	61
Obiekty usług komercyjnych	249	229	193
Obiekty przemysłowe	19	26	22
Garaże	43	36	55
Parkingi	32	20	16
Sieci uzbrojenia i przyłącza	396	403	440
Inne (przebudowy, nadbudowy, rozbudowy, budynki gospodarcze, ogrodzenia itp.)	961	697	621
Ogółem	2 970	2 783	2 631

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I URBANISTYKI UMK

TABELA II.5. DECYZJE O POZWOLENIU NA BUDOWĘ W LATACH 2015–2017

Rodzaj inwestycji	Liczba wydanych decyzji		
	2015	2016	2017
Budynki jednorodzinne	616	490	580
Budynki wielorodzinne i zespoły mieszkaniowe	87	100	157
Obiekty usług publicznych	57	41	56
Obiekty usług komercyjnych	27	36	21
Obiekty przemysłowe	13	26	14
Garaże	20	24	8
Parkingi	7	11	1
Sieci uzbrojenia i przyłącza	344	323	377
Inne (przebudowy, nadbudowy, rozbudowy, budynki gospodarcze, ogrodzenia itp.)	3 080	3 108	3 440
Ogółem	4 251 ¹	4 159 ¹	4 654 ¹

¹ w związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy Prawo budowlane (Dz. U. z 2015 roku, poz. 443), w przypadku wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę należy uwzględnić, iż dane w rubryce „budynki jednorodzinne” oraz „sieci uzbrojenia i przyłącza” są podane łącznie z dokonanymi zgłoszeniami wraz z projektem budowlanym

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I URBANISTYKI UMK

Spośród czterech dzielnic Krakowa najwięcej decyzji WZ i ULICP w 2017 roku wydano w Podgórzu (910). Biorąc pod uwagę liczbę decyzji przypadającą na 1 km², najwięcej ich

zanotowano w Śródmieściu: 26/km². Podobnie sytuacja kształtuje się w przypadku decyzji o pozwoleniu na budowę (PnB).

TABELA II.6. DECYZJE O ULICP, WZ WEDŁUG DZIELNIC MIASTA W 2017 ROKU

Obszar	Liczba wydanych WZ i ULICP	Średnia liczba decyzji przypadająca na km ²
Podgórze	930	7
Krowodrza	829	11
Śródmieście	478	26
Nowa Huta	394	4

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I URBANISTYKI UMK

TABELA II.7. DECYZJE O PNB WEDŁUG DZIELNIC MIASTA W 2017 ROKU

Obszar	Liczba wydanych PnB	Średnia liczba decyzji przypadająca na km ²
Podgórze	1 718	13
Krowodrza	983	14
Śródmieście	1 203	66
Nowa Huta	750	7

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I URBANISTYKI UMK

II.4. REWITALIZACJA OBSZARÓW KRAKOWA

Na terenie Gminy Miejskiej Kraków w 2017 roku obowiązywały następujące dokumenty programowe poświęcone rewitalizacji:

- Zaktualizowany *Miejski Program Rewitalizacji Krakowa (MPRK)*, przyjęty uchwałą nr LIX/1288/16 Rady Miasta Krakowa z 7 grudnia 2016 roku (z późn. zmianami)
- Założenia *Programu Rehabilitacji Zabudowy Blokowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków* przyjęte uchwałą nr CXV/1587/10 Rady Miasta Krakowa z 3 listopada 2010 roku

Wraz z wejściem w życie Ustawy z 9 października 2015 roku o rewitalizacji, nastąpiły fundamentalne zmiany w podejściu do rewitalizacji. Najważniejszymi aspektami w tej dziedzinie stały się kwestie społeczne i ekonomiczne, dlatego celem podejmowanych w ramach MPRK działań jest podniesienie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, przede wszystkim ze względu na zdiagnozowane tam problemy społeczne (w szczególności bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), jak również występowanie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Uwarunkowania te wymogły przeprowadzenie szczegółowej diagnozy całego obszaru miasta w oparciu o obowiązujące kryteria prawne i merytoryczne. W wyniku dokonanych w 2016 roku diagnoz i analiz wyznaczono obszar rewitalizacji, składający się z trzech podobszarów charakteryzujących się występowaniem zjawisk o charakterze kryzysowym, a więc wymagających interwencji, na których koncentrują się działania Miasta:

- Podobszar Stare Miasto-Kazimierz, obejmuje Stare Miasto, Kazimierz, Stradom oraz część Wesolej – do linii kolejowej. Jego łączna powierzchnia wynosi 235 ha i zamieszkiwany jest przez 18,5 tys. stałych mieszkańców
- Podobszar Stare Podgórze-Zabłocie, obejmuje Stare Podgórze oraz część Zabłotcia – do linii kolejowej tzw. małej obwodowej. Na podobszarze o powierzchni 203 ha zamieszkuje 11,2 tys. stałych mieszkańców
- Podobszar „stara” Nowa Huta, obejmuje teren „starej” Nowej Huty wraz z obszarem użytku ekologicznego Łąki Nowohuckie. Jego powierzchnia wynosi 399 ha i zamieszkuje go 47,3 tys. stałych mieszkańców
- Aktualizacja *Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa (MPRK)* nie jest gminnym programem rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ustawy o rewitalizacji. Gmina Miejska Kraków skorzystała z przepisów przejściowych umożliwiających dostosowanie obowiązującego od 2014 roku MPRK do wymagań Wytycznych Ministra Rozwoju oraz wymagań Regionalnego Programu Operacyjnego.

Działania podjęte w 2017 roku w zakresie rewitalizacji:

- Przeprowadzono monitoring (za rok 2016) realizacji projektów rewitalizacyjnych wpisanych do obowiązujących w 2016 roku w Krakowie programów rewitalizacji, tj.: *Lokalnego Programu Rewitalizacji Starego Miasta*, *Lokalnego Programu Rewitalizacji „starej” Nowej Huty*, *Lokalnego Programu Rewitalizacji Zabłotcia*
- Realizowano międzynarodowy projekt URB-INCLUSION – Co-creating new implementation solutions for poverty reduction in deprived urban areas w ramach unijnego programu URBACT III

- W ramach współpracy Miasta z Fundacją British Council realizowano program *Active Citizens – Aktywna Społeczność w Krakowie*. Wspierano, realizowany przez organizacje pozarządowe, projekt *Sąsiedzki Krąg*, którego celem była integracja wielopokoleniowa mieszkańców z różnych środowisk, o różnym pochodzeniu etnicznym, przede wszystkim mieszkańców rewitalizowanych obszarów, tj. Starego Miasta, Kazimierza i Nowej Huty, w tym integracja społeczności ukraińskiej i bułgarskiej ze społecznościami lokalnymi w tym obszarze
- W ramach działań dotyczących rehabilitacji osiedli w zabudowie blokowej zaprezentowano cztery prototypy „budek na książki”, wymyślone przez mieszkańców osiedla Olsza II i Ugorek podczas warsztatów *Future City Game – Gra Miasto Przyszłości*, a następnie zaprojektowane i zbudowane przez studentów Politechniki Krakowskiej. Wybrany w głosowaniu model budki zostanie w 2018 roku umieszczony w przestrzeni osiedli na stałe
- We współpracy ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich Oddział Kraków przeprowadzono studialny, jednoetapowy konkurs architektoniczno-urbanistyczny na opracowanie koncepcji Klastra Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22 przy ulicy Zabłocie 20-22 w Krakowie – miejskiego projektu, którego założeniem jest przekształcenie obiektów magazynowych na krakowskim Zabłociu w nowoczesną przestrzeń przeznaczoną do działań i pracy dla różnych podmiotów – start-upów, przedsiębiorców, profesjonalistów, organizacji pozarządowych i społecznych oraz dla mieszkańców i lokalnej społeczności
- Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego ogłosił konkurs dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014–2020, 11 Oś Priorytetowa Rewitalizacja przestrzeni regionalnej, Działanie 11.1 Rewitalizacja Miast, Poddziałanie 11.1.1 Rewitalizacja głównych ośrodków miejskich w regionie. W ramach tego naboru złożonych zostało w sumie 55 wniosków o dofinansowanie, z czego 14 dla projektów wpisanych do MPRK. Ogłoszenie wyników tego konkursu zostało przesunięte na 2018 rok. W ramach tego konkursu Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Krakowa złożył wniosek o dofinansowanie projektu *Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22*
- Przeprowadzono nabór uzupełniający projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych do MPRK. Celem naboru było uzupełnienie *Listy planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych* stanowiącej załącznik nr 3 do MPRK, o projekty zlokalizowane na terenach przemysłowych (powojkowych, pokolejowych, powydobywczych), które mogły aplikować o środki w ramach naboru do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014–2020, 11 Oś Priorytetowa Rewitalizacja przestrzeni regionalnej, Działanie 11.4 Rewitalizacja terenów przemysłowych, ogłoszonego w grudniu 2017 roku

Szczegółowe informacje dotyczące rewitalizacji w Krakowie dostępne są na stronie internetowej: www.rewitalizacja.krakow.pl.

**III.
OCHRONA
ŚRODOWISKA
I ROLNICTWO**

III.1. STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Bieżące raporty o jakości powietrza, wód i natężeniu hałasu oraz komunikaty pyłkowe dla alergików znajdują się na stronie

internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie (WIOŚ): <http://www.krakow.pios.gov.pl/>.

III.1.1. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Na stan powietrza w Krakowie mają wpływ niekorzystne warunki klimatyczne spowodowane emisją zanieczyszczeń komunalnych, komunikacyjnych i przemysłowych, potęgowane położeniem miasta w inwersyjnej dolinie, ze słabym przewietrzaniem i dużą wilgotnością.

W 2017 roku jakość powietrza w Krakowie była niezadowalająca, a wyniki państwowego monitoringu środowiska pokazały, że niedotrzymane zostały dopuszczalne poziomy stężeń:

- pyłu zawieszonego PM₁₀ – dopuszczalne średnioroczne stężenie zostało przekroczone na sześciu stanowiskach pomiarowych (ul. F. Bujaka, ul. Bulwarowa, ul. J. Dietla, ul. Złoty Róg, ul. Telimeny, al. Z. Krasińskiego), natomiast dopuszczalna liczba dni, w których wystąpiło przekroczenie dopuszczalnej wartości dla doby, została przekroczona na wszystkich stacjach. W 2017 roku odnotowano przekroczenia poziomu informowania (powyżej 200 µg/m³ dla średnich dobowych) na stacjach: ul. F. Bujaka (5 razy), ul. Bulwarowa (6 razy), os. Piastów (6 razy), ul. Telimeny (4 razy), ul. Złoty Róg (7 razy), os. Wadów (6 razy), al. Z. Krasińskiego (8 razy), ul. J. Dietla (6 razy); oraz poziomu alarmowego (powyżej 300 µg/m³): al. Z. Krasińskiego i ul. Telimeny (2 razy), pozostałe stacje – 1 raz
- pyłu PM_{2,5} – średnioroczne stężenie przekroczyło dopuszczalne wartości we wszystkich stacjach pomiarowych
- dwutlenku azotu (NO₂) – przekroczenia normy rocznej spowodowane emisją komunikacyjną zostały odnotowane na al. Z. Krasińskiego oraz przy ul. J. Dietla

- benzo(a)pirenu – wszystkie stacje pomiarowe wykazały przekroczenie wartości normatywnej dla średniorocznych stężeń BaP. Za ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń pyłowych oraz BaP odpowiadała głównie emisja powierzchniowa, pochodząca z sektora komunalno-bytowego, połączona z występowaniem niekorzystnych warunków meteorologicznych (inwersje, niskie temperatury, cisze wiatrowe), w mniejszym stopniu – emisja komunikacyjna oraz przemysłowa.

W części obszarów miasta przekraczane były normy stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}, tlenków azotu, benzo(a)pirenu oraz poziomu hałasu

Normy zanieczyszczenia powietrza określa rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 18 września 2012 roku, poz. 1031).

TABELA III.1. ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Punkt pomiarowy	Stężenie (µg/m ³)					
	PM ₁₀	PM _{2,5}	SO ₂	NO ₂	Pb	benzen
ul. F. Bujaka	42	32	7	33	0,02	2,5
al. Z. Krasińskiego	55	40		61		2,3
ul. Bulwarowa	44	28	7	30	0,03	2,0
ul. J. Dietla	49			42		
ul. Złoty Róg	45					
ul. Telimeny	41					
os. Piastów	38					
os. Wadów ¹	40				0,02	
Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi	40	25	–	40	0,5	5,0

¹ pokrycie pomiarami na stacji os. Wadów wynosi 85%

TABELA III.2. CZĘSTOŚĆ PRZEKRACZANIA POZIOMU DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM₁₀ W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017

Punkt pomiarowy	2015	2016	2017
ul. F. Bujaka	99	78	72
al. Z. Krasińskiego	200	165	130
ul. Bulwarowa	120	74	85
ul. J. Dietla	–	118	103
ul. Złoty Róg	–	85	89
os. Piastów	–	69	69
ul. Telimeny	–	–	76
os. Wadów ¹	–	–	71
Dozwolona częstość przekraczania dopuszczalnego poziomu stężeń dobowych w roku kalendarzowym	35	35	35

¹ pokrycie pomiarami na stacji os. Wadów wynosi 85%

ŹRÓDŁO: WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W KRAKOWIE

TABELA III.3. ŚREDNI ROCZNY POZIOM METALI CIĘŻKICH I BENZO(A)PIRENU W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Punkt pomiarowy	Stężenie (w ng/m ³)			
	Arsen	Kadm	Nikiel	BaP
ul. F. Bujaka	1,3	0,5	1,5	5,0
ul. Bulwarowa	1,8	0,8	1,7	3,1
ul. Złoty Róg				5,6
ul. Telimeny				5,6
os. Piastów				5,0
os. Wadów ¹	1,1	0,5	1,1	3,6
Dopuszczalna częstość przekraczania dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym	6	5	20	1,0

¹ pokrycie pomiarami na stacji os. Wadów wynosi 85%

ŹRÓDŁO: WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W KRAKOWIE

Głównym zadaniem realizowanym przez Wydział Kształtowania Środowiska UMK w 2017 roku, mającym na celu poprawę jakości powietrza, był *Program Ograniczania Niskiej Emisji (PONE)*. W ramach *Programu* istnieje możliwość ubiegania się o dotację do zmiany systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na proekologiczne, tj. podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej, ogrzewanie gazowe, elektryczne lub olejowe oraz instalacja kolektorów słonecznych lub pompy ciepła. Beneficjentami *PONE* mogą być osoby fizyczne, wspólnoty mieszkaniowe, osoby prawne oraz przedsiębiorcy. Możliwość uzyskania dofinansowania w ramach *PONE* uzależniona jest od złożenia wniosku wraz z niezbędnymi załącznikami na zasadach określonych w *Programie* oraz potwierdzenia zgodności danych zawartych we wniosku ze stanem faktycznym podczas kontroli przedwykonawczej. Krakowianie uzyskać mogą wszelkie informacje na temat *Programu* w trzech punktach informacyjno-doradczych zlokalizowanych przy al. Powstania Warszawskiego 10, os. Zgody 2 oraz ul. Wielickiej 28a. Dla wniosków złożonych w 2017 roku wysokość dotacji wynosiła do 80% kosztów kwalifikowanych.

Dzięki akcjom promocyjnym i edukacyjnym prowadzonym przez Urząd Miasta Krakowa, a co za tym idzie – zwiększeniu świadomości mieszkańców w zakresie zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza, odnotowano znaczący wzrost zainteresowania *Programem Ograniczania Niskiej Emisji*. Uchwałą nr XXXV/527/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z 24 kwietnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków, w okresie od dnia 1 lipca 2017 roku do dnia 31 sierpnia 2019 roku, zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na obszarze Gminy Miejskiej Kraków z dniem 1 lipca wprowadzone zostały wymagania dla jakości stosowanych paliw, w celu wyeliminowania odpadów węglowych i mokrego drewna. Wraz z rozpoczęciem sezonu grzewczego funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Krakowa podjęli działania kontrolne zgromadzonego przez mieszkańców Krakowa do celów grzewczych paliwa oraz popiołu z palenisk. W 2017 roku pobranych zostało 12 takich próbek; w 7 z nich stwierdzono obecność substancji wskazujących na fakt współspalania odpadów w piecu, z którego pobrano popiół.

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy kontynuował świadczenie usług w zakresie jakościowego prognozowania dobowego stężenia pyłu PM10 w Krakowie w oparciu o przewidywaną sytuację meteorologiczną.

W latach 2012–2017 w Krakowie zlikwidowano około 17 tysięcy pieców i kotłowni, z 24 tysięcy istniejących kilka lat temu

W ramach Programu Ograniczania

Niskiej Emisji (PONE) udzielono dotacji

celowej w wysokości ok. 85,9 mln PLN

na zmianę systemu ogrzewania opartego

na paliwie stałym na proekologiczne

TABELA III.4. REALIZACJA PROGRAMU OGRANICZANIA NISKIEJ EMISJI DLA MIASTA KRAKOWA W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Likwidacja palenisk węglowych	1 156	2 002	3 368
Likwidacja kotłowni węglowych	1 159	2 240	2 703
Montaż odnawialnych źródeł energii	73	152	344
Wydatkowana kwota (w PLN)	36 400 954,85	64 922 008,39	85 919 341

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA UMK

III.1.2. NATĘŻENIE HAŁASU

Wartości dopuszczalne poziomów hałasu w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 roku, poz. 112 z późn. zm.). Rozporządzenie to różnicuje normy hałasu (dopuszczalne poziomy) dla różnych rodzajów terenów, z uwzględnieniem rodzajów obiektów lub działalności będących źródłem hałasu, pory dnia i nocy, a także okresów odniesienia.

W 2017 roku powstała aktualna mapa akustyczna Krakowa, w skład której wchodzi: mapa hałasu drogowego LDWN i LN, mapa hałasu kolejowego LDWN i LN, mapa hałasu przemysłowego LDWN i LN, mapa hałasu tramwajowego LDWN i LN. Zawiera ona kompendium wiedzy na temat klimatu akustycznego, umożliwia prawidłowe zarządzanie infrastrukturą miejską. Hałas komunikacyjny w sposób zdecydowany wpływa na stan klimatu akustycznego w Krakowie (w tym największą rolę odgrywa hałas drogowy, kolejowy oraz tramwajowy). Istotnym źródłem hałasu, lecz o lokalnym znaczeniu, jest lotnisko. Poziom hałasu na drogach wzrasta w alarmującym tempie, pomimo nieustannych wysiłków konstruktorów i producentów samochodów, jak i projektantów branży drogowej. Hałas i drgania powodowane przez przejazdy tramwajów stają się dokuczliwe nie tylko dla mieszkańców budynków położonych

w pobliżu torowisk, ale także dla zwykłych uczestników ruchu. W Krakowie przeprowadzane są sukcesywne remonty dróg i torowisk tramwajowych. Modernizacja, utrzymywanie dróg w dobrym stanie technicznym, właściwa organizacja ruchu (upłynnianie skrzyżowań, ograniczenia prędkości) oraz w szczególnie trudnych przypadkach – budowa stosownych zabezpieczeń (cicha nawierzchnia, wyciszone tory kolejowe, ekran akustyczny) zdecydowanie wpływają na poprawę komfortu akustycznego mieszkańców miasta Krakowa.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Krakowa na lata 2014–2018 został przyjęty uchwałą nr XCII/1379/13 Rady Miasta Krakowa z 4 grudnia 2013 roku. Stanowi on aktualizację poprzedniego opracowania oraz wpisuje się w długoterminowy plan ochrony mieszkańców miasta Krakowa przed hałasem. Program określa zestaw działań naprawczych mających na celu polepszenie się stanu klimatu akustycznego, a co za tym idzie, poprawę komfortu życia osób mieszkających w bezpośrednim sąsiedztwie źródeł hałasu. Przedstawia szereg wskazówek (m.in. organizacyjnych, edukacyjnych, technicznych), których realizacja pozwoli w największym stopniu osiągnąć wyznaczony cel. Program ochrony środowiska przed hałasem określa, w których miejscach w pierwszej kolejności powinny zostać zrealizowane działania redukujące hałas.

III.1.3. DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY PRZED PEM (POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI)

W ramach podpisanej w 2017 roku umowy z ekspertem ds. ochrony przed polami elektromagnetycznymi (PEM) realizowanych było szereg działań dot. ochrony mieszkańców przed PEM, m.in.:

- dyżury dla mieszkańców w Miejskim Centrum Dialogu
- II Międzynarodowe Forum Ochrony Środowiska przed zanieczyszczeniem polami elektromagnetycznymi
- przygotowano i wydrukowano broszurę dot. ochrony przed PEM
- sporządzono raport z pomiarów PEM w krakowskich szkołach
- aktualizowano na bieżąco zakładkę dot. ochrony przed PEM w portalu www.krakow.pl

W 2017 roku zakupiono:

- ekspozymetr rejestrujący indywidualną ekspozycję na pola elektromagnetyczne, skorelowaną z lokalizacją GPS, wraz z tabletem

- antenę do zestawu selektywnego pomiaru PEM (analyzer widma), która została przekazana umową użyczenia do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie i tym samym przyczyni się do rozszerzenia monitoringu PEM w Krakowie
- dwie selektywne stacje monitorowania PEM, które zostały przekazane umową użyczenia do Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, w celu prowadzenia monitoringu on-line PEM w Krakowie
- mobilną szerokopasmową stację monitorującą PEM, która również została przekazana do AGH w celu realizacji dynamicznego pomiaru PEM w Krakowie

Przez zespół ekspertów z krakowskich uczelni opracowany został także *Program ochrony środowiska przed PEM dla miasta Krakowa na lata 2018–2022*. W Programie zostały wyznaczone m.in. cele, kierunki oraz zadania związane z ochroną środowiska przed PEM w Krakowie.

III.1.4. JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną przetransponowaną do prawa krajowego ustawą Prawo wodne, jednolite części wód powierzchniowych (jcwp) wyznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do

spożycia i dostarczające średnio powyżej 100 m³/d, są obszarami chronionymi, podobnie jak np. jcwp przeznaczone do celów rekreacyjnych lub do ochrony siedlisk i gatunków.

TABELA III.5. OCENA JAKOŚCI UJĘĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA W 2017 ROKU¹

Rzeka	Punkt pomiarowo-kontrolny		Kategoria wód ogólna	Według wskaźników	
	Nazwa	km		Fizyko-chemicznych	Bakteriologicznych
Sanka	powyżej ujęcia	3,3	poza A3	poza A3	A3
Rudawa	Podkamycze	9,3	poza A3	poza A3	A3
Dłubnia	Kończyce	10,4	poza A3	poza A3	A3
Raba	Zbiornik Dobczycki – ujęcie wieżowe	64,2	A3	A3	A2

¹ ocena wód ujmowanych do celów zaopatrzenia ludności wykonana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 27 listopada 2002 roku w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. z 2002 roku, nr 204, poz. 1728)

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA UMK

W roku 2017 o kategorii poza A3 wód Rudawy, Dłubni i Sanki zdecydowała koncentracja zawiesiny ogólnej oraz zanieczyszczenia bakteriologiczne [liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego (rzeki Rudawa i Dłubnia), liczba paciorkowców kałowych (rzeka Rudawa)]. W zbiorniku Dobczyce o kategorii A3 decydowała wartość węglowodorów ropopochodnych – indeksu oleju mineralnego, natomiast kategorię A2 stwierdzono dla wskaźników bakteriologicznych: liczba bakterii grupy coli oraz liczba bakterii grupy coli typu kałowego. Wody zbiornika Dobczyckiego w 2017 roku spełniały wymagania dla obszarów chronionych (tj. do poboru wód powierzchniowych

wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia). Warunków tych nie spełniały wody Sanki, Rudawy i Dłubni.

W porównaniu z rokiem poprzednim, w roku 2017 odnotowano pogorszenie jakości wód Rudawy i Dłubni (wyższa obecność zawiesiny ogólnej) oraz wód zbiornika Dobczyckiego (wyższe stężenie węglowodorów ropopochodnych – indeksu oleju mineralnego). Natomiast wody Sanki pozostały na podobnym poziomie jakości.

III.2. GOSPODARKA ODPADAMI

III.2.1. ODPADY PRZEMYSŁOWE

Ilość odpadów ogółem wytworzonych w 2017 roku przez zakłady przemysłowe w Krakowie, w porównaniu do 2016 roku spadła o 34 907,68 t. W przypadku największego producenta

odpadów – krakowskiego oddziału firmy ArcelorMittal Poland SA ilość wytworzonych odpadów spadła o 1 601,471 t.

TABELA III.6. ILOŚĆ WYTWORZONYCH ODPADÓW PRZEMYSŁOWYCH PRZEZ WYBRANE ZAKŁADY W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Wybrane zakłady przemysłowe	Ilość wytworzonych odpadów ogółem (w Mg ¹ /rok)
Ogółem, w tym:	2 839 881,5116
ArcelorMittal Poland SA Oddział w Krakowie	1 072 276,725
EDF Polska SA Oddział nr 1 w Krakowie	194 523,80
Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynieryjnego Trans-Ziem Z. Jasiewicz	143 963,70
„Złomex” SA Zakład Przerobu Żelaza	126 664,30
Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp. z o.o.	161 948,10
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA	78 919,64
Scholz Polska sp. z o.o.	78 376,71
Remondis Kraków Spółka z o.o.	55 934,26
Tameh holding Spółka z o.o.	55 859,77
Krakowski Holding Komunalny	46 859,80

¹ megagram (Mg) = 1 tona; jest to standardowa jednostka stosowana w praktyce i przepisach prawnych dotyczących recyklingu do określania ilości odpadów

ŹRÓDŁO: SPORZĄDZONO NA PODSTAWIE DANYCH WYGENEROWANYCH Z WOJEWÓDZKIEGO SYSTEMU ODPADOWEGO (WSO), STAN NA 13 CZERWCA 2018 ROKU

TABELA III.7. ILOŚĆ ODPADÓW UNIESZKODLIWIONYCH (W INSTALACJACH) W 2017 ROKU

Zakłady przemysłowe	Ilość unieszkodliwionych odpadów ogółem (w Mg/rok)
Ogółem, z tego:	431 906,51
Krakowski Holding Komunalny	219 994,50
ArcelorMittal Poland SA Oddział w Krakowie	91 416,9080
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA	54 111,8200
Remondis Kraków Spółka z o.o.	21 187,0000
Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania	13 518,6000
Nycz Intertrade Spółka z o.o.	12 310,3680
Miki Recykling sp. z o.o.	10 791,3000
ECO-ABC Spółka z o.o.	5 873,3300
EDF Polska SA	2 173,5000
Zakład Utylizacji Odpadów Z. Pacanowski	529,1770

ŹRÓDŁO: SPORZĄDZONO NA PODSTAWIE DANYCH WYGENEROWANYCH Z WOJEWÓDZKIEGO SYSTEMU ODPADOWEGO (WSO), STAN NA 13 CZERWCA 2018 ROKU

III.2.2. ODPADY KOMUNALNE

TABELA III.8. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Ilość odebranych odpadów	310 333,75 Mg	320 524,31 Mg	339 537,68 Mg
Ilość odpadów przypadająca na 1 mieszkańca	0,407 Mg	0,43 Mg	0,46 Mg
Ilość odpadów deponowanych na składowisku Barycz	49 893,94 Mg	16 502,82 Mg	13 603,20 Mg
Koszt wywozu ponoszony przez 1 mieszkańca w miesiącu	26,00 PLN	26,00 PLN	26,00 PLN
Ilość odpadów selektywnie zebranych, tzw. „sucha frakcja”	73 203,45 Mg	66 757,53 Mg	67 076,31 Mg
Ilość odpadów przekazanych do recyklingu	22 172,22 Mg	28 544,48 Mg	33 868,29 Mg
Poziom recyklingu	27,39%	33,02%	32,1 %

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ GOSPODARKI KOMUNALNEJ UMK

W 2017 roku o 19 013,37 t wzrosła ilość zebranych odpadów komunalnych. Spadła natomiast ilość odpadów zbieranych selektywnie, tzw. „suchej frakcji” (o niemal 320 t w porównaniu do 2016 roku).

Poziom recyklingu wyniósł około 32%

TABELA III.9. SUROWCE WTÓRNE ODDANE DO RECYKLINGU W LATACH 2015–2017 (W MG)

	2015	2016	2017
Papier	6 259,47	7 237,88	6 974,934
Szkło	9 372,39	9 198,45	10 216,781
Tworzywa sztuczne	4 155,54	9 673,31	10 989,598
Opakowania wielomateriałowe	434,21	411,68	361,425
Metale	1 950,61	1 950,11	5 325,55

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ GOSPODARKI KOMUNALNEJ UMK

III.3. EDUKACJA EKOLOGICZNA

Za realizację działań z zakresu edukacji ekologicznej odpowiedzialny jest Wydział Kształtowania Środowiska UMK, Zarząd

Infrastruktury Komunalnej i Transportu oraz Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie.

TABELA III.10. GŁÓWNE ZADANIA PROWADZONE W RAMACH EDUKACJI EKOLOGICZNEJ KIEROWANEJ PRZEZ WYDZIAŁ KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA UMK W 2017 ROKU

Nazwa zadania	Koszt zadania (w PLN)
Organizacja Dni Ziemi	258 707
Organizacja Europejskiego Tygodnia Zrównoważonej Mobilności	149 076
Organizacja konkursów, warsztatów i kampanii edukacyjnych	574 540,27
Realizacja kampanii edukacyjno-promocyjnych z zakresu ochrony powietrza, w ramach zadania związanego z udzielaniem dotacji celowych	270 477,00

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA UMK

Główne zadania prowadzone w ramach edukacji ekologicznej przez Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu (ZIKiT) w 2017 roku:

- Akademia Mobilności ZIKiT
- Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu 2017
- Dni Ziemi 2017
- Prowadzenie Punktów Informacji Miejskiej
- Publikacja i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (m.in. mobilność aktywna, zrównoważony transport, przekroczenia norm zanieczyszczenia powietrza)

Wybrane wydarzenia edukacyjno-promocyjne prowadzone przez Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie w 2017 roku:

- Akcja *Zatrąć się w zieleni* promująca korzystanie z miejskich terenów zielonych w celach wypoczynkowych i rekreacyjnych. W jej ramach zorganizowano 27 pikników w pięciu parkach: w parku Bednarskiego, nad zalewem Nowohuckim, w parku Decjusza, na Plantach i w parku Kościuszki. Odbyło się także 9 przejazdów „parkobusem” polegających na zabieraniu mieszkańców z jednej części miasta do parków w innej, z której na co dzień nie korzystają. Ponadto przez 17 tygodni organizowano bezpłatne zajęcia fitness na świeżym powietrzu (około 170 zajęć w 4 parkach – m.in. zajęcia dla mam, pilates, trening biegowy)
- Współuczestnictwo w tworzeniu i prowadzeniu Pasieki

Kraków. W ramach tego projektu utworzono pięć minipasiek na dachach budynków miejskich: Nowohuckiego Centrum Kultury przy ul. Jana Pawła II, Zarządu Budynków Komunalnych przy ul. B. Czerwieńskiego, Centrum Administracyjnego i Obsługi Mieszkańca przy ul. K. Kordylewskiego, Domu Erazma przy ul. 28 Lipca oraz Centrum Obsługi Mieszkańców przy ul. Wielickiej

- Współuczestnictwo w organizacji Dni Ziemi na alei Róż, Pikniku ekologicznego, Święta Rodziny
- Organizacja warsztatów *ABC miejskiego ogrodnictwa*, gdzie mieszkańcy byli wprowadzani w tematykę nawadniania, kompostowania czy roślin jadalnych
- Uruchomiono aplikację *Collectively*, za pomocą której mieszkańcy mogą nie tylko zgłaszać swoje potrzeby i interwencje, ale również wyjść im naprzeciw (np. posprzątać zgłoszony przez innego mieszkańca teren w swoim sąsiedztwie)
- Kontynuowana jest akcja *Pakietów sponsorskich* polegająca na finansowaniu przez osoby zewnętrzne nasadzeń drzew, montażu małej architektury itp.
- Uruchomiono *Ofertę szytą na miarę* – inicjatywę podobną do powyższej, ale zamiast wyboru z gotowego pakietu możliwości, inwestor po zgłoszeniu się do ZZM z wybraną przez siebie lokalizacją, otrzymuje propozycję możliwych działań dla tego obszaru

III.4. OBSZARY ZIELONE

Powierzchnia terenów zielonych wyniosła

4 811,28 ha (tj. 14,75% powierzchni miasta)

TABELA III.11. TERENY ZIELENI W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Typ zieleni	Powierzchnia (w ha)	Udział w powierzchni miasta (w %)
Parki miejskie i zieleńce, tereny zieleni osiedlowej	716,25	5,2
Zieleń przyuliczna	603,23	1,85
Cmentarze	135,12	0,4
Ogrody działkowe	488	1,5
Zieleń towarzysząca urządzeniom sportowym	146	0,5
Zieleń forteczna (powierzchnia historyczna)	282	0,9
Zieleń forteczna (powierzchnia przylegająca do zieleni fortecznej)	801	2,4
Lasy	1 370,80	4,19
Ogółem	5 542,4	16,9

ŹRÓDŁO: ZARZĄD ZIELENI MIEJSKIEJ, BANK DANYCH LOKALNYCH

Na obszarze Krakowa w 2017 roku znajdowały się:

- 3 obszary Natura 2000 o łącznej powierzchni 384,39 ha
- 5 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 48,58 ha
- 3 parki krajobrazowe o łącznej powierzchni 4 753,6 ha
- 12 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 106,51 ha
- 47 parków miejskich o łącznej powierzchni 472,86 ha
- 311 pomników przyrody, w tym 308 pojedynczych drzew, 1 aleja (aleja do klasztoru Benedyktynów obsadzona lipami drobnolistnymi), 1 głąz narzutowy (głąz „Rapa Kiwi” przy ul. Spółdzielców), 1 źródło (źródło Świętojańskie w Tyńcu u północnego wzniesienia Duża Biedzinka)

Wybrane nasadzenia zieleni realizowane przez Zarząd Zieleni Miejskiej w 2017 roku:

- Utworzenie dwóch Parków Krakowian: przy ul. Falistej i Księcia Józefa. W parkach tych mieszkańcy miasta mają możliwość posadzenia drzewa, które upamiętni urodzenie się ich dziecka. W związku z ogromną popularnością

akcji, będzie ona kontynuowana w następnym roku. W sumie nasadzono 705 drzew (205 przy ul. Falistej i 500 przy ul. Księcia Józefa)

- *Zasadź się na zieleni* to cyklicznie podejmowane działania mające na celu sadzenie drzew, krzewów oraz kwiatów wspólnie z mieszkańcami Krakowa. W ramach akcji zasadzono las na uroczysku Wiszniówka i Skotniki oraz w okolicy Oczyszczalni Ścieków Kujawy; krzewy i kwiaty przy ul. F. Focha, M. Ćwiklińskiej, M. Boruty-Śpiechowicza, Na Błonia, a także posiano ok. 10 ha łąk kwietnych, m.in. w okolicy ul. Podgórskiej, W. Witosa, Zabłocie, Bernardyńskiej czy parku Jordana. Ponadto zorganizowano m.in. trzecią edycję akcji *Choinka*, w której bożonarodzeniowe drzewka oddawane przez mieszkańców są nasadzane w mieście
- Kontynuowano akcję *Pakietów sponsorskich* polegającą na finansowaniu przez osoby zewnętrzne nasadzeń drzew, montażu małej architektury itp.

III.5. ROLNICTWO

W 2017 roku powierzchnia użytków rolnych, jak i powierzchnia upraw nie zmieniły się w znaczący sposób w stosunku do poprzedniego roku. Utrzymany był trend spadku powierzchni

łąk trwałych i pastwisk. Grunty orne były wykorzystywane do upraw przede wszystkim roślin zbożowych oraz ziemniaków.

TABELA III.12. STRUKTURA UŻYTKÓW ROLNYCH W 2017 ROKU

	Powierzchnia (w ha)	2016=100
Powierzchnia użytków rolnych ogółem, w tym:	13 000	100
grunty orne	7 000	100
sady	315	100
łąki trwałe	1 400	90,32
pastwiska	100	71,43

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA UMK

TABELA III.13. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW ORNYCH W 2017 ROKU

	Powierzchnia (w ha)	2016=100
Zbożowe	3 440	96,90
Ziemniaki	1 800	100
Rośliny pastewne	80	100
Rośliny przemysłowe	335	100
Warzywa	930	103,33
Owoce	40	100
Pozostałe	375	75,76
Ogółem	7 000	100

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA UMK

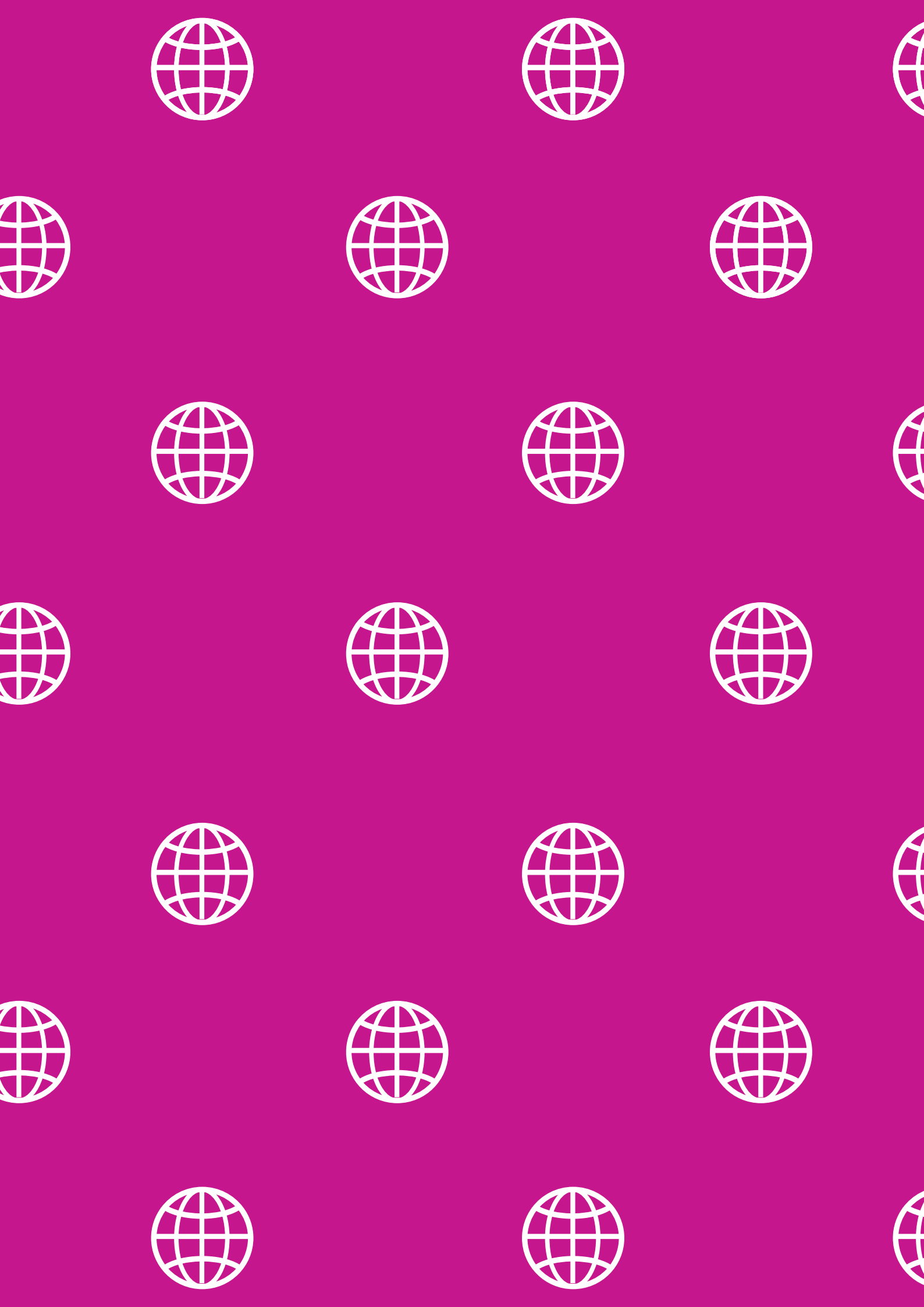
W 2017 roku liczba gospodarstw rolnych o powierzchni fizycznej powyżej 1 ha wyniosła ok. 2 100.

TABELA III.14. STAN POGŁOWIA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH W 2017 ROKU

	Liczba sztuk	2016=100
Pogłowie bydła ogółem	150	100
Pogłowie trzody chlewnej	2 800	93,33

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA UMK

**IV.
TRANSPORT
I KOMUNIKACJA**

IV.1. SYSTEM TRANSPORTOWY

Układ transportowy Krakowa tworzą:

- sieć drogowo-uliczna o strukturze mieszanej (drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe oraz gminne), po której odbywa się indywidualny transport osób, zbiorowy transport osób (autobusowy) oraz transport towarów (ciężarowy)
- parkingi, w tym parkingi strategiczne P&R, powiązane głównie z liniami tramwajowymi
- sieć szynowa, do której należą elementy liniowe (sieć tramwajowa i linie kolejowe) i punktowo-sieciowe (dworce, przystanki, elementy systemu zasilania trakcji, zaplecze techniczne, warsztaty itp.)
- układy ciągów i stref ruchu pieszego oraz trasy ruchu rowerowego

IV.1.1. TRANSPORT DROGOWY

TABELA IV.1. ELEMENTY SIECI DROGOWO-ULICZNEJ W LATACH 2015–2017

Elementy sieci drogowo-ulicznej	2015	2016 ¹	2017 ¹
Układ podstawowy (w km), z tego:	318	314,7	316,4
drogi krajowe	38,6	35,5	36
drogi wojewódzkie	25,2	25,2	25,2
drogi powiatowe	254,2	254,0	255,2
Układ obsługujący (w km), w tym:	789,38	790,2	792,6
drogi gminne	789,38	790,2	792,6
Obiekty: mosty, estakady, wiadukty, tunele (w szt.)	178	178	178
Kładki dla pieszych (w szt.)	37	38	40
Przejścia podziemne (w szt.)	22	22	22

¹ zmiany w kilometrażu dróg wynikają ze zmian klasyfikacji dróg oraz prowadzonej aktualizacji ewidencji w zakresie przebiegu dróg

ŹRÓDŁO: ZARZĄD INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ I TRANSPORTU

Drogi krajowe przebiegające przez Gminę Miejską Kraków:

- autostrada A-4 relacji granica państwa/Jędrzychowice – Kraków (węzeł Balice – węzeł Bieżanów) – Korczowa/granica państwa
- droga krajowa nr 7 relacji Żukowo – Kraków (al. 29 Listopada – ul. Opolska – ul. J. Conrada – ul. W.E. Radzikowskiego – ul. Pasternik – węzeł Radzikowskiego – autostrada A-4 na odcinku od węzła Balice do węzła Zakopiańskiego – ul. Zakopiańska) – Chyżne/granica państwa
- droga krajowa nr 44 relacji Gliwice – Kraków (odcinek ul. Skotnickiej od węzła Sidzina do granicy miasta)
- droga krajowa nr 75 relacji Kraków – Branice (odcinek ul. Brzeskiej od ul. Igołomskiej do granicy miasta) – Muszynka – granica państwa
- droga krajowa nr 79 relacji Warszawa – Kraków (ul. Igołomska – ul. T. Ptaszyckiego – al. Jana Pawła II – plac Centralny – al. gen. W. Andersa – ul. gen. L. Okulickiego – al. gen. T. Bora-Komorowskiego – ul. Lublańska – ul. Opolska – ul. J. Conrada – ul. W.E. Radzikowskiego – ul. Pasternik) – Bytom
- droga krajowa nr 94 relacji granica państwa/Zgorzelec – Kraków (autostrada A4 od węzła Balickiego do węzła Wielickiego – ul. Wielicka) – Korczowa/granica państwa

TABELA IV.2. POZIOM DEKAPITALIZACJI SIECI DRÓG W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017 (W %)

	2015	2016	2017
Układ podstawowy	65	64	58
Układ obsługujący	81	82	80

ŹRÓDŁO: ZARZĄD INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ I TRANSPORTU

W ostatnich latach obserwujemy tendencję wzrostową w zakresie liczby pojazdów zarejestrowanych w Krakowie.

Liczba zarejestrowanych pojazdów w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 4,4%

TABELA IV.3. LICZBA ZAREJESTROWANYCH POJAZDÓW I WSKAŹNIK MOTORYZACJI W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba pojazdów ogółem zarejestrowanych w Krakowie, z tego:	538 769	567 201	592 046
samochody osobowe	424 025	448 003	468 657
autobusy	2 537	2 686	2 760
samochody ciężarowe	63 879	65 370	66 898
jednoślady (motorowery i motocykle)	24 798	26 915	28 379
naczepy i przyczepy	13 099	13 377	13 452
pozostałe pojazdy	10 431	10 850	11 900
Wskaźniki motoryzacji			
pojazdy ogółem/ 1 000 mieszkańców	708	741	772
samochody osobowe/ 1 000 mieszkańców	557	585	611

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EWIDENCJI POJAZDÓW I KIEROWCÓW UMK, URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

IV.1.2. INFRASTRUKTURA ROWEROWA

TABELA IV.4. ŚCIEŻKI ROWEROWE W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017 (W KM)¹

	2015	2016	2017
Długość ścieżek rowerowych ogółem, w tym:	149,9	158,9	165,4
ścieżki rowerowe wykonane w danym roku	9,0	9,0	6,5

¹ długość ścieżek rowerowych obejmuje wydzielone elementy infrastruktury rowerowej i składają się na nią: 1) wydzielone drogi rowerowe oraz wspólne drogi dla rowerów i pieszych; 2) chodniki oznaczone znakami C 16 i T 22 (ciąg pieszy z tabliczką „nie dotyczy rowerów”); 3) wały wiślane oznaczone B 1 i tabliczką T 22. Nie zostały ujęte kontrapasy oraz pasy ruchu dla rowerów

ŹRÓDŁO: ZARZĄD INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ I TRANSPORTU

Wybudowano 6,5 km ścieżek rowerowych

W roku 2017 wybudowano lub wyznaczono następujące odcinki ciągów rowerowych:

- ul. Opolska – ok. 1,3 km
- ul. Kocmyrzowska – ok. 0,5 km
- ul. Wielicka, L. Teligi, M. Ćwiklińskiej – ok. 3,2 km
- ul. Nowohucka – ok. 0,65 km
- ul. Reduty – ok. 0,8 km

W ramach innych działań wspierających ruch rowerowy w roku 2017:

- dopuszczono ruch rowerowy pod prąd na 116 ulicach jednokierunkowych o łącznej długości ok. 24,3 km
- zamontowano 1 500 szt. stojaków rowerowych typu U
- zamontowano 4 automatyczne liczniki ruchu rowerowego

W roku 2017 system roweru publicznego Wavelo został rozwinięty do docelowego kształtu – min. 150 stacji i 1 500 rowerów. Użytkownicy systemu w roku 2017 dokonali ok. 750 tys. wypożyczeń i przejechali ok. 2,7 mln kilometrów. Do najbardziej popularnych stacji należą te przy Galerii Krakowskiej, Teatrze Bagatela i ul. Pawiej.

IV.1.3. PARKINGI

Strefa płatnego parkowania to obszar Krakowa charakteryzujący się znacznym deficytem miejsc postojowych. Wjazd do strefy płatnego parkowania oznaczony jest znakami drogowymi D 44 „strefa parkowania” umieszczonymi na wszystkich ulicach doprowadzających ruch do obszaru, na którym ustalona została strefa płatnego parkowania. Analogicznie wyjazd z obszaru strefy płatnego parkowania oznaczony jest znakami drogowymi D 45 „koniec strefy parkowania”.

Strefa płatnego parkowania dzieli się na strefy P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8. W granicach strefy P6 wydzielone są podstrefy I – V.

Liczba miejsc parkingowych w strefie wynosi 18 689. Na terenie strefy płatnego parkowania w Krakowie znajduje się w sumie 978 parkomatów, w tym z płatnością elektroniczną – 661. Na koniec 2017 roku w Krakowie funkcjonowały trzy parkingi „Parkuj i Jedź”:

- wydzielony, z elektroniczną kontrolą dostępu, zlokalizowany przy ul. Czerwone Maki, o powierzchni 2 352 m², o liczbie miejsc postojowych 196, w tym 4 miejsca dla osób

niepełnosprawnych (funkcjonuje od listopada 2012 roku)

- wydzielony, z dostępem otwartym, zlokalizowany przy ul. Balickiej, o powierzchni ok. 800 m², o liczbie miejsc postojowych 40 (uruchomiony we wrześniu 2013 roku)
- wydzielony, z elektroniczną kontrolą dostępu, zlokalizowany na Kurdwanowie w rejonie skrzyżowania ul. Wincentego Witosa i ul. Porucznika Halszki, o liczbie miejsc postojowych 167 (uruchomiony w grudniu 2017 roku)

Do bezpłatnego korzystania z parkingu z elektroniczną kontrolą dostępu uprawnieni są kierowcy, którzy przy wjeździe i wyjeździe z parkingu okażą ważny w okresie doby parkingowej, podczas której korzystają z parkingu, bilet okresowy Komunikacji Miejskiej w Krakowie (zapisany na aktywnej Krakowskiej Karcie Miejskiej), pozostałe osoby wykupują bilet parkingowy na kwotę 10 PLN, na podstawie którego mogą korzystać z usług Komunikacji Miejskiej w Krakowie do godziny 2:30 dnia następnego. Parkingi czynne są codziennie od godziny 4:30 do 2:30 dnia następnego. Opłata dodatkowa za pozostawienie pojazdu na parkingu poza dobą parkingową wynosi 100 PLN.

IV.1.4. WAŻNIEJSZE INWESTYCJE DROGOWE REALIZOWANE PRZEZ ZIKIT

- Kompleksowa modernizacja ul. Basztowej. Przebudowano węzły rozjazdowe Basztowa – Długa i Basztowa – Lubicz – Westerplatte – Pawia. Zmianie uległ też układ drogowy, dopasowany do ul. Podwale i J. Dunajewskiego, które modernizowane były wcześniej. Po zakończeniu inwestycji ul. Basztowa stała się jednokierunkowa w kierunku od Dworca Głównego do ul. Długiej, ale ze ścieżką rowerową pozwalającą na ruch w przeciwnym kierunku. Przystanki przed węzłem Dworzec Główny oraz przy ul. Westerplatte zmieniono na wiedeńskie oraz zmodernizowano torowisko

tramwajowe. Całkowity koszt prac na ul. Basztowej wyniósł 27,2 mln PLN

- Rondo Kocmyrzkowskie. Inwestycja obejmowała prace drogowe i torowe, wymianę sieci trakcyjnej, mediów, sygnalizacji świetlnej i kanalizacji deszczowej. Inwestycja kosztowała blisko 8 mln PLN
- Remont ul. Reduta. Wydłużenie i poszerzenie ulicy, budowa chodników, ścieżki rowerowej i miejsc parkingowych. Inwestycja kosztowała 11,6 mln PLN

IV.2. BEZPIECZEŃSTWO RUCHU DROGOWEGO

W ramach programu *Bezpieczny Kraków*, Gmina Miejska Kraków zajmuje się poprawą bezpieczeństwa mieszkańców i turystów. Realizacja programu ma na celu poprawę jakości życia na różnych płaszczyznach, między innymi – związanych z transportem i komunikacją w Krakowie.

Działania podjęte w celu poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego:

- funkcjonowanie całodobowej dyspozytorni ZIKiT przyjmującej zgłoszenia pod bezpłatnym numerem telefonu

- uruchomienie nowych sygnalizacji świetlnych: ul. Kocmyrzkowska – ul. Bulwarowa – ul. Cienista, ul. Dobrego Pasterza – ul. W. Tetmajera, ul. T. Zielińskiego – wyjazd z biurowców, w tunelu drogowym w Ruszczy, ul. W. Tetmajera – ul. Pasternik
- zmodernizowanie sygnalizacji świetlnej (w ramach bieżącego utrzymania): ul. Lublańska – przejście dla pieszych przy stacji paliw, ul. Strzelców – przejście dla pieszych, rondo Młyńskie, ul. Piasta Kołodzieja – ul. Kruszwicka – ul. F. Kleeberga, ul. Piasta Kołodzieja – ul. Bitwy nad Bzurą,

ul. Królowej Jadwigi – ul. Piastowska, ul. Wielicka – ul. Włotowa, ul. Wielicka – ul. Facimiech, ul. Wielicka – ul. L. Tełligi, ul. Wielicka – ul. M. Jakubowskiego, ul. Wielicka – ul. E. Jerzmanowskiego, ul. Wielicka – ul. L. Rydygiera, ul. Zakopiańska – ul. Orzechowa, ul. Zakopiańska – ul. Jugowicka, ul. Zakopiańska – ul. Doktora Judyma, ul. Zakopiańska – ul. Kąpielowa, ul. Zakopiańska – ul. W. Taklińskiego, ul. Zakopiańska – ul. Opatkowska, ul. J. Turowicza – ul. T. Połomskiego

- zamontowanie kamer nadzoru ruchu drogowego (w ramach bieżącego utrzymania): ul. Wielicka – ul. M. Jakubowskiego, ul. Wielicka – ul. E. Jerzmanowskiego, ul. Wielicka – ul. L. Rydygiera, ul. Wielicka – ul. Facimiech, ul. Zakopiańska – ul. T. Ważewskiego, ul. Zakopiańska – ul. W. Taklińskiego, ul. Zakopiańska – zjazd z autostrady A4, ul. Zakopiańska – ul. Kąpielowa, ul. Zakopiańska – ul. Doktora Judyma, ul. Zakopiańska – ul. Jugowicka, ul. J. Turowicza – ul. T. Połomskiego, ul. Wawelska – ul. Jancarza, al. 29 listopada – ul. Opolska, al. 29 listopada – ul. Prandoty, rondo Barei, rondo Młyńskie, ul. Lublańska – przejście dla pieszych przy stacji paliw, rondo Hipokratesa, ul. Lipska – ul. Myśliwska, ul. Stradomska – ul. św. Gertrudy, rondo im. A. Matecznego (dodatkowa kamera z 4 obiektywami), ul. Kapelanka – S. Grota-Roweckiego, (dodatkowa kamera z 4 obiektywami), rondo Dywizjonu 308, (wymiana na kamerę z 4 obiektywami), ul. Nowohucka – Stoczniovców, (wymiana na kamerę z 4 obiektywami), ul. Pawia – ul. Szlak, ul. Wita Stwosza – rondo przy tunelu św. R. Kalinowskiego
- uruchomienie kamer nadzoru ruchu drogowego (zamontowanych w ramach inwestycji): ul. Basztowa – ul. Westerplatte, ul. Basztowa – ul. Długa, ul. Pasternik – ul. W. Tetmajera, ul. Wielicka – ul. Małborska, ul. Wielicka – przejście w rejonie Cmentarza Podgórskiego, ul. Kocmyrzska – ul. Bulwarowa – ul. Cienista, ul. B. Limanowskiego – ul. Na Zjeździe, ul. T. Zielińskiego – wyjazd z biurowców, ul. Igołomska – ul. J. Giedroycia
- zamontowanie sygnalizacji akustycznej na przejściach dla pieszych funkcjonujących w ramach sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach: ul. Długa – al. J. Słowackiego 14 szt., ul. Królewska – ul. Karmelicka 14 szt., ul. Nowosądecka – ul. A. Dauna 12 szt., ul. Nowosądecka – ul. Na Kozłowiec 12 szt., ul. Nowosądecka – ul. Wielicka 6 szt., ul. Powstańców Śląskich – ul. Wielicka 26 szt., rondo im. A. Matecznego 16 szt., al. J. Słowackiego – ul. Łobzowska 16 szt., ul. gen. L. Okulickiego – ul. Kupały 4 szt., ul. Wiślicka – ul. Cedyńska 8 szt., ul. ks. K. Jancarza – ul. Wawelska – ul. Łęczycka 12 szt.
- prowadzenie bazy danych o zgłoszonych zdarzeniach drogowych, wraz z przechowywaniem dokumentów źródłowych
- prowadzenie precyzyjnie geotagowanej mapy wypadków dla sieci drogowej miasta Krakowa

Bezpieczne skrzyżowania i ulice

- stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (wyznaczenie nowych przejść dla pieszych, montaż sygnalizacji Signflash lub przejścia z pasami wibracyjnymi)

- oznakowanie ścieżek rowerowych, kontrapasy
- uspokojenie ruchu (progi zwalniające, separatory, słupki, ogrodzenia segmentowe, strefy ograniczonej prędkości, strefy zamieszkania, strefy skrzyżowań równorzędnych)
- poprawa bezpieczeństwa kierujących pojazdami – lustra drogowe

Osiągnięte efekty:

- zwiększenie bezpieczeństwa dzieci dzięki podniesieniu parametrów technicznych oznakowania pionowego i wprowadzeniu ostrzegawczej kolorystyki oznakowania poziomego p-10 na dojeżdżających do szkół
- zwiększenie bezpieczeństwa pieszych poprzez wyznaczenie przejść dla pieszych – przejścia wyniesione
- uspokojenie ruchu dzięki zamontowaniu progów zwalniających, azyli i szykan
- zwiększenie bezpieczeństwa ruchu poprzez modernizację sygnalizacji świetlnej
- zwiększenie bezpieczeństwa i poprawienie płynności ruchu dzięki stałemu monitoringowi zgłoszeń i bezzwłocznej reakcji na pojawiające się utrudnienia w ruchu na podstawie informacji z Dyspozytorni ZIKiT
- rozpoznanie występujących zagrożeń w ruchu drogowym oraz ich lokalizacja na sieci drogowej miasta Krakowa dzięki prowadzonej bazie danych z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego

W roku 2017 w zakresie oświetlenia ulicznego wykonano prace mające na celu poprawę bezpieczeństwa i komfort uczestników ruchu, poprzez zastosowanie nowoczesnego LED-owego oświetlenia. Oświetlenie to jest bardziej przyjazne dla oka oraz nie emituje promieniowania UV i podczerwonego. Światło LED-owe lepiej oddaje kolory i wyraźniej oświetla ludzi oraz drogi, co nie pozostaje bez znaczenia dla bezpieczeństwa w mieście, ponieważ zwiększa jakość informacji uzyskanych z monitoringu miejskiego. Doświetlenie przestrzeni miejskiej oraz wymiana starej skorodowanej infrastruktury oświetleniowej poprawia bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom ruchu. Prace oprócz krakowskich ulic objęły też teren parku Krowoderskiego, parku Dąbie, parku Lilli Wenedy, Plant Bieńczyckich, Plant Mistrzejowickich.

Zamontowano 242 szt. słupów oświetleniowych, 842 szt. opraw LED energooszczędnych, wymieniono 12 szt. szaf oświetleniowych, 11 341 m kabla, 25 szt. iluminatorów, naprawiono 2 szt. opraw typu kandelabry i 2 szt. opraw doziemnych. Koszt wykonanych prac wyniósł prawie 4,5 mln PLN brutto.

W ramach realizowanych zadań inwestycyjnych wykonywane były również prace skutkujące poprawą bezpieczeństwa, np.:

- przebudowa ul. Bronowickiej w zakresie budowy zatok parkingowych – etap II
- realizacja wyniesionego przejścia dla pieszych na ul. Wesele
- wykonanie przejścia dla pieszych przez ul. Isep wraz z brakującym kawałkiem chodnika w rejonie ul. Wiklinowej
- wyznaczenie przejazdu rowerowego przez ul. Na Zjeździe w przedłużeniu ul. Józefińskiej, wraz z budową dróg dla rowerów, umożliwiających dojazd do przejazdu rowerowego
- wykonanie wygodnego zejścia do przystanku Rondo Barei II

- budowa drogi dojazdowej do Szkoły Podstawowej nr 155
- budowa przejścia dla pieszych przy ul. S. Kłosowskiego do ogródka jordanowskiego przy ul. M. Dąbrowskiej
- budowa wyniesionego przejścia dla pieszych w ul. Cegielnianej i przy ul. Wałbrzyskiej

W zadania segmentu porządkowego wpisują się prace:

- związane z usuwaniem samochodów (129 sztuk)
- zakwalifikowanych do usunięcia z art. 50a ustawy Prawo o ruchu drogowym (potocznie nazywanych wrakami)
- związane z naprawami nawierzchni chodników o łącznej powierzchni ok. 134,5 tys. m² za kwotę ok. 31,5 mln PLN oraz naprawy nawierzchni jezdni o łącznej powierzchni ok. 459 tys. m² za kwotę ok. 50,7 mln PLN
- związane z utrzymaniem oznakowania tablic z nazwami ulic i placów: za kwotę 297 010,00 PLN

TABELA IV.5. WSKAŹNIKI WYPADKOWOŚCI W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Wypadki śmiertelne na 100 wypadków	1,32	1,29	1,48
Wypadki na 1 000 mieszkańców	1,49	1,52	1,32

ŹRÓDŁO: ZARZĄD INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ I TRANSPORTU

IV.3. KOMUNIKACJA MIEJSKA

Organizowanie i zarządzanie przewozami o charakterze użyteczności publicznej na liniach komunikacyjnych objętych porozumieniami na obszarze miasta Krakowa i aglomeracji krakowskiej realizowane jest przez Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie (ZIKiT).

Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie wykonuje również zadania związane z dystrybucją biletów uprawniających do korzystania z usług przewozowych świadczonych w ramach Komunikacji Miejskiej w Krakowie, kontrolowaniem dokumentu przewozu, a także windykacją i egzekucją należności powstałych z tytułu wystawienia wezwań do zapłaty opłat dodatkowych i należności przewozowych za przejazd bez ważnego biletu lub ważnego dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego. Wpływy z realizacji tych zadań stanowią dochód budżetu miasta.

ZIKiT sprawuje też funkcje zarządu nad obiektami i urządzeniami infrastruktury transportu zbiorowego, w tym utrzymania pętli i dworców autobusowych, pętli tramwajowych, torowisk, sieci trakcyjnej, układu zasilania elektroenergetycznego trakcji tramwajowej oraz utrzymania przystanków komunikacyjnych, których właścicielem jest Gmina Miejska Kraków. W ramach

systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie organizowane są przewozy na liniach autobusowych i tramwajowych.

Na terenie GMK zlokalizowanych jest ok. 1 850 szt. (liczba stale ulega zmianie z uwagi na zmiany w komunikacji) przystanków komunikacyjnych. Na 1 072 przystankach znajdują się wiaty przystankowe, z których ok. 600 szt. zostanie docelowo wymienionych na nowe w ramach realizacji umowy koncesji z 2014 roku. W 2017 roku w ramach umowy zostało wymienionych 60 wiat, a dodatkowo na 29 innych przystankach, które do tej pory nie były zadaszone, również zostały posadowione zupełnie nowe konstrukcje.

Aby usprawnić poruszanie się po mieście autobusów komunikacji miejskiej, wprowadzone zostały dodatkowo wydzielone pasy autobusowe:

- na ul. H. Kamieńskiego na odcinku od ul. Malborskiej do ul. W. Sławka: 1 030 m
- na ul. F. Focha w kierunku centrum miasta: 250 m
- na ul. Czarnowiejskiej od ul. Miechowskiej w kierunku al. A. Mickiewicza: 600 m
- na ul. Wielickiej od ul. L. Teligii do skrzyżowania z ul. A. Kamieńskiego w kierunku centrum miasta: 1 500 m

TABELA IV.6. SIEĆ KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Długość torowiska tramwajowego (pojedynczy tor, w km)	193,63	193,63	193,63
Liczba linii tramwajowych	27 ¹	27 ¹	27 ¹
Długość linii tramwajowych (w km)	348,5 ¹	353,4 ¹	353,4 ¹
Liczba linii autobusowych, z tego:	158 ¹	159 ¹	166 ¹
MPK SA	145 ¹	145 ¹	151 ¹
Mobilis sp. z o.o.	13	14	15 ¹
Liczba pasażerów przewiezionych komunikacją miejską (w mln)	358	375	403
Długość tras – długość odcinków, na których kursują linie w Krakowie	418,795	443,015	399,320 ²
poza Krakowem	581,425	591,800	533,790 ²

¹ razem z liniami nocnymi² różnica w długościach tras w stosunku do roku poprzedniego wynika z nowej metodyki liczenia i weryfikacji długości linii

ŹRÓDŁO: ZARZĄD INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ I TRANSPORTU

Na przełomie lutego i marca 2017 roku wprowadzono znaczące zmiany w układzie linii autobusowych. Uruchomiono nowe linie, wprowadzono korekty tras i zwiększoną częstotliwość na wielu liniach. Celem zmian była poprawa oferty, głównie w rejonach peryferyjnych. Zmiany dotyczyły następujących linii:

- linia 102 (Krowodrza Górka – Zakamycze) wybranymi kursami przedłużona ul. Orłą do Bielán. Dodatkowo zwiększona została częstotliwość kursowania linii w dni powszednie w godzinach 7:00-18:00 do 24 minut
- linia 109 (Bielany – Cracovia Stadion) – uruchomienie kursowania w godzinach wieczornych
- nowa linia 116 kursująca na trasie: Czerwone Maki P+R – Mochnanec – Skotnicka – Kozienicka, z częstotliwością co 30 minut w godzinach szczytu i co 40 minut poza godzinami szczytu w dni powszednie oraz co 40 minut w dni wolne
- linia 120 (Bronowice Małe – Tonie – Krowodrza Górka) – zwiększenie częstotliwości kursowania do 30 minut w dni powszednie w godzinach szczytu, 45 minut w dni powszednie poza godzinami szczytu i do 75 minut w dni wolne
- linie 122 i 422 (Aleja Przyjaźni – Zesławice) – skierowanie przez rondo Kocmyrzowskie wraz ze zwiększeniem częstotliwości kursowania każdej linii do 40 minut w dni powszednie
- linia 130 (Azory – Dworzec Główny Zachód) – zwiększenie częstotliwości kursowania do 10 minut w dni powszednie w godzinach międzyszczytowych
- linia 132 (Dworzec Główny Zachód – Kombinat) – skierowanie dodatkowo do obsługi os. Górali i os. Zielonego w Nowej Hucie
- nowa linia 140 kursująca na trasie: Nowy Kleparz – Wybickiego – Radzikowskiego Osiedle, z częstotliwością co 20 minut w dni powszednie oraz co 30 w dni wolne
- nowa linia 160 na trasie: al. Przyjaźni – Darwina – Łuczanowice – Wadów – Ruszcza, z częstotliwością od 40 min w dni powszednie do 80 minut w dni wolne (łącznie z linią 110 co 20 minut w godzinach szczytu)

- linia 168 – wprowadzenie trasy: Krowodrza Górka – Azory – Conrada – Chełmońskiego Pętla, z częstotliwością co 20 minut we wszystkie dni tygodnia
- linia 169 (Górka Narodowa – Zajezdnia Wola Duchacka) – skierowanie co drugiego kursu do Piasków Wielkich jako linia 469
- linia 178 – uruchomienie dodatkowych kursów w godzinach popołudniowych, tak aby szczyt popołudniowy trwał od około godziny 13:00 do około 20:00
- linia 184 (Prądnik Czerwony – Os. Kurdwanów) – skierowanie co drugiego kursu do Swoszowic jako linia 484
- nowa linia 475 kursująca na następującej trasie: Borek Fałęcki – Zakopiańska – Taklińskiego – Sidzina, z częstotliwością co 30 minut w godzinach szczytu w dni powszednie; wspomaganie linii 175

W 2017 roku usługi przewozowe na terenie Krakowa świadczyło dwóch operatorów: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne SA oraz Mobilis sp. z o.o., którzy funkcjonują w ramach Systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie na podstawie umów zawartych z Gminą Miejską Kraków. Przewozy były wykonywane na terenie Krakowa oraz 15 gmin aglomeracji krakowskiej (Czernichowa, Iwanowic, Kocmyrzowa-Luborzycy, Liszek, Michałowic, Mogilan, Niepołomic, Skąty, Skawiny, Słomnik, Świątnik Górnych, Wieliczki, Wielkiej Wsi, Zabierzowa, Zielonek), w ramach zawartych porozumień międzygminnych.

MPK SA zakupiło 97 nowoczesnych autobusów, w tym 20 zasilanych energią elektryczną

TABELA IV.7. UDZIAŁ OPERATORÓW W ŚWIADCZENIU USŁUG PRZEWOZOWYCH W KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W KRAKOWIE (W %)

Nazwa operatora	Udział w przewozach	
	Tramwajowych	Autobusowych
Mobilis sp. z o.o.	–	14
MPK SA	100	86

ŹRÓDŁO: ZARZĄD INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ I TRANSPORTU

TABELA IV.8. KOMUNIKACJA MIEJSKA – MPK SA W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba linii autobusowych, w tym:	145	145	151 ¹
miejskie, w tym:	80	80	85 ¹
dzienne (zwykłe)	61	61	63 ¹
przyspieszone	4	4	5 ¹
nocne	15	15	17
aglomeracyjne	65	65	66
Całkowita długość linii autobusowych (w km), z tego:	2 087	2 097	2 185
miejskie, z tego:	915	912	962
dzienne (zwykłe)	623	610	628
przyspieszone	62	68	74
nocne	230	234	260
aglomeracyjne	1 172	1 185	1 223
Średnia prędkość eksploatacyjna taboru autobusowego (w km/h)	17,4	17,5	17,2
Liczba linii tramwajowych ²	27	27	27
Całkowita długość linii tramwajowych (w km)	349	353	353
Średnia prędkość eksploatacyjna taboru tramwajowego (w km/h)	14,4	14,2	14,3

¹ nastąpiła zmiana metodologii obliczeń² w tym linie nocne

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACYJNE SA W KRAKOWIE

TABELA IV.9. STAN TABORU KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ MPK SA W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Tramwaje w inwentarzu (w szt.), w tym:	401	396	394
wyremontowane	19	10	4
zakupione	39	6	0
Tramwaje wycofane z ruchu	44	11	1
Tramwaje w ruchu (w szt./doba)	311	291	289
Średni wiek taboru tramwajowego (w latach)	32	32,67	34
Autobusy w inwentarzu (w szt.), w tym:	501	554	566
zakupione	2	92	97
Autobusy wycofane z ruchu	3	39	85
Autobusy w ruchu (w szt./doba)	411	421	447
Średni wiek taboru autobusowego (w latach)	9	7,72	6

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACYJNE SA W KRAKOWIE

TABELA IV.10. KOMUNIKACJA MIEJSKA – MOBILIS SP. Z O.O. W LATACH 2015–2017

Wyszczególnienie	2015	2016	2017
Liczba linii autobusowych, z tego:	13	15	15
miejskie	12	14	14
aglomeracyjne	1	1	1
Całkowita długość linii autobusowych (w km), z tego:	156,31	186,92	190,59
miejskie	152,31	182,92	186,59
aglomeracyjne	4	4	4
Średnia prędkość eksploatacyjna taboru autobusowego (km/h)	15,806	15,966	15,256

ŹRÓDŁO: MOBILIS SP. Z O.O.

TABELA IV.11. STAN TABORU KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ MOBILIS SP. Z O.O. O/KRAKÓW W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Autobusy w inwentarzu (szt.), w tym:	67	77	77
wyremontowane	0	0	0
zakupione	0	10	0
Autobusy wycofane z ruchu	0	0	0
Autobusy w ruchu (w szt./doba)	63	70	72
Średni wiek taboru autobusowego (w latach)	1	1,74	2,74

ŹRÓDŁO: MOBILIS SP. Z O.O.

TABELA IV.12. WYKAZ LINII OBSŁUGIWANYCH PRZEZ MOBILIS SP. Z O.O. W 2017 ROKU

Numer linii	Trasa
102	Krowodrza Górka – Zakamycze
103	Aleja Przyjaźni – Lesisko
109	Cracovia Stadion – Bielany
120	Krowodrza Górka – Bronowice Małe
138	Azory – Kombinat
142	Cmentarz Batowice/ Czyżyny Dworzec – Os. Na Stoku
152	Aleja Przyjaźni – Cmentarz Olszanica
153	Os. Piastów – Lesisko
159	Os. Piastów – Cichy Kącik
178	Mistrzejowice – Pod Fortem
192	Czyżyny Dworzec – Chełm
193	Prądnik Czerwony – Na Załęczu
502	Plac Centralny im. R. Regana – Cracovia Stadion
612	Rondo Grunwaldzkie – Tyniec Kamieniołom
352	Olszanica – Kryspinów (linia kursująca w sezonie letnim, w słoneczne dni)

ŹRÓDŁO: MOBILIS SP. Z O.O.

IV.3.1. WAŻNIEJSZE INWESTYCJE ZREALIZOWANE W 2017 ROKU PRZEZ MPK SA

TABELA IV.13. WAŻNIEJSZE INWESTYCJE ZREALIZOWANE W 2017 ROKU PRZEZ MPK SA

Nazwa inwestycji	Opis inwestycji
Zakup 20 sztuk autobusów zasilanych energią elektryczną	Zakup 20 sztuk autobusów zasilanych energią elektryczną, w tym 17 sztuk standardowych i 3 sztuk wielkopojemnych, zrealizowano w ramach projektu unijnego „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów oraz stacjonarnych automatów KKM do sprzedaży biletów, w celu obsługi linii aglomeracyjnych”, mieszczącego się w formule Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Nowe niskopodłogowe autobusy zostały wyposażone w klimatyzację, monitoring, automat biletowy, nowoczesny system informacji pasażerskiej i porty USB do ładowania urządzeń mobilnych. Ponadto zamontowano w nich specjalne platformy ułatwiające wjazd i wyjazd z pojazdu osobom niepełnosprawnym, poruszającym się na wózkach
Zakup 77 nowoczesnych autobusów przegubowych z silnikiem Euro 6	Nowe pojazdy wyposażone są w klimatyzację, monitoring, automat biletowy, nowoczesny system informacji pasażerskiej i porty USB do ładowania urządzeń mobilnych. Ponadto zamontowano w nich specjalne platformy ułatwiające wjazd i wyjazd z pojazdu osobom niepełnosprawnym, poruszającym się na wózkach. Zakup realizowany był w ramach leasingu finansowego, który zaplanowany jest na 7 lat
Zakup 12 sztuk stacjonarnych automatów biletowych	Zakup w ramach projektu unijnego „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów oraz stacjonarnych automatów KKM do sprzedaży biletów, w celu obsługi linii aglomeracyjnych”, mieszczącego się w formule Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Nowe, stacjonarne automaty biletowe umożliwią pasażerom zakup wszystkich rodzajów biletów okresowych oraz jednorazowych. Za bilet można zapłacić gotówką lub kartą płatniczą. W przyszłości w urządzeniach zostanie dodana opcja płatności mobilnych BLIK oraz wyświetlanie informacji o czasie pozostałym do odjazdu autobusów. Nowe automaty wyróżnia dodatkowy ekran boczny, na którym wyświetlane są przydatne dla pasażerów informacje. W tym miejscu można sprawdzić m.in. aktualny rozkład jazdy, cennik biletów oraz lokalizację wszystkich automatów Krakowskiej Karty Miejskiej. Automaty są dostępne dla pasażerów na terenie pętli Mały Płaszów, Borek Fałęcki, Kombinat, Czyżyny Dworzec i Prądnik Czerwony oraz w gminach Świątniki Górne, Skawina, Wieliczka, Niepołomice, Zielonki, Wielka Wieś i Mogilany
Odnowa dwóch wagonów typu N8	W efekcie modernizacji wagony wyposażono w układ klimatyzacji, zamontowano nowe drzwi odskokowo-przesuwne oraz platformę najazdową dla wózków inwalidzkich w członie niskopodłogowym. Zastosowano nowatorski sposób oświetlenia wnętrza z wykorzystaniem światła LED oraz system rozruchu i hamowania z wykorzystaniem chopperów i silników prądu stałego, charakteryzujący się: niezawodną pracą, niższym zużyciem energii elektrycznej, płynnością rozruchu i hamowania oraz dużym zakresem regulacji prędkości. Dodatkowo w trakcie modernizacji, w celu poprawy bezpieczeństwa i lepszej informacji pasażerskiej, zamontowano monitoring i nowe tablice elektroniczne z trasą przejazdu
Montaż platform najazdowych dla wózków inwalidzkich i dziecięcych w 29 wagonach typu NGT6	Dzięki przeprowadzonej modernizacji zwiększyła się dostępność do tych pojazdów dla osób o ograniczonej mobilności
Zakup czterech nowych, ekologicznych radiowozów dla inspektorów ruchu	Zakupione radiowozy wyposażone są w system likwidacji szkód, który skraca czas pracy podczas różnych zdarzeń komunikacyjnych. Posiadają nagłośnienie zewnętrzne, dzięki któremu inspektor informuje podróżnych o sytuacji na mieście przez mikrofon, a nie jak dotychczas przez tradycyjne megafony. Dodatkowo pojazdy są ekologiczne (3 posiadają napęd hybrydowy, 1 elektryczny)
Zakup nowoczesnego pojazdu technicznego służącego do sprawnego usuwania następstw wypadków	Pojazd zaopatrzony w urządzenia do holowania i podnoszenia wagonów tramwajowych w celu sprawnego usuwania następstw wypadków z udziałem tramwajów
Zakończenie budowy hali obsługi codziennej w Stacji Obsługi Tramwajów Nowa Huta	Zakończono budowę hali obsługi codziennej tramwajów i autobusów w Stacji Obsługi Tramwajów w Nowej Hucie, o powierzchni 1 729,5 m ² , wraz z montażem na torze nr 3 myjni portalowej oraz na torze nr 2 myjni przejezdnej. Urządzenia zasilane są wodą opadową gromadzoną w zbiornikach retencyjnych z zamkniętym obiegiem wody. Nową halę wyposażono w nowoczesny system dystrybucji i uzupełniania piasku w wagonach tramwajowych i przystosowano do obsługi technicznej zarówno tramwajów, jak i autobusów
Zakończenie budowy nowej hali dla tokarki podtorowej wraz z wyposażeniem technologicznym w Stacji Obsługi Tramwajów w Nowej Hucie	Zakończono budowę nowej hali dla tokarki podtorowej, która zapewni właściwą współpracę koła z szyną, a tym samym przyczyni się do ograniczenia hałasu komunikacyjnego

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACYJNE SA W KRAKOWIE

IV.4. KOMUNIKACJA KOLEJOWA

PKP Polskie Linie Kolejowe SA zajmują się zarządzaniem narodową siecią linii kolejowych. Usługą świadczoną przez spółkę jest udostępnianie linii kolejowych przewoźnikom osobowym i towarowym. PKP PLK dba również o rozwój infrastruktury kolejowej, dostosowując ją do standardów Unii Europejskiej. Spółka jest odpowiedzialna za opracowywanie rozkładów jazdy pociągów oraz utrzymywanie ruchu pociągów w bezpiecznym stanie. Główną inwestycją realizowaną w 2017 roku przez firmę była budowa łącznicy kolejowej Kraków Zabłocie – Kraków Krzemionki – linia nr 91 i 94. Została ona oddana do użytku w grudniu 2017 roku i umożliwia szybkie i bezpośrednie połączenie kolejowe na trasie Kraków Główny – Skawina i dalej do Oświęcimia oraz Zakopanego. Dzięki temu nie są już

konieczne postoje pociągów osobowych na stacji Kraków Płaszów, które potrzebne były do zmiany kierunku jazdy. W związku z tym podróż z Krakowa do Zakopanego skróciła się o około 15 minut. Na łącznicy znajduje się nowy przystanek kolejowy Kraków Podgórze.

Przewozy Regionalne sp. z o.o. jest to największa w Polsce spółka kolejowa zajmująca się przewozem pasażerskim w ramach obowiązku służby publicznej. Połączenia kolejowe obsługiwane są przez pociągi kategorii Regio. W 2017 roku liczba osób korzystających z przejazdów kolejowych w pociągach Regio wyniosła 7 310 061 (wzrost o 9% w porównaniu do wcześniejszego roku).

TABELA IV.14. LICZBA POŁĄCZEŃ (POCIĄGÓW) REGIO Z DWORCÓW KRAKÓW GŁÓWNY I KRAKÓW PŁASZÓW

Pociągi Regio	
Kraków Główny:	
pociągi rozpoczynające bieg	42
pociągi kończące bieg	42
pociągi tranzytujące	9
Kraków Płaszów:	
pociągi rozpoczynające bieg	0
pociągi kończące bieg	0
pociągi tranzytujące	12

ŹRÓDŁO: PRZEWOZY REGIONALNE SP. Z O.O. MAŁOPOLSKI ZAKŁAD PRZEWOZÓW REGIONALNYCH

Spółka Koleje Małopolskie sp. z o.o. została powołana w celu świadczenia usług użyteczności publicznej w zakresie transportu publicznego, poprzez zapewnienie efektywnej organizacji

i funkcjonowania pasażerskiego ruchu kolejowego na terenie województwa małopolskiego. W 2017 roku z jej pociągów skorzystało 5,7 mln pasażerów (wzrost o 19%).

TABELA IV.15. LICZBA POŁĄCZEŃ (POCIĄGÓW) KOLEI MAŁOPOLSKICH SP. Z O.O. Z DWORCÓW KRAKÓW GŁÓWNY I KRAKÓW PŁASZÓW

Trasy pociągów	Liczba połączeń na dobę	
	do 9.12.2017	od 10.12.2017
Kraków Główny		
Wieliczka Rynek Kopalnia – Kraków Główny – Kraków Airport i z powrotem	87	81
Kraków Główny – Tarnów – Nowy Sącz/Krynica i z powrotem	29	44
Sędziszów – Miechów – Kraków Główny – Skawina i z powrotem	0	38
Kraków Płaszów		
Wieliczka Rynek Kopalnia – Kraków Główny – Kraków Airport i z powrotem	83	75
Kraków Główny – Tarnów – Nowy Sącz/Krynica i z powrotem	29	44

ŹRÓDŁO: KOLEJE MAŁOPOLSKIE SP. Z O.O.

Ważne wydarzenia związane z działalnością Kolei Małopolskich sp. z o.o.:

- inauguracja połączeń na trasie Sędziszów/Miechów Skawina oraz weekendowych kursów na trasie Kraków Główny – Gorlice Zagórzany – Jasło
- dalsza integracja Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej z komunikacją autobusową dla mieszkańców gmin Gdów i Świątniki Górne
- wdrożenie biletu samorządowego pozwalającego podróżować na jednym bilecie pociągami Kolei Małopolskich, Kolei Mazowieckich, Warszawskiej Kolei Dojazdowej, Kolei Śląskich, Arrivy, Kolei Wielkopolskich oraz Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej

PKP Intercity SA jest największym w Polsce operatorem kolejowym, specjalizującym się w krajowych i międzynarodowych przewozach na trasach dalekobieżnych.

PKP CARGO SA jest spółką, której podstawowym przedmiotem działalności jest krajowy i międzynarodowy kolejowy przewóz towarów oraz prowadzenie kompleksowych usług logistycznych w zakresie kolejowych przewozów towarowych.

IV.5. KOMUNIKACJA LOTNICZA

Kraków Airport kolejny rok utrzymywał się na pozycji lidera wśród polskich portów regionalnych. Rok 2017 zakończył się dla Kraków Airport rekordową liczbą pasażerów: 5 835 189, czyli wzrostem o 17% w stosunku do roku 2016 – i jako pierwszy port regionalny w Polsce przekroczył 5 mln pasażerów. Wykonano 46 264 operacje lotnicze. Ostatecznie w ciągu minionego roku obsłużono o prawie 852 tysiące pasażerów więcej niż w roku 2016, natomiast liczba operacji wzrosła o niemal 4,3 tysiące. W 2017 roku ruch krajowy wzrósł do 456,5 tysiąca (wzrost o 9%), zaś zagraniczny do 3,59 mln pasażerów (wzrost o 18%) w strefie Schengen oraz do 1,79 mln pasażerów (wzrost o 17%) w strefie non-Schengen.

**Międzynarodowy Port Lotniczy
im. Jana Pawła II Kraków – Balice
obsłużył rekordową liczbę
5 835 189 pasażerów
(17% więcej niż rok wcześniej)**

TABELA IV.16. DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWEGO PORTU LOTNICZEGO IM. JANA PAWŁA II W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba startów i lądowań, z tego:	36 345	41 902	46 264
krajowych	6 918	7 565	7 145
zagranicznych	29 427	34 337	39 119
Liczba obsłużonych pasażerów ogółem, z tego:	4 221 171	4 983 645	5 835 189
ruch krajowy	347 003	417 535	456 533
ruch międzynarodowy ogółem	3 874 168	4 566 110	5 378 656
Masa ładunków (w t)	3 940	2 510	3 242

ŹRÓDŁO: MIĘDZYNARODOWY PORT LOTNICZY IM. JANA PAWŁA II KRAKÓW – BALICE SP. Z O.O., URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

W ubiegłym roku z Kraków Airport można było polecieć do 78 miast (86 portów), korzystając z oferty połączeń

regularnych. Ponadto oferowanych było również 6 kierunków czarterowych.

TABELA IV.17. SIATKA POŁĄCZEŃ LOTNICZYCH W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Tradycyjne linie rozkładowe	12	15	14
Niskokosztowe linie rozkładowe	6	6	6
Liczba miast (połączenia rozkładowe)	53	58	75
Liczba portów (połączenia rozkładowe)	61	67	86
Liczba krajów (połączenia rozkładowe)	20	19	24
Destynacje czarterowe	10	9	6

ŹRÓDŁO: MIĘDZYNARODOWY PORT LOTNICZY IM. JANA PAWŁA II KRAKÓW – BALICE SP. Z O.O.

W minionym roku w Kraków Airport uruchomiona została rekordowa liczba 28 nowych połączeń rozkładowych do 5 nowych krajów: Stanów Zjednoczonych, Portugalii, Czech, Maroka oraz Ukrainy. Do siatki połączeń Kraków Airport po wielu latach powróciło bezpośrednie połączenie Kraków – Chicago, pojawili się również nowi przewoźnicy – EL AL oraz Ukraine International Airlines.

W 2017 roku z usług Kraków Airport korzystało 14 linii tradycyjnych i 6 linii niskokosztowych. Siatka połączeń obejmowała 101 połączeń rozkładowych do 86 portów lotniczych zlokalizowanych w 24 krajach.

Inwestycje zrealizowane w 2017 roku przez MPL im. Jana Pawła II Kraków – Balice sp. z o.o.:

- otwarcie kładki łączącej hotel Hilton Garden Inn Kraków Airport z parkingiem i terminalem. Wybudowana kładka umożliwia przejście gościom hotelu Hilton Garden INN do terminalu, przystanku na pociąg oraz garażu wielopoziomowego, bez konieczności wychodzenia na zewnątrz
- rozpoczęcie remontu najstarszej (południowo-zachodniej) części płaszczyzny postojowej samolotów (PPS) wraz z budową urządzeń oświetlenia nawigacyjnego oraz przebudową

urządzeń odwodnienia linowego, sieci kanalizacji sanitarnej, sieci i przyłączy kanalizacji deszczowej. Remont został podzielony na trzy etapy i zakończy się w 2019 roku

- rozpoczęcie prac nad *Planem Generalnym Kraków Airport na lata 2017–2036*, czyli planem rozwoju lotniska Kraków – Balice. *Plan Generalny* uwzględnia trendy zachodzące na rynku lotniczym i wpisuje się w rozwój regionu i branży lotniczej w Polsce oraz Europie, wyznacza kierunki rozwoju portu lotniczego w ciągu najbliższych dwudziestu lat
- otwarcie Centrum Edukacji Lotniczej – wyjątkowego ośrodka w skali europejskiej. Zadaniem centrum jest przybliżenie, w ciekawy i przystępny dla różnych grup wiekowych sposób, wiedzy z zakresu lotnictwa. Centrum Edukacji Lotniczej znajduje się w zachodniej części budynku administracyjno-technicznego (w dawnym terminalu krajowym)
- zakupienie dla koordynatorów ruchu lotniczego naziemnego (marszałków) sześciu nowych hybrydowych samochodów Toyota Yaris. Zakup nowych aut wpisuje się w realizację *Strategii społecznej odpowiedzialności Kraków Airport na lata 2016–2018*, która w obszarze ochrony środowiska zakłada między innymi stosowanie rozwiązań energooszczędnych na etapie nowych inwestycji.

**V.
GOSPODARKA
KOMUNALNA**

V.1. SYSTEM ZAOPATRZENIA KRAKOWA W WODĘ

System zaopatrzenia Krakowa w wodę tworzą:

- Zakłady Uzdatniania Wody („Raba”, „Rudawa”, „Dłubnia”, „Bielany”)
- Sieć wodociągowa
- Zbiorniki wodociągowe (wyrównawczo-zapasowe)

System ten umożliwia dostęp do wody pitnej prawie wszystkim mieszkańcom miasta (99,5%).

Źródłem zaopatrzenia w wodę mieszkańców Krakowa jest miejski wodociąg krakowski, którego eksploatacją zajmuje się Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA w Krakowie. Bazą krakowskich wodociągów są w 97% wody powierzchniowe rzek: Raby, Rudawy, Dłubni i Sanki oraz w 3% wody głębinowe z ujęcia w Mistrzejowicach.

TABELA V.1. ZDOLNOŚĆ PRODUKCYJNA GŁÓWNYCH UJĘĆ WODOCIĄGU KRAKOWSKIEGO W 2017 ROKU

	Zdolność produkcyjna (w tys. m ³ /dobę)
Ujęcia ogółem, z tego:	292,2
Raba	186,0
Rudawa	50,0
Dłubnia	25,2
Bielany (Sanka)	25,0
Mistrzejowice	6,0

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

TABELA V.2. POBÓR WODY DLA KRAKOWA WEDŁUG RODZAJÓW UJĘĆ WODOCIĄGU KRAKOWSKIEGO W LATACH 2015–2017 (W TYS. M³/ROK)

	2015	2016	2017
Ujęcia ogółem, z tego:	59 398	59 336	60 654
powierzchniowe, z tego:	57 780	57 719	59 059
Raba	36 193	37 383	38 466
Rudawa	9 150	8 588	8 184
Dłubnia	6 878	7 279	7 659
Sanka	5 559	4 469	4 750
głębinowe – Mistrzejowice	1 618	1 617	1 595

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

Długość sieci wodociągowej Krakowa w 2017 roku wynosiła 2 222,90 km, w tym największy udział, tj. 1 435,50 km, stanowiła sieć rozdzielcza, a 505,48 km to przyłącza domowe.

TABELA V.3. SIEĆ WODOCIĄGOWA W LATACH 2015–2017 (W KM)

	2015	2016	2017
Długość sieci ogólnomiejskiej, z tego:	2 166,98	2 194,51	2 222,90
sieć magistralna	278,25	280,47	281,92
sieć rozdzielcza	1 385,60	1 409,65	1 435,50
przyłącza	503,13	504,39	505,48

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

TABELA V.4. GŁÓWNI ODBIORCY WODY W KRAKOWIE W LATACH 2016–2017

Przeznaczenie	2016		2017	
	(w tys. m ³)	(w tys. m ³ /dobę)	(w tys. m ³)	(w tys. m ³ /dobę)
Gospodarka komunalna ogółem, z tego:	57 520,1	157,6	58 972,5	161,5
ujęcia powierzchniowe	55 952,5	153,3	57 421,9	157,3
ujęcia głębinowe	1 567,6	4,3	1 550,6	4,2
Przemysł oraz inne ogółem, z tego:	1 816,5	5,0	1 681,6	4,6
ujęcia powierzchniowe	1 766,9	4,9	1 637,4	4,5
ujęcia głębinowe	49,6	0,1	44,2	0,1
Ogółem	59 336,6	162,6	60 654,1	166,1

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

TABELA V.5. WYBRANE PARAMETRY ZAOPATRZENIA KRAKOWA W WODĘ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Sprzedaż wody pitnej przez MPWiK dla odbiorców na terenie GMK (w tys. m ³), w tym:	44 651	44 508	45 132
średnie dobowe zużycie wody (w tys. m ³)	134,1	133,9	137,2
średnie roczne zużycie wody w gospodarstwach domowych (w tys. m ³ /rok)	34 828	34 090	34 686
średnie dobowe zużycie wody w gospodarstwach domowych (w tys. m ³)	95,4	93,4	95,0
średnie miesięczne zużycie wody na 1 mieszkańca (w m ³ /miesiąc)	3,82	3,74	3,78
Cena brutto za 1 m ³ dostarczanej wody dla wszystkich odbiorców ¹	3,69	4,21	4,21
Mieszkańcy korzystający z sieci ogólnomiejskiej (w %)	99,5	99,5	99,5

¹ cena przyjęta uchwałą Rady Miasta Krakowa

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

Nieodłącznym elementem wodociągu krakowskiego są zbiorniki wyrównawczo-zapasowe. W większości są to zbiorniki terenowe, zgrupowane w 13 zespołach zasilanych z niezależnych źródeł. Ich łączna pojemność wynosi prawie 310 tys. m³.

Lokalizacja zbiorników wyrównawczo-zapasowych dla Krakowa w 2017 roku:

- Wola Justowska, ul. Kukułcza
- Kopiec Kościuszki, ul. Wodociągowa
- Las Wolski, koło ZOO
- Mistrzejowice, os. Złotego Wieku
- os. Na Stoku
- Krzesławice, koło ujęcia
- Krzemionki, ul. Swoszowicka
- Kosocice, ul. Harcerzy Krakowskich
- Rajska, os. Rajska
- Gorzków
- Siercza
- Górka Narodowa
- Tyniec

V.1.1. SYSTEM AWARYJNEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ

Awaryjny system zaopatrzenia w wodę tworzy 331 studni ręcznych, 4 źródła oraz 9 studni artezyjskich.

Studnie ręczne, z uwagi na jakość wody, mogą stanowić jedynie źródło wody do celów niezwiązanych ze spożyciem, gdyż zgodnie z decyzją Inspektora Sanitarnego zostały oznakowane tabliczkami „woda niezdatna do spożycia przez ludzi”.

Studnie artezyjskie podlegają bieżącej kontroli jakości wody i – na podstawie wyników badań – służby inspekcji sanitarnej podejmują decyzję o jej przydatności do spożycia. Po otrzymaniu decyzji, służby MPWiK SA dokonują właściwego oznakowania studni.

MPWiK SA dokonuje systematycznych napraw i konserwacji

studni w ramach tzw. bieżącego utrzymania. Studnie awaryjnego zaopatrzenia w wodę nie są wykorzystywane jako źródło dostarczania mieszkańcom wody w przypadku zaistnienia przerwy w jej dostawie spowodowanej awarią. W przypadku zaistnienia konieczności wyłączenia danego ujęcia lub zakładu uzdatniania, służby MPWiK SA dokonują odpowiednich przełączeń na systemie wodociągowym, tak aby zapewnić odbiorcom dostawę wody z innego zakładu, a miejsca, gdzie nie byłoby możliwości dostawy wody w takiej sytuacji są zaopatrywane przy wykorzystaniu cystern będących na wyposażeniu MPWiK SA.

V.1.2. JAKOŚĆ WODY PITNEJ

Woda dostarczana mieszkańcom Krakowa spełniała wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia z 13 listopada 2015 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Jakość wody spełnia również wymagania Dyrektywy Rady Unii Europejskiej 98/83/EC z 3 listopada 1998 roku o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz Zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dot. jakości wody przeznaczonej do spożycia (*Guidelines for drinking-water quality, Vol.1, Recommendations. – 3rd ed. 2008 r.*). Wartości poszczególnych parametrów mierzonych w wodzie dostarczanej mieszkańcom Krakowa są kilka lub kilkanaście razy niższe od maksymalnych, dopuszczalnych stężeń określonych w ww. rozporządzeniu i dyrektywie.

Potwierdzeniem spełnienia norm jakościowych dostarczanej wody pitnej są badania prowadzone przez Centralne Laboratorium Spółki, które należy do ścisłej krajowej czołówki pod względem liczby wdrożonych metod analitycznych (200 metod analitycznych) i wykonywanych badań (około 110 tys. badań rocznie). Łączna ilość kontrolowanych wskaźników fizyko-chemicznych i bakteriologicznych w wodzie pitnej wynosi

ok. 140, czyli prawie dwukrotnie więcej w stosunku do wymagań określonych w stosownym rozporządzeniu Ministra Zdrowia. W 2017 roku w ramach kontroli wewnętrznej laboratorium wykonało 81 434 badania na 7 731 próbkach wody, ścieków i osadów, z czego w wodzie pitnej laboratorium badało 4 370 wskaźników. Jednostka posiada Certyfikat Akredytacji (akredytacja nr AB 776) wydany przez Polskie Centrum Akredytacji, potwierdzający kompetencje laboratorium do wykonywania badań oraz spełnienie normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005 *Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących*. Zakres akredytacji obejmuje pobieranie próbek i wykonywanie badań w zakresie ok. 130 wskaźników jakości wody, ścieków i osadów. Podczas auditu laboratorium uzyskało rozszerzenie akredytacji o metodę oznaczania gronkowców koagulazo-dodatnich, boru i pestycydów w wodzie, niklu, miedzi, kadmu, cynku, ołowiu, ekstraktu eterowego, zawiesin łatwo opadających, detergentów anionowych, wolnych cyjanów, żelaza ogólnego w ściekach. Laboratorium posiada sprawny system informatyczny zapewniający raportowanie, ocenę statystyczną i archiwizację wyników badań.

V.1.3. REMONTY I MODERNIZACJE SIECI WODOCIĄGOWEJ

TABELA V.6. SIEĆ WODOCIĄGOWA W LATACH 2016–2017

		2016	2017
Budowa nowej sieci (w km):	magistrale	0,48	0,72
	pozostała sieć	28,34	31,97
Remonty sieci (w km):	magistrale	6,21	2,54
	pozostała sieć	3,61	4,90
Koszt jednostkowy remontu lub modernizacji 1 m (w PLN):	magistrale	2 010,86	1 799,28
	pozostała sieć	1 018,78	972,46
Przeciętna liczba awarii przypadająca na 1 km sieci wodociągowej		0,60	0,67
Przeciętny czas usuwania awarii wodociągowej (w h)		4,0	3,6
Straty sieci wodociągowej w stosunku do produkcji wody (w %)		12,47	12,27

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

TABELA V.7. INWESTYCJE WODOCIĄGOWE W 2017 ROKU

	mb	Nakłady (w tys. PLN)
Modernizacja sieci wodociągowych, w tym:		
inwestycje dla rozwoju obszarowego sieci	27 677,65	21 022,94
inwestycje dla poprawy funkcjonowania sieci	5 010,75	5 251,15
Inwestycje w Zakładach Uzdatniania Wody	380,6	3 427,87

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

Na budowę, rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej wraz z obiektami towarzyszącymi Spółka poniosła nakłady w wysokości 26 274 tys. PLN. W ramach powyższej kwoty wybudowano i rozbudowano łącznie 32 688 mb sieci wodociągowej.

W grupie inwestycji strategicznych poniesiono nakłady w wysokości 4 700 tys. PLN, Wykonano 723 mb sieci magistralnej. Powyższe nakłady przeznaczone były na dokończenie budowy magistrali Saska-Wielicka (I etap magistrali Krzemionki-Mistrzejowice) oraz wykonanie ostatniego fragmentu magistrali na terenie Krakowskiego Centrum Komunikacyjnego (Wita Stwosza-Kalinowskiego). Wyższe niż planowano nakłady w tym obszarze związane były z poszerzeniem zakresu rzeczowego, jak również z koniecznością wykonania robót dodatkowych, wymaganych przez PKP, tj. demontażu bocznicy i ogrodzenia wraz z uporządkowaniem terenu. Ponadto podczas budowy magistrali wystąpiły dwie kolizje z siecią MPC, których usunięcie wpłynęło również na zwiększenie nakładów.

W zakresie inwestycji dla poprawy funkcjonowania sieci wydatkowano kwotę 5 251 tys. PLN, za którą przebudowano 5 011 mb sieci. W ramach powyższej kwoty realizowano przebudowę sieci między innymi w ulicach: Basztowa, Smoleńsk, Promienistych, H. Modrzejewskiej, Armii Krajowej, Księcia Józefa, Narvik, P. Bardowskiego, Nowohucka, Rzemieślnicza

– realizowane w koordynacji z przebudową układu drogowego bądź w koordynacji z budową kanalizacji. Niektóre z zadań z tej grupy dotyczyły przebudowy sieci wykonanych z rur azbestocementowych (ul. P. Bardowskiego, Siostrzana, W. Rożena, Jasielska, Nowohucka, Promienistych).

W ramach rozwoju obszarowego wykonano 26 940 mb sieci i poniesiono na ten cel nakłady w wysokości 162 367 tys. PLN. Znaczącą pozycję stanowią nakłady poniesione na odpłatne przejęcie infrastruktury wodociągowej od inwestorów zewnętrznych zgodnie z art. 49 § 2 ustawy z 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny oraz art. 31 ust. 1 Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, które w roku 2017 wyniosły 10 404 tys. PLN. Łącznie przejęto 20 415 mb sieci. W ramach przedsięwzięć własnych (program RSO) realizowane były zadania w ulicach: Rybianka, Na Polach-Stawowa, K. Stefanowicza, Hamernia, Zakliki z Mydlnik (etap I i II), Orla-Cz. Niemena, Księcia Józefa, Krzewowa-Widłakowa. Na rozbudowę i modernizację Zakładów Uzdatniania Wody (ZUW) poniesiono nakłady w wysokości 3,428 mln PLN. Najkosztowniejnymi inwestycjami była realizowana w ZUW Raba modernizacja procesu dezynfekcji w Sierczy (zadanie realizowane w cyklu 2-letnim) oraz zakończona w ZUW Dłubnia modernizacja filtrów pośpiesznych.

V.2. SYSTEM KANALIZACYJNY

V.2.1. KANALIZACJA OGÓLNOSPŁAWNA I SANITARNA

System kanalizacyjny Krakowa tworzą dwa oddzielne systemy, posiadające własne oczyszczalnie ścieków: system krakowski, z oczyszczalnią ścieków w Płaszowie oraz system nowohucki – z oczyszczalnią Kujawy. Obydwa systemy pracują grawitacyjnie,

natomiast w rejonach, w których grawitacyjne odprowadzenie ścieków do systemu centralnego jest – ze względów wysokościowych – niemożliwe, funkcjonują lokalne sieci kanalizacyjne z lokalnymi oczyszczalniami ścieków.

TABELA V.8. DŁUGOŚĆ SIECI KANALIZACYJNEJ KRAKOWA W LATACH 2015–2017 (W KM)

	2015	2016	2017
Sieć kanalizacyjna z przyłączami	1 801,3	1 828,57	1 869,36
Sieć ogólnomiejska ogólnospławna (magistrale)	300,1	302,14	304,45
Sieć ogólnomiejska sanitarna (kolektory główne)	131,1	132,27	135,47

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIAGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

TABELA V.9. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE SIECI KANALIZACYJNEJ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Mieszkańcy korzystający z możliwości odprowadzenia ścieków przez kanalizację (w %)	98,5	98,5	98,5
Średnia dobowa produkcja ścieków komunalnych (w tys. m ³)	201,4	204,9	212,0
Cena brutto za 1 m ³ odebranych ścieków dla wszystkich dostawców ¹	5,77	5,94	5,94

¹ cena zatwierdzana uchwałą Rady Miasta Krakowa

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

TABELA V.10. STRUKTURA ŚCIEKÓW ODPROWADZONYCH DO KANALIZACJI MIEJSKIEJ W LATACH 2015–2017 (W TYS. M³)

	2015	2016	2017
Ścieki ogółem, z tego:	48 434	48 083	49 120
gospodarstwa domowe	33 851	33 201	33 774
przemysł	2 087	1 859	1 778
pozostali (obiekty użyteczności publicznej oraz handel)	8 372	8 884	8 995
ścieki z miejscowości sąsiadujących z Krakowem, np. Rzęski, Zielonek, Wieliczki	4 124	4 139	4 573

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

TABELA V.11. SYSTEM I SPOSÓB OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW W 2017 ROKU (W %)

System oczyszczania:	
system centralny	98,5
system lokalny	1,5
Sposób oczyszczania:	
mechaniczny	0
mechaniczno-biologiczny	100

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

TABELA V.12. WYDAJNOŚĆ OCZYSZCZALNI KOMUNALNYCH W LATACH 2016–2017

Oczyszczalnia	System	2016		2017	
		Przepustowość (w m ³ /dobę)	Ilość odprowadzonych ścieków oczyszczonych (w m ³ /dobę)	Przepustowość (w m ³ /dobę)	Ilość odprowadzonych ścieków oczyszczonych (w m ³ /dobę)
Płaszów	centralny	328 000	147 241	328 000	153 239
Kujawy	centralny	111 840	55 260	111 840	55 258
Bielany	lokalny	250	197	250	284
Skotniki	lokalny	884	1 038	884	1 338
Kostrze	lokalny	350	570	350	580
Sidzina	lokalny	920	534	920	576
Wadów	lokalny	732	507	732	593
Tyniec	lokalny	375	137	375	126

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

TABELA V.13. INWESTYCJE I REMONTY SIECI KANALIZACYJNEJ W LATACH 2015-2017

	2015	2016	2017
Budowa nowej sieci (w km): magistrale	5,56	1,44	2,07
sieć rozdzielcza	27,65	23,94	42,01
Remonty sieci kanalizacyjnej (w km): magistrale	0,67	3,54	4,11
pozostała sieć	6,39	5,95	13,73
Koszt jednostkowy remontu lub modernizacji 1 m (w PLN): magistrale	5 551,22	3 187,07	2 789,76
pozostała sieć	1 369,69	1 548,63	944,32
Liczba awarii przypadająca na 1 km sieci kanalizacyjnej	0,04	0,034	0,044
Przeciętny czas usuwania awarii kanalizacyjnej (w h)	6,5	6,5	8

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIAGÓW I KANALIZACJI SA W KRAKOWIE

Na inwestycje z zakresu sieci kanalizacyjnej w roku 2017 wydatkowano kwotę 46 747 tys. PLN, dzięki czemu wybudowano 44 083 mb sieci.

W grupie zadań strategicznych poniesiono nakłady w wysokości 1 934 tys. PLN, w ramach których wybudowano 1 803 mb sieci (rurociągów tłocznych). W grupie zadań dla poprawy funkcjonowania sieci poniesione zostały nakłady w wysokości 1 843 tys. PLN, za które zmodernizowano 549 mb sieci.

W grupie zadań dla rozwoju obszarowego sieci wydatkowano kwotę 42 970 tys. PLN. W ramach powyższej kwoty wybudowano 41 731 mb sieci. Podstawową pozycję w tej grupie stanowiła budowa sieci w ramach programu inwestycyjnego *Rozwój Sieci Osiedlowych (RSO)*, na realizację którego przeznaczono 29 203 tys. PLN. W ramach powyższej kwoty sfinansowano

budowę 23 991 mb sieci. Realizacją objęto zadania w osiedlach: Pleszów, Wyciąże, Przylasek Rusiecki, Mogiła, Chałupki, Branice, Bielany, Swoszowice. Znaczącą pozycję stanowią nakłady poniesione na odpłatne przejęcie infrastruktury kanalizacyjnej od inwestorów zewnętrznych, zgodnie z art. 49 § 2 ustawy z 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny oraz art. 31 ust. 1 Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, które wyniosły 14 239 tys. PLN. W ramach przedsięwzięć na terenie zakładów oczyszczania ścieków poniesiono nakłady w wysokości 3 454 tys. PLN. Największymi pozycjami w tej sferze działalności inwestycyjnej były: montaż krat rzadkich w OŚ Pleszów oraz realizowana w OŚ Kujawy adaptacja stacji dmuchaw na magazyn.

V.3. CIEPŁOWNICTWO

Ciepłownictwo to dział energetyki obejmujący wytwarzanie, przesyłanie i wykorzystywanie energii cieplnej do ogrzewania pomieszczeń, podgrzewania wody użytkowej oraz procesów technologicznych w przemyśle.

Nowym źródłem energii cieplnej dla Krakowa jest Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów (ZTPO)

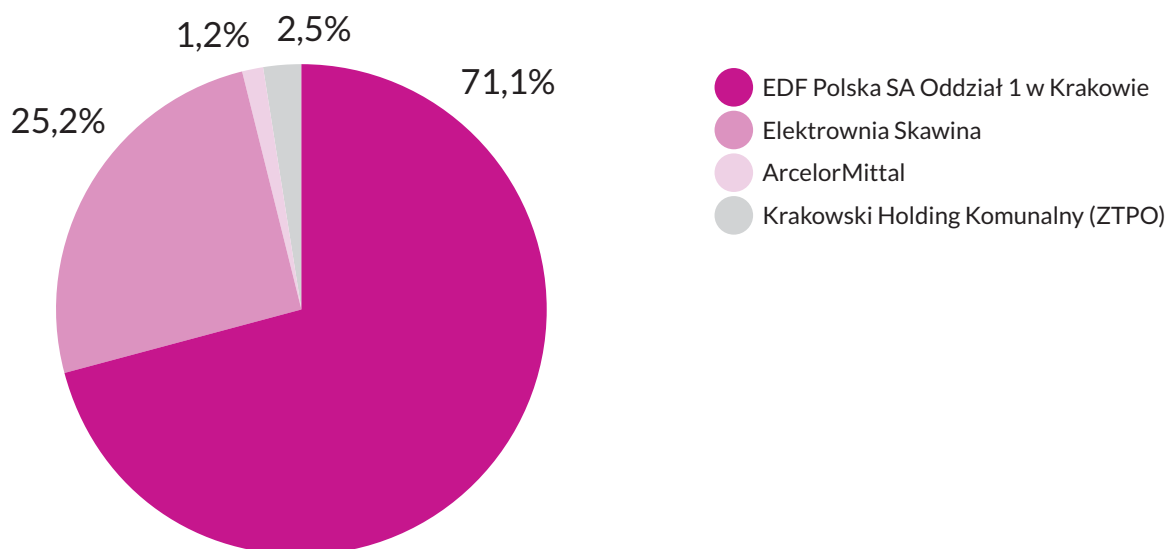
TABELA V.14. BILANS CIEPLNY KRAKOWA W LATACH 2015-2017

	2015	2016	2017
Sprzedaż mocy cieplnej – woda gorąca (w MW ¹), w tym:	1 655,94	1 705,60	1 755,47
co (centralne ogrzewanie) i cw (ciepła woda) łącznie	1 494,31	1 531,90	1 566,34
co i cw w gospodarstwach domowych	980,38	1 018,36	1 050,13
Moc miejskiego systemu ciepłowniczego (w MW), z tego:	2 085	2 120	2 260
EDF Polska SA Oddział 1 w Krakowie	978	978	1 118
Elektrownia Skawina SA	438	438	438

ArcelorMittal Poland SA	669	669	669
Krakowski Holding Komunalny SA (ZTPO)		35	35
Moc kotłowni centralnego ogrzewania (w MW), z tego:	34,983	34,111	34,046
kotłownie opalane gazem	33,409	32,537	31,972
kotłownie opalane olejem	1,574	1,574	2,074
Liczba kotłowni centralnego ogrzewania, z tego:	85	81	78
kotłownie opalane gazem	82	78	74
kotłownie opalane olejem		3	4
Zamówiona moc cieplna dla Krakowa (w MW), z tego:	1 323,3	1 365,8	1 379,4
EDF Polska SA Oddział 1 w Krakowie	945,5	971,0	980,8
Elektrownia Skawina SA	336,4	343,0	346,9
ArcelorMittal Poland SA	41,4	16,8	16,7
Krakowski Holding Komunalny SA (ZTPO)		35,0	35,0
Średnia temperatura okresu grzewczego (w °C)	+4,9	+4,6	+4,6
Zapotrzebowanie na energię grzewczą według temperatury zewnętrznej w Krakowie (w TJ ²)	8 694	8 969	9 225
Roczna sprzedaż energii przez MPEC SA (w TJ), w tym:	8 548	9 415	10 109
gospodarstwa domowe	5 619	6 233	6 679
Średnie roczne koszty zakupu energii w źródłach obcych (w PLN/GJ)	32,87	34,10	33,46
Średnie roczne koszty produkcji ciepła w MPEC SA (w PLN/GJ ³)	89,74	78,15	84,83
Średnie roczne koszty przesyłu ciepła w MPEC SA (w PLN/GJ)	21,58	20,42	18,98
Średnia cena sprzedaży ciepła przez MPEC SA (w PLN/GJ)	58,51	59,73	58,80

¹ MW (megawaty) – 10⁶ W² TJ (teradžule) – 10¹² J³ GJ (gigadžule) – 10⁹ J

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ENERGETYKI CIEPLNEJ SA W KRAKOWIE

WYKRES V.1. STRUKTURA DOSTAWCÓW ENERGII CIEPLNEJ¹ DO MIEJSKIEJ SIECI CIEPŁOWNICZEJ W 2017 ROKU¹ według zakupionych GJ

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ENERGETYKI CIEPLNEJ SA W KRAKOWIE

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej SA w Krakowie zapewnia dostawę energii ciepłej do blisko 65% mieszkańców Krakowa.

Bezpieczna, niezawodna oraz spełniająca wysokie standardy dostawa ciepła, w połączeniu z pozostającymi na niezmiennie niskim poziomie cenami usług powoduje, że oferta Przedsiębiorstwa jest konkurencyjna w stosunku do innych systemów ogrzewania, opartych na alternatywnych nośnikach energii ciepłej oraz cieszy się niezmiennie zainteresowaniem wśród klientów. Możliwość kompletnie świadczonej przez Spółkę dostawy ciepła dla celów grzewczych oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej, poparta współfinansowaniem inwestycji,

pozwała zaspokajać praktycznie wszystkie potrzeby klienta związane z ciepłownictwem oraz pozytywnie reagować na otoczenie rynkowe. Atrakcyjność świadczonych przez Spółkę usług pozwala systematycznie powiększać przewagę konkurencyjną, czego odzwierciedleniem jest stale zwiększająca się liczba odbiorców oraz poziom ich zadowolenia.

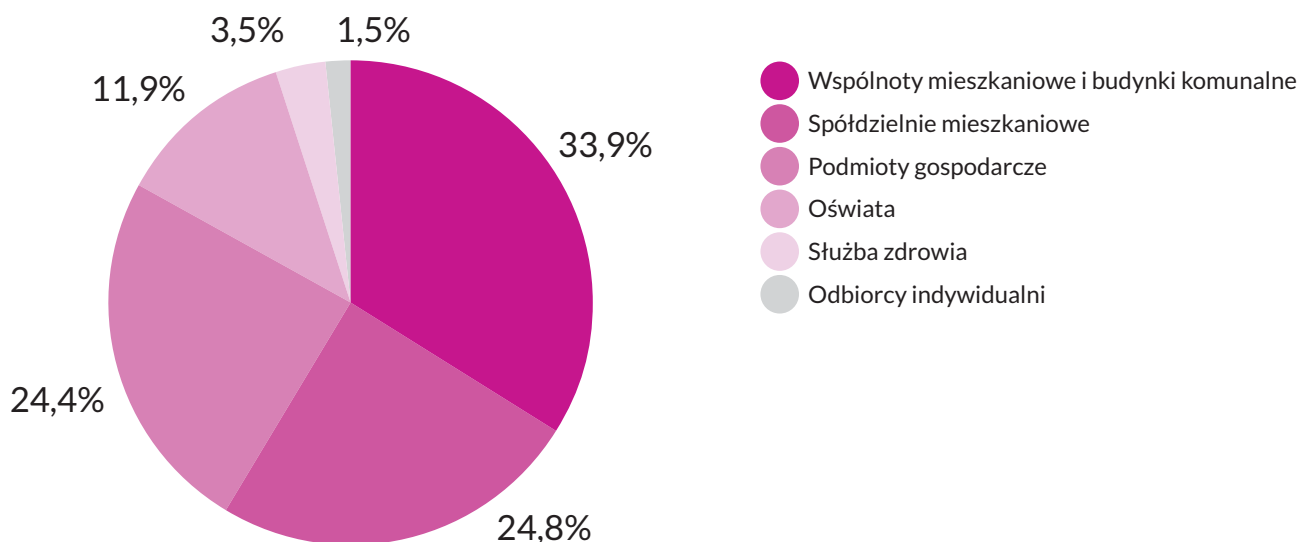
MPEC SA w Krakowie na koniec 2017 roku świadczyło usługi dostawy energii ciepłej dla ponad 5 500 odbiorców. Energię tę dostarczano do ponad 8 900 obiektów zlokalizowanych na terenie Krakowa, Skawiny, Woli Radziszowskiej, Krzęcina, Zelczyny, Radziszowa i Polanki Hallera.

TABELA V.15. PARAMETRY DOTYCZĄCE CIEPŁOWNICTWA W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Mieszkańcy korzystający z energii z sieci ogólnomiejskiej do ogrzewania mieszkań (w %)	ok. 65	ok. 65	ok. 65
Średni koszt jednostkowy energii do ogrzewania mieszkań – kotłownie gazowe (w PLN/GJ)	91,41	86,16	82,08
Cena jednostkowa energii (średnia ważona z roku) – kotłownie gazowe (w PLN/GJ)	86,08	81,83	81,72
Liczba awarii sieci ciepłowniczej na 100 km sieci	rury $\varnothing > 300$ mm	9,1	4,8
	$\varnothing < 300$ mm	6,2	5,5
Przeciętny czas usuwania awarii (w h)	sieć magistralna $\varnothing > 300$ mm	13,0	11,9
	sieć rozdzielcza $\varnothing < 300$ mm	10,1	10,5

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ENERGETYKI CIEPŁEJ SA W KRAKOWIE

WYKRES V.2. STRUKTURA ODBIORCÓW ENERGII CIEPŁEJ W 2017 ROKU

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ENERGETYKI CIEPŁEJ SA W KRAKOWIE

TABELA V.16. MIEJSKA SIĘĆ CIEPŁOWNICZA MPEC SA W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Długość sieci w systemie EC-MPEC SA (w km)	830,1	846,1	861,5
Długość sieci MPEC z kotłowni lokalnych (w km)	2,0	2,0	2,0

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ENERGETYKI CIEPLNEJ SA W KRAKOWIE

V.3.1. WYBRANE INWESTYCJE ORAZ MODERNIZACJE REALIZOWANE PRZEZ MPEC SA W 2017 ROKU

- Podłączenie nowych obiektów
- Zamontowano 203 szt. kompaktowych węzłów cieplnych wymiennikowych zasilających 225 obiektów oraz wykonano ok. 11,4 km preizolowanych sieci ciepłowniczych o średnicach 2x DN 32 – 800 mm. Łącznie rynek dostawy ciepła został powiększony o 87,48 MW, w tym: 29,50 MW na cele przygotowania c.w.u. Nakłady całkowite: 30,36 mln PLN
- Program ciepłej wody użytkowej
- Zamontowano 135 szt. węzłów cieplnych c.w.u. w 110 obiektach. Łączny udział c.w.u. w dostawie ciepła z m.s.c. wzrósł o 15,97 MW. W następstwie realizacji powyższych działań zlikwidowano przestarzałe gazowe piecyki łazienkowe, podgrzewacze elektryczne oraz kotłownię gazową. Kwota wydatków: 7,09 mln PLN
- Podłączenie kotłowni do miejskiej sieci ciepłej, likwidacja pieców węglowych (program PONE)
- Przyłączono do sieci ciepłej 30 budynków, w których znajdowało się 220 pieców i 3 kotłownie opalane paliwem stałym. Moc cieplna obiektów podłączonych do systemu ciepłowniczego, w następstwie uruchomienia ogrzewania budynków po likwidacji pieców i kotłowni węglowych w 2017 roku wyniosła 3,9 MW. Kwota wydatków: 1,94 mln PLN
- Podłączenie kotłowni do miejskiej sieci ciepłej, likwidacja pieców węglowych w ramach Programu Operacyjnego

Infrastruktura i Środowisko, Projekt nr 1

- Podłączono 23 budynki o łącznej mocy ok. 2 MW, w których zlikwidowano 148 pieców i 6 kotłowni węglowych. Kwota wydatków: 6,31 mln PLN
- Węzły grupowe
- W ramach likwidacji grupowych stacji wymienników ciepła podłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej wysokich parametrów 16 budynków w zasobach: SM Dębniaki, SM Tramwajarz, SM Kurdwanów Nowy oraz SM Zwierzyniecka. Wymieniono ok. 0,7 km sieci ciepłowniczych niskoparametrowych na wysokoparametrowe preizolowane w zakresie średnic DN 40 – 100 mm. Kwota wydatków: 5,11 mln PLN
- Wymiana i modernizacja sieci cieplnych
- Wymieniono 8 odcinków sieci cieplnych, o łącznej długości ok. 890 m, w zakresie średnic 2 x DN 50 – 800 mm: ul. Półłanki, ul. M. Medweckiego, al. Pokoju, ul. A. Kordeckiego, ul. T. Makowskiego, ul. Zabłocie, ul. T. Bora-Komorowskiego, ul. Wielicka. Ponadto przedsiębiorstwo zawarło szereg umów z podmiotami zewnętrznymi, na podstawie których w 2017 roku przekazanych zostało nieodpłatnie na majątek MPEC SA 12 zmodernizowanych odcinków sieci cieplnych w zakresie średnic DN 40 – 800 mm, łączny przyrost długości sieci wyniósł ok. 3 100 m. Kwota wydatków: 16,75 mln PLN

V.3.2. DZIAŁANIA PROEKOLOGICZNE REALIZOWANE PRZEZ MPEC SA W 2017 ROKU

Działania proekologiczne w 2017 roku były prowadzone w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji oraz w ramach unijnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pn. Budowa nowych odcinków sieci ciepłej wraz z przyłączami i węzłami ciepłowniczymi w celu likwidacji istniejących lokalnych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym w Krakowie i Skawinie – etap I. W zakresie inwestycji realizowanych w ramach PONE podłączono 30 budynków o łącznej mocy ok. 3,9 MW, w których zlikwidowano 220 pieców i 3 kotłownie opalane paliwem stałym. W ramach POIiŚ podłączono 23 budynki o łącznej mocy ok. 2 MW, w których zlikwidowano 148 pieców i 6 kotłowni

węglowych. Łącznie w 2017 roku w ramach działań proekologicznych wyłączone z eksploatacji 377 palenisk węglowych, podłączając do sieci 53 budynki o łącznej mocy 5,9 MW. Ponadto wykonano 1 859 m sieci i przyłączy ciepłowniczych o średnicach 2 x DN 32 – 150 mm.

Zostały także podłączone do miejskiej sieci ciepłowniczej 3 budynki, w których nie uruchomiono jeszcze ogrzewania. Po zakończeniu tych inwestycji zlikwidowanych zostanie 56 pieców na paliwo stałe.

Podpisano umowy o przyłączenie do sieci ciepłej 45 budynków, których realizacja już nastąpiła lub nastąpi w 2018 roku.

W budynkach tych zostanie wyłączonych z eksploatacji 298 palenisk węglowych, w tym 291 pieców węglowych i 7 kotłowni na paliwo stałe.

Zlecono wykonanie dokumentacji technicznej przyłączy

i węzłów cieplnych dla 97 budynków opalanych paliwem stałym, dla których zaplanowano zmianę systemu ogrzewania. Zlecono także zaprojektowanie 2 odcinków osiedlowej sieci ciepłowniczej w rejonie Starego Miasta i Kazimierza.

V.4. ENERGIA ELEKTRYCZNA

Miasto Kraków pozyskuje energię elektryczną z Elektrowni Skawina SA i Elektrociepłowni Kraków oraz z sieci najwyższych napięć 220/110 kV trzech stacji elektroenergetycznych: Skawina, Wanda oraz Lubocza.

W niewielkich ilościach energia elektryczna uzyskiwana jest z elektrowni wodnych: Dąbie, Przewóz i Kościuszek, składowiska odpadów Barycz – poprzez spalanie gazów wysypiskowych, oraz oczyszczalni ścieków Kujawy i Płaszów – poprzez spalanie biogazu.

TABELA V.17. STRUKTURA NOŚNIKÓW ENERGII ZUŻYWANYCH DO WYTWORZENIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ SPRZEDANEJ PRZEZ TAURON SPRZEDAŻ SP. Z O.O. W LATACH 2016–2017 (W %)

	2016	2017
Źródła odnawialne, z tego:	10,91	8,78
biomasa	3,41	2,68
biogaz	0,36	0,24
energetyka wiatrowa	4,07	2,92
energia słoneczna	0,13	0,14
duża energetyka wodna	2,17	1,71
mała energetyka wodna	0,77	1,09
Źródła nieodnawialne, z tego:	89,09	91,22
węgiel kamienny	78,64	83,44
węgiel brunatny	6,22	3,34
gaz ziemny	2,50	1,67
energetyka jądrowa	0,00	0,00
inne	1,73	2,77

ŹRÓDŁO: TAURON SPRZEDAŻ SP. Z O.O.

TABELA V.18. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ ŚRODOWISKA W 2017 ROKU

	CO ₂ (w Mg/MW)	SO ₂ (w Mg/MW)	NO ¹ (w Mg/MW)	Pyły (w Mg/MW)	Odpady radioaktywne (w Mg/MW)
Odnawialne źródła energii, węgiel kamienny, węgiel brunatny, gaz ziemny i inne	0,775211	0,001889	0,002173	0,000049	0,000000

¹ NO_x – suma tlenków azotu

Wzrosła o 17,1 tys. ogólna liczba odbiorców energii elektrycznej

TABELA V.19. ZAOPATRZENIE KRAKOWA W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Globalne zużycie energii elektrycznej w Krakowie w ciągu roku (w MWh), w tym:	1 769 480	1 584 227	1 604 955
w gospodarstwach domowych	732 609	729 191	748 282
Średnie dobowe zużycie energii elektrycznej z całego roku (w MWh), w tym:	4 847,89	4 340,35	4 397,14
w gospodarstwach domowych	2 007,15	1 997,78	2 050,09
Cena jednostkowa energii – średnia ważona z roku (w PLN/MWh)			
taryfa dzienna	514,38	429,69	426,11
taryfa nocna	164,16	145,65	143,55
taryfa przemysłowa	246,30	237,73	235,48
Cena jednostkowa energii – łącznie obrót i dystrybucja – średnia ważona z roku (w PLN/MWh)			
taryfa dzienna	840,01	709,34	722,72
taryfa nocna	268,05	240,54	243,34
taryfa przemysłowa	395,73	383,32	388,07
Liczba odbiorców energii elektrycznej, w tym:	432 776	440 478	457 583
w gospodarstwach domowych	381 976	390 407	405 110

ŹRÓDŁO: TAURON SPRZEDAŻ SP. Z O.O.

Odnotowano wzrost globalnego zużycia energii elektrycznej w 2017 roku w porównaniu do roku poprzedniego. Wpływ na powyższą sytuację miał wzrost średniego dobowego zużycia

przez odbiorców o 1,31%. Zanotowano wzrost liczby odbiorców ogółem, przy jednoczesnym wzroście liczby odbiorców w gospodarstwach domowych.

V.5. GAZOWNICTWO

Źródłem zasilania w gaz ziemny systemu gazowniczego Krakowa jest pięć tranzytowych gazociągów wysokiego ciśnienia, przebiegających obrzeżami miasta na kierunku wschód – zachód, przesyłających gaz ziemny wysokometanowy o symbolu E zgodnie z normą PN-C-04750. Gaz ten pochodzi w ok. 70% z importu, pozostałe ilości to wydobyte ze złóż krajowych. Powyższe gazociągi wysokiego ciśnienia przesyłają gaz ziemny do 6 głównych stacji redukcyjno-pomiarowych I stopnia, tj.: Mogiła, Mistrzejowice Piekarnia, Śledziejowice, Wielka Wieś, Zabierzów oraz Zawiła. Ponadto funkcjonują stacje redukcyjno-pomiarowe I stopnia o znaczeniu lokalnym, tj.: Kostrze, Zielonki, Wróblowice i Bory Olszańskie oraz Korabniki. System gazowniczy Krakowa w aktualnym stanie rozwoju stacji redukcyjnych I i II stopnia oraz gazociągów wysokiego, podwyższonego średniego i średniego ciśnienia, dostosowany

jest do obecnego zapotrzebowania na gaz ziemny odbiorców z miasta.

Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie prowadzi systematyczną działalność mającą na celu stały rozwój sieci dystrybucji na terenie miasta, aby tym samym stworzyć dogodne warunki dla przyrostu liczby odbiorców korzystających z gazu ziemnego.

O 1,8% spadło globalne zużycie gazu ziemnego

TABELA V.20. ZAOPATRZENIE KRAKOWA W GAZ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Globalne zużycie gazu w Krakowie (w tys. m ³), w tym:	187 705,9	185 721,2	182 411,2
w gospodarstwach domowych	127 687,8	133 454,3	136 345,2
Średnie dobowe zużycie gazu (w tys. m ³), w tym:	514,3	507,4	499,8
w gospodarstwach domowych	349,8	364,6	373,5
Liczba odbiorców ogółem, w tym:	258 683	257 229	253 850
w gospodarstwach domowych	250 515	249 202	245 914

ŹRÓDŁO: PGNIG SA – KARPACKI ODDZIAŁ HANDLOWY W TARNOWIE

V.6. CMENTARNICTWO

Na terenie Krakowa jest zlokalizowanych 30 cmentarzy, w tym: 12 komunalnych, 16 parafialnych oraz 2 żydowskie. Cmentarze komunalne podlegające Zarządowi Cmentarzy Komunalnych (ZCK), rozdzielone są na 4 rejony cmentarne, tj.: Rakowice, Podgórze, Prądnik Czerwony i Grębałów. Tylko dwa z nich, tj.: Prądnik Czerwony i Grębałów są cmentarzami otwartymi.

Pozostałe rejony, tj. Rakowicki i Podgórski, posiadają status rejonów cmentarnych zamkniętych, co oznacza, że pochówki mogą odbywać się w mogiłach ziemnych już istniejących (poprzez dochowanie) lub grobowcach, które zostały zarezerwowane wcześniej.

TABELA V.21. POWIERZCHNIA I STOPIEŃ WYPEŁNIENIA KRAKOWSKICH CMENTARZY KOMUNALNYCH W 2017 ROKU

	Powierzchnia cmentarzy (w ha)	Stopecień wypełnienia cmentarzy (w %)
Rakowice – Prandoty	42,15	94,90
Prądnik Czerwony	50,54	70,06
Grębałów	23,99	99
Podgórze	8,33	100
Prokocim – Bieżanów	3,03	90,34
Bronowice	2,47	100
Kobierzyn – Maki Czerwone	1,28	32,87
Wola Duchacka	1,25	100
Mydlniki	1,20	36,27
Pychowice	0,82	36,87
Kobierzyn – Lubostroń	0,42	100
al. Powstańców Śląskich	0,38	100
Ogółem	135,86	–

ŹRÓDŁO: ZARZĄD CMENTARZY KOMUNALNYCH W KRAKOWIE

TABELA V.22. LICZBA POCHÓWKÓW W LATACH 2015–2017

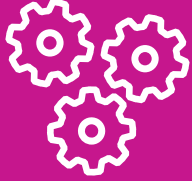
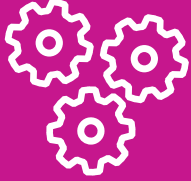
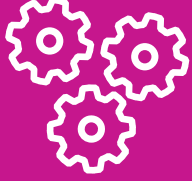
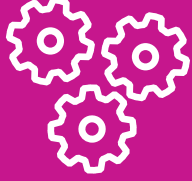
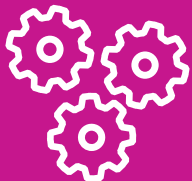
	2015	2016	2017
Pochówki ogółem, w tym:	5 812	5 476	5 850
pochówki urnowe	1 760	1 820	1 875
Udział pochówków urnowych w ogólnej liczbie pochowań (w %)	30,3	33,2	32,1

ŹRÓDŁO: ZARZĄD CMENTARZY KOMUNALNYCH W KRAKOWIE

TABELA V.23. GŁÓWNE INWESTYCJE W CMENTARNICTWIE ZREALIZOWANE W 2017 ROKU

Nazwa zadania	Koszt brutto (tys. PLN)	Efekty
Budowa kanalizacji opadowej na poszerzeniu Cmentarza Prądnik Czerwony	490,52	I etap budowy kanalizacji opadowej o średnicy 200 – 400 mm, o łącznej długości ok. 459,5 m, wraz ze zbiornikiem retencyjnym
Modernizacja infrastruktury na Cmentarzu Rakowickim	624,55	Wykonanie kolejnego etapu prac związanych z budową kanalizacji opadowej oraz modernizacją alejek cmentarnych. Wykonano 239 m kanalizacji opadowej oraz zmodernizowano 2 075,5 m ² alejek
Zagospodarowanie zielenią i małą architekturą Alei Zasłużonych na Cmentarzu Rakowickim	68,78	W wyniku przeprowadzonych prac Alei Zasłużonych nadany został adekwatny do miejsca, reprezentacyjny charakter
Remont alejek przy budynku administracyjnym Cmentarza Grębałów	47,12	Poprawa estetyki i warunków komunikacji pieszej przy budynku administracyjnym Cmentarza Grębałów. Wyremontowano ok. 150 m ² ciągów komunikacyjnych

ŹRÓDŁO: ZARZĄD CMENTARZY KOMUNALNYCH W KRAKOWIE

VI. GOSPODARKA I TURYSTYKA

VI.1. FIRMY DZIAŁAJĄCE W KRAKOWIE

VI.1.1. PODMIOTY GOSPODARCZE ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON

Wpisowi do rejestru REGON podlegają wszystkie: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (w tym prowadzące indywidualne gospodarstwa rolne), jednostki lokalne wyżej wymienionych podmiotów. Na koniec grudnia 2017 roku w rejestrze REGON było zarejestrowanych 138 515 podmiotów gospodarki narodowej z siedzibą w Krakowie (w 2016 roku 134 514, w 2015 roku 130 233). W 2017 roku odnotowano wzrost liczby firm o 3% (rok wcześniej o 3,3%). Podmioty z Krakowa stanowiły 36,4% ogółu podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w województwie małopolskim (rok wcześniej 36,2%). Podmioty gospodarcze w głównej mierze prowadzone były przez osoby fizyczne: 84 099, stanowiąc 60,7% ogółu zarejestrowanych firm prowadzących działalność gospodarczą, a ich liczba była o 1 370 (1,7%) większa niż na koniec 2016 roku.

W sektorze prywatnym działały 134 244 podmioty, czyli o 3 628 (2,8%) podmiotów więcej niż w roku ubiegłym. W sektorze publicznym działało 1 414 podmiotów, wobec 1 466 w 2016 roku, czyli mniej o 3,5%.

W strukturze według przewidywanej liczby pracujących udział małych firm, tj. o liczbie pracujących do 9 osób, wyniósł 95,7%. Podmioty o liczbie pracujących 10-49 osób stanowiły 3,5%, a jednostki duże, tj. powyżej 50 osób – 0,8% ogółu podmiotów.

**138 515 podmiotów gospodarczych,
z czego 95,7% to firmy zatrudniające
do 9 osób**

Kolejny rok rośnie udział spółek handlowych w ogólnej liczbie podmiotów: z 13,5% w 2011 roku do 21% w 2017 roku, a ich liczba wzrosła w ujęciu rocznym o 2 241 firm (o 8,3%). W ogólnej liczbie spółek handlowych spółki z ograniczoną odpowiedzialnością stanowiły 82%, a spółki akcyjne – 2,1%. Liczba spółdzielni wynosiła 410 podmiotów i zmniejszyła się o 1,2%, a liczba przedsiębiorstw państwowych pozostała bez zmian i wynosiła 8.

Na koniec grudnia 2017 roku na terenie Krakowa zarejestrowanych było 4 965 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego, których liczba w ciągu roku wzrosła o 8,2%, tj. 375 firm.

**4 965 spółek handlowych z kapitałem
zagranicznym**

TABELA VI.1. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANYCH W REJESTRZE REGON WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Ogółem, w tym:	126 547 ¹	130 233 ¹	134 514 ¹	138 515 ¹
sektor publiczny	1 420	1 434	1 466	1 414
sektor prywatny	125 020	126 562	130 616	134 244

¹ w podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA VI.2. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W LATACH 2015–2017

Liczba zatrudnionych	Liczba podmiotów			2016=100
	2015	2016	2017	
Ogółem, z tego:	130 233	134 514	138 515	103,0
9 i mniej	124 289	128 478	132 504	103,1
10-49	4 843	4 929	4 910	99,6
50-249	906	913	909	99,6
250 i więcej	195	194	192	99,0

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA VI.3. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI PKD W LATACH 2016–2017

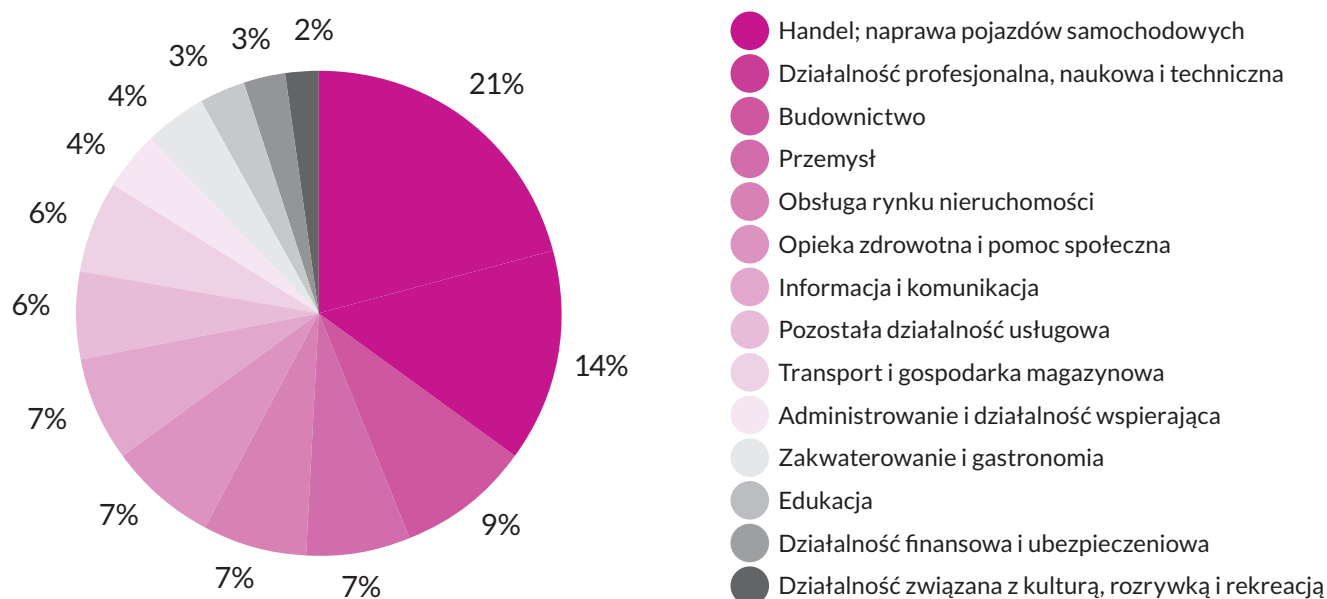
Sektory PKD	Liczba podmiotów		2016=100
	2016	2017	
Ogółem, z tego:	134 514	138 515	103,0
handel; naprawa pojazdów samochodowych	28 903	28 528	98,7
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	19 255	20 156	104,7
budownictwo	11 722	12 076	103,0
przemysł	10 088	10 071	99,8
obsługa rynku nieruchomości	9 132	9 751	106,8
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9 034	9 297	102,9
informacja i komunikacja	8 086	9 093	112,5
pozostała działalność usługowa	8 314	8 761	105,4
transport i gospodarka magazynowa	8 189	8 363	102,1
administrowanie i działalność wspierająca	5 207	5 513	105,9
zakwaterowanie i gastronomia	4 682	4 918	105,0
edukacja	4 573	4 600	100,6
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4 358	4 325	99,2
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2 433	2 528	103,9
administracja publiczna i obrona narodowa	123	121	98,4
pozostałe sektory	415	333	80,2

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

Pod względem rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej najczęściej podmiotów deklaroowało: handel; naprawę pojazdów samochodowych – 28 528 (21% ogółu), działalność profesjonalną, naukową i techniczną – 20 156 (14%), budownictwo – 12 076 (9%) oraz przemysł – 10 071 (7%).

Największy wzrost liczby podmiotów gospodarczych w skali roku wystąpił w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości (o 6,8%), administrowanie i działalność wspierająca (o 5,9%). Nieznaczny spadek liczby firm dotyczył tylko dwóch sekcji: działalność finansowa i ubezpieczeniowa (o 1,6%).

20 156 podmiotów reprezentowało sekcję działalność profesjonalna, naukowa, i techniczna

WYKRES VI.1. STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI PKD W 2017 ROKU

ŹRÓDŁO: OPRACOWANO NA PODSTAWIE DANYCH URZĘDU STATYSTYCZNEGO W KRAKOWIE

TABELA VI.4. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG FORMY PRAWNEJ W LATACH 2016–2017

	Liczba podmiotów		2016=100
	2016	2017	
Ogółem, w tym:	134 514	138 515	103,0
spółdzielnie	415	410	98,8
przedsiębiorstwa państwowe	8	8	100,0
spółki handlowe, w tym:	26 848	29 089	108,3
spółki z o.o.	22 016	23 857	108,4
spółki akcyjne	608	622	102,3
osoby fizyczne prowadzące działalność	82 729	84 099	101,7

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA VI.5. SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG RODZAJU KAPITAŁU W LATACH 2016–2017

	Liczba podmiotów		2016=100
	2016	2017	
Ogółem ¹ , w tym spółki z rodzajem kapitału:	26 848	29 089	108,3
Skarbu Państwa	40	39	97,5
państwowych osób prawnych	225	232	103,1
samorządu terytorialnego	43	46	107,0
prywatnego krajowego (krajowych osób fizycznych lub prawnych)	21 211	22 697	107,0
zagranicznego (zagranicznych osób fizycznych lub prawnych)	4 590	4 965	108,2

¹ dane z poszczególnych rubryk nie sumują się na pozycję ogółem, gdyż dane te ujmują spółki według występowania w nich każdego rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

W 2017 roku *Lista 500* została opublikowana 19 czerwca – opracowana po raz dwudziesty przez „Rzeczpospolitą”. Wzrosła liczba firm z województwa małopolskiego z 33 do 36. Odnotowano powrót na listę: Tele-Fonika na 101. pozycji (firma była na wcześniejszych listach). Po raz pierwszy pojawiły się na *Liście 500* takie firmy jak: Amplus sp. z o.o., sp.k., Koniusza (453. pozycja), Wialan Langer i Wiatr sp.j., Tarnów, SumiRiko Poland sp. z o.o., Wolbrom. Największy awans na liście: o 28 miejsc odnotował ZGH Bolesław SA GK z Bukowna, natomiast spadek dotknął Nawag SA z Nowego Sącza – o 25 miejsc.

W Krakowie również odnotowano wzrost liczby firm na liście: z 19 do 20. Na listę powrócił Holding 1 SA sp.k., Kraków na miejscu 152. Debiutowały zaś Morele.net sp. z o.o., Kraków, Veracomp SA, Kraków. Bardzo duży skok: o 60 pozycji na *Liście 500* odnotował Polindus sp. z o.o. GK. Przychód ze sprzedaży krakowskich firm wyniósł 44 487 457 tys. PLN, przy zatrudnieniu ok. 55 tys. osób.

Przychód ok. 457 811 tys. PLN gwarantował znalezienie się na *Liście 500*.

TABELA VI.6. NAJWIĘKSZE PRZEDSIĘBIORSTWA KRAKOWSKIE W 2017 ROKU

Pozycja w 2017 roku	Pozycja w 2016 roku	Nazwa przedsiębiorstwa	PKD	Przychody ze sprzedaży (w tys. PLN)	Przychody z całościu działalności (w tys. PLN)	Zysk/Strata netto (w tys. PLN)	Nakłady inwestycyjne (w tys. PLN)
19	26	BP Europa SE) ¹	4671	11 009 736	11 693 860	399 874	137 564
21	19	Tesco (Polska) sp. z o.o.	4729	10 600 000	b.d.	b.d.	b.d.
59	56	Grupa Can-Pack SA, Kraków	2592	6 169 072	6 292 811	511 429	1 032 870
135	128	Aptiv Services Poland SA, Kraków ²	2931	2 556 866	b.d.	101 345	b.d.
152		Holding 1 SA sp.k., Kraków	7010	2 223 216	b.d.	b.d.	b.d.
316	276	Polindus sp. z o.o. GK	1051	1 524 849	1 580 395	23 560	10 796
225	191	Slovnaft Polska SA	4671	1 457 298	1 458 183	5885	194
267	249	Grupa PGD sp. z o.o. sp.k.	4511	1 151 392	b.d.	b.d.	b.d.
275	268	ComArch SA GK ³	6201	1 102 520	1 152 060	43 521	153 728
339	343	Mota-Engil Central Europe SA	4211	826 731	835 844	3 806	10 232
375		Morele.net sp. z o.o., Kraków ²	4741	717 850	b.d.	582	b.d.
391	427	Vistula Group SA GK ³	4771	688 513	694 059	43 208	20 207
395		Veracomp SA, Kraków ²	4666	670 444	b.d.	17 525	b.d.
408	447	Consofrut sp. z o.o. ²	4631	635 552	b.d.	8 559	b.d.
419	437	MPEC Kraków SA	3530	621 284	642 052	31 007	97 840
420	406	Wawel SA, Kraków ³	1082	618 456	627 346	113 322	98 322
475	487	MPK SA	4931	501 737	558 715	10 363	b.d.
482	477	ELIT Polska sp. z o.o., Kraków ²	4531	485 086	b.d.	-7 992	b.d.
492		ZUE SA, GK, Kraków ³	4212	465 316	473 158	233	21 715
495		MPWiK SA, Kraków	3600	461 539	490 200	47 310	102 317

¹ dane bez akcyzy

² dane: Bisnode Polska

³ spółka giełdowa

ŹRÓDŁO: „RZECZPOSPOLITA”, LISTA 500 (EDYCJA XX), 19 CZERWCA 2018 ROKU

TABELA VI.7. NAJWIĘKSZE PRZEDSIĘBIORSTWA W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2017 ROKU

Pozycja w 2017 roku	Pozycja w 2016 roku	Nazwa przedsiębiorstwa	PKD	Przychody ze sprzedaży (w tys. PLN)	Przychody z całkowitego udziału w działalności (w tys. PLN)	Zysk/strata netto (w tys. PLN)	Nakłady inwestycyjne (w tys. PLN)
29	33	Grupa Azoty SA GK, Tarnów ¹	2015	9 617 495	9 699 802	488 826	1 026 321
44	71	Synthos SA GK, Oświęcim ²	2416	6 900 000	b.d.	b.d.	b.d.
65	64	Grupa Valeo w Polsce, Skawina	2932	5 507 805	5 578 835	353 510	b.d.
82	80	Grupa Maspex, Wadowice	5170	4 425 331	b.d.	b.d.	b.d.
98	113	Stalprodukt SA GK, Bochnia ¹	2432	3 501 090	3 564 733	275 428	131 599
101		Tele-Fonika ³	2611	3 417 909	b.d.	39 778	b.d.
128	147	Grupa Kęty SA GK, Kęty ¹	2442	2 642 613	2 663 826	236 629	189 992
161	189	ZGH Bolesław SA GK, Bukowno	2743	2 033 412	2 087 711	265 939	84 394
226	244	Alumetal SA GK, Kęty ¹	2442	1 456 241	1 461 382	70 685	48 446
243	233	Grupa Fakro, Nowy Sącz	4673	1 360 000	b.d.	b.d.	b.d.
349	324	Newag SA, Nowy Sącz ¹	3020	789 865	813 543	29 663	36 180
407	423	Grupa Oknoplast sp. z o.o., Ochmanów	2223	637 967	b.d.	b.d.	b.d.
453		Amplus sp. z o.o., sp.k., Koniusza	4631	557 933	b.d.	7 327	232
474	482	Foodcare sp. z o.o., Zabierzów	1089	502 117	508 151	20 036	2 637
485		Wialan Langer i Wiatr sp.j., Tarnów ³	4675	480 513	b.d.	7 783	b.d.
487		SumiRiko Poland sp. z o.o., Wolbrom ³	2219	474 205	b.d.	3 666	35 185

¹ spółka giełdowa² dane szacunkowe³ dane: Bisnode Polska

ŹRÓDŁO: „RZECZPOSPOLITA”, LISTA 500 (EDYCJA XX), 19 CZERWCA 2018 ROKU

VI.1.2. USŁUGI BIZNESOWE

W Krakowie dynamicznie rozwija się branża usług związanych z obsługą działalności gospodarczej. W 2017 roku w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wystąpił wzrost obrotów w większości badanych grupowań z obszaru usług biznesowych. Największy wzrost obrotów notowano w działalności związanej z administracyjną obsługą biura i pozostałej działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej (o 47,5%), w działalności usługowej w zakresie informacji (o 31,8%), w działalności związanej z zatrudnieniem (o 27,6%), w działalności detektywistycznej i ochroniarzkiej (o 25,7%) oraz w pozostałej działalności profesjonalnej,

naukowej i technicznej (o 23,9%). Nieco niższy wzrost obrotów wystąpił w usługach doradztwa związanego z zarządzaniem (o 19,3%), w działalności związanej z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki (o 16,7%), usługach prawnych, rachunkowo-księgowych i doradztwa podatkowego (o 14,4%), usługach związanych ze sprzątaniem obiektów (o 11,6%), w działalności wydawniczej (o 9,9%), usługach w zakresie reklamy, badania rynku i opinii publicznej (o 8,6%) oraz w działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (o 4,3%). Spadek obrotów wystąpił w usługach w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych (o 12,6%).

VI.1.3. CENTRALNA EWIDENCJA I INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) prowadzona jest w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw gospodarki, na podstawie Ustawy o swobodzie działalności gospodarczej z 2 lipca 2004 roku (Dz. U. z 2017 roku, poz. 2168 z późn. zm.).

W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii było zarejestrowanych 37 711 podmiotów (aktywni

przedsiębiorcy według głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej w Gminie Miejskiej Kraków) – stan na 5 marca 2018 roku.

W Punkcie Obsługi Przedsiębiorcy w 2017 roku zostały zwerifikowane i przesłane do CEIDG 38 423 wnioski CEIDG-1. Udzielono 27 055 porad.

VI.2. SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA – KRAKOWSKI PARK TECHNOLOGICZNY (SSE – KPT)

Rok 2017 był dwudziestym rokiem działalności Krakowskiego Parku Technologicznego sp. z o.o. (KPT) – spółki zarządzającej Krakowską Specjalną Strefą Ekonomiczną. KPT ma status parku technologicznego i wspiera rozwój nowoczesnej gospodarki Małopolski, rozwój przedsiębiorczości, promocję innowacyjności i nowych technologii.

Specjalna strefa ekonomiczna zarządzana przez Krakowski Park Technologiczny, obejmowała na koniec 2017 roku 949,6604 ha terenów przeznaczonych w większości na inwestycje typu greenfield, czyli realizację projektów inwestycyjnych od podstaw. Krakowska strefa łącznie obejmuje 36 podstref zlokalizowanych na terenie 35 gmin.

W 2017 roku spółka wydała 20 zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Firmy, które uzyskały zezwolenia w 2017 roku planują ponieść wydatki inwestycyjne w wysokości 566 289 479 PLN i utworzyć 988 nowych miejsc pracy. Sukcesem było pozyskanie dużej inwestycji typu greenfield z Japonii (Mabuchi Motors) oraz sporządzenie inwentaryzacji gruntów inwestycyjnych.

Zagospodarowanie strefy do końca 2017 roku wyniosło 68,43% powierzchni. W Krakowskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej KPT funkcjonowało 256 zezwoleń na działalność. Przedsiębiorcy zadeklarowali poniesienie 4 757 415 961 PLN nakładów inwestycyjnych, z czego 4 240 439 506 PLN firmy już zainwestowały w nowe projekty realizowane na terenie strefy.

W Krakowie i w strefie podmiejskiej działa 81 firm. Powierzchnia SSE w Krakowie wyniosła 87,9292 ha i wzrosła w 2017 roku o 0,3505 ha.

Powierzchnia SSE wyniosła 949,6604 ha, a w Krakowie 87,9292 ha.

Wielkość inwestycji według biznesplanu w SSE wyniesie 5,09 mld PLN

Centrum Business In Małopolska (CeBiM)

Działalność CeBiM-u buduje pozycję Małopolski jako jednego z najbardziej operatywnych województw oraz daje przewagę konkurencyjną nad innymi regionami w procesie przyciągania inwestorów. Dzięki zaangażowaniu w ten projekt, Krakowski Park Technologiczny zwiększa możliwość prezentowania oferty inwestycyjnej specjalnej strefy ekonomicznej oraz parku technologicznego. Wszyscy inwestorzy trafiający do Małopolski za pośrednictwem biura CeBiM otrzymują oferty Krakowskiego Parku Technologicznego. Efekty zaangażowania w ten projekt dla spółki zaowocowały nie tylko przyciągnięciem inwestorów do strefy, ale wpłynęły na budowę pozytywnego wizerunku KPT, jako jednej z najważniejszych instytucji zajmujących się obsługą inwestorów oraz promocją gospodarczą województwa.

W Krakowskim Parku Technologicznym od dwóch lat funkcjonuje nowoczesny obiekt biurowo-laboratoryjny. Budynek zlokalizowany na terenie III Kampusu UJ przy ul. Podole 60 stał się jednym z najważniejszych miejsc krakowskiego ekosystemu start-upów.

W nowym budynku o łącznej powierzchni całkowitej 12 tys. m² KPT oferuje zróżnicowaną gamę usług dla firm technologicznych.

Na koniec 2017 roku w budynku przy ul. Podole 60 swoje biura miało 69 firm. 20 start-upów działało stacjonarnie, a 17 pracowało na tzw. coworkingach (wspólne biura). Obok firm inkubowanych w obiektach KPT działają firmy-lokatorzy (32 firmy) oraz podmioty wspierające działalność parku technologicznego takie jak: CeBIM – regionalne centrum obsługi inwestorów i eksporterów, czy fundusze inwestycyjne współpracujące z KPT

(FZ KPT, Satus, Innoventure). Wśród firm mających siedzibę w budynku KPT można wymienić takie podmioty jak: Meri, Synerise, Reality Games, Velis, Autenti, Transition Technology czy 2040.io. Na koniec 2017 roku firmy pracujące na terenie budynku KPT przy ul. Podole zatrudniały około 500 osób.

Drugi budynek biurowy o powierzchni 4 000 m² będący własnością KPT, przy ul. M. Życzkowskiego, był wynajmowany. Na koniec 2017 roku swoje biura posiadało tam 14 firm, m.in. Visiona, Transactor i Comarch.

TABELA VI.8. POWIERZCHNIA BIUROWA UDOSTĘPNIANA PRZEZ KPT ORAZ LICZBA FIRM KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG INKUBATORA TECHNOLOGICZNEGO W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
W budynkach KPT łącznie (w m ²), w tym:	4 000	16 000	16 000	16 000
powierzchnia biurowa Inkubatora (w m ²)	300	1 000	1 000	1 000
Liczba firm korzystających z Inkubatora	18	40	60	60

ŹRÓDŁO: KRAKOWSKI PARK TECHNOLOGICZNY SP. Z O.O.

KPT ScaleUp. Akcelerator

Celem programu akceleratorycznego KPT ScaleUp było wspieranie rozwoju przedsiębiorstw poprzez zwiększenie współpracy start-upów (firm istniejących na rynku nie dłużej niż 5 lat i będących już na pewnym etapie rozwoju, tj. posiadających przynajmniej prototyp rozwiązania B2B) z dużymi, doświadczonymi podmiotami, w celu komercjalizacji i wdrożenia innowacyjnych rozwiązań dla przemysłu (Industy 4.0, IIoT lub w obszarze smart city). KPT oferuje przedsiębiorcom program szkoleniowy, dofinansowanie w wysokości do 200 000 PLN oraz możliwość współpracy z dużymi firmami, które są dla uczestników programu akceleratorycznego miejscem testowania rozwiązań i wdrożeń. Partnerami KPT ScaleUp są: EC Grupa, Kraków Airport, ASTOR, Budimex, Fideltronic, ES-System, Oknoplast, Radionika, Protech, Siemens, Supersnow, Syntaj i Woodward. Do akceleracji wybrano 23 firmy (w dwóch turach). Należy podkreślić, że pomimo krótkiego okresu trwania samego projektu, wymiernym rezultatem procesu akceleracji jest kilka

ciekawych wdrożeń nowych rozwiązań technologicznych. Całkowita wartość projektu: ok. 6 mln PLN. Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020. Czas realizacji projektu: od stycznia 2017 roku do kwietnia 2018 roku.

Najważniejsze wydarzenia:

- 6. edycja *Digital Dragons*, największa impreza dotycząca branży cyfrowej rozrywki. Głównym celem *Digital Dragons* jest stworzenie platformy współpracy dla Business to Business (B2B) oraz Business to Academia (B2A) w ramach polskiego sektora gier, jednego z najbardziej intensywnie rozwijających się sektorów branży cyfrowej rozrywki. W konferencji wzięło udział 1 500 osób z 30 krajów, w tym reprezentanci 450 firm. Odbyły się 93 wykłady i warsztaty prezentowane przez 100 wykładowców, w tym 43% z zagranicy.

TABELA VI.9. UCZESTNICY KONFERENCJI DIGITAL DRAGONS W LATACH 2012–2017

2012	2013	2014	2015	2016	2017
300	600	800+	1 100+	1 300	1 600

ŹRÓDŁO: KRAKOWSKI PARK TECHNOLOGICZNY SP. Z O.O.

- *Open Living Lab Days* – trwały od 28 sierpnia do 1 września 2017 roku. Krakowski Park Technologiczny we współpracy z European Network of Living Labs z siedzibą w Brukseli zorganizował największą na świecie konferencję dotyczącą metodologii Living Lab i otwartej innowacji. Konferencja zgromadziła społeczność ponad 300 uczestników z ponad

30 krajów z 4 kontynentów: Euroazji, Ameryki Północnej i Południowej oraz Australii. Wśród panelistów byli przedstawiciele ośrodków naukowo-badawczych, wyższych uczelni i biznesu oraz przedstawiciele społeczności living labów z całego świata, którzy prezentowali swoje doświadczenia i dobre praktyki.

Obok corocznie organizowanych wydarzeń takich jak konferencja *Digital Dragons* czy *Annual Business Meeting*, KPT w 2017 roku był organizatorem i współorganizatorem kilkudziesięciu spotkań, konferencji, hackatonów, szkoleń i warsztatów poświęconych promocji przedsiębiorczości i innowacyjności. Szacuje się, że w tego typu wydarzeniach organizowanych przez KPT wzięło udział około 6 tys. osób.

Do najciekawszych imprez 2017 roku należały:

- *Make Things* – organizacja 20 różnych warsztatów i stoisk z robotami, dronami, wirtualną rzeczywistością, nauką programowania, lutowania
- *Akademia Gier* – inicjatywa KPT i jednej z krakowskich

firm z branży gier wideo; comiesięczny cykl wykładów dla osób pragnących doskonalić swoje umiejętności w zakresie tworzenia gier wideo. Odbyło się 11 dwudniowych spotkań, szkoleń i warsztatów, w których wzięło udział ponad 800 osób

- *KrakJam 2017* – lokalna edycja *Global Game Jam*, ogólnoświatowego konkursu dla twórców gier, którzy co roku, tego samego dnia, rozpoczynają zmagania z czasem, by stworzyć grę na zadany temat. Zorganizowany przez KPT *KrakJam* okazał się największym tego typu wydarzeniem w Polsce. W trakcie 48-godzinnego konkursu ponad 120 uczestników podzielonych na zespoły przygotowało 34 projekty gier.

TABELA VI.10. SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA – KRAKOWSKI PARK TECHNOLOGICZNY. INFORMACJE OGÓLNE DOTYCZĄCE LAT 2013–2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Powierzchnia (w ha)	628,5004	707,7833	707,7833	866,7958	949,6604
Zatrudnienie (w osobach)	16 779	19 872	22 506	25 053	29 380
Liczba wydanych zezwoleń na działalność w SSE	145	190	211	236	256
Liczba firm, które już podjęły działalność	82	104	117	142	156
Poniesione nakłady inwestycyjne (w mld PLN)	1,91	2,3	2,93	3,54	4,75
Docelowa wielkość inwestycji według biznesplanu (w mld PLN)	2,3	3,67	3,85	4,52	5,09

ŹRÓDŁO: KRAKOWSKI PARK TECHNOLOGICZNY SP. Z O.O.

TABELA VI.11. PODSTREFY SSE – KPT W 2017 ROKU

Nazwa obszaru	Ogółem powierzchnia	Powierzchnia niewykorzystana
Ogółem Kraków, w tym:	87,9292	21,3748
Kraków – Nowa Huta	10,4667	0,00
Kraków – Podgórze	47,0535	7,3214
Kraków – Śródmieście	30,409	14,0534
Andrychów	29,1277	13,2078
Bobowa	12,0251	12,0251
Bochnia	73,9639	38,3813
Boguchwała	42,7165	35,3397
Bukowno	9,017	8,1769
Chełmek	11,2346	11,2346
Chełmiec	27,1384	0
Chrzanów	25,7768	4,0915
Czorsztyn	3,0009	0
Dąbrowa Tarnowska	15,16	13,0469
Dobczyce	7,6686	1,907
Drwinia	9,45	9,45
Gdów	9,67	9,67

Jędrzejów	51,9881	47,8029
Klucze	31,5241	0
Krosno	5,7492	0
Limanowa	1,9479	0
Niepołomice	209,5378	6,6969
Nowa Sarzyna	39,0773	0
Nowy Sącz	13,9768	1,1147
Nowy Targ	8,7782	8,7782
Oświęcim	18,3534	0
Słomniki	1,7255	0,1642
Skawina	44,632	0
Stary Sącz	1,9139	1,9139
Sucha Beskidzka	2,2094	0
Tarnów	70,9953	23,6527
Trzebinia	17,4918	10,4091
Tuchów	1,0187	0,0174
Wolbrom	16,3	7,0898
Zabierzów	10,6	2,38
Zakliczyn	1,9537	0,9669
Zator	36,0086	10,9029
Ogółem	949,6604	299,7952

ŹRÓDŁO: KRAKOWSKI PARK TECHNOLOGICZNY SP. Z O.O.

TABELA VI.12. INWESTORZY W SSE – KPT (DOTYCZY PODSTREF KRAKOWSKICH I OBSZARU PODMIEJSKIEGO)

AILLERON SA	Usługi telekomunikacyjne, informatyczne
Akamai Technologies Poland sp. z o.o.	Usługi informatyczne – platformy typu cloud
AMK Kraków SA	Projektowanie urządzeń przemysłowych, oprogramowanie komputerowe
Anachron Technology Poland sp. z o.o.	Usługi informatyczne
Aptean Poland sp. z o.o.	Usługi informatyczne
Appliscale sp. z o.o.	Reklama cyfrowa, telekomunikacja, finanse i e-commerce
Capita (Polska) sp. z o.o.	Audyt, usługi finansowe, rachunkowo-księgowe, doradztwo
Comarch SA	Oprogramowanie komputerowe
Elettric 80 sp. z o.o.	Usługi informatyczne
Ericpol sp. z o.o.	Usługi telekomunikacyjne, informatyczne
Fineus Przewrocki sp.j.	Doradztwo finansowe, audyt
Grape UP sp. z o.o.	Usługi informatyczne
Grupa ONET.pl SA	Usługi informatyczne
HSBC Service Delivery (Polska) sp. z o.o.	Usługi rachunkowości, audyt, kontrola ksiąg
ksi.pl sp. z o.o.	Produkcja oprogramowania komputerowego
Kolejowe Zakłady Nawierzchniowe „Bieżanów” sp. z o.o.	Produkcja elementów do budowy torów kolejowych – Kraków
LSC Communications Europe sp. z o.o.	Poligrafia
MageLab sp. z o.o. sp.k.	Tworzenie oprogramowania komputerowego
Mobile Experts sp. z o.o.	Oprogramowanie telekomunikacyjne

Motorola Solutions Systems Polska sp. z o.o.	Produkcja oprogramowania komputerowego
PEX-Pool Plus Technologies sp. z o.o.	Producent i dystrybutor agregatów prądotwórczych
Polski Asfalt Technic sp. z o.o.	Produkty mineralne niemetaliczne
Radionika sp. z o.o.	Branża radiokomunikacyjna
Selvita SA	Badania i rozwój, biotechnologie
Selvita Services sp. z o.o.	Farmacja
SHELL Polska sp. z o.o.	Usługi informatyczne, rachunkowości, centrów telefonicznych, audyt – Zabierzów
VoiceFinder sp. z o.o.	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych nowoczesnych technologii biometrycznych
ALLPRO sp. z o.o. sp.k.	Produkcja chemii budowlanej – Niepołomice
Brembo Poland sp. z o.o.	Układy hamulcowe – Niepołomice
BTH Import Stal – Kotarba Alicja	Centrum obsługi stali – Niepołomice
Centrum Elektroniki Stosowanej CES sp. z o.o.	Badania i rozwój
EC Engineering sp. z o.o.	Produkcja elementów dla przemysłu kolejowego – Niepołomice
Elettrostandard Polska sp. z o.o.	Branża energetyczna – Niepołomice
FoodCare sp. z o.o.	Wody mineralne i napoje bezalkoholowe – Niepołomice
Frapol sp. z o.o.	Systemy wentylacyjne – Niepołomice
Fabryka Kart Trefl-Kraków sp. z o.o.	Produkcja kart i gier planszowych – Niepołomice
Man Trucks sp. z o.o.	Samochody ciężarowe – Niepołomice
Meiller Polska sp. z o.o.	Nadwozia do pojazdów – Niepołomice
Nidec Motors & Actuators (Poland) sp. z o.o.	Produkcja silników – Niepołomice
Olident sp. z o.o. sp.k.	Produkcja wyrobów stomatologicznych
Polskie Zakłady Zbożowe PZZ w Krakowie	Produkcja przemiału zbóż – Niepołomice
Pratt & Whitney Tubes sp. z o.o.	Produkcja części do pojazdów silnikowych
PXM Marek Żupnik sp.k.	Produkcja oświetlenia – Niepołomice
RBS Stal sp. z o.o.	Produkcja elementów do inwestycji
Sarel Polska sp. z o.o.	Produkcja systemów wentylacji
SOPEM sp. z o.o.	Produkcja elementów do wyposażenia domów, markizy, rolety – Niepołomice
Woodward Poland sp. z o.o.	Projektowanie sterowniczych urządzeń elektrycznych i elektronicznych – Niepołomice
HCL Poland sp. z o.o.	Usługi informatyczne, usługi baz danych, usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych – Zabierzów
Luxoft Poland sp. z o.o.	Produkcja oprogramowania komputerowego
SHELL Polska sp. z o.o.	Usługi informatyczne, rachunkowości, centrów telefonicznych, audyt – Zabierzów
Assa Abloy Poland sp. z o.o.	Centrum badawczo-rozwojowe – Zabierzów
UBS BUSINESS SOLUTIONS POLAND sp. z o.o.	Usługi informatyczne, usługi baz danych, usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technologicznych – Zabierzów
Bahlsen sp. z o.o. sp.k.	Produkcja ciastek i ciastek pakowanych – Skawina
Dragon Poland sp. z o.o. sp.k.	Produkcja chemii budowlanej, motoryzacyjnej – Skawina
GRC Technologie sp. z o.o.	Produkcja elementów dla budownictwa – Skawina
Lajkonik Snacks sp. z o.o.	Produkcja słonych przekąsek – Skawina
Valeo Autosystemy sp. z o.o.	Produkcja chłodziw do pojazdów mechanicznych – Skawina

ŹRÓDŁO: KRAKOWSKI PARK TECHNOLOGICZNY SP. Z O.O.

VI.3. HANDEL

VI.3.1. NOWOCZESNE POWIERZCHNIE HANDLOWE¹

W 2017 roku Kraków utrzymał pozycję szóstego największego rynku handlowego w Polsce. Po otwarciu w październiku 2017 roku centrum handlowego Serenada, nowoczesne zasoby handlowe w Krakowie i okolicach wzrosły do poziomu 615 000 m². W Krakowie znajduje się obecnie 18 obiektów handlowych o zróżnicowanej skali (zarówno kameralnych, nieprzekraczających 10 000 m², jak i dużych, osiągających nawet 90 000 m²) i ofercie (obiekty typu convenience, centra wyprzedażowe czy centra handlowe z rozbudowanym sektorem modowym i rozrywkowym).

Nasycenie powierzchnią handlową w Krakowie na koniec 2017 roku wyniosło 589 m²/1 000 mieszkańców i w porównaniu z końcem 2016 roku wzrosło o 52 m²/1 000 mieszkańców,

głównie za sprawą oddania do użytku centrum Serenada. Pod względem nasycenia Kraków plasuje się na czwartym miejscu wśród głównych aglomeracji.

Nasycenie nowoczesną powierzchnią handlową w Krakowie wyniosło 589 m²/1 000 mieszkańców

TABELA VI.13. NAJWIĘKSZE OBIEKTY HANDLOWE W KRAKOWIE

Projekt	Lokalizacja	GLA ¹ (m ²)
Bonarka City Center	ul. H. Kamieńskiego 11	91 000
Carrefour	ul. W. Witosa	9 000
Centrum Handlowe Czyżyny	ul. M. Medweckiego 2	28 000
Galeria Bronowice	ul. Stawowa 61	60 000
Galeria Kazimierz	ul. Podgórska 34	42 237
Galeria Krakowska	ul. Pawia 5	64 300
Galeria Plaza	al. Pokoju 44	31 300
M1 Kraków	al. Pokoju 67	51 100
King Square	ul. Powstańców Wielkopolskich 18	13 400
Krokus	al. T. Bora-Komorowskiego 37	19 320
Serenada	ul. Dobrego Pasterza 130	42 000
Solvay Park	ul. Zakopiańska 105	15 000
Tesco Kraków, Kapelanka	ul. Kapelanka 54	20 900
Tesco Kraków, Wielicka	ul. Wielicka 259	21 000
Zakopianka Park Handlowy	ul. Zakopiańska 62	58 000
Factory Kraków	Modlniczka, ul. A. Rożańskiego 32	22 000
Futura Park Kraków	Modlniczka, ul. A. Rożańskiego 32	20 000
Galeria Myślenicka	ul. Słoneczna 2E	6 500

¹ GLA (Gross Leasable Area) – powierzchnia najmu brutto

ŹRÓDŁO: KNIGHT FRANK W: KRAKOWSKI RYNEK NIERUCHOMOŚCI

¹ według definicji Polskiej Rady Centrów Handlowych – jest to powierzchnia handlowa w ramach trzech formatów handlowych: centrów handlowych, parków handlowych oraz centrów wyprzedażowych, których powierzchnia wynajmowana przekracza 5 000 m² oraz w których znajduje się przynajmniej 10 najemców

TABELA VI.14. SKLEPY ŚREDNIE I DUŻE ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2017 ROKU

	Lokalizacja	Powierzchnia użytkowa
Centrum Serenada sp. z o.o.	al. gen. T. Bora- Komorowskiego 41	69 719
Fabryka Mebli Bodzio	ul. Sosnowiecka 60	1 395
Grażyny ATUT sp. z o.o. sp.k.	ul. Grażyny 4	5 038
IMC 2 Grupa PGD sp. z o.o. sp.k.	ul. Jasnogórska	1 120
JUNIOR A. Janus	os. Na Lotnisku 3	2 201
Klimczuk W.	ul. Koszykarska 27b	583
LOBOS NIERUCHOMOŚCI s.c.	ul. M. Medweckiego 17	7 288
Mebłodom Plus Siewna sp. z o.o.	ul. Siewna 46	3 793
Przedsiębiorstwo RESCIN	ul. Igołomska 8a	408
Zasada Sobiesław Automotive sp. z o.o. sp. k.	ul. Zawita 3	772
Tyrka „Mirent”	ul. L. Podbięty 77	771
Verona Building sp. z o.o.	ul. B. Głowackiego 6	402

ŹRÓDŁO: POWIATOWY INSPEKTORAT NADZORU BUDOWLANEGO W KRAKOWIE

TABELA VI.15. POWIERZCHNIE MAGAZYNOWE I HALE PRODUKCYJNE ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2017 ROKU

Inwestor	Lokalizacja	Typ budynku	Powierzchnia użytkowa
100K spółka z o.o.	ul. Wielicka 28	usługowo-biurowy	23 892
ABM SA	ul. Dobry Początek 6	ekspozycyjno-biurowo-magazynowy	4 416
AERO sp. z o.o.	ul. św. Filipa 4	biurowo-usługowy	1 142
AGH im. S. Staszica	ul. W. Budryka 4	budynek usługowy	3 998
ALDOM Firma Usługowo-Handlowa M. Wilczek	ul. Rybitwy 11	usługowo-biurowy	630
Astris sp. z o.o.	ul. Promienistych dz.673/5	biurowo-usługowy	12 143
Bauprojekt sp. z o.o.	ul. Przykopy 5	biurowo-usługowy	1 005
Barzak Bogdan Przedsiębiorstwo Budowlane „BARZAK”	ul. Kapelanka 26	usługowo-biurowy	2 164
Buma Inwestor 20 sp. z o.o.	ul. Czerwone Maki 87A	biurowo-usługowy	7 611
Bonarka Residential Spółka	ul. Puskarska 7L	biurowo-usługowy	11 281
Comarch SA	ul. prof. M. Życzkowskiego	biurowy	18 909
Deweloperska Firma Budowlana i Skład Materiałów Budowlanych „Wilga”	ul. Tyniecka 215	hala produkcyjno-wystawienniczo-handlowa	1 010
East-West Development Office sp. z o.o.	ul. S. Klimeckiego 1 bud.	biurowo-usługowo-handlowy	17 101
Echo – Opolska Business Park Spółka z o.o. sp.k.	ul. Opolska 112	biurowo-usługowy	26 407
Enterprise 2 sp. z o.o.	ul. Powstańców Wielkopolskich 13H	biurowo-usługowy	11 755
Enterprise 2 sp. z o.o.	ul. Powstańców Wielkopolskich 13G	biurowo-usługowy	14 951
FARO sp.j. S. Zieliński, K. Putanowicz	ul. Rydlówka 9	magazynowo- biurowy	339
Firma Transportowa Taxi s.c.	ul. Strycharska 4	biurowo-usługowy	609
F.R.B. Inter – Bud sp. z o.o., sp.k.	ul. Czerwone Maki 65	biurowo-handlowo-produkcyjny	332
Grochot Konrad	ul. Przewóz 39	warsztat samochodowy	267
HANDLOPEX SA	ul. Mrozowa 5	hala magazynowa	880

IMS Budownictwo sp. z o.o.	ul. Zabłocie dz.44	biurowo-usługowy	9 979
IMC 2 Grupa PGD sp. z o.o. sp.k.	ul. Jasnogórska	budynek usługowy	1 120
IPR DEVELOPMENT sp. z o.o.	ul. płk. S. Dąbka 17	budynek magazynowy	310
JUNIOR Adam Janus	os. Na Lotnisku 3	budynek handlowo-usługowy	2 201
Kart sp. z o.o.	ul. Kalwaryjska 33	biurowo-handlowy	4 415
Klimczuk Wiesław	ul. Koszykarska 27b	handlowo-biurowy	583
Kółko Rolnicze Wola Justowska	ul. Królowej Jadwigi 248	usługowy	385
KRAKVET M. Batko sp.k.	ul. Półtanki dz. nr 17/14	hala magazynowa	8 020
Leyko Z.	ul. Nad Drwiną 8B	budynek biurowy	2 668
LOCUM II sp.j.	ul. W. Śliwiaka	hala magazynowa	1 534
Maxstal sp. z o.o.	ul. Kosiarzy 8B	produkcyjno-magazynowy	1 809
MIDEX sp.j. Firma Handlowa	ul. płk. Dąbka	hala magazynowa	2 867
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji	ul. Ujastek 12	hala magazynowa	468
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji	ul. Ujastek 12	hala magazynowa	1 730
Nieruchomości AG sp. z o.o.	ul. Sosnowiecka 79	biurowo-magazynowo-produkcyjny	2 234
Porto Office B sp. z o.o.	ul. gen. B. Zielińskiego 22	biurowo-usługowy	8 847
PRINCIPIO EKO-PARK	ul. Armii Krajowej 25	budynek usługowy	13 248
Proton Property sp. z o.o., sp.k.	ul. J. Marcika 14C	biurowo-usługowo-handlowy	5 048
Przedsiębiorstwo Budowlane START	ul. J. Twardowskiego 65	biurowo-usługowy	1 625
P.B.P. ŁĘGRZEM sp. z o.o.	ul. Ciepłownicza 1	hala magazynowa	4 619
Przedsiębiorstwo Budowlane MK-BUD K. Mus	ul. Christo Botewa 14	biurowo-usługowy	3 111
P&W Development sp. z o.o.	ul. Sosnowiecka 75	budynek biurowy	3 159
Sawig Invest Group sp.k.	ul. Bonarka 8	usługowo-handlowy	3 594
SMAY sp. z o.o.	ul. Ciepłownicza 78	hala magazynowa	866
Solei sp. z o.o.	ul. Kapelanka 12	handlowo-usługowy	1 113
Stec Kazimierz	ul. Za Ogrodem	hala magazynowa	575
Tauron Dystrybucja SA	ul. Podgórska 25A	biurowy	3 253
TRANSBUD NOWA HUTA SA	ul. Ujastek 11	warsztatowo-magazynowy	1 967
UBM Kotlarska sp. z o.o.	ul. Kotlarska 11	budynek usługowy	10 085
Zakład Karny Kraków Nowa Huta	ul. Spławy 2	hala produkcyjna	309
Zuba Edward	ul. Przewóz 49	stacja obsługi samochodów	623

ŹRÓDŁO: POWIATOWY INSPEKTORAT NADZORU BUDOWLANEGO W KRAKOWIE

VI.3.2. TARGOWISKA

W 2017 roku w Krakowie funkcjonowało 15 targowisk miejskich. Z tytułu opłat targowych, czynszu dzierżawnego z placów targowych oraz zajęcia czasowego Rynku Głównego

i z pozostałych terenów gminnych, do budżetu miasta wpłynęło 10 147 tys. PLN.

TABELA VI.16. WPŁYWY DO BUDŻETU MIASTA Z TYTUŁU OPŁAT TARGOWYCH CZYNSZU DZIERŻAWNEGO ORAZ CZASOWEGO UDOSTĘPNIANIA TERENÓW GMINNYCH W LATACH 2015–2017 (W TYS. PLN)

	2015	2016	2017
Z tytułu opłat targowych	3 007	2 887	2 724
Z tytułu czynszu dzierżawnego z placów targowych	2 157	2 195	2 162
Z tytułu zajęcia Rynku Głównego i czasowego udostępnienia pozostałych terenów gminnych	3 593	4 985	5 261

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPRAW ADMINISTRACYJNYCH UMK

VI.4. KONCESJE WYDAWANE PRZEZ PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA

W 2017 roku zmniejszyła się ogólna liczba koncesji wydanych przez Prezydenta Miasta Krakowa: z 3 971 do 3 817. Zmniejszyła się również liczba funkcjonujących zezwoleń na sprzedaż

alkoholu: z 7 543 do 7 440. Należy nadmienić, że jeden punkt sprzedaży może mieć od 1 do 3 zezwoleń.

TABELA VI.17. KONCESJE I ZEZWOLENIA¹ NA SPRZEDAŻ ALKOHOLU WYDANE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Sklepy	1 700	1 511	1 582
Lokale gastronomiczne	1 124	1 006	955
Zezwolenia cateringowe	90	105	198
Zezwolenia na wyprzedaż posiadanych zapasów	88	29	16
Zezwolenia jednorazowe (na imprezy)	1 244	1 320	1 066
Ogółem	4 246	3 971	3 817

¹ zezwolenia na sprzedaż alkoholu są wydawane dla lokali gastronomicznych na 5 lat, a w przypadku sprzedaży detalicznej na 3 lata

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPRAW ADMINISTRACYJNYCH UMK

TABELA VI.18. FUNKCJONUJĄCE ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ ALKOHOLU NA KONIEC LAT 2015–2017

	2015	2016	2017
Sklepy	3 909	3 748	3 701
Lokale gastronomiczne	3 336	3 633	3 591
Zezwolenia cateringowe	119	162	148
Ogółem	7 364	7 543	7 440

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPRAW ADMINISTRACYJNYCH UMK

TABELA VI.19. LICZBA PUNKTÓW SPRZEDAŻY¹ ALKOHOLU NA KONIEC LAT 2015–2017

	2015	2016	2017
Sklepy	1 380	1 355	1 332
Lokale gastronomiczne	1 308	1 378	1 405
Ogółem	2 688	2 733	2 737

¹ jeden punkt sprzedaży może posiadać od 1 do 3 zezwoleń

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPRAW ADMINISTRACYJNYCH UMK

Do budżetu Miasta Krakowa z tytułu wydania i korzystania z funkcjonujących koncesji na sprzedaż alkoholu wpłynęło w 2017 roku 22 464 163,68 PLN, wobec 20 746 505,03 PLN

w 2016 roku, tj. wzrost o 8,35% (w 2016 roku – 6,5%, w 2015 roku o 3,3%, a w 2014 roku o 1,5%).

VI.5. SPRZEDAŻ I WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

VI.5.1. WIELKOŚĆ SPRZEDAŻY W JEDNOSTKACH SEKTORA PRZEDSIĘBIORSTW

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług uzyskane przez jednostki sektora przedsiębiorstw w 2017 roku wzrosły w stosunku

do ubiegłego roku z 51 353,5 mln PLN do 56 132,93 mln PLN, tj. wzrost o 9,3%.

TABELA VI.20. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017	2016=100
Ogółem	53 315,8 ¹	52 233,5 ¹	56 132,3	109,3

¹ dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

Dane dotyczące przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług uzyskane przez jednostki sektora przedsiębiorstw zostały przeliczone na nowy rok bazowy 2015. W związku z tym nie będą publikowane dane dla sektora publicznego i prywatnego. Na wzrost przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług

w sektorze przedsiębiorstw miał wpływ wzrost we wszystkich sekcjach PKD. Największy przychód odnotowano w sekcji administrowanie i działalność wspierająca: 33%, a potem w informacji i komunikacji: 17,2% i w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej: 10,6%.

TABELA VI.21. NAKŁADY INWESTYCYJNE PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W LATACH 2014–2017 (W TYS. PLN)

	2014	2015	2016	2017	2016=100
Ogółem, w tym:	4 372 308	4 483 388	4 273 049	4 255 534	99,6
na maszyny i urządzenia	2 005 790	1 938 970	2 164 370	1 913 499	88,4

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

Nakłady inwestycyjne podmiotów gospodarczych (mających siedzibę w Krakowie), w których liczba pracujących przekraczała 49 osób w 2017 roku, wyniosły 4 255 534 tys. PLN,

wobec 4 273 049 tys. PLN w 2016 roku, czyli odnotowano spadek o 0,4%.

TABELA VI.22. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG UZYSKANE PRZEZ JEDNOSTKI SEKTORA PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI PKD W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Sekcje PKD	Wielkość przychodów (w mln PLN)	2016=100
Sekcje przedsiębiorstw ogółem, w tym:	56 132,3	109,3
przetwórstwo przemysłowe	18 861,9	106,9
budownictwo	7 329,0	105,0
informacja i komunikacja	4 753,5	117,2
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4 671,3	110,6
transport i gospodarka magazynowa	2 470,1	102,0
administrowanie i działalność wspierająca	2 308,9	133,0
zakwaterowanie i gastronomia	1 535,3	106,2
obsługa rynku nieruchomości	998,5	103,8

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

VI.5.2. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

W okresie styczeń-grudzień 2017 roku wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw (551 podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosiła 50 i więcej osób, poza przedsiębiorstwami branży rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych) były niższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Przychody z całokształtu działalności zwiększyły się o 6,0% (w 2016 roku spadek o 0,4%), a koszty ich uzyskania wzrosły o 5,4%, co znalazło odzwierciedlenie w obniżeniu wskaźnika poziomu kosztów z 95,8% w 2016 roku, do 95,2%.

W 2017 roku przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosły 68 204,9 mln PLN i były wyższe

o 5,6% oraz koszty ich uzyskania o 7,4%.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 5 449,9 mln PLN (wobec 4 945,4 mln PLN w 2016 roku) i był wyższy o 10,2% w skali roku. Wynik finansowy brutto wyniósł 5 429,1 mln PLN, tj. o 20% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Obciążenia wyniku finansowego brutto podatkiem dochodowym w kwocie 1 198,2 mln PLN wpłynęły na ostateczny wynik finansowy netto, który kształtował się na poziomie 4 230,9 mln PLN (o 17,5% wyższy w skali roku), przy wzroście zysku netto o 6,4% i spadku straty netto o 19,5%.

Wskaźnik rentowności obrotu brutto wzrósł z 4,2% do 4,8%, jak i wskaźnik rentowności obrotu netto: z 3,3% do 3,7%.

TABELA VI.23. PODSTAWOWE WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW I RELACJE EKONOMICZNE W LATACH 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Przychody z całokształtu działalności (mln PLN)	104 812,8	105 644,6	108 060,7 ³	107 601,6	114 029,1
Wyniki finansowe brutto (mln PLN)	4 559,1	4 559,1	4 276,9 ³	4 522,6	5 429,1
Wyniki finansowe netto (mln PLN)	3 813,1	3 298,4	3 550,2 ³	3 601,8	4 230,9
Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności ¹ (%)	95,1	96,4	96,0	95,8	95,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto ² (%)	3,6	3,1	3,3	3,3	3,7

¹ relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności

² relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności

³ dane zmieniły się w stosunku do Raportu za 2015 rok

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

VI.6. RYNEK PRACY

W 2017 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 215,8 tys. osób; w ujęciu rocznym zwiększyło się o 3,7% z 207,6 tys. osób (przed rokiem odnotowano wzrost o 2,5% z 202,6 tys.).

Wzrost zatrudnienia odnotowano prawie we wszystkich omawianych sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 22,1%), informacja i komunikacja (o 14,0%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 13,1%). Spadek przeciętnego zatrudnienia w skali roku wystąpił między innymi w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3%) oraz w budownictwie (o 1,3%).

Największym udziałem w strukturze zatrudnionych ogółem charakteryzowały się sekcje: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 28,6% ogółu (w 2016 roku – 30,7%), przetwórstwo przemysłowe – 18,8% (w 2016 roku – 19,2%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 9,9% (w 2016 roku – 9,0%), administrowanie i działalność wspierająca – 9,2% (w 2016 roku – 7,9%) oraz informacja i komunikacja – 8,6% (w 2016 roku – 7,8%).

Zatrudnieni w sektorze przedsiębiorstw w Krakowie stanowili 44,5% ogółu zatrudnionych w województwie, a w 2016 roku – 45,1%.

215,8 tys. zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw

TABELA VI.24. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRACUJĄCY W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W KRAKOWIE W KOŃCU 2017 ROKU (W TYS.)

Sekcja PKD	Liczba zatrudnionych	2016=100	Liczba pracujących	2016=100
Ogółem, w tym:	215,8	103,7	231,8	102,9
handel; naprawa pojazdów samochodowych	61,6	97,0	65,5	97,2
przetwórstwo przemysłowe	40,5	101,3	42,6	101,6
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21,2	133,1	23,2	112,3
administrowanie i działalność wspierająca	20,1	122,1	21,6	113,0
informacja i komunikacja	18,6	114,0	19,8	111,7
budownictwo	15,6	98,7	18,8	99,8
transport i gospodarka magazynowa	9,7	110,9	10,8	107,9
zakwaterowanie i gastronomia	7,6	100,4	8,2	99,7
obsługa rynku nieruchomości	3,3	101,6	3,4	102,4

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

VI.6.1. BEZROBOCIE

W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku w Grodzkim Urzędzie Pracy w Krakowie zarejestrowały się 21 352 osoby, tj. o 4,6% mniej niż rok wcześniej. Średnia miesięczna rejestracji wynosiła 1 779 osób.

Jednocześnie w omawianym okresie z ewidencji wyrejestrowano 24 606 osób, czyli o 4,5% mniej w ujęciu rocznym. Średni miesięczny odpływ wynosił 2 050 osób.

W grudniu 2017 roku stopa bezrobocia wynosiła 2,8%

W grudniu 2017 roku w ewidencji GUP zarejestrowanych było 13,0 tys. bezrobotnych, w tym 6,7 tys. kobiet, które stanowiły 51,6% ogólnej liczby bezrobotnych.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem w ciągu roku zmniejszyła się o 20,1% (wśród kobiet spadek o 18,8%, a wśród mężczyzn o 21,4%), tj. o 3 254 osoby.

Bezrobotni z terenu Krakowa stanowili 16,3% ogółu osób pozostających bez pracy, zarejestrowanych w województwie małopolskim (16,8% w końcu grudnia 2016 roku).

Prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych miało 14,5%, tj. 1 874 osoby.

W 2017 roku zgłoszono 35 683 wolne miejsca pracy; o 47% więcej niż w roku ubiegłym

Tendencje na rynku pracy w 2017 roku:

- struktura osób bezrobotnych według wieku:
 - dominowały osoby w przedziale 25-34 lata – 3 337 osób – 25,7% ogółu bezrobotnych
 - w przedziale 35-44 lata – 3 210 – 24,8%
 - w przedziale wiekowym 45-54 lata – 2 633 – 20,3%
- struktura osób bezrobotnych według wykształcenia:
 - dominowały osoby bezrobotne legitymujące się

wykształceniem wyższym – 3 678 – 28,4% oraz z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej: 3 049 – 23,6% ogółu bezrobotnych

- największy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym: o 25,9%
- struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy:
 - najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni pozostający bez pracy przez okres powyżej 24 miesięcy: 3 486 – stanowiąc 26,9% ogółu
 - najmniej było osób pozostających bez pracy poniżej 1 miesiąca: 1 379, stanowiąc 10,6% ogółu
- struktura osób bezrobotnych według stażu pracy:
 - dominowały osoby w przedziale od 1 do 5 lat stażu pracy: 2 527 – 19,5%
 - najbardziej spadła liczba bezrobotnych ze stażem pracy 20 lat i więcej – o 23,6%
- bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy:
 - bezrobotni do 30. r.ż. stanowili 18,7% i odnotowano w tej grupie największy spadek: z 3 292 osób do 2 425
- wpłynęły 35 683 oferty pracy, czyli o 47% więcej niż w 2016 roku (24 268 ofert)
- zaktywizowano w poszczególnych programach 3 233 osoby bezrobotne, w 2016 roku – 3 626 osób

Stopa bezrobocia systematycznie spada. Obecnie mówi się, że jest tzw. bezrobocie naturalne, czyli rynek pracownika. Stopa bezrobocia w Krakowie spadła o 0,8 p. proc.: z 3,6% w grudniu 2016 roku do 2,8% w grudniu 2017 roku.

TABELA VI.25. STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W LATACH 2012–2017¹ (W %)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kraków	5,8	5,8	5,2	4,5	3,6	2,8
Województwo małopolskie	11,4	11,6	9,9	8,4	6,7	5,4
Polska	13,4	13,4	11,5	9,8	8,3	6,6

¹ stan na 31 grudnia danego roku

ŹRÓDŁO: GRODZKI URZĄD PRACY W KRAKOWIE

WYKRES VI.2. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG MIESIĘCY W 2017 ROKU (W %)

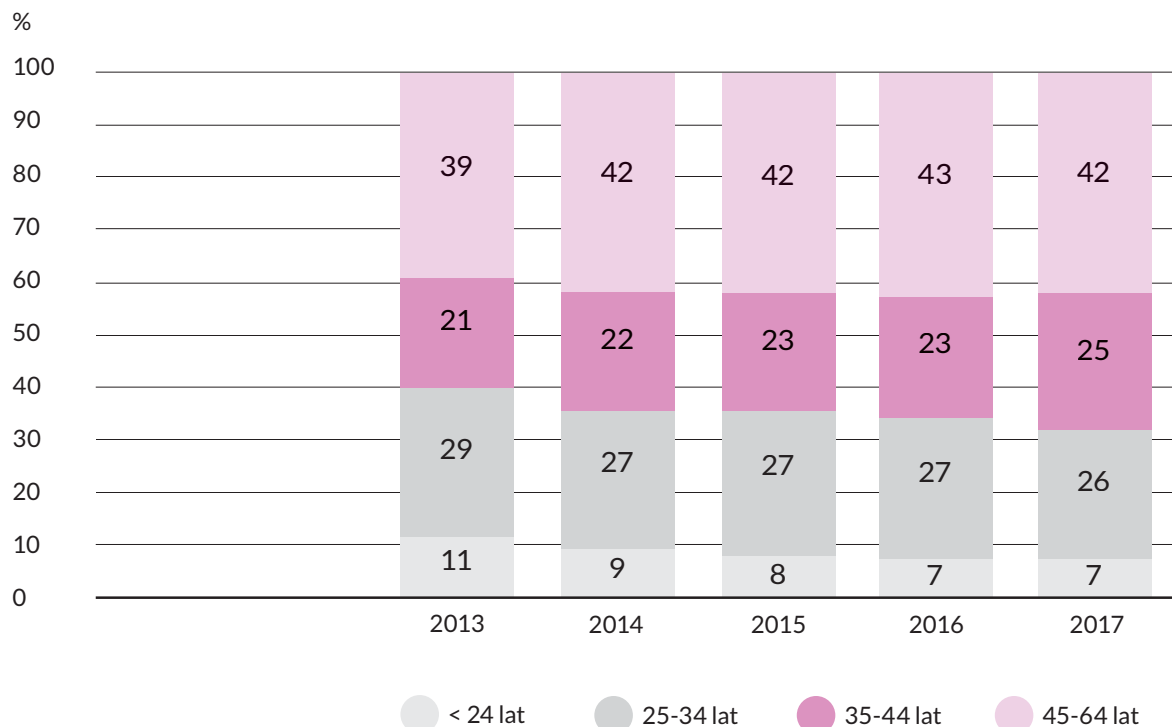

ŹRÓDŁO: OPRACOWANO NA PODSTAWIE DANYCH GRODZKIEGO URZĘDU PRACY W KRAKOWIE

TABELA VI.26. LICZBA BEZROBOTNYCH KOBIET WEDŁUG MIESIĘCY W 2017 ROKU

Miesiąc	Polska		Województwo małopolskie		Kraków	
	Ogółem	Kobiet	Ogółem	Kobiet	Ogółem	Kobiet
I	1 397 115	735 588	100 881	53 787	16 464	8 303
II	1 383 376	724 776	100 408	53 289	16 554	8 316
III	1 324 217	698 105	95 824	51 216	16 012	8 019
IV	1 252 696	668 054	90 528	49 046	15 529	7 786
V	1 202 103	649 448	86 817	47 792	14 971	7 561
VI	1 151 647	630 455	83 350	46 678	14 353	7 346
VII	1 139 986	634 364	82 656	47 109	14 180	7 419
VIII	1 136 126	640 242	82 676	47 869	14 107	7 490
IX	1 117 113	626 380	81 863	47 104	13 965	7 373
X	1 069 515	598 099	78 619	45 104	13 111	6 821
XI	1 067 666	593 634	78 410	44 726	12 969	6 751
XII	1 081 746	595 530	79 430	44 721	12 959	6 684

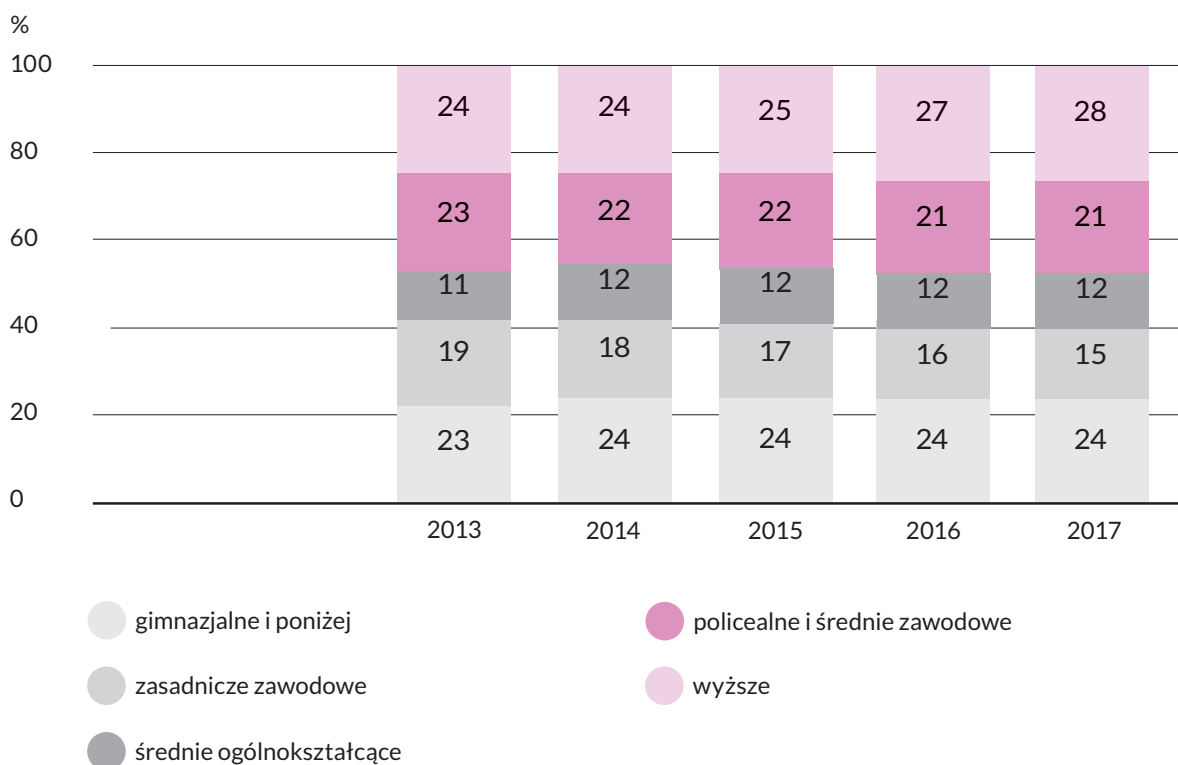
ŹRÓDŁO: GRODZKI URZĄD PRACY W KRAKOWIE ORAZ GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

WYKRES VI.3. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU W KRAKOWIE W LATACH 2013–2017 (W %)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANO NA PODSTAWIE DANYCH GRODZKIEGO URZĘDU PRACY W KRAKOWIE

W 2017 roku najwięcej bezrobotnych było w wieku 45-64 lata, aż 42% i nadal jest to największa grupa bezrobotnych. Ta grupa bezrobotnych była najmniej liczna w 2009 i 2010 roku – 36%. Od 2007 roku najmniejszą grupę bezrobotnych stanowiły

osoby w wieku poniżej 24 lat. Można domniemywać, że osoby w tej grupie nadal się kształcą i podejmują dorywczą pracę. Było ich w 2017 roku 7%, a w latach 2009–2010 po 14%.

WYKRES VI.4. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA W KRAKOWIE W LATACH 2013–2017 (W %)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANO NA PODSTAWIE DANYCH GRODZKIEGO URZĘDU PRACY W KRAKOWIE

W strukturze bezrobotnych w 2017 roku największy udział miały osoby z wyższym wykształceniem (28%) oraz z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (24%).

Najwięcej było zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych: 52,7% wobec 56,3% w 2016 roku ogółu zarejestrowanych. Zarejestrowanych bezrobotnych dotychczas niepracujących było 1 901, czyli 14,7%.

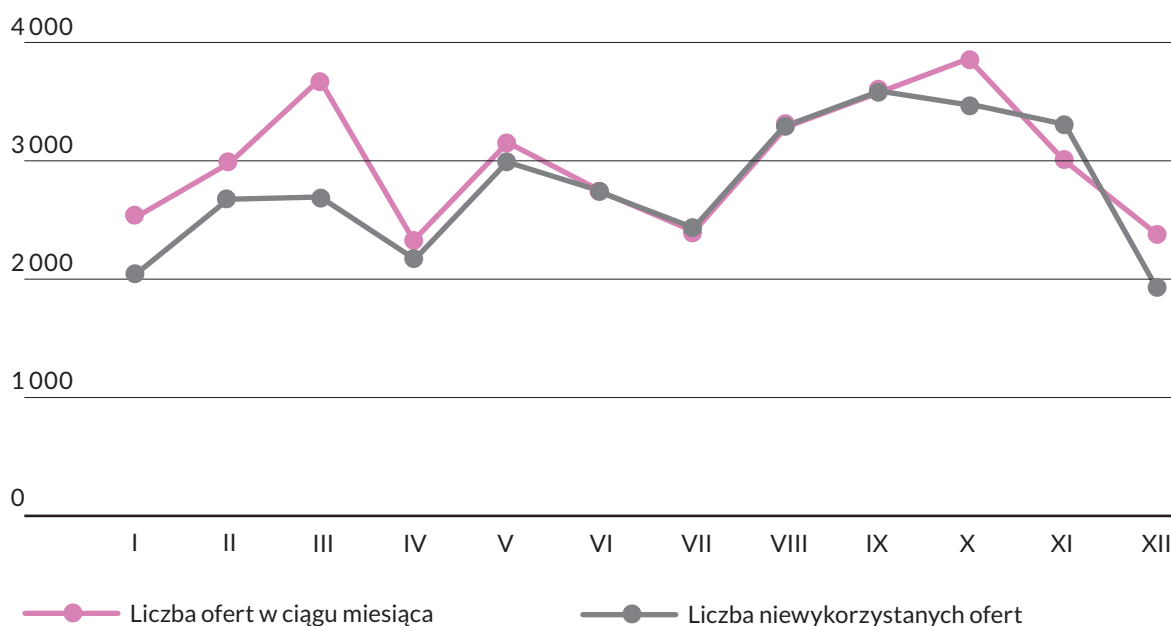
TABELA VI.27. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY¹ W KRAKOWIE W LATACH 2013–2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba bezrobotnych ogółem, w tym:	24 685	21 948	19 607	16 213	12 959
kobiety	12 148	10 857	9 738	8 227	6 684
Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy:					
do 30. roku życia	x	x	4 243	3 292	2 425
w tym do 25. roku życia	2 592	2 057	1 588	1 162	884
długotrwale bezrobotni	11 911	11 692	10 751	9 121	6 826
powyżej 50. roku życia	7 370	7 019	6 430	5 468	4 319
bez kwalifikacji zawodowych	6 255	6 004	5 739	4 720	3 842
niepełnosprawni	1 927	1 860	1 677	1 336	1 035
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	1 391	1 420	1 371	1 311	1 226
bez doświadczenia zawodowego	4 878	4 147	3 683	2 980	2 375

¹ stan na 31 grudnia danego roku

ŹRÓDŁO: GRODZKI URZĄD PRACY W KRAKOWIE

WYKRES VI.5. LICZBA ZGŁASZANYCH I NIEWYKORZYSTANYCH OFERT PRACY NA KONIEC DANEGO MIESIĄCA W 2017 ROKU

ŹRÓDŁO: OPRACOWANO NA PODSTAWIE DANYCH GRODZKIEGO URZĘDU PRACY W KRAKOWIE

W ciągu roku zgłoszono 35 683 wolne miejsca pracy. Najwięcej ofert pracy zostało zgłoszonych w październiku – 3 848, tylko w lipcu, sierpniu i listopadzie liczba niewykorzystanych ofert pracy była większa niż liczba zgłoszonych ofert pracy.

W 2017 roku zaktywizowano w poszczególnych programach 3 233 osoby bezrobotne, w tym najwięcej w programie staży – 42,2% wszystkich zaktywizowanych, w programie szkoleń – 15,0% oraz w programie prac społecznie użytecznych – 11,7%.

TABELA VI.28. STRUKTURA WSZYSTKICH DZIAŁAŃ AKTYWIZUJĄCYCH BEZROBOTNYCH W LATACH 2013–2017

	Liczba osób					
	2013	2014	2015	2016	2017	%
Szkolenia	1 061	582	515	639	486	15,0
Staże	976	1 299	1 539	1 556	1 365	42,2
Prace interwencyjne	145	277	211	199	240	7,4
Roboty publiczne	120	82	68	95	79	2,4
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	343	445	559	507	483	15,0
Przygotowanie zawodowe	0	0	0	0	0	0,0
Prace społecznie użyteczne	556	512	526	425	377	11,7
Praca w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	59	87	117	146	150	4,7
Praca w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50. roku życia	0	0	12	59	53	1,6
Ogółem	3 260	3 284	3 547	3 626	3 233	100

ŹRÓDŁO: GRODZKI URZĄD PRACY W KRAKOWIE

Od 2015 roku Gmina Miejska Kraków – Grodzki Urząd Pracy w Krakowie jest realizatorem 2 projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach projektu *Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy na terenie Gminy Miejskiej Kraków*, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (Poddziałanie 1.1.2 PO WER 2014–2020) realizowane są:

- formy bezkosztowe: poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy
- formy kosztowe: szkolenia zawodowe (tryb indywidualny), staże, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej

W ramach projektu *Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy na terenie Gminy Miejskiej Kraków*, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego (Działanie 8.1 RPO WM 2014–2020) realizowane są:

- formy bezkosztowe: poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy
- formy kosztowe: szkolenia zawodowe (grupowe), staże, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej

TABELA VI.29. LICZBA OSÓB, KTÓRE WZIĘŁY UDZIAŁ W PROJEKTACH FINANSOWANYCH Z FUNDUSZU UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2014–2020 ORAZ WYDATKI NA PROJEKTY

Do końca 2017 roku	POWER II ¹	POWER III ²	RPOWM II ³	RPOWM III ⁴		
Ogółem, w tym:	121	816	795	185	455	450
kobiety	87	537	524	99	280	278
powyżej 50. r.ż.	0	0	0	63	129	127
do 25. r.ż.	59	345	331	0	0	0
niepełnosprawni	3	15	15	15	40	40
długotrwale bezrobotni	26	227	222	115	261	260
Wydatki na projekty (w PLN)	445 534,39	6 757 198,74	1 370 813,72	32 826 99,95		
Okresy wydatków	1.01.–30.06.2017	1.01.–31.12.2017	1.01.–30.06.2017	1.01.–31.12.2017		

¹ POWER II – okres realizacji: 01.01.2016–30.06.2017 (kontynuacja)

² POWER III – okres realizacji: 01.01.2017–31.12.2018

³ RPOWM II – okres realizacji: 01.01.2016–30.06.2017 (kontynuacja)

⁴ RPOWM III – okres realizacji: 01.01.2017–30.06.2018

ŹRÓDŁO: GRODZKI URZĄD PRACY W KRAKOWIE

Ponadto Grodzki Urząd Pracy w Krakowie zgodnie z Ustawą z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizuje nowo powstałe programy, które obowiązują od 27 maja 2014 roku.

W 2017 roku prowadzono aktywizację, której wynikiem było:

- podjęcie szkoleń przez 486 osób bezrobotnych, w tym 61 osób podjęło szkolenie w ramach bonu szkoleniowego

- podjęcie stażu przez 1 365 osób bezrobotnych, w tym 16 osób podjęło szkolenie w ramach bonu stażowego
- podjęcie pracy przez 53 osoby bezrobotne w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50. roku życia.

TABELA VI.30. INFORMACJE DOTYCZĄCE ZWOLNIEŃ GRUPOWYCH W KRAKOWIE W LATACH 2013–2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Awizacje zwolnień grupowych					
liczba zakładów pracy	17	15	9	11	14
awizowana liczba osób do zwolnienia	754	1 092	876	5 348	2 190
Dokonane zwolnienia grupowe					
liczba zakładów pracy	17	15	9	13	10
liczba osób zwolnionych	742	1 090	508	6 033	1 856

ŹRÓDŁO: GRODZKI URZĄD PRACY W KRAKOWIE

VI.7. CENTRUM OBSŁUGI INWESTORA

W Centrum Obsługi Inwestora w 2017 roku prowadzono 264 sprawy z zakresu obsługi inwestorów, w tym: 65 spotkań na targach MIPIIM, 70 spotkań na targach Expo Real, 45 w ramach misji gospodarczej w USA oraz 84 kontakty związane z bieżącą obsługą informacyjną inwestorów i wsparciem w zakresie procedur.

W 2017 roku Kraków przyciągnął kolejne inwestycje z branży BPO/SSC. Na koniec 2017 roku w branży nowoczesnych usług pracowało ok. 70 tys. osób w około 170 firmach. Aż 24% osób zatrudnionych w sektorze usług biznesowych zlokalizowanych w Polsce pracuje właśnie w Krakowie. Centra te świadczą usługi w ok. 30 językach, począwszy od języka angielskiego czy niemieckiego, a kończąc na arabskim, szwedzkim czy hebrajskim. Pracownicy zatrudnieni w sektorze nowoczesnych usług biznesowych to w 70% absolwenci krakowskich uczelni, a ok. 10% to obcokrajowcy.

Przewiduje się, że 1 stycznia 2019 roku w sektorze usług wspólnych będzie zatrudnionych 84 500 pracowników. Prognoza na rok 2020 mówi już o 101 500 zatrudnionych w tym sektorze (dane ASPIRE Headcount Tracer 2017).

Wysoką pozycję Krakowa w sektorze outsourcingu potwierdzają też coroczne zestawienia „Tholons Services Globalization Index 2017” (dawniej „Top 100 Outsourcing Destinations”), w których stolica Małopolski awansowała na 8. miejsce na świecie wśród najatrakcyjniejszych miast dla tego typu inwestycji. Kraków zajmuje też najwyższą pozycję wśród miast Europy kontynentalnej.

Kraków na 8. pozycji na świecie w rankingu „Tholons Services Globalization Index 2017” wśród miast najlepszych dla sektora nowoczesnych usług dla biznesu

Firmy branży nowoczesnych usług w Krakowie w 2017 roku: 3di, ABB, AbbVie, Accenture, ACS Xerox/Atos, Admind, AdRem Software, Ailleron, Airhelp, Air Liquide Global E&C Solutions, Akamai, ALK, Allegro, Alten (ITEKNA Polska), Amartus, Amer Sports, Amplexor (Euroschrift), AMS, Amway, Anachron, Aon, Aplixcom, Applicake, Apply Capnor, Apriso/Dassault Systemes, Aptean, ARC Consulting, Argos Multilingual, Arrow Electronics, Arvato Finance, AsComp S.A., Assa Abloy, Asseco, ATSI, Autodesk, AutoID, Azimo, Base, Binary Minds, Biocentrum, BWI Group, Bloober Team, Brainly, Brown Brothers Harriman, Can-Pack, Capgemini, Capgemini ITO, Capita, Cathay Pacific, CBB Call Center, CD projekt RED, CGI/Logica Poland, CH2M, Chatham Financial, CIRCDATA, Cisco, Clifford Thames, Comarch, Code Concept, CodersMill, CodeSprinters, Codewise, Codibly, Compact Solutions, Compendium, Cpl, Craftinity, Creativestyle Polska, Crowley Data, CUBE. Corporate Release,

DASL Systems, Delphi, Deltavista (CRIF), Dotpay/Allpay, DreamLab, Duckie Deck, Eataway, Ecolab, EDF, Electrolux, Electric80, Emitel, EPAM, Ericpol/Ericsson, Erlang Solutions, ESET, Estimote, Eura7, Euroclear, Farnell Element 14, FedEx, Filmcloud, First Utility, FMC Technologies/Technip, FQS Poland (Fujitsu), Ganymede/Game desire, GE Healthcare, Genpact, Getinge, GlobalLogic, Google, Grand Parade, Grape UP, Grid Dynamics, Guidewire, Harimata, Hays, HCL, HEINEKEN, Herbalife, HID Global (Assa Abloy), HiddenData, Hitachi Data Systems, hor. Net, HSBC, hurra.com, IAG, IBM BTO, IBM SW Lab, IG Group, IGE-XAO, ILoop Mobile, Image Sensing Systems/Autoscope, Infinite Loop, Infusion, inPost, International Paper, Intive Tech & Ser, INTREDO, IT Kontrakt, IT Vision, itWorks, IT4Business, JCommerce, j-labs, JPEmbedded, Kelvatek, Kenexa, Kontakt.io, Landingi, Loycon Systems, LSC Communications EFSC, Lufthansa, Lumesse, Lunar Logic software, Lundbeck, Luxoft, Making Waves, McAfee/Intel Security, Metrosoft (FundspHERE), Mobile Experts, MobilTek, Mobiteam, Modis, Mota-Engil, Motorola, MyNetwork, N-iX, Natek, Nazwa.pl/NetArt,

Netguru, NextiraOne Polska, NobleProg, Nokia Networks, Nokia Siemens, Notatek, Ocado Technology, OpenJaw Technologies, Optiz Consulting, Oracle, Parasoft, Pearson, Pegasystems, Perkin Elmer, PMI SCE, Polcode, Polcom, Pontoon Solutions, PwC, quantoo, Quantum Software, Qumak, QVC, Railwaymen, Red Flag, Red Stack Tech, Rolls Royce, RR Donnelley Technology, RWE/Innogy, Sabre, Samsung, Sappi, Schibsted Tech, SecuRing, Selvita, Semihalf, Serco/Intelenet, Shell, Sii, Silgan Whitecap, Silvair, Silvermedia, Skipjaq, SKK, Smart4Aviation, SMT Software, Softelnet (former ZST-Sodel), Softthis, Sointeractive, SolarWinds, SolidBrain, Solidex, SPSS Polska = Predictive Solutions, State Street, Stefanini, Sterling Outsourcing, Sygnity, Symphony, Tail, Talex, Teleinvention (Lockus), Tesco, Teva, TEYON, Transactor Global Solutions, u2i, Uber, UBS, Unity, UPM-Kymmene, Veracomp, VSoft, Wilson HCG, Woollet, XFormation, XCEEDANCE, Xtend Media, XTRF, Yggdrasil Gaming Ltd, Zerodowntime, Zooplus Polska, Zurich Insurance.

Źródło: Aspire Headcount Tracker 2017

VI.8. KRAKÓW JAKO SMART CITY – IDEA INTELIGENTNEGO MIASTA

Miasto Kraków realizuje ideę miasta inteligentnego (smart city), podejmując działania w sześciu obszarach: gospodarka (smart economy), jakość życia (smart living), kapitał ludzki i społeczny (smart people), mobilność (smart mobility), środowisko (smart environment) i zarządzanie (smart governance).

W 2017 roku Urząd Miasta Krakowa, miejskie jednostki organizacyjne i wybrane spółki miejskie zrealizowały 49 projektów. Liczba projektów w 2017 roku jest mniejsza w odniesieniu do ubiegłych lat, z powodu uwzględnienia działań o statusie „w realizacji” lub „planowane”, bez udziału „zakończonych”.

TABELA VI.31. PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ UMK, JEDNOSTKI MIEJSKIE I WYBRANE SPÓŁKI MIASTA W LATACH 2015-2017

	UMK, MJO ¹			Spółki miejskie			Ogółem projekty w latach
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015-2017
GOSPODARKA	12	18	6	-	-	-	36
JAKOŚĆ ŻYCIA	79	76	33	15	8	6	217
KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY	5	22	11	4	13	8	63
MOBILNOŚĆ	8	10	5	11	10	5	49
ŚRODOWISKO NATURALNE	23	31	20	27	22	23	146
ZARZĄDZANIE	29	43	25	-	5	7	109
Ogółem	156	200	100	57	58	49	620

¹ Miejskie Jednostki Organizacyjne

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ROZWOJU MIASTA

VI.9. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

VI.9.1. REALIZACJA KRAKOWSKIEGO PROGRAMU WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ROZWOJU GOSPODARCZEGO MIASTA W 2017 ROKU

Krakowski Program Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta na lata 2016–2020 ma na celu tworzenie ogólnych warunków sprzyjających rozwojowi sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Zakłada do realizacji 45 zadań, w ramach pięciu priorytetów:

1. Promocja działań związanych ze wspieraniem przedsiębiorczości
2. Wspieranie młodych przedsiębiorców
3. Informacja i doradztwo
4. Współpraca ze szkolnictwem – promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży i społeczności akademickiej
5. Wsparcie dla istniejących przedsiębiorstw

Program kierowany jest do:

- przedsiębiorców w Krakowie
- osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą
- start-upów w Krakowie

- pracowników przedsiębiorstw krakowskich
- organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego
- organizacji pracodawców, organizacji pracowników, organizacji przedsiębiorców, samorządów zawodowych i gospodarczych
- instytucji otoczenia biznesu i jednostek naukowo-badawczych

W 2017 roku Krakowski Program Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta wykonywany był przez 15 wydziałów UMK i 2 miejskie jednostki organizacyjne. Koszt realizacji wyniósł 18 923 032 PLN, wobec 21 149 135 PLN w 2016 roku, z czego 8 436 407 PLN pochodziło z budżetu Miasta (10 241 535 PLN w 2016 roku), a pozostałe środki – 10 907 600 PLN – z funduszy Unii Europejskiej, Funduszu Pracy oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

TABELA VI.32. WYNIKI REALIZACJI KRAKOWSKIEGO PROGRAMU WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ROZWOJU GOSPODARCZEGO MIASTA W LATACH 2016–2017

Nazwa wskaźnika	Wydział merytoryczny	Wartość wskaźnika w 2016 roku	Wartość wskaźnika w 2017 roku
Liczba przekazanych gruntów inwestorom gospodarczym (w ha)	GS	30	8
Liczba sprywatyzowanych lokali użytkowych (w szt.)	GS	7	14
Przeciętny czas wydawania decyzji (liczba dni) WZiZT pozwolenia na budowę	AU	125 dni 58 dni	168 dni <65 dni
Liczba przedsiębiorstw, które skorzystały z ulg w podatkach i opłatach lokalnych (w szt.)	PD	320	235
Wartość udzielonych ulg w podatkach i opłatach lokalnych (w PLN)	PD	1 924 273	1 866 048
Wpływy pochodzące z podatków (w PLN)	PD	530 954 121	551 610 172
Liczba imprez o charakterze gospodarczym objętych Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Krakowa	KP	15	11
Liczba osób, którym przyznano jednorazowe środki na prowadzenie działalności gospodarczej	GUP	520	498
Liczba przydzielonych dotacji w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu: „Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości”	WR	7	7
Odsetek osób zadowolonych z uzyskanych informacji i obsługi w POP – zakres SA (w %)	SA	88,46	87,20
Liczba Hot Spot w lokalizacjach Miasta	IT	60	61
Rzeczywista kwota obniżenia dochodów budżetu Miasta wynikająca ze stosowania ulg czynszowych w stosunku do lokali użytkowych (w PLN)	ZBK	2 116 734	645 908

Liczba lokali użytkowych, w których prowadzona jest działalność branż chronionych i zanikających	ZBK	151	149
Liczba podmiotów korzystających z obniżonych stawek podatku od nieruchomości	PD	320	235
Rzeczywista kwota obniżenia dochodów budżetu Miasta wynikająca z obniżonych stawek podatku od nieruchomości	PD	1 924 273	1 866 048
Liczba beneficjentów korzystających z pomocy de minimis	EW	21	15
Wartość brutto pomocy de minimis	EW	1 083 556	356 010

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ROZWOJU MIASTA UMK

Sprawozdanie z realizacji *Krakowskiego Programu Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta* za 2017 rok

znajduje się na stronie internetowej:
https://www.bip.krakow.pl/?sub_dok_id=22598

VI.9.2. START-UPY

- W październiku 2017 roku odbyła się III edycja Tygodnia Start-upów *Start #KRK up*. Wydarzenie organizowane było przez Wydział Rozwoju Miasta UMK, we współpracy z organizacjami wspierającymi start-upy, działającymi w Krakowie. W ciągu siedmiu dni, w różnych miejscach na terenie całego miasta odbyły się otwarte warsztaty, panele, szkolenia i spotkania networkingowe, które miały na celu pokazanie najlepszych istniejących już biznesów i wsparcie „ludzi z pomysłem” w rozwoju własnych inicjatyw.
- 14–15 listopada 2017 roku odbył się kongres *Open Eyes Economy Summit*, zrealizowany w oparciu o porozumienie z Uniwersytetem Ekonomicznym oraz Fundacją Gospodarki Administracji Publicznej. Kongres miał charakter edukacyjny, z naciskiem na społeczną odpowiedzialność biznesu. Silny akcent położony został również na promocję Krakowa jako ośrodka chcącego angażować się w rozwój zrównoważonego biznesu. Było to wydarzenie międzynarodowe, z dużym potencjałem rozwojowym – planowane są kolejne edycje w następnych latach.

Programy:

W ramach programu *Interreg Central Europe* przygotowano do realizacji projekt pn. *CENTRAL EUROPE Regional Innovation Ecosystems Network*, którego głównym zadaniem jest podniesienie umiejętności i kompetencji biznesowych, celem szerzenia innowacji gospodarczych i społecznych w Europie Centralnej. Projekt dotyczy opracowania i wdrożenia modeli tworzenia sieci kooperacji pomiędzy jednostkami samorządowymi,

jednostkami otoczenia biznesu i organizacjami pożytku publicznego, w zakresie celu projektu.

Projekty:

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, poddziałanie 3.3.1 i budżetu Miasta, realizowano projekt pn. *Growing Internationally – Krakow's economy on the rise*.

Cele projektu:

- kreowanie wizerunku gospodarczego Krakowa, Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego oraz województwa małopolskiego jako atrakcyjnego do inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej
- kreowanie wizerunku gospodarczego Krakowa, Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego oraz województwa małopolskiego jako regionu nowoczesnych rozwiązań w gospodarce, opartych na współpracy biznesu, samorządu i nauki
- zwiększenie potencjału MŚP regionu poprzez kreowanie sieci współpracy z partnerami ukraińskimi
- zwiększenie potencjału MŚP regionu poprzez stworzenie warunków dla ich ekspansji na rynek ukraiński
- zwiększenie potencjału MŚP regionu poprzez kreowanie sieci współpracy lokalnych środowisk naukowych, biznesowych i start-upowych oraz promowanie ich jako mocnego wsparcia dla marki Krakowa i Małopolski.

VI.10. TURYSTYKA

VI.10.1. RUCH TURYSTYCZNY

W 2017 roku o prawie 6,2% wzrosła liczba osób odwiedzających Kraków, i wyniosła 12 900 000, przy czym liczba gości krajowych wzrosła o 6,5%, a zagranicznych o 5,2% i odpowiednio wyniosła 9 850 000 osób i 3 050 000.

Liczba turystów (gości nocujących) w Krakowie w 2017 roku wyniosła 9 100 000 i był to przyrost o 7,1% (w 2016 roku – 4,3%). Wzrost odnosił się zarówno do turystów krajowych –

7,7% (w 2016 roku 3,9%), jak i turystów zagranicznych – 5,7% (w 2016 roku 5,2%).

Nadal udział turystów, czyli gości nocujących, w liczbie odwiedzających Kraków w 2017 roku wynosił 70%. Większy udział procentowy stanowili turyści z zagranicy – 92% (w 2016 roku – 91%), zaś krajowi goście – 64% (w 2015 roku – 63%).

TABELA VI.33. PRZYJAZDY DO KRAKOWA W LATACH 2013–2017

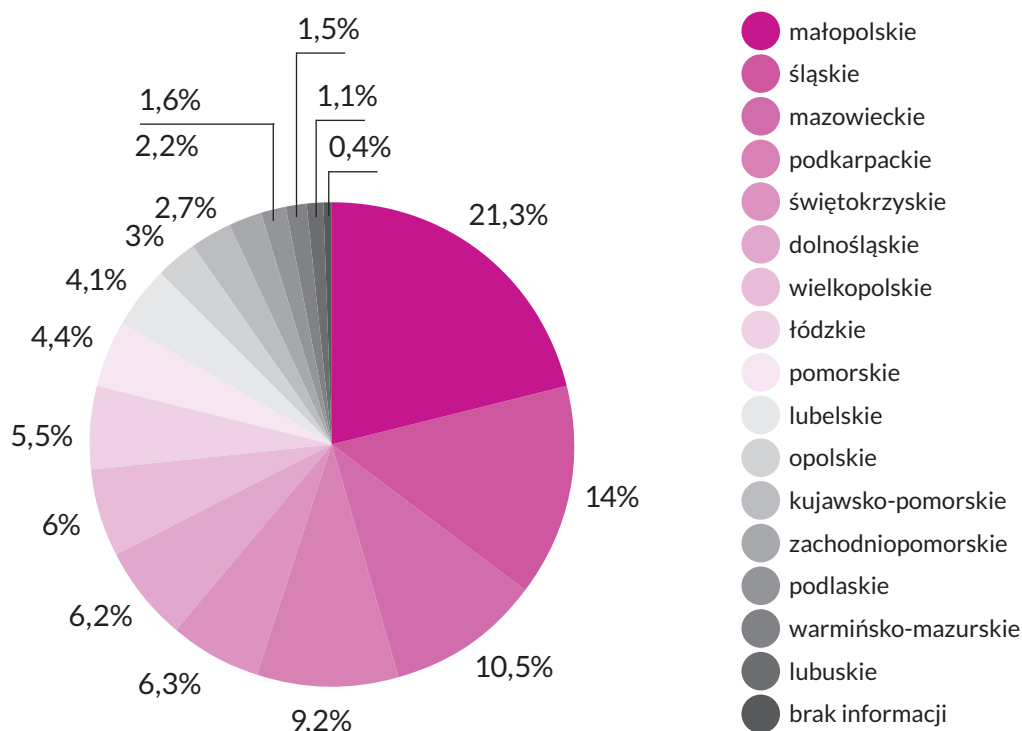
	2013	2014	2015	2016	2017
Odwiedzający Kraków ogółem, z tego:	9 250 000	9 900 000	10 050 000	12 150 000	12 900 000
krajowi	6 700 000	7 250 000	7 430 000	9 250 000	9 850 000
zagraniczni	2 550 000	2 650 000	2 620 000	2 900 000	3 050 000
Turyści w Krakowie ogółem, z tego:	7 250 000	7 600 000	8 150 000	8 500 000	9 100 000
krajowi	4 800 000	5 100 000	5 630 000	5 850 000	6 300 000
zagraniczni	2 450 000	2 500 000	2 520 000	2 650 000	2 800 000

ŹRÓDŁO: RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W LATACH 2013–2017, RAPORTY OPRACOWANE PRZEZ MAŁOPOLSKĄ ORGANIZACJĘ TURYSTYCZNĄ NA ZLECENIE URZĘDU MIASTA KRAKOWA

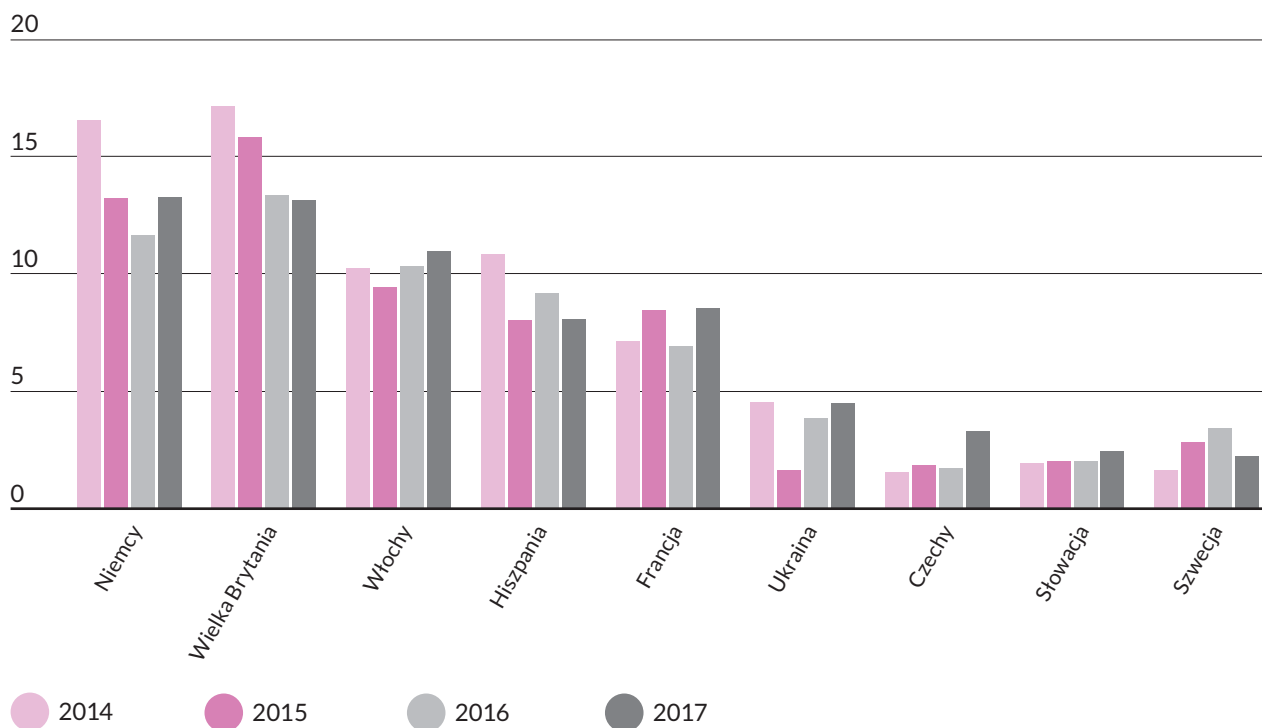
Kraków odwiedziło 12 900 000 gości

Po raz kolejny nie zmieniła się struktura przyjazdów Polaków do Krakowa według administracyjnego podziału kraju.

Największy udział mają przyjeżdżający z województwa małopolskiego – 21,3% (w 2016 roku 16,8%), województwa śląskiego: 14% (w 2016 roku 10,8%), a następnie mazowieckiego – 10,5% (w 2016 roku 10,4%).

WYKRES VI.6. STRUKTURA PRZYJAZDÓW POLAKÓW DO KRAKOWA W 2017 ROKU WEDŁUG WOJEWÓDZTW

ŹRÓDŁO: OPRACOWANO NA PODSTAWIE DANYCH: RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2017 ROKU, RAPORT OPRACOWANY PRZEZ MAŁOPOLSKĄ ORGANIZACJĘ TURYSTYCZNĄ NA ZLECENIE URZĘDU MIASTA KRAKOWA

WYKRES VI.7. STRUKTURA UDZIAŁÓW PRZYJAZDÓW CUDZOZIEMCÓW DO KRAKOWA WEDŁUG WYBRANYCH PAŃSTW W LATACH 2014-2017

ŹRÓDŁO: RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2014, 2015, 2016, 2017 ROKU, RAPORTY ZREALIZOWANE PRZEZ MAŁOPOLSKĄ ORGANIZACJĘ TURYSTYCZNĄ NA ZLECENIE URZĘDU MIASTA KRAKOWA

W 2017 roku z Niemiec i Wielkiej Brytanii pochodziło najwięcej odwiedzających z zagranicy – było to po 13% (w 2016 roku odpowiednio 11,6%, 13,3%). Z pozostałych krajów najwięcej odwiedzających było z: Włoch – 11% (10%), Hiszpanii – 8% (9%), Francji – 9% (7%). Państwa te wygenerowały 54% wielkości ruchu turystycznego z zagranicy (w 2016 roku – prawie

51%). Największy wzrost liczby turystów dotyczył Francji: z 7% do 9% i Czech: z 2% do 3%.

Przyjazdy Polonii do Krakowa w latach 2012–2017 wahają się od 17 do 18% ogółu przyjazdowego ruchu turystycznego w ostatnich latach. Jest to istotny i stabilny segment turystyki przyjazdowej.

TABELA VI.34 UDZIAŁ POLONII W PRZYJAZDACH DO KRAKOWA W LATACH 2012–2017 (W %)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Polonia	19,0	17,8	15,7	17,2	17,7	16,3
Inne osoby z zagranicy	81,0	82,2	84,3	82,8	82,3	83,7

ŹRÓDŁO: RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2015, 2016, 2017 ROKU, RAPORTY ZREALIZOWANE PRZEZ MAŁOPOLSKĄ ORGANIZACJĘ TURYSTYCZNĄ NA ZLECENIE URZĘDU MIASTA KRAKOWA

Na podstawie przeprowadzonych badań przez ostatnie 10 lat, dla odwiedzających Kraków największą atrakcją Krakowa jest wzgórze wawelskie (zamek, katedra) i Rynek Główny wraz z całym starym miastem i poszczególnymi jego elementami,

czyli Kazimierzem, Sukiennicami, bazyliką Mariacką.

W 2017 roku 35% wszystkich gości deklarowało ponowny przyjazd do Krakowa i 90% zarekomenduje Kraków znajomym.

TABELA VI.35. ŚRODEK TRANSPORTU WYKORZYSTYWANY W CELU PRZYJAZDU DO KRAKOWA W LATACH 2015–2017 (W %)

Środek transportu	2015		2016		2017	
	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni
Samolot	2,2	54,6	3,1	56,9	4,1	57,7
Autokar turystyczny	24,8	12,3	18,7	10,6	7,3	5,8
Samochód	40,8	16,5	36,6	11,1	36,1	15,7
Pociąg	17,3	10,6	27,2	11,6	33,2	11
Przewozy regularne (autobus/ bus)	14,6	5,6	12,8	9	17,7	9,3
Inny	0,3	0,4	1,6	0,8	1,6	0,5

ŹRÓDŁO: RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2015, 2016, 2017 ROKU, RAPORTY ZREALIZOWANE PRZEZ MAŁOPOLSKĄ ORGANIZACJĘ TURYSTYCZNĄ NA ZLECENIE URZĘDU MIASTA KRAKOWA

Średnia kwota wydatkowana przed przyjazdem do Krakowa przez odwiedzających z zagranicy w 2017 roku była prawie 3-krotnie wyższa (ponad 730 PLN) niż suma wydawana przez gości krajowych (250 PLN).

Kwota przeznaczana przed przyjazdem na pobyt w mieście była o ok. 10% niższa niż rok wcześniej – tak w przypadku gości z Polski, jak i z zagranicy. W segmencie cudzoziemców najwyższe sumy wydatkowali odwiedzający z USA (ponad 2 000 PLN), Szwecji (prawie 1 200 PLN) i Irlandii (prawie 1 100 PLN).

W relacji do roku ubiegłego niemal wszystkie kraje odnotowały spadek wydatków – największy Izrael (o 64%) i Czechy (o 62%). Wyjątkiem były tylko Szwecja, Szwajcaria, USA i Holandia, w przypadku których miał miejsce wzrost – odpowiednio o 54%, 43%, 36% i 11%. Również średnia kwota wydatkowana podczas pobytu w Krakowie przez odwiedzającego zagranicznego była w 2017 roku 3-krotnie wyższa (823 PLN) niż gościa z Polski (265 PLN), ale kwoty te były niższe niż w roku ubiegłym – o 22% w przypadku gościa z Polski i o 1,5% w przypadku cudzoziemca.

TABELA VI.36. WYBRANE CELE PRZYJAZDÓW DO KRAKOWA W LATACH 2015–2017 (W %)

Cel/motyw	2015		2016		2017	
	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni
Zwiedzanie zabytków	26,2	36,2	26,2	41,1	22	34,7
Wypoczynek	22,2	33,7	18,4	26,5	16,4	19,1
Odwiedziny krewnych i znajomych	10,0	8,1	8,6	4,8	14,7	7,8
Sprawy służbowe (biznes)	6,1	3,4	4,0	2,0	4,1	4,9
Inny cel	1,3	1,3	8,2	6,4	15,1	8,3
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	1,8	4,1	1,3	1,8	2,9	7,3
Udział w kongresie, konferencji i szkoleniu	4,4	2,3	1,1	1,2	2,7	3,8
Edukacja	1,9	1,3	4,1	1,3	3,3	1,6
Tranzyt	3,7	2,0	7,9	2,6	7,4	4,3
Udział w imprezie kulturalnej	1,4	1,2	1,3	1,2	2,6	1,6
Udział w zawodach sportowych	0,2	0,4	1,1	0,2	1,3	0,3
Odwiedziny miejsc rodzinnych	1,2	1,3	1,1	1,0	1,4	3,2
Cel religijny	6,5	1,3	5,9	4,7	4,6	2,5
Wyjazd integracyjny	2,0	0,9	1,8	0,7	1,5	0,6

ŹRÓDŁO: RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2015, 2016, 2017 ROKU, RAPORTY ZREALIZOWANE PRZEZ MAŁOPOLSKĄ ORGANIZACJĘ TURYSTYCZNĄ NA ZLECENIE URZĘDU MIASTA KRAKOWA

TABELA VI.37. DŁUGOŚĆ POBYTU ODWIEDZAJĄCYCH W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017 (W %)

	2015		2016		2017	
	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni
Do 3 godzin	5,29	0,88	11,66	2,38	13,6	3,5
Cały dzień bez noclegu	16,26	1,5	25,11	5,97	20,6	3,0
1 noc	20,78	9,35	12,41	6,26	17,9	7,2
2-3 nocy	28,5	32,97	24,81	33,53	29,4	29,6
4-7 nocy	23,41	44,6	16,97	36,44	13,6	44,8
> 7 nocy	4,9	8,32	7,4	12,18	2,9	7,0
Brak informacji	0,86	2,38	1,64	3,24	2,0	4,9

ŹRÓDŁO: RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2015, 2016, 2017 ROKU, RAPORTY ZREALIZOWANE PRZEZ MAŁOPOLSKĄ ORGANIZACJĘ TURYSTYCZNĄ NA ZLECENIE URZĘDU MIASTA KRAKOWA

TABELA VI.38. FORMY PODRÓŻY DO KRAKOWA W LATACH 2015–2017 (W %)

Organizator	2015		2016		2017	
	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni
Indywidualnie	65,64	65,87	74,72	66,7	78,21	62,22
Biuro podróży	5,29	17,38	1,12	12,66	1,48	8,95
Zakład pracy	10,26	4,51	5,55	2,68	6,85	5,52
Szkoła	2,08	0,99	1,35	0,58	0,8	2,25
Parafia (kościół)	8,06	0,87	3,53	4,23	2,59	1,39
Portal internetowy ¹	0,06	0,47	0	0,29	0	0,11
Inne	8,61	9,91	13,73	12,86	10,07	19,56

¹ portal internetowy jako organizator oznacza, że wszystkie formalności związane z organizacją pobytu w Krakowie załatwione zostały przez odwiedzającego Kraków na dedykowanym do tego celu portalu [http://www. w Internecie](http://www.w.Internecie)

ŹRÓDŁO: RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2015, 2016, 2017 ROKU, RAPORTY ZREALIZOWANE PRZEZ MAŁOPOLSKĄ ORGANIZACJĘ TURYSTYCZNĄ NA ZLECENIE URZĘDU MIASTA KRAKOWA

TABELA VI.39. BAZA NOCLEGOWA W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017

	2015		2016		2017	
	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych
Hotele *****	10	2 036	10	2 036	11	2 152
Hotele ****	32	5 532	38	6 841	40	6 911
Hotele ***	79	6 897	79	6 947	82	7 180
Hotele **	14	1 219	16	1 424	16	1 424
Hotele *	6	805	6	805	5	759
Hotele z promesą ¹	4	b.d.	b.d.	b.d.	7	b.d.
Domy Wycieczkowe	1	57	1	63	1	63
Pensjonaty	8	163	8	193	8	193
Schroniska młodzieżowe	2	366	2	298	2	298
Campingi całoroczne	1	b.d.	4	b.d.	4	b.d.
Zakłady uzdrowiskowe	1	66	1	66	1	66
Baza pozahotelowa ²	460	16 776	488	18 920	556	21 114
Ogółem	618	33 917	653	37 593	733	40 160

¹ promesa – decyzja administracyjna (przyrzeczenie zaszeregowania obiektu hotelarskiego do odpowiedniego rodzaju i kategorii) wydawana na wniosek przedsiębiorcy, który zamierza rozpocząć świadczenie usług hotelarskich – szczegóły: Ustawa o usługach turystycznych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 2166)

² baza pozahotelowa pozostająca w ewidencji Urzędu Miasta Krakowa

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ PROMOCJI UMK

VI.10.2. TURYSTYKA BIZNESOWA

W 2017 roku przy współudziale Gminy Miejskiej Kraków zrealizowano 22 (w 2016 roku 14) duże przedsięwzięcia: Konferencja Manhattan String Quartet (164 uczestników), Kongres Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych (400), Światowy Kongres Etyki w Turystyce (400), Kurs doskonalący dla lekarzy *McMaster International* (600), Kongres Totalizatora Sportowego *European Lotteries 2017* (800), Konferencja Stypendystów Fundacji Humboldta (280), 41. Sesja Komitetu Światowego UNESCO (2000), European Dialysis and Transplant Nurses Association/ European Renal Care Association EDTNA/ERCA (1200), Gala Ambasadorów Kongresów Polskich (300), Eurobiotech 6th European

Congress of Life Science, EXPO Kraków (500), Zjazd Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej (700), Krakowski Kongres Turystyki Medycznej (200), 28th International Conference on Adaptive Structures and Technologies ICAST 2017 (150), International Workshop on Radiation Imaging Detectors IWoRID 2017 (200), Konferencja Związku Miast Polskich (120), Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Teaching Course on Endocrine Diseases in Pregnancy* Collegium Medicum UJ (600), *Element Urban Talks* – pierwsze wydarzenie z cyklu *Element Talks* poświęcone zagadnieniom architektury, architektury wnętrz, wzornictwa i krajobrazu.

TABELA VI.40. SZACUNKOWA WYSOKOŚĆ WPŁYWÓW Z KONGRESÓW

Rok	Liczba badanych wydarzeń	Liczba uczestników	Średnia liczba uczestników na wydarzenie	Liczba wydarzeń powyżej 1 000 os.	Szacunkowy przychód w mln PLN
2017	6 013	623 718	103	72	1,24

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ PROMOCJI I TURYSTYKI UMK

Kraków realizuje wydarzenia cykliczne, kreujące markę Krakowa jako miasta kongresów oraz służące zachęcaniu organizatorów międzynarodowych kongresów i konferencji do przyjazdu ze swoim wydarzeniem do Krakowa.

W 2017 roku w Krakowie odbyły się m.in. następujące wydarzenia cykliczne: Europejski Kongres Samorządowy (2 000), Konferencja Stowarzyszenia *Aspire* (3 000), *Digital Dragons 2017* (2 000), *Impact Economy 2017* (1 200), *Open Eyes Economy OEEs 2017* (1 500).

VI.10.3. TURYSTYKA RELIGIJNA

Po 2016 roku i Światowych Dniach Młodzieży, krakowskie sanktuaria odnotowały w kolejnym roku wzrost zainteresowania wśród pielgrzymów z krajów katolickich z Europy, ale też krajów pozaeuropejskich: USA, krajów Ameryki Łacińskiej czy Filipin. Stanowi to potwierdzenie znacznego potencjału miasta do rozwoju turystyki religijnej, zarówno w oparciu o sanktuaria: św. Jana Pawła II i Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach, które odwiedza co roku ok. 2,5 mln osób, jak i wiele innych wartościowych ośrodków kultu: Sanktuarium Krzyża Świętego w Mogile, kościół św. Michała Archanioła i św. Stanisława Na Skałce, czy sanktuarium „Ecce Homo” z grobem św. brata Alberta Chmielowskiego. Obecnie w dwudziestu jeden krakowskich kościołach znajdują się groby lub znaczące części relikwii świętych, błogosławionych lub kandydatów na ołtarze, jest też 12 słynących łaskami wizerunków Matki Boskiej wyróżnionych koronami papieskimi, ponad 100 klasztorów, muzea i instytucje o charakterze muzealnym.

Do krakowskich Łagiewnik, po rekordowym 2016 roku (rok ŚDM, a zarazem Rok Bożego Miłosierdzia), przybywają goście z ponad 100 krajów: dominują przyjeźdźni z Europy (78%), a następnie z Ameryki Północnej (16%). Łagiewniki co roku

włączane są do oferty kolejnych biur turystyki religijnej z całego świata, co wpływa na dużą liczbę gości zagranicznych w ogólnej liczbie odwiedzających – ponad 25% z nich to obcokrajowcy. Ten odsetek zagranicznego ruchu pielgrzymkowego w łącznej liczbie pątników jest najwyższą wartością w Polsce i jedną z najwyższych w Europie (np. Lourdes ma 15%, a włoskie San Giovanni Rotondo – ponad 5%).

Niezwykłą wartością Krakowa są związki z miastem papieża Jana Pawła II. Są tylko dwa tego rodzaju ośrodki na świecie: Rzym i Kraków. Ze względu na liczne świątynie i miejsca święte w XVI wieku pojawiło się określenie *Cracovia altera Roma* (Kraków drugim Rzymem). Określenie to nabrało szczególnego znaczenia w kontekście posługi papieskiej Jana Pawła II – wcześniejszego metropolity krakowskiego.

Z kolei wyznawcy judaizmu nazywają niekiedy Kraków „drugą Jerozolimą”, czemu sprzyjają miejsca takie jak synagogi Kaziemierza, cmentarz Remu'ha z grobem rabina i mędrca Mojżesza Isserlesa, czy Podgórze i Płaszów – krakowscy świadkowie nazistowskich zbrodni holocaustu.

Działania w zakresie turystyki religijnej w 2017 roku skupiły się przede wszystkim na dyskontowaniu i wzmacnianiu „efektu ŚDM”, szczególnie w zakresie budowania wizerunku i marki Krakowa jako destynacji religijnej. Kluczowym działaniem była kilkumiesięczna akcja *Experience Krakow Again!*, organizowana w związku z pierwszą rocznicą Światowych Dni Młodzieży. Dzięki niej szóstka wylosowanych pielgrzymów ŚDM mogła wraz z przyjaciółmi powrócić do miasta, które pamiętali ze spotkań z papieżem Franciszkiem, zobaczyć i odkryć je na nowo.

**Szacunkowe wpływy z tytułu
przyjazdowego ruchu turystycznego
w 2017 roku wyniosły 5,48 mld PLN**

TABELA VI.41. SZACUNKOWE WPŁYWY KRAKOWA Z TYTUŁU PRZYJAZDOWEGO RUCHU TURYSTYCZNEGO W LATACH 2011–2017

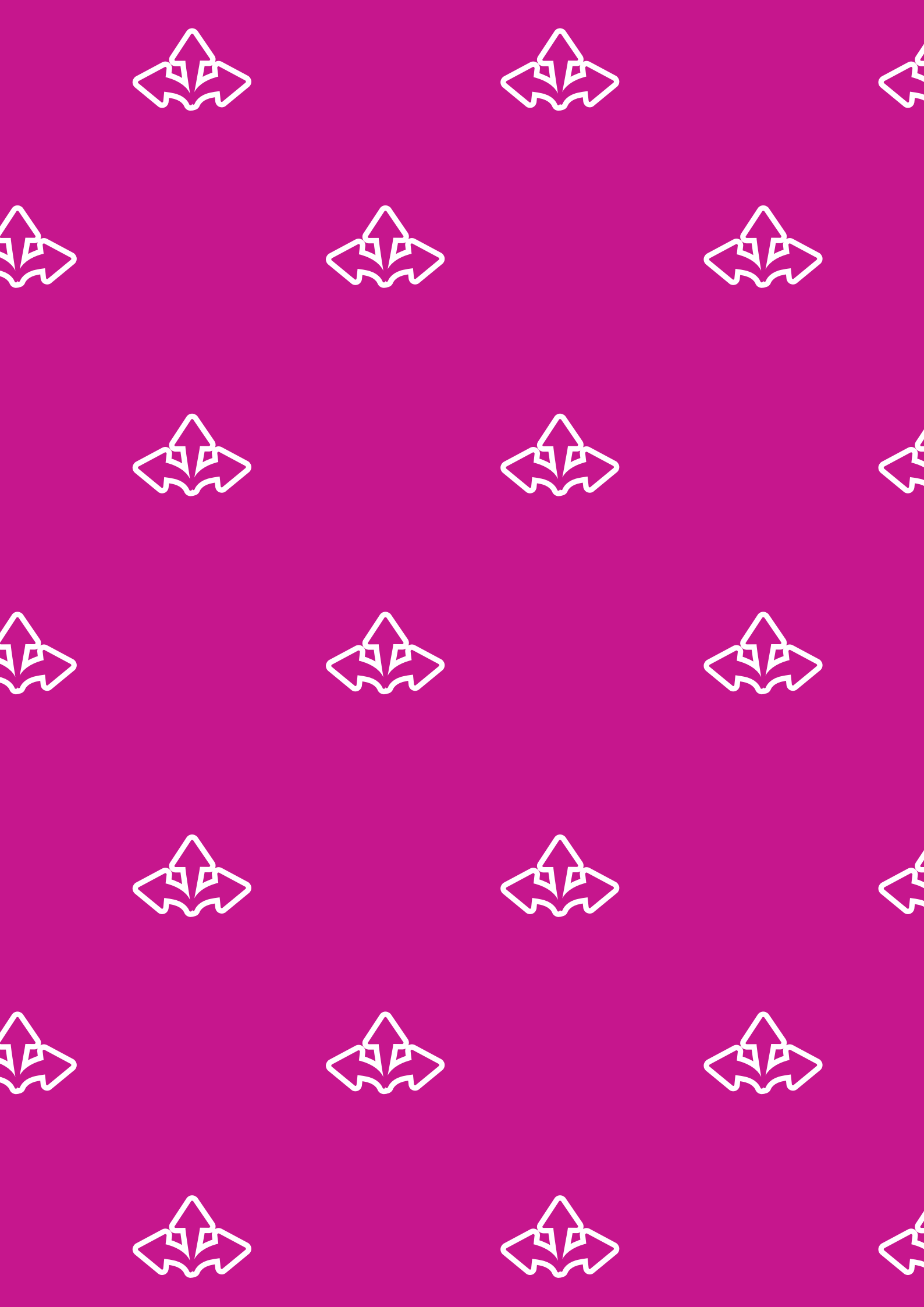
Rok	Kwota w PLN
2011	2 900 000 000
2012	3 500 000 000
2013	4 800 000 000
2014	4 500 000 000
2015	4 450 000 000
2016	5 400 000 000
2017	5 480 000 000

ŹRÓDŁO: RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 ROKU, RAPORTY ZREALIZOWANE PRZEZ MAŁOPOLSKĄ ORGANIZACJĘ TURYSTYCZNĄ NA ZLECENIE URZĘDU MIASTA KRAKOWA

Raport *Ruch turystyczny w Krakowie w 2017 roku* i raporty opracowane przez Małopolską Organizację Turystyczną na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa dostępne są na stronie

www.bip.krakow.pl, w zakładce Rozwój Miasta/ Raporty/ Opracowania z zakresu turystyki https://www.bip.krakow.pl/?sub_dok_id=58088.

**VII.
SZKOLNICTWO
WYŻSZE,
NAUKA I POSTĘP
TECHNOLOGICZNY**

VII.1. SZKOŁY WYŻSZE

W 2017 roku w Krakowie zarejestrowanych było 10 uczelni publicznych oraz 12 niepublicznych. Studiowało w nich łącznie 160 675 osób, w tym 10 240 stanowili słuchacze studiów podyplomowych, a 6 086 – doktoranckich (bez doktorantów PAN). W roku akademickim 2016/2017 w Krakowie studiowało 8 270 cudzoziemców.

Kraków posiada bogatą ofertę szkolnictwa wyższego, studenci mogą studiować zarówno w trybie studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Większość kierunków prowadzonych jest

w systemie dwustopniowym, jedynie kilka szkół oferuje naukę w systemie jednostopniowym. Uczelnie proponują również różnorodne formy kształcenia podyplomowego.

W Krakowie studiowało 160 675 osób

TABELA VII.1. STUDENCI, ABSOLWENCI I NAUCZYCIELE AKADEMICY W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Studenci	178 807	171 535	160 675
Absolwenci	53 030	50 776	57 067
Nauczyciele akademicy ¹	12 399	11 338	11 919

¹ bez pracowników Społecznej Akademii Nauk i Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej Wydział Zamiejscowy w Krakowie

ŹRÓDŁO: SZKOŁY WYŻSZE, URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE, BANK DANYCH LOKALNYCH (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>)

Spadła ogólna liczba studentów uczelni publicznych, wzrosła zaś nieznacznie niepublicznych

TABELA VII.2. STUDENCI KRAKOWSKICH PUBLICZNYCH SZKÓŁ WYŻSZYCH W 2017 ROKU

Uczelnia	Ogółem	Stacjonarni	Niestacjonarni
Uniwersytet Jagielloński	38 860	33 102	5 758
Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie	26 349	22 339	4 010
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	17 454	11 612	5 842
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	13 252	10 613	2 639
Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN	12 029	8 869	3 160
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	8 968	7 157	1 811
Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha	3 401	2 918	483
Akademia Sztuk Pięknych im. J. Matejki	1 061	956	105
Akademia Muzyczna w Krakowie	721	721	0
Akademia Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego	178	178	0
Ogółem	122 273	98 465	23 808

ŹRÓDŁO: SZKOŁY WYŻSZE

TABELA VII.3. STUDENCI KRAKOWSKICH NIEPUBLICZNYCH SZKÓŁ WYŻSZYCH W 2017 ROKU

Uczelnia	Ogółem	Stacjonarni	Niestacjonarni
Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego	7 312	3 887	3 425
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości	3 540	417	3 123
Akademia Ignatianum w Krakowie	3 218	2 090	1 128
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	2 179	2 004	175
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia	1 497	351	1 146
Wyższa Szkoła Europejska im. ks. J. Tischnera	1 199	335	864
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki	1 181	269	912
Spółeczna Akademia Nauk w Krakowie	549	256	293
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego Apeiron	577	142	435
Małopolska Wyższa Szkoła Zawodowa im. J. Dietla	327	79	248
Wyższa Szkoła Ubezpieczeń	173	0	173
Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej Wydział Zamiejscowy w Krakowie	324	0	324
Ogółem	22 076	9 830	12 246

ŹRÓDŁO: SZKOŁY WYŻSZE, URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA VII.4. STUDENCI PODYPLOMOWI I DOKTORANCI KRAKOWSKICH UCZELNI W 2017 ROKU

Uczelnia	Studenci podyplomowi	Doktoranci
Uniwersytet Jagielloński	2 105	2 996
Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie	2 563	1 023
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	1 238	229
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	988	320
Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN	1 129	266
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	451	272
Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha	0	111
Akademia Sztuk Pięknych im. J. Matejki	0	95
Akademia Muzyczna w Krakowie	29	55
Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego	230	61
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości	239	0
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	284	518
Akademia Ignatianum w Krakowie	319	140
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia	96	0
Wyższa Szkoła Europejska im. ks. J. Tischnera	345	0
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki	48	0
Małopolska Wyższa Szkoła Zawodowa im. J. Dietla	67	0
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego Apeiron	109	0
Ogółem	10 240	6 086

ŹRÓDŁO: SZKOŁY WYŻSZE, URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

Wzrosła liczba absolwentów studiów I i II stopnia oraz studiów podyplomowych

i doktoranckich. Stopień naukowy doktora uzyskało 31 osób mniej niż w roku ubiegłym

TABELA VII.5. ABSOLWENCI STUDIÓW STACJONARNYCH I NIESTACJONARNYCH W ROKU AKADEMICKIM 2016/2017

Uczelnia	Ogółem	Stacjonarni	Niestacjonarni
Uniwersytet Jagielloński	10 503	8 685	1 818
Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie	9 975	8 562	1 413
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	7 726	4 930	2 796
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	4 511	3 792	719
Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN	4 654	2 923	1 731
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	3 541	2 835	706
Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha	1 549	1 199	350
Akademia Sztuk Pięknych im. J. Matejki	256	217	39
Akademia Muzyczna w Krakowie	273	273	0
Akademia Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego	38	38	0
Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego	1 898	883	1 015
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości	1 245	289	956
Akademia Ignatianum w Krakowie	627	352	275
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	536	474	62
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia	524	144	380
Wyższa Szkoła Europejska im. ks. J. Tischnera	212	37	175
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki	155	20	135
Spółeczna Akademia Nauk w Krakowie	117	22	95
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego Apeiron	247	45	202
Małopolska Wyższa Szkoła Zawodowa im. J. Dietla	161	25	136
Wyższa Szkoła Ubezpieczeń	45	0	45
Ogółem	48 793	35 745	13 048

ŹRÓDŁO: SZKOŁY WYŻSZE, URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA VII.6. ABSOLWENCI STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCKICH W ROKU AKADEMICKIM 2016/2017

Uczelnia	Absolwenci studiów podyplomowych	Absolwenci studiów doktoranckich	Liczba osób, które uzyskały stopień doktora
Uniwersytet Jagielloński	1 856	248	351
Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie	1 852	170	115
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	840	32	32
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	780	25	25
Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN	966	29	40
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	246	21	31
Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha	0	0	22
Akademia Sztuk Pięknych im. J. Matejki	0	11	24
Akademia Muzyczna w Krakowie	4	4	4
Akademia Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego	0	0	1

Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego	153	0	5
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości	204	0	0
Akademia Ignatianum w Krakowie	278	7	14
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	34	69	27
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia	96	0	0
Wyższa Szkoła Europejska im. ks. J. Tischnera	260	0	0
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki	66	0	0
Małopolska Wyższa Szkoła Zawodowa im. J. Dietla	23	0	0
Ogółem	7 658	616	691

ŹRÓDŁO: SZKOŁY WYŻSZE, URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA VII.7. ZATRUDNIENIE W KRAKOWSKICH SZKOŁACH WYŻSZYCH W LATACH 2016–2017

Rok	nauczyciele akademicy	w tym profesorowie ¹
2016 ¹	11 338	2 349
2017 ²	11 919	2 373

¹ bez pracowników Szkoły Wyższej im. B. Jańskiego, Społecznej Akademii Nauk w Krakowie, Akademii Finansów i Biznesu Vistula Wydział Zamiejscowy w Krakowie² bez pracowników Społecznej Akademii Nauk w Krakowie i Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej Wydział Zamiejscowy w Krakowie**TABELA VII.8. ZATRUDNIENIE W POSZCZEGÓLNYCH KRAKOWSKICH SZKOŁACH WYŻSZYCH W 2017 ROKU**

	Kadra akademicka	
	Ogółem	w tym profesorowie
Uniwersytet Jagielloński	4 119	684
Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie	2 211	426
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	726	148
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	1 141	181
Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN	1 037	254
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	736	117
Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha	270	40
Akademia Sztuk Pięknych im. J. Matejki	295	94
Akademia Muzyczna w Krakowie	249	39
Akademia Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego	127	60
Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego	297	115
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości	46	15
Akademia Ignatianum w Krakowie	257	57
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	262	97
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia	45	12
Wyższa Szkoła Europejska im. ks. J. Tischnera	32	11
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki	23	5
Społeczna Akademia Nauk w Krakowie	b.d.	b.d.
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego Apeiron	19	8
Małopolska Wyższa Szkoła Zawodowa im. J. Dietla	17	6
Wyższa Szkoła Ubezpieczeń	10	4
Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej Wydział Zamiejscowy w Krakowie	b.d.	b.d.
Ogółem	11 919	2 373

ŹRÓDŁO: SZKOŁY WYŻSZE, URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA VII.9. WYDZIAŁY UCZELNIANE I LICZBA STUDENTÓW NA POSZCZEGÓLNYCH WYDZIAŁACH W ROKU AKADEMICKIM 2017/2018

Uczelnia	Wydział	Liczba studentów	Liczba absolwentów
Uniwersytet Jagielloński	Biochemii, Biofizyki i Biotechnologii	697	190
	Biologii	952	283
	Chemii	824	227
	Farmaceutyczny	1 033	211
	Filologiczny	3 739	1 007
	Filozoficzny	2 969	790
	Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej	1 228	308
	Geografii i Geologii	676	178
	Historyczny	1 745	496
	Lekarski	2 722	602
	Matematyki i Informatyki	1 141	393
	Nauk o Zdrowiu	1 813	860
	Polonistyki	1 834	485
	Prawa i Administracji	5 393	1 110
	Studiów Międzynarodowych i Politycznych	4 392	1 011
	Zarządzania i Komunikacji Społecznej	7 378	2 282
	Studia Międzykierunkowe	273	0
Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie	Górnictwa i Geoinżynierii	1 794	825
	Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej	1 772	608
	Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej	2 492	850
	Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji	2 022	594
	Inżynierii Mechanicznej i Robotyki	3 023	992
	Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska	1 961	1 091
	Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska	1 084	578
	Inżynierii Materiałowej i Ceramiki	1 038	390
	Odlewnictwa	565	161
	Metali Nieżelaznych	907	255
	Wiertnictwa, Nafty i Gazu	779	458
	Zarządzania	1 494	607
	Paliw i Energii	1 428	543
	Fizyki i Informatyki Stosowanej	765	245
	Matematyki Stosowanej	761	195
	Humanistyczny	454	170
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych	4 698	1 773
	Finansów	4 276	2 100
	Gospodarki i Administracji Publicznej	1 343	658
	Towaroznawstwa	857	424
	Zarządzania	6 280	2 771
	Międzywydziałowe	785	516

Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN	Humanistyczny	1 013	256
	Politologii	2 277	1 011
	Filologiczny	2 627	984
	Sztuki	562	154
	Pedagogiczny	3 417	1 525
	Geograficzno-Biologiczny	959	356
	Matematyczno-Fizyczno-Techniczny	1 027	368
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	Architektury	1 555	689
	Fizyki, Matematyki i Informatyki Stosowanej	1 351	329
	Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej	1 087	198
	Inżynierii Lądowej	3 338	1 024
	Inżynierii Środowiska	1 404	498
	Inżynierii i Technologii Chemicznej	1 000	334
	Mechaniczny	3 013	1 135
	Międzywydziałowe	822	304
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	Rolniczo-Ekonomiczny	1 355	648
	Leśny	1 188	358
	Hodowli i Biologii Zwierząt	832	251
	Inżynierii Środowiska i Geodezji	1 776	1 037
	Biotechnologii i Ogrodnictwa	916	328
	Inżynierii Produkcji i Energetyki	995	340
	Technologii Żywności	1 559	579
	Centrum medycyny weterynaryjnej UJ-UR	347	0
Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha	Wychowania Fizycznego i Sportu	1 166	544
	Turystyki i Rekreacji	880	392
	Rehabilitacji Ruchowej	1 274	614
Akademia Sztuk Pięknych im. J. Matejki	Malarstwa	236	59
	Rzeźby	98	14
	Grafiki	200	43
	Architektury Wnętrz	184	50
	Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki	118	21
	Form Przemysłowych	171	54
	Intermediów	54	13
Akademia Muzyczna w Krakowie	Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej	150	48
	Instrumentalny	524	198
	Wokalno-Aktorski	79	28
Akademia Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego	Aktorski	137	31
	Reżyserii dramatu	41	7
Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego	Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych	1 880	627
	Zarządzania i Komunikacji Społecznej	1 273	366
	Psychologii i Nauk Humanistycznych	1 167	317
	Architektury i Sztuk Pięknych	166	80
	Nauk o Bezpieczeństwie	888	235
	Lekarski i Nauk o Zdrowiu	1 745	238

Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości ¹	Zarządzanie	2 963	790
	Informatyka	676	111
	Finanse i Rachunkowość	899	344
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	Filozoficzny	90	17
	Historii i Dziedzictwa Kulturowego	261	85
	Nauk Społecznych	721	255
	Teologiczny	850	143
	Prawa Kanonicznego	56	0
Akademia Ignatianum w Krakowie	Filozoficzny	2 016	357
	Pedagogiczny	812	76
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki	Ekonomiczno-Informatyczny	1 181	155
Wyższa Szkoła Europejska im. ks. J. Tischnera	Stosowanych Nauk Społecznych	996	164
	Nauk o Poznaniu i Komunikacji	203	0
Małopolska Wyższa Szkoła Zawodowa im. J. Dietla ¹	Kosmetologia	211	122
	Dietetyka	116	39
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia	Promocji Zdrowia	1 398	501
Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej Wydział Zamiejscowy w Krakowie	Zarządzania	324	0
Wyższa Szkoła Ubezpieczeń ¹	Finanse i Rachunkowość	173	45
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego Apeiron	Wydział Bezpieczeństwa i Nauk Społeczno- Prawnych	577	247
Społeczna Akademia Nauk w Łodzi Wydział Zamiejscowy w Krakowie	Nauk Stosowanych	549	117

¹ na uczelni nie ma wyodrębnionych wydziałów; podano kierunki kształcenia

ŹRÓDŁO: SZKOŁY WYŻSZE, URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA VII.10. LICZBA STUDENTÓW KRAKOWSKICH SZKÓŁ WYŻSZYCH UCZĄCYCH SIĘ NOWOŻYTNEGO JĘZYKA OBCEGO W FORMIE LEKTORATU W ROKU AKADEMICKIM 2017/2018¹

Język	Liczba studentów uczących się języka
angielski	53 307
niemiecki	1 991
hiszpański	5 966
francuski	1 418
rosyjski	2 387
włoski	1 302
inny	1 397

¹ nie uwzględniono studentów Wyższej Szkoły Ubezpieczeń, Wyższej Szkoły Europejskiej im. Tischnera, Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego Apeiron, Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej Wydział Zamiejscowy w Krakowie, Szkoły Wyższej im. B. Jańskiego, Wyższej Szkoły Ekonomii i Informatyki, Społecznej Akademii Nauk oraz Małopolskiej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J. Dietla – uczelnie te nie udostępniły danych

ŹRÓDŁO: SZKOŁY WYŻSZE

TABELA VII.11. MIEJSCA W DOMACH STUDENCKICH W ROKU AKADEMICKIM 2017/2018

Uczelnia	Liczba akademików	Liczba miejsc własnych	Liczba miejsc wynajmowanych
Uniwersytet Jagielloński	9	3 464	122
Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie	20	7 493	0
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	2	832	130
Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN	4	1 035	200
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	5	2 279	0
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	4	1 566	120
Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha	3	849	0
Akademia Sztuk Pięknych im. J. Matejki	0	0	45
Akademia Muzyczna w Krakowie	1	106	10
Akademia Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego	1	42	0
Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego	0	0	270
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II	0	0	141
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości	0	0	45
Ogółem	49	17 666	1 083

ŹRÓDŁO: SZKOŁY WYŻSZE

VII.2. POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI (PAU)

Polska Akademia Umiejętności zrzesza 491 członków. W skład korporacji wchodzi: 140 członków krajowych czynnych, 167 członków krajowych korespondentów oraz 184 członków zagranicznych. Akademia składa się z 6 Wydziałów: Filologicznego, Historyczno-Filozoficznego, Nauk Ścisłych i Technicznych,

Przyrodniczego, Medycznego oraz Twórczości Artystycznej. Wydziały te odbywają regularne posiedzenia naukowe i administracyjne. W ramach PAU działa 37 Komisji: 22 wydziałowe, 15 międzywydziałowych i jedna międzynarodowa.

VII.2.1. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Działalność badawcza PAU to głównie realizacja rozmaitych typów projektów badawczych, tzw. grantów. W 2017 roku 7 projektów zostało z sukcesem zakończonych, 9 było w trakcie realizacji, a 2 zostały przyznane. Projekty koordynowane przez PAU były finansowane przez Narodowy Program Rozwoju Humanistyki (5 projektów), Narodowe Centrum Nauki (4 projekty) Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (5 projektów) oraz Senat RP (2 projekty). Rezultatem kilku projektów prowadzonych zarówno przez PAU, jak i inne instytucje, a finansowanych z różnych źródeł, jest rozbudowa i poszerzanie portalu „PAUart” poświęconego zbiorom ikonograficznym PAU (www.pauart.pl). Poza wymienionymi „klasycznymi” grantami, PAU realizuje również bezterminowy projekt finansowany przez Fundację Lanckorońskich, w ramach którego opracowuje relacje i dokumenty poszczególnych nuncjuszy apostołskich w Polsce od roku 1519 do czasów współczesnych.

PAU jest współwłaścicielem Biblioteki Polskiej w Paryżu (powstała w 1838 roku, od 1893 własność PAU, obecnie współzarządzanie z Towarzystwem Historyczno-Literackim) i współfinansuje jej działalność.

PAU, jako korporacja uczonych, integruje badania przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych i twórczości artystycznej; spełnia głównie rolę doradczą i opiniotwórczą. Skupia badaczy i twórców z całej Polski oraz z zagranicy. Poprzez swoje Komisje, liczące w sumie ponad 1 000 członków, PAU rozwija prawie wszystkie dziedziny nauki. Temu celowi służą również liczne sesje i konferencje naukowe. PAU prowadzi też comiesięczne seminaria otwarte *Patriotyzm wczoraj i dziś* oraz spotkania w ramach tzw. *Kawiarni Naukowej*, poświęcone popularyzacji nauki. Wymienione spotkania odbywały się regularnie i cieszyły się dużym zainteresowaniem. Działalność PAU dokumentuje każdego roku „Rocznik PAU”.

VII.2.2. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W roku 2017 PAU wydała 39 tytułów (w tym 15 obcojęzycznych i wielojęzycznych) w 71 woluminach. PAU publikuje regularnie w cyklu tygodniowym, począwszy od 2008 roku, pismo internetowe „PAUza Akademicka” poświęcone problemom nauki.

- PAU wydaje lub współwydaje następujące czasopisma: roczniki publikowane online w otwartym dostępie – *Folia Historiae Artium*, *Folia Quaternaria*, *Geoinformatica Polonica*, *Kultura Słowian*, *Opinie Edukacyjne*. *Prace Komisji PAU do Oceny Podręczników Szkolnych*, *Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie*, *Rocznik PAU*, *Studia Historiae Scientiarum*, *Studia Środkowoeuropejskie i Bałkanistyczne*; ponadto *Acta Militaria Mediaevalia*, *Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych*, *Kwartalnik Filozoficzny*, *Kwartalnik Prawa Prywatnego*, *Nowy Filomata: czasopismo poświęcone kulturze antycznej*, *Studia Geomorphologica Carpatho-Balcanica*. PAU wspiera ukazywanie się pisma popularnonaukowego *Wszechświat*
- PAU współwydaje 3 czasopisma o zasięgu międzynarodowym: *Studia Politologica Ucraino-Polona* (z Polskim Towarzystwem Naukowym w Żytomierzu i z Instytutem Państwa i Prawa tamtejszego Uniwersytetu), *The Polish Review* (z Polskim Instytutem Naukowym w Nowym Jorku) oraz *Acta Physica Polonica B* (wspólnie z Uniwersytetem Jagiellońskim)

VII.2.3. DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTECZNA

Stan zbiorów Biblioteki Naukowej Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie na koniec 2017 roku wynosił 737 932 woluminy, w tym zbiorów specjalnych

(rękopisy, starodruki, grafika, mapy): 176 915 sztuk, a druków – 561 017 sztuk.

VII.2.4. ARCHIWUM NAUKI PAN I PAU

Archiwum Nauki PAN i PAU gromadzi materiały archiwalne należące do państwowego zasobu archiwalnego, zgodnie z dokumentem powierzenia wydanym przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych – oraz należące do niepaństwowego zasobu archiwalnego, stanowiące własność Polskiej Akademii Umiejętności.

W ciągu roku nastąpił przyrost zasobu o 87,08 mb. Stan zasobu archiwalnego na 31 grudnia 2017 roku wynosił 1 639,67 mb dokumentacji aktowej. Skatalogowano 1 570 fotografii. Stan

skatalogowanych fotografii na 31 grudnia 2017 roku wynosił 29 844 obiekty. Od 2014 roku Archiwum Nauki PAN i PAU bierze udział w projekcie *PAUart*: katalog on-line zbiorów artystycznych i naukowych (www.pauart.pl) realizowany przez Polską Akademię Umiejętności, współfinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W pracowni naukowej zanotowano 616 odwiedzin. Użytkownikom udostępniono 2 697 j.a., 807 wol. wydawnictw zwartych, 657 wol. czasopism, 16 plików na nośnikach elektronicznych.

VII.3. POLSKA AKADEMIA NAUK (PAN)

TABELA VII.12. STAN OSOBOWY ODDZIAŁU PAN W KRAKOWIE NA KONIEC 2017 ROKU

Członkowie ogółem	Członkowie rzeczywisci	Członkowie korespondenci
54	30	24

ŹRÓDŁO: POLSKA AKADEMIA NAUK

TABELA VII.13. REPREZENTACJA W DZIAŁACH NAUK W 2017 ROKU

Dział nauki	Liczba uczonych – członków Oddziału	Liczba uczonych – członków komisji naukowych
Nauki humanistyczne i społeczne	7	469
Nauki biologiczne i rolnicze	13	87
Nauki ścisłe i nauki o ziemi	12	125
Nauki techniczne	12	247
Nauki medyczne	10	41
Nauki interdyscyplinarne	0	30
Ogółem	54	999

ŹRÓDŁO: POLSKA AKADEMIA NAUK

TABELA VII.14. STRUKTURA ODDZIAŁU PAN W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Wydział	Komisje (nazwy)
I. Nauk Humanistycznych i Społecznych	Komisja Archeologiczna Komisja Historyczna Komisja Historycznoliteracka Komisja Językoznawstwa Komisja Nauk Ekonomicznych i Statystyki Komisja Nauk Organizacji i Zarządzania Komisja Nauk Pedagogicznych Komisja Nauk Prawnych Komisja Nauk Psychologicznych Komisja Orientalistyczna Komisja Prasoznawcza Komisja Słownoznawstwa
II. Nauk Biologicznych i Rolniczych	Komisja Biologiczna Komisja Nauk Rolniczych i Leśnych Komisja Technicznej Infrastruktury Wsi
III. Nauk Ścisłych i Nauk o Ziemi	Komisja Geodezji i Inżynierii Środowiska Komisja Gospodarki Wodnej Komisja Nauk Geologicznych Komisja Nauk Mineralogicznych
IV. Nauk Technicznych	Komisja Budownictwa Komisja Elektrotechniki, Informatyki i Automatyki Komisja Mechaniki Stosowanej Komisja Metalurgiczno-Odlewnicza Komisja Motoryzacji Komisja Nauk Ceramicznych Komisja Urbanistyki i Architektury
V. Nauk Medycznych	Komisja Historii i Filozofii Medycyny Komisja Nauk Medycznych
Jednostki interdyscyplinarne	Komisja Ergonomiczna Komisja Ochrony Zdrowia Społecznego

ŹRÓDŁO: POLSKA AKADEMIA NAUK

TABELA VII.15. INSTYTUTY PAN DZIAŁAJĄCE W KRAKOWIE (GŁÓWNA SIEDZIBA LUB ODDZIAŁ KRAKOWSKI)

Pełna nazwa Instytutu	Siedziba	Strona internetowa
Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN	ul. Lubicz 46	www.botany.pl
Instytut Farmakologii PAN	ul. Smętka 12	www.if-pan.krakow.pl
Instytut Fizjologii Roślin im. F. Górskiego PAN	ul. Niezapominajek 21	www.ifr-pan.krakow.pl
Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego PAN	ul. W. Radzikowskiego 152	www.ifj.edu.pl
Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN	ul. J. Wybickiego 7	www.min-pan.krakow.pl
Instytut Języka Polskiego PAN	al. A. Mickiewicza 31	www.ijp-pan.krakow.pl
Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. J. Habera PAN	ul. Niezapominajek 8	www.ik-pan.krakow.pl
Instytut Mechaniki Górotworu PAN	ul. W. Reymonta 27	www.img-pan.krakow.pl
Instytut Metalurgii i Inżynierii Materiałowej im. A. Krupkowskiego PAN	ul. W. Reymonta 25	www.imim.pl
Instytut Ochrony Przyrody PAN	al. A. Mickiewicza 33	www.iop.krakow.pl
Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN	ul. Sławkowska 17	www.isez.pan.krakow.pl
Instytut Matematyczny PAN Oddział w Krakowie	ul. św. Tomasza 30	www.impan.gov.pl
Zakład Sejsmologii Instytutu Geofizyki PAN	ul. Armii Krajowej 4	www.igf.edu.pl/sejsmologii-i-fizyki-wnetrza-ziemi.php
Ośrodek Archeologii Gór i Wyżyn IAiE PAN	ul. Sławkowska 17	www.iaepan.edu.pl
Ośrodek Badawczy w Krakowie Instytutu Nauk Geologicznych PAN	ul. Senacka 1	www.ing.pan.pl
Pracownia Instytutu Sztuki PAN	al. J. Słowackiego 46	www.ispan.pl
Pracownia Języka Prasłowiańskiego Instytutu Slawistyki PAN	al. A. Mickiewicza 31	www.ispan.waw.pl
Pracownia Słownika Historyczno-Geograficznego Małopolski w Średniowieczu IH PAN	ul. Sławkowska 17	www.ihpan.edu.pl
Zakład Bibliografii Bieżącej IH PAN	ul. Sławkowska 17	www.ihpan.edu.pl
Zakład Badań Geośrodowiska IGIPZ PAN	ul. św. Jana 22	www.igipz.pan.pl
Zakład Polskiego Słownika Biograficznego IH PAN	ul. Sławkowska 17	https://ihpan.edu.pl/struktura/zaklad-polskiego-slownika-biograficznego/

ŹRÓDŁO: POLSKA AKADEMIA NAUK

VII.3.1. DZIAŁALNOŚĆ PAN

Oddział poprzez działalność Komisji Naukowych realizuje jedno ze swych ważnych zadań statutowych – upowszechnianie nauki. 30 Komisji Naukowych Oddziału PAN, skupiających 999 członków, odbyło w 2017 roku 121 posiedzeń naukowych z udziałem naukowców krajowych i zagranicznych, m.in. z: Włoch, Słowacji, Rosji, Francji, Niemiec, Turcji, Rumunii, Ukrainy, Czech. Ponadto wspólnie z uczelniami wyższymi oraz

innymi instytucjami zorganizowano 13 konferencji, seminariów i sesji naukowych, w tym 4 międzynarodowe.

W 2017 roku wydanych zostało 37 pozycji w obrębie 11 tytułów czasopism, w tym również obcojęzycznych.

Więcej informacji na temat Oddziału PAN w Krakowie znajduje się za stronie internetowej: www.krakow.pan.pl.

VII.4. NARODOWE CENTRUM NAUKI (NCN)

Narodowe Centrum Nauki jest agencją wykonawczą powołaną do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych, czyli prac eksperymentalnych lub teoretycznych podejmowanych przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy

o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na praktyczne zastosowanie ani użytkowanie. W konkursach rozstrzygniętych w 2017 roku laureaci otrzymali granty na ogólną kwotę ponad 687 mln PLN.

TABELA VII.16. BENEFICJENCI PROGRAMÓW NARODOWEGO CENTRUM NAUKI Z SIEDZIBĄ W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Beneficjent	Wysokość dofinansowania (w PLN)	Zakwalifikowane wnioski
Uniwersytet Jagielloński	87 200 604	141
Akademia Górniczo-Hutnicza	21 731 263	37
Instytut Farmakologii PAN	8 102 134	12
Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego PAN	5 867 371	11
Instytut Metalurgii i Inżynierii Materiałowej im. A. Krupkowskiego PAN	4 186 792	5
Instytut Matematyczny PAN	3 563 886	8
Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. J. Habera PAN	3 402 544	6
Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN	1 723 894	2
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	1 501 720	6
Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN	1 104 217	2
Instytut Odlewnictwa	1 051 632	2
Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN	881 525	3
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	862 341	5
Instytut Mechaniki Górotworu PAN	611 500	1
Instytut Rozwoju Miast	599 900	1
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	598 584	4
Akademia Ignatianum	214 544	1
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II	57 812	1

ŹRÓDŁO: <http://www.ncn.gov.pl/statystyki/> Z 19 LIPCA 2018 ROKU

TABELA VII.17. BENEFICJENCI PROGRAMÓW NARODOWEGO CENTRUM NAUKI Z SIEDZIBĄ ODDZIAŁU W KRAKOWIE

Beneficjent	Wysokość dofinansowania (w PLN)	Zakwalifikowane wnioski
Instytut Geofizyki PAN	3 692 558	5
Centrum Onkologii – Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie	2 928 500	6
Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN	851 921	2
Instytut Archeologii i Etnologii PAN	763 437	2
Instytut Nauk Geologicznych PAN	294 440	2

ŹRÓDŁO: <http://www.ncn.gov.pl/statystyki/> Z 19 LIPCA 2018 ROKU

VII.5. JEDNOSTKI BADAWCZO-ROZWOJOWE

VII.5.1. INSTYTUTY BADAWCZE

Instytuty badawcze są państwowymi jednostkami organizacyjnymi, wyodrębnionymi pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, które prowadzą badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce.

Główne instytuty badawcze działające w Krakowie w 2017 roku:

- Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy (www.inig.pl)
- Instytut Odlewnictwa (www.iod.krakow.pl)
- Krajowy Instytut Polityki Przestrzennej i Mieszkalnictwa (www.irm.krakow.pl)
- Instytut Zaawansowanych Technologii Wytwarzania (www.ios.krakow.pl)
- Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy (www.izoo.krakow.pl)
- W Krakowie działają także oddziały instytutów posiadających główną siedzibę poza Krakowem. Są to:
 - Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych – Oddział Szkła i Materiałów Budowlanych w Krakowie (www.icimb.pl/krakow)
 - Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie, Oddział w Krakowie (www.onkologia.krakow.pl)
 - Instytut Technologii Elektronowej w Warszawie – Oddział w Krakowie (www.ite.waw.pl/zaklady/zaklad-mikroelektroniki-w-krakowie/o-nas/)
 - Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie – Państwowy Instytut Badawczy – Oddział w Krakowie (www.imgw.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=128&Itemid=65)
 - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Oddział Karpacki w Krakowie (www.pgi.gov.pl/krakow/oddzial-karpacki)

VII.5.2. OŚRODKI BADAWCZO-ROZWOJOWE I JEDNOSTKI RÓWNORZĘDNE POSIADAJĄCE RÓŻNE FORMY PRAWNO-ORGANIZACYJNE

- Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Górnictwa Surowców Chemicznych CHEMKOP sp. z o.o. (www.chemkop.pl)
- Centralny Ośrodek Chłodnictwa COCH w Krakowie sp. z o.o. (www.coch.pl)
- Instytut Przemysłu Skórzanego w Łodzi, Oddział w Krakowie (www.ips.krakow.pl)
- Instytut Ekspertyz Sądowych im. prof. dra Jana Sehna (www.ies.krakow.pl)

VII.5.3. OŚRODKI BADAWCZE DZIAŁAJĄCE PRZY UCZELNIACH

- Jagiellońskie Centrum Rozwoju Leków – Jagiellonian Centre for Experimental Therapeutics – JCET (www.jcet.eu)
- Małopolskie Centrum Biotechnologii (MCB) – Uniwersytet Jagielloński (www.mcb.uj.edu.pl)
- Narodowe Centrum Promieniowania Synchrotronowego Solaris (www.synchrotron.uj.edu.pl)
- Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych (www.copernicuscenter.edu.pl)
- Akademickie Centrum Materiałów i Nanotechnologii AGH (www.acmin.agh.edu.pl/index.php/pl/)
- Centrum Energetyki AGH (www.agh.edu.pl/centrum-energetyki/)
- Międzyuczelniane Centrum Nowych Technik i Technologii Medycznych (mcntitm.pk.edu.pl/)
- Małopolskie Laboratorium Budownictwa Energooszczęd- nego (www.mlbe.pk.edu.pl/)
- Centrum Badań i Rozwoju Urządzeń Przemysłowych CEBEA (www.cebea.com.pl)
- Ośrodek Badań Europejskich im. J. Rettingera UEK
- Centrum Przedsiębiorczości Strategicznej i Międzynarodowej (<http://centre.uek.krakow.pl/CENTRUMPSiM/>)
- Europejskie Centrum Badawcze Drobnych Gospodarstw Rolnych (www.ecbdgr.ur.krakow.pl/)
- Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR – Ośrodek Medycyny Eksperymentalnej i Innowacyjnej (www.wet.ur.krakow.pl/)

VII.5.4. CENTRA BADAWCZO-ROZWOJOWE FIRM

Kraków jest miastem niezwykle bogatym pod względem posiadania wysoce wykwalifikowanej kadry. Sprawia to, że staje się bardzo atrakcyjny dla inwestorów, którzy otwierają tu ośrodki badawczo-rozwojowe swoich firm. W 2017 roku na terenie Krakowa działały m.in.:

- Centrum Badawcze ABB
- Centrum Oprogramowania Motorola Solutions
- Centrum Techniczne Delphi
- Laboratorium Oprogramowania IBM
- Centrum badawczo-rozwojowe Google
- Centrum Rozwoju Oprogramowania Sabre
- Centrum badawczo-rozwojowe grupy Deltavista
- Centrum badawczo-rozwojowe Apriso
- FQS Poland – centrum badawczo-rozwojowe Fujitsu Kyushu Systems Limited (FJQS)
- Centrum badawczo-rozwojowe EC Engineering sp. z o.o.
- Centrum badawczo-rozwojowe ESET
- Centrum badawczo-rozwojowe Samsung

VII.6. WYBRANE JEDNOSTKI WSPÓŁPRACY NAUKOWO-WDROŻENIOWEJ

VII.6.1. CENTRA TRANSFERU TECHNOLOGII

Centra Transferu Technologii (CTT) to zróżnicowana organizacyjnie grupa nienastawionych na zys jednostek doradczych, szkoleniowych i informacyjnych realizujących programy wsparcia transferu i komercjalizacji technologii i wszystkich towarzyszących temu procesowi zadań. Działalność CTT ma prowadzić do adaptacji nowoczesnych technologii przez działające w regionie małe i średnie firmy, a tym samym przyczynić się do podniesienia innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw oraz regionalnych struktur gospodarczych.

W 2017 roku w Krakowie działały m.in.:

- Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu CITTRU (www.cittru.uj.edu.pl)
- Centrum Rozwoju Systemów Zintegrowanych Uniwersytetu Jagiellońskiego (www.sapiens.uj.edu.pl)
- Małopolski Ośrodek Medycyny Translacyjnej (www.momt.uj.edu.pl)
- Centrum Transferu Technologii Politechniki Krakowskiej (www.transfer.edu.pl)
- Centrum Transferu Technologii Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (www.ctt.agh.edu.pl)
- Centrum Transferu Technologii Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie (www.ctt.ur.krakow.pl)
- Centrum Transferu Technologii Fundacji Progress & Business (www.pbf.pl/ctt.html)
- Centrum Transferu Technologii Medycznych Park Technologiczny sp. z o.o. CTTMPT (www.ctt.krakow.pl)

VII.6.2. SPÓŁKI SPIN-OFF I SPIN-OUT

- RadSCAN sp. z o.o.
- InnO-db Innovative IT Solution sp. z o.o.
- MarCeLi Adv Tech sp. z o.o.
- RIOT Technologies sp. z o.o.
- Tegeos sp. z o.o.
- GRADIS sp. z o.o.
- INNERCO sp. z o.o.
- Enetech sp. z o.o.
- JES-Energia sp. z o.o.
- T-MedSys sp. z o.o.
- Green Lab sp. z o.o.

VII.6.3. INNE JEDNOSTKI WSPÓŁPRACY NAUKOWO-WDROŻENIOWEJ POSIADAJĄCE RÓŻNE FORMY PRAWNO-ORGANIZACYJNE

W 2017 roku w Krakowie działały m.in.:

- Jagiellońskie Centrum Innowacji sp. z o.o. (JCI) (www.cittru.uj.edu.pl)
- Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości UJ (www.aip.uj.edu.pl)
- Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości AGH (www.aip.agh.edu.pl)
- Krakowskie Centrum Innowacyjnych Technologii INNO-AGH sp. z o.o. (www.innoagh.pl/)
- Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości PK (www.aip.pk.edu.pl)
- INTECH PK sp. z o.o.
- Centrum Innowacji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie (www.innowacje-ur.pl/)

VII.7. KLASTRY I INICJATYWY KLASTROWE W KRAKOWIE

Na terenie Krakowa działa wiele klastrów. Inicjatywą ich powstawania jest świadome zorganizowanie mające na celu wpływanie w sposób usystematyzowany na potencjał rozwoju danego klastra. Inicjatywy klastrowe finansowane są m.in. ze środków publicznych, w ramach programów wsparcia rozwoju klastrów. Większość z nich powstaje w formie projektów, w które zaangażowani są kluczowi partnerzy danego klastra.

Klaster (ang. cluster) zakłada geograficzną koncentrację powiązanych ze sobą podmiotów (przedsiębiorstw działających w pokrewnych sektorach, instytucji otoczenia biznesu, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz jednostek naukowych), które jednocześnie konkurują i współpracują ze sobą. Klastry korzystnie wpływają na pozycję Krakowa. Przyciągają nowych inwestorów oraz sprawiają, że miasto staje się atrakcyjne pod względem inwestycyjnym.

TABELA VII.18. KLASTRY DZIAŁAJĄCE W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Nazwa Klastra	Adres oficjalnej strony internetowej
Klaster LifeScience Kraków	www.lifescience.pl
Małopolsko – Podkarpacki Klaster Czystej Energii	www.klaster.agh.edu.pl
Digital Entertainment Cluster	www.dec-cluster.com/companies/
Klaster Edutainment	www.klaster.edutainment.net.pl
Klaster Innowacyjne Odlewnictwo	www.moderncast.pl
Klaster Technologii Informatycznych w Budownictwie	www.bimklaster.org.pl
Małopolski Klaster Poligraficzny	www.klastermalopolski.pl
Małopolskie Centrum Biotechnologii	www.mcb.uj.edu.pl
South Poland Cleantech Cluster	www.spcleantech.pl
Krakowski Klaster Filmowy	www.film-krakow.pl
Małopolski Klaster Edukacyjny	–

ŹRÓDŁO: STRONY WWW

VII.8. OCHRONA WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ W KRAKOWIE

Udzielanie praw wyłącznych na przedmioty ochrony własności przemysłowej (m.in. na wynalazki i wzory użytkowe) jest podstawowym zadaniem Urzędu Patentowego RP.

Na wynalazki udzielane są patenty, natomiast na wzory użytkowe – prawa ochronne.

TABELA VII.19. WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Zgłoszenia wynalazków	410	266	264
Zgłoszenia wzorów użytkowych	38	33	31
Udzielone patenty	198	307	262
Udzielone prawa ochronne na wzór użytkowy	33	47	21

ŹRÓDŁO: URZĄD PATENTOWY RP

Urząd Patentowy RP udzielił 262 patenty
oraz 21 praw na wzór użytkowy
zgłaszającym z terenu Krakowa

**VIII.
KULTURA
I DZIEDZICTWO
NARODOWE**

VIII.1. INSTYTUCJE KULTURY W KRAKOWIE FINANSOWANE PRZEZ SAMORZĄD GMINNY I WOJEWÓDZKI

W Krakowie działało 37 samorządowych instytucji kultury, z których 26 było wpisanych do rejestru Gminy Miejskiej Kraków, a 11 do rejestru Województwa Małopolskiego

TABELA VIII.1. DZIAŁALNOŚĆ TEATRÓW SAMORZĄDOWYCH – MIEJSKICH I WOJEWÓDZKICH – W LATACH 2016–2017

	Liczba premier		Liczba przedsta- wień/ wydarzeń		Liczba widzów	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Organizator instytucji kultury: Miasto Kraków						
Teatr Ludowy	6	8	458	591	82 495	101 641
Teatr „Bagatela” im. T. Boya-Żeleńskiego	10	9	714	697	179 534	171 885
Teatr „Groteska”	4	2	549	364	144 742	101 753
Teatr „Łaźnia Nowa”	7	5	329	354	41 443	49 141
Teatr KTO	1	2	212	250	134 521	151 451
Balet Dworski „Cracovia Danza”	4	6	562 ¹	511 ¹	95 000	84 340
Krakowski Teatr Variete	3	2	101	138	28 953	41 865
Organizator instytucji kultury: Województwo Małopolskie						
Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie ²	7	9	2 045	2 372	191 993	298 538
Opera Krakowska w Krakowie	4	4	187	175	101 635	96 830
Organizator instytucji kultury: Województwo Małopolskie i Miasto Kraków						
Krakowski Teatr Scena STU	4	3	229	241	45 804	47 856

¹ spektakle i inne projekty (warsztaty, wykłady)

² wraz z Małopolskim Ogrodem Sztuki

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK, DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

W 2017 roku samorządy – miejski i wojewódzki – dofinansowały łączną kwotę 66,3 mln PLN działalność teatrów publicznych (w 2016 roku – 64,1 mln PLN)

TABELA VIII.2. DOTACJE PODMIOTOWE SAMORZĄDÓW – MIASTA I WOJEWÓDZTWA – NA TEATRY PUBLICZNE W 2017 ROKU

	Ogółem przekazane środki (w PLN)
Teatry finansowane z budżetu Miasta Krakowa	
Teatr Ludowy	6 242 797
Teatr „Bagatela” im. T. Boya-Żeleńskiego	6 229 000
Teatr „Groteska”	6 269 000
Teatr „Łaźnia Nowa”	4 082 000
Teatr KTO	3 047 000
Balet Dworski „Cracovia Danza”	1 090 000
Krakowski Teatr Variete	3 266 000
Teatry finansowane z budżetu Województwa Małopolskiego	
Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie	12 747 038
Opera Krakowska w Krakowie	20 904 070
Teatry współfinansowane z budżetu Województwa Małopolskiego i Miasta Krakowa	
Krakowski Teatr Scena STU, w tym:	2 413 240
budżet Miasta Krakowa	993 000
budżet Województwa Małopolskiego	1 420 240

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK, DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

- Najważniejsze festiwale teatralne organizowane przez miejskie instytucje kultury:**
- Międzynarodowy Festiwal Boska Komedia (Teatr „Łaźnia Nowa”)
 - Ulica – Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych (Teatr KTO)
 - Festiwal Tańców Dworskich Cracovia Danza (Balet Dworski „Cracovia Danza”)

TABELA VIII.3. DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDOWYCH – MIEJSKICH I WOJEWÓDZKICH – INSTYTUCJI MUZYCZNYCH W LATACH 2016–2017

	Liczba koncertów/ wydarzeń		Liczba słuchaczy	
	2016	2017	2016	2017
Organizator instytucji kultury: Miasto Kraków				
Capella Cracoviensis	84	86	32 768	22 746
Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa „Sinfonietta Cracovia”	67	77	46 190	107 010
Organizator instytucji kultury: Województwo Małopolskie				
Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie	872	895	147 238	140 143

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK, DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

TABELA VIII.4. DOTACJE PODMIOTOWE SAMORZĄDÓW – MIASTA I WOJEWÓDZTWA – NA INSTYTUCJE MUZYCZNE W 2017 ROKU

Ogółem przekazane środki (w PLN)	
Instytucje muzyczne finansowane z budżetu Miasta Krakowa	
Capella Cracoviensis	4 558 260
Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa „Sinfonietta Cracovia”	3 089 500
Instytucje muzyczne finansowane z budżetu Województwa Małopolskiego	
Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie	13 584 880

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK, DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

TABELA VIII.5. DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDOWYCH – MIEJSKICH I WOJEWÓDZKICH – DOMÓW I OŚRODKÓW KULTURY W 2017 ROKU

	Liczba klubów i filii	Imprezy/ Konkursy		Zespoły artystyczne		Koła-kluby		Kursy	
		Liczba	Uczestnicy	Liczba	Członkowie	Liczba	Członkowie	Liczba	Absolwenci
Organizator instytucji kultury: Miasto Kraków									
Nowohuckie Centrum Kultury	–	632	154 782	22	22 823	16	21 000	190	1 216
Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”	7	1 350	79 900	7	99	99	1 213	70	687
Dom Kultury Podgórze	15	3 868	196 818	69	742	100	6 114	434	1 898
Krakowskie Forum Kultury	5	523	36 612	5	102	40	1 157	36	468
Ośrodek Kultury Kraków – Nowa Huta	12	332	31 500	13	166	108	3 180	27	406
Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida	1	1 513	112 796	8	121	23	1 197	720	14 849
Ośrodek Kultury Zespół Pieśni i Tańca „Krakowiacy”	–	204	179 536	20	460	–	–	–	–
Ośrodek Kultury Biblioteka Polskiej Piosenki	–	9	25 250	–	–	–	–	–	–
Organizator instytucji kultury: Miasto Kraków, Województwo Małopolskie, Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się”									
Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II	–	16 ¹	6 800 ¹	–	–	–	–	–	–
Organizator instytucji kultury: Województwo Małopolskie									
Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	–	630	38 380	–	–	–	–	–	–
Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	–	372	161 713	–	–	–	–	–	–

¹ odpowiednio: 605 imprez i 161 713 uczestników – łącznie z wizytami na stronie internetowej i odbiorcami on-line

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK, DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

TABELA VIII.6. DOTACJE PODMIOTOWE SAMORZĄDÓW – MIASTA I WOJEWÓDZTWA – NA CENTRA I OŚRODKI KULTURY W 2017 ROKU

Ogółem przekazane środki (w PLN)	
Ośrodki kultury finansowane z budżetu Miasta Krakowa	
Nowohuckie Centrum Kultury	6 600 990
Centrum Kultury „Dworek Białostrzyski”	4 217 340
Dom Kultury Podgórze	7 945 901
Krakowskie Forum Kultury	3 271 200
Ośrodek Kultury Kraków – Nowa Huta	3 643 259
Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida	3 405 257
Ośrodek Kultury Zespół Pieśni i Tańca „Krakowiacy”	838 700
Ośrodek Kultury Biblioteka Polskiej Piosenki	1 135 000
Ośrodki kultury finansowane z budżetów Województwa Małopolskiego i Miasta Krakowa	
Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie, z tego:	3 244 680
budżet Województwa Małopolskiego	1 944 680
budżet Miasta Krakowa	1 100 000
Fundacja „Nie lękajcie się”	200 000
Ośrodki kultury finansowane z budżetu Województwa Małopolskiego	
Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	2 784 861
Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	3 822 700

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK, DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

Podgórze, a Śródmiejski Ośrodek
Od 2017 roku Dom Kultury „Podgórze”
zmienił nazwę na Centrum Kultury

Kultury na Krakowskie Forum Kultury

TABELA VIII.7. DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEK SAMORZĄDOWYCH – MIEJSKICH I WOJEWÓDZKICH – W LATACH 2016–2017

	Liczba woluminów		Liczba wypożyczeń		Liczba czytelników	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Organizator instytucji kultury: Miasto Kraków						
Biblioteka Kraków ¹	923 428	1 171 045	2 054 152	2 299 175	147 745	159 399
Organizator instytucji kultury: Województwo Małopolskie						
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	542 003	564 451	749 671	500 000	72 517	75 000

¹ za 2016 rok – suma danych z 4 miejskich bibliotek: Podgórskiej, Śródmiejskiej, Nowohuckiej i Krowoderskiej

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK, BIBLIOTEKA KRAKÓW, DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

TABELA VIII.8. DOTACJE PODMIOTOWE SAMORZĄDÓW – MIASTA I WOJEWÓDZTWA – NA BIBLIOTEKI W 2017 ROKU

Ogółem przekazane środki (w PLN)	
Biblioteki finansowane z budżetu Miasta Krakowa	
Biblioteka Kraków	20 897 385
Biblioteki finansowane z budżetu Województwa Małopolskiego	
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	10 214 149

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK, BIBLIOTEKA KRAKÓW, DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

W styczniu rozpoczęła działalność

Biblioteka Kraków – miejska instytucja

kultury powstała w wyniku połączenia

czterech samodzielnych sieci

dzielnicowych bibliotek publicznych:

Krowoderskiej, Nowohuckiej, Podgórskiej

i Śródmiejskiej

Nowa instytucja prowadzi działalność statutową za pośrednictwem Biblioteki Głównej oraz 56 filii, a od czerwca administruje Klubem Dziennikarzy „Pod Gruszką”.

Główną siedzibą Biblioteki Kraków będzie zabytkowy budynek przy ul. Krakowskiej 29 (tymczasowa siedziba znajduje się w gmachu Dworca Głównego PKP przy pl. J. Nowaka-Jeziorańskiego).

W 2017 roku Biblioteka Kraków zorganizowała 2 677 wydarzeń, w których wzięły udział 51 644 osoby. Były to m.in.: lekcje biblioteczne, spotkania autorskie, spotkania Dyskusyjnych Klubów Książki, warsztaty i spektakle teatralne, zajęcia edukacyjne, wykłady i prelekcje. Zainaugurowano również działalność Salonu Literackiego Biblioteki Kraków „Pod Gruszką”. Biblioteka Kraków została współwydawcą miesięcznika społeczno-kulturalnego „Kraków”, wydaje miesięcznik „Informator czytelniczo-kulturalny Biblioteka Kraków”, jest organizatorem Nagrody Krakowska Książka Miesiąca oraz Nagrody Żółtej Cizemki.

Cztery filie Biblioteki Kraków (nr 2, nr 21, nr 43, oraz nr 47), otrzymały tytuł „Miejsca Przyjaznego Seniorom”.

TABELA VIII.9. DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDOWYCH – MIEJSKICH I WOJEWÓDZKICH – MUZEÓW I GALERII W LATACH 2016–2017

	Wystawy stałe		Wystawy zmienne		Liczba zwiedzających	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Organizator instytucji kultury: Miasto Kraków						
Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	12	11	22	22	1 191 341	1 342 199
Muzeum Historii Fotografii im. W. Rzewuskiego	0	0	13	9	30 000	13 414
Muzeum Inżynierii Miejskiej	7	7	15	6	184 287	184 275
Muzeum Sztuki Współczesnej MOC AK	3	3	16		99 837	114 860
Galeria Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki”	0	0	13	12	36 078	37 799
Organizator instytucji kultury: Miasto Kraków i Województwo Małopolskie						
Muzeum Armii Krajowej im. gen. E. Fieldorfa „Nila” w Krakowie	1	1	35	14	79 622	36 346
Organizator instytucji kultury: Miasto Kraków i Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego						
Muzeum PRL-u (w organizacji)	–	–	8	6	15 888	17 960
Organizator instytucji kultury: Województwo Małopolskie						
Muzeum Archeologiczne w Krakowie	7	7	12	13	226 000	138 885
Muzeum Etnograficzne im. S. Udzieli w Krakowie	1	1	16	10	36 667	56 823
Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	10	9	11	12	82 586	166 408

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK, DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

Samorządowe muzea i galerie odwiedziło

ponad 2 mln osób

TABELA VIII.10. DOTACJE PODMIOTOWE SAMORZĄDÓW – MIASTA I WOJEWÓDZTWA – NA MUZEA I GALERIE W 2017 ROKU

	Ogółem przekazane środki (w PLN)
Muzea i galerie finansowane z budżetu Miasta Krakowa	
Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	18 760 300
Muzeum Historii Fotografii	3 550 000
Muzeum Inżynierii Miejskiej	2 927 000
Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAR	6 841 129
Galeria Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki”	2 766 700
Muzea współfinansowane z budżetu Miasta Krakowa i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego	
Muzeum PRL-u (w organizacji), z tego:	1 780 500
budżet Gminy Miejskiej Kraków	739 000
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	1 041 500
Muzea współfinansowane z budżetu Miasta Krakowa i Województwa Małopolskiego	
Muzeum Armii Krajowej im. gen. E. Fieldorfa „Nila” w Krakowie, z tego:	3 614 630
budżet Miasta Krakowa	1 828 000
budżet Województwa Małopolskiego	1 786 630
Muzea finansowane z budżetu Województwa Małopolskiego	
Muzeum Archeologiczne w Krakowie	4 017 934
Muzeum Etnograficzne im. S. Udzieli w Krakowie	3 884 120
Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	2 639 410

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK, DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa w grudniu 2017 roku otworzyło nową placówkę, oddział Thesaurus Cracoviensis – Centrum Interpretacji Artefaktów. Są to, udostępnione zwiedzającym, nowoczesne magazyny i pracownie konserwatorskie przy ul. Księcia Józefa 337.

TABELA VIII.11. WYBRANE, WAŻNIEJSZE WYDARZENIA Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKICH JEDNOSTEK KULTURY W 2017 ROKU

Teatr „Łaźnia Nowa”	– spektakl <i>Wszystko o mojej matce</i> , reż. M. Borczuch – Nagroda Specjalna miesięcznika „Teatr”, Grand Prix 23. Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej, Grand Prix 57. Kaliskich Spotkań Teatralnych, Supermarka Radia Kraków za rok 2016
	– <i>Bulwar(t)Sztuki</i> – realizacja cyklu letnich wydarzeń artystycznych nad zalewem Nowohuckim
Teatr Ludowy	– spektakl <i>Sekretne życie Friedmanów</i> , reż. M. Wierchowski – Grand Prix <i>Boskiej Komedii</i> oraz nagrody indywidualne dla M. Kochan i P. Pilińskiego, Nagroda Publiczności 4. Festiwalu Nowego Teatru w Rzeszowie, najlepsze przedstawienie sezonu według krytyków teatralnych (miesięcznik „Teatr”)
	– spektakl <i>Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku</i> , reż. A. Popławska, nagroda dla M. Bizoń na XVII Ogólnopolskim Festiwalu Dramaturgii Współczesnej <i>Rzeczywistość Przedstawiona</i> w Zabrzu
	– spektakl <i>Sarenki</i> , reż. T. Svoboda – Złoty Miedziak Nagroda Publiczności XVIII Festiwalu Teatralnego <i>Oblicza Teatru</i> w kategorii Najlepsza Reżyseria
Teatr KTO	– spektakl <i>Chór sierot</i> – nagroda specjalna i za reżyserię dla J. Zonia na 35. Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym FADJR w Teheranie, Nagroda Tony Bulandra dla najlepszego spektaklu festiwalu Babel F.A.S.T w Targoviste (Rumunia)
Teatr „Bagatela”	– tytuł „The Best & More” w kategorii Najpopularniejszy Teatr w Polsce (wynik ogólnopolskiej analizy wyborów konsumenckich Why Media Group oraz Magazynu „Why Story”)
	– spektakl <i>Tato</i> , reż. M. Bogajewska – nagroda publiczności 10. Katowickiego Karnawału Komedii
	– spektakl <i>Lot nad kukułczym gniazdem</i> , reż. I. Villqist – nagroda Złoty Miedziak dla Najlepszego Spektaklu XVIII Polkowickich Dni Teatru
Teatr Variete	– przedstawienie <i>Legalna Blondynka</i> – Złota Maska dla najpopularniejszego spektaklu 2016 roku (wynik głosowania internautów)
Capella Cracoviensis	– nagroda za najlepsze wykonanie koncertowe na Festiwalu <i>Wieczory barokowe</i> w Varaždinie (Chorwacja)
	– rozpoczęcie organizacji, wspólnie z KBF, cyklu <i>Opera Rara</i>
Sinfonietta Cracovia	– 2 nagrody za płytę „Oriental Trumpet Concertos”: International Classical Music Awards oraz Gramofon 2017
	– 2 nagrody za album „Chopin: Piano Concertos”: Pizzicato Supersonic Award oraz Joker de Crescendo
	– realizacja cyklu Sinfonietta dla najmłodszych, 3. Sinfonietta Festival – edycja dedykowana kobietom

Theatrum Musicum	Wspólny projekt krakowskich instytucji muzycznych, po raz 5 koordynowany przez Capellę Cracoviensis
Muzeum Historii Fotografii	- wyróżnienie w konkursie na Wydarzenie Muzealne Roku – Sybilla 2016 w kategorii Publikacje za cykl <i>Opowieści fotografistów</i> Ewy Kozakiewicz - nagroda Supermarka Radia Kraków za przełomowe zmiany, które dokonały się w tej instytucji w 2017 roku
Muzeum Inżynierii Miejskiej	wyróżnienie w kategorii event, w konkursie Kreatura 2017 New Amsterdam, za wystawę <i>P jak paradoks. Opowieść o Fiacie 125p</i>
Muzeum Armii Krajowej im. E. Fieldorfa „Nila”	wyróżnienie w konkursie „Lider Dostępności”, zorganizowanym przez Stowarzyszenie Integracja oraz Towarzystwo Urbanistów Polskich
Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK	II miejsce w plebiscycie „Idol” w kategorii firm i instytucji działających w województwie małopolskim, prowadzonym przez Fundację Szansa dla Niewidomych oraz wyróżnienie jury w konkursie <i>Słoneczniki 2017</i> za organizację gry terenowej <i>Światło-cień</i> podczas <i>Nocy Muzeów</i>

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK

Miejską instytucją kultury jest także Krakowskie Biuro Festiwalowe. Informacje na temat jego działalności znajdują się w rozdziale VIII.2.1.

VIII.2. REALIZACJA PROJEKTÓW WŁASNYCH GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

Krakowskie Noce

TABELA VIII.12. PROJEKT KRAKOWSKIE NOCE W 2017 ROKU

	Tematyka/ Motyw przewodni	Liczba wydarzeń	Liczba podmiotów uczestniczących	Szacunkowa liczba uczestników/ odbiorców
14. Noc Muzeów (19 maja)	„Muzea i kontrowersje. Wypowiedzieć niewypowiedziane w Muzeach”	130	28	117 000
11. Noc Teatrów (17czerwca)	Coroczny przegląd najciekawszych produkcji krakowskich teatrów	65	47	11 000
11. Noc Jazzu (15 lipca)	Prezentacja różnorodnych gatunków jazzu w wykonaniu artystów z całego świata	17	16	10 000
10. Cracovia Sacra (14-15 sierpnia)	„Skarby krakowskich klasztorów”	33	20	25 000
7. Noc Poezji (7 października)	„Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach”	55	30	3 600
Ogółem		300	141	166 600

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK

W imprezach realizowanych w ramach Krakowskich Noc wzięło udział ponad 166 tys. osób. Koszt organizacji wszystkich wydarzeń wyniósł 1,24 mln PLN

Wstęp na wszystkie wydarzenia Krakowskich Noc był nieodpłatny.

TABELA VIII.13. WYBRANE PROJEKTY REALIZOWANE NA ZLECENIE MIASTA KRAKOWA W 2017 ROKU

Projekt	Organizator/ Szczegóły
Realizacja 5 przedsięwzięć artystycznych w ramach Kongresu Ekonomicznego OEES <i>Open Eyes Economy Summit</i> (4-14 listopada)	Nowohuckie Centrum Kultury Koszt organizacji: 300 000 PLN Szacunkowa liczba uczestników: 2 770
Festiwal <i>Genius Loci</i> (10-24 września)	Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie Koszt organizacji: 200 000 PLN Szacunkowa liczba uczestników: 3 000
Koncert Orkiestry Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa „Sinfonietta Cracovia” w ramach VII Festiwalu Muzyki Polskiej w Moskwie (12 listopada)	Fundacja Krakowskie Towarzystwo Przemysłowe Koszt organizacji: 55 000 PLN Szacunkowa liczba uczestników: 350
Wystawa prac malarskich oraz rysunków Iwony Siwek-Front <i>Baba Lukrowana Swobodna</i> w Małopolskim Ogrodzie Sztuki (20 marca – 2 kwietnia)	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Koszt organizacji: 50 000 PLN Szacunkowa liczba uczestników: 250
Koncert zespołu KROKE z okazji jubileuszu 25-lecia działalności zespołu (16 stycznia)	Tomasz Lato Agencja Muzyczna Tomla Koszt organizacji: 40 000 PLN Szacunkowa liczba uczestników: 1 800
Gala Cracow Fashion Week w Centrum Kongresowym ICE – pokaz kolekcji finalistów konkursu młodych polskich projektantów mody oraz pokazy kolekcji gościnnych (18 marca)	Reklamex s.c. Koszt organizacji: 40 000 PLN Szacunkowa liczba uczestników: 700
Projekt artystyczny <i>Wyspiański wyzwala</i> , inaugurujący Rok Stanisława Wyspiańskiego z okazji 110. rocznicy śmierci artysty (29 kwietnia)	Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie Koszt organizacji: 43 000 PLN Szacunkowa liczba uczestników: 200
Koncert G. Zamfira <i>Natura: Mater et Magistra</i> , impreza towarzysząca XVII Festiwalowi Nauki (25 maja)	Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie Koszt organizacji: 20 000 PLN Szacunkowa liczba uczestników: 700
17. Dni Tischnerowskie (20-22 kwietnia)	Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. L. Solskiego ¹ Koszt organizacji: 20 000 PLN Szacunkowa liczba uczestników: 250

¹ od 1 października – Akademia Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego w Krakowie

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK

Inne projekty realizowane przez Miasto Kraków w 2017 roku

- Projekt *Kraków Miasto Stanisława Wyspiańskiego*
W związku z obchodami 110. rocznicy śmierci Stanisława Wyspiańskiego w 2017 roku oraz przypadającą na 2019 rok 150. rocznicą jego urodzin, podjęto realizację tego wieloletniego projektu. W jego ramach, w 2017 roku zrealizowano kilkadziesiąt wydarzeń kulturalnych
- Jubileusz 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości (m.in.: Konferencja Tetmajerowska „Początek drogi do niepodległości Polski, 28 maja 1917 r.”; 100. rocznica intronizacji Rady Regencyjnej – konferencja „Droga do wolności”; Jubileusz 10-lecia działalności Teatru Nowego w Krakowie – koncert „3 x NIE: Niepodległa Niepodległa Niepodległa”)
- Obchody Roku Kościuszkowskiego w Krakowie (m.in.: międzynarodowa konferencja środowisk kościuszkowskich „Integracja wokół Kościuszki; wystawa fotograficzna *Thaddeus Kosciuszko. Memorialised Worldwide* poświęcona pomnikom Kościuszki na świecie, autorstwa Feliksa Molskiego; przygotowanie i wydanie dodatku nadzwyczajnego do „Tygodnika Powszechnego” z okazji 200. rocznicy śmierci T. Kościuszki)
- Gmina Miejska Kraków uczestniczyła także finansowo w wydarzeniach upamiętniających inne rocznice, m.in. takich jak:
 - konferencja Estreicherowska z okazji 111. rocznicy urodzin prof. Karola Estreichera jr.
 - 140. rocznica powstania Stowarzyszenia Architektów Polskich
 - obchody 120-lecia powstania Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa
 - jubileusz 150. rocznicy urodzin księdza kardynała Adama Stefana Sapiehy
 - jubileusz 100-lecia urodzin prof. Ludwika Stefańskiego
 - obchody 78. rocznicy aresztowania i wymordowania profesorów UJ podczas Sonderaktion Krakau w 1939 roku
 - obchody Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych
 - obchody jubileuszu 80-lecia profesora Karola Tarnowskiego
 - jubileusz 40-lecia Studenckiego Komitetu Solidarności
- Udział w kosztach przygotowania, realizacji i odsłonięcia tablic upamiętniających:
 - Zuzannę Ginczanę (Gincburg), na elewacji kamienicy przy ul. Mikołajskiej 26
 - Wisławę Szymborską, na elewacji budynku przy ul. Radziwiłłowskiej 29
 - prof. Zdzisława Żygulskiego, na elewacji budynku przy ul. P. Dunin Wąsowicza 12
 - Yoramę Jerzego Grossa, na elewacji kamienicy przy ul. Sarego 12
 - Naczelny Komitet Narodowy na dziedzińcu pałacu Wielopolskich (Magistrat)

VIII.2.1. DZIAŁALNOŚĆ KRAKOWSKIEGO BIURA FESTIWALOWEGO (KBF) W OBSZARZE KULTURY I PRZEMYSŁÓW KREATYWNYCH

Krakowskie Biuro Festiwalowe, to miejska instytucja kultury – zajmująca się organizacją i promocją wydarzeń kulturalnych o zasięgu lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym.

W 2017 roku KBF m.in.:

- zorganizował (lub współorganizował) łącznie około 210 festiwali i wydarzeń kulturalnych dla ponad półmilionowej publiczności, współpracując z 400 podmiotami. W tym 179 wydarzeń dla 231 000 gości zostało zorganizowanych w ICE Kraków
- poszerzył portfolio o wydarzenia miejskie otwarte dla mieszkańców, realizowane m.in. w ramach Budżetu Obywatelskiego lub we współpracy z Miastem Kraków i lokalnymi organizacjami
- odebrał znak jakości EFFE – Europe for Festivals, Festivals for Europe, stowarzyszenia rekomendującego najbardziej

innowacyjne i najciekawsze festiwale w Europie, dla 4 własnych festiwali: Festiwalu Miłosza, Festiwalu Conrada, Misteria Paschalia oraz Festiwalu Muzyki Filmowej

- w punktach Info Kraków obsłużył 345 000 gości i ponad 500 000 odwiedzających

Szczegółowe informacje na temat działalności KBF są zamieszczone na stronie internetowej www.biurofestiwalowe.pl.

W 2017 roku Miasto Kraków przekazało na działalność KBF dotację podmiotową w wysokości 36 351 767 PLN

TABELA VIII.14. FESTIWALE, KTÓRYCH KRAKOWSKIE BIURO FESTIWALOWE BYŁO GŁÓWNYM ORGANIZATOREM W 2017 ROKU

Nazwa festiwalu/ data	Informacje o wydarzeniu
Festiwal <i>Opera Rara</i> (18 stycznia – 10 lutego)	Podmioty współpracujące: Miasto Kraków, Capella Cracoviensis, Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie Liczba uczestników: 4 271, koszt KBF: 313 807 PLN
14. Festiwal <i>Misteria Paschalia</i> (10-17 kwietnia)	Koncerty, wykłady i Nocne Spotkania Warsztatowe. Podmioty współpracujące przy organizacji: Miasto Kraków Liczba uczestników: 8 290, koszt KBF: 4 148 965 PLN
10. Festiwal Muzyki Filmowej (17-23 maja)	Koncerty muzyki filmowej, Forum Audiowizualne, Master Class, Młodzi Na Poważnie, FMF4kids Podmioty współpracujące przy organizacji: RMF Classic Liczba uczestników: 32 729, koszt KBF: 4 294 312 PLN
6. Festiwal Miłosza (7-11 czerwca)	Spotkania autorskie, warsztaty krytyki literackiej i przekładowe, panele dyskusyjne, cykle „Męskie czytanie” Podmioty współpracujące przy organizacji: Miasto Kraków, Fundacja Miasto Literatury, Goethe Instytut w Krakowie Liczba uczestników: 3 403, koszt KBF: 303 527 PLN
<i>Wianki – Święto Muzyki</i> (24 czerwca)	Koncerty, piknik na Bulwarach, wydarzenia plenerowe, instalacje artystyczne, konkurs na najpiękniejszy wianek, pokaz pirotechniczny Podmioty współpracujące przy organizacji: Miasto Kraków Szacunkowa liczba uczestników: 36 760, koszt KBF: 1 010 241 PLN
<i>Etno Kraków/ Rozstaje</i> (5-8 lipca)	Warsztaty rodzinne rękodzieła, tańców ludowych i śpiewu, zabawy krakowskie przy muzyce na żywo Podmioty współpracujące przy organizacji: Stowarzyszenie Rozstaje u Zbiegu Kultur i Tradycji Liczba uczestników: 5 970, koszt KBF: 301 604 PLN
15. Festiwal <i>Sacrum Profanum</i> (26 września – 1 października)	Podmioty współpracujące przy organizacji: Miasto Kraków, IFEA (International Festivals & Events Association) Liczba uczestników: 4 107, koszt KBF: 2 333 905 PLN
9. Festiwal Conrada (23-29 października)	Warsztaty blogerskie, plastyczne, lekcje czytania, dyskusje, spotkania z pisarzami, koncerty, wernisaż, projekcje filmowe Podmioty współpracujące przy organizacji: Miasto Kraków, Fundacja Tygodnika Powszechnego Liczba uczestników: 10 945, koszt KBF: 584 952 PLN

ŹRÓDŁO: KRAKOWSKIE BIURO FESTIWALOWE

TABELA VIII.15. INNE, WYBRANE PROJEKTY/ WYDARZENIA ORGANIZOWANE PRZEZ KRAKOWSKIE BIURO FESTIWALOWE W 2017 ROKU

Wydarzenie/ projekt (data)	Liczba uczestników	Koszt KBF na organizację (w PLN)
Akademia Młodego Krakowianina (cały rok)	1 700	95 149
ICE Classic – Koncert Diany Damrau (24 maja)	1 200	437 257
Jarmark Świętojański (16-18 czerwca)	25 000 ¹	398 840
Gala Operetkowa (2 września)	2 000	193 013
Koncert <i>Konieczny Wyspiańskiemu</i> (23 października)	1 260	124 472
Ślizgawka na Wolnicy (8 grudnia)	10 900 ¹	246 616
Kiermasz Centralny (15-29 grudnia)	1 200 ¹	190 967

¹ liczba szacunkowa, ze względu na plenerowy charakter imprezy

ŹRÓDŁO: KRAKOWSKIE BIURO FESTIWALOWE

TABELA VIII.16. WYBRANE FESTIWALE/ WYDARZENIA WSPÓŁORGANIZOWANE PRZEZ KRAKOWSKIE BIURO FESTIWALOWE W 2017 ROKU

Festiwal, wydarzenie (data)	Organizator	Liczba uczestników	Koszt KBF (w PLN)
Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy (15 stycznia)	Fundacja WOŚP	1 000	63 455
Netia Off Camera (28 kwietnia – 7 maja)	Fundacja OFF Camera	30 000	1 544 715
Intronizacja Króla Kurkowego (3 czerwca)	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie	500	21 518
Święto Chleba (9-11 czerwca)	Stowarzyszenie Małopolska Izba Produktów Regionalnych, Tradycyjnych i Ekologicznych, Urząd Miasta Krakowa, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Krakowski Cech Piekarzy	3 000	
41. Sesja Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO (2-12 lipca)	Ministerstwa: Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Spraw Zagranicznych, Polski Komitet ds. UNESCO, Narodowy Instytut Dziedzictwa, Miasto Kraków, Międzynarodowe Centrum Kultury	1 973	468 803
Zatrąć się w zieleni. Piknik Krakowski (5 sierpnia – 30 września)	Urząd Miasta Krakowa, Zarząd Zieleni Miejskiej	20 000	92 738
Festiwal Pierogów (11-15 sierpnia)	Krakowska Kongregacja Kupiecka	15 000	63 878
Unsound Festival (8-15 października)	Fundacja TONE – Muzyka i Nowe Formy Sztuki	600	100 000
Balet Triadyczny (20-21 października)	Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka, Dom Norymberski	1 904	35 193
Grechuta Festival (29 października)	Fundacja Korowód	1 500	47 478
Szopki Krakowskie – Spacerem po Krakowie (6 grudnia)	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	110 000	47 071
Międzynarodowy Festiwal Teatralny <i>Boska Komedja</i> (9-16 grudnia)	Teatr Łaźnia Nowa	1 500	120 000

Wydarzenia literackie, m.in.: Krakowski Festiwal Komiksu, Otwarte wydarzenie o pisaniu, Festiwal im. J. Błońskiego, Gala Nagrody im. Wisławy Szymborskiej, Gala Nagrody im. Ferdynanda Wspaniałego, Festiwal Reportażu <i>Non-fiction</i> , Festiwal literacki <i>Ha!wanguardia</i> , <i>KFason</i> – Krakowski Festiwal Grozy, Targi Książki w Krakowie, Ogólnopolski projekt CZYTAJ.PL!, Festiwal Literatury dla Dzieci	20 190 ¹	2 532 31 ¹
Organizatorzy: Krakowskie Stowarzyszenie Komiksowe, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie, Maria Kula, Wydział Polonistyki UJ, Fundacja im. Wisławy Szymborskiej, Fundacja Burza Mózgów, Stowarzyszenie Re-prezentacje, Korporacja Ha!art, Targi Książki, Woblink.com		

¹ uczestnicy imprez w sumie/ wydatki ogółem związane z działalnością literacką w 2017 roku, z wyłączeniem Festiwalu Conrada i Festiwalu Miłosza

ŹRÓDŁO: KRAKOWSKIE BIURO FESTIWALOWE

XV.2.1.1. KRAKOW FILM COMMISSION (KRAKOWSKA KOMISJA FILMOWA)

Krakow Film Commission działa w strukturach Krakowskiego Biura Festiwalowego. Ma możliwość dofinansowania – za pośrednictwem Regionalnego Funduszu Filmowego – produkcji filmowej zlokalizowanej w Małopolsce

KFC pomaga w organizacji produkcji filmowych w Krakowie (koprodukcji, ale też innych filmów, reklam i spotów) oraz reprezentuje miasto i region na międzynarodowych wydarzeniach branżowych.

- W 2017 roku odbył się 9. Konkurs na Wspieranie Produkcji Filmowej, w ramach Regionalnego Funduszu Filmowego w Krakowie. Zgłoszono 29 wniosków, a zostało dopuszczonych 20, w tym: 12 filmów fabularnych, 5 dokumentów, 2 animacje oraz 1 serial. Wnioskowana łączna kwota zawarta we wnioskach poprawnych formalnie wyniosła ponad 3 990 000 PLN.
Dofinansowane filmy: *Kler*, reż. W. Smarzowski, prod. Profil Film Jacek Rzehak; *Rock and Roll Eddie*, reż. T. Szafrński, prod. Dogoda Media; *Córka trenera*, reż. Ł. Grzegorzek, prod. Koskino; „*Fanatyk*”, reż. M. Tylka, prod. Stowarzyszenie Film Kraków (film został zrealizowany, premiera odbyła się w grudniu w Krakowie, w kinie ARS); *Dni przemiany*, reż. T. Jurkiewicz, prod. Studio Filmowe Kalejdoskop; *Księż w cukierni*, reż. K. Agopsowicz, prod. EgoFilm Ewelina Gordziejuk
- Premiery koprodukcji Krakowskiego Biura Festiwalowego w 2017 roku:
 - Ach śpij kochanie*, reż. K. Lang, VIII edycja RFF w Krakowie (2016)

- Miasto Skarbów*, reż. M. Ziębiński, Piotr Jaworski, serial TVP
 - Fanatyk*, reż. M. Tylka, IX edycja RFF w Krakowie (2017)
 - Maria Skłodowska-Curie*, reż. M. Noelle, VII edycja RFF w Krakowie (2015)
 - Trzy siostry*, reż. D. Kowalski przy okazji Krakowskiego Festiwalu Filmowego – 4. edycja RFF w Krakowie (2013)
 - Opera o Polsce*, reż. P. Stasik, VII edycja RFF w Krakowie (2015) – jeden z trzech polskich tytułów rywalizujących w międzynarodowym konkursie dokumentalnym 57. Krakowskiego Festiwalu Filmowego. Producentka Anna Gawlińska otrzymała na KFF Nagrodę dla Najlepszego Producenta
- Wydarzenia współorganizowane przez Krakow Film Commission w 2017 roku: Netia Off Camera (Fundacja Off Camera), Doc Lab Poland (Fundacja Filmowa im. Władysława Ślesickiego), Międzynarodowy Festiwal Filmów dla Dzieci i Młodzieży *Kinolub* (Fundacja IKS), Krakowski Festiwal Filmowy (Krakowska Fundacja Filmowa), IX Krakow Summer Animation Days (Stowarzyszenie Rotunda, Biuro Organizacyjne Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Etiuda & Anima, Stowarzyszenie Twórców Filmu Animowanego Eksperymentalnego i Video „Studio A”), Letni Projektor Kino Letnie na Powiślu (Stowarzyszenie Antropologiczne Archipelagi Kultury), Europejski Dzień Kina Artystycznego (Fundacja Wspierania Kultury Filmowej Cyrk Edison), Film Spring (Fundacja Film Spring Open), *Trzy Korony* Małopolska Nagroda Filmowa – uroczysta Gala (Województwo Małopolskie, Polski Instytut Sztuki Filmowej, Telewizja Polska SA Oddział w Krakowie)
- Działania KFC na arenie międzynarodowej w 2017 roku
 - Less Is More* (organizator Le Groupe Ouest) – międzynarodowy projekt z Kreatywnej Europy, wspierany przez KKF, dotyczy pracy nad scenariuszami niskobudżetowych filmów fabularnych
 - 10-lecie European Film Comissions Network – udział w wydarzeniach w Parlamencie Europejskim w Brukseli (wystawa, warsztaty, stoisko, nagroda Film Location Award)

VIII.3. MECENAT GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

VIII.3.1. OTWARTE KONKURSY OFERT

TABELA VIII.17. OTWARTE KONKURSY OFERT NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W OBSZARZE KULTURY, SZTUKI, OCHRONY DÓBR KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba zgłoszonych ofert	315	328	351
Liczba zrealizowanych przedsięwzięć	141	163	151
Ogółem kwota wydatków z budżetu Krakowa (w PLN)	11 574 669	12 702 573	13 231 179

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK

TABELA VIII.18. OTWARTE KONKURSY OFERT NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH W OBSZARZE KULTURY, SZTUKI, OCHRONY DÓBR KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO W 2017 ROKU¹

Nazwa konkursu	Liczba zadań wybranych do realizacji	Kwota przyznanych dotacji na 2017 rok (w PLN)	Liczba zadań zrealizowanych	Kwota rozliczonych dotacji ogółem w 2017 roku (w PLN)
Cyklicznie realizowane festiwale międzynarodowe o znaczeniu promocyjnym dla miasta (lata 2015–2017)	15	7 360 000	15	7 357 238
Całoroczna oferta programowa (lata 2016–2018)	14	1 920 000	14	1 920 000
Wzbogacenie oferty kulturalnej miasta – corocznie, cyklicznie realizowane wydarzenia kulturalne i artystyczne (2017–2020)	18	780 000	18	775 156
Wzbogacenie oferty kulturalnej miasta – wydarzenia kulturalne i artystyczne	52	1 455 000	50	1 384 742
Upowszechnianie literatury i działalność wydawnicza	33	535 000	33	532 485
Prowadzenie działalności w księgarniach stacjonarnych funkcjonujących na obszarze Gminy Miejskiej Kraków	3	200 000	3	200 000
Wydarzenia kulturalne i artystyczne związane z obchodami Roku Tadeusza Kościuszki	6	150 000	5	133 161
Dni Krakowa – Rok rzeki Wisły	5	150 000	5	149 987
Krakowskie Spotkania Artystyczne	1	400 000	1	400 000
Targi Teatralne	1	80 000	0	0 ²
Wydarzenia kulturalne i artystyczne związane z obchodami 110. rocznicy śmierci Stanisława Wyspiańskiego	5	115 000	5	104 760
Festiwal filmowy popularyzujący twórczość z zakresu filmu animowanego oraz dokumentalnego i fabularnego	1	250 000	1	250 000
Upowszechnianie wiedzy o pomocy społeczności żydowskiej udzielanej podczas II Wojny Światowej w Krakowie (<i>Małopolska Mapa Pamięci – Kraków</i>)	1	23 650	1	23 650
Ogółem	155	13 418 650	151	13 231 179

¹ wyniki otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Gminy Miejskiej Kraków znajdują się na stronie https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=81849

² rezygnacja

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK

W 2017 roku, z pominięciem otwartego konkursu ofert, zgodnie z art. 19 a ust. 1 Ustawy z 24 kwietnia 2011 roku o działalności

pożytku publicznego i o wolontariacie, zlecono do realizacji 7 przedsięwzięć na łączną kwotę 59 300 PLN.

VIII.3.2. UDZIELANIE DOTACJI PAŃSTWOWYM INSTYTUCJOM KULTURY

W Krakowie ma swoje siedziby aż 7 narodowych instytucji kultury, wśród nich: Narodowy Stary Teatr im. H. Modrzejewskiej, Zamek Królewski na Wawelu – Państwowe Zbiory Sztuki w Krakowie, Muzeum Narodowe w Krakowie, Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha w Krakowie, Międzynarodowe Centrum Kultury Kraków, Instytut Książki, Polskie Wydawnictwo Muzyczne. W 2017 Gmina Miejska Kraków udzieliła dotacji:

- Międzynarodowemu Centrum Kultury w Krakowie na realizację projektu *Kraków i jego środkowoeuropejskie relacje* – 400 000 PLN
- Muzeum Narodowemu w Krakowie na realizację przedsięwzięcia *Projekt Wyspiański* – 157 100 PLN

VIII.3.3. NAGRODY I STYPENDIA

VIII.3.3.1. NAGRODY MIASTA KRAKOWA

TABELA VIII.19. NAGRODY MIASTA KRAKOWA W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba zgłoszonych wniosków	35	65	44
Liczba laureatów	10	13	16
Ogółem wysokość środków finansowych na wypłatę nagród (w PLN)	180 000	180 000	230 000

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK

W 2017 roku Nagrody Miasta Krakowa otrzymali:

- w dziedzinie: kultura i sztuka
 - Jan Kanty Pawluśkiewicz za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kompozycji
 - prof. dr hab. Beata Szymańska-Aleksandrowicz za wybitne osiągnięcia w dziedzinie poezji
 - Ireneusz Kania za wybitne osiągnięcia w dziedzinie sztuki translatorskiej
- w dziedzinie: nauka i technika
 - zespół prof. Władysława Śliwińskiego w składzie:

prof. dr hab. Władysław Śliwiński, dr Jakub Bobrowski, dr Malwina Jabczuga-Gębalska, dr Małgorzata Kosińska-Zagajewska, dr Magdalena Niemczyk-Jacek za analizę języka Stanisława Wyspiańskiego

- w dziedzinie: sport
 - Maria Springwald za wybitne osiągnięcia sportowe

Przyznano także 7 wyróżnień za prace magisterskie. Uroczystość wręczenia Nagród Miasta Krakowa odbyła się 30 listopada.

VIII.3.3.2. NAGRODA TEATRALNA IM. STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO

Od 2017 roku, obok nagrody głównej w wysokości 30 000 PLN, ustanowiono nagrodę specjalną. Jest ona przyznawana za szczególne osiągnięcia lub wydarzenia w dziedzinie teatru lub za całokształt działań teatru nieinstytucjonalnego na rzecz promocji sztuki teatru, rozwoju widowni. W tej kategorii nagradzani mogą być wyłącznie artyści krakowscy lub spektakle powstałe w Krakowie jako produkcje krakowskich teatrów nieinstytucjonalnych, bądź krakowskie teatry nieinstytucjonalne (które nie są publicznymi instytucjami kultury). Nagroda to 10 000 PLN w przypadku nagrody indywidualnej i 15 000 PLN w przypadku nagrody zespołowej (kwota jest wówczas dzielona równo pomiędzy członków zespołu).

Wręczenie nagród odbyło się 6 czerwca, podczas 11. Nocy Teatrów. Nagrodę główną otrzymała Ewa Kaim, aktorka teatralna i filmowa, pedagog Akademii Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego, za reżyserię spektaklu dyplomowego *Do dna*, przygotowanego ze studentami tej uczelni. Nagrodę specjalną otrzymał zespół aktorski Teatru Mumerus za „niepowtarzalny i oryginalny styl spektakli, stałą i konsekwentną realizację i prezentację (17 lat) awangardowych przedstawień teatralnych w różnych miejscach Krakowa, awangardowe podejście do form teatralnych, całokształt pracy artystycznej i edukacyjnej”.

VIII.3.3.3. NAGRODA IM. KAZIMIERZA WYKI

Wspólna nagroda Marszałka Województwa Małopolskiego i Prezydenta Miasta Krakowa za wybitne osiągnięcia w dziedzinie eseistyki oraz krytyki literackiej i artystycznej.

Laureatką konkursu w 2017 roku została Małgorzata Łukasiewicz, tłumaczka literatury niemieckojęzycznej, krytyczka literacka i eseistka, laureatka wielu innych prestiżowych nagród.

VIII.3.3.4. NAGRODA CONRADA ZA NAJLEPSZY DEBIUT LITERACKI ROKU 2016

Do 3. edycji konkursu zgłoszono 29 książek, a laureatką została Anna Cieplak, autorka debiutanckiej powieści *Ma być czysto* (Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2016). Uroczyste

wręczenie Nagrody odbyło się 29 października podczas Gali Nagrody w Centrum Kongresowym ICE Kraków, zamykającej 9. Festiwal Conrada.

VIII.3.3.5. NAGRODA W KONKURSIE NA KSIĄŻKOWY DEBIUT POETYCKI IM. ANNY ŚWIRSZCZYŃSKIEJ

Ideą zainicjowanego w 2014 roku przez Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK konkursu jest promocja młodych poetów, poprzez wsparcie ich u progu artystycznej drogi. Nagrodę stanowi profesjonalne wydanie wybranego przez jury

tomiku wierszy oraz spotkanie autorskie podczas *Nocy Poezji*. Laureatką 4. edycji konkursu została Beata Bronakowska-Sanak, autorka tomu wierszy *Proś o kolor*. Do konkursu wpłynęły 102 zestawy wierszy.

VIII.3.3.6. NAGRODA FORUM EKONOMICZNEGO NOWA KULTURA NOWEJ EUROPY IM. STANISŁAWA VINCENZA

W 2017 roku laureatką została Swietłana Aleksijewicz – wybitna białoruska reporterka, twórczyni unikalnej metody

reporterskiej zwanej „powieścią zbiorową” lub „powieścią-oratorium”, laureatka literackiej Nagrody Nobla (2015).

VIII.3.3.7. NAGRODA ŻÓŁTEJ CIŻEMKI

Gmina Miejska Kraków jest fundatorem ustanowionej przez Bibliotekę Kraków, Nagrody Żółtej Ciżemki. Jej celem jest uhonorowanie najpiękniejszych i najwartościowszych polskich wydawnictw adresowanych do młodszych czytelników. W 2017 roku odbyła się 1. edycja konkursu. Nagrodą pieniężną

(25 000 PLN) oraz okolicznościową statuetką, zaprojektowaną i wykonaną przez prof. Krzysztofa Nitscha, uhonorowano książkę Barbary Kosmowskiej *Nieźłe ziółko*, z ilustracjami Emilii Dziubak, wydaną przez Wydawnictwo Literatura, Łódź 2016. Do konkursu zgłoszono 58 książek.

VIII.3.4. KONKURS MECENAS KULTURY KRAKOWA (MKK)

TABELA VIII.20. KONKURS MECENAS KULTURY KRAKOWA (MKK) W LATACH 2015–2017

	2015 (MKK 2014)	2016 (MKK 2015)	2017 (MKK 2016)
Liczba wniosków ogółem	22	33	46
Liczba laureatów	7	10	5

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK

Laureaci XIX edycji konkursu Mecenasa Kultury Krakowa w 2017 roku:

- w kategorii Donator – za stałe i znaczące współfinansowanie instytucji i wydarzeń kulturalnych związanych z Krakowem
 - Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA w Krakowie
- Koret Foundation oraz Grupa PZU
- w kategorii Sponsor – za najciekawszą formę i efektywność mecenatu
 - Zakład Odzysku Surowców „Madrohut” sp. z o.o.
 - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „Fares” sp. z o.o.
 - Marcin Ruta – Konsul Honorowy Czarnogóry

VIII.3.5. STYPENDIA TWÓRCZE MIASTA KRAKOWA

TABELA VIII.21. STYPENDIA TWÓRCZE MIASTA KRAKOWA PRYZNANE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba zgłoszonych wniosków o przyznanie stypendium	53	83	115
Liczba laureatów	15	14	16
Ogółem wysokość środków finansowych na wypłatę stypendiów (w PLN)	112 000	112 000	120 000

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK

VIII.3.6. KONKURS INICJATYW TEATRALNYCH GIEŁDA TEATRALNA 2017–2018

Rozpoczęty w 2017 roku, dwuletni program jest adresowany do absolwentów szkół teatralnych, głównie aktorów. W trybie 2-etapowego konkursu, z udziałem dysponentów krakowskich scen, wyłania się 5 przedstawień, które będą następnie zrealizowane z udziałem zagrożonych wykluczeniem zawodowym artystów teatru.

Na realizację zadania w trybie dwuletnim zabezpieczono 600 tys. PLN, w tym 100 tys. PLN na 2017 rok (koszt organizacji konkursu wraz z czytaniem performatywnym) oraz 500 tys. PLN na 2018 rok, na realizację premier i wstępnej eksploatacji zwycięskich spektakli przez biorących udział w programie dysponentów scen.

W 1. edycji programu do realizacji wybrano następujące projekty:

- *Nieważkość* na podstawie dramatu W. Farugi i w jego

reżyserii (spektakl zostanie wystawiony w Teatrze Nowym)

- *Ostatnie 300 metrów. Historia zainspirowana życiem Wandy Rutkiewicz* na podstawie dramatu P. Babickiej i M. Zarębskiej-Węgrzyn, reż. B. Kulasa (spektakl będzie wystawiony w Teatrze Bagatela)
- *Magazan Miasto* na podstawie dramatu B. Bukowskiego i w jego reżyserii (spektakl zostanie wystawiony na scenie Narodowego Starego Teatru im. H. Modrzejewskiej lub w Teatrze Midraszowym)
- *Na początku i na końcu czasów* na podstawie dramatu P. Arje, reż. K. Deszcz (spektakl będzie realizowany w Teatrze Ludowym)
- *Córki King Konga* na podstawie dramatu T. Walser, reż. M. Łyko (spektakl będzie realizowany w Teatrze Odwróconym)

VIII.3.7. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPRZYJAJĄCEJ ŚRODOWISKU TWÓRCZEMU KRAKOWA

W 2017 roku ogłoszony został kolejny nabór wniosków o najem pracowni twórczej, w wyniku którego lokale otrzymało 8 artystów.

W 2017 roku na wsparcie i promocję działalności wystawieniowej w krakowskich galeriach sztuki przeznaczono ogółem 450 000 PLN, w tym 280 000 PLN na wsparcie projektów w galeriach sztuki (27 przedsięwzięć), 70 000 PLN na wydawnictwo promujące krakowskie galerie sztuki, 100 000 PLN na zakup rzeźby Piotra Twardowskiego „Relacje”. Dodatkowo przeznaczono kwotę 70 000 PLN na realizację Cracow Gallery Weekend KRAKERS (21–23 kwietnia).

Galerie sztuki objęte programem współpracy z Gminą Miejską Kraków w 2017 roku zostały wymienione na stronie www.bip.krakow.pl w części Rozwój miasta/ Polityki/ Kultura.

Na dotacje w ramach otwartych

konkursów ofert na przedsięwzięcia

w zakresie kultury w Krakowie samorząd

gminny przeznaczył 13 231 179 PLN,

a samorząd wojewódzki 1 440 000 PLN

VIII.4. MECENAT MAŁOPOLSKI

TABELA VIII.22. MECENAT MAŁOPOLSKI – DOTACJE MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Ogólna liczba wniosków o dotacje	995	868	751
Liczba projektów zrealizowanych przy udziale Województwa Małopolskiego (dotacje)	411	371	361
Kwota dotacji dla przedsięwzięć z Małopolski (w PLN), w tym:	4 544 500	3 765 000	3 697 000
kwota dotacji dla przedsięwzięć z Krakowa (w PLN)	2 005 000	1 513 000	1 440 000

ŹRÓDŁO: DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

Lista otwartych konkursów prowadzonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, znajduje się na stronie internetowej www.bip.malopolska.pl w części Kultura/ Konkursy.

VIII.5. INWESTYCJE Z ZAKRESU KULTURY

TABELA VIII.23. ZADANIA INWESTYCYJNE REALIZOWANE W KRAKOWIE Z BUDŻETU MIASTA KRAKOWA ORAZ Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2017 ROKU

Obiekt	Zakres prac	Kwota dofinansowania (w PLN)
Zadania inwestycyjne z zakresu kultury realizowane z budżetu Miasta Krakowa		
Sinfonietta Cracovia	Zakupy inwestycyjne: wyposażenie i sprzęt oraz oprogramowanie do prowadzenia działalności	184 500
Biblioteka Kraków	Zakupy inwestycyjne: środki trwałe, zestawy multimedialne z oprogramowaniem, sprzęt do digitalizacji zbiorów	585 000
	Wykup lokalu usługowego przy ul. Zachodniej 7/3 na filię Biblioteki Kraków	118 730
	Adaptacja budynku przy ul. Krakowskiej/Węglowej na potrzeby Biblioteki Kraków	78 720
Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie	Modernizacja i adaptacja zabytkowej siedziby, ul. Józefitów 16, na potrzeby nowoczesnego centrum magazynowo-konserwatorskiego, digitalizacyjnego i badawczego – etap dokumentacji	230 782
	Adaptacja zabytkowego budynku dawnej Zbrojowni, ul. Rakowicka 22, na centrum wystawienniczo-edukacyjne	403 994
	Zakupy inwestycyjne – wyposażenie i sprzęt do inwentaryzacji i digitalizacji zbiorów	56 591
Krakowskie Biuro Festiwalowe	Zakupy inwestycyjne – urządzenia oświetleniowe, zestawy multimedialne, system tłumaczeń simultanicznych	598 000
Muzeum Inżynierii Miejskiej	Restauracja i konserwacja budynku dawnego hangaru lotniczego, ul. I. Stella-Sawickiego (II etap) – dokumentacja projektowa, renowacja wrót hangaru	1 399 000
	Rewaloryzacja zabytkowej siedziby na potrzeby nowoczesnego muzeum nauki i techniki (zadanie realizowane w latach 2016–2020)	54 427
	Zakupy inwestycyjne – wyposażenie pracowni, sprzęt informatyczny z oprogramowaniem, w tym m.in. system rezerwacji i sprzedaży biletów; a także system oświetlenia i system ochrony muzeum	904 600
Muzeum Armii Krajowej im. gen. E. Fieldorfa „Nila”	Zakupy inwestycyjne – sprzęt multimedialny	204 000
Muzeum PRL – projekt Podziemna Nowa Huta	Dokumentacja projektowa	340 529
Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	Zakupy inwestycyjne – wyposażenie informatyczne z oprogramowaniem oraz cyfrowa kamera video	638 000
	Muzeum Podgórze – adaptacja nieruchomości, ul. Powstańców Wielkopolskich, roboty budowlane oraz wykonanie wystawy stałej	4 778 410
Galeria Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki”	Zakupy inwestycyjne – sprzęt teleinformatyczny wraz z oprogramowaniem	70 000
	Modernizacja, etap II – dokumentacja projektowa	917 300
Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK	Cyfryzacja kolekcji materiałów fotograficznych dla e-kultury i e-edukacji, rozbudowa architektury bazodanowej do inwentaryzacji i udostępniania on-line, zakup sprzętu z oprogramowaniem	56 461
	Zakup nowoczesnego sprzętu multimedialnego	166 410
Centrum Kultury Podgórze	Muzeum Podgórze – adaptacja budynku, ul. Aleksandry 1, na dom kultury – etap pozwoleń i dokumentacji	521 810
	Zakupy inwestycyjne – sprzęt IT	126 570
	Modernizacja filii, ul. Zakopiańska 62	138 744
	Modernizacja ogrodu w Klubie Skotniki	60 000
	Budowa Centrum Kultury „Ruczaj”	80 380

Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida	Modernizacja ARTzony, os. Górali 4	300 000
Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”	Modernizacja pomieszczeń Dworku oraz Klubu Łokietek	146 634
	Modernizacja sali teatralnej	215 063
	Konserwacja i modernizacja ogrodu oraz bramy wjazdowej	131 971
	Termomodernizacja obiektów CK „Dworek Białoprądnicki”	905 261
Ośrodek Kultury Kraków – Nowa Huta	Modernizacja budynków klubów: Dukąt, Herkules, Jedność, Krzesławice, Pod Kasztanami i Karino	740 083
	Budowa Ośrodka Kultury, os. Kantorowice	844 118
Nowohuckie Centrum Kultury	Modernizacja budynku B	247 496
	Modernizacja sal zajęciowych, adaptacja korytarzy na potrzeby wystawiennicze	1 102 500
	Termomodernizacja budynków NCK	1 897 013
Krakowskie Forum Kultury	Zakupy inwestycyjne – sprzęt do nagłośnienia zewnętrznego, scena mobilna	350 000
Teatr „Groteska” (ZIT)	Poprawa efektywności energetycznej budynku	2 874 249
Teatr Łaźnia Nowa	Modernizacja (ogród z małą architekturą, infrastruktura zewnętrzna)	600 000
Teatr KTO	Adaptacja i rozbudowa siedziby – etap dokumentacji	550 000
Teatr Bagatela	Modernizacja wentylacji mechanicznej sali widowni wraz z balkonami oraz sceną	551 900
Teatr Ludowy	Modernizacja budynków, budowa infrastruktury do działań kulturalnych i społecznych – etap dokumentacji	230 000
	Zakupy inwestycyjne – urządzenia akustyczne, sprzęt multimedialny, oświetlenie sceny i fotele teatralne	398 750
Krakowski Teatr Variete	Zakupy inwestycyjne – sprzęt nagłośnieniowy, oświetleniowy i informatyczny	145 000
Krakowskiego Teatr Scena STU	Zakupy inwestycyjne – zestawy multimedialne	74 460
System Informacji Miejskiej (SIM)	Wdrażanie SIM na terenie Gminy Miejskiej Kraków	114 000
Budowa pomnika płk. Ryszarda Kuklińskiego	Wykonanie elementów artystycznych i konstrukcyjnych pomnika oraz części prac związanych z projektem i konstrukcją „łuku”	500 000
Zadania inwestycyjne realizowane z budżetu Województwa Małopolskiego		
Muzeum Armii Krajowej	Zakup muzealiów – Szlak Armii Krajowej w Polsce i mapa <i>Akcja Burza</i>	114 000
Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	Prace konserwatorsko-budowlane pod wieżą ratusza Kazimierskiego	63 000
	Zakup kolekcji Ferdynanda Kijka-Solowskiego	75 000
	Etnografia bez granic. Rewaloryzacja zabytkowych obiektów Muzeum Etnograficznego w Krakowie	52 850
Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	Pozyskanie odrestaurowanego i zrekonstruowanego samolotu Messerschmitt Bf-109, zakupy muzealiów	165 000
	Stworzenie wirtualnego Muzeum Lotnictwa Polskiego wraz z digitalizacją, opracowaniem i udostępnieniem zbiorów	63 116
Opera Krakowska, Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie	Modernizacja wnętrz budynków	55 000
Muzeum Archeologiczne w Krakowie	Waloryzacja zabytkowego gmachu głównego dla wzmocnienia funkcji muzealnych	399 707

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK, DEPARTAMENT KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMWM

VIII.6. OCHRONA ZABYTEKÓW

Ochrona zabytków Krakowa odbywa się dzięki wsparciu finansowemu Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (NFRZK), dotacjom z: budżetu państwa, Miasta Krakowa oraz Województwa Małopolskiego.

Rejestr i gminna ewidencja zabytków jest opublikowana na stronie www.bip.krakow.pl w części Rozwój miasta/ Ochrona zabytków.

TABELA VIII.24. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PRAC RESTAURATORSKICH W KRAKOWIE W LATACH 2016–2017

Źródła finansowania	2016		2017	
	(w PLN)	(w %)	(w PLN)	(w %)
Budżet Miasta Krakowa	13 379 486	29,35	11 938 432	24,59
Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa (NFRZK), w tym:	30 036 727	65,89	30 057 216	61,92
na obiekty należące do Gminy Miejskiej Kraków	4 571 097	10,03	4 151 812	8,55
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	960 353	2,11	2 473 041	5,09
Budżet Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego	629 877	1,38	245 270	0,51
Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa	230 000 ¹	0,50	–	–
Budżet Województwa Małopolskiego	–	–	2 920 494	6,02
Środki Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	78 000	0,17	–	–
Inne źródła	271 505	0,60	909 935	1,87
Ogółem	45 585 948	100,00	48 544 388	100,00

¹ łącznie z dotacjami dla Gminy Miejskiej Kraków na utrzymanie cmentarzy wojennych

ŹRÓDŁO: BIURO MIEJSKIEGO KONSERWATORA ZABYTEKÓW UMK, W OPARCIU O DANE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA ZA 2016 I 2017 ROK (KZ, ZIS, ZCK, ZBK, EK, ZIKIT, OU), DANE Z BIURA SKOZK, URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO, MAŁOPOLSKIEGO URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO ORAZ Z MINISTERSTWA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Na prace konserwatorsko-budowlane
związane z ochroną zabytków w Krakowie
przeznaczono w 2017 roku ogółem
48,5 mln PLN

VIII.6.1. PRACE KONSERWATORSKO-BUDOWLANE FINANSOWANE Z BUDŻETU GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

TABELA VIII.25. PRACE KONSERWATORSKIE, RESTAURATORSKIE LUB BUDOWLANE PRZY ZABYTKACH NALEŻĄCYCH DO GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW, FINANSOWANE Z BUDŻETU MIASTA W 2017 ROKU

Jednostka nadzorująca/ zakres prac restauratorskich	Kwota (w PLN)
Zarząd Budynków Komunalnych	
Prace konserwatorskie i budowlane przy fortach: nr 48 „Batowice”, nr 49 ½ „Mogiła”, nr 2 „Kościuszko”, nr 52 „Borek”, nr 52a „Łapianka”	1 838 477
Prace konserwatorskie i remontowe kamienic: „Pod Gruszką” ul. Szczepańska 1, ul. Limanowskiego 30-32-34, ul. J. Piłsudskiego 29, ul. Józefa 16	348 572
Zespół Dzieł Obronnych nr 3, 3a, 3b, ul. Małeckiego 18, ul. Hofmana 23	22 894
Sukiennice – montaż systemu ppoż. w kramach kupieckich i częściach wspólnych	43 451
Pozostałe prace remontowe przy budynkach zabytkowych (np. wymiana okien, likwidacja źródeł niskiej emisji itp.)	96 978
Urząd Miasta Krakowa – Wydział Obsługi Urzędu	
Prace budowlano-konserwatorskie w budynkach Urzędu Miasta Krakowa: plac Wszystkich Św. 3-4, Rynek Podgórski 1	1 725 424
Muzeum Inżynierii Miejskiej	
Renowacja w zespole dawnego hangaru lotniczego, ul. I. Stella-Sawickiego 41	983 104
Miejskie Centrum Obsługi Oświaty	
Prace remontowo-konserwatorskie w zabytkowych budynkach placówek edukacyjnych, Centrum Kształcenia Praktycznego, Specjalistycznej Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej, MDK Fort 49 „Krzesławice”, MDK Fort 39 „Olszanica”	2 836 411
Urząd Miasta Krakowa – Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków	
Cmentarz Rakowicki – prace konserwatorskie przy zabytkowych grobowcach pozbawionych dysponentów	79 993
Zarząd Cmentarzy Komunalnych	
Cmentarz Rakowicki – prace konserwatorskie przy zabytkowych grobowcach oraz prace renowacyjno-konserwatorskie przy bramie głównej cmentarza	127 096
Cmentarz Podgórski – prace konserwatorskie przy zabytkowych grobowcach	18 913
Zarząd Infrastruktury Sportowej	
Dawna strzelnica garnizonowa przy ul. Królowej Jadwigi 220 – roboty budowlane	2 437 417
Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu	
Prace konserwatorskie kapliczki, ul. Kobierzyńska oraz kapliczki słupowej, ul. Lubelska/Mazowiecka	45 744
Pomnik A. Mickiewicza na Rynku Głównym – prace konserwatorskie, restauratorskie w zakresie technicznym i estetycznym	80 713

ŹRÓDŁO: BIURO MIEJSKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW UMK

W 2017 roku kwota dotacji celowej z budżetu miasta na realizację prac konserwatorskich i robót budowlanych przy obiektach zabytkowych wyniosła łącznie 3 500 000 PLN.

TABELA VIII.26. DOTACJE Z BUDŻETU MIASTA KRAKOWA NA REALIZACJĘ PRAC KONSERWATORSKICH I BUDOWLANÝCH PRZY OBIEKTACH ZABYTKOWYCH, NIESTANOWIĄCYCH WYŁĄCZNEJ WŁASNOŚCI GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W 2017 ROKU

	Kwota dotacji (w PLN)
Ogółem, z tego:	3 500 000
Zabytki nieruchome	
remonty elewacji zabytkowych kamienic (pl. J. Kossaka 6, Karmelicka 46, Studencka 19, PTG Sokół, Mały Rynek 2, J. Szujskiego 9, Kanonicza 14, M. Żyblikiewicza 5/ Librowszczyzna 10, Bracka 11, Kanonicza 9)	1 140 000
remonty elewacji kościołów i obiektów sakralnych (Zakon Kanoników Regularnych, kościół pw. św. Mikołaja, Zakon oo. Paulinów „Na Skalce”, Zespół klasztorno-kościelny w Łagiewnikach)	600 000
wnętrza obiektów sakralnych (klasztór Franciszkanów, klasztor oo. Bernardynów, plebania parafii pw. Świętego Krzyża)	300 000
remonty konserwatorskie wnętrz kamienic i zabytkowych budynków (Pałac Sztuki, dworek Jana Matejki, kamienica ul. Gołębia 5/ Wiślna 6, willa „Kossakówka”, kamienica Towarzystwa Miłośników Historii i Zabyków, pałac Spiski	690 000
remonty konserwatorskie murów wokół zabytkowych zabudowań (klasztór Sióstr Bernardynek, klasztor Sióstr Karmelitanek Bosych, Szpital Uniwersytecki)	320 000
Zabytki nieruchome:	450 000
– kontynuacja prac konserwatorskich Ołtarza Wita Stwosza	
– chorągiew kanonizacyjna św. Jacka, klasztor oo. Dominikanów	
– polichromia w kościele pw. NMP z Lourdes	
– obraz z przedstawieniem św. Antoniego (Zgromadzenie Sióstr Kanoniczek)	
– ambona i malowidła ściennie w kościele pw. Narodzenia NMP	

ŹRÓDŁO: www.bip.krakow.pl w zakładce Rozwój Miasta/Ochrona zabytków

VIII.6.2. PRACE KONSERWATORSKO-BUDOWLANE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO FUNDUSZU REWALORYZACJI ZABYTKÓW KRAKOWA (NFRZK)

W 2017 roku na odnowę zabytków Krakowa NFRZK przeznaczył ponad 30 mln PLN. Dotowane zadania zostały pogrupowane według 5 Priorytetów:

- projekty kluczowe (archikatedra na Wawelu, bazylika Mariacka, zespoły klasztorne: Dominikanów, Franciszkanów, Pijarów, synagoga Remuh, bazylika pw. Bożego Ciała, arseńał Miejski, fort nr 2 „Kościuszko”, budynek PTG „Sokół”, opactwo Cystersów w Mogile)

- obiekty użyteczności publicznej
- obiekty sakralne
- obiekty mieszkalne i usługowe
- kaplice grobowe, nagrobki, pomniki cmentarne i zespoły zieleni kompozytywnej

Pełna lista przyznanych dotacji znajduje się na stronie internetowej www.skozka.pl.

TABELA VIII.27. WYKAZ OBIEKTÓW ORAZ KWOT NA PRACE KONSERWATORSKIE, PRZY OBIEKTACH NALEŻĄCYCH DO GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW, FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW NFRZK W 2017 ROKU (W PLN)

Obiekt	Kwota dotacji (w PLN)
Fort nr 48 „Batowice”, nr 49 ½ „Mogiła”, nr 2 „Kościuszko”, fort nr 52 „Borek”, fort 49 Krzesławice	1 191 425
Zespół Dzieł Obronnych nr 3, 3a, 3b	18 732
Kamienice: „Pod Gruszką”, ul. B. Limanowskiego 30-32-34, ul. J. Piłsudskiego 29	310 902
Pałac Wielopolskich	67 500
Hangar lotniczy przy ul. I. Stella-Sawickiego	432 432
Muzeum Lotnictwa Polskiego	63 000
Prace konserwatorsko-budowlane w placówkach edukacyjnych: SP nr 3, IV LO, XLII LO, ZSE nr 1, ZS Energetycznych, Szkoła Muzyczna I i II stopnia	732 690

Cmentarz Rakowicki – prace konserwatorskie przy grobach łącznie	151 568
Stary Cmentarz Podgórski	97 727
Dawna strzelnica garnizonowa, ul. Królowej Jadwigi	145 883

ŹRÓDŁO: BIURO MIEJSKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW UMK

VIII.6.3. PRACE KONSERWATORSKIE FINANSOWANE Z INNYCH ŹRÓDEŁ W 2017 ROKU

- Budynek Konsulatu Generalnego Francji, ul. Stolarska 15 (własność Skarbu Państwa), dotacja celowa Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego na realizację działania nr 5.1.1.2 *Zarządzanie mieniem Skarbu Państwa przez jednostki samorządu terytorialnego* – koszt 12 835 PLN
- Fort nr 52a „Łapianka”, ul. Forteczna 28, zadanie współfinansowane ze środków *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego*, Poddziałanie 6.1.1 Ochrona i opieka nad zabytkami – 250 491 PLN
- Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, dawne lotnisko Rakowice-Czyżyny, *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko* – 28 805 PLN
- Remonty grobów i kwater wojennych na cmentarzach Rakowickim i Podgórskim, dotacja Wojewody Małopolskiego i środki własne ZCK – 44 142 PLN

W 2017 roku Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznało dotacje, w ramach Programu *Ochrona Zabytków*, na prace konserwatorskie przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków Krakowa, na łączną kwotę 2 203 974 PLN. Dotacje,

przekazane bezpośrednio beneficjentom, przyznano:

- Klasztorowi ss. dominikanek na kamienicę przy ul. Mikołajskiej 19 (418 750 PLN)
- Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP na prace konserwatorskie przy Ołtarzu Wita Stwosza (500 000 PLN)
- Kongregacji Eremitów Kamedułów Góry Koronnej na wymianę pokrycia dachowego w zespole klasztornym oo. Kamedułów na Bielanach (540 000 PLN)
- Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wszystkich Świętych na naprawę dachu kościoła św. Piotra i Pawła (60 000 PLN)
- Gminie Wyznaniowej Żydowskiej na naprawę dachu synagogi Tempel (300 000 PLN)
- Małopolskiemu Oddziałowi Okręgowemu Polskiego Czerwonego Krzyża na remont elewacji kamienicy przy ul. Studenckiej 19 (60 000 PLN)
- Klasztorowi oo. paulinów Na Skałce na prace konserwatorskie przy elewacji kościoła (70 000 PLN) oraz przy murze klasztornym (255 233 PLN)

VIII.7. WYDATKI SAMORZĄDU MIEJSKIEGO NA KULTURĘ

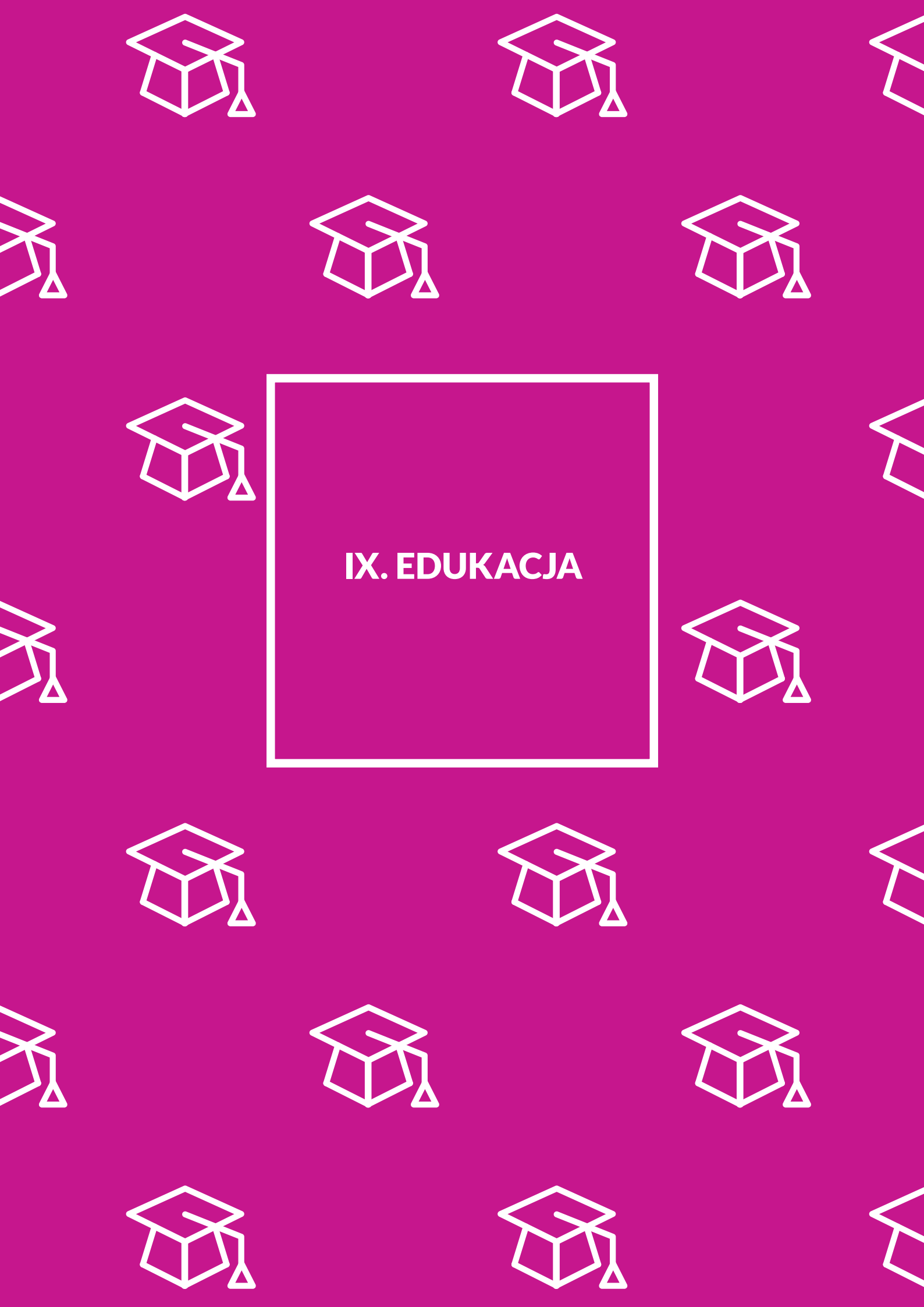
TABELA VIII.28. WYDATKI BUDŻETU MIASTA NA KULTURĘ W LATACH 2015–2017

Rodzaj wydatku	2015	2016	2017
Wydatki budżetu miasta ogółem (w PLN)	4 213 940 360	4 668 153 875	5 014 847 758
Wydatki na kulturę ogółem (w PLN)	191 023 266	206 871 103	235 425 305
Udział wydatków na kulturę w wydatkach ogółem (w %)	4,53	4,43	4,69
Wydatki budżetu miasta ogółem bez zadań inwestycyjnych (w PLN)	3 591 744 498	4 059 501 696	4 386 366 802
Wydatki na kulturę – bez zadań inwestycyjnych (w PLN)	174 064 683	183 346 712	196 124 272
Udział wydatków na kulturę w wydatkach ogółem – bez zadań inwestycyjnych (w %)	4,85	4,52	4,47
Wydatki na instytucje kultury ogółem (w PLN)	161 867 771	173 708 748	197 487 334
Wydatki na instytucje kultury – bez inwestycji (w PLN)	150 516 935	158 068 059	170 406 638

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO UMK

VIII.8. INNE DZIAŁANIA SAMORZĄDU MIEJSKIEGO W OBSZARZE KULTURY W 2017 ROKU

- Park kulturowy – 6 grudnia Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę nr XC/2361/17 zmieniającą uchwałę nr 1547/10 w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy Stare Miasto. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego w dniu 14 grudnia 2017 roku (poz. 8844) i weszła w życie 28 grudnia 2017 roku. Prowadzone były także konsultacje społeczne w związku z planami utworzenia Parku Kulturowego Nowa Huta.
- Uchwałą nr LXXIX/1933/17 z 5 lipca 2017 roku Rada Miasta Krakowa przyjęła przygotowany przez Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK *Program Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030*. Szczegóły dotyczące programu znajdują się na stronie internetowej www.bip.krakow.pl w części Rozwój miasta/Polityki/Kultura.
- Realizacja Programu Kraków Miasto Literatury UNESCO – szczegółowy raport na temat 2017 roku:
<http://miastoliteratury.pl/miasto-literatury/raport-krakowa-miasta-literatury-unesco-2017/>
- Prace nad wdrożeniem Systemu Informacji Miejskiej w Krakowie (SIM). Poprzez wprowadzenie jednolitych zasad graficznych, wzorniczych i lokalizacyjnych SIM uporządkuje wizualnie przestrzeń publiczną. Opracowanie SIM zawierać będzie dokumentację: projektów technicznych, treściowych, graficznych i lokalizacyjnych, służącą do wyprodukowania i zamontowania w Krakowie poszczególnych nośników informacji.
- Na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków światowej sławy badacz – Charles Landry przeprowadził w 2017 roku badanie potencjału kreatywnego Krakowa w perspektywie gospodarczej, kulturalnej i społecznej. Wnioski, zawierające m.in. ocenę sytuacji Krakowa na tle innych miast zostały ujęte w raporcie końcowym „Kraków Uwolniony. Uwolnienie energii i kreatywnego potencjału miasta” (Kraków 2017).
- 41. Sesja Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO w Krakowie (2-12 lipca) – po raz pierwszy Polska pełniła rolę państwa – gospodarza sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO, głównego organu wykonawczego Konwencji UNESCO – Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury. Łączne koszty Gminy Miejskiej Kraków związane z organizacją 41. Sesji zamknęły się w kwocie 2 000 000 PLN. Więcej informacji o tym wydarzeniu znajduje się na stronie internetowej:
http://krakow.pl/aktualnosci/211718,26,komunikat,41__sesja_unesco_dobiegla_konca.html.

IX. EDUKACJA

Najważniejsze informacje dotyczące poszczególnych przedszkoli, szkół i innych placówek w Krakowie zostały opublikowane na łamach Portalu Edukacyjnego Miasta Krakowa

www.portaledukacyjny.krakow.pl
www.naszeszkoly.krakow.pl

oraz na stronie

IX.1. PRZEDSZKOLA

W roku szkolnym 2017/2018 do wszystkich typów przedszkoli w Krakowie uczęszczało ogółem 30 745 dzieci, o 6,5% więcej niż w roku poprzednim. Do 123 samorządowych przedszkoli było zapisanych 17 128 dzieci. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowiły czterolatki – 25%, dzieci 5-letnie – 24,8%, 3-letnie – 24,1%. Najmniejszy procent stanowiły dzieci 2,5- i 7-letnie.

**Do 387 przedszkoli (w tym
123 samorządowych) uczęszczało
30 745 dzieci (w tym 17 128
do przedszkoli samorządowych)**

TABELA IX.1. INFORMACJE O OGÓLNODOSTĘPNYCH PRZEDSZKOLACH W LATACH 2015/2016–2017/2018

		2015/2016	2016/2017	2017/2018
Liczba przedszkoli	Ogółem, z tego:	355	370	387
	samorządowe	121	122	123
	publiczne niesamorządowe	37	44	66 ¹
	niepubliczne niesamorządowe	154	165	1 59 ²
	oddziały przedszkolne przy samorządowych szkołach podstawowych	31	28	23
	oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych niesamorządowych	12	11	16
Liczba uczęszczających dzieci	Ogółem, z tego:	26 344	28 828	30 745
	samorządowe	16 488	17 055	17 128
	publiczne niesamorządowe	1 963	2 869	4 854 ¹
	niepubliczne niesamorządowe	6 894	8 026	7 938 ²
	oddziały przedszkolne przy samorządowych szkołach podstawowych	827	763	651
	oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych niesamorządowych	172	115	174
Liczba oddziałów w przedszkolach	Ogółem, z tego:	1 326	1 418	1 568
	samorządowe	694	716	721
	publiczne niesamorządowe	104	144	257 ¹
	niepubliczne niesamorządowe	476	510	540 ²
	oddziały przedszkolne przy samorządowych szkołach podstawowych	39	37	33
	oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych niesamorządowych	13	11	17

Średnia liczba dzieci w oddziale przedszkolnym	Średnia liczba dzieci w oddziale	19,87	20,33	19,61
	samorządowe	23,76	23,82	23,76
	publiczne niesamorządowe	20,99	18,88	18,89 ¹
	niepubliczne niesamorządowe	15,31	14,48	14,70 ²
	oddziały przedszkolne przy samorządowych szkołach podstawowych	22,88	21,21	19,73
	oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych niesamorządowych	11,86	13,23	10,24

¹ w tym 2 punkty przedszkolne (4 oddziały, 83 dzieci)

² w tym 24 punkty przedszkolne (66 oddziałów, 435 dzieci)

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

IX.2. SZKOŁY PODSTAWOWE I GIMNAZJA

Z uwagi na reformę systemu edukacji nauka w szkole podstawowej zostanie wydłużona do ośmiu klas, likwidacji zaś ulegną gimnazja. Konieczna była reorganizacja sieci szkół. W roku szkolnym 2017/2018 w Krakowie działało 177 szkół podstawowych, w których uczyło się 46 512 dzieci. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba szkół zwiększyła się o 31 placówek, a liczba uczniów wzrosła o 6 485 osób, głównie z powodu pozostania w szkołach podstawowych klas siódmych. Do szkół samorządowych uczęszczało 83% dzieci, do placówek publicznych niesamorządowych 8%, a do niepublicznych niesamorządowych 9% uczniów.

W szkołach podstawowych naukę rozpoczęło 6 377 pierwszoklasistów

TABELA IX.2. INFORMACJE O OGÓLNODOSTĘPNYCH SZKOŁACH PODSTAWOWYCH W LATACH 2015/2016–2017/2018

		2015/2016	2016/2017	2017/2018
Liczba szkół	Ogółem, z tego:	142	146	177
	samorządowe	98	98	110
	publiczne niesamorządowe	11	11	18
	niepubliczne niesamorządowe	33	37	49 ¹
Liczba uczniów	Ogółem, z tego:	41 307	40 027	46 512
	samorządowe	35 136	33 546	38 588
	publiczne niesamorządowe	2 919	2 963	3 749
	niepubliczne niesamorządowe	3 252	3 518	4 175
Liczba oddziałów w szkole	Ogółem, z tego:	1 931	1 920	2 287
	samorządowe	1 583	1 546	1 812
	publiczne niesamorządowe	126	129	166
	niepubliczne niesamorządowe	222	245	309 ¹
Średnia liczba dzieci w klasie	Średnia liczba dzieci w klasie	21,39	20,85	20,34
	samorządowe	22,20	21,70	21,30
	publiczne niesamorządowe	23,17	22,97	22,58
	niepubliczne niesamorządowe	14,65	14,36	13,51 ¹

Liczba uczniów rozpoczynających naukę w klasach pierwszych	Ogółem, z tego:	8 674	4 926	6 377
	samorządowe	7 354	3 886	5 245
	publiczne niesamorządowe	606	443	565
	niepubliczne niesamorządowe	714	597	567
Liczba szkół prowadzących świetlice	samorządowe	98	98	104 ²
Liczba klas integracyjnych	samorządowe	111	113	135

¹ w tym szkoły podstawowe dla dorosłych (1 oddział, 5 uczniów)

² 6 szkół bez naboru – 0 uczniów, 0 oddziałów

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

Z uwagi na wprowadzoną od roku szkolnego 2017/2018 reformę systemu edukacji egzamin po VI klasie szkoły podstawowej nie odbył się. Nauka w szkole podstawowej została przedłużona o dwa lata i uczniowie będą zdawać egzamin po ukończeniu klasy ósmej.

W roku szkolnym 2017/2018 w Krakowie działało 108 gimnazjów, szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących, w których funkcjonowały oddziały gimnazjalne. Zmniejszyła się liczba tego typu szkół niepublicznych niesamorządowych, a liczba samorządowych i publicznych niesamorządowych pozostała na tym samym poziomie.

W roku szkolnym 2017/2018 z uwagi na brak naboru do klas pierwszych, o 5 670 osób spadła ogólna liczba uczniów szkół, w których funkcjonują oddziały gimnazjalne

TABELA IX.3. INFORMACJE O OGÓLNODOSTĘPNYCH GIMNAZJACH I ODDZIAŁACH GIMNAZJALNYCH FUNKCJONUJĄCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I LICEACH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W LATACH 2015/2016–2017/2018

		2015/2016	2016/2017	2017/2018
Liczba gimnazjów, szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących, w których funkcjonują oddziały gimnazjalne	Ogółem, z tego:	105	109	108
	samorządowe	54	54	54 ¹
	publiczne niesamorządowe	14	14	14 ²
	niepubliczne niesamorządowe	37	41	40 ³
Liczba uczniów	Ogółem, z tego:	17 215	17 644	11 974
	samorządowe	12 258	12 145	8 052
	publiczne niesamorządowe	3 200	3 543	2 449
	niepubliczne niesamorządowe	1 757	1 956	1 473
Liczba oddziałów w szkole	Ogółem, z tego:	746	770	529
	samorządowe	505	501	339
	publiczne niesamorządowe	123	137	94
	niepubliczne niesamorządowe	118	132	96
Średnia liczba dzieci w klasie	Średnia liczba dzieci w klasie	23,08	22,91	22,64
	samorządowe	24,27	24,24	23,75
	publiczne niesamorządowe	26,02	25,86	26,05
	niepubliczne niesamorządowe	14,89	14,82	15,34

Liczba uczniów rozpoczynających naukę w klasach pierwszych	Ogółem, z tego:	5 701	6 250	0
	samorządowe	3 939	4 154	0
	publiczne niesamorządowe	1 129	1 328	0
	niepubliczne niesamorządowe	633	768	0
Liczba klas integracyjnych	samorządowe	65	63	41

¹ w tym 9 gimnazjów dla młodzieży, 1 gimnazjum dla dorosłych (brak naboru), 40 szkół podstawowych z oddziałami gimnazjalnymi, 4 licea ogólnokształcące z oddziałami gimnazjalnymi

² w tym 6 gimnazjów dla młodzieży, 5 szkół podstawowych z oddziałami gimnazjalnymi, 3 licea ogólnokształcące z oddziałami gimnazjalnymi

³ w tym 24 gimnazja dla młodzieży, 5 gimnazjów dla dorosłych (3 oddziały i 37 uczniów), 6 szkół podstawowych z oddziałami gimnazjalnymi, 2 szkoły podstawowe z oddziałami gimnazjalnymi dla dorosłych (2 oddziały i 16 uczniów), 3 licea ogólnokształcące z oddziałami gimnazjalnymi

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 20 kwietnia 2010 roku (Dz. U. nr 156, poz. 1046) egzamin gimnazjalny składa się z:

- części humanistycznej, w której uczniowie rozwiązują dwa zestawy egzaminacyjne: z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz z języka polskiego
- części matematyczno-przyrodniczej, w której uczniowie również rozwiązują dwa zestawy egzaminacyjne – z przedmiotów przyrodniczych oraz z matematyki
- części językowej, w której język obcy zdawany jest na dwóch poziomach: podstawowym i rozszerzonym. Uczniowie zdający egzamin gimnazjalny z języka obcego, którego uczyli się wcześniej w szkole podstawowej, zobowiązani byli pisać test z tego języka na dwóch poziomach, pozostali uczniowie – tylko na poziomie podstawowym

TABELA IX.4. ŚREDNIE WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2017 ROKU (W %)

	Język polski	Historia i WOS	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	Język angielski (poziom podstawowy)
Polska	69	59	47	52	67
Małopolska	72	62	51	55	68
Kraków	77	69	60	62	80

ŹRÓDŁO: CKE.EDU.PL, OKE.KRAKOW.PL

TABELA IX.5. GIMNAZJA Z NAJLEPSZYMI WYNIKAMI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W CZĘŚCI HUMANISTYCZNEJ I MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEJ W 2017 ROKU

Nazwa szkoły	Typ szkoły ¹	Wyniki egzaminu (w %)				Liczba uczniów przystępujących
		język polski	historia i WOS	matematyka	przedmioty przyrodnicze	
Publiczne Gimnazjum nr 52 Ojców Piłsudskich im. ks. S. Konarskiego	p	91	89	91	88	138
Salezjańskie Gimnazjum Publiczne	p	90	90	88	85	148
Gimnazjum Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu	n	92	87	91	82	56
Prywatne Gimnazjum nr 1	n	89	85	83	86	22
Społeczne Gimnazjum nr 1 im. Z. Herberta	n	83	88	87	89	16
Prywatne Gimnazjum nr 8 im. M. Reja	n	89	82	85	82	47
Katolickie Gimnazjum im. Świętej Rodziny z Nazaretu	n	85	85	85	82	90
Gimnazjum z Oddziałem Dwujęzycznym im. P. Michałowskiego TSSP	n	87	87	82	79	26
Gimnazjum nr 2	p	89	85	83	76	172

Prywatne Gimnazjum nr 4 <i>Inspiracja</i>	n	91	85	78	79	19
Prywatne Gimnazjum Akademickie nr 6 im. F. Chopina	n	87	83	86	77	36

¹ p – publiczna, n – niepubliczna z uprawnieniami publicznej

ŹRÓDŁO: www.oke.krakow.pl, WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

TABELA IX.6. GIMNAZJA Z NAJLEPSZYMI WYNIKAMI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W CZĘŚĆ JĘZYKOWEJ – JĘZYK ANGIELSKI PODSTAWOWY W 2017 ROKU

Nazwa szkoły	Typ szkoły ¹	Wynik egzaminu (w %)		Liczba uczniów przystępujących
		j. angielski podstawowy	j. angielski rozszerzony	
Niepubliczne Gimnazjum Embassy International School	n	100	98	3
Spółeczne Gimnazjum nr 1 im. Z. Herberta	n	99	99	16
Prywatne Gimnazjum Brytyjskie	n	100	95	2
Prywatne Gimnazjum Akademickie nr 6 im. F. Chopina	n	99	94	38
Prywatne Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Noblistów Polskich	n	99	93	9
Prywatne Gimnazjum nr 4 <i>Inspiracja</i>	n	100	92	19
Publiczne Gimnazjum nr 52 Ojców Pijarów im. ks. S. Konarskiego	p	99	92	131
Gimnazjum Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu	n	98	91	50
Spółeczne Gimnazjum nr 7 im. J. Słowackiego STO	n	98	91	53
Salezjańskie Gimnazjum Publiczne	n	98	90	144
Prywatne Gimnazjum nr 1 im. Marszałka J. Piłsudskiego	n	99	89	22

¹ p – publiczna, n – niepubliczna z uprawnieniami publicznej

ŹRÓDŁO: www.oke.krakow.pl, WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

Szczegółowe informacje na temat egzaminów w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych znajdują

się na stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie: www.oke.krakow.pl.

IX.3. SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

W związku z reformą systemu oświaty, z dniem 1 września 2017 roku, funkcjonujące do 31 sierpnia 2017 roku jako szkoły ponadgimnazjalne, zasadnicze szkoły zawodowe stały się ponadpodstawowymi branżowymi szkołami I stopnia, a funkcjonujące do 31 sierpnia 2017 roku jako szkoły ponadgimnazjalne szkoły policealne, stały się ponadpodstawowymi szkołami policealnymi. Ponadto 1 września 2019 roku dotychczasowe ponadgimnazjalne trzyletnie licea ogólnokształcące staną się ponadpodstawowymi czteroletnimi liceami ogólnokształcącymi, a dotychczasowe ponadgimnazjalne czteroletnie tech-

nika staną się ponadpodstawowymi pięcioletnimi technikami. Od 1 września 2020 roku w systemie oświaty zaczną też funkcjonować nowy typ szkoły – ponadpodstawowa dwuletnia branżowa szkoła II stopnia, dla absolwentów branżowych szkół I stopnia.

W roku szkolnym 2017/2018 ogólna liczba szkół ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych była większa w porównaniu do poprzedniego roku o 9 szkół (przybyło 7 szkół niesamorządowych i 2 szkoły samorządowe).

TABELA IX.7. LICZBA SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH/PONADPODSTAWOWYCH W LATACH 2015/2016–2017/2018¹

Typ szkoły	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Szkoły samorządowe			
licea ogólnokształcące dla młodzieży	28	29	33
szkoły dla młodzieży kształcące w zawodach	39	38	37
licea ogólnokształcące dla dorosłych	9	8	7
szkoły dla dorosłych kształcące w zawodach	3	3	3
Ogółem ponadgimnazjalne/ponadpodstawowe szkoły samorządowe	79	78	80
Szkoły niesamorządowe			
licea ogólnokształcące dla młodzieży	19	23	26
szkoły dla młodzieży kształcące w zawodach	12	11	11
licea ogólnokształcące dla dorosłych	23	24	25
szkoły dla dorosłych kształcące w zawodach	47	49	52
Ogółem ponadgimnazjalne/ponadpodstawowe szkoły niesamorządowe	101	107	114
Ogółem szkoły ponadgimnazjalne/ponadpodstawowe	180	185	194

¹ uwzględniono szkoły, które wykazują uczniów

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

W roku szkolnym 2017/2018 w szkołach ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych w Krakowie uczyło się 41 697 osób, z czego 63,3% – w szkołach samorządowych

Do liceów ogólnokształcących uczęszczało 19 018 (45,6%) osób, a do szkół zawodowych 22 679 osób, czyli 54,4% wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych.

TABELA IX.8. OGÓLNODOSTĘPNE SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE/PONADPODSTAWOWE – LICZBA UCZNIÓW, ODDZIAŁÓW ORAZ ŚREDNIA LICZEBNOŚĆ ODDZIAŁÓW W LATACH 2016/2017–2017/2018

Typ szkoły	Liczba uczniów		Liczba oddziałów		Średnia liczebność oddziału	
	2016/17	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17	2017/18
Szkoły samorządowe						
licea ogólnokształcące dla młodzieży	13 710	13 620	449	465	30,53	29,29
szkoły dla młodzieży kształcące w zawodach	11 989	11 831	468	458	25,62	25,83
licea ogólnokształcące dla dorosłych	654	636	30	27	21,80	23,56
szkoły dla dorosłych kształcące w zawodach	339	309	13	12	26,08	25,75
Ogółem ponadgimnazjalne/ponadpodstawowe szkoły samorządowe	26 692	26 396	960	962	27,80	27,44
Szkoły niesamorządowe						
licea ogólnokształcące dla młodzieży	2 166	2 521	105	125	20,63	20,17
szkoły dla młodzieży kształcące w zawodach	1 418	1 596	77	93	18,42	17,16
licea ogólnokształcące dla dorosłych	2 224	2 241	97	102	22,93	21,97
szkoły dla młodzieży kształcące w zawodach	8 963	8 943	446	452	20,10	19,79

Ogółem ponadgimnazjalne/ ponadpodstawowe szkoły niesamorządowe	14 771	15 301	725	772	20,37	19,82
Ogółem szkoły ponadgimnazjalne/ ponadpodstawowe	41 463	41 697	1 685	1 734	24,61	24,05

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

TABELA IX.9. OBSZARY KSZTAŁCENIA W SAMORZĄDOWYCH OGÓLNODOSTĘPNYCH SZKOŁACH KSZTAŁCĄCYCH W ZAWODACH W ROKU SZKOLNYM 2017/2018¹

Obszar kształcenia	Liczba uczniów	(w %)
Ogółem, z tego:	12 140	100,00
administracyjno-usługowy (AU)	3 565	29,37
budowlany (BD)	645	5,31
elektryczno-elektroniczny (EE)	4 072	33,54
mechaniczny i górniczo-hutniczy (MG)	1 215	10,01
rolniczo-leśny z ochroną środowiska (RL)	248	2,05
turystyczno-gastronomiczny (TG)	2 295	18,90
medyczno-społeczny (MS)	100	0,82
artystyczny (ST)	0	0,00

¹ z dniem 1 września 2017 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 13 marca 2017 roku w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622 z późn. zm.).

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

W 2017 roku do egzaminu maturalnego przystąpiło 7 167 osób. Z tej liczby 90% zdających pozytywnie zaliczyło egzaminy obowiązkowe.

TABELA IX.10. ZDAWALNOŚĆ MATURY W LATACH 2015–2017¹ (W %)

	2015	2016	2017
Polska	82	85	84
Województwo małopolskie	84	86	87
Kraków	93	90	90

¹ wyniki średnie obliczone dla wszystkich zdających we wszystkich sesjach w danym roku

ŹRÓDŁO: www.cke.edu.pl, www.oke.krakow.pl**TABELA IX.11. ŚREDNIE WYNIKI OBOWIĄZKOWYCH PISEMNYCH EGZAMINÓW MATURALNYCH W KRAKOWIE W 2017 ROKU¹ (W %)**

	j. polski	matematyka	j. angielski	j. niemiecki	j. francuski
Polska	56	54	71	65	78
Województwo małopolskie	58	58	73	69	78
Kraków	61	63	80	82	81

¹ wyniki średnie obliczone dla wszystkich zdających we wszystkich sesjach, jako przedmiot obowiązkowy, na poziomie podstawowym, część pisemną

ŹRÓDŁO: www.oke.krakow.pl

IX.4. SZKOŁY MUZYCZNE

Na mocy porozumienia z ministrem ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Gmina Miejska Kraków jest organem

prowadzącym dla 4 szkół muzycznych działających na terenie miasta.

TABELA IX.12. LICZBA UCZNIÓW W SZKOŁACH MUZYCZNYCH W LATACH 2015/2016–2017/2018

	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia, ul. Basztowa 8	437	429	479
Szkoła Muzyczna I stopnia nr 1, ul. Pilotów 51	394	399	401
Szkoła Muzyczna I i II stopnia, ul. Józefińska 10	547	558	556
Szkoła Muzyczna I stopnia przy SOSW ¹ , ul. Tyniecka 6	124	119	133
Ogółem	1 502	1 505	1 569

¹ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących w Krakowie

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

IX.5. KSZTAŁCENIE SPECJALNE I INTEGRACYJNE

W roku szkolnym 2017/2018 do 8 przedszkoli, 3 oddziałów przedszkolnych, 16 szkół podstawowych, 24 szkół ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych (w tym 3 szkół policealnych) prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków uczęszczało 2 186 dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych (z uwzględnieniem uczniów z niepełnosprawnością

intelektualną w stopniu głębokim, uczestniczących w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych). Ogółem liczba dzieci i uczniów we wszystkich typach placówek specjalnych, w tym prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne inne niż Gmina Miejska Kraków wynosi 2 511.

TABELA IX.13. LICZBA UCZNIÓW, ODDZIAŁÓW ORAZ ŚREDNIA LICZEBNOŚĆ ODDZIAŁÓW W PRZEDSZKOLACH I SZKOŁACH SPECJALNYCH W LATACH 2016/2017–2017/2018

Typ	Liczba uczniów		Liczba oddziałów		Średnia liczebność ¹	
	2016/17	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17	2017/18
Ogółem przedszkola, z tego:	311	304	49	50	4,57	4,64
przedszkola specjalne samorządowe	100	102	24	24	4,17	4,25
przedszkola specjalne przyszpitalne samorządowe	87	72	–	–	–	–
przedszkola specjalne niesamorządowe	124	130	25	26	4,96	5,00
Ogółem szkoły podstawowe, z tego:	699	843	126	164	4,56	4,45
szkoły podstawowe specjalne samorządowe	489	632	102	136	4,79	4,65
szkoły podstawowe specjalne przyszpitalne samorządowe	125	114	–	–	–	–
szkoły podstawowe specjalne niesamorządowe	85	97	24	28	3,54	3,46
Ogółem gimnazja i oddziały gimnazjalne, z tego:	594	456	82	64	6,21	5,78
gimnazja i oddziały gimnazjalne specjalne samorządowe	481	350	75	57	6,41	6,14
gimnazja i oddziały gimnazjalne specjalne przyszpitalne samorządowe	85	86	–	–	–	–
gimnazja i oddziały gimnazjalne specjalne niesamorządowe	28	20	7	7	4,00	2,86
Ogółem licea i szkoły kształcące w zawodach, z tego:	850	802	123	111	6,41	6,68

licea ogólnokształcące specjalne samorządowe	23	28	7	7	3,29	4,00
licea ogólnokształcące specjalne przyszpitalne samorządowe	62	60	–	–	–	–
szkoły kształcące w zawodach specjalne samorządowe	718	661	106	93	6,77	7,11
licea ogólnokształcące specjalne niesamorządowe	23	20	3	3	7,67	6,67
szkoły kształcące w zawodach specjalne niesamorządowe	24	33	7	8	3,43	4,13
Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim uczestniczący w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych – szkoły/placówki samorządowe	87	81	–	–	–	–
Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim uczestniczący w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych – szkoły/placówki niesamorządowe	25	25	–	–	–	–
Ogółem – samorządowe	2 257	2 186	314	317	5,77	5,59
Ogółem – niesamorządowe	309	325	66	72	4,30	4,17
Ogółem	2 566	2 511	380	389	5,50	5,32

¹ obliczono z wyłączeniem uczniów w szkołach przyszpitalnych

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

W roku szkolnym 2017/2018 w 236 oddziałach integracyjnych szkół i przedszkoli samorządowych uczyło się 978 uczniów niepełnosprawnych.

TABELA IX.14. LICZBA ODDZIAŁÓW INTEGRACYJNYCH W PLACÓWKACH SAMORZĄDOWYCH I LICZBA UCZĘSZCZAJĄCYCH DO NICH UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH W LATACH 2015/2016–2017/2018

	Liczba oddziałów	Liczba uczniów niepełnosprawnych	Liczba oddziałów	Liczba uczniów niepełnosprawnych	Liczba oddziałów	Liczba uczniów niepełnosprawnych
		2015/2016		2016/2017		2017/2018
Przedszkola oraz oddziały przedszkolne w SP	36	160	39	172	40	163
Szkoły podstawowe	111	468	113	494	135	573
Gimnazja/ oddziały gimnazjalne w SP ¹	65	270	63	264	41	168
Licea ogólnokształcące	6	26	8	36	9	44
Szkoły kształcące w zawodach	9	27	9	29	11	30
Ogółem	227	951	232	995	236	978

¹ od roku szkolnego 2017/2018 oddziały gimnazjalne w SP

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

IX.6. ZATRUDNIENIE W PLACÓWKACH SAMORZĄDOWYCH

W porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym, w roku 2017/2018 liczba nauczycieli w szkołach samorządowych była większa o 421 osób (292,69 etatu). Przyczynił się do tego przede wszystkim znaczny wzrost liczby nauczycieli zatrudnionych w 8-klasowych szkołach podstawowych, w których funkcjonują oddziały gimnazjalne oraz samodzielnych liceach,

ze względu na przekształcenie 4 gimnazjów w licea, w których funkcjonują oddziały gimnazjalne. Spadek liczby nauczycieli dotyczył przede wszystkim zmian wynikających z nowej sieci szkół, uwzględniającej reformę gimnazjów, reorganizację zespołów szkół integracyjnych oraz zespołów szkół ogólnokształcących prowadzonych przez gminę i powiat.

Liczba nauczycieli ogółem w placówkach samorządowych była większa o 421 osób (293,69 etatu) w porównaniu z poprzednim rokiem

TABELA IX.15. LICZBA NAUCZYCIELI W SAMORZĄDOWYCH PLACÓWKACH WEDŁUG STOPNIA AWANSU ZAWODOWEGO W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Typ placówki	Nauczyciele placówek samorządowych, z tego:				Liczba nauczycieli ogółem	Liczba etatów ogółem
	nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego	nauczyciel kontraktowy	nauczyciel mianowany	nauczyciel dyplomowany		
Ogółem, z tego:	675	2 160	2 416	7 534	12 785	11 287,66
samorządowe przedszkola samodzielne	102	381	491	825	1 799	1 535,55
szkoły podstawowe samodzielne	273	780	725	2 626	4 404	3 930,58
zespoły szkół sportowych	4	13	35	109	161	153,48
zespoły szkół ogólnokształcących (gmina – p+sp)	55	196	136	384	771	694,38
zespoły szkół ogólnokształcących (powiat – lo+sp i lo+g)	18	39	52	269	378	317,09
zespół szkół integracyjnych	6	29	47	71	153	147,47
licea ogólnokształcące samodzielne	36	170	169	858	1 233	1 084,85
zespoły szkół zawodowych	50	195	232	955	1 432	1 260,08
centra kształcenia	7	17	25	60	109	93,86
szkoły muzyczne	32	62	110	126	330	258,41
zespoły szkół specjalnych	26	47	74	284	431	399,64
specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	29	114	168	499	810	768,32
zespół placówek resocjalizacyjno-socjoterapeutycznych	3	11	9	35	58	49,61
poradnie psychologiczno-pedagogiczne	11	57	38	161	267	245,65
bursy szkół ponadpodstawowych	0	4	7	19	30	29,20
szkolne schronisko młodzieżowe	0	0	0	1	1	1,00
placówki sportowo-rekreacyjne	9	12	18	79	118	94,27
młodzieżowe domy kultury	14	33	80	173	300	224,22

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

TABELA IX.16. PRACOWNICY ADMINISTRACJI I OBSŁUGI W SAMORZĄDOWYCH PLACÓWKACH W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Typ placówki	Liczba placówek (jednostek organizacyjnych)	Liczba zatrudnionych w osobach	Liczba zatrudnionych w etatach
Szkoły i placówki ogółem, z tego:	318	4 422	3 761,08
samorządowe przedszkola	109	1 467	1 288,49
szkoły podstawowe	90	950	759,39
zespoły szkół sportowych	2	32	29,80
zespoły szkół ogólnokształcących (gmina – p+sp)	14	303	264,75
zespoły szkół ogólnokształcących (powiat – lo+sp i lo+g)	10	109	86,22

zespoły szkół integracyjnych	1	37	37,00
licea ogólnokształcące samodzielne	21	255	216,40
zespoły szkół zawodowych	24	365	330,60
centra kształcenia	2	37	33,07
szkoły muzyczne	3	44	33,65
zespoły szkół specjalnych	7	105	89,00
specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	8	234	209,89
Zespół placówek resocjalizacyjno-socjoterapeutycznych	1	25	20,66
poradnie psychologiczno-pedagogiczne	8	60	40,91
bursy szkół ponadpodstawowych	3	38	32,85
szkolne schronisko młodzieżowe	1	33	26,00
placówki sportowo-rekreacyjne	3	121	104,18
młodzieżowe domy kultury	11	207	158,22
Zespół Ekonomiki Oświaty	1	285	278,63
Ogółem	319	4 707	4 039,71

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

TABELA IX.17. ŚREDNIA MIESIĘCZNA PŁACA BRUTTO W POSZCZEGÓLNYCH TYPAH SAMORZĄDOWYCH PLACÓWEK W LATACH 2015–2017 (W PLN)

	2015	2016	2017
Przedszkola	3 170,49	3 201,79	3 203,15
Szkoły podstawowe i gimnazja	3 598,44	3 819,56	3 806,65
Szkoły ponadgimnazjalne	3 935,26	4 026,97	4 042,53
Bursy i internaty	3 277,22	2 979,76	3 361,82
Placówki wychowania pozaszkolnego	3 412,04	3 515,04	3 682,63
Szkoły muzyczne	3 732,85	3 698,11	3 853,14
Szkoły i placówki specjalne	5 114,16	4 332,70	4 881,31
Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	3 796,40	3 607,94	3 653,51
Zespół Ekonomiki Oświaty	3 983,29	4 154,63	5 226,98

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

IX.7. NAUCZANIE JĘZYKÓW OBCYCH

Najczęściej nauczany językiem obcym w krakowskich szkołach samorządowych był język angielski, którego w trybie

obowiązkowym uczyło się około 88,7 tys. osób oraz język niemiecki, obowiązkowy dla ponad 21 tys. uczniów.

TABELA IX.18. NAUCZANIE JĘZYKÓW OBCYCH W RÓŻNYCH TYPAH SZKÓŁ SAMORZĄDOWYCH W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

	angielski		francuski		hiszpański		niemiecki		rosyjski		włoski		łacina	
	o	d	o	d	o	d	o	d	o	d	o	d	o	d
Przedszkola i oddziały przedszkolne w SP	15 167	2 370	145	69			0	30			145	0		
Szkoły podstawowe	39 363	18	720	39	1 408	253	3 233	855	35	70	144	0		
Gimnazja	8 087	163	1 064	160	1 285	168	4 583	611	53	23	115	65		
Licea ogólnokształcące	13 803	372	2 041	154	2 498	372	5 547	424	906	66	1 458	40	182	0
Szkoły zawodowe	12 284	0	646	284	0	61	7 738	773	600	116				
Ogółem	88 704	2 923	4 616	706	5 191	854	21 101	2 693	1 594	275	1 862	105	182	0

o – obowiązkowy, d – dodatkowy

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

TABELA IX.19. ODDZIAŁY DWUJĘZYCZNE I LICZBA UCZNIÓW W KRAKOWSKICH SZKOŁACH SAMORZĄDOWYCH I NIESAMORZĄDOWYCH W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Szkoła	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Język wykładowy
Szkoła Podstawowa nr 33	1	27	hiszpański
Szkoła Podstawowa nr 33	1,68	46	angielski
Szkoła Podstawowa nr 33	0,32	9	francuski
Szkoła Podstawowa nr 33 – oddziały gimnazjum	2	62	hiszpański
Szkoła Podstawowa nr 39	1	18	angielski
Szkoła Podstawowa nr 39 – oddziały gimnazjum	2	41	hiszpański
Szkoła Podstawowa nr 35 (ZSO 7)	1	28	francuski
Szkoła Podstawowa nr 35 – oddziały gimnazjum (ZSO 7)	4	98	francuski
Szkoła Podstawowa nr 68 (ZS-P 2)	1	24	angielski
Szkoła Podstawowa nr 68 – oddziały gimnazjum (ZS-P 2)	2	43	angielski
VI Liceum Ogólnokształcące	9	264	angielski
VI Liceum Ogólnokształcące	5	138	hiszpański
XVII Liceum Ogólnokształcące (ZSO 7)	3	86	francuski
XLI Liceum Ogólnokształcące – oddział gimnazjum	1	26	hiszpański
XLIV Liceum Ogólnokształcące – oddział gimnazjum	1	32	hiszpański
Międzykulturowa Szkoła Podstawowa Otwarty Świat	2	32	angielski
Prywatna Szkoła Podstawowa „Academos”	1	20	angielski
Prywatna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 2 im. Noblistów Polskich	1	8	angielski
Szkoła Podstawowa z Oddziałem Dwujęzycznym im. Piotra Michałowskiego TSSP	3	39	angielski
Gimnazjum z Oddziałem Dwujęzycznym im. P. Michałowskiego TSSP w Krakowie	3	47	angielski
Prywatne Gimnazjum Akademickie nr 6	4,5	84	angielski
Prywatne Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 2 im. Noblistów Polskich	2	30	angielski
Liceum Ogólnokształcące z Oddziałem Dwujęzycznym im. P. Michałowskiego TSSP	3	26	angielski

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

IX.8. SZKOLNA BAZA SPORTOWA

W 2017 roku zostały oddane do użytku lub zmodernizowane następujące obiekty sportowe przy placówkach edukacyjnych:

- Szkolne Centrum Sportu i Kultury przy VII Liceum Ogólnokształcącym ul. S. Skarbińskiego 5, o powierzchni użytkowej 1 569,4 m², składające się z sali sportowej z areną do gry o wymiarach 28 x 15 m i trybuną na 122 miejsca, salki gimnastycznej o powierzchni 71 m², 4 salek do ćwiczeń, magazynów oraz zaplecza technicznego, sanitarnego i szatniowego
- boiska przyszkolne przy Szkołach Podstawowych nr: 50 ul. Katowicka 28 (poliuretanowa nawierzchnia), 58 ul. S. Pigonia 2 (boisko wielofunkcyjne o wymiarach 30 x 29 m zawierające boisko do koszykówki i siatkówki), 117 ul. J. Kurczaba 15 (modernizacja boiska do piłki nożnej o wymiarach 42,42 x 21,92 m), 138 ul. K. Wierzyńskiego 3 (boisko do piłki nożnej o wymiarach 42 x 22 m o nawierzchni ze sztucznej trawy, boisko o wymiarach 31,10 x 19,10 m i nawierzchni poliuretanowej do siatkówki i koszykówki), Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 53 ul. Stawowa 179 (boisko wielofunkcyjne o wymiarach 42 x 22 m zawierające boisko do piłki ręcznej/nożnej, 2 boiska do koszykówki, 2 boiska do siatkówki oraz boisko wielofunkcyjne o wymiarach 14 x 25 m zawierające boisko do koszykówki i siatkówki), Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 ul. Miodowa 36 (wymiana nawierzchni z bitumicznej na poliuretanową), Zespół Szkół Poligraficzno-Medialnych os. Tysiąclecia 38 (wymiana nawierzchni boisk z bitumicznej na poliuretanową – boisko do piłki ręcznej/nożnej o wymiarach 42 x 23 m i boisko do siatkówki o wymiarach 14 x 22 m)
- inne obiekty sportowe wykonane lub zmodernizowane przy placówkach edukacyjnych:
 - Szkoła Podstawowa nr 138, ul. K. Wierzyńskiego 3 – siłownia zewnętrzna
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 53, ul. Stawowa 179 – skocznia do skoku w dal, bieżnia trzytorowa
 - Szkoła Podstawowa nr 58, ul. S. Pigonia 2 – skocznia do skoku w dal, bieżnia poliuretanowa czterotorowa
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 11, ul. Aleksandry 17 – rekreacyjny plac sportowy o nawierzchni poliuretanowej (pole gry 15 x 13 m)
 - Szkoła Podstawowa nr 50, ul. Katowicka 28 – bieżnia i skocznia w dal
 - Szkoła Podstawowa nr 117, ul. J. Kurczaba 15 – bieżnia czterotorowa o nawierzchni syntetycznej oraz skocznia w dal

IX.9. PORADNIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE

W 2017 roku Gmina Miejska Kraków prowadziła 4 poradnie psychologiczno-pedagogiczne rejonowe i 4 specjalistyczne. Ponadto do Ewidencji Szkół i Placówek Niepublicznych

prowadzonej przez Prezydenta Miasta Krakowa wpisanych jest 19 poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym 7 specjalistycznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

TABELA IX.20. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI SAMORZĄDOWYCH PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNYCH W LATACH 2014/2015–2016/2017

		2014/2015	2015/2016	2016/2017
Liczba samorządowych poradni psychologiczno-pedagogicznych		8	8	8
Zatrudnienie – liczba osób ¹ zatrudnionych w poradniach	Ogółem	260	270	279
	psychologowie	144	151	152
	pedagodzy	70	70	69
	logopedzi	39	43	48
	pozostali ²	7	6	10
Liczba porad psychologicznych		14 777	14 632	12 910
Liczba porad pedagogicznych		6 856	6 636	5 779

¹ jedna osoba może zajmować więcej niż jedno stanowisko, ze względu na zakres obowiązków, jakie pełni

² zmiana sposobu wykazywania danych (uwzględniono doradców zawodowych, metodycznych i rehabilitantów – bez stanowisk kierowniczych)

TABELA IX.21. FORMY POMOCY UDZIELANEJ PRZEZ PORADNIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE – LICZBA UCZNIÓW OBJĘTYCH POMOCĄ W LATACH 2014/2015–2016/2017

	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub przygotowania przedszkolnego	932	1 103	1 165
Przyspieszenie obowiązku szkolnego	4	8	18
Odroczenie obowiązku szkolnego	3 100	209	143
Dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia (szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne)	5 022	5 372	3 960
Opinia o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju ¹	330	413	444
Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne ²	2 575	2 599	1 673
Terapia logopedyczna ²	4 931	5 399	4 149
Zajęcia grupowe aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu ²	7 588	8 743	7 888
Zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach ¹	10 864	13 858	12 392
Terapia psychologiczna, w tym psychoterapia ¹	2 051	2 227	1 815

¹ zmiana zakresu danych² zmiana sposobu wykazywania danych

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

IX.10. PLACÓWKI OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZE

W roku szkolnym 2017/2018 Gmina Miejska Kraków prowadziła, podobnie jak w roku poprzednim, 11 młodzieżowych domów kultury, Szkolne Schronisko Młodzieżowe z filią w Zakopanem oraz 3 placówki sportowo-rekreacyjne (2 młodzieżowe ośrodki sportowe i Krakowski Szkolny Ośrodek

Sportowy). 1 września 2017 roku rozpoczęła działalność Filia Centrum Młodzieży im. dr. Henryka Jordana w Krakowie, pod nazwą: Centrum Młodzieży im. dr. Henryka Jordana w Krakowie – Filia nr 2 w Gołkowicach Górnych.

TABELA IX.22. FORMY ZAJĘĆ ORAZ UCZESTNICY W PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH W ROKU SZKOLNYM 2016/2017

Rodzaje zajęć	Formy stałe		Formy okresowe i okazjonalne	
	Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników
Młodzieżowe domy kultury				
informatyczne	24	380	4	226
techniczne	6	84	18	1 145
przedmiotowe	154	2 392	93	4 316
artystyczne	623	9 232	508	52 447
sportowe	180	2 526	96	4 578
turystyczno-krajoznawcze	9	191	290	11 129
inne	70	1 145	166	25 500
Placówki sportowo-rekreacyjne	1 092	16 851	70	31 909

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

IX.11. WYDATKI Z BUDŻETU MIASTA KRAKOWA NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE

W 2017 roku wydatki na oświatę i wychowanie były wyższe niż w roku poprzednim o ponad 29,6 mln PLN. Spadł natomiast udział wydatków na oświatę i wychowanie w całkowitych wydatkach budżetu miasta – z 30,08% do 28,59%.

Wydatki na oświatę i wychowanie
wyniosły 1,43 mld PLN i były wyższe niż w roku poprzednim o ponad 29,6 mln PLN i stanowiły 28,59% budżetu miasta Krakowa

TABELA IX.23. WYDATKI NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE W LATACH 2015–2017

	2015		2016		2017	
	(w PLN)	(w %)	(w PLN)	(w %)	(w PLN)	(w %)
Wydatki budżetu miasta Krakowa, w tym:	4 213 940 360	100	4 668 153 875	100	5 014 847 758	100
wydatki na oświatę i wychowanie ¹	1 314 156 823	31,19	1 403 969 676	30,08	1 433 596 884	28,59

¹ suma wydatków ujętych w działach: 801 (Oświata i wychowanie) i 854 (Edukacyjna opieka wychowawcza)

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

TABELA IX.24. WYDATKI Z BUDŻETU MIASTA W POSZCZEGÓLNYCH TYPAH PLACÓWEK W LATACH 2016–2017

	2016		2017	
	(w PLN)	(w %)	(w PLN)	(w %)
Wydatki na oświatę i wychowanie ogółem, z tego:	1 403 969 676	100	1 433 596 884	100
przedszkola	306 764 852	21,85	315 209 151	21,99
szkoły podstawowe i gimnazja	466 493 892	33,23	479 499 929	33,45
szkoły ponadgimnazjalne	272 582 019	19,41	271 508 878	18,94
bursy i internaty	19 653 826	1,40	20 006 456	1,40
placówki wychowania pozaszkolnego	42 982 638	3,06	40 984 502	2,86
szkoły artystyczne	19 512 849	1,39	23 027 089	1,60
szkoły i placówki specjalne	186 696 423	13,30	196 857 126	13,73
poradnie psychologiczno-pedagogiczne	17 166 683	1,22	17 499 320	1,22
Zespół Ekonomiki Oświaty	16 696 685	1,19	– ¹	– ¹
inne	55 419 809	3,95	69 004 433	4,81

¹ Zespół Ekonomiki Oświaty od 1.01.2017 roku działa na podstawie Ustawy o samorządzie gminnym: art. 10a i 10b, ust. 1 i 2, oraz Ustawy o samorządzie powiatowym: art. 6a i 6b, ust. 1 i 2, a jego wydatki klasyfikowane są w dziale 750 w rozdziale 75085

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

TABELA IX.25. WYDATKI NA INWESTYCJE W OŚWIECIE I WYCHOWANIU W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Wydatki na inwestycje w oświacie i wychowaniu (w PLN)	31 876 508	35 021 430	37 483 263
Udział wydatków na inwestycje w wydatkach na oświatę i wychowanie ogółem (w %)	2,43	2,49	5,96

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

TABELA IX.26. WYDATKI Z BUDŻETU MIASTA NA INWESTYCJE W POSZCZEGÓLNYCH TYPAH PLACÓWEK W LATACH 2016–2017

	2016		2017	
	(w PLN)	(w %)	(w PLN)	(w %)
Wydatki inwestycyjne na oświatę i wychowanie ogółem, z tego:	35 021 430	100	37 483 263	100
przedszkola	13 281 535	37,92	7 853 096	20,95
szkoły podstawowe i gimnazja	5 527 421	15,78	2 310 053	6,16
szkoły ponadgimnazjalne	2 343 996	6,69	564 991	1,51
bursy i internaty	53 508	0,15	37 568	0,10
placówki wychowania pozaszkolnego	3 749 964	10,71	1 560 165	4,16
szkoły artystyczne	226 727	0,65	2 843 565	7,59
szkoły i placówki specjalne	2 705 834	7,73	3 021 267	8,06
poradnie psychologiczno-pedagogiczne	0	0	0	0
inne	7 132 445	20,37	19 292 558	51,47

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ EDUKACJI UMK

X.
MIESZKALNICTWO

X.1. RYNEK MIESZKANIOWY

Rok 2017 był kolejnym, w którym wzrosła – w stosunku do roku poprzedniego – liczba mieszkań oddanych do użytku. W 2017 roku oddano do użytku w Krakowie o 1 700 mieszkań więcej

niż rok wcześniej. Najwięcej, bo ponad 90% nowych mieszkań, przeznaczonych było na sprzedaż lub wynajem.

TABELA X.1. MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU W LATACH 2016–2017 WEDŁUG RODZAJU WŁASNOŚCI

Rodzaj własności	Mieszkania oddane do użytku		Powierzchnia oddanych mieszkań (w m ²)		Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (w m ²)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Ogółem, z tego:	9 363	11 063	537 953	619 826	57,5	56,0
indywidualne	1 229	906	114 941	99 588	93,5	109,9
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	7 972	10 024	415 277	513 350	52,1	51,2
spółdzielcze	112	133	5 560	6 888	49,6	51,8
komunalne	48	–	2 010	–	41,9	–
zakładowe	2	–	165	–	82,5	–

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

**Oddano do użytku 11 063 mieszkania
i rozpoczęto budowę 8,1 tys. kolejnych**

TABELA X.2. ZASOBY MIESZKANIOWE W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba mieszkań (w tys.)	359,9	369,2	380,1
Liczba izb (w tys.)	1 138,7	1 162,8	1 191,4
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w mln m ²)	20,8	21,3	21,9
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (w m ²)	57,7	57,7	57,7

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA X.3. WSKAŹNIKI MIESZKANIOWE DLA KRAKOWA W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,67	0,66	0,64
Przeciętna liczba osób w 1 mieszkaniu	2,11	2,07	2,02
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (w m ²)	27,3	27,8	28,6
Liczba mieszkań na 1 000 mieszkańców	480	482	495,3

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA X.4. LICZBA MIESZKAŃ, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO I NA KTÓRYCH BUDOWĘ WYDANO POZWOLENIE W LATACH 2016–2017

Rodzaj własności	2016		2017	
	Rozpoczęte budowy	Wydane pozwolenia	Rozpoczęte budowy	Wydane pozwolenia
Ogółem, w tym:	8 054	9 646	10 582	12 889
indywidualna	820	615	1 164	766
spółdzielcza	35	0	648	–
komunalna	47	0	373	–
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	7 152	9 031	8 397	12 123

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA X.5. ŚREDNIA CENA 1 M² NA RYNKU PIERWOTNYM W 2017 ROKU (W PLN)

Nazwa dzielnicy (numer)	Rynek pierwotny
Stare Miasto (I)	14 200
Grzegórzki (II)	8 200
Prądnik Czerwony (III)	6 600
Prądnik Biały (IV)	6 400
Krowodrza (V)	7 900
Bronowice (VI)	8 000
Zwierzyniec (VII)	9 100
Dębniki (VIII)	7 200
Łagiewniki-Borek Fałęcki (IX)	6 400
Swoszowice (X)	5 200
Podgórze Duchackie (XI)	6 000
Bieżanów-Prokocim (XII)	6 000
Podgórze (XIII)	6 700
Czyżyny (XIV)	5 800
Mistrzejowice (XV)	6 000
Bieńczyce (XVI)	5 800
Wzgórza Krzesławickie (XVII)	5 800
Nowa Huta (XVIII)	6 000

ŹRÓDŁO: INSTYTUT ANALIZ MONITOR RYNKU NIERUCHOMOŚCI – MRN.PL W: KRAKOWSKI RYNEK NIERUCHOMOŚCI 2017, WYD. UMK

Najwyższą średnią cenę 1 m² mieszkania
odnotowano w dzielnicach: Stare Miasto,
Zwierzyniec i Grzegórzki

X.2. ZASÓB MIESZKANIOWY GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

Szczegółowe informacje na temat mieszkaniowego zasobu gminy zawarte są w *Raportach z gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kraków oraz zasobem tymczasowych*

pomieszczeń opublikowanych na stronie internetowej www.bip.krakow.pl w części Rozwój miasta/ Raporty.

TABELA X.6. STRUKTURA ZASOBU MIESZKANIOWEGO GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Lokale w ramach zasobu mieszkaniowego ogółem, w tym:	16 630	15 985	15 353
lokale mieszkalne w budynkach w zarządzie ZBK, z tego:	3 125	2 961	2 956
w budynkach stanowiących własność Miasta	2 818	2 712	2 715
w samoistnym posiadaniu GMK	307	249	241
lokale mieszkalne w budynkach poza zarządem ZBK, z tego:	13 505	13 024	12 397
w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem GMK w zarządzie wspólnot mieszkaniowych, w budynkach spółdzielni mieszkaniowych oraz w budynkach zarządzanych przez inne podmioty, w których ZBK pełni rolę wynajmującego	13 300	12 823	12 218
pozostające w zarządzie jednostek oświatowych, w dyspozycji Krakowskiego Szkolnego Ośrodka Sportowego oraz w budynku Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych	124	122	103
pozostające w zarządzie miejskich szpitali specjalistycznych i żłobka	28	28	28
stanowiące własność jednoosobowych spółek z udziałem GMK	53	51	48

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ MIESZKALNICTWA UMK, RAPORT Z GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW ORAZ ZASOBEM TYMCZASOWYCH POMIESZCZEŃ

Zmniejszenie, w stosunku do 2016 roku, liczby lokali pozostających w zarządzie jednostek oświatowych, spowodowane było przeznaczeniem ich na działalność statutową szkół i wyłączeniem z mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kraków.

Gmina Miejska Kraków posiadała w swoim zasobie 15 353 lokale, mniej o 632 w stosunku do poprzedniego roku

TABELA X.7. POWIERZCHNIA MIESZKANIOWEGO ZASOBU GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W LATACH 2015–2017 (W M²)

	2015	2016	2017
Powierzchnia ogółem, w tym:	694 220,37	674 666,77	641 247,20
lokali mieszkalnych w budynkach stanowiących własność GMK ¹ , w zarządzie ZBK	126 982,75	122 368,67	118 459,92
lokali mieszkalnych w budynkach poza zarządem ZBK, z tego:	567 237,62	552 298,10	522 787,28
w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem GMK w zarządzie wspólnot mieszkaniowych	557 406,37	542 462,61	514 298,28
pozostających w zarządzie placówek oświatowych i Krakowskiego Szkolnego Ośrodka Sportowego	5 593,62	5 727,42	4 657,77 ²
pozostających w zarządzie miejskich szpitali i żłobka	1 547,65	1 547,65	1 547,65
stanowiących własność jednoosobowych spółek z udziałem GMK	2 689,98	2 560,42	2 283,58

¹ nie wliczono lokali w samoistnym posiadaniu Gminy Miejskiej Kraków

² bez 2 lokali w budynku Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ MIESZKALNICTWA UMK, ZARZĄD BUDYNKÓW KOMUNALNYCH W KRAKOWIE

X.2.1. POZYSKIWANIE I SPRZEDAŻ LOKALI

TABELA X.8. LOKALE MIESZKALNE POZYSKANE PRZEZ GMINĘ MIEJSKĄ KRAKÓW W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Lokale mieszkalne pozyskane ogółem, z tego w wyniku:	419	551	458
zakup mieszkań przez GMK	65	18	8
budowy mieszkań przez GMK	0	48	0
przebudowy, adaptacji budynków, lokali użytkowych lub wolnych powierzchni o funkcji niemieszkalnej	0	21	0
zniesienia współwłasności nieruchomości, komunalizacji	0	0	22
pozyskania do zasobu m.in. w wyniku zamiany ¹	0	36	0
przejmowania budynków zakładowych	0	0	12
spadkobrania	8	2	1
naturalnego ruchu ludności, z tego:	346	426	415
wyremontowane ze środków GMK	178	300	298
wyremontowane bez udziału środków GMK (zawarte porozumienia)	168	126	117

¹ w tym lokale przeznaczone do zbycia na rzecz najemców

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ MIESZKALNICTWA UMK, ZARZĄD BUDYNKÓW KOMUNALNYCH W KRAKOWIE

W 2017 roku Gmina Miejska Kraków prowadziła działania związane z realizacją budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego:

- ul. J.K. Przyzby i Zalesie (I etap budowy – 179 lokali mieszkalnych, 2 usługowe), środki wydane na ten cel w 2017 roku – 7 776 174 PLN
- ul. M. Wańkowicza (etap składania dokumentacji projektowej)
- ul. A. Fredry (etap przetargowy), środki wydane na ten cel w 2017 roku – 13 551 PLN

Sprzedaż lokali z zasobu mieszkaniowego Gminy Miejskiej Kraków w 2017 roku:

- zawarto 527 umów sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców (tryb bezprzetargowy)
- sprzedano 22 lokale mieszkalne (przetarg ustny nieograniczony)
- sprzedano 1 strych do adaptacji (przetarg ustny nieograniczony)
- sprzedano 3 nieruchomości zabudowane budynkami do remontu

X.2.2. ZASÓB MIESZKANIOWY ZARZĄDZANY PRZEZ ZARZĄD BUDYNKÓW KOMUNALNYCH W KRAKOWIE (ZBK)

ZBK zarządzał 586 budynkami

TABELA X.9. STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA BUDYNKÓW W ZARZĄDZIE ZBK W LATACH 2016–2017

Własność	2016		2017	
	Budynki mieszkalne	Budynki użytkowe	Budynki mieszkalne	Budynki użytkowe
Budynki w zarządzie ZBK, z tego:	290	315	282	304
własność GMK i/lub Skarbu Państwa	192	291	190	289
własność prywatna	41	9	35	7
współwłasność (GMK, własność prywatna)	57	15	57	8

ŹRÓDŁO: ZARZĄD BUDYNKÓW KOMUNALNYCH W KRAKOWIE

TABELA X.10. STRUKTURA WIEKOWA BUDYNKÓW W ZARZĄDZIE ZBK W 2017 ROKU

Data wybudowania	2017	
	Liczba	Udział (w %)
przed 1900	133	22,7
1900–1945	174	29,69
1946–1990	245	41,81
1991–1999	1	0,17
2000–2010	26	4,44
2011–2017	7	1,19
Ogółem	586	100

ŹRÓDŁO: ZARZĄD BUDYNKÓW KOMUNALNYCH W KRAKOWIE

Zmniejszanie liczby budynków w zarządzie ZBK, w tym również tych najstarszych, jest głównie wynikiem: zwrotu nieruchomości prywatnym właścicielom, przekazywania zarządu

budynkami wspólnotom w związku z wykupem lokali przez najemców oraz sprzedaży przez Gminę Miejską Kraków całych budynków.

X.2.2.1. CZYNSZE W BUDYNKACH KOMUNALNYCH

TABELA X.11. CZYNSZE W BUDYNKACH KOMUNALNYCH W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Średnia stawka czynszu komunalnego, według przypisu (w PLN/m ² /miesiąc)	5,80	5,62	5,47
Minimalna i maksymalna stawka czynszu komunalnego (w PLN/m ² /miesiąc)	3,08–7,87	3,08–7,87	3,08–7,87
Stawka czynszu socjalnego (w PLN/m ² /miesiąc)	1,54	1,54	1,54
Średnia wartość wskaźnika ¹ (w PLN)	4 709	4 767	4 820
Minimalna i maksymalna wysokość 3% wartości odtworzeniowej lokalu w skali roku, obliczona na podstawie wskaźnika ¹ (w PLN/miesiąc)	min:11,43 max:12,04	min: 11,77 max: 12,08	min: 11,83 max: 12,46

¹ wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych dla miasta Krakowa oraz województwa małopolskiego, ogłaszany przez Wojewodę Małopolskiego na okres 6 miesięcy

ŹRÓDŁO: ZARZĄD BUDYNKÓW KOMUNALNYCH W KRAKOWIE

Średnia miesięczna stawka czynszu komunalnego w 2017 roku była najniższa w stosunku do lat poprzednich i wyniosła 5,47 PLN/m²

TABELA X.12. LOKALE WYNAJMOVANE ZA CZYNSZ SOCJALNY W RAMACH MIESZKANIOWEGO ZASOBU GMK W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Mieszkaniowy zasób GMK ogółem, w tym:	16 630	15 926	15 174
lokale wynajmowane za czynsz socjalny	2 033	2 324	2 725

ŹRÓDŁO: ZARZĄD BUDYNKÓW KOMUNALNYCH W KRAKOWIE

TABELA X.13. ZALEGŁOŚCI ORAZ ŚCIĄGALNOŚĆ ZALEGŁOŚCI CZYNSZOWYCH W KOMUNALNYCH LOKALACH MIESZKALNYCH W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Zaległości z tytułu czynszów i opłat za media (w tys. PLN)	224 712	232 543	240 149
Ściągalność należności czynszowych (w %)	88,51	91,90	93,34

ŹRÓDŁO: ZARZĄD BUDYNKÓW KOMUNALNYCH W KRAKOWIE

X.2.2.2. REMONTY W BUDYNKACH I LOKALACH KOMUNALNYCH

W 2017 roku wydatki Zarządu Budynków Komunalnych w Krakowie na realizację bieżących prac remontowych w mieszkaniowym zasobie gminy wyniosły 8 900 209 PLN,

a na realizację zadań o charakterze inwestycyjnym – 3 198 707 PLN.

TABELA X.14. WYDATKI NA REMONTY BIEŻĄCE ORAZ INWESTYCYJNE BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKANIOWEGO ZASOBU GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Wydatki ogółem (w tys. PLN)	9 707	16 115	12 099

ŹRÓDŁO: RAPORT Z GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW ORAZ ZASOBEM TYMCZASOWYCH POMIESZCZEŃ

TABELA X.15. OCENA AKTUALNEGO STANU TECHNICZNEGO BUDYNKÓW POZOSTAJĄCYCH W ZARZĄDZIE ZBK W LATACH 2015–2017 (W %)

Stan techniczny budynków	2015	2016	2017
Zły	22	21	19,4
Średni	47	53	52,2
Dobry	31	26	28,4

ŹRÓDŁO: RAPORT Z GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW ORAZ ZASOBEM TYMCZASOWYCH POMIESZCZEŃ

TABELA X.16. REMONTY ORAZ ROZBIÓRKI BUDYNKÓW W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Budynki wymagające remontów	2 001	1 822	1 029
Nakazy rozbiórek budynków, w tym:	56	64	69
budynków mieszkalnych, w tym:	9	15	11
tzw. samowole budowlane	7	13	4
Rozbiórki budynków, w tym:	32	19	18
budynków mieszkalnych	0	2	2

ŹRÓDŁO: POWIATOWY INSPEKTORAT NADZORU BUDOWLANEGO W KRAKOWIE

X.2.3. POMOC MIESZKANIOWA GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

TABELA X.17. LICZBA WNIOSKODAWCÓW OCZEKUJĄCYCH NA POMOC MIESZKANIOWĄ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba wnioskodawców ogółem, z tego:	565	477	507
na ostatecznych listach mieszkaniowych, z tego:	196	400	250
lista z nadmiernego zagęszczenia	33	59	24
lista ze względów społecznych	55	175	127
lista z warunków niemieszkalnych	24	31	14
lista wychowanków domów dziecka	39	74	28
lista wypowiedzeń	22	32	14
lista pierwszeństwa	–	4	3
lista zamian z urzędu	23	25	40
których wnioski zostały wstępnie pozytywnie zweryfikowane	369	77	257

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ MIESZKALNICTWA UMK

TABELA X.18. LICZBA WNIOSKÓW O POMOC MIESZKANIOWĄ POZYTYWNE ZWERYFIKOWANYCH W LATACH 2015–2017

Powód złożenia wniosku	2015	2016	2017
Ogółem, z tego:	121	177	180
nadmierne zagęszczenie	19	21	11
względy społeczne	21	73	97
warunki niemieszkalne	19	12	18
wychowankowie domów dziecka	25	25	26
wypowiedzenia ¹	21	24	10
zamiany z urzędu	16	22	18

¹ na podstawie art.11 ust. 2 pkt. 2 oraz art. 11 ust. 5 Ustawy z 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, z późn. zm.

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ MIESZKALNICTWA UMK

Status lokali socjalnych miało 3 521 mieszkań

TABELA X.19. LICZBA ROZPATRZONYCH WNIOSKÓW O PRYZNANIE LOKALU SOCJALNEGO ORAZ LOKALU ZAMIENNEGO W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba zarejestrowanych wyroków prawomocnych orzekających eksmisję z prawem do lokalu socjalnego	297	219	193
Liczba zarejestrowanych wyroków prawomocnych orzekających eksmisję bez prawa do lokalu socjalnego	206	156	120
Liczba rozpatrzonych wniosków o lokal zamienny	46	65	39

ŹRÓDŁO: RAPORT Z GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW ORAZ ZASOBEM TYMCZASOWYCH POMIESZCZEŃ

TABELA X.20. SKIEROWANIA DO ZAWARCIA UMOWY NAJMU WYDANE PRZEZ GMINĘ MIEJSKĄ KRAKÓW W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba skierowań do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego z tytułu realizacji prawomocnych wyroków eksmisyjnych	554	515	599
Liczba skierowań do zawarcia umowy najmu tymczasowego pomieszczenia w ramach realizacji wyroków eksmisyjnych bez prawa do lokalu socjalnego	28	14	12
Liczba skierowań do zawarcia umowy najmu lokalu zamiennego	14	47	32

ŹRÓDŁO: RAPORT Z GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW ORAZ ZASOBEM TYMCZASOWYCH POMIESZCZEŃ

TABELA X.21. NAJEM LOKALI MIESZKALNYCH Z ZASOBÓW TBS (WYBUDOWANYCH PRZY WSPÓŁUDZIALE FINANSOWYM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W LATACH 2015–2017)

	2015	2016	2017
Liczba gospodarstw domowych ubiegających się o mieszkanie z zasobów TBS	27	22	22
Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały mieszkanie z zasobów TBS	13	22	15

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ MIESZKALNICTWA UMK

TABELA X.22. DODATKI MIESZKANIOWE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba wypłaconych dodatków	82 109	77 467	70 976
Kwota wypłaconych dodatków (w tys. PLN)	19 977	18 606	16 778
Średnia wysokość dodatku (w PLN)	243	240	236

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH UMK

Potrzebującym wypłacono 16,8 mln
dodatków mieszkaniowych oraz 3,7 mln PLN
zasiłków mieszkaniowych

TABELA X.23. ZASIŁKI MIESZKANIOWE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba wypłaconych zasiłków celowych z przeznaczeniem na wydatki mieszkaniowe	22 074	22 262	24 538
Kwota wypłaconych zasiłków celowych z przeznaczeniem na wydatki mieszkaniowe (w tys. PLN)	2 818	3 025	3 739
Średnia wartość zasiłku celowego z przeznaczeniem na wydatki mieszkaniowe (w PLN)	128	136	152

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

X.3. WSPÓŁPRACA GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW ZE WSPÓLNOTAMI MIESZKANIOWYMI

Według stanu na koniec 2017 roku poza zarządem Zarządu Budynków Komunalnych w Krakowie znajdowało się 1 581

budynków wspólnot mieszkaniowych, których Gmina Miejska Kraków była członkiem.

TABELA X.24. KOSZTY PONIESIONE PRZEZ GMINĘ MIEJSKĄ KRAKÓW Z TYTUŁU UDZIAŁU WE WSPÓLNOTACH MIESZKANIOWYCH W LATACH 2016–2017 (W PLN)

	2016	2017
Ogółem, z tego:	64 770 829,68	71 154 813,35
fundusz remontowy	11 883 073,86	14 208 289,07
fundusz eksploatacyjny	12 117 978,20	14 739 382,70
zaliczki na media	40 769 777,62	42 207 141,58

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ MIESZKALNICTWA UMK

X.4. DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA ZWIĄZANE Z MIESZKALNICTWEM

Dochody w dziale „Gospodarka mieszkaniowa” stanowiły 7,8% dochodów budżetu miasta, a wydatki z tego działu stanowiły 4,8% wydatków ogółem

TABELA X.25. DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA ZWIĄZANE Z MIESZKALNICTWEM W LATACH 2015–2017 (W TYS. PLN)

	2015	2016	2017
Dochody			
Dochody ogółem (dział 700 Gospodarka mieszkaniowa), z tego:	378 761,4	362 469,9	357 372,6
dochody bieżące	264 696,8	252 745,9	259 666,0
dochody majątkowe	114 064,6	109 724,0	97 706,6
Wydatki			
Wydatki ogółem (dział 700 Gospodarka mieszkaniowa), w tym:	242 132,2	205 628,8	217 059,9
<i>Program pozyskiwania mieszkań, w tym:</i>	9 389,4	9 643,7	9 720,7
zakup lokali mieszkalnych	6 378,9	4 781,7	1 939,9
przygotowanie i budowa zespołu budynków mieszkalnych i wielorodzinnych	2 886,6	4 825,1	7 780,7
Dodatki mieszkaniowe (w dziale 852 Pomoc społeczna)	20 129,5	18 749,1	16 912,1

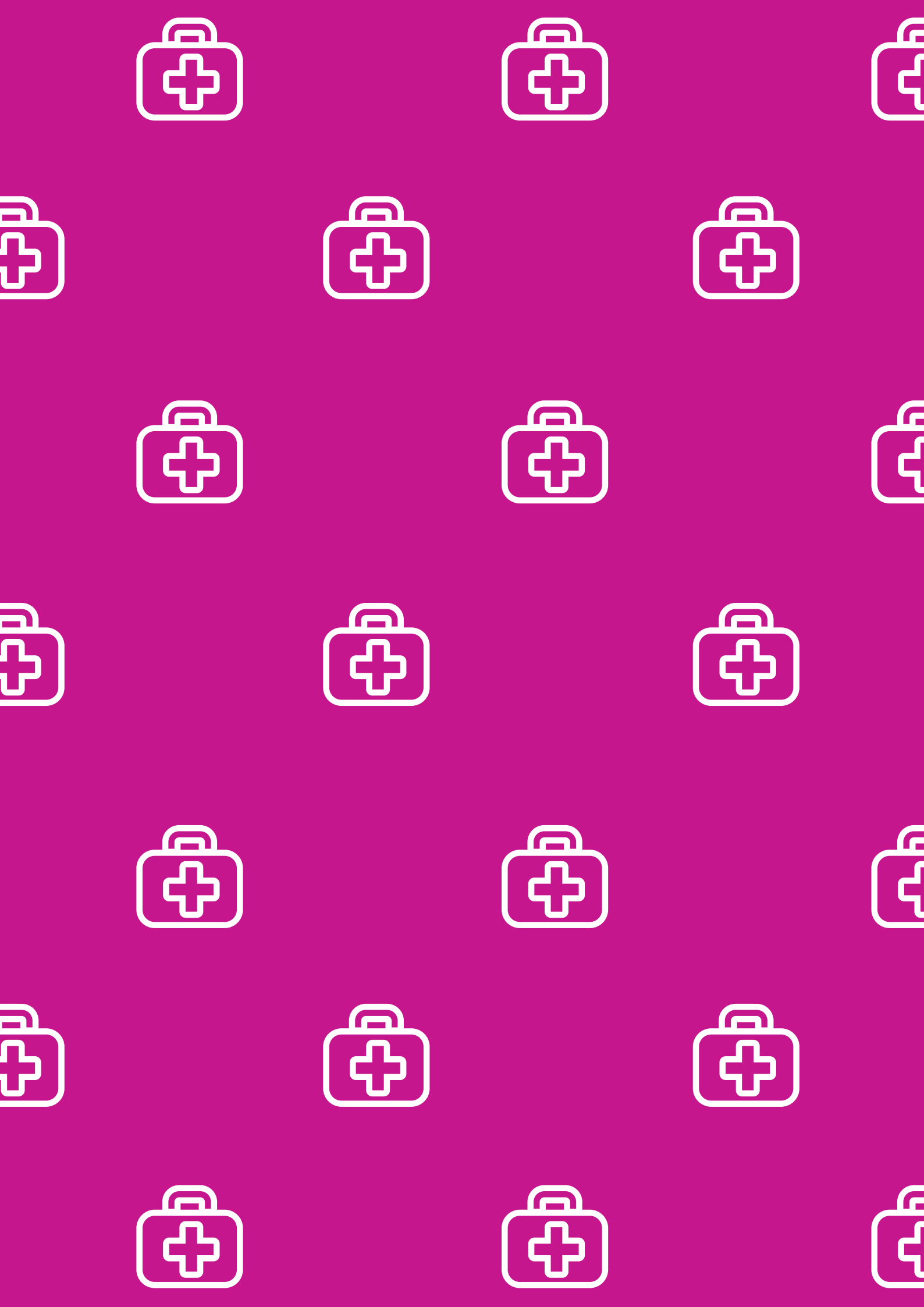
ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ MIESZKALNICTWA UMK, SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

TABELA X.26. DOCHODY I WYDATKI ZWIĄZANE Z ZASOBEM MIESZKANIOWYM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Dochody z mieszkań ogółem z mediami (w tys. PLN)	82 299	82 457	80 531
Wydatki ogółem z mediami, w tym zaliczki dla wspólnot mieszkaniowych, w których GMK ma udziały (w tys. PLN)	94 828	97 904	95 660
Średnie miesięczne wydatki związane z mieszkaniem komunalnymi (w PLN/m ²)			
wynagrodzenie za zarząd i administrowanie	1,6	1,72	1,88
utrzymanie porządku i czystości oraz bieżąca eksploatacja nieruchomości mieszkalnej	0,37	0,57	0,59
bieżąca konserwacja i przeglądy budynków	0,41	0,42	0,40
podatek od nieruchomości	0,06	0,06	0,06
remonty	2,34	2,77	1,98
energia ciepła i ciepła woda	2,3	2,44	2,59
zimna woda i ścieki	2,1	2,24	2,04
odbiór nieczystości stałych	0,68	0,70	0,70
Zaliczki z tytułu udziału GMK w budynkach wspólnot mieszkaniowych (w PLN/m ²)			
eksploatacyjne	1,81	1,83	1,85
remontowe	1,73	1,75	1,77
na media	5,05	5,11	5,29

ŹRÓDŁO: ZARZĄD BUDYNKÓW KOMUNALNYCH W KRAKOWIE

**XI.
ZDROWIE I POMOC
SPOŁECZNA**

XI.1. ŻŁOBKI

Na koniec 2017 roku w rejestrze prowadzonym przez Prezydenta Miasta Krakowa zarejestrowanych było 170 niepublicznych żłobków i klubów dziecięcych dysponujących 4 894 miejscami (w 2016 roku 3 667) oraz 22 żłobki samorządowe dysponujące 2 350 miejscami dla dzieci do lat 3. Ponadto funkcjonowało 37 dziennych opiekunów, dysponujących 185 miejscami opieki. Łącznie liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 wyniosła 7 429 (w 2016 roku 6 142).

W ramach zadania związanego z zapewnieniem opieki nad dzieckiem w wieku od 5 miesięcy do 3 lat Gmina Miejska Kraków w 2017 roku podejmowała m.in. następujące działania:

- podpisała umowy o udzielenie dotacji w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca i od 1 września do 31 grudnia 2017 roku ze 133 żłobkami i klubami dziecięcymi oraz z 18 dziennymi opiekunami. Łączna kwota, na którą zawarto umowy na 2017 rok wynosiła 10 460 950,85 PLN. Liczba miejsc objętych dotacją wyniosła 3 542
- zleciła prowadzenie 5 żłobków podmiotom innym niż gminne, w lokalach zakupionych w ramach dotacji z resortowego programu *Maluch*
 - 60 miejsc opieki w żłobku przy ul. M. Domagały 65 – 203 760 PLN

- 75 miejsc w żłobku przy ul. Dobrego Pasterza 118c – 241 200 PLN
- 101 miejsc w żłobkach przy ul. Radzikowskiego 100J i K – 217 476 PLN
- 100 miejsc w żłobku przy ul. Lipskiej 75 – żłobek rozpoczął działalność w 2018 roku
- przystąpiła do konkursu ofert w ramach resortowego programu *Maluch* ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej i otrzymała dotację 604 100 PLN na funkcjonowanie 316 miejsc utworzonych w latach 2011–2016 z programu *Maluch* w 16 żłobkach samorządowych oraz 1 200 000 PLN na budowę żłobka przy ul. Lipskiej, a także w ramach programu *Za życiem* otrzymała dotację 250 000 PLN na dostosowanie 5 żłobków samorządowych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych

**7 429 dzieci do 3 lat uczęszczało
do 229 placówek opieki instytucjonalnej**

TABELA XI.1. INFORMACJE NA TEMAT ŻŁOBKÓW SAMORZĄDOWYCH W LATACH 2014–2017

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017
Liczba żłobków	22	22	22	22
Liczba dzieci uczęszczających do żłobków ogółem	2 200	2 350	2 350	2 350
Średnia liczba dzieci w placówce	100	107	107	107
Liczba oddziałów w żłobkach	80	80	80	80
Liczba etatów	490	502	517	518
Wydatki na żłobki (w PLN) ¹	31 262 432	33 622 227	33 047 310	35 760 122
Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka ¹	1 184	1 192	1 175	1 268
Wysokość czesnego	199	199	199	199

¹ w koszty wliczono dotację oraz tzw. zadania dzielnic, a także środki inwestycyjne

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA

TABELA XI.2. FINANSOWANIE ŻŁOBKÓW SAMORZĄDOWYCH PRZEZ RADY DZIELNIC W RAMACH ZADAŃ POWIERZONYCH DZIELNIC W LATACH 2014–2017 – OD 2017 ROKU ZADANIA DZIELNIC (W PLN)

Zadania powierzone	2014	2015	2016	2017
Remonty bieżące	197 862	205 625	–	–
Prace remontowe	189 227	482 241	451 133	606 609
Ogółem	387 089	687 866	451 133	606 609

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA

TABELA XI.3. INWESTYCJE W ŻŁOBKACH W 2017 ROKU

Nr żłobka	Wydatkowane środki (w PLN)
12, os. 2 Pułku Lotniczego 23	66 351
13, os. Centrum A 12	32 000
21, ul. Lekarska 3	159 658
22, os. Tysiąclecia 14	131 908
Ogółem	389 917

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA

TABELA XI.4. LICZBA MIEJSC W ŻŁOBKACH, KLUBACH DZIECIĘCYCH I U DZIENNYCH OPIEKUNÓW W LATACH 2014–2017

	2014		2015		2016		2017	
	Podmioty	Miejsca	Podmioty	Miejsca	Podmioty	Miejsca	Podmioty	Miejsca
Ogółem	120	4 216	155	5 205	185	6 142	229	7 429
Żłobki samorządowe	22	2 200	22	2 350	22	2 350	22	2 350
Niepubliczne żłobki i kluby dziecięce	90	1 976	114	2 760	138	3 667	170	4 894
Dzienni opiekunowie	8	40	19	95	25	125	37	185

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA

TABELA XII.5. LICZBA NIAŃ LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Nianie zarejestrowane w ZUS	500	600	600	400

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA

XI.2. INFORMACJE OGÓLNE O ŚWIADCZENIACH ZDROWOTNYCH

Zgodnie z art. 4 Ustawy z 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t. j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 160; z późn. zm.) świadczeń zdrowotnych udzielają podmioty lecznicze:

- przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z 6 marca 2018 roku – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 roku, poz. 646) we wszelkich formach przewidzianych dla wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej
- jednostki budżetowe, w tym państwowe jednostki budżetowe tworzone i nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Sprawiedliwości lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, posiadające w strukturze organizacyjnej ambulatorium, ambulatorium z izbą chorych lub lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarkę podstawowej opieki zdrowotnej lub położną podstawowej opieki zdrowotnej w rozumieniu

przepisów Ustawy z 27 października 2017 roku o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U., poz. 2217)

- instytuty badawcze, o których mowa w art. 3 Ustawy z 30 kwietnia 2010 roku o instytutach badawczych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1158, 1452 i 2201)
- fundacje i stowarzyszenia, których celem statutowym jest wykonywanie zadań w zakresie ochrony zdrowia, i których statut dopuszcza prowadzenie działalności leczniczej
- posiadające osobowość prawną jednostki organizacyjne stowarzyszeń, o których mowa w pkt 5
- osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania
- jednostki wojskowe w zakresie, w jakim wykonują działalność leczniczą

XI.2.1. LECZNICTWO AMBULATORYJNE

Nocna i świąteczna opieka zdrowotna to świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej udzielane od poniedziałku do piątku w godzinach od 18.00 do 8.00 dnia następnego oraz całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy. W razie nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia, pacjent może udać się po pomoc do dowolnego punktu nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, niezależnie od tego, gdzie mieszka, i do którego lekarza/pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) złożył swoją deklarację. Na terenie Krakowa funkcjonuje 8 podmiotów udzielających świadczeń w ww. zakresie (w tym Szpital św. Rafała udziela świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej pod dwoma adresami, podobnie jak NZOZ Kraków Południe).

Ponadto pod numerem Całodobowego Telefonu Informacji Medycznej (CTIM) – 12 661 22 40, finansowanego z budżetu Gminy Miejskiej Kraków, funkcjonującego siedem dni w tygodniu przez całą dobę, pacjent może uzyskać informację, gdzie mogą być udzielane świadczenia ambulatoryjne w porze nocnej, w niedziele i święta.

Całodobowy Telefon Informacji

Medycznej (CTIM) – 12 661 22 40

udzielił 128 350 informacji

Pod numerem CTIM można uzyskać także szereg innych informacji, dotyczących m.in.: świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, szpitalnych oddziałów ratunkowych, aptek, programów zdrowotnych i ich realizatorów oraz placówek świadczących pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin. Udzielane są również informacje o danych adresowych świadczeniodawców oraz dotyczące rzeczywistego czasu oczekiwania na świadczenia. W 2017 roku w ramach działalności infolinii udzielono łącznie 128 350 informacji (w 2016 roku – 126 815 informacji). Najwięcej informacji udzielono z zakresu poradni specjalistycznych (bez odwykowych) – 71 548 oraz szpitali (w tym SOR) – 14 317.

TABELA XI.6. LICZBA PLACÓWEK AMBULATORYJNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Liczba przychodni, ośrodków zdrowia, poradni i praktyk lekarskich:	602	638	669	674
prywatne praktyki lekarskie – kontrakt z NFZ	16	11	11	11

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA XI.7. LICZBA PORAD UDZIELONYCH W PORADNIACH SPECJALISTYCZNYCH W LATACH 2015–2017

Poradnia	2015	2016	2017
Alergologiczna	208 232	210 873	187 904
Diabetologiczna	113 292	114 397	108 219
Nefrologiczna	36 910	36 992	39 217
Kardiologiczna	411 499	413 339	418 279
Dermatologiczna	271 511	285 745	292 045
Neurologiczna	327 979	334 467	333 679
Onkologiczna	166 946	177 583	177 295
Rehabilitacyjna	127 267	117 868	128 970
Chorób zakaźnych	51 649	52 735	53 738
Pediatryczna	89 672	115 212	144 842
Ginekologiczno-położnicza	559 079	562 517	576 986
Chirurgii – razem	793 793	805 255	825 925
w tym urazowo-ortopedyczna	363 424	387 267	411 293
Okulistyczna	531 455	557 824	554 916
Otolaryngologiczna	365 613	370 807	378 523
Urologiczna	151 611	155 961	158 041

Stomatologiczne – ogółem, w tym:	1 516 021	1 154 473	1 361 302
ortodontyczna	122 286	135 086	142 418
protetyki stomatologicznej	65 103	58 853	59 384
chirurgii stomatologicznej	162 217	156 097	179 747

ŹRÓDŁO: URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

TABELA XI.8. ZATRUDNIENIE PODSTAWOWEGO PERSONELU MEDYCZNEGO Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM W LATACH 2016–2017

Wyszczególnienie	Pracujący (w osobach) ¹				Pracujący, dla których jednostka jest głównym miejscem pracy ³
	Ogółem		w tym zatrudnieni na podstawie stosunku pracy ²		
	2016	2017	razem	zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy	
Lekarze, w tym:	11 317	12 286	4 142	3 066	4 404
kobiety	6 533	6 932	2 538	1 875	2 636
Lekarze stomatolodzy, w tym:	1 446	1 559	465	258	701
kobiety	1 002	1 097	350	198	526
Farmaceuci, w tym:	135	140	107	96	104
kobiety	105	107	80	72	77
Diagności laboratoryjni	699	805	686	632	663
Zatrudnieni w pracowniach diagnostycznych (osoby niewymienione w wierszach powyżej)	350	54	52	46	47
Pielęgniarki z wyższym wykształceniem, w tym:	9 773	5 551	4 259	4 005	4 188
z dyplomem mgr pielęgniarstwa	2 000	2 235	1 729	1 631	1 706
Położne z wyższym wykształceniem, w tym:	1 471	740	459	432	511
z dyplomem mgr położnictwa	314	332	166	159	196
Ratownicy medyczni z wyższym wykształceniem, w tym:	963	316	131	121	123
mgr ratownictwa medycznego	25	41	22	14	14
Fizjoterapeuci	1 196	1 175	762	652	814
Dietetycy	90	129	94	84	90
Psycholodzy	768	758	411	205	358
Logopedzi	120	121	51	27	54
Personel techniczny obsługujący aparaturę medyczną	110	145	69	61	72

¹ pracujący – bez względu na rodzaj umowy (np. umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, w tym umowa zlecenia) i wymiar czasu pracy² zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania (zgodnie z Kodeksem Pracy)³ na podstawie oświadczenia pracującego

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ MAŁOPOLSKIEGO URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO – OPRACOWANIE NA PODSTAWIE SPRAWOZDANIA MZ-88

XI.2.2. STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA – LECZNICTWO ZAMKNIĘTE

Gmina Miejska Kraków jest podmiotem tworzącym dla trzech jednostek lecznictwa zamkniętego:

- Szpital Miejski Specjalistyczny im. Gabriela Narutowicza (421 łóżek)
- Szpital Specjalistyczny im. Stefana Żeromskiego (599 łóżek)
- Zakład Opiekuńczo-Lecznicy przy ul. Wielickiej 267 (512 łóżek)

W szpitalach ogólnych było 6 030 łóżek, w szpitalach psychiatrycznych 877, a w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w zakresie długoterminowej opieki zdrowotnej: 1 408.

W placówkach lecznictwa zamkniętego jest 8 315 łóżek

TABELA XI.9. NAKŁADY GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW NA REMONTY, INWESTYCJE I ZAKUPY INWESTYCYJNE W PODMIOTACH LECZNICZYCH Z TERENU MIASTA KRAKOWA W LATACH 2014–2017 (W PLN)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017
Szpital Specjalistyczny im. S. Żeromskiego SPZOZ w Krakowie	8 783 595	8 290 794	12 477 541	11 061 346
Szpital Miejski Specjalistyczny im. Gabriela Narutowicza w Krakowie	6 237 864	8 197 926	6 303 375	15 056 923 ¹
Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Krakowie	709 904	4 718 655	6 403 022	7 889 743 ²
Uniwersytecki Szpital Dzieciątcy w Krakowie	2 394 321	460 000	779 636	0
Szpital Uniwersytecki w Krakowie	0	0	0	0
Krakowskie Pogotowie Ratunkowe	57 196	0	1 000	0
Małopolskie Hospicjum dla Dzieci	0	0	500 000	0
5. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ w Krakowie	0	0	0	100 000
Ogółem	18 182 880	21 667 375	26 464 574	34 108 012

¹ tym kwota 5 575 190 PLN stanowi środki niewygasające, ujęte w uchwale nr XCI/2400/17 Rady Miasta Krakowa z 20 grudnia 2017 roku w sprawie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2017, termin wydatkowania do 30 czerwca 2018 roku

² w tym kwota 6 880 595 PLN stanowi środki niewygasające, ujęte w uchwale nr XCI/2400/17 Rady Miasta Krakowa z 20 grudnia 2017 roku w sprawie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2017, termin wydatkowania do 30 czerwca 2018 roku

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA UMK

Szczegółowe informacje z zakresu realizacji polityki zdrowia znajdują się na stronie internetowej BIP w zakładce Rozwój miasta/ Polityki/ Zdrowie// Medycyna, pod adresem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=19267.

XI.2.3. SYSTEM PAŃSTWOWEGO RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

TABELA XI.10. SZPITALE, W KTÓRYCH DZIAŁAŁY SZPITALNE ODDZIAŁY RATUNKOWE W 2017 ROKU

Nazwa szpitala i adres	
5. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ w Krakowie	ul. Wrocławska 1-3
Szpital Specjalistyczny im. Stefana Żeromskiego SPZOZ w Krakowie	os. Na Skarpie 66
Szpital Miejski Specjalistyczny im. Gabriela Narutowicza w Krakowie	ul. Prądnicka 35-37
Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera w Krakowie	os. Złotej Jesieni 1
SP ZOZ Szpital Uniwersytecki w Krakowie	ul. M. Kopernika 36
Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie	ul. Wielicka 265

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA

Podstawy prawne funkcjonowania:

- Ustawa z 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t.j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 2195 z późn. zm.)
- Ustawa z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1938 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 15 grudnia 2014 roku w sprawie wojewódzkiego planu działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz kryteriów kalkulacji kosztów działalności zespołów ratownictwa medycznego (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1902)
- Wojewódzki plan działania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego dla województwa małopolskiego (według stanu na listopad 2017 roku)

Zadania w zakresie planowania, organizowania, koordynowania oraz nadzoru nad systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego na terenie województwa małopolskiego, w tym miasta Krakowa, wykonuje Wojewoda Małopolski, zgodnie z art. 19 Ustawy.

Zatwierdzony przez Ministra Zdrowia „Wojewódzki plan działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne” dla województwa małopolskiego wraz z jego aktualizacjami jest podawany do informacji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Działający w województwie małopolskim system dyspozytorski, w tym na terenie miasta Krakowa, od 18 października 2017 roku został zastąpiony jednolitym w skali kraju Systemem Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (SWD PRM), który umożliwia przyjmowanie zgłoszeń alarmowych z centrum powiadamiania ratunkowego oraz powiadomień o zdarzeniach kierowanych na numer alarmowy 999, a także dysponowanie zespołów ratownictwa medycznego,

rejestrowanie zdarzeń medycznych, prezentację położenia geograficznego miejsca zdarzenia, pozycjonowanie zespołów ratownictwa medycznego oraz wsparcie realizacji zadań przez zespoły ratownictwa medycznego i lekarza koordynatora ratownictwa medycznego. W ramach tego systemu funkcjonowały dwie Skoncentrowane Dyspozytornie Medyczne, w tym jedna w Krakowskim Pogotowiu Ratunkowym przy ul. św. Łazarza 14. Zadaniem dyspozytorni medycznej jest obsługa zgłoszeń z numeru 999 – Pogotowie Ratunkowe i z numeru 112, przekazywanych z Centrum Powiadamiania Ratunkowego (zlokalizowanego w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim przy ul. Basztowej 22) oraz z innych służb.

Oprócz numeru 112 i numeru Pogotowia Ratunkowego – 999, w dalszym ciągu funkcjonują numery alarmowe innych służb, tj.:

- Policja – 997
- Straż Pożarna – 998

W Centrum Powiadamiania Ratunkowego funkcjonuje 30 stanowisk dla operatorów, którzy obsługują zgłoszenia z numeru alarmowego 112

Do obsługi zgłoszeń alarmowych w CPR zatrudnionych było 86 operatorów

XI.2.4. UZDROWISKO SWOSZOWICE

Uzdrowisko Swoszowice jest jedynym w Polsce uzdrowiskiem funkcjonującym na obszarze dużej aglomeracji miejskiej. Uzdrowiskiem jest obszar wyodrębniony w ramach Dzielnicy X, czyli Osiedle Uzdrowisko Swoszowice, położone w południowo-wschodniej części miasta. Gmina Miejska Kraków

realizuje zadania ustawowe dotyczące Osiedla Uzdrowisko Swoszowice (art. 46 Ustawy z 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych Dz. U. z 2005 roku, nr 167, poz. 1399 z późn. zm.).

TABELA XI.11. LICZBA PACJENTÓW KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG W ZAKRESIE LECZNICTWA SANATORYJNEGO ŚWIADCZONYCH PRZEZ UZDROWISKO KRAKÓW SWOSZOWICE SP. Z O.O. W LATACH 2014–2017

Wyszczególnienie	2014 wykonanie	2015 wykonanie	2016 wykonanie	2017 wykonanie
Liczba pacjentów szpitala uzdrowiskowego	324	288	472	451
Liczba kuracjuszy sanatoryjnych	988	1 011	973	960
Liczba kuracjuszy ambulatoryjnych	4 659	4 806	4 736	4 850
Liczba pacjentów rehabilitacyjnych w szpitalu uzdrowiskowym	101	79	0	0
Ogółem	6 072	6 184	6 181	6 261

ŹRÓDŁO: FIRMA UZDROWISKO KRAKÓW SWOSZOWICE SP. Z O.O.

XI.2.5. PROFILAKTYKA I PROMOCJA ZDROWIA

Środki finansowe na realizację wszystkich miejskich programów zdrowotnych przeznaczone na rok 2017 wynosiły 1 346 970 PLN (w 2016 roku 1 240 510 PLN)

Realizowano 11 programów, w których przebadano 33 258 mieszkańców miasta (w 2016 roku 33 095), udzielając 36 344 świadczeń.

TABELA XI.12. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ MIEJSKĄ KRAKÓW W 2017 ROKU

Programy	Środki wydatkowane	Liczba osób objętych badaniem	Liczba udzielonych świadczeń
Program prewencji otyłości, cukrzycy typu 2, nadciśnienia i miażdżycy	76 468	1 311	1 571
Program profilaktyki astmy i chorób alergicznych młodzieży szkolnej	184 780	7 349	7 349 (I etap) 2 361 (II etap)
Program wyrównywania dostępności opieki zdrowotnej w miejscu nauczania i wychowania na terenie Miasta Krakowa	222 045	14 700	13 313
Program profilaktyki następstw dysplazji stawów biodrowych	79 929	1 029	1 073
Program profilaktyki próchnicy u dzieci	311 985	2 340	8 961
Program szczepień ochronnych przeciw grypie po 65. roku życia	179 899,5	5 326	10 478
Program zdrowotny w zakresie prewencji i wykrywania chorób układu krążenia w populacji mieszkańców województwa małopolskiego	22 557,75	141	842
Program profilaktyki zakażeń meningokokowych dla dzieci w wieku od 12 do 24 miesięcy, zamieszkałych w Gminie Miejskiej Kraków	78 270	613	1 852

Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla dzieci w wieku 0-3 lat, uczęszczających do żłobków i przedszkoli	79 163	264	907
Program <i>Pomoc w powrocie do zdrowego funkcjonowania psychicznego</i> . Program profilaktyki głębokich, nawracających zaburzeń psychicznych (GZP)	41 913	120	385
Program profilaktyki i terapii dzieci z autyzmem	69 960	65	565
Ogółem	1 346 970,25	33 258	49 657

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA UMK

Na profilaktykę i promocję zdrowia w ramach zadań wydzielonych do dyspozycji dzielnic w 2017 roku wydatkowano 146 173 PLN wobec 161 972 PLN w 2016 roku. Dziesięć

Dzielnic w 4 różnorodnych programach objęto badaniami 1 632 mieszkańców Krakowa (w 2016 roku 2 355).

TABELA XI.13. KWOTY WYDATKOWANE Z BUDŻETU MIASTA KRAKOWA W RAMACH ZADAŃ WYDZIELONYCH DO DYSPOZYCJI DZIELNIC NA PROFILAKTYKĘ I PROMOCJĘ ZDROWIA W LATACH 2014–2017

Dzielnica	2014	2015	2016	2017
I Stare Miasto	24 980	0	0	0
II Grzegórzki	41 732	36 787	36 764	30 034
III Prądnik Czerwony	0	4 848	4 898	7 000
IV Prądnik Biały	0	0	0	0
V Krowodrza	14 838	13 720	0	0
VI Bronowice	11 968	17 870	12 000	0
VII Zwierzyńiec	21 907	21 812	24 527	21 939
VIII Dębniki	4 970	4 940	24 995	24 980
IX Łagiewniki-Borek Fałęcki	9 653	0	2 953	6 880
X Swoszowice	0	0	0	0
XI Podgórze Duchackie	0	0	0	0
XII Bieżanów-Prokocim	0	10 928	0	4 880
XIII Podgórze	2 000	0	0	0
XIV Czyżyny	15 556	17 819	6 000	6 000
XV Mistrzejowice	19 842	45 760	39 840	19 760
XVI Bieńczyce	14 824	14 961	9 995	14 700
XVII Wzgórza Krzesławickie	9 301	9 871	0	10 000
XVIII Nowa Huta	0	0	0	0
Ogółem	191 571	199 316	161 972	146 173

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA UMK

TABELA XI.14. PROGRAMY DZIELNICOWE I LICZBA OSÓB, KTÓRE Z NICH SKORZYSTAŁY

Dzielnica i nazwa programu	Kwota (w PLN)	Liczba osób
Dzielnica II Grzegórzki		
Profilaktyka i terapia dzieci z autyzmem	14 450	30
Program profilaktyki wad postawy u dzieci	6 850	89
Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla dzieci w wieku od 0-3 lat zamieszkałych w Gminie Miejskiej Kraków, uczęszczających do żłobków i przedszkoli	4 350	15
Program profilaktyki zakażeń meningokokowych dla dzieci w wieku od 12 do 24 miesięcy zamieszkałych w Gminie Miejskiej Kraków	4 384	32
Dzielnica III Prądnik Czerwony		

Profilaktyka i terapia dzieci z autyzmem	4 000	3
Program profilaktyki wad postawy	3 000	124
Dzielnica VII Zwierzyniec		
Program profilaktyki wad postawy u dzieci	14 000	176
Program profilaktyki następstw dysplazji stawów biodrowych	793	106
Dzielnica VIII Dębiki		
Program profilaktyki wad postawy u dzieci	24 980	327
Dzielnica IX Łagiewniki-Borek Fałęcki		
Program profilaktyki wad postawy u dzieci	6 880	62
Dzielnica XII Bieżanów-Prokocim		
Program profilaktyki wad postawy u dzieci	4 880	43
Dzielnica XIV Czyżyny		
Program profilaktyki wad postawy u dzieci	6 000	86
Dzielnica XV Mistrzejowice		
Program profilaktyki wad postawy u dzieci	19 760	234
Dzielnica XVI Bieńczyce		
Program profilaktyki wad postawy u dzieci	14 700	185
Dzielnica XVII Wzgórza Krzesławickie		
Program profilaktyki wad postawy u dzieci	10 000	120

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA UMK

XI.2.5.1. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO, PRZY REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ

W 2017 roku kwota wydatkowana przez organizacje pozarządowe i inne podmioty pożytku publicznego na zadania z zakresu profilaktyki wyniosła 319 172 PLN.

TABELA XI.15. WYDATKI Z BUDŻETU MIASTA KRAKOWA NA ZADANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ REALIZOWANE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W LATACH 2013-2017 (W PLN)

2013	2014	2015	2016	2017
89 725	138 602	361 885	956 751	319 172

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA UMK

XI.2.5.2. MEDYCINA SZKOLNA

Medycyna szkolna stanowi zespół działań mających na celu zapewnienie powszechnej opieki profilaktycznej, medycznej i stomatologicznej dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, w celu wczesnego rozpoznawania i zapobiegania stanom chorobowym, a także śledzenia prawidłowości ich rozwoju psychofizycznego i kształtowania pożądanых nawyków higienicznych i prozdrowotnych. Zarządzenie nr 670/2016

Prezydenta Miasta Krakowa z 17 marca 2016 roku w sprawie zasad organizacji medycyny szkolnej w samorządowych szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych na terenie Gminy Miejskiej Kraków na lata 2016–2018, zobowiązuje Wydział Edukacji oraz Biuro ds. Ochrony Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa do zorganizowania skoordynowanej medycyny szkolnej, w zakresie posiadanych kompetencji.

Główne założenia Programu obejmują realizację programów zdrowotnych na terenie placówek oświatowych, rozwinięcie dostępności programów profilaktycznych wśród uczniów szkół, a także uzupełnienie godzin pracy pielęgniarek i higienistek szkolnych realizujących świadczenia zdrowotne finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

W 2017 roku w 190 szkołach i placówkach (w tym 7 w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i specjalistycznych, bursach szkół ponadpodstawowych, szkolnym schronisku młodzieżowym) funkcjonowało 180 gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Spośród 41 istniejących gabinetów w 2017 roku funkcjonowały 34 gabinety stomatologiczne,

które realizowały programy profilaktyczne finansowane przez Gminę Miejską Kraków oraz programy finansowane z innych źródeł. Najwięcej gabinetów stomatologicznych działało w szkołach podstawowych – 26 gabinetów. W 2017 roku profilaktyczną opieką zdrowotną w gabinetach profilaktyki zdrowotnej funkcjonujących w samorządowych szkołach i placówkach na terenie Gminy Miejskiej Kraków, finansowaną ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, objętych było łącznie 74 815 uczniów, z czego 2 529 to uczniowie niepełnosprawni. Profilaktyczną opieką zdrowotną finansowaną ze środków Gminy Miejskiej Kraków objętych było łącznie 17 879 uczniów w 57 szkołach i placówkach samorządowych.

TABELA XI.16. LICZBA SZKÓŁ I GABINETÓW ORAZ LICZBA UCZNIÓW OBJĘTYCH OPIEKĄ ZDROWOTNĄ NA TERENIE SAMORZĄDOWYCH SZKÓŁ I PLACÓWEK (W PODZIALE NA TYPY SZKÓŁ I PLACÓWEK)

Typ szkoły i placówki	Liczba szkół		Liczba uczniów	
	Ogółem	w tym gabinetów	Ogółem	w tym niepełnosprawnych
Szkoły podstawowe	90	94	36 923	668
Zespoły szkolno-przedszkolne ¹	10	10	4 199	19
Zespoły szkół sportowych	2	2	1 327	1
Zespoły szkół ogólnokształcących	14	14	4 202	69
Zespoły szkół integracyjnych	1	1	968	73
Licea ogólnokształcące samodzielne ¹	21	20	12 970	58
Zespoły szkół zawodowych	24	24	12 055	52
Szkoły muzyczne	3	1	424	3
Zespoły szkół specjalnych i Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze	18	14	1 747	1 586
Ogółem	183	180	74 815	2 529

¹ dane uwzględniają klasy gimnazjalne, które w wyniku reformy systemu oświaty od 1 września 2017 roku funkcjonują w strukturze przekształconych szkół podstawowych, zespołów szkolno-przedszkolnych, liceów ogólnokształcących

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OCHRONY ZDROWIA UMK

W ramach Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Zdrowy Kraków 2016–2018 w szkołach i placówkach realizowane były następujące programy polityki zdrowotnej:

- Program profilaktyki astmy i chorób alergicznych młodzieży szkolnej – adresowany do uczniów w wieku 7-8, 16-17 lat
- Program wad postawy – adresowany do dzieci w wieku 11-12 lat
- Program wyrównywania dostępności opieki zdrowotnej w miejscu nauczania i wychowania na terenie miasta Krakowa – celem Programu było uzupełnienie godzin pracy

pielęgniarek i higienistek szkolnych realizujących świadczenia zdrowotne finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia w szkołach podstawowych, specjalnych i integracyjnych

- Program profilaktyki próchnicy u dzieci – adresowany do uczniów w wieku od 6 do 14 lat

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadania z zakresu medycyny szkolnej znajduje się na stronie internetowej BIP w zakładce Rozwój miasta/ Polityki/ Zdrowie// Medycyna szkolna, pod adresem: http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=15752.

XI.3. MIEJSKIE CENTRUM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 Ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 487 z późn. zm.), zadania własne gmin w zakresie określonym Ustawą powinny być realizowane w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanych co najmniej przez rady gmin. W ten sam sposób realizowane są również zadania wynikające z Ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 roku, poz. 783 z późn. zm.). Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (GPPIRPA oraz PN) na rok 2017, oparty na zadaniach określonych w obu aktach prawnych, został przyjęty

do realizacji uchwałą nr LVIII/1235/16 Rady Miasta Krakowa z 23 listopada 2016 roku. Za koordynowanie realizacji Programu w Krakowie odpowiada Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie (MCPU). Zadania Gminnego Programu realizują również inne wydziały oraz miejskie jednostki organizacyjne.

3 151 osób objęto świadczeniami opieki zdrowotnej w zakresie terapii uzależnień

TABELA XI.17. LICZBA PACJENTÓW I ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ W ZAKRESIE TERAPII UZALEŻNIEŃ W PODMIOTACH LECZNICZYCH FINANSOWANYCH PRZEZ GMINĘ MIEJSKĄ KRAKÓW W LATACH 2016-2017

	2016	2017
Liczba osób leczonych, w tym:	3 439	3 151
liczba osób starszych niż 50 lat	978	948
liczba osób w wieku 35-50 lat	1 332	1 246
liczba osób w wieku 18-34 lat	1 061	952
liczba osób w wieku 16-17 lat	63	5
liczba osób w wieku 14-15 lat	5	0
liczba osób młodszych niż 14 lat	0	0
Liczba pacjentów ze skierowaniem z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	197	139
Liczba pacjentów ze skierowaniem z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	223	178
Liczba pacjentów po leczeniu szpitalnym, kontynuujących leczenie w warunkach ambulatoryjnych	133	154
Liczba pacjentów zgłaszających się samodzielnie do podmiotów leczniczych	1 886	2 680
Liczba wykonanych świadczeń, z tego:	34 040	40 418
sesje psychoterapii indywidualnej	18 880	22 075
sesje psychoterapii grupowej	7 345	5 832
porada/ wizyty diagnostyczne oraz kolejne sprawdzające proces leczenia (wykonane przez lekarza i specjalistę psychoterapii uzależnień)	6 563	12 202
sesje psychoedukacyjne	1 011	208
sesje psychoterapii rodzinnej	241	101

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE CENTRUM PROFILAKTYKI I UZALEŻNIEŃ

Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie (MCPU) jest jednostką organizacyjną miasta Krakowa i realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Do zadań statutowych Centrum należy między innymi informowanie o szkodliwości nadużywania alkoholu i innych substancji

psychoaktywnych, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych oraz sprawowanie opieki nad osobami w stanie nietrzeźwości. Świadczona jest pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, jak również dla rodzin, w których występują problemy uzależnień: udzielana jest pomoc psychospołeczna, prawna i w postaci ochrony

przed przemocą w rodzinie. W Punkcie Konsultacyjnym MCPU udzielono 10 531 porad, w tym dla 11 nieletnich korzystających z pomocy z rodzicami lub opiekunami. W ramach zadań MCPU prowadzone są działania informacyjne, edukacyjne oraz szkoleniowe w zakresie profilaktyki uzależnień, skierowane do dzieci i młodzieży, rodziców i opiekunów oraz nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych. Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie współpracuje również z innymi instytucjami w zakresie realizacji programów ochrony i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Siedziba MCPU znajduje się w Krakowie przy ul. Rozrywka 1, a przez całą dobę czynny jest telefon zaufania 12 411 60 44,

gdzie można zgłaszać problemy związane z uzależnieniem swoim oraz bliskich osób.

W 2017 roku spadła liczba osób doprowadzonych do MCPU przez Policję i Straż Miejską: z 10 128 osób w 2016 roku do 9 522 osób w 2017 roku. Należy zaznaczyć, że 446 osób było doprowadzonych do Działu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi wielokrotnie.

W Punkcie Konsultacyjnym udzielono porad dla 10 531 osób, w tym dla 11 nieletnich z rodzicami lub opiekunami.

TABELA XI.18. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO CENTRUM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
DZIAŁ OPIEKI NAD OSOBAMI NIETRZEŻWYMI			
Liczba osób doprowadzonych ogółem: w tym:	10 015	10 128	9 522
przyjęcia	9 787	9 890	9 317
odmowy	224	234	205
w tym:			
przez Policję	6 025	5 405	5 150
przez Straż Miejską	3 990	4 723	4 372
Ogółem pobytów, w tym:	9 787	9 890	9 317
kobiet	1 056	1 027	968
małoletnich	12	16	11
bezdomnych	3 250	3 858	3 562
wielokrotnych	2 128	2 206	2 024
cudzoziemców	299	387	476
z gmin na podstawie umów i porozumień	465	399	441
Ogółem osób, w tym:	7 551	7 565	7 061
kobiet	895	873	815
małoletnich	12	16	11
bezdomnych	1 982	2 329	2 144
wielokrotnych	444	447	446
Przesłanki Ustawy o wychowaniu w trzeźwości, które spowodowały doprowadzenie i przyjęcie do Działu Opieki Nad Osobami Nietrzeźwymi MCPU			
Zgorszenie w miejscu publicznym – liczba	1 129	1 096	1 114
%	11,54	11,08	11,96
Zagrożenie zdrowia lub życia własnego – liczba	8 080	8 414	7 978
%	82,56	85,08	85,63
Zagrożenie zdrowia lub życia osób trzecich – liczba	3 143	3 032	2 783
%	32,11	30,66	29,87
Sytuacje najczęściej skutkujące doprowadzeniem do Działu Opieki Nad Osobami Nietrzeźwymi MCPU			
Leżący – liczba	6 483	6 822	6 425
%	66,24	68,98	68,96

Awantura domowa – liczba	1 154	1 128	1 164
%	11,79	11,41	12,49
Awantura w miejscu publicznym – liczba	1 738	1 553	1 347
%	17,76	15,70	14,46
Pieszy na jezdni – liczba	125	102	106
%	1,28	1,03	1,14
Inna przyczyna – liczba	197	201	200
%	2,01	2,03	2,15
Badania lekarskie oraz inne świadczenia			
Akcje bezpośredniego ratowania życia	5	4	5
Skierowania do placówek służby zdrowia podczas pobytu	27	23	17
Skierowania do placówek służby zdrowia po wytrzeźwieniu	47	31	16
Przyjęcia osób skierowanych przez placówki służby zdrowia	521	448	375
Pobrania krwi do badań na zlecenie policji	1	1	2
Informacje finansowe MCPU (w PLN)			
Wysokość opłaty za pobyt	302	302/299	299/298
Średni koszt pobytu	524	561	668
Należności przypisane według rachunków	2 955 674	2 966 200	2 779 800
Ściągalność należności (w %)	29,13	30	29,91
Koszty działalności	5 129 944	5 551 697	6 222 748
Zatrudnienie (etaty)	54,04	54,16	55,6
DZIAŁ PROFILAKTYKI I TERAPII			
Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym, w tym:	11 486	11 386	10 531
osoby z problemem alkoholowym, w tym:	5 222	4 656	4 665
kobiety	1 058	1 027	968
nieletni (z rodzicami lub opiekunami)	12	16	11
osoby nieuzależnione, dorośli członkowie rodziny z problemem alkoholowym (współuzależnieni, DDA)	1 266	1 449	1 275
ofiary przemocy domowej	626	811	896
sprawcy przemocy domowej	2 065	2 090	1 655
Prowadzenie grup wsparcia			
Liczba spotkań grupy AA	52	53	53
Liczba osób uczestniczących w grupie AA	1 360	1 250	1 265
Liczba spotkań grupy AL ANON	59	56	58
Liczba osób uczestniczących w grupie AL ANON	1 001	717	867
Liczba spotkań grupy AL ATEEN	0	0	0
Liczba osób uczestniczących w spotkaniu grup AL ATEEN	0	0	0
Liczba rozmów w Telefonie Zaufania	2 603	2 899	2 437
Szkolenia (dotyczące profilaktyki uzależnień)			
Liczba przeprowadzonych szkoleń	876	955	1 035
Liczba szkół, w których przeprowadzono szkolenia	190	238	241
Liczba uczestników szkoleń (łącznie), w tym:	20 934	20 678	21 231
uczniowie	15 240	16 360	17 806
rodzice	2 696	2 526	2 453
nauczyciele	2 522	1 427	708

inne osoby dorosłe			264
Organizacja konferencji			
Liczba konferencji	5	7	5
Liczba uczestników konferencji	1 062	1 446	1 014

ŹRÓDŁO: MIEJSKIE CENTRUM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ W KRAKOWIE

XI.4. POMOC SPOŁECZNA

XI.4.1. DZIAŁANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej objął pomocą 37 914 osób. Udzielono pomocy 4 021 rodzinom z dziećmi, 1 698 rodzinom niepełnym oraz 4 927 rodzinom emerytów i rencistów (źródło: MPiPS z udzielonych świadczeń pomocy społecznej, pieniężnych, w naturze i usługach za 2017 rok).

Ponadto pomoc finansową otrzymało 468 rodzin zastępczych i 2 rodzinne domy dziecka na dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 309 usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek.

Udzielono wsparcia finansowego w postaci zasiłków szkolnych i stypendiów 2 568 uczniom, a w ramach rządowego programu pomocy uczniom Wyprawka szkolna – 615 uczniom.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej objął pomocą 37 914 osób

TABELA XI.19. WYDATKI SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2015–2017 (W TYS. PLN)

	2015	2016	2017
Zadania GMK realizowane przez MOPS			
Wydatki bieżące, w tym:	183 551	203 639	217 680
dotacje dla podmiotów niepublicznych ¹	53 824 ¹	61 810 ¹	68 304 ¹
Wydatki inwestycyjne	1 176	3 589	9 494
Ogółem	184 727	207 228	227 174
Zadania GMK realizowane przez publiczne jednostki pomocy społecznej			
Wydatki bieżące	114 177	124 793	136 169
Wydatki inwestycyjne	2 185	13 322	15 943
Ogółem	116 362	138 115	152 112
Zadania GMK realizowane przez system pomocy społecznej ogółem			
Wydatki bieżące	297 728	328 432	353 849
Wydatki inwestycyjne	3 361	16 911	25 437
Ogółem	301 089	345 343	379 286

¹ dotacja przekazana organizacjom pozarządowym z planu finansowego SO UMK na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.4.2. POMOC ŚRODOWISKOWA I ORGANIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ REALIZOWANA PRZEZ MOPS W KRAKOWIE

Głównym celem pomocy społecznej jest wsparcie w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin, a także ich integracja ze środowiskiem.

Łączna kwota udzielonej pomocy wynosiła
85 811 307 PLN

TABELA XI.20. WYDATKI Z FUNDUSZY POMOCY SPOŁECZNEJ W 2017 ROKU WEDŁUG POWODÓW TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

Powód trudnej sytuacji życiowej	2017				
	Liczba gospodarstw domowych	%	Łączna kwota udzielonej pomocy (w PLN)	%	Średnia wartość pomocy na gospodarstwo domowe
Ogółem ¹	15 124	100	85 811 307	100	5 674
Bezdomność	1 019	6,74	3 510 948	4,09	3 445
Potrzeba ochrony macierzyństwa	689	4,56	5 121 373	5,97	7 433
Bezrobocie	4 445	29,39	23 145 504	26,97	5 207
Niepełnosprawność	7 320	48,40	49 817 390	58,05	6 806
Długotrwała lub ciężka choroba	9 759	64,53	61 372 171	71,52	6 289
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	630	4,17	3 715 719	4,33	5 898
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – rodzina niepełna	1 362	9,01	7 617 316	8,88	5 593
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – rodzina wielodzietna	227	1,50	2 058 266	2,40	9 067
Alkoholizm	873	5,77	4 577 283	5,33	5 243
Narkomania	60	0,40	224 301	0,26	3 728
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	139	0,92	267 313	0,31	1 923
Przemoc w rodzinie	94	0,62	312 833	0,36	3 328
Sytuacja kryzysowa	7	0,05	32 337	0,04	4 620
Trudności w integracji osób, które otrzymały w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	3	0,02	34 714	0,04	11 571
Ubóstwo	7 361	48,67	48 048 142	55,99	6 527
Zdarzenie losowe	37	0,24	99 728	0,12	2 695

¹ dane z poszczególnych rubryk nie sumują się na pozycję ogółem, gdyż jedna osoba może korzystać z kilku świadczeń

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.4.3. UDZIELONE ŚWIADCZENIA

TABELA XI.21. ŚWIADCZENIA W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W LATACH 2016–2017

	2016		2017	
	Liczba osób ¹	Kwota (w PLN)	Liczba osób ¹	Kwota (w PLN)
Zasiłki stałe	3 423	17 397 611	3 516	17 044 351
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	3 213	1 539 475	3 294	1 530 000
Zasiłki okresowe	13 310	10 715 342	11 564	12 906 811
Zasiłki celowe i celowe specjalne, w tym:	18 146	20 733 027	16 330	22 793 951
zasiłki celowe i celowe specjalne w ramach programu <i>Pomoc państwa w zakresie dożywiania</i>	15 941	14 318 662	14 024	15 482 108
Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	2 372	13 973 461	2 519	15 431 324
Usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi	75	302 082	93	378 597
Posiłki w ramach programu <i>Pomoc państwa w zakresie dożywiania</i>	8 389	8 428 348	7 509	8 109 885
Wyprawka szkolna – rządowy program pomocy uczniom	1 021	262 483	615	149 517
Zasiłki szkolne	88	51 920	78	46 950
Stypendia szkolne	3 402	2 327 292	2 716	2 032 191

¹ liczba osób, które skorzystały ze świadczenia

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

TABELA XI.22. UDZIELONE ŚWIADCZENIA W RAMACH ZADAŃ ZLECONYCH GMINIE MIEJSKIEJ KRAKÓW W LATACH 2016–2017

	2016		2017	
	Liczba osób	Kwota (w PLN)	Liczba osób	Kwota (w PLN)
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	451	3 111 945	457	3 030 744
Wypłacanie wynagrodzenia przyznanego opiekunowi przez sąd opiekuńczy	24	100 326	27	123 540
Pomoc uchodźcom	5	77 163	3	71 623
Pomoc dla cudzoziemców – pobyt tolerowany	7	9 992	2	10 587

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.4.4. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Poradnictwo specjalistyczne realizowane jest przez pracowników MOPS i świadczone jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują konieczność wsparcia w rozwiązywaniu

swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest w zakresie prawnym i psychologicznym.

TABELA XI.23. PORADNICTWO PRAWNE I PSYCHOLOGICZNE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba udzielonych porad prawnych	3 695	4 076	3 340
Liczba udzielonych porad psychologicznych	3 458	3 570	3 637
Liczba osób, którym udzielono porady	2 066	1 667	1 549

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.4.5. WSPARCIE RODZINY PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Rodzinom przeżywającym różnorodne trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej udzielane jest wsparcie w postaci usługi asystenta rodziny, poradnictwa rodzinnego, terapii i mediacji. Ponadto rodzinom wychowującym dziecko niepełnosprawne oferowana jest pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2017 roku wsparciem w formie asystentury rodzinnej objęte były 602 (w 2016 roku 452) rodziny, którym pomagało 41 (w 2016 roku 37) asystentów rodziny. Zakres realizowanych w ramach usługi zadań ma charakter kompleksowy, odpowiadający identyfikowanym potrzebom rodziny. Misją pracy asystenta jest towarzyszenie rodzinom w poszukiwaniu rozwiązań i podejmowaniu działań zmierzających do przezwyciężenia trudności i poprawy funkcjonowania systemu rodzinnego.

W celu pomocy rodzinie dzieci mogą korzystać z opieki i wychowania w placówkach wsparcia dziennego.

Wsparciem asystentury rodzinnej objęto 602 rodziny przez 41 asystentów rodziny

TABELA XI.24. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO W LATACH 2016–2017

Typ placówek	2016			2017		
	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki
Opiekuńcze	28	1 025	1 944	28	1 045	1 611
Specjalistyczne	5	950	1 299	5	950	1 322
Pracy podwórkowej	3	118	769	3	118	588
Ogółem	36	2 093	4 012	36	2 113	3 521

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

TABELA XI.25. ASYSTENCI RODZINY W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba asystentów	33	37	41
Liczba rodzin	325	452	602
Liczba dzieci w rodzinach	577	770	1 030

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.4.5.1. ZAPEWNIENIE OPIEKI I WYCHOWANIA DZIECIOM POZBAWIONYM OPIEKI RODZICÓW – RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Od 1 stycznia 2012 roku w związku z wejściem w życie Ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, sprawowana jest nad nim piecza zastępcza w formie: rodzinnej lub instytucjonalnej (inf. w rozdz. Pomoc instytucjonalna świadczona przez System Pomocy Społecznej).

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna) oraz rodzinny dom dziecka.

467 rodzin zastępczych sprawowało opiekę nad 624 dziećmi

Więcej informacji na stronie www.mops.krakow.pl.

TABELA XI.26. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA W LATACH 2015–2017

	2015		2016		2017	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	325	410	333	408	316	392
Rodziny zastępcze niezawodowe	122	144	117	135	114	137
Rodziny zastępcze zawodowe – specjalistyczne	11	11	9	11	9	13
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	29	105	30	97	28	82
Rodzinne Domy Dziecka	2	7	2	9	2	12
Ogółem	489	677	491	660	469	636

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

Wychowankom rodzin zastępczych oraz placówek świadczona jest pomoc mająca na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, poprzez następujące działania:

- przygotowanie Indywidualnych Programów Usamodzielnienia
- udzielanie pomocy pieniężnej przeznaczonej na kontynuowanie nauki

- udzielanie jednorazowej pomocy pieniężnej przeznaczonej na usamodzielnienie
- udzielanie pomocy pieniężnej przeznaczonej na zagospodarowanie

TABELA XI.27. USAMODZIELNIENIE WYCHOWANKÓW W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba wychowanków rodzin zastępczych objętych pomocą	200	181	177
Liczba wychowanków placówek objętych pomocą	170	153	132
Ogółem	370	334	309

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.4.6. KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (KIS)

KIS-y świadczą pomoc dla bezrobotnych poprzez poradnictwo specjalistyczne, pracę socjalną i doradztwo zawodowe, grupowe formy pomocy, działania o charakterze edukacyjno-integracyjnym. Kluby Integracji Społecznej prowadzone są przez organizacje pozarządowe oraz Miejski Ośrodek Pomocy

Społecznej. W ramach projektu *Bariery zamieniamy na szanse*, od 1 września 2016 roku realizowano zadanie w formie Klubu Integracji Społecznej dla niepełnosprawnych niepracujących mieszkańców Gminy Miejskiej Kraków.

TABELA XI.28. KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba placówek	2	3	3
Liczba uczestników	859	1 006	1 079
Liczba udzielonych porad	2 721	3 838	5 778
Liczba uczestników KIS, którzy podjęli zatrudnienie na otwartym rynku pracy	206	226	299

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

KIS działający w strukturze MOPS, oprócz wymienionej pomocy realizuje również działania o charakterze zatrudnieniowym:

- Prace społecznie użyteczne – program reintegracji społeczno-zawodowej, skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku i realizowany w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej lub organizacjach oraz instytucjach zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Czas pracy w ramach prac społecznie użytecznych w ciągu tygodnia nie może przekroczyć 10 godzin. Prace społecznie użyteczne w Krakowie w całości

są organizowane przez MOPS, przy współpracy z Grodzkim Urzędem Pracy

- Roboty publiczne – narzędzie reintegracji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, objętych pomocą społeczną. Roboty publiczne organizowane są w formach Warsztatów Reintegracji Zawodowej i Społecznej
- Zatrudnienie subsydiowane – uczestnicy projektu *Bariery zamieniamy na szanse* współfinansowanego z UE, podejmują zatrudnienie subsydiowane w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej

TABELA XI.29. PROJEKTY REINTEGRACYJNE W LATACH 2015–2017

Liczba uczestników	2015	2016	2017
Prace społecznie użyteczne	417	516	476
Roboty publiczne	65	81	90
Zatrudnienie subsydiowane	–	28	75

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.4.7. CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Centrum Integracji Społecznej (CIS) realizuje zadania z zakresu integracji społecznej i zawodowej, poprzez kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych, dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu. Oferta CIS adresowana jest w szczególności do osób bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, uzależnionych od alkoholu i narkotyków, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie

lecznictwa odwykowego, chorych psychicznie, długotrwale bezrobotnych, zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, uchodźców realizujących indywidualny program integracji, osób niepełnosprawnych. W ramach projektu *Bariery zamieniamy na szanse* od 16 sierpnia 2016 roku zlecono realizację zadania w Centrum Integracji Społecznej, które zapewnia 20 miejsc dla osób bezdomnych bez pracy.

TABELA XI.30. CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba placówek	1	2	2
Liczba uczestników	163	171	196
Liczba udzielonych konsultacji	1 361	1 653	1 896

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.4.8. REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane są na podstawie Ustawy z 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Środki na realizację

zadań przekazywane są samorządom przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2017 roku nieznacznie spadł koszt realizacji zadań ze środków PFRON: z 16 624 043 PLN w 2016 roku do 16 447 630 PLN.

TABELA XI.31. KOSZT REALIZACJI ZADAŃ ZE ŚRODKÓW PFRON W LATACH 2015–2017 (W PLN)

	2015	2016	2017
Ogółem, w tym	16 114 366	16 624 043	16 447 630
finansowanie działalności WTZ	8 506 894	9 005 748	8 961 695

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

TABELA XI.32. KORZYSTAJĄCY ZE ŚRODKÓW PFRON W LATACH 2015–2017 WEDŁUG FORM POMOCY

	2015	2016	2017
Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, z tego:	1 894	2 071	1 720
niepełnosprawnych	1 230	1 362	1 198
opiekunów	664	709	522
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacji, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	2 498	2 001	2 009
Dofinansowanie likwidacji barier	434	216	255

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.4.9. DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ MOPS W 2017 ROKU, WSPÓŁFINANSOWANE Z UNII EUROPEJSKIEJ

- Projekt *Bariery zamieniamy na szanse*

Projekt skierowany jest do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym lub ubóstwem zamieszkujących, pracujących, uczących się w Krakowie.

Celem projektu jest wzrost samodzielności osób z grup docelowych, poprzez wzmocnienie ich indywidualnego potencjału i zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia, zwiększenie aktywności społecznej, poprawę pełnienia ról społecznych.

Projekt odpowiada na problemy uczestników m.in. takie jak: niepełnosprawność, zaburzenia psychiczne, brak pracy, bezdomność, ubóstwo, zagrożenie wykluczeniem.

Łączna kwota środków przeznaczonych na realizację projektu w 2017 roku wyniosła 5 837 560,62 PLN, z czego na zadania realizowane przez MOPS wydatkowano 4 246 866,71 PLN oraz na zadania zlecone podmiotom niepublicznym 1 590 693,91 PLN.

- Projekt *W sile wieku*

Od 1 marca 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie rozpoczął realizację projektu *W sile wieku*, który jest finansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020.

Projekt skierowany jest do seniorów, którzy ze względu na niepełnosprawność, stan zdrowia (przebyty udar, chorobę Alzheimera, choroby otępienne) wymagają opieki i wsparcia, ale mogą w ograniczonym stopniu funkcjonować samodzielnie. Dla uczestników utworzono na terenie Krakowa 5 nowych placówek – 4 kluby samopomocy aktywizujące i 1 klub samopomocy specjalistyczny (łącznie dysponujących 100 miejscami), w ramach których organizowany jest dzienny pobyt seniorów. Łączna kwota środków wydatkowanych na realizację projektu w 2017 roku wyniosła 2 847 667,28 PLN, z czego na zadania realizowane przez MOPS – 2 450 999,78 PLN, w tym ze środków własnych – 170 209,12 PLN oraz na zadania

zlecone podmiotom niepublicznym – 396 667,50 PLN. Wydatki inwestycyjne poniesione w ramach Projektu wyniosły łącznie 609 514,19 PLN – z czego w zakresie zadań inwestycyjnych MOPS – 550 618,19 PLN, natomiast w zakresie zadań inwestycyjnych realizowanych przez podmiot w ramach zadania zleconego – 58 896 PLN.

- Projekt *Rodzicu, nie jesteś sam!*

Gmina Miejska Kraków – w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014–2020, oś priorytetowa IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa – realizuje projekt pn.: *Rodzicu, nie jesteś sam!*. Łączna wartość projektu wynosi: 1 113 999,60 PLN, w tym 1 045 660,60 PLN to wartość dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. Termin realizacji projektu: od 1 października 2017 roku do 31 marca 2020 roku. Celem projektu jest zaadaptowanie i wdrożenie rozwiązań w zakresie wsparcia młodych rodzin do prawidłowego wypełniania roli opiekuńczo-wychowawczej po urodzeniu dziecka.

XI.4.10. PRACA SOCJALNA, PROJEKTY SOCJALNE

Praca socjalna to działania pracowników pomocy społecznej skierowane na pomoc we wzmacnieniu oraz odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Pracownik socjalny podejmując współpracę z rodziną, diagnozuje sytuację rodziny oraz określa plan pomocy na jej rzecz. Działania podejmowane

w tym zakresie są dostosowane do indywidualnej sytuacji. W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni współpracują z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, strażą miejską, policją, służbą zdrowia oraz innymi podmiotami, w celu zmiany sytuacji rodziny na lepsze.

TABELA XI.33. PRACA SOCJALNA I PROJEKTY SOCJALNE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba rodzin objętych pracą socjalną	11 857	10 426	12 165
Liczba projektów	51	52	41
Liczba uczestników projektów	1 714	1 266	769

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

Projekt socjalny to przedsięwzięcie skierowane do osób z konkretnego środowiska lub członków danej społeczności, prowadzące do osiągnięcia zaplanowanego celu. Ma doprowadzić do zmian, w pożądanym kierunku, sytuacji postrzeganej jako problemowa. Działania realizowane w projekcie socjalnym mają zazwyczaj na celu aktywizację społeczną i rozwiązywanie

problemów występujących w środowisku lub dotyczących członków danej społeczności. Projekt socjalny służy także organizacji i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb środowiska lub członków danej społeczności.

XI.4.11. WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI CHARYTATYWNEJ

Zadania z zakresu wspierania działalności charytatywnej realizowane są w oparciu o art. 11 Ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

TABELA XI.34. ZADANIA Z ZAKRESU WSPIERANIA DZIAŁALNOŚCI CHARYTATYWNEJ W LATACH 2016–2017

Zadanie		2016		2017	
		Liczba/ ilość	Kwota (w PLN)	Liczba/ ilość	Kwota (w PLN)
Prowadzenie kuchni	Osoby objęte pomocą	4 344	150 000	4 445	150 000
	Wydane posiłki	328 443		334 359	
Dystrybucja żywności	Osoby objęte pomocą	b.d.	150 000	b.d.	160 500
	Dystrybuowana żywność (kg)	2 476 967		1 453 866	
Pomoc medyczna i zaopatrzenie w leki i materiały medyczne	Udzielone porady, świadczenia lekarskie i pielęgniarskie	2 694	160 000	2 126	170 000
	Wykonane opatrunki	2 196		2 124	
	Liczba wydanych opakowań leków	11 066		7 585	
Zlecenie prowadzenia ośrodków dla osób bezdomnych	Dotowane jednostki	5	470 200	4	460 200
	Dotowane miejsca	244		224	
	Osoby korzystające	520		480	
Zapewnienie możliwości dokonania zabiegów higienicznych	Liczba udzielonych zabiegów higienicznych	6 525	40 000	7 400	40 000

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.5. POMOC INSTYTUCJONALNA ŚWIADCZONA PRZEZ SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

W sytuacji, gdy pomoc środowiskowa jest niewystarczająca, a osoby w potrzebie wymagają specjalistycznych oddziaływań, pomoc udzielana jest w placówkach dziennych i całonocnych, które oferują różnorodny wachlarz świadczeń. Placówki systemu pomocy społecznej oferują wsparcie specjalistyczne

dla dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych, w podeszłym wieku, bezdomnych, doświadczających przemocy, z problemami wychowawczymi.

Opis placówek dostępny na stronie internetowej: <https://mops.krakow.pl/>.

XI.5.1. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ (DPS)

TABELA XI.35. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2016–2017

	2016			2017		
	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki
DPS dla osób w podeszłym wieku	3	181	206	2	157	215
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	7	911	1 103	8	915	1 058
DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych ¹	3	688	689	3	688	732
DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	1	25	26	1	25	27
DPS dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2	132	139	1	132	143
DPS dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1	165	171	1	165	170
Ogółem	17	2 102	2 334	16	2 082	2 345

¹ DPS os. Szkolne 28 przeznaczony jest dla trzech typów domów zlokalizowanych w różnych budynkach: dla osób przewlekle psychicznie chorych – 50 miejsc, dla osób przewlekle somatycznie chorych – 45 miejsc oraz dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 45 miejsc. Liczba miejsc i osób korzystających wykazana jest odpowiednio dla domu danego typu, natomiast jednostka wykazana jest tylko jeden raz – w pozycji DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

W przypadku braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, osoba wymagająca pomocy innych osób z powodu wieku lub niepełnosprawności, może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie Rodzinnego Domu Pomocy. Rodzinny Dom Pomocy stanowi formę

usług opiekuńczych i bytowych świadczonych całodobowo przez osobę fizyczną lub organizację pożytku publicznego dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu osób wymagających wsparcia w tej formie.

TABELA XI.36. RODZINNE DOMY POMOCY W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Liczba placówek	1	1	1	1
Liczba miejsc	8	8	8	8
Liczba osób, które skorzystały z placówki	8	13	8	8

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.5.2. OŚRODKI WSPARCIA

Ośrodki wsparcia mają za zadanie podtrzymywanie sprawności psychofizycznej osób starszych dla umożliwienia im jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim, w miejscu zamieszkania. Osoby starsze mogą zaspokoić potrzebę kontaktu i integracji społecznej, bez ostatecznego zerwania więzi z rodziną i środowiskiem lokalnym. Uczestnicy

otrzymują wsparcie specjalistów, a przede wszystkim – rehabilitację społeczną i usprawniającą oraz pomoc i porady. Mają także zapewnioną rozrywkę. Szczególną formą ośrodków wsparcia są kluby samopomocy, których działania ukierunkowane są na integrację międzypokoleniową, poprzez budowanie relacji pomiędzy osobami starszymi i młodzieżą lub dziećmi

w wieku szkolnym. Ponadto integracja międzypokoleniowa odbywa się w Dziennym Domu *Senior – Wigor*, który został uruchomiony po pozyskaniu dofinansowania z budżetu państwa w ramach Programu Wieloletniego „Senior – WIGOR” na lata

2015–2020. Od 1 marca 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie rozpoczął realizację projektu *W sile wieku*, w ramach którego uruchomiono 5 klubów samopomocy.

TABELA XI.37. OŚRODKI WSPARCIA W LATACH 2016–2017

	2016			2017		
	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki
Ośrodki Wsparcia dla Osób Starszych, w tym:	7	750	1 180	7	750	1 135
kluby samopomocy realizujące zadania integracji międzypokoleniowej	2	60	111	2	60	93
Dzienny Dom <i>Senior – Wigor</i>	1	30	39	1	30	27
Środowiskowe Domy Samopomocy	13	452	526	13	459	522
Klub Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	–	–	–	1	20	18
Kluby Samopomocy <i>W sile wieku</i>	–	–	–	5	100	133
Ogółem	20	1 202	1 706	26	1 329	1 808

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.5.3. PORADNICTWO RODZINNE I TERAPIA RODZIN

Poradnictwo rodzinne i terapia rodzin realizowane są na zlecenie Gminy przez organizacje pozarządowe. Placówki oferują pomoc dla rodzin w formie terapii rodzinnej, indywidualnej,

grupowej, poradnictwa rodzinnego i psychologicznego oraz diagnozę psychologiczną na potrzeby planu pomocy.

TABELA XI.38. PORADNICTWO RODZINNE I TERAPIA RODZIN W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba spotkań terapeutycznych	10 020	10 633	9 540
Liczba udzielonych porad specjalistycznych	2 605	2 476	2 120
Liczba rodzin objętych pomocą ośrodków	1 136	1 238	1 286
Liczba ośrodków	4	4	4

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.5.4. INTERWENCJA KRYZYSOWA

Zadanie interwencji kryzysowej realizowane jest poprzez dotowanie Ośrodka dla Osób Dotkniętych Przemocą oraz sprawowanie nadzoru nad Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej.

TABELA XI.39. INTERWENCJA KRYZYSOWA W LATACH 2016–2017

	2016			2017		
	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki
Ośrodek dla Osób Dotkniętych Przemocą	1	40	49	1	25	36
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	1	8	4 055	1	8	4 485
Ogrzewalnia dla osób bezdomnych ¹	1	60	356	0	0	0
Miejsca interwencyjnego schronienia dla kobiet w okresie niskich temperatur	1	10	24	1	10	25
Ogółem	4	118	4 484	3	43	4 546

¹ ogrzewalnia działała w ramach zadania interwencji kryzysowej od 1 stycznia do 31 marca 2016 roku

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.5.5. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

W przypadku, kiedy nie ma możliwości umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w placówce

opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, interwencyjnego, socjalizacyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego.

TABELA XI.40. CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE W LATACH 2016–2017

Typy placówek	2016			2017		
	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki
Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	6	43	44	6	43	46
Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu interwencyjnego	3	52	140	3	52	145
Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego	23	289	281	23	259	257
Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu specjalistyczno-terapeutycznego	9	103	130	9	101	115
Ogółem	41	487	595	41	455	563

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.5.6. OŚRODKI WSPARCIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia. Jeżeli jest tego pozbawiona, udzielenie schronienia następuje przez przyznanie

tymczasowego miejsca w noclegowniach, schroniskach i ogrzewalniach.

TABELA XI.41. OŚRODKI WSPARCIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH W LATACH 2016–2017

	2016			2017		
	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki
Noclegownia dla Mężczyzn	1	200	493	1	200/180 ¹	565
Schroniska dla Kobiet	2	98	174	2	95	179
Schronisko dla osób bezdomnych, starszych i niepełnosprawnych	1	12	17	1	16	21
Ogrzewalnia dla osób bezdomnych, która od września 2016 roku działa jako placówka całoroczna	1	60	342	1	60	735
Ogółem	5	370	1 026	5	371/351	1 500

¹ do 30 czerwca 2017 roku placówka zapewniała 200 miejsc, od 1 lipca 2017 roku nastąpiła konieczność zmniejszenia liczby miejsc w części schroniskowej, w związku z wejściem w życie standardów podstawowych usług świadczonych w noclegowniach i schroniskach dla osób bezdomnych

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.5.7. MIESZKANIA CHRONIONE

Pobyt w mieszkaniu chronionym może być przyznany osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu

w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki.

TABELA XI.42. MIESZKANIA CHRONIONE W LATACH 2016–2017

	2016			2017		
	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki
Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8	43	48	10	52	53
Mieszkania chronione dla osób bezdomnych	6	32	40	6	32	40
Mieszkania chronione dla usamodzielnionych wychowanków placówek i rodzin zastępczych	3	17	19	3	17	20
Mieszkania chronione dla kobiet i kobiet z dziećmi	1	20	22	1	30	24
Mieszkania chronione dla osób starszych	2	8	9	2	8	13
Ogółem	20	120	138	22	139	150

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.5.8. WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztaty terapii zajęciowej są wyodrębnionymi organizacyjnie i finansowo placówkami, stwarzającymi osobom niepełnosprawnym i niezdolnym do podjęcia pracy możliwość

rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztaty są finansowane głównie ze środków PFRON.

TABELA XI.43. WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba placówek	15	15	15
Liczba miejsc	563	563	563

ŹRÓDŁO: MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

XI.6. ŚWIADCZENIA WYNIKAJĄCE Z POLITYKI SPOŁECZNEJ PAŃSTWA I GMINY

XI.6.1. ŚWIADCZENIA RODZINNE W 2017 ROKU

Od stycznia 2017 roku rozpoczęto realizację nowego świadczenia – jednorazowego świadczenia *Za życiem*, w wysokości 4 000 PLN. Przysługuje ono matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Warunkiem przyznania powyższego świadczenia jest złożenie w ciągu 12 miesięcy od narodzin dziecka wniosku wraz z odpowiednim zaświadczeniem dotyczącym stanu zdrowia dziecka (wystawionym przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu Ustawy z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii) oraz dodatkowo zaświadczeniem potwierdzającym pozostawanie matki pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży. Świadczenie to przyznawane jest niezależnie od dochodu.

Pomoc w tym zakresie otrzymało 78 rodzin, na łączną kwotę 312 000 PLN.

Wypłacono 334 949 991 PLN
na świadczenia wychowawcze
dla 49 010 świadczeniobiorców

W 2017 roku zwiększyła się liczba wypłaconych świadczeń z tytułu zasiłku rodzinnego: z 194 128 do 195 447, poza tym o ponad 27% wzrosła liczba świadczeniobiorców pobierających świadczenia rodzicielskie.

TABELA XI.44. LICZBA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH W LATACH 2014–2017

Rodzaje świadczeń rodzinnych	Liczba wypłaconych świadczeń			
	2014	2015	2016	2017
Zasiłek rodzinny	193 584	182 112	194 128	195 447
Dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:	71 166	66 886	73 904	77 954
urodzenia dziecka	949	952	1 534	1 351
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	8 056	6 446	7 799	8 334
samotnego wychowywania dziecka	14 906	13 775	14 405	14 762

kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	10 781	10 201	10 859	10 849
rozpoczęcia roku szkolnego	11 409	11 065	14 141	17 477
podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	656	642	763	885
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	24 409	23 805	24 403	24 296
Świadczenia pielęgnacyjne	11 090	12 040	13 261	14 202
Zasiłki pielęgnacyjne	135 425	133 966	134 138	134 039
Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 103	1 491	2 195	2 471
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu gminy	2 138	2 375	2 543	2 399
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu państwa	4 229	4 232	5 093	4 673
Zasiłek dla opiekuna	8 743	4 867	3 785	2 916
Świadczenie rodzicielskie	–	–	11 187	14 224

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH UMK

TABELA XI.45. LICZBA ŚWIADCZENIOBIORCÓW W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Świadczeniobiorcy ogółem, z tego:	29 581	28 578	73 303	79 422
pobierający świadczenia rodzinne	25 993	25 233	27 318	27 483
pobierający świadczenie z funduszu alimentacyjnego	3 588	3 345	3 183	2 929
pobierający świadczenie wychowawcze (500+)	–	–	42 802	49 010

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH UMK

TABELA XI.46. WYDATKI NA ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE (500+) W LATACH 2014–2017 (W PLN)

Rodzaj świadczenia	2014	2015	2016	2017
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	29 739 012	28 178 112	32 911 604	34 080 243
Świadczenia pielęgnacyjne	8 166 912	14 322 506	17 122 492	19 895 882
Zasiłki pielęgnacyjne	20 720 025	20 496 798	20 523 114	20 507 967
Specjalne zasiłki opiekuńcze	567 321	760 571	1 124 406	1 271 649
Zasiłek dla opiekuna	4 635 517	2 522 708	1 959 872	1 510 505
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu państwa	4 229 000	4 232 000	5 093 000	4 673 000
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu gminy	2 138 000	2 375 000	2 543 000	2 399 000
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	20 200 111	19 488 840	18 461 818	17 249 460
Świadczenie rodzicielskie	–	–	10 365 368	13 101 821
Świadczenia wychowawcze	–	–	241 553 322	334 949 991

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH UMK

XI.6.2. ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

TABELA XI.47. LICZBA WYDANYCH DECYZJI USTALAJĄCYCH PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Decyzje ustalające prawo do świadczeń zdrowotnych	1 615	1 895	1 989	2 603

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH UMK

XI.6.3. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

TABELA XI.48. LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ ORAZ LEGITYMACJI W LATACH 2014–2017

Rodzaj dokumentu	2014	2015	2016	2017
Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	10 314	13 409	7 777	7 590
Orzeczenia o niepełnosprawności	860	983	914	880
Legitymacje osoby niepełnosprawnej ogółem, w tym:	5 268	5 484	4 672	4 318
osoby do 16. roku życia	364	432	484	417

ŹRÓDŁO: BIURO DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

XI.6.4. OPIEKA NAD REPATRIANTAMI

TABELA XI.49. OPIEKA NAD REPATRIANTAMI W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Liczba przybyłych rodzin/ osób, które zostały objęte opieką	0/11 ¹	3/14	1/2 ²	2/9
Liczba osób, którym wypłacono pomoc na zagospodarowanie z budżetu państwa (dotyczy wszystkich osiedlonych na terenie Krakowa repatriantów)	3	12	13	17
Liczba umów zawartych z pracodawcą w ramach aktywizacji zawodowej repatrianta	2	1	2	0

¹ kontynuowano pomoc dla 11 osób przybyłych w 2013 roku

² kontynuowano pomoc (w tym finansową) dla 14 osób przybyłych w 2015 roku

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH UMK

W 2017 roku żaden pracodawca nie złożył wniosku o refundację części kosztów poniesionych przez niego w związku z zatrudnieniem repatrianta.

W 2017 roku kontynuowano refundację 2 umów zawartych w 2016 roku.

TABELA XI.50. POMOC DLA SPOŁECZNOŚCI ROMSKIEJ W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Liczba dzieci romskich, którym pokryto koszt edukacji przedszkolnej	20	17	20	20
Dofinansowania do zakupu podręczników i przyborów szkolnych ¹	116	145	143	0
Liczba zatrudnionych asystentów romskich	3	3	3	3
Liczba osób, które zwiedziły zakupioną wystawę pn. <i>Tradycje, zwyczaje i historia polskich Romów</i>	2 400	2 050	2 080	1 900

¹ zadanie nie było realizowane, gdyż nie jest już finansowane przez MSWiA

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH UMK

XI.6.5. PEŁNOMOCNIK PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA DS. POLITYKI SENIORALNEJ – GMINNY PROGRAM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ I INTEGRACJI OSÓB STARSZYCH NA LATA 2015–2020

Działania kierowane do osób starszych w ramach *Gminnego Programu Aktywności Społecznej i Integracji Osób Starszych na lata 2015–2020* (PASIOS) realizuje – zgodnie z uchwałą nr VIII/112/15 Rady Miasta Krakowa z 4 marca 2015 roku – Referat ds. Młodzieży i Seniorów w Biurze Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych, we współpracy z Doradcą, a później z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej, Krakowskim Centrum Seniora, organizacjami pozarządowymi i innymi komórkami Urzędu Miasta Krakowa, we współpracy ze szkołami wyższymi.

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Miejskiej Kraków, którzy osiągnęli wiek 60 lat. Jego celem jest poprawa jakości i poziomu życia tej grupy społecznej, poprzez promowanie aktywności osób starszych, w tym działań wolontariuszy, dbałości o stan zdrowia, edukacji oraz integracji międzypokoleniowej.

Realizowano Gminny Program Aktywności Społecznej i Integracji Osób Starszych

W 2017 roku zrealizowano:

- *Letnią Akademię Seniora* – cotygodniowe spotkania w czasie wakacji, z ciekawymi prelekcjami, a później dyskusjami. Średnio w zajęciach uczestniczyło 120 osób
- *E-Akademii Seniora* – zwaną Klubem E-senior – zajęcia rozwijające kompetencje seniorów w zakresie technologii informacyjnej. Łącznie z kursów skorzystało ponad 300 osób
- *Miejsca Przyjazne Seniorom* – była to siódma akcja, która promowała miejsca przyjazne seniorom w Krakowie: kawiarnie, sklepy, apteki, instytucje: kultury, edukacyjno-rekreacyjne odpowiadające na potrzeby starszych mieszkańców, poprzez dostosowanie swojej architektury.

Na uroczystej Gali Finałowej akcji, która odbyła się 11 grudnia 2017 roku, wręczono 7 certyfikatów, 6 wyróżnień i 5 dyplomów

- III Mistrzostwa Krakowa Seniorów 60+: we wrześniu na terenie obiektów sportowych klubu KS Bronowianka odbyły się mistrzostwa o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa. Obejmowały m.in. takie konkurencje jak: badminton, biegi, brydż, boule, cyklotrail rowerowy, Nordic Walking, pływanie, ringo, szachy, tenis, tenis stołowy, wielobój sprawnościowy, budowanie wieży, rzutki do tarczy, rzut kołami hula hop, drabina oraz rzut beretem. W mistrzostwach wzięło udział 306 zawodników, w tym 135 kobiet
- Centra Aktywności Seniorów (CAS) – funkcjonowało ich 25 w 14 dzielnicach miasta, przez 5 dni w tygodniu po 4 godziny. Skupiają 2 354 osoby. CAS-y proponują różne zajęcia: ruchowe, prozdrowotne oraz rozwijające zainteresowania i umożliwiające nabywanie nowych umiejętności. W maju w ramach sieci CAS zorganizowano II Zjazd Centrów Aktywności Seniorów w Wygiełzowie, który miał na celu zintegrować wszystkie CAS-y. W Zjeździe wzięło udział 319 seniorów
- W ramach działań związanych z Integracją Seniorów zorganizowano dla seniorów z CAS-ów, KCS oraz RKS wyjście na koncert *Betlejem w Krakowie*. Koncert odbył się 27 stycznia w TAURON Arenie
- Konkurs międzypokoleniowy – w lutym odbyła się uroczysta gala podsumowująca drugą edycję konkursu *Działajmy Razem*. W kwietniu ogłoszono trzecią edycję konkursu skierowanego do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, młodzieżowych domów kultury oraz burs prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków. Do konkursu zgłoszono 7 projektów, spośród których Jury zakwalifikowało 6 do realizacji
- 7 i 21 kwietnia 2017 roku odbyły się „spotkania z lekami”. Spotkania zorganizowane zostały dzięki Prezesowi Okręgowej Izby Aptekarskiej
- *Senioralia* – odbyły się już w czerwcu, częściowo w ramach

III Kongresu „Srebrna Małopolska”. Otrzymała się uroczysta gala *Łączmy pokolenia*, konkurs literacko-plastyczny dla seniorów i dzieci *Mój Kraków*. Całość *Senioraliów* zakończyła się sprzątnięciem Łasku Wolskiego i wspólnym ogniskiem na polanie W. Wobra. Uczestniczyło kilkaset osób

- I Mistrzostwa Wędkarskie Seniorów o puchar Prezydenta Miasta Krakowa – październik
- Koncerty dla seniorów – 11 grudnia w Centrum Kongresowym ICE Kraków. Koncert był częścią Gali Finałowej VII edycji akcji *Miejsca przyjazne seniorom*. Na koncert rozdano ponad 1 800 zaproszeń. Wręczono nagrody dla seniorów – wolontariuszy działających w Centrach Aktywności Seniorów
- 11–12 grudnia 2017 roku odbyła się konferencja pod nazwą „Edukacja do późnej dorosłości”, w której uczestniczyło

około 130 nauczycieli krakowskich szkół. Konferencja była częścią programu realizowanego w szkołach pod tym samym tytułem, który ma kształtować u uczniów postawę odpowiedzialności za siebie przez całe życie – dla lepszej starości, w tym postaw prozdrowotnych

- Rada Krakowskich Seniorów (RKS) – to II kadencja Rady Krakowskich Seniorów, która składa się z 25 członków. Członkowie RKS pracują jako wolontariusze i spotykają się raz w miesiącu, a Zarząd Rady spotyka się cotygodniowo
- Dostęp do informacji – w ramach działań Programu PASIOS prowadzona jest strona internetowa *Kraków dla seniora*, na której są informacje o przedsięwzięciach i interesujących wydarzeniach. W 2017 roku stronę internetową odwiedziło 41 288 użytkowników, było 65 277 wizyt, i 191 741 odsłon

XI.6.6. PEŁNOMOCNIK PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych podejmował działania na rzecz poprawy warunków funkcjonowania osób niepełnosprawnych, które w sposób pośredni bądź bezpośredni służą polepszeniu sytuacji tej grupy społecznej. W 2017 roku realizowano *Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015–2018*, który został przyjęty uchwałą nr XXXI/506/15 Rady Miasta Krakowa z 2 grudnia 2015 roku, określający kierunki działania Gminy Miejskiej Kraków na rzecz osób niepełnosprawnych na kolejne cztery lata.

Realizowano Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

Działania podejmowane i kontynuowane przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych w 2017 roku:

- Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. osób Niepełnosprawnych uczestniczyła w pracach Zespołu opracowującego program *Kraków dla Rodziny N*. Program skierowany jest do rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, które będą mogły skorzystać z systemu zniżek, ulg, preferencji i uprawnień na podstawie Krakowskiej Karty Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem. Są to ulgi związane z miejskimi jednostkami w obszarze: bezpłatnej komunikacji miejskiej, kultury, sportu i rekreacji, edukacji, turystyki
- Gmina Miejska Kraków przystąpiła do *Programu wyrównywania różnic między regionami*, organizowanego przez

PFRON. W roku 2017 zrealizowane zostały 2 zadania z umowy podpisanej w 2016 roku, tj. zakup samochodu osobowego dla DPS przy ul. Łanowej oraz budowa pochylni przy SOSW nr 6 przy ul. T. Ptaszyckiego 9. W edycji 2017 roku uzyskano środki na realizację 5 projektów w ramach obszaru B programu – likwidacja barier architektonicznych oraz 2 projektów w ramach obszaru D – likwidacja barier transportowych, na łączną kwotę 284 528,11 PLN

- Opracowano *Przewodnik po Krakowie dla niepełnosprawnego turysty* wraz z aplikacją mobilną o dostępności zabytków, ze szczególnym uwzględnieniem osób poruszających się na wózku. Przewodnik zawiera informacje o najważniejszych zabytkach Krakowa, trasach turystycznych, muzeach, ofercie kulturalnej oraz praktyczne wskazówki. Opracowana została nowa trasa turystyczna *Nowa Huta dla niepełnosprawnego turysty*. Przewodnik został również przetłumaczony na kolejne dwa języki: rosyjski i francuski
- Przetłumaczono na język migowy 76 „najpopularniejszych” procedur UMK, które zostały zamieszczone na BIP
- Nawiązano współpracę z Teatrem Starym, dysponującym sprzętem do audiodeskrypcji, w celu wprowadzenia standardów związanych z realizacją przedstawień tą techniką. Przedstawienie *Płatonów* rozpoczęło porozumienie, na mocy którego co najmniej raz w miesiącu będą realizowane spektakle z audiodeskrypcją
- Współpraca z Radami Dzielnic, które miały do dyspozycji 2 400 769 PLN i wskazały do realizacji 132 zadania
- Współpraca z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, która wydała 141 opinii o projektach budowlanych finansowanych z budżetu Gminy Miejskiej Kraków
- Likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się: w ramach 11. edycji konkursu *Kraków bez barier*. Obiekty likwidujące bariery architektoniczne w sposób wzorcowy są promowane tablicą z logo *Kraków bez barier*

- Konkurs Ofert dla organizacji pozarządowych w trybie art. 19a Ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie: podpisano 90 (31 w 2016 roku i 11 200 beneficjentów) umów, w których uczestniczyło 15 120 beneficjentów
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi poprzez:
 - Realizację przedsięwzięć integracyjnych – organizacja świątecznych spotkań Prezydenta Miasta Krakowa z osobami niepełnosprawnymi dla około 800 osób
 - Współorganizację konferencji:
 - „Pełno(s)prawny student” – z Fundacją Instytutu Rozwoju Regionalnego
 - Międzynarodowa konferencja naukowa „Wspieranie rozwoju osób z niepełnosprawnością, wobec pytań i odpowiedzi o dobrostan człowieka” – z Uniwersyte-tem Pedagogicznym
 - Międzynarodowa konferencja medyczna „V4-CF” – z Fundacją Pomocy Rodzinom i Chorym na Mukowiscydozę MATIO
 - Międzynarodowy Turniej w Błinde Football – liga europejska, we współpracy z Fundacją „Nie widzę przeszkód”
 - Turniej „Goalball 4a” we współpracy ze Stowarzysze-niem „Warto być razem”
- XVI Cracovia Maraton: edycja zebrała na starcie 97 za-wodników niepełnosprawnych, w tym 38 osób na wózkach inwalidzkich
- Tydzień Osób Niepełnosprawnych *Kocham Kraków z Wza-jemnością* – we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego. XVIII edycja Tygodnia trwała w dniach 31.05-05.06. i obejmowała 34 imprezy kulturalne, sportowe, rekreacyjne, które odbywały się na terenie całego Krakowa. Udział wzięło ok. 15 000 osób niepełnosprawnych – realizacja w ramach konkursu ofert i regranting
- XV przegląd teatralno-muzyczny *O buławę Lajkonika* – przyciągnął 200 artystów z przedszkoli, szkół i specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych
- *Krakowski Informator dla osób niepełnosprawnych* – opra-cowano i wydano 1 500 egzemplarzy zawierających kompendium wiedzy z zakresu ulg i uprawnień dla osób niepełnosprawnych
- Transport osób niepełnosprawnych – dofinansowano transport dla 51 123 osób niepełnosprawnych, w tym 16 616 na wózkach; łącznie dofinansowano 148 930 kilo-metrów przewozów, na kwotę 654 363 PLN
- Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. osób Niepełnospraw-nych zrzesza 23 organizacje pozarządowe
- Aktualizacja informacji na portalu Magiczny Kraków – *Kra-ków Bez Barrier*

XI.6.7. PEŁNOMOCNIK PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA DS. RODZINY

Kampania *Kraków stawia na rodzinę* – jest to akcja prorodzinna, propagująca wspólne spędzanie czasu wolnego przez rodziny, dzieci i młodzież oraz aktywność twórczą, która wpływa na integrację rodziny. Kampania skierowana jest do wszystkich mieszkańców Krakowa.

W ramach kampanii odbywają się następujące wydarzenia:

- *Święto Rodziny Krakowskiej* – zorganizowane po raz szósty na bulwarze Czerwieńskim, odbyło się 21 maja 2017 roku. W przygotowanych 60 stoiskach odbywały się gry, konkursy, zabawy. W integracji międzypokoleniowej wzięło udział ok. 8 000 (w 2016 roku ok. 12 000) osób. Odbyły się rodzinne warsztaty plastyczne, muzyczne oraz propagujące zdrowy styl życia oraz można było skorzystać z konsultacji specjalistów, porad psychologów, terapeutów i prawników
- Akcja *Rodzinne pływanie* – zachęca rodziny do wspól-nego, aktywnego i sportowego spędzania wolnego czasu. Na czterech krakowskich basenach rodziny mo-gły skorzystać z bezpłatnej nauki pływania pod okiem doświadczanego instruktora – wzięło w niej udział ok. 1 800 krakowskich rodzin
- *Rodzinny Piknik Piłkarski* – impreza o charakterze ro-dzinno-sportowym odbyła się 3 września 2017 roku w Centrum Sportu Parkowa przy ul. Parkowej 12a. Można było skorzystać m.in. ze strefy animacji, wziąć udział w konkursach muzycznych oraz plastycznych, warsztatach kulinarnych, malowania twarzy. W impre-zie wzięło udział ok. 100 osób
- *Rodzinne zakończenie lata* – rodzinny piknik sportowy odbył się 10 września 2017 roku na stadionie Mię-dzyszkolnego Ośrodka Sportowego Kraków Zachód. W wydarzeniu wzięło udział ok. 150 osób
- Konkurs filmowy *Mój zwierzak mój przyjaciel* – zorga-nizowany we współpracy ze Staromiejskim Centrum Kultury Młodzieży, skierowany do dzieci i młodzieży. Na konkurs nadesłano 40 prac
- Konkurs plastyczny *A ja wolę mojego tatę* – zorganizowa-ny we współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury, al. 29 Listopada 102, skierowany do uczniów szkół pod-stawowych, na który nadesłano 120 prac
- Konkurs językowo-plastyczny *Rodzina* – zorganizowany we współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury „Dom Harcerza”. Konkurs przeznaczony był dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów oraz średnich. W konkursie wzięło udział 110 osób

Kampania *Zdrowe żywienie = mądre myślenie* – kampania gminna, która ma na celu kształtowanie u dzieci i młodzieży nawyków zdrowego odżywiania się, aktywnego, sportowego stylu życia oraz promocję zdrowej żywności w sklepikach szkolnych. Dotyczy zarówno problemu niedożywienia, jak i otyłości wśród dzieci i młodzieży, wypływającej z błędów żywieniowych. W Kampanię włączyły się krakowskie Młodzieżowe Domy Kultury, które realizują działania skierowane do rodzin.

W ramach Kampanii odbyły się:

- konferencja „Edukuj zdrowo – żywienie w placówkach nauczania i wychowania” zorganizowana przez Wojewódzką Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Krakowie. Konferencja skierowana do dyrektorów szkół podstawowych i gimnazjów, odbyła się 5 października 2017 roku. Wzięło w niej udział 120 osób
- konkursy, w których wzięło udział ok. 100 osób:
 - *Gotuj z głową – smacznie i zdrowo!* – we współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury „Dom Harcerza”
 - *Zdrowy rodzinny posiłek* – we współpracy z ośrodkiem Kultury im. C.K. Norwida
 - *Kucharzowo* – we współpracy ze Staromiejskim Centrum Kultury Młodzieży

Kluby Rodziców – projekt wspierał rodziny z dziećmi oraz oczekujące na potomstwo, poprzez stworzenie warunków do dzielenia się doświadczeniem, problemami i dobrymi praktykami związanymi z wychowaniem dzieci. Prowadzono edukację podnoszącą kompetencje rodzicielskie, w tym opiekuńczo-wychowawcze.

W 2017 roku na terenie Krakowa funkcjonowało 29 klubów, w tym 2 prowadzone przez organizacje pozarządowe wyłonione w ramach otwartego konkursu ofert.

Mecenas Dziecięcych Talentów – pomoc dzieciom wybitnie zdolnym i utalentowanym, uczęszczającym do szkół podstawowych, które ze względów materialnych, bytowych nie mogłyby rozwijać swoich uzdolnień i pasji. Jak również wyrównywanie szans edukacyjnych oraz aktywizacja środowiska lokalnego. Projekt realizowany jest we współpracy z Fundacją Czas Dzieci oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krakowie. W roku 2017 w programie wzięło udział 17 dzieci.

Strefa Nastolatka – adresowana jest do nastolatków, którzy pogubili się, mają trudną sytuację w domu, w relacjach z rówieśnikami. W szczególności doświadczających przemocy fizycznej, psychicznej lub borykających się z chorobą alkoholową rodziców czy opiekunów. Osoby odwiedzające Strefę mogą liczyć na anonimowość, przyjazną i pełną szacunku atmosferę. *Strefa Nastolatka* jest otwarta także dla rodziców i opiekunów, którzy nie wiedzą jak pomóc nastolatkom borykającym się z trudnościami. Organizatorem projektu jest Centrum Kultury „Dworek Białostrzemiński”, Krakowskie Stowarzyszenie Kuratorów Sądowych, w ramach działającej w Dworku *Strefy Rodzica*. Partnerem oraz inicjatorem projektu jest Urząd Miasta Krakowa – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Rodziny.

Informator Krakowskiej Rodziny – wydawnictwo przygotowane przez Pełnomocnika PMK ds. Rodziny, we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Wydziałami i Jednostkami Miejskimi, skierowane do krakowskich rodzin. Jest przewodnikiem po ofercie miasta: edukacyjnej, sportowej, zdrowotnej. Znajdują się tam informacje o załatwianiu spraw urzędowych, uzyskaniu wsparcia dla rodziny, możliwości ubiegania się o świadczenia, jak i różnorodne propozycje spędzenia wolnego czasu w rodzinnym gronie. W roku 2017 wydano II edycję Informatora w nakładzie 20 000 sztuk.

Krakowska Karta Rodzinna – Gmina Miejska Kraków od 2012 roku realizuje samorządowy program pn. *Krakowska Karta Rodzinna*. Program jest elementem polityki prorodzinnej Krakowa oraz stanowi system licznych zniżek, ulg, preferencji i uprawnień skierowanych do krakowskich rodzin wielodzietnych. Początkowo program skierowany był do rodzin posiadających na utrzymaniu co najmniej czworo dzieci, a od września 2014 roku, zgodnie z uchwałą nr CIX/1646/14 Rady Miasta Krakowa z 11 czerwca 2014 roku w sprawie wprowadzenia i realizacji programu pn. *Krakowska Karta Rodzinna 3+*, uprawnione do posiadania Karty są rodziny z co najmniej trojgiem dzieci. *Krakowska Karta Rodzinna 3+ (KKR)* działa w następujących obszarach:

- komunikacja miejska
- kultura i rozrywka
- sport, rekreacja i wypoczynek
- opieka nad dziećmi do lat 3, oświata i wychowanie
- zdrowie
- gastronomia i sklepy
- usługi

Najistotniejszymi elementami systemu wsparcia w ramach działania Gminy Kraków są:

- bezpłatna komunikacja miejska dla dzieci i młodzieży
- 50% zniżki w opłatach za bilety wstępu do miejskich instytucji kultury
- 50% zniżki w opłatach za bilety wstępu na miejskie baseny
- 50% zniżka na zakup biletu do miejskiego ZOO
- 50% zniżka w opłacie za płatne godziny w miejskim przedszkolu
- zwolnienie z opłat za pobyt dzieci w samorządowych żłobkach
- zwolnienie z kryterium dochodowego osób starających się o przyznanie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, tzw. „becikowego gminnego”
- pomoc w preorientacji zawodowej
- możliwość odpracowania zadłużenia czynszowego
- pierwszeństwo w zapisach do programów profilaktyki zdrowotnej
- pierwszeństwo w Punkcie Konsultacyjnym prowadzonym przez Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie
- zniżka na opłaty startowe podczas imprez sportowych organizowanych przez ZIS

W 2017 roku wnioski o *Krakowską Kartę Rodzinną 3+* przyznano 5 456 rodzinom, w tym 812 nowym. Do realizacji KKR włączyły się także podmioty niepubliczne. Współpracę z Miastem podjęło 155 partnerów, oferujących zniżki i rabaty w blisko 300 miejscach.

W ramach Programu zorganizowano akcję *Lato z KKR*, w ramach której dzieci i młodzież korzystały bezpłatnie z basenów, ścianek wspinaczkowych, parków, trampolin i kin.

7 grudnia 2017 roku odbyła się Gala Partnerów Krakowskiej Karty Rodzinnej 3+. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele firm współpracujących w realizacji KKR. W 2017 roku tytuły „Partnera Roku 2017 Krakowskiej Karty Rodzinnej” zostały przyznane w sześciu kategoriach i otrzymali je:

- w kategorii „Kultura i rozrywka” – Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie

- w kategorii „Sport, rekreacja i wypoczynek” – Kraina Zabaw Dziecięcych Anikino
- w kategorii „Oświata i wychowanie” – Callan Szkoła Języka Angielskiego
- w kategorii „Zdrowie” – Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie
- w kategorii „Gastronomia i sklepy” – Leroy Merlin Polska sp. z o.o.
- w kategorii „Usługi” – Kodak EXPRESS Pryzmat

Informacja o dokładnych działaniach Pełnomocnika PMK ds. Rodziny znajduje się na stronach internetowych: http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=52850, <http://kkr.krakow.pl/>.

**XII.
BEZPIECZEŃSTWO
PUBLICZNE**

XII.1. POLICJA

W Komendzie Miejskiej Policji w Krakowie w 2017 roku pracowało 2 091 funkcjonariuszy i 266 pracowników cywilnych.

Policjanci dysponowali 319 pojazdami. W służbie pomagały 33 psy.

TABELA XII.1. LICZBA FUNKCJONARIUSZY POLICJI ZATRUDNIONYCH NA TERENIE KRAKOWA W LATACH 2014–2017

	Ogółem				KMP ¹ Kraków – sekcje				Ogółem komisariaty I –VIII			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Funkcjonariusze policji	2 084	2 021	2 023	2 091	914	865	863	900	1 170	1 156	1 160	1 191
Pracownicy cywilni	269	262	276	266	162	153	164	157	107	109	112	109

¹ Komenda Miejska Policji

ŹRÓDŁO: KOMENDA MIEJSKA POLICJI W KRAKOWIE

TABELA XII.2. WYBRANE RODZAJE WYPOSAŻENIA UŻYTKOWANEGO PRZEZ FUNKCJONARIUSZY POLICJI W LATACH 2014–2017

Rodzaj	2014	2015	2016	2017	2016=100
Samochody	268	291	301	319	106,0
Motocykle/rowery	9/18	9/18	9/7	13/7	144,4/100
Psy służbowe	26	33	31	33	106,5

ŹRÓDŁO: KOMENDA MIEJSKA POLICJI W KRAKOWIE

TABELA XII.3. PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE NA TERENIE POSZCZEGÓLNYCH KOMISARIATÓW POLICJI W KRAKOWIE W LATACH 2016–2017

Numer Komisariatu Policji	Adres Komisariatu Policji	Przestępstwa stwierdzone		
		Liczba		2016=100
		2016	2017	
I	ul. Szeroka 35	4 863	4 235	87,1
II	ul. Lubicz 21	1 683	1 600	95,1
III	ul. Strzelców 16	2 544	2 060	81,0
IV	ul. Królewska 4	2 439	2 675	109,7
V	ul. J. Zamoyskiego 22	3 280	2 579	78,6
VI	ul. M. Ćwiklińskiej 4	1 965	1 854	94,4
VII	os. Złotej Jesieni 11 C	1 884	1 717	91,1
VIII	os. Zgody 10	2 013	1 732	86,0
Ogółem komisariaty ¹		20 671	18 452	89,3
Komenda Miejska Policji w Krakowie ¹		1 748	1 850	105,8
Ogółem ¹		22 419	20 302	90,6

¹ podana wartość dotyczy Komisariatów Policji I – VIII w Krakowie, bez przestępstw stwierdzonych według właściwości Komendy Miejskiej Policji w Krakowie i Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie

ŹRÓDŁO: KOMENDA MIEJSKA POLICJI W KRAKOWIE

W komisariatach ogółem stwierdzono 18 452 przestępstwa (spadek o 10,7% w odniesieniu do ubiegłego roku). Najwięcej przestępstw stwierdzono na terenie KP I (obejmującej Stare Miasto). Tylko na terenie Komisariatu IV przy ul. Królewskiej, który obejmuje dzielnicę V, VI, VII miał miejsce wzrost liczby przestępstw prawie o 10%.

W zakresie czynów karalnych i podejrzenia popełnienia czynów karalnych, których dopuścili się nieletni nastąpił spadek odpowiednio o 12,5% i 29,8%. Nadal największy udział miały przestępstwa narkotykowe: prawie 34%.

Rozmieszczenie Komisariatów Policji, wraz z danymi na temat liczby stwierdzonych przestępstw zilustrowano na Rysunku IX.

TABELA XII.4. WYBRANE CZYNY KARALNE NIELETNICH W LATACH 2016–2017

Kategoria czynu		Czyny nieletnich			Podejrzani nieletni		
		Liczba		2016=100	Liczba		2016=100
		2016	2017		2016	2017	
Przestępstwa kryminalne według 7 kategorii	rozbój i wymuszenie	94	109	116,0	30	20	66,7
	bójka i pobicie	23	7	30,4	30	10	33,3
	uszczerbek na zdrowiu	22	12	54,5	18	10	55,6
	kradzież z włamaniem	8	26	325,0	4	14	350,0
	kradzież rzeczy	59	36	61,0	48	33	68,8
	kradzież samochodu	1	0	0,0	1	0	0,0
	uszkodzenie rzeczy	50	22	44,0	21	15	71,4
Zabójstwo		0	0	– ²	0	0	– ²
Zgwałcenie		3	1	33,3	2	1	50,0
Znęcanie nad rodziną		11	8	72,7	9	3	33,3
Przestępstwa narkotykowe		619	404	65,3	72	41	56,9
Czyny karalne ogółem ¹		1 357	1 187	87,5	363	255	70,2

¹ obejmuje wszystkie czyny karalne nieletnich będące przestępstwami

² wypełnienie pozycji jest niemożliwe

ŹRÓDŁO: KOMENDA MIEJSKA POLICJI W KRAKOWIE

TABELA XII.5. WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI WYBRANYCH PRZESTĘPSTW POPEŁNIONYCH NA TERENIE KRAKOWA W LATACH 2016–2017

Kategoria przestępstwa	Liczba przestępstw stwierdzonych		Wskaźnik wykrywalności (w %)	
	2016	2017	2016	2017
Rozbój i wymuszenie rozbójnicze	392	359	61,2	65,3
Bójka i pobicie	121	98	56,6	67,3
Uszczerbek na zdrowiu	227	243	68,7	73,1
Kradzież z włamaniem	1 781	1 535	24,0	30,8
Kradzież rzeczy	4 908	4 052	19,1	20,2
Kradzież samochodu	299	213	7,0	6,1
Uszkodzenie rzeczy	1 416	1 250	28,9	27,8
Zabójstwo	2	7	100,0	85,7
Zgwałcenie	30	51	43,3	52,9
Znęcanie nad rodziną	207	154	98,6	98,7
Przestępstwa gospodarcze	2 655	2 395	64,0	62,9
Przestępstwa narkotykowe	2 556	2 110	94,6	95,8
Przestępstwa korupcyjne (bez art. 231 k.k.)	215	18	99,1	94,4

Przestępstwa drogowe, w tym:	1 059	952	97,1	97,8
prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości	829	730	98,8	100,0
Przestępstwa z Ustawy o bezp. imprez masowych	36	24	50,0	62,5
Przestępstwa ogółem	22 419	20 302	55,7	57,5

ŹRÓDŁO: KOMENDA MIEJSKA POLICJI W KRAKOWIE

Po raz kolejny od 2012 roku odnotowano spadek liczby przestępstw: z 22 419 do 20 302 w 2017 roku, tj. o 9,4%, co oznacza, że przestępstwo średnio popełnianie było co 26 minut (w 2016 roku co 23 minuty; w 2015 roku – co 22 minuty, w 2014 roku – co 20 minut).

Wzrosła wykrywalność sprawców przestępstw popełnionych na terenie Krakowa z 55,7% w 2016 roku do 57,5% w 2017 roku.

Wskaźnik zagrożenia na 100 tys. mieszkańców w Krakowie wyniósł 2 234 osoby.

Liczba przestępstw wyniosła 20 302,

a ich wykrywalność 57,5%

TABELA XII.6. PRZESTĘPCZOŚĆ KRYMINALNA W KRAKOWIE NA TLE INNYCH MIAST WOJEWÓDZKICH W 2017 ROKU WEDŁUG MIEJSCA POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

Miasto wojewódzkie	Przestępstwa stwierdzone		Wykrywalność (w %)	Wskaźnik zagrożenia na 100 tys. ludności		Podejrzani	
	Ogółem	2016=100		Liczba	2016=100	Ogółem	2016=100
Kraków	17 038	71,9	54,87	2 234	71,6	4 538	69,0
Warszawa	36 569	75,3	41,76	2 091	74,4	11 471	78,1
Białystok	3 363	68,1	56,35	1 135	67,9	1 412	66,3
Bydgoszcz	5 057	75,6	60,44	1 424	76,3	1 945	73,6
Gdańsk	7 907	70,9	41,73	1 707	70,7	2 179	69,5
Gorzów Wielkopolski	2 222	67,0	58,66	1 793	67,2	655	51,9
Katowice	7 906	71,6	56,99	2 644	72,6	2 259	73,2
Kielce	2 962	57,6	56,31	1 498	58,1	1 066	67,9
Lublin	4 924	69,1	53,85	1 445	69,6	1 984	65,8
Łódź	13 408	80,5	43,77	1 919	81,6	3 340	66,2
Olsztyn	2 785	60,8	50,63	1 604	61,2	860	59,6
Opole	2 552	67,5	45,06	2 145	68,1	733	62,7
Poznań	12 003	72,2	45,78	2 216	72,9	3 405	70,1
Rzeszów	2 149	68,8	45,68	1 149	67,5	606	57,3
Szczecin	8 573	79,7	63,64	2 114	80,2	2 477	69,1
Wrocław	17 813	77,5	41,43	2 796	77,0	4 209	76,6

ŹRÓDŁO: KOMENDA WOJEWÓDZKA POLICJI W KRAKOWIE

W 2017 roku w ramach porozumień zawartych z Gminą Miejską Kraków, krakowska policja otrzymała wsparcie finansowe na przedsięwzięcia zmierzające do podniesienia stanu bezpieczeństwa, w łącznej kwocie 1 387 096 PLN, które zostało wykorzystane m.in. na doposażenie Komendy Miejskiej Policji

w Krakowie i podległych jej komisariatów policji w samochody, zakup analizatora spalin i dymomierza oraz zorganizowanie dodatkowych płatnych patroli, czy też realizację Programu Poprawy Bezpieczeństwa dla Miasta Krakowa *Bezpieczny Kraków*. Zostało zakupionych 27 pojazdów służbowych.

TABELA XII.7. PRZESTĘPCZOŚĆ KRYMINALNA W KRAKOWIE NA TLE INNYCH MIAST WOJEWÓDZKICH W 2017 ROKU GENEROWANYCH PO JEDNOSTCE REJESTRUJĄCEJ

Wybrane miasta wojewódzkie	Przestępstwa kryminalne stwierdzone		Przestępstwa kryminalne – wykrywalność (w %)	
	2016	2017	2016	2017
KMP Kraków	17 942	16 338	50,41	53,04
KMP Gdańsk	8 234	7 636	38,07	40,61
KMP Łódź	1 413	13 036	39,02	42,64
KMP Poznań	18 130	15 068	43,73	44,99
KMP Wrocław	21 485	19 419	39,40	42,11
KSP Warszawa	53 528	51 114	38,92	44,05

ŹRÓDŁO: BIULETYN INFORMACYJNY KOMENDY WOJEWÓDZKIEJ POLICJI ZA 2017 ROK

W 2017 roku Policja wraz ze Strażą Miejską kontynuowały realizację programu *Bezpieczny Kraków*. Sprawozdanie z realizacji całego programu dostępne jest na stronie internetowej

w zakładce Rozwój miasta/ Polityki/ Bezpieczeństwo/ Program *Bezpieczny Kraków* http://www.bip.krakow.pl/?sub_dok_id=700

XII.1.1. KOMISARIAT WODNY POLICJI W KRAKOWIE

W 2017 roku w Komisariacie Wodnym Policji w Krakowie zatrudnionych było 17 policjantów. Policjanci ujawnili 925 sprawców wykroczeń, przeprowadzili 844 interwencje, wylegitymowali 1 096 osób, nałożyli 581 mandatów karnych, zastosowali 325 pouczeń.

W 2017 roku na terenie Małopolski policjanci uratowali 3 osoby tonące i udzielili pomocy na wodzie 39 osobom.

Funkcjonariusze komisariatu brali udział w 30 zabezpieczeniach imprez na wodzie i w strefie przywodnej, w tym: *Parada Smoków 2017*, *Wianki 2017* czy *Regaty na Wiśle*. Przeprowadzono 288 kontroli dzikich kąpielisk i akwenów, mających na celu sprawdzenie, w jaki sposób jest zapewnione bezpieczeństwo osób korzystających z kąpeli.

W ramach działań *Bezpieczny Kraków* (działanie profilaktyczne „Bezpieczny wypoczynek nad wodą”) przeprowadzono w placówkach edukacyjnych 32 spotkania, w których uczestniczyło 2 135 młodych ludzi.

Policjanci Komisariatu Wodnego wspólnie z przedstawicielami: Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, samorządów lokalnych, SANEPID-u i Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, przeprowadzili 9 akcji mających na celu przeciwdziałanie degradacji środowiska i poprawę czystości wody pitnej pobieranej w ujęciach dla miasta Krakowa. Od maja do września na zbiorniku dobczyckim, który zaopatrza 80% mieszkańców Krakowa w wodę pitną utworzony został posterunek sezonowy Komisariatu Wodnego Policji w Krakowie.

W oparciu o porozumienie zawarte 17 lutego 2009 roku pomiędzy Strażą Miejską a Komendą Wojewódzką Policji w Krakowie, w okresie od 1 czerwca do 30 września 2016 roku pełnione były wspólne służby policjantów Komisariatu Wodnego z funkcjonariuszami Straży Miejskiej Miasta Krakowa. Dokonano wielu kontroli przestrzeni wodnych oraz jednostek pływających na rzece Wiśle.

XII.2. STRAŻ MIEJSKA

W 2017 roku przyjęto 96 406 zgłoszeń interwencyjnych i ujawniono 93 774 wykroczenia

W końcu 2017 roku w Straży Miejskiej (SM) Miasta Krakowa służbę pełniło 408 strażników miejskich.

W 2017 roku przyjęto o 2% więcej zgłoszeń interwencyjnych niż w 2016 roku. Było to 96 406 zgłoszeń i ujawniono 93 774 wykroczenia. Odbyło o 8% mniej służb patrolowych. W 2017

roku strażnicy przeprowadzili łącznie 9 650 kontroli pieców grzewczych na prywatnych posesjach. Ujawnili 563 przypadki spalania śmieci (m.in. płyt meblowych, stolarki okiennej, plastikowych butelek). W 2017 roku przeprowadzono 8 152 kontrole gromadzenia odpadów stałych. Ujawniono 2 534 nieprawidłowości i nałożono 986 mandatów karnych na łączną kwotę 91 650 PLN, sporządzono 20 notatek pod wnioski do sądu o ukaranie, i pouczone 1 528 osób. Największy wzrost liczby wykroczeń dotyczył wykroczeń przeciwko Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – o 14%. Nadal najczęściej stosowanym rodzajem sankcji w stosunku do sprawców były pouczenia. Kwota nałożonych mandatów w 2017 roku wzrosła o 5% – z 3 088 217 PLN w 2016 roku, do 3 252 961 PLN. Średnia kwota mandatu to 108,32 PLN.

TABELA XII.8. UDZIAŁ STRAŻNIKÓW W WYKONYWANIU ZADAŃ W 2017 ROKU

Oddział	Liczba wykonanych służb patrolowych (8-godzinnych)			2016=100
	Samodzielnie	Z policją	Łącznie	
I Śródmieście	14 394	897	15 291	87,7
II Krowodrza	7 599	377	7 976	91,6
III Nowa Huta	8 394	443	8 837	87,9
IV Podgórze	9 231	601	9 832	85,3
Referat Kontroli Odpadów	3 033	0	3 033	211,4
Sekcja Wsparcia	2 616	6	2 622	101,3
Ogółem	45 267	2 324	47 591	92

ŹRÓDŁO: STRAŻ MIEJSKA MIASTA KRAKOWA

TABELA XII.9. LICZBA UJAWNIONYCH WYKROCZEŃ ORAZ ZGŁOSZEŃ INTERWENCYJNYCH W POSZCZEGÓLNYCH ODDZIAŁACH STRAŻY MIEJSKIEJ W 2017 ROKU

Oddział	Zgłoszenia		Ujawnione wykroczenia	
	Liczba	2016=100	Liczba	2016=100
I Śródmieście	34 538	101	37 834	86
II Krowodrza	18 305	110	17 342	109
III Nowa Huta	15 381	102	17 098	97
IV Podgórze	28 182	100	16 621	87
Referat Kontroli Odpadów			2 514	229
Sekcja Wsparcia			2 365	77
Ogółem	96 406	102	93 774	93

ŹRÓDŁO: STRAŻ MIEJSKA MIASTA KRAKOWA

TABELA XII.10. LICZBA UJAWNIONYCH WYKROCZEŃ W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH W LATACH 2015–2017

Rodzaj wykroczenia		2015	2016	2017	2016=100
Z kodeksu wykroczeń ogółem		74 236	80 659	77 935	97
w tym przeciwko	porządkowi i spokojowi publicznemu	3 263	2 788	1 769	63
	bezpieczeństwu osób i mienia	1 040	811	409	50
	bezpieczeństwu w komunikacji	55 293	63 224	65 411	103
	zdrowiu	4	1	1	100
	obyczajowości	4 098	4 166	3 363	81
	urzędom publicznym	10 416	9 590	6 921	72
	Z Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	3 583	3 047	3 465	114
Z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości		16 591	14 246	9 913	70
Z innych, pozakodeksowych, przepisów o wykroczeniach (np. z Ustawy o odpadach, o ochronie środowiska itp.)		3 153	3 040	2 461	81
Ogółem		97 563	100 992	93 774	93

ŹRÓDŁO: STRAŻ MIEJSKA MIASTA KRAKOWA

TABELA XII.11. LICZBA I RODZAJ SANKCJI ZASTOSOWANYCH WOBEC SPRAWCÓW WYKROCZEŃ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017	2016=100
Pouczenia	64 484	67 485	60 547	90
Wnioski do sądu o ukaranie	3 312	3 859	3 195	83
Mandaty karne	29 767	29 648	30 032	101
Kwota nałożonych mandatów (w PLN)	3 034 411	3 088 217	3 252 961	105
Średnia kwota mandatu (w PLN)	101,94	104,16	108,32	104

ŹRÓDŁO: STRAŻ MIEJSKA MIASTA KRAKOWA

W 2017 roku Straż Miejska Miasta Krakowa dysponowała dwoma centrami oglądu monitoringu wizyjnego. W Nowej Hucie (os. Centrum C 9) znajduje się jedno stanowisko operatorskie i 23 kamery, w Podgórzu (ul. Cechowa 19) znajdują się 3 stanowiska operatorskie i 43 kamery. Dodatkowo pracownicy Straży Miejskiej Miasta Krakowa obsługują jeden system, którego właścicielem jest Policja, obejmujący 14 kamer w Śródmieściu oraz jeden system w Nowej Hucie, którego właścicielem jest ZIKiT, monitorujący przejście podziemne pod rondem Czyżyńskim – 24 kamery.

W 2017 roku funkcjonariusze Straży Miejskiej wraz z inspektorami MPK dbali o bezpieczeństwo pasażerów podróżujących autobusami i tramwajami oraz strzegli spokoju i porządku na przystankach i pętlach komunikacji miejskiej. Wykonano łącznie 202 wspólne patrole, w czasie których ujawniono 1 707 wykroczeń.

Prowadzono działania pn. *Bezpieczny powrót*, które były ukierunkowane na przeciwdziałanie przypadkom zakłócania spokoju i porządku publicznego, niszczenia mienia, używania słów nieprzychylnych oraz spożywania napojów alkoholowych w pojazdach komunikacji miejskiej i na przystankach. Na podstawie posiadanych informacji typowane są linie komunikacyjne, na których najczęściej dochodzi do przypadków łamania przepisów prawa.

W 2017 roku przeprowadzono 18 akcji, w których wzięło udział 226 strażników oraz 72 inspektorów MPK.

Efekty programu *Bezpieczny Kraków* realizowanego przez Straż Miejską w Krakowie w 2017 roku opisane są na stronie internetowej BIP w zakładce Rozwój miasta/ Polityki/ Bezpieczeństwo, pod adresem <https://www.bip.krakow.pl/?mmi=52>.

XII.3. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Na terenie miasta funkcjonuje Służba Ochrony Przeciwpowozarowej i Ratownictwa Gazowego ArcelorMittal Oddział Kraków, Wojskowa Ochrona Przeciwpowozarowa JW 4495 oraz 11 remiz Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym jedna włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków – Balice zabezpiecza Lotniskowa Służba Ratowniczo-Gaśnicza, która również jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Wszystkie jednostki ochrony przeciwpożarowej wraz z jednostką zakładową Służbą Ochrony Przeciwpowozarowej i Gazownictwa stanowią zabezpieczenie operacyjne miasta Krakowa.

W 2017 roku nie zmieniła się liczba remiz. Nadal działało 7 Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych (JRG) Państwowej Straży Pożarnej (PSP). Liczba ta nie uwzględnia siedziby JRG Szkoły Aspirantów PSP na os. Zgody 18.

W 2017 roku wzrosła liczba pożarów z 1 482 do 1 881, tj. o 26,9%, przy czym nie było pożaru dużego i bardzo dużego. Zwiększyły się straty wywołane pożarami na terenie Krakowa: z 11 925,5 tys. PLN do 12 114,6 tys. PLN, tj. wzrost o 1,6% w stosunku do ubiegłego roku. Znacznie zwiększyły się straty pożarowe w budynkach: z 785 tys. PLN do 1 315,1 tys. PLN, tj. wzrost o 67,5%.

Zmieniły się przyczyny powstawania pożarów, najczęściej nie ustalono przyczyny: 466 wobec 388 w 2016 roku. Znacznie wzrosła liczba podpałów: z 263 do 414.

Miejscami, gdzie najczęściej powstawały pożary, były nieużytki rolne, infrastruktura komunalna – 1 001 miejsc. Odnotowano 2 pożary lasów.

1 881 pożarów spowodowało straty

w wysokości 12 114,6 tys. PLN

TABELA XII.12. LICZBA PRACOWNIKÓW I CZŁONKÓW STRAŻY POŻARNEJ W LATACH 2014–2017

		2014	2015	2016	2017
Państwowa Straż Pożarna	strażacy	613	616	612	614
	osoby cywilne	19	17	19	17
Zakładowa Straż Pożarna	strażacy	54	54	54	54
	osoby cywilne	0	0	1	1
Ochotnicza Straż Pożarna, w tym:	strażacy	380	400	385	389
	w gotowości operacyjnej	150	170	130	150

ŹRÓDŁO: PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA W KRAKOWIE

TABELA XII.13. POŻARY NA TERENIE KRAKOWA W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Ogółem, z tego:	1 933	2 160	1 482	1 881
pożary małe i średnie	1 930	2 158	1 477	1 881
pożary duże i bardzo duże ¹	3	2	5	0

¹ duży i bardzo duży pożar występuje, jeśli w jego wyniku zostało spalone lub zniszczone > 301 m² powierzchni lub > 1 501 m³ objętości lub podano > 13 prądów gaśniczych

ŹRÓDŁO: PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA W KRAKOWIE

TABELA XII.14. PRZYCZYNY POŻARÓW NA TERENIE KRAKOWA W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Nieostrożność osób	558	567	436	443
Wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń	93	80	128	113
Podpalenia	553	585	263	414
Wady środków transportu	47	51	68	66
Nieustalone	400	469	388	466
Pozostałe/inne	282	186	197	234

ŹRÓDŁO: PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA W KRAKOWIE

TABELA XII.15. STRATY POŻAROWE NA TERENIE KRAKOWA W LATACH 2014–2017 (W TYS. PLN)

	2014	2015	2016	2017
Straty ogółem, w tym:	60 752,6	70 650	11 925,5	12 114,6
straty w budynkach	50 645,4	45 500	785	1 315,1

ŹRÓDŁO: PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA W KRAKOWIE

TABELA XII.16. LICZBA DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH PROWADZONYCH PRZEZ POSZCZEGÓLNE JEDNOSTKI RATOWNICZO-GAŚNICZE (JRG) W LATACH 2016–2017 W KRAKOWIE

Nazwa i siedziba JRG	Pożary		Miejscowe zagrożenia		Alarmy fałszywe		Ogółem	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
JRG-1 ul. Westerplatte 19	324	365	1 064	1 138	219	466	1 607	1 969
JRG-2 ul. Rzemieślnicza 10	238	343	830	1 003	171	402	1 239	1 748
JRG-3 ul. Zarzecze 106	137	173	561	676	103	252	801	1 101
JRG-4 ul. Obrońców Modlina 2	153	184	433	372	97	137	683	693
JRG-5 ul. K. Wyki 3	141	224	406	469	58	154	605	847
JRG-6 ul. Aleksandry 2	194	235	592	715	101	129	887	1 079
JRG-7 ul. Rozrywka 26	194	164	462	613	87	156	743	933
JRG Skawina ul. J. Piłsudskiego 20	19	29	91	87	4	12	114	128
JRG SA PSP os. Zgody 18	292	313	762	891	86	162	1 140	1 366

ŹRÓDŁO: PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA W KRAKOWIE

TABELA XII.17. UDZIAŁ JEDNOSTEK OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ¹ W AKCJACH RATOWNICZYCH NA TERENIE KRAKOWA W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017	2016=100
Liczba zdarzeń ogółem, w tym:	7 770	8 797	7 819	9 864	126,2
gaszenie pożarów	1 933	2 160	1 692	2 030	120,0
likwidacja miejscowych zagrożeń	4 975	5 661	5 201	5 964	114,6
fałszywe alarmy	862	976	926	1 870	102,0

¹ wraz z jednostką zakładową SOPiGR JRG Kraków oraz Wojskową Ochroną Przeciwpożarową JW 4495

ŹRÓDŁO: PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA W KRAKOWIE

TABELA XII.18. MIEJSCA POWSTANIA POŻARÓW W KRAKOWIE WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW W LATACH 2014–2017

Rodzaje obiektów	2014	2015	2016	2017	2016=100
Budynki mieszkalne	399	320	361	418	115,8
Budynki użyteczności publicznej	71	62	66	96	145,5
Budynki produkcyjne	32	16	10	18	180
Magazyny	13	11	16	15	93,8
Środki transportu	148	149	168	182	108,3
Lasy	2	4	0	2	–
Uprawy, rolnictwo	154	146	120	149	124,2
Inne (nieużytki rolne, infrastruktura komunalna itp.)	1 114	895	741	1 001	135,1

ŹRÓDŁO: PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA W KRAKOWIE

W 2017 roku przeprowadzono podobną liczbę kontroli obiektów jak w 2015 roku. W 2016 roku – w związku ze Światowymi Dniami Młodzieży – przeprowadzono rekordową liczbę

kontroli obiektów: 1 291. W 2017 roku skontrolowano 658 obiektów.

TABELA XII.19. WYNIKI KONTROLI PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW PRZECIWPOŻAROWYCH W LATACH 2015–2017

Wyniki kontroli	2015	2016	2017
Liczba skontrolowanych obiektów	675	1 291	658
Stwierdzone nieprawidłowości ogółem	186	207	130
z tego w obiektach:			
użyteczności publicznej	96	69	62
zamieszkania zbiorowego	20	81	33
mieszkalnych wielorodzinnych	18	15	29
szkolnych	36	42	1
produkcyjnych i magazynowych	16	0	5
Liczba obiektów mogących spowodować nadzwyczajne zagrożenie	9	9	9
Wydane decyzje administracyjne	83	73	47

ŹRÓDŁO: PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA W KRAKOWIE

Efekty programu *Bezpieczny Kraków* realizowanego przez Państwową Straż Pożarną w 2017 roku znajdują się na stronie

internetowej BIP w zakładce Rozwój miasta/ Polityki/ Bezpieczeństwo, pod adresem <http://www.bip.krakow.pl/?mmi=52>.

XII.3.1. CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO MIASTA KRAKOWA

Zarządzanie bezpieczeństwem odbywało się z poziomu Zespołu Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa (ZZK MK) oraz za pośrednictwem Centrum Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa (CZK MK), które pracuje w systemie całodobowym. W 2017 roku zgodnie z *Planem Pracy Zespołu Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa* odbyły się posiedzenia Zespołu w formie gier decyzyjnych oraz ćwiczeń praktycznych, które dotyczyły następujących zagadnień:

- Przygotowanie Gminnego Magazynu Przeciwpowodziowego do prowadzenia akcji przeciwpowodziowej – ćwiczenie praktyczne
- Katastrofa śmigłowca Lotniczego Pogotowia Ratunkowego na ul. Opolskiej w pobliżu Szpitala im. Jana Pawła II w Krakowie – gra decyzyjna
- Podłożenie ładunku wybuchowego na Dworcu Kolejowym Kraków – Płaszów – ćwiczenie praktyczne

- Pojawienie się na terenie miasta dzikich zwierząt (łosie) oraz odebranie informacji o uwolnieniu zwierząt egzotycznych z nielegalnej hodowli – gra decyzyjna

Ponadto odbyły się dodatkowe posiedzenia ZZK MK w trybie pilnym, które dotyczyły następujących tematów:

- Zwalczenie wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI)
- Analizy dokumentów dotyczących zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Krakowa wraz z rekomendacjami
- Omówienie praktycznego znaczenia i stosowania załącznika nr 33 do *Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa* „Procedura postępowania na wypadek ogłoszenia stopni alarmowych i stopni alarmowych dla zagrożeń w cyberprzestrzeni” oraz podsumowanie aktualizacji *Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa*
- Omówienie praktycznego znaczenia i stosowania załącznika nr 32 do *Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa* „Procedura postępowania na wypadek zanieczyszczenia powietrza pyłem PM 10 oraz wprowadzenia bezpłatnej komunikacji na terenie Miasta Krakowa”

W 2017 roku CZK MK uczestniczyło w:

- opracowaniu *Planu Pracy Zespołu Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa na 2018 rok*
- 12 treningach radiowych w systemie ostrzegania ludności cywilnej i wojsk o zagrożeniach uderzeniami z powietrza
- 45 treningach łączności radiowej w Sieci Zarządzania Kryzysowego Wojewody Małopolskiego z jednostkami administracji samorządowej
- 52 testach sprawdzenia łączności w Sieci Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa
- aktualizowaniu procedury postępowania na wypadek zanieczyszczenia powietrza pyłem PM10

Zgodnie z:

- uchwałą nr XXXIV/578/15 Rady Miasta Krakowa z 16 grudnia 2015 roku w sprawie ustanowienia uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami Komunikacji Miejskiej w Krakowie na podstawie dowodu rejestracyjnego samochodu osobowego w sytuacji wystąpienia przekroczenia określonych poziomów szkodliwych substancji w powietrzu
- uchwałą nr XCI/2383/17 Rady Miasta Krakowa z 20 grudnia 2017 roku w sprawie zmiany uchwały nr XXXIV/578/15 Rady Miasta Krakowa z 16 grudnia 2015 roku w sprawie ustanowienia uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami Komunikacji Miejskiej w Krakowie na podstawie dowodu rejestracyjnego samochodu osobowego w sytuacji wystąpienia przekroczenia określonych poziomów szkodliwych substancji w powietrzu
- uchwałą nr XXXII/451/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z 23 stycznia 2017 roku w sprawie zmiany uchwały

nr XXXIX/612/09 Sejmiku Województwa Małopolskiego z 21 grudnia 2009 roku w sprawie „Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego” z późn. zm. na terenie Miasta Krakowa wprowadzono:

- 18 razy bezpłatną komunikację
- 30 razy I stopień zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza pyłem PM10, w następstwie czego przeprowadzana była akcja informacyjna, polegająca na umieszczeniu komunikatu w Biuletynie Informacji Publicznej UMK, rozesłaniu wiadomości SMS, e-mail do: Biura Prasowego UMK oraz osób funkcyjnych Miasta Krakowa
- 19 razy II stopień zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza pyłem PM10, w następstwie czego każdorazowo wysłano 660 wiadomości tekstowych SMS oraz 1 030 wiadomości e-mail do: dyrektorów, prezesów i kierowników miejskich jednostek organizacyjnych oraz spółek, służb, inspekcji i straży, publicznych i niepublicznych placówek oświatowych, żłobków oraz szpitali na terenie Miasta Krakowa, a także zamieszczono informację w Biuletynie Informacji Publicznej UMK
- 1 raz III stopień zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza pyłem PM10, w następstwie czego wysłano 660 wiadomości tekstowych SMS oraz 1 030 wiadomości e-mail do: dyrektorów, prezesów i kierowników miejskich jednostek organizacyjnych oraz spółek, służb, inspekcji i straży, publicznych i niepublicznych placówek oświatowych, żłobków oraz szpitali na terenie Miasta Krakowa, a także zamieszczono informację w Biuletynie Informacji Publicznej UMK

W 2017 roku w ramach raportowania i monitorowania pracy CZK MK:

- sporządzono 250 raportów dziennych o stanie bezpieczeństwa w mieście oraz działalności podmiotów i instytucji niezbędnych do zapewniania porządku i bezpieczeństwa publicznego
- przygotowano 365 raportów dobowych o stanie bezpieczeństwa w mieście w ramach współdziałania z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego
- przygotowano 52 meldunki tygodniowe o ocenie zagrożeń, które wystąpiły lub mogły wystąpić na terenie miasta Krakowa w nadchodzącym tygodniu i mogą skutkować wystąpieniem sytuacji kryzysowej
- przygotowano i przekazano do podmiotów i instytucji z terenu Gminy Miejskiej Kraków 122 komunikaty dotyczące ostrzeżeń meteorologicznych i hydrologicznych
- koordynowano działania w 1 317 interwencjach zgłoszonych w zakresie przeprowadzenia akcji ratowniczych lub zabezpieczenia porządku i bezpieczeństwa publicznego

W roku 2017 Pracownicy CZK MK wykonali bieżącą aktualizację:

- Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa
- 34 procedur postępowania na wypadek wystąpienia zagrożeń określonych w Planie Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa – załączników do Planu

W 2017 roku przeprowadzono powiatowy trening Systemu Wykrywania i Alarmowania oraz praktyczny trening

uruchamiania syren alarmowych i przekazywania komunikatów, a także uczestniczono w ćwiczeniu taktyczno-specjalnym pk. RENEGADE/SAREX-17/I.

Sprawozdanie z działalności Centrum Zarządzania Kryzysowego znajduje się na stronie internetowej BIP w zakładce Rozwój miasta/ Polityki/ Bezpieczeństwo/ Sytuacje kryzysowe, pod adresem: www.bip.krakow.pl/?sub_dok_id=15866.

XII.4. ZADANIA Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA REALIZOWANE PRZEZ PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA

W imieniu Prezydenta Miasta Krakowa Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego wydaje decyzje w sprawach imprez masowych oraz przyjmuje zawiadomienia o zgromadzeniach publicznych. W 2017 roku przyjęto 601 zawiadomień o zgromadzeniach publicznych.

Zgodnie z Ustawą z 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych, wydawane są m.in. decyzje na cykle imprez. Na mecze piłki nożnej drużyn ekstraklasowych – Wisły i Cracovii – wydane są pojedyncze decyzje zezwalające na rozgrywanie wszystkich meczów w całym sezonie. Na podstawie jednej decyzji klub może rozegrać ponad 20 meczów w jednym sezonie. W roku 2017 wydano łącznie 133 decyzje, na mocy których przeprowadzono w Krakowie 301 imprez masowych.

Ponadto ustawa nałożyła na organ wydający decyzje obowiązek kontrolowania wszystkich imprez masowych mających charakter imprez masowych podwyższonego ryzyka, oraz dała możliwość kontrolowania imprez niemających takiego statusu. Kontrole imprez są regularnie prowadzone przez upoważnionych pracowników Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Bezpieczeństwa Kryzysowego UMK.

Ustawa z 24 lipca 2015 roku Prawo o zgromadzeniach nałożyła na gminy obowiązek delegowania swoich przedstawicieli na wszystkie zgromadzenia, na których istnieje niebezpieczeństwo naruszenia porządku publicznego, oraz dała możliwość uczestnictwa tych przedstawicieli we wszystkich pozostałych zgromadzeniach. W roku 2017 upoważnieni pracownicy Wydziału wzięli udział w 49 zgromadzeniach.

TABELA XII.20. IMPREZY MASOWE W KRAKOWIE W LATACH 2013–2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba decyzji w sprawach imprez	85	91	98 ¹	120	133
Zawiadomienia o zgromadzeniach publicznych	310	407	452	619	601 ²

¹ liczba wszystkich decyzji, tj. odmowna, zezwalająca, zmieniająca oraz umorzenie

² w jednym przypadku wydano decyzję zakazującą odbycia zgromadzenia

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ BEZPIECZEŃSTWA I ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO UMK

XII.4.1. MAPA BEZPIECZEŃSTWA MIASTA KRAKOWA

Mapa jest narzędziem informatycznym, umożliwiającym integrację danych mających wpływ na bezpieczeństwo oraz zobrazowanie zmian w strukturze zdarzeń przestępczych, wykroczeń w zdefiniowanym obszarze miasta, w wybranym okresie oraz w korelacji z innymi czynnikami. Zebrane na mapie dane o przestępczości i wykroczeniach uzupełniane są informacjami w zakresie subiektywnego poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa, uzyskiwanymi na podstawie zlecanych badań opinii publicznej. Na mapie bezpieczeństwa umieszczane są również inne wiarygodne dane mające wpływ na bezpieczeństwo i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Analizą zgromadzonych danych zajmuje się zespół roboczy, złożony z przedstawicieli Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK oraz pracowników Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Systematycznie prowadzona jest ocena przydatności informacji pod kątem obecnych i planowanych w przyszłości działań i analiz, a katalog gromadzonych danych regularnie się poszerza.

Rozwijano cyfrową *Mapę bezpieczeństwa miasta Krakowa*

W 2017 roku trwały prace nad rozwojem cyfrowej *Mapy bezpieczeństwa miasta Krakowa* i katalogu zbieranych danych dotyczących między innymi: uciążliwych wykroczeń, informacji

w zakresie osób nietrzeźwych odwiezionych do MCPU, punktów sprzedaży alkoholu generujących dużą liczbę skarg i interwencji służb itd. Wraz z dynamicznym rozwojem mapy zagrożeń wdrożono nowe narzędzia informatyczne, wspomagające prace analityczne oraz przygotowano i uruchomiono wspólną platformę dla służb zaangażowanych w zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego pn. *Portal Bezpieczeństwa*. W ramach tego narzędzia publikowane są aktualne informacje pomocne w planowaniu służby i reagowaniu na zaistniałe zdarzenia. Obecnie z *Portalu* korzystają wszystkie komisariaty Policji w Krakowie oraz funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji prowadzący sprawy związane z przestępczością przeciwko życiu, mieniu oraz z zakresu przestępczości narkotykowej. Podpisano porozumienie z Komendą Miejską Policji w sprawie udostępniania danych stanowiących bazę do opracowania *Mapy*, w celu diagnozowania przyczyn zagrożenia przestępczością oraz wypracowania propozycji działań mających na celu minimalizowanie niepożądanych zjawisk.

Wdrożono i udostępniono Komisariatom Policji w Krakowie nowe narzędzie *Portal Bezpieczeństwa*, który powstał w oparciu o *Mapę bezpieczeństwa miasta Krakowa*

XII.4.2. SYSTEM MONITORINGU WIZYJNEGO

W 2017 roku kontynuowany był proces rozwoju monitoringu wizyjnego w Krakowie. Wybrany w ramach ogłoszonego postępowania przetargowego wykonawca rozpoczął prace nad przygotowaniem dokumentacji technicznej, niezbędnej do modernizacji i rozbudowy systemu nadzoru wizyjnego w Krakowie. Projekt techniczny w szczególności obejmuje swoim zakresem wykonanie nowoczesnego centrum oglądu oraz serwerowni niezbędnych do zarządzania danymi w sposób bezpieczny i z poszanowaniem prywatności mieszkańców miasta. Niezależnie od podejmowanych przez Miasto działań zmierzających do budowy miejskiego systemu monitoringu wizyjnego,

systematycznie wzrasta liczba kamer będących w zarządzie miejskich spółek, jednostek i komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa, które monitorują otwartą przestrzeń publiczną.

System monitoringu wizyjnego dysponuje 11 874 kamerami

TABELA XII.21. LICZBA KAMER W ZARZĄDZIE MJO I KOMÓREK ORGANIZACYJNYCH URZĘDU MIASTA KRAKOWA

Jednostka	2014	2016	Czerwiec 2017	Grudzień 2017
Policja i Straż Miejska	89	92	92	92
Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK	–	16	16	19
Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK	–	389	648	632
Biuro ds. Ochrony Zdrowia UMK	–	153	156	174
Zarząd Infrastruktury Sportowej	–	857	890	908
Placówki oświatowe	2 512	3 728	3 854	4 262
Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu	97	337	367	416
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne	1 628	4 013	4 299	5 285
Miejskie placówki UMK	–	–	85	86
Ogółem	4 326	9 585	10 407	11 874

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ BEZPIECZEŃSTWA I ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO UMK

Sprawozdanie z realizacji programu *Bezpieczny Kraków* można znaleźć na stronie www.bip.krakow.pl w zakładce Rozwój miasta/ Polityki/ Bezpieczeństwo/ Bezpieczeństwo publiczne/

– pod adresem internetowym: http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=93365.

XII.4.3. NAKŁADY FINANSOWE NA POPRAWĘ BEZPIECZEŃSTWA

Na wspieranie zadań realizowanych przez policję Gmina Miejska Kraków przeznaczyła w 2017 roku środki finansowe w łącznej kwocie 1 520 281 PLN, w tym przekazane przez dzielnice – 344 700 PLN, i przez Wydział Bezpieczeństwa Publicznego UMK – 1 175 581 PLN.

Środki zostały wydatkowane między innymi z przeznaczeniem na:

- zakup 20 sztuk radiowozów oznakowanych z napędem hybrydowym
- zorganizowanie staży aplikacyjnych funkcjonariuszy znajdujących się w służbie przygotowawczej
- przeprowadzenie dodatkowych 160 płatnych służb

- zakup dwóch dymomierzy i dwóch analizatorów
- zakup psa patrolowo-tropiącego
- modernizację siedziby pomocniczej Komisariatu I przy Rynku Głównym 29

Realizowano Program poprawy bezpieczeństwa *Bezpieczny Kraków*

XII.4.4. MŁODY KRAKÓW – PROGRAM REALIZUJĄCY POPRAWĘ POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA

Program *Młody Kraków* przyjęty został uchwałą nr LXX/908/09 Rady Miasta Krakowa z 29 kwietnia 2009 roku i realizowany jest przy współpracy ks. Andrzeja Augustyńskiego CM, Społecznego Doradcy Prezydenta Miasta Krakowa ds. Młodzieży i Biura Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych. Skierowany jest do wszystkich mieszkańców Krakowa w wieku szkolnym, studenckim oraz środowisk związanych z: edukacją, wychowaniem, organizacją czasu wolnego, przeciwdziałaniem zachowaniom ryzykownym i aspołecznym.

Program *Młody Kraków* obejmuje działania prewencyjne, restrykcyjne i rozwojowe. Aktualne obszary działań są podzielone na trzy komplementarne moduły (Karty Programu):

- Młodzieżowe Forum Edukacji Obywatelskiej
- System wsparcia dzieci i młodzieży
- Partnerstwo dla młodych

Realizowano Program Młody Kraków

Program Młody Kraków UMK realizowany jest przy współpracy organizacji reprezentujących samorząd, instytucje edukacyjne, opiekuńczo-wychowawcze, Kościół, środowisko naukowe, organizacje pozarządowe oraz organy porządku publicznego – Policję, Straż Miejską. Jego realizacja związana jest m.in. z opracowywaniem i promowaniem nowoczesnych metod wychowawczych.

W 2017 roku:

- przeprowadzono kurs młodzieżowych liderów KAS – uczestniczyło w nim średnio 49 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, a 54 najaktywniejszych liderów młodzieżowych odebrało dyplom
- zorganizowano bal integracyjny dla środowisk młodzieżowych, w którym wzięło udział 125 osób
- 3 zespoły uczniowskie zrealizowały projekt społeczny w ramach Młodzieżowego Inspiratorium Aktywności *Młodzi w akcji*
- regularnie dystrybuowano dla 61 gimnazjów publicznych czasopismo aktywnych nastolatków „Śmigło”
- zaktywizowano środowiska młodzieżowe zajmujące się redagowaniem gazetek szkolnych, poprzez przeprowadzenie

Konkursu Gazetek Szkolnych w krakowskich gimnazjach

- rozdano 7 500 uczniom ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych *Poradnik Młody Kraków*
- zorganizowano zajęcia dla dzieci i młodzieży, tak aby od początku wakacji miały możliwość zagospodarowania czasu wolnego, w których wzięło udział 3 500 dzieci i młodzieży
- współpracowano z instytucjami w kraju i zagranicą, które pozwalają na dostosowanie działań programu do lokalnych potrzeb
- zrealizowano badania socjologiczne dotyczące „Diagnozy krakowskiej młodzieży” oraz zorganizowano dwa spotkania ekspertów, podczas których omówiono wyniki badań i pracowano nad rekomendacjami
- unowocześniono serwis internetowy *Młody Kraków*

W 2017 roku w rozgrywkach Samorządowej Ligi Mistrzów uczestniczyło 46 ekip samorządowych:

- 192 uczniów z 16 szkół uczestniczyło w Turnieju Sportowym Samorządów Uczniowskich
- 125 uczniów z 11 szkół uczestniczyło w Rajdzie Samorządów Uczniowskich
- 108 uczniów uczestniczyło w Samorządowym Biegu na Orientację

Więcej w sprawozdaniu https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=30402.

XII.4.5. OCHRONA PRZED POWODZIĄ

W 2017 roku Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie, jednostka podległa Marszałkowi Województwa Małopolskiego, jako administrator obwałowań przeciwpowodziowych, kontynuował prace przy podwyższeniu obwałowań i bulwarów wiślanych w Krakowie.

Nakłady finansowe poniesione w 2017 roku na realizację zbiornika Świnna Poręba wyniosły ok. 6 mln PLN (w 2016 roku 31 mln PLN). Zadanie to jest realizowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Zagrożenie powodziowe oprócz rzeki Wisły stwarzają również mniejsze ciekі występujące na obszarze miasta (Rudawa, Wilga, Białucha, Dłubnia, Serafa itp.). W przypadku tych cieków, będących w administracji Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie, w 2017 roku wydatkowano:

- ok. 1 336 tys. PLN na przygotowanie do budowy pompowni dla odwodnienia kompleksu Lesisko
- ok. 647 tys. PLN w ramach naprawy wału przeciwpowodziowego rz. Rudawy
- ok. 131 tys. PLN na przygotowanie do budowy nowego odcinka lewego wału rz. Dłubni
- ok. 20 tys. PLN na przygotowanie do przebudowy przepławki dla ryb przy jazie zbiornika Zesławice
- ok. 8 tys. PLN na wykonanie operatu wodnoprawnego dla zbiornika Bieżanów

Na konserwację rzek i wałów

przeciwpowodziowych Gmina Miejska

Kraków dofinansowała

Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń

Wodnych kwotą 197 tys. PLN

W ramach konserwacji rzek i wałów przeciwpowodziowych Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych wydatkował ok. 1 606 tys. PLN (w 2016 roku 1 186 tys. PLN), w tym 197 tys. PLN wyniosło dofinansowanie z Gminy Miejskiej Kraków.

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK wydał 569 (w 2016 roku – 613) opinii dotyczących inwestycji lokalizowanych na terenach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi; w tym 145 na potrzeby postępowania o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego (w 2016 roku – 115) oraz 30 (w 2016 roku – 48) opinii do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych realizował swoje zadania do końca 2017 roku. Z dniem 1 stycznia 2018 roku na podstawie ustawy Prawo wodne z 20 lipca 2017 roku (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1566 z późn. zm.) jego zadania przejęło Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. W skład nowo powołanej instytucji wszedł Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie. Wody Polskie są jednostką administracji rządowej i podlegają bezpośrednio Ministrowi Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Dodatkowe informacje o ochronie przed powodzią można znaleźć na stronie internetowej www.bip.krakow.pl w zakładce Rozwój miasta/ Polityki/ Bezpieczeństwo/ ochrona przed powodzią, pod adresem https://www.bip.krakow.pl/?sub_dok_id=772

Zagrożenie powodziowe – oprócz rzeki

Wisły – stwarzają również mniejsze ciek

występujące na obszarze miasta – Rudawa,

Wilga, Białuża, Dłubnia, Serafa

TABELA XII.22. NAKŁADY FINANSOWE NA OCHRONĘ PRZECIWPOWODZIOWĄ OBWAŁOWAŃ I BULWARÓW WIŚLANYCH W LATACH 2015–2017

	Wykonane prace	Nakłady finansowe (w PLN)
2015	Kontynuowano prace związane z przygotowaniem dokumentacji i uregulowaniem stanów prawnych oraz w ramach prac budowlano-montażowych związanych z modernizacją obwałowań wiślanych od stopnia Dąbie do stopnia Przewóz, zakończono prace na odcinku lewego wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły od stopnia Dąbie do mostu Wandy	2 247 071
2016	Uregulowano stany prawne związane z: rozbudową lewego wału rzeki Wisły od stopnia Dąbie do mostu Wandy, wykonaniem dróg serwisowych wzdłuż lewego wału rzeki Wisły (etap 2B), rozbudową lewego wału rzeki Wisły od km 69+792 do 71+564, rozbudową prawego wału rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko	1 735 633
2017	Kontynuowano prace związane z przygotowaniem dokumentacji dla modernizacji prawego wału rz. Wisły od stopnia Dąbie do stopnia Przewóz oraz lewego wału od stopnia Przewóz do Suchego Jaru. Wypłacono również odszkodowanie za grunty trwale zajęte pod wały	1 834 193

ŹRÓDŁO: MAŁOPOLSKI ZARZĄD MELIORACJI I URZĄDZEŃ WODNYCH W KRAKOWIE

XII.4.6. OBRONA CYWILNA

W 2017 roku w ramach realizacji zadań obrony cywilnej przeprowadzono szkolenia z zakresu powszechnej samoobrony ludności oraz ćwiczenia organów i sił ratowniczych. Łącznie przeprowadzono szkolenia dla 17 formacji obrony cywilnej, z czego 7 doskonalących i 10 specjalistycznych oraz 1 ćwiczenie kompleksowe i 43 treningi z ratownictwa, przeszkolono 863 osoby.

W ramach szkoleń z zakresu powszechnej samoobrony odbyło się 12 szkoleń stacjonarnych w zakładach pracy i 12 szkoleń w miejscu zamieszkania oraz zorganizowano 3 konkursy

w zakładach pracy. W sumie w szkoleniach wzięło udział 3 236 osób.

Dodatkowo w omawianym okresie rozpowszechnione zostały materiały informacyjno-wydawnicze w postaci ulotek i broszur o łącznym nakładzie 770 sztuk. Ćwiczenia organów i sił ratowniczych objęły tematykę gotowości do działania Systemu Wykrywania i Alarmowania Miasta Krakowa, ratownictwa i ewakuacji ludności, oraz prowadzenie akcji ratowniczej w zniszczonych i zagruzowanych budynkach. W 44 ćwiczeniach wzięły udział 722 osoby.

XII.4.7. PROGRAM PROFILAKTYKI PRZECIWPOŻAROWEJ OBIEKTÓW GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

W 2017 roku przeprowadzono 132 (135) kontrole stopnia przestrzegania przepisów przeciwpożarowych (kontrole kompleksowe – 75, kontrole sprawdzające – 57). Kontrolą objęto: 5 żłobków, 45 przedszkoli, 28 szkół podstawowych, 3 zespoły szkolno-przedszkolne, 3 zespoły szkół specjalnych, 1 placówkę opiekuńczo-wychowawczą, 11 specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, 2 schroniska młodzieżowe, 8 przychodni zdrowia, 1 ośrodek kultury, 1 centrum administracyjne, 4 budynki UMK.

Efekty realizacji Programu profilaktyki przeciwpożarowej obiektów Gminy Miejskiej Kraków za 2017 rok znajdują się na stronie internetowej BIP w zakładce Rozwój miasta/ Polityki/ Bezpieczeństwo/ Ochrona przeciwpożarowa, pod adresem: <https://www.bip.krakow.pl/?mmi=52>.

XII.5. SĄDY

XII.5.1. SĄD OKRĘGOWY

Siedziba Sądu Okręgowego w Krakowie znajduje się przy ulicy Przy Rondzie 7, pomiędzy rondem Mogiłskim a rondem Grzegórzeckim. W kompleksie budynków mieszczą się siedziby Sądu Okręgowego oraz czterech Sądów Rejonowych:

- Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
- Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie
- Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie
- Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie

Część jednostek Sądów Rejonowych w 2017 roku funkcjonowała przy ul. Lubicz 27 (Wydział III Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie do końca października 2017 roku, a następnie został przeniesiony do budynku E przy ul. Przy Rondzie 7), przy ul. Kordylewskiego 11 (Wydziały IV Gospodarczy i V Gospodarczy Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie) i przy ul. Mogiłskiej 17 (Wydział III Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie do końca marca 2017 roku, a następnie został przeniesiony do budynku B przy ul. Przy Rondzie 7).

W marcu 2017 roku została ukończona budowa nowego budynku L dla wydziałów karnych Sądu Okręgowego w Krakowie i krakowskich Sądów Rejonowych.

Od stycznia 2017 roku zostały zlikwidowane:

- Wydział IX Karny Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie
- Wydział XI Karny Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie
- Wydział VIII Karny Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie, a od 1 października 2017 roku – Wydział XIV Karny Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie.

W siedzibie Sądu Okręgowego funkcjonuje:

- Biuro Obsługi Interesantów
- czytelnia akt Sądu Okręgowego
- punkt obsługi KRS oraz czytelnia akt KRS
- wspólny dziennik podawczy dla Sądów Rejonowych dla Krakowa: Krowodrzy, Nowej Huty i Śródmieścia oraz dziennik podawczy dla Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze

W Sądzie Okręgowym w 2017 roku liczba sędziów wynosiła 143 (w 2016 roku 148, z tego 4 sędziów odeszło w stan spoczynku, a 1 awansowała do Sądu Apelacyjnego, natomiast wakaty nie zostały obsadzone). Wpłynęło 41 112 spraw z zakresu: karnych, cywilnych, ubezpieczeń, pracy i gospodarczych – w 2016 roku 39 915. Załatwionych spraw było 40 242, wobec 40 550 w 2016 roku. Średni czas oczekiwania na rozstrzygnięcie spraw wynosił 4,84 miesiąca (w 2016 roku – 4,72 miesiąca).

Sąd Okręgowy rozpatrzył 40 242 sprawy, przez 143 sędziów

W Sądzie Okręgowym, jak i w Sądach Rejonowych w procesie orzekania uczestniczą również ławnicy, których w 2017 roku w Sądzie Okręgowym było 198 (w 2016 roku 200), a w Sądach Rejonowych łącznie 185 (w 2016 roku 186).

TABELA XII.23. RODZAJ I LICZBA SPRAW W SĄDZIE OKRĘGOWYM W KRAKOWIE W LATACH 2016–2017

Sprawy	Liczba wpływów		Liczba spraw załatwionych		Oczekiwanie na rozstrzygnięcie – średni czas (w miesiącach)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Karne	12 037	13 146	12 083	12 856	1,72	1,84
Cywilne	17 986	18 176	18 336	17 436	4,95	5,39
Ubezpieczenia	3 865 ¹	3 903 ¹	4 344	4 297	12,48	11,14
Pracy	566	581	566	558	4,86	5,20
Gospodarcze	5 461	5 306	5 221	5 095	5,07	5,69
Ogółem	39 915	41 112	40 550	40 242	4,72	4,84

¹ dane po odjęciu zmian organizacyjnych

ŹRÓDŁO: SĄD OKRĘGOWY W KRAKOWIE

TABELA XII.24. ZATRUDNIENIE W SĄDZIE OKRĘGOWYM W KRAKOWIE W LATACH 2014–2017 (W LICZBIE ETATÓW OBSADZONYCH)

Stanowisko	2014	2015	2016	2017
Sędzia	139	144	148	143
Referendarz	4	5	4	4
Asystent Sędziego	71	74	71,5	56,7
Urzędnik	311,75	312,75	310,75	308,75
Inny pracownik	55,25	54,25	57,25	55,25

ŹRÓDŁO: SĄD OKRĘGOWY W KRAKOWIE

XII.5.2. SĄDY REJONOWE

Krakowskie Sądy Rejonowe to największe sądy w okręgu. W 2017 roku zatrudnienie w Sądach Rejonowych wynosiło: 230 sędziów (pod koniec roku obsadzono wakujące stanowiska asesorskie) i 642,75 etatów urzędniczych. Dodatkowo zatrudnionych było 98 referendarzy, 97 asystentów sędziów oraz 43 innych pracowników.

W 2017 roku wpłynęło łącznie 415 055 spraw do wydziałów karnych, cywilnych, rodzinnych, pracy, gospodarczych, rejestrów, ksiąg wieczystych, rejestrów zastawów, ubezpieczeń, wobec 388 375 w 2016 roku, tj. wzrost o 6,9%.

W 2017 roku załatwiono łącznie 384 313 spraw. Największa liczba spraw, które wpłynęły do Sądu w 2017 roku to sprawy

z pionu wieczysto-księgowego – łączna liczba to 137 342.

Wzrosła liczba załatwionych spraw: z 368 356 do 386 313, tj. wzrost o 4,3%.

Średni czas oczekiwania na rozstrzygnięcie sprawy wynosił 3,76 miesiąca. Rok wcześniej było to średnio 3,13 miesiąca.

**Średnio oczekiwano na rozstrzygnięcie
spraw 3,76 miesiąca**

TABELA XII.25. RODZAJ I LICZBA SPRAW W SĄDACH REJONOWYCH W KRAKOWIE W LATACH 2016–2017

Sprawy	Liczba wpływów		Liczba spraw załatwionych		Oczekiwanie na rozstrzygnięcie – średni czas (w miesiącach)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Karne	55 984	49 380 ¹	54 740 ¹	51 249 ¹	2,20	2,04
Cywilne	82 666	88 572	80 380	84 890	4,29	4,51
Rodzinne	17 456	16 977	17 288	17 263	3,87	2,37
Pracy	2 025	1 826	2 266	2 032	8,41	7,97
Gospodarcze	26 088	29 077	23 739	25 691	4,23	5,19
Rejestry	78 949	82 251	76 663	80 569	1,32	1,51
Księgi wieczyste	115 261	137 324	103 456	112 656	3,53	5,12
Rejestr zastawów	8 020	8 077	8 009	8 156	0,98	0,85
Ubezpieczenia	1 926	1 571	1 815	1 807	11,71	12,55
Ogółem	388 375	415 055	368 356	384 313	3,13	3,76

¹ podano dane po odjęciu zmian organizacyjnych

ŹRÓDŁO: SĄD OKRĘGOWY W KRAKOWIE

TABELA XII.26. ZATRUDNIENIE W SĄDACH REJONOWYCH W KRAKOWIE W LATACH 2014–2017 (W LICZBIE ETATÓW)

Stanowisko	2014	2015	2016	2017
Sędzia	211	210	210	230
Referendarz	92	95	98	90
Asystent Sędziego	97	99	97	77
Urzędnik	654,75	651	345,5	642,75
Inni pracownicy	46	44	43	44,5

ŹRÓDŁO: SĄD OKRĘGOWY W KRAKOWIE

XII.5.3. PROFESJONALNE PODMIOTY ZWIĄZANE Z SĄDOWNICTWEM

TABELA XII.27. ŁAWNICY W LATACH 2014–2017

Sąd Okręgowy w Krakowie	2014	2015	2016	2017
Wydział Karny i Cywilno-Rodzinny	169	169	194	192
Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych	12	11	6	6
Sąd Rejonowy dla:				
Krakowa – Śródmieścia	24	24	13	13
Krakowa – Podgórze	43	43	34	33
Krakowa – Krowodrzy	33	33	23	23
Krakowa – Nowej Huty, w tym:	112	116	116	116
Wydział Karny i Rodzinny	49	50	42	42
Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych	62	66	74	74

ŹRÓDŁO: SĄD OKRĘGOWY W KRAKOWIE

TABELA XII.28. KURATORZY SĄDOWI W LATACH 2016–2017

Sąd Rejonowy dla:	Kuratorzy spraw rodzinnych				Kuratorzy dorosłych			
	Zawodowi		Społeczni		Zawodowi		Społeczni	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Krakowa – Krowodrzy	10	10	80	77	11	11	66	62
Krakowa – Nowej Huty	10	10	98	96	14	14	59	46
Krakowa – Podgórze	17	10	174	85	16	16	100	77
Krakowa – Śródmieście	4	4	39	33	10	10	42	39

ŹRÓDŁO: SĄD OKRĘGOWY W KRAKOWIE

TABELA XII.29. LICZBA ORZECZEŃ SĄDU WYKONYWANYCH PRZEZ KURATORÓW SĄDOWYCH W LATACH 2015–2017

Sądy Rejonowe dla:	Nadzory w sprawach rodzinnych i nieletnich			Dozory w sprawach karnych		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Krakowa – Krowodrzy	876	745	711	806	731	602
Krakowa – Nowej Huty	774	753	677	815	710	574
Krakowa – Podgórze	1 637	1 513	830	1 026	838	708
Krakowa – Śródmieście	339	321	303	545	441	346

ŹRÓDŁO: SĄD OKRĘGOWY W KRAKOWIE

TABELA XII.30. KOMORNICY SĄDOWI W LATACH 2014–2017

Sąd Rejonowy dla:	2014	2015	2016	2017
Krakowa – Krowodrzy	8	10	11	14
Krakowa – Nowej Huty	9	9	10	10
Krakowa – Podgórze	10	10	11	12
Krakowa – Śródmieście	8	9	9	10

ŹRÓDŁO: SĄD OKRĘGOWY W KRAKOWIE

XII.5.4. SĄD APELACYJNY

W 2017 roku do Sądu Apelacyjnego wpłynęło mniej spraw niż w roku ubiegłym – 9 452. Najwięcej spraw było z zakresu prawa cywilnego – 3 914 i tutaj też najwięcej spraw rozpatrzono – 3 829. Wszystkich załatwionych spraw było 8 919. Najdłużej na wyrok sądowy oczekiwano w sprawach dotyczących ubezpieczeń: średnio 13,2 miesiąca.

Rozpatrzono 8 919 spraw, najwięcej z zakresu spraw z powództwa cywilnego – 3 829

TABELA XII.31. STRUKTURA I LICZBA SPRAW SKIEROWANYCH I ROZPATRYWANYCH W SĄDZIE APELACYJNYM W LATACH 2016–2017

Sprawy z zakresu prawa	Liczba wpływów		Liczba spraw załatwionych		Oczekiwanie na rozstrzygnięcie – średni czas (w miesiącach)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Cywilnego	4 349	3 914	3 915	3 829	2,9	3,7
Gospodarczego	962	927	878	1 178	3,2	3,7
Karnego	2 202	2 309	2 269	2 248	1,0	1,1
Pracy	64	89	62	82	3,4	3,3
Ubezpieczeń społecznych	2 369	2 213	2 094	1 582	10,4	13,2
Ogółem	9 946	9 452	9 218	8 919	–	–

ŹRÓDŁO: SĄD APELACYJNY W KRAKOWIE

TABELA XII.32. ZATRUDNIENIE W SĄDZIE APELACYJNYM W LATACH 2014–2017

Stanowisko	2014	2015	2016	2017
Sędzia	46	46	47	47
Asystent sędziego	19	20	21	21
Urzędnik	106	107	112	115
Inny pracownik	14,5	14,5	14,5	13,5

ŹRÓDŁO: SĄD APELACYJNY W KRAKOWIE

XII.6. PROKURATURA

Informacje zawarte w poniższych tabelach dotyczą Prokuratury Okręgowej w Krakowie – bez prokuratur rejonowych z miast powiatowych.

W 2017 roku do Prokuratury wpłynęło o 9,5% więcej spraw niż w 2016 roku i załatwiono o 11,5% więcej spraw.

Największy wzrost: o 108% dotyczył spraw umorzonych na podstawie art. 11, 17, 322 k.p.k.

Dane dotyczące zatrudnienia obejmują wszystkie jednostki podległe Prokuraturze Okręgowej w Krakowie. W 2017 roku w Prokuraturze Okręgowej w Krakowie wzrosła liczba zatrudnionych prokuratorów: z 281 do 284. Zatrudnionych było 19 asesorów, 259 urzędników i 48 innych pracowników.

TABELA XII.33. STRUKTURA I LICZBA SPRAW, KTÓRE WPŁYNĘŁY I ZOSTAŁY ZAŁATWIONE W LATACH 2014–2017

	2014	2015	2016	2017
Wpłynęło spraw	34 643	25 796	29 258	32 027
Liczba spraw załatwionych	34 844	26 204	27 734	30 918
Skierowano z aktem oskarżenia	5 996	4 109	3 943	4 876
Skierowano wniosek o warunkowe umorzenie	483	555	712	460
Umorzono na podstawie art. 11, 17, 322 k.p.k.	8 583	5 667	6 580	13 691
Zawieszono	1 236	1 024	1 085	1 304
Odmówiono wszczęcia postępowania	7 791	4 628	5 204	6 897

ŹRÓDŁO: PROKURATURA OKRĘGOWA W KRAKOWIE

TABELA XII.34. PODEJRZANI W SPRAWACH ZAKOŃCZONYCH I RODZAJ ZASTOSOWANYCH ŚRODKÓW ZAPOBIEGAWCZYCH WOBEC PODEJRZANYCH W 2017 ROKU

Wyszczególnienie	Rejon Prokuratury Okręgowej w Krakowie ¹		w tym jednostki										
	2016	2017	Prokuratura Rejonowa Kraków – Krowodrza	Prokuratura Rejonowa Kraków – Prądnik Biały	Prokuratura Rejonowa Kraków – Podgórze	Prokuratura Rejonowa Kraków – Śródmieście Wschód	Prokuratura Rejonowa Kraków – Śródmieście Zachód	Prokuratura Rejonowa Kraków – Nowa Huta	Wydział I Śledczy	Wydział II do Spraw Przestępczości Gospodarczej	Wydział III do Spraw Przestępczości Gospodarczej	Wydział V Organizacyjny	Wydział VI Sądowy
Liczba podejrzanych, wobec których skierowano akt oskarżenia do sądu	4 637	5 661	657	779	1 169	654	940	1 203	156	57	41	5	–
w tym tymczasowo aresztowanych	142	204	24	7	57	18	47	32	12	7	–	–	–
% ogółu oskarżonych	3,06	3,6	3,65	0,89	4,87	2,75	5	2,66	7,69	12,28	–	–	–
Liczba podejrzanych, wobec których umorzono postępowanie	1 678	1 554	254	119	371	207	183	359	27	10	20	4	–
Tymczasowo aresztowani	275	403	34	28	98	44	85	39	52	10	12	1	–
Poręczenie majątkowe	234	360	24	25	79	35	20	55	37	60	20	–	5
Poręczenie społeczne i inne	22	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dozór policji	780	1 004	141	89	220	82	108	206	48	72	33	–	5
Zakaz opuszczania kraju	206	266	31	22	17	5	22	56	33	53	26	–	1

¹ bez Prokuratury Rejonowej w Myślenicach

ŹRÓDŁO: PROKURATURA OKRĘGOWA W KRAKOWIE

TABELA XII.35. WYNIKI SĄDOWE PROKURATURY OKRĘGOWEJ W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Wyszczególnienie	Rejon Prokuratury Okręgowej w Krakowie ¹		w tym jednostki										
	2016	2017	Prokuratura Rejonowa Kraków – Krowodrza	Prokuratura Rejonowa Kraków – Prądnik Biały	Prokuratura Rejonowa Kraków – Podgórze	Prokuratura Rejonowa Kraków – Śródmieście Wschód	Prokuratura Rejonowa Kraków – Śródmieście Zachód	Prokuratura Rejonowa Kraków – Nowa Huta	Wydział I Sędzcy	Wydział II do Spraw Przestępczości Gospodarczej	Wydział III do Spraw Przestępczości Gospodarczej	Wydział V Organizacyjny	Wydział VI Sądowy
Ogółem liczba osób osądzonych	7 841	7 227	873	961	1 594	815	1 213	1 411	274	16	60	5	5
Liczba osób skazanych	6 320	5 102	703	56	1 363	632	872	1 160	255	9	43	4	5
Uniewinnieni (ogółem)	130	155	24	17	21	22	34	16	10	1	9	1	–
Uniewinnieni aresztowani	1	1	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–
Liczba wniesionych apelacji (co do osób)	321	340	65	43	34	58	36	54	20	1	28	1	–

¹ bez Prokuratury Rejonowej w Myślenicach

ŹRÓDŁO: PROKURATURA OKRĘGOWA W KRAKOWIE

TABELA XII.36. ZATRUDNIENIE W PROKURATURZE OKRĘGOWEJ W KRAKOWIE W LATACH 2014–2017

Stanowisko	2014	2015	2016	2017
Prokuratorzy	286	291	281	284
Asesorzy	15	13	11	19
Urzednicy	255	257	256	259
Inni pracownicy	51	50	49	48

ŹRÓDŁO: PROKURATURA OKRĘGOWA W KRAKOWIE

**XIII.
SPORT, KULTURA
FIZYCZNA
I REKREACJA**

XIII.1. SPORT DLA KRAKOWIAN

XIII.1.1. MIEJSKIE PROGRAMY SPORTOWO-REKREACYJNE

W 2017 roku Gmina Miejska Kraków realizowała 16 programów sportowo-rekreacyjnych

TABELA XIII.1. MIEJSKIE PROGRAMY SPORTOWO-REKREACYJNE W 2017 ROKU

Nazwa programu	Szacunkowa liczba uczestników (wejść)	Koszt realizacji programu w 2017 roku (w PLN)
Mój trener	45 453	65 020
Animator sportu	96 827	234 832
Krakowskie ścieżki nordic walking	1 088	4 200
Krakowska Olimpiada Młodzieży	17 831	729 504
Sport przeciw wykluczeniom	78 574	256 632
Szczypiornista Szkoła	2 895	19 200
Krakowska Akademia Siatkarska	6 868	57 228
Akademia Młodych Orłów	7 017	18 608
Młodzieżowe spotkania z lekką atletyką	5 836	220 000
Pierwsze kroki na śniegu	7 722	346 275
Lekka atletyka dla każdego	10 168	50 000
Akademia Przedszkolaka	19 424	191 521
Szkolny Klub Sportowy	67 szkół	16 750
Rugby dla każdego	4 036	99 570
Tańczę w Krakowie	5 160	4 150
Aktywny Krakowianin	494	4 786

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPORTU UMK

Informacje dotyczące poszczególnych programów zostały opublikowane na stronie internetowej www.krakow.pl

w zakładce Sport oraz na www.bip.krakow.pl w części Polityki/Sport.

XIII.1.2. ORGANIZACJA IMPREZ I WYDARZEŃ SPORTOWYCH

Gmina Miejska Kraków zorganizowała 6 wydarzeń sportowych o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym, strategicznych dla promocji sportu i miasta

TABELA XIII.2. REALIZACJA WYDARZEŃ SPORTOWYCH O CHARAKTERZE OGÓLNOPOLSKIM I MIĘDZYNARODOWYM STRATEGICZNYCH DLA PROMOCJI SPORTU I MIASTA W 2017 ROKU

Wydarzenie	Termin	Szacunkowa liczba uczestników (widzów)	Koszt organizacji (w PLN)
Mistrzostwa Europy w Piłce Siatkowej Mężczyzn LOTTO Eurovolley Poland 2017	24 sierpnia – 3 września	(74 000)	7 140 623
Krakowskie Spotkania Biegowe, w tym 16. PZU Cracovia Maraton	28–30 kwietnia	9 368 (25 000)	2 639 048
Vienna Life Lang Team Maratony Rowerowe	13 maja	1 500	277 200
74. Tour de Pologne UCI World Tour	29 lipca	(500 000 ¹)	940 616
Międzynarodowe Regaty w Kajakarstwie Slalomowym o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa	14 maja	(1 000)	1 362
Klubowe Mistrzostwa Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn Polska 2017 faza finałowa oraz Mecz Gwiazd Plus Ligi	15–17 grudnia	(17 600)	1 245 278

ŹRÓDŁO: ZARZĄD INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ W KRAKOWIE

TABELA XIII.3. WYDARZENIA SPORTOWO-REKREACYJNE O CHARAKTERZE CYKLICZNYM ZORGANIZOWANE PRZEZ GMINĘ MIEJSKĄ KRAKÓW W 2017 ROKU

Wydarzenie	Termin	Szacunkowa liczba uczestników	Koszt organizacji (w PLN)
Nie bój się sięgać gwiazd	cały rok	675	81 000
Jasna Strona Futbolu	27 lutego	120	15 000
41. Uliczny Bieg Sztafetowy Śladami Pomników T. Kościuszki	24 marca	185	15 000
64. Mistrzostwa Politechniki Krakowskiej w narciarstwie alpejskim i snowboardzie	29 marca – 1 kwietnia	150	30 000
55. Lot Południowo-Zachodniej Polski	21 kwietnia – 25 czerwca	36	30 000
Spadochronowy Puchar Świata	9 czerwca – 24 października	8	70 000
Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa	10–11 czerwca	350	70 306
Business Run ²	3 września	5 300	34 550
Krakowskie Forum Sportu ¹	9 września	2 000	138 154
III Mistrzostwa Seniorów 60+ o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa	27–28 września	306	49 999
11. PZU Bieg Trzech Kopców ¹	1 października	2 337	437 076
4. PZU Cracovia Półmaraton Królewski ¹	14–15 października	8 421 + 1 032 ³	1 542 + 833
Bieg Sylwestrowy ²	31 grudnia	2 100	24 551

¹ zorganizowane przez Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie. Pozostałe imprezy zostały zorganizowane przez Wydział Sportu UMK

² współorganizowane przez ZIS w Krakowie

³ liczba uczestników „Piątki dla Kościuszki”, 5-kilometrowego biegu z okazji 200. rocznicy śmierci Tadeusza Kościuszki

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPORTU UMK, ZARZĄD INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ W KRAKOWIE

TABELA XIII.4. WYDARZENIA SPORTOWE WSPÓŁORGANIZOWANE PRZEZ GMINĘ MIEJSKĄ KRAKÓW W 2017 ROKU

Wydarzenie	Termin	Szacunkowa liczba uczestników	Koszt współorganizacji (w PLN)
Mistrzostwa Świata – Freestyle Motocross ¹	25 marca	(12 000)	98 692
Mistrzostwa Polski w lekkiej atletyce (realizacja wraz z Małopolskim Stowarzyszeniem Społeczno-Sportowym Sprawni Razem)	2–4 kwietnia	200	10 000
Mecz Żużlowy Polska – Australia ¹	3 maja	(3 000)	109 601
Udział reprezentacji Krakowa w Międzynarodowym Turnieju Piłki Ręcznej Dzieci Orle' „Hand International Handball” we Francji	4–9 maja	20	27 000
Zakończenie XXIX Ligi i sezonu narciarskiego 2017	10 maja	250	5 619
Międzynarodowy Turniej Piłkarski Oshee Cup (w ramach UEFA EURO U-21)	13–14 maja	210	20 000
Bieg Papieski ¹	21 maja	240	42 000
Udział w Finale Mistrzostw Polski Juniorów w koszykówce mężczyzn U-18	25–28 maja	20	3 100
Międzynarodowy Turniej Piłkarski mini EURO U-15 (w ramach UEFA EURO U-21)	26–28 maja	108	27 543
Mistrzostwa Polski w wielobojach lekkoatletycznych 2017 (S, U23, U20)	3–4 czerwca	104	60 000
Piłkarski Dzień Dziecka	4 czerwca	2 325	18 000
VIII Międzynarodowy Turniej Piłkarski Murapol Cup o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa (w ramach UEFA EURO U-21)	9–11 czerwca	240	42 800
Międzynarodowy Turniej Piłkarski Bronowianka Cup (w ramach UEFA EURO U-21)	16–17 czerwca	315	20 000
Udział reprezentacji Krakowa w XXI Igrzyskach osób po transplantacji w Maladze	25 czerwca – 2 lipca	2	10 000
Jubileusz XXV-lecia Oyama Karate – mityng i konferencja	8–18 czerwca	200	53 500
Turniej piłki nożnej dla dzieci i młodzieży KS „Wróblowianka”	10–11 czerwca	180	14 000
Cykl turniejów „Wakacje z piłką nożną”	10 czerwca – 5 sierpnia	800	60 000
Turniej sportowy promujący ideę organizacji w Krakowie Młodzieżowych Mistrzostw Europy UEFA EURO 2017	17 czerwca	100	12 973
Memoriał im. Huberta Wagnera ¹	11–13 sierpnia	(17 000)	905 149
Wielkie Krakowskie Gonitwy Włociańskie ¹	22 sierpnia – 12 września	3 000	50 000
Udział reprezentacji Krakowa w treningu narciarskim i zawodach w Druskiennikach na Litwie	26–31 sierpnia	5	10 000
Hokejowa Liga Mistrzów ¹	1,3 września, 3 października	(9 467)	855 215
Jesienny Turniej Lajkonika w Łuczniectwie	23 września	230	9 927
Cykl turniejów „Z piłką ręczną na otwarte boiska”	15, 27–28 września, 10 października	150	15 000
42. Memoriał dr A. Moroza	1 października	200	2 320
Udział reprezentacji UKS Bagry Kraków w rozgrywkach Ligi Mistrzów Europy Niestyszących w futsalu U21 w Mediolanie	5–8 października	10	4 000
Mecz Ligi Siatkówki Kobiet ¹	23 października	(1 000)	173 889
Jubileusz 90-lecia Krakowskiego Okręgowego Związku Koszykówki, a w jego ramach: Turniej o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa dziewcząt i chłopców, rocznik 2004 oraz Mistrzostwa Krakowa szkół podstawowych w minikoszykówce chłopców, rocznik 2006	13–15, 27–29 października	111	25 000
Rozgrywki w ramach III kolejki Ligi Europy Centralnej w blind football	11–12 listopada	60	2 000
Zawody kwalifikacyjne kadry wojewódzkiej Makroregionu w kajakarstwie	18 listopada	150	30 000
Międzypokoleniowy Turniej Koszykówki	18–19 listopada	104	26 000

Turniej Tańca Salt Cup 2017 w Kopalni Soli Wieliczka	18–19 listopada	1 098	40 000
XXI Otwarty Puchar Polski Wushu	1–3 grudnia	300	70 000
Turniej piłki Ręcznej w Małej Hali Tauron Areny	2 grudnia	90	2 000
Mistrzostwa Świata Superenduro ¹	9 grudnia	(12 000)	100 885

¹ współorganizowane przez Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie. Pozostałe imprezy – współorganizowane przez Wydział Sportu UMK

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPORTU UMK, ZARZĄD INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ W KRAKOWIE

XIII.2. NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA SPORTOWA

Zarządzaniem i gospodarowaniem obiektami i urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi oraz terenami sportowo-rekreacyjnymi będącymi własnością Gminy Miejskiej Kraków zajmuje

się Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie. Więcej informacji na temat tej jednostki miejskiej można znaleźć na stronie internetowej www.zis.krakow.pl.

TABELA XIII.5. CZYNNIE OBIEKTY SPORTOWE NALEŻĄCE DO GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW¹ W 2017 ROKU

Rodzaj obiektu	2017
Stadiony sportowe	7
Boiska sportowe	69
Boiska wielofunkcyjne	26
Pływalnie kryte	7
Pływalnie otwarte	2
Kąpieliska otwarte	1
Lodowiska sztuczne	2
Korty tenisowe	40
Przystanie żeglarskie	3
Strzelnice	1
Ujeżdżalnie	0
Tory kajakarstwa górskiego	1
Tory łucznicze	1
Hale sportowe	10
Sale ćwiczeń, siłownie	11

¹ w zarządzie ZIS

ŹRÓDŁO: ZARZĄD INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ W KRAKOWIE

TABELA XIII.6. KORZYSTAJĄCY Z WYBRANYCH¹ OBIEKTÓW SPORTOWYCH GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW, BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE ZIS, WEDŁUG OPERATORÓW (KLUBÓW SPORTOWYCH) W 2017 ROKU

Nazwa klubu	Liczba korzystających
Krakowski Klub Kajakowy z OSiR, ul. Kolna	435 000
Młodzieżowe Centrum Sportu i Edukacji	250 000
KS Wanda, ul. Bulwarowa	200 000
KŻ Horn	170 500
Basen, ul. Kurczaba	152 000

Omega Kąpielisko Bagry	120 000
KS Nadwiślan, ul. Koletok	120 000
KKW 1929	110 000
KS Korona, ul. Kalwaryjska	80 000
KS Orzeł Piaski Wielkie	50 000
KS Clepardia, ul. Mackiewicza	57 000
KS Bronowianka	37 300
KS Grzegórzecki, ul. Wystouchów 34	35 000
KS Biezanowianka	35 000
CAW Borek	31 700
KS Baszta	30 000
KS Clepardia, ul. gen. Fieldorfa „Nila”	25 800
AZS (Bagry)	21 000
KS Armatura	20 000
RKS Juvenia	18 000
Yacht Club Nowa Huta Sekcja Żeglarska	15 000
KS Orzeł Sidzina	14 500
KS Płaszowianka	12 000
KS Dąbski	12 500
Yacht Club Nowa Huta Sekcja Kajakowa	12 000
KS Zwierzyniecki	11 500
KS Wanda, ul. Odmogile	11 200
KS Prądniczanka	11 000
Nowa Huta Rugby Kraków	10 000

¹ powyżej 10 tys. korzystających

ŹRÓDŁO: ZARZĄD INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ W KRAKOWIE

TABELA XIII.7. WYBRANE INWESTYCJE GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW ZWIĄZANE Z BUDOWĄ LUB ROZBUDOWĄ INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ, REALIZOWANE PRZEZ ZARZĄD INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Rodzaj inwestycji	Wydatki ogółem w 2017 roku (w tys. PLN)	Miejsce prac
Budowa hal sportowych	32 909	Hala 1000-lecia KS Cracovia wraz z Centrum Osób Niepełnosprawnych (21 759 tys. PLN) VII LO, ul. Skarbińskiego 5 (4 968 tys. PLN) ZSO Mistrzostwa Sportowego (6 064 tys. PLN) SP nr 85, os. Złotego Wieku 4 (118 tys. PLN)
Budowa sal gimnastycznych	1 499	SP nr 134, ul. Kłuszyńska 46 (1 199 tys. PLN) SP nr 25, ul. Komandosów 29 (300 tys. PLN)
Budowa basenów	399	SP nr 155, os. 2 Pułku Lotniczego 21 (171 tys. PLN) SP z Oddziałami Sportowymi nr 5, al. Kijowska 8 (135 tys. PLN) ul. J. Eisenberga (93 tys. PLN)
Budowa boisk	3 397	SP nr 138, ul. K. Wierzyńskiego 3 (1 310 tys. PLN) ZS Elektrycznych nr 1, ul. H. Kamieńskiego 49 (544 tys. PLN) KS Hutnik, ul. T. Ptaszyckiego (1 543 tys. PLN)
Budowa bieżni	107	SP nr 50, ul. Katowicka 28

Modernizacja i przebudowa obiektów sportowych	16 910	WLKS Krakus (500 tys. PLN) SP nr 117, ul. Kurczaba 15 (518 tys. PLN) SP nr 157, ul. Rydygiera 20 (409 tys. PLN) ZS Specjalnych nr 4, ul. Zakątek 2 (313 tys. PLN) KS Wanda (1 050 tys. PLN) MKS Cracovia, ul. M. Siedleckiego (889 tys. PLN) ul. T. Ptaszyckiego 4 (5 177 tys. PLN) AZS Bagry (80 tys. PLN) KS Zwierzyniecki (276 tys. PLN) Dębickie Towarzystwo Sportowe Tramwaj (78 tys. PLN) Kolejowy Klub Wodny 1929 (32 tys. PLN) Yacht Klub Polski Kraków (27 tys. PLN) WKS Wawel (1 200 tys. PLN) Park Krowoderski (718 tys. PLN) KS Korona (2 443 tys. PLN) KS Prądniczanka (3 200 tys. PLN)
Rewitalizacja boiska	600	ZSO nr 53, ul. Stawowa
Program rewitalizacji boisk przyszkolnych	1 551	Zrewitalizowano boiska przy: – ZSP nr 3, ul. Miodowa 36 – SP nr 58, ul. Pigoń 2 – ZSP nr 11, ul. Aleksandry 11 – ZS Poligraficzno-Medialnych, os. Tysiąclecia 38 – XI LO, os. Teatralne 33
Rewaloryzacja i adaptacja dawnej strzelnicy garnizonowej, ul. Królowej Jadwigi	2 583	Zakończenie rewaloryzacji, zakup pierwszego wyposażenia
Opracowanie dokumentacji projektowej dla inwestycji	881	Budowa Dzielniczowego Centrum Sportu i Rekreacji na Kozłowie (141 tys. PLN) Przebudowa obiektów sportowych KS Korona (407 tys. PLN) Budowa szatni KS Bronowicki (10 tys. PLN) Budowa Centrum Zapaśniczego KS Bieżanowianka (95 tys. PLN) Budowa Osiedlowego Centrum Sportu i Rekreacji „Rajsko”, ul. Nad Fosą (117 tys. PLN) Budowa zaplecza klubowego KS Wróblowianka (111 tys. PLN)
Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego	116	Rewitalizacja terenów przy moście Kotlarskim – Bulwar Podolski – budowa „Mariny Krakowskiej”
Opracowanie studium wykonalności	35	Budowa krytej pływalni wraz z widownią i halą sportową ZS Łączności, ul. Monte Cassino 31

ŹRÓDŁO: ZARZĄD INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ W KRAKOWIE

Więcej informacji na ten temat znajduje się w *Sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Krakowa za rok 2017*, w części:

Sprawozdanie z wykonania wydatków budżetowych miasta Krakowa związanych z programami inwestycyjnymi.

XIII.3. WSPÓŁPRACA NA RZECZ KRAKOWSKIEGO SPORTU

Szczegółowe informacje z zakresu współpracy na rzecz sportu, w tym listy dotowanych zadań, zdobywców stypendiów sportowych, współpracy z uczelniami itp., znajdują się na

stronie internetowej www.bip.krakow.pl w zakładce Rozwój Miasta/ Polityki/Sport.

XIII.3.1. OTWARTY KONKURS OFERT I PROJEKTÓW

TABELA XIII.8. OTWARTE KONKURSY OFERT I PROJEKTÓW DOTYCZĄCE REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH W ZAKRESIE WSPIERANIA I UPOWSZECHNIANIA KULTURY FIZYCZNEJ W 2017 ROKU

Zadanie	Liczba zawartych umów	Kwota przeznaczona na realizację zadania (w PLN)	Kwota rozliczonych umów (w PLN)
Otwarte konkursy – na podstawie Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie			
Aktywny Kraków	67	1 000 000	990 000
Mistrzowie w Krakowie	26	200 000	185 000
Realizacja lokalnych projektów w ramach zadań bieżących rocznych dzielnic	6	62 200	62 200
Realizacja lokalnych projektów w ramach zadań bieżących rocznych dzielnic – etap II	2	29 000	29 000
Ogółem	101	1 291 200	1 266 200
Konkurs projektów – na podstawie Ustawy o sporcie			
Droga do mistrzostwa	37	1 721 000	1 721 000
Sportowy sukces	98	2 200 000	2 185 000
Ogółem	135	3 921 000	3 906 000

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SPORTU UMK

Ponadto w 2017 roku Gmina Miejska Kraków dofinansowała 33 wydarzenia sportowe o charakterze lokalnym lub regionalnym, realizowane w trybie art. 19a Ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

(z późn. zm.). Z budżetu Wydziału Sportu UMK przeznaczono 139 300 PLN na realizację 17 wydarzeń, a ze środków Dzielnic 77 000 PLN na organizację 16 projektów.

XIII.3.2. STYPENDIA SPORTOWE MIASTA KRAKOWA

Prezydent Miasta Krakowa przyznał w roku 2017 stypendia sportowe Miasta Krakowa dla 72 zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym.

Kwota przyznanych w 2017 roku stypendiów sportowych wyniosła 265 900 PLN

XIII.3.3. PRZYJACIEL SPORTU

Honorowy tytuł *Przyjaciela Sportu A.D. 2016* w 2017 roku otrzymali:

- Paweł Derlatka – w kategorii za najciekawszą formę i efektywność wspierania kultury fizycznej
- Przedsiębiorstwo Transportu Samochodowego SA –

w kategorii za najwyższy wkład finansowy w rozwój kultury fizycznej, poprzez pomoc udzieloną osobom lub organizacjom w zakresie przedsięwzięć i działalności kultury fizycznej

XIII.3.4. WSPÓŁPRACA GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW Z UCZELNIAMI

W 2017 roku Gmina Miejska Kraków kontynuowała współpracę ze środowiskiem sportowo-akademickim, realizując tym samym założenia *Programu Rozwoju Sportu w Krakowie na lata 2016-2019*.

- W ramach porozumienia z Politechniką Krakowską:
 - zawarto umowę na przygotowanie i przeprowadzenie 41. Ulicznego Biegu Sztafetowego Szlakiem Pomników Pamięci Tadeusza Kościuszki (24 marca)
 - zawarto umowę na przygotowanie i przeprowadzenie 64. Mistrzostw Politechniki Krakowskiej w narciarstwie alpejskim i snowboardzie (29 marca – 1 kwietnia)

W Radzie ds. Sportu środowisko akademickie jest

reprezentowane przez Andrzeja Klimka – Prorektora ds. Studenckich Akademii Wychowania Fizycznego oraz Michała Spiesznego – Prezesa Zarządu Klubu Sportowego AZS-AWF Kraków

- Za wyniki sportowe w 2017 roku 25 zawodników KS AZS AWF Kraków otrzymało stypendia sportowe o łącznej wartości 105 800 PLN
- W ramach otwartego konkursu ofert na realizację w 2017 roku zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej Klub Sportowy AZS AWF otrzymał dotację na łączną kwotę 285 500 PLN

XIII.3.5. UDZIAŁ GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W PROJEKTACH WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY UNII EUROPEJSKIEJ

W 2017 roku Kraków nadal uczestniczył w programie unijnym *Vital Cities*. W jego ramach:

- w Krakowie odbyło się spotkanie z udziałem partnerów projektu z Budapesztu oraz Loulé, w ramach warsztatów Deep Dive Session
- przedstawiciele Krakowa uczestniczyli w konferencjach w ramach Deep Dive Session:
 - Rieti we Włoszech (1–3 marca)
 - Loulé w Portugalii (5–8 marca)
- zorganizowano warsztaty Deep Dive Session (20–21 marca)
- przedstawiciele Krakowa uczestniczyli w warsztatach Half-Time event, Rieti (9–13 maja)
- przedstawiciele Krakowa uczestniczyli w konferencji w Budapeszcie (13–16 listopada)
- nawiązano współpracę z ekspertem w zakresie wsparcia i doradztwa na rzecz zespołu *Vital Cities*

Łączny koszt uczestnictwa Gminy

Miejskiej Kraków w programie *Vital Cities* w roku 2017, realizowanym w ramach programu Urbact III wyniósł 60 071 PLN (refundacja 85%)

XIII.4. WYDATKI GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW NA KULTURĘ FIZYCZNĄ

Wydatki z budżetu Miasta Krakowa na kulturę fizyczną w 2017 roku wyniosły 151 776 033 PLN, czyli więcej o 13,6% niż w roku poprzednim

TABELA XIII.9. WYDATKI Z BUDŻETU MIASTA KRAKOWA NA KULTURĘ FIZYCZNĄ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Wydatki budżetu miasta ogółem (w PLN):	4 213 940 360	4 668 153 875	5 014 847 758
Ogółem na kulturę fizyczną (dział 926), z tego:	119 797 428	133 549 913	151 776 033
obiekty sportowe	77 344 752	89 161 068	105 044 806
zadania w zakresie kultury fizycznej	23 825 692	24 168 108	21 374 046
pozostała działalność	18 626 984	20 220 737	25 357 181
Udział wydatków na kulturę fizyczną w wydatkach budżetu miasta ogółem	2,84%	2,86%	3,03%

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

**XIV.
MAJĄTEK I BUDŻET
MIASTA**

XIV.1. NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWE W KRAKOWIE

W 2017 roku powierzchnia ewidencyjna gruntów w Krakowie wyniosła 32 691 ha.

W strukturze gruntów po raz kolejny zaznaczył się lekki spadek powierzchni gruntów rolnych. Wzrósł natomiast udział gruntów zabudowanych i zurbanizowanych z powodu zwiększenia powierzchni terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.

**Powierzchnia ewidencyjna gruntów
wyniosła 32 691 ha**

TABELA XIV.1. POWIERZCHNIA EWIDENCYJNA GRUNTÓW W KRAKOWIE WEDŁUG SPOSOBU UŻYTKOWANIA W LATACH 2016–2017¹

Rodzaj użytku gruntowego	2016		2017	
	Powierzchnia (w ha)	Udział w powierzchni Krakowa (w %)	Powierzchnia (w ha)	Udział w powierzchni Krakowa (w %)
Grunty rolne	14 969	45,8	14 765	45,2
Użytki rolne, z tego:	14 714	45,0	14 552	44,5
grunty orne	9 870	30,2	9 794	30,0
sady	534	1,6	502	1,5
łąki	2 498	7,6	2 479	7,6
pastwiska	1 108	3,4	1 091	3,3
inne	704	2,2	686	2,1
Nieużytki	255	0,8	213	0,7
Grunty leśne	1 720	5,3	1 733	5,3
Lasy	1 359	4,2	1 379	4,2
Grunty zadrzewione i zakrzewione	361	1,1	354	1,1
Grunty zabudowane i zurbanizowane	14 747	45,1	14 919	45,6
Tereny mieszkaniowe	4 551	13,9	4 678	14,3
Tereny przemysłowe	2 569	7,9	2 568	7,9
Inne tereny zabudowane	2 415	7,4	2 436	7,5
Zurbanizowane tereny niezabudowane	559	1,7	550	1,7
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	909	2,8	911	2,8
Użytki kopalne	169	0,5	160	0,5
Tereny komunikacyjne, z tego:	3 575	10,9	3 616	11,1
drogi	2 749	8,4	2 777	8,5
koleje	711	2,2	711	2,2
inne użytki komunikacyjne	115	0,4	128	0,4
Użytki ekologiczne	64	0,2	64	0,2
Grunty pod wodami	590	1,8	629	1,9
Wody płynące	463	1,4	462	1,4
Wody stojące	127	0,4	167	0,5
Tereny różne	600	1,8	581	1,8
Ogółem powierzchnia ewidencyjna	32 690	100,0	32 691	100,0

¹ na podstawie wpisów do EGiB – Ewidencji Gruntów i Budynków – stan w dniu 1 stycznia 2017 i 2018 roku

Największy udział we własności gruntów w Krakowie w 2017 roku miały:

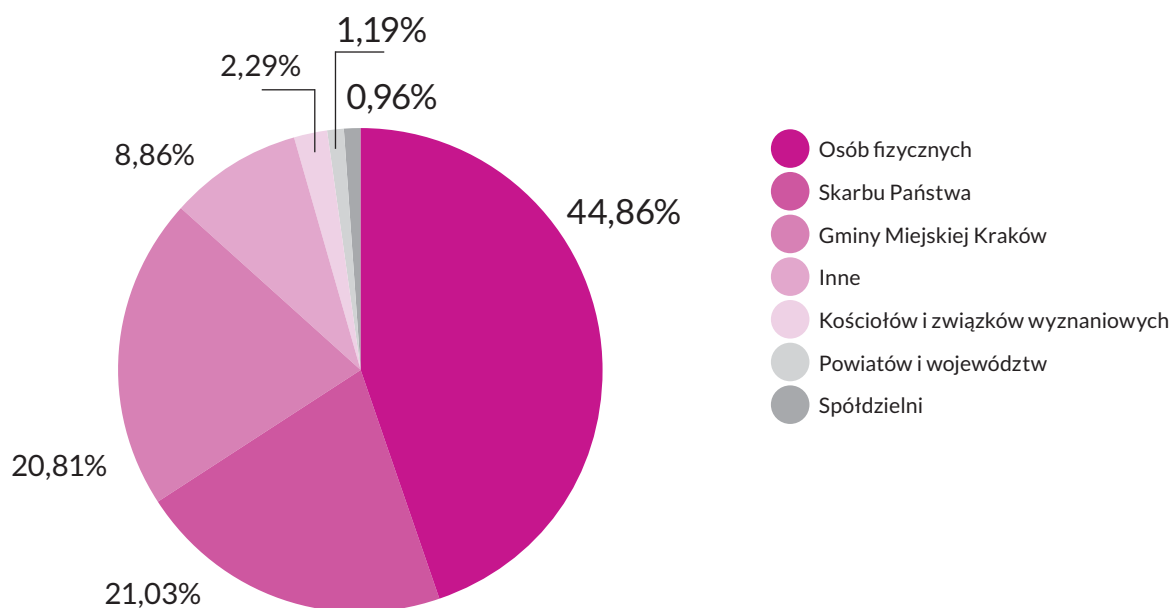
osoby fizyczne (14,67 tys. ha),
Skarb Państwa (6,87 tys. ha),
Gmina Miejska Kraków (6,8 tys. ha)

TABELA XIV.2. STRUKTURA WŁASNOŚCI GRUNTÓW W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Rodzaj własności	Powierzchnia (w ha)
Osób fizycznych	14 665
Skarbu Państwa	6 874
Gminy Miejskiej Kraków	6 803
Kościółów i związków wyznaniowych	750
Spółdzielni	315
Powiatów	267
Województw	120
Inne	2 897

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ GEODEZJI UMK

WYKRES XIV.1. WŁASNOŚĆ GRUNTÓW W KRAKOWIE W 2017 ROKU (W %)

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ GEODEZJI UMK

XIV.2. MAJĄTEK GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

Na koniec 2017 roku wartość majątku

Gminy Miejskiej Kraków wyniosła

63,15 mld PLN brutto

TABELA XIV.3. MAJĄTEK GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W LATACH 2015–2017 (W PLN)

	2015	2016	2017
Wartość mienia (netto ¹), stan na 31 grudnia, z tego:	59 521 369 116	59 059 005 978	58 887 566 156
aktywa trwałe, w tym:	59 130 350 481	58 565 852 842	58 373 800 949
grunty	47 027 280 448	47 446 750 389	47 155 116 335
budynki i lokale	2 736 494 840	2 737 387 791	2 771 450 653
obiekty inżynierii lądowej i wodnej	3 124 247 413	3 670 913 176	3 910 384 408
aktywa obrotowe	391 018 635	493 153 136	513 765 207

¹ wartość pomniejszona o odpisy umorzeniowe i aktualizujące

ŹRÓDŁO: INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Według stanu na koniec 2017 roku, łączna powierzchnia gruntów oraz prawa użytkowania wieczystego ujętych w księgach rachunkowych Gminy Miejskiej Kraków wyniosła 9 130 ha i miała wartość 47,21 mld PLN brutto (47,16 mld PLN netto).

W całkowitej powierzchni gruntów największy udział miały grunty zabudowane i zurbanizowane, których powierzchnia wyniosła 5 957 ha, a wartość 26,28 mld PLN (26,25 mld PLN netto).

XIV.2.1. DOCHODY Z TYTUŁU GOSPODAROWANIA MIENIEM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

Wpływy z tytułu gospodarowania mieniem w 2017 roku wyniosły 258 mln PLN, tj. około 5,2% dochodów budżetu miasta ogółem

Największy udział w dochodach z mienia miały wpływy z dzierżawy i najmu – 41,6% (w 2017 roku – 39,4%) i wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości – 33,8% (w 2017 roku – 36,6%).

TABELA XIV.4. WPŁYWY Z TYTUŁU GOSPODAROWANIA MIENIEM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W LATACH 2015–2017 (W PLN)

	2015	2016	2017
Dochody z mienia ogółem, w tym:	289 261 925	274 573 366	258 142 434
dochody z tytułu zarządu, użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości	53 471 276	45 934 454	43 226 962
dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych oraz innych umów o podobnym charakterze	110 533 562	108 302 748	107 500 503
dochody z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	102 603 675	100 395 370	87 337 813
dochody ze sprzedaży składników majątkowych	102 608	246 486	290 647

ŹRÓDŁO: INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

XIV.2.1.1. SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

Gmina Miejska Kraków sprzedała

549 mieszkań komunalnych, 9 lokali

użytkowych i 14 garaży za łączną

kwotę 25,02 mln PLN

TABELA XIV.5. SPRZEDAŻ MIESZKAŃ KOMUNALNYCH, LOKALI UŻYTKOWYCH ORAZ GARAŻY (TRYB BEZPRZETARGOWY I PRZETARGOWY) W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba sprzedanych mieszkań komunalnych	662	585	549
Dochód ze sprzedaży mieszkań ogółem ¹ (w tys. PLN)	27 030,5	24 670,8	22 795,4
Liczba sprzedanych lokali użytkowych ²	17	7	9
Dochód ze sprzedaży lokali użytkowych ogółem (w tys. PLN)	5 667,3	2 532,3	1 570,3
Liczba sprzedanych garaży	8	5	14
Dochód ze sprzedaży garaży ogółem (w tys. PLN)	124,4	76,4	655,1

¹ kwota ogółem z zawartych w danym roku aktów notarialnych obejmująca również pierwszą opłatę za użytkowanie wieczyste udziału w gruncie pod budynkiem, w którym znajduje się lokal² w tym strychy

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU MIASTA UMK

TABELA XIV.6. SPRZEDAŻ POZOSTAŁYCH NIERUCHOMOŚCI GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW¹ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Powierzchnia (w ha)	11,61	23,84	12,78
Dochód ogółem ² (w tys. PLN)	49 955,3	51 332,1	62 327,1

¹ bez komunalnych mieszkań, lokali użytkowych oraz garaży oraz bez zbycia udziału w nieruchomościach² obejmuje również wpływy ze sprzedaży nieruchomości zabudowanych

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU MIASTA UMK

XIV.2.1.2. ODDANIE NIERUCHOMOŚCI GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W DZIERŻAWĘ, UŻYTKOWANIE WIECZyste, UŻYTKOWANIE, TRWAŁY ZARZĄD ORAZ UŻYCZENIE

TABELA XIV.7. ODDANIE NIERUCHOMOŚCI GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W DZIERŻAWĘ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba umów zawartych w danym roku	268	215	246
Powierzchnia objęta umowami zawartymi w danym roku (w ha)	24,82	9,58	11,37
Powierzchnia objęta umowami trwającymi w dniu 31 grudnia danego roku (w ha)	200	205	204
Dochód ogółem z tytułu trwających umów (w tys. PLN)	5 291,6	4 690,7	5 394,7

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU MIASTA UMK

TABELA XIV.8. ODDANIE NIERUCHOMOŚCI GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W UŻYTKOWANIE WIECZyste W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Powierzchnia (w ha)	0,69	1,02	0,08
Dochód ogółem ¹ (w tys. PLN)	175,9	112,45	224,6

¹ pozycja obejmuje tylko wpływy na podstawie umów oddania w użytkowanie wieczyste zawartych w danym roku (pierwsze opłaty roczne z wyłączeniem opłat za użytkowanie wieczyste udziału w gruncie pod budynkiem)

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU MIASTA UMK

TABELA XIV.9. ODDANIE DZIAŁEK GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W UŻYTKOWANIE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Powierzchnia (w ha)	0,7	0,53	11,7
Dochód ogółem ¹ (w tys. PLN)	8,0	81,9	200,7

¹ pozycja obejmuje tylko wpływy na podstawie umów oddania w użytkowanie zawartych w danym roku (pierwsze opłaty roczne za użytkowanie nieruchomości)

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU MIASTA UMK

TABELA XIV.10. ODDANIE DZIAŁEK GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W TRWAŁY ZARZĄD I UŻYCZENIE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Powierzchnia (w ha)	10,44	397,67	122,83
Dochód ogółem ¹ (w tys. PLN)	11,9	46,9	77,11

¹ pozycja obejmuje tylko wpływy z zawartych w danym roku umów dotyczących oddania gruntów w trwały zarząd (pierwsza opłata roczna); użyczenie jest formą nieodpłatną

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU MIASTA UMK

XIV.2.2. NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI NA RZECZ GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

TABELA XIV.11. NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI NA RZECZ GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW¹ W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Powierzchnia (w ha)	6,18	52,27	13,97
Poniesiony wydatek (w tys. PLN)	12 241,9	70 157,0	37 218,3

¹ dane uwzględniają następujące formy nabycia: pierwokupy, przejęcia za zobowiązania podatkowe, nabycia, zamiany, zrzeczenia, darowizny oraz inne formy nabytku

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU MIASTA UMK

XIV.3. MAJĄTEK JEDNOOSOBOWYCH SPÓŁEK GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

TABELA XIV.12. AKTYWA TRWAŁE JEDNOOSOBOWYCH SPÓŁEK GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2017 ROKU

Podstawowe składniki aktywów trwałych		Wartość aktywów trwałych (w tys. PLN)
Krakowski Holding Komunalny SA	Długoterminowe aktywa finansowe: akcje spółek zależnych (MPEC SA, MPK SA, MPWiK SA, ARM SA), środki trwałe (ZTPO)	2 651 563
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA ¹	Sieć wodociągowa i kanalizacyjna, budynki (w tym 4 zakłady uzdatniania wody, 2 duże i 5 osiedlowych oczyszczalni ścieków), maszyny, urządzenia i pojazdy specjalistyczne	1 723 351
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej SA ¹	Sieć ciepłownicza, budynki (w tym kotłownie gazowe i olejowe) oraz maszyny, urządzenia i pojazdy specjalistyczne	641 489
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne SA ¹	Tabor autobusowy i tramwajowy, budynki (w tym stacje obsługi tramwajów i stacje obsługi autobusów) oraz maszyny, urządzenia i pojazdy specjalistyczne	1 103 503
Agencja Rozwoju Miasta SA ¹	Prawo użytkowania nieruchomości przy ul. Floriańskiej 31, budynki, budowle i urządzenia (hala widowiskowo-sportowa)	350 591
Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp. z o.o.	Prawo wieczystego użytkowania nieruchomości przy ul. Nowohuckiej i Barskiej, działki Baryczy oraz budynki (w tym dwumodułowa kontenerowa kompostownia, zakład segregacji), maszyny, urządzenia i pojazdy specjalistyczne	177 352
Krakowskie Przedsiębiorstwo Przewozowo-Uługowe sp. z o.o.	Nieruchomość przy ul. Balickiej 56, budynki (w tym 2 hale o łącznej powierzchni 3 300 m ² , stacja diagnostyczna) oraz 35 000 m ² stanowisk zewnętrznych	12 819
Miejska Infrastruktura sp. z o.o.	Urządzenia mobilne, kopertownica, środki trwałe w budowie, budynki, budowle, grunty, środki transportu, licencja na program	19 145
Trasa Łagiewnicka SA	Urządzenia techniczne i maszyny, środki trwałe w budowie	6 039

¹ wszystkie akcje spółki należą do Krakowskiego Holdingu Komunalnego SA, który jest jednoosobową spółką Gminy Miejskiej Kraków

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU MIASTA UMK

TABELA XIV.13. WYKONANIE PLANÓW RZECZOWO-FINANSOWYCH PRZEZ JEDNOOSOBOWE SPÓŁKI GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W 2017 ROKU (W TYS. PLN)

	Przychody ogółem	Zysk netto	Wydatki inwestycyjne
Krakowski Holding Komunalny SA	105 565	33 559	2 858
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA	484 666	50 135	103 329
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej SA	602 049	28 929	89 632
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne SA	557 599	1 459	204 930
Agencja Rozwoju Miasta SA	17 530	(-)25 894	2 338
Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp. z o.o.	288 604	2 390	17 000
Krakowskie Przedsiębiorstwo Przewozowo-Uługowe sp. z o.o.	8 683	746	11 175
Miejska Infrastruktura sp. z o.o.	11 086	486	559
Trasa Łagiewnicka SA	8	(-)2 852	5 728
Ogółem	2 075 790	88 958	437 549

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU MIASTA UMK

XIV.4. WYKONANIE BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

TABELA XIV.14. WYKONANIE BUDŻETU MIASTA KRAKOWA W 2017 ROKU (W PLN)

I. Dochody	4 960 481 294	II. Wydatki	5 014 847 758
III. Przychody	489 379 475	IV. Rozchody	184 801 486
Ogółem (I+III)	5 449 860 769	Ogółem (II+IV)	5 199 649 244

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

Budżet Miasta Krakowa w 2017 roku zamknął się deficytem w wysokości 54,37 mln PLN.

Dochody i przychody ogółem wyniosły 5,45 mld PLN, a wydatki i rozchody 5,2 mld PLN.

XIV.4.1. DOCHODY

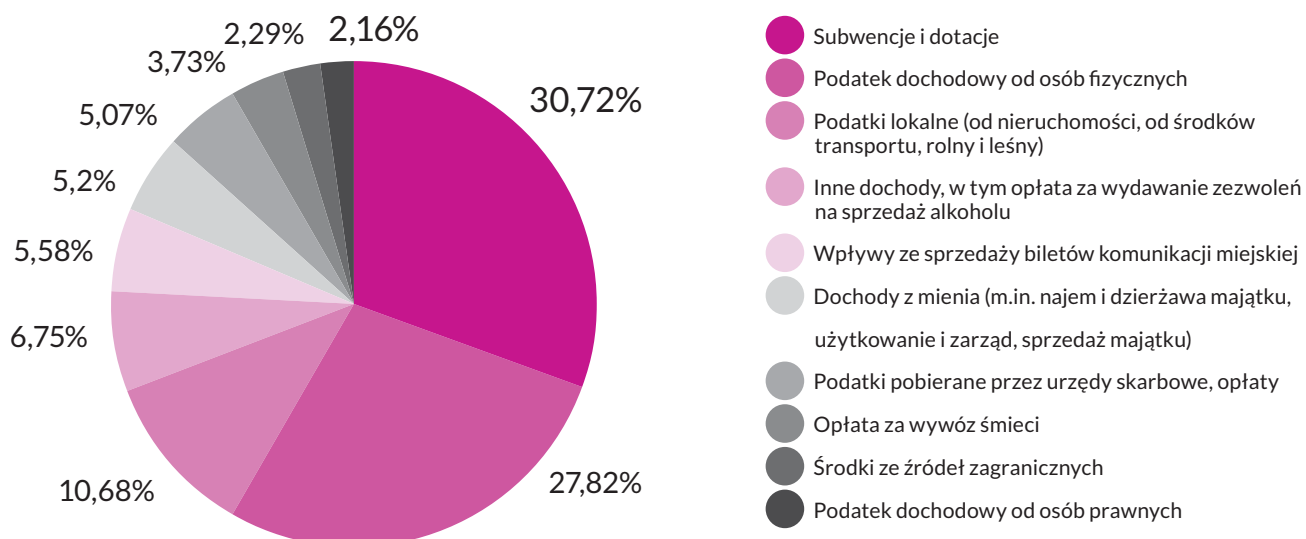
W 2017 roku dochody budżetu miasta wyniosły 4 960 481 294 PLN, więcej w stosunku do poprzedniego roku o 310 051 149 PLN (o 6,7%)

Dochody własne (czyli takie, na których pozyskanie samorządy mają wpływ, m.in.: podatki lokalne, dochody z mienia i wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej) stanowiły 37% dochodów budżetowych ogółem. Subwencje i dotacje, czyli transfery bezpośrednie z budżetu państwa, przyniosły budżetowi Krakowa niemal 31%, a 30% – wpływy z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.

TABELA XIV.15. WYKONANIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH MIASTA KRAKOWA W 2017 ROKU WEDŁUG ŹRÓDEŁ POWSTAWANIA (W PLN)

	Ogółem	Wykonanie planu (w %)	Udział w dochodach ogółem (w %)
A. Dochody własne	1 835 842 040	102,28	37,01
I. Podatki lokalne (od nieruchomości, od środków transportu, rolny i leśny)	529 939 540	101,01	10,68
II. Podatki pobierane przez urzędy skarbowe (od czynności cywilnoprawnych, od spadków i darowizn, karta podatkowa)	116 317 800	111,10	2,34
III. Opłaty	135 169 882	109,51	2,72
IV. Dochody z mienia (m.in. najem i dzierżawa majątku, użytkowanie i zarząd, sprzedaż majątku)	258 142 434	102,10	5,20
V. Wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej	276 865 845	97,83	5,58
VI. Inne dochody	311 965 459	99,50	6,29
VII. Opłata za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu	22 464 164	108,26	0,45
VIII. Opłata za wywóz śmieci	184 976 916	107,54	3,73
B. Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	1 487 051 228	101,86	29,98
I. Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 379 946 509	101,85	27,82
II. Podatek dochodowy od osób prawnych	107 104 719	102,00	2,16
C. Subwencje i dotacje	1 523 858 075	99,86	30,72
D. Środki ze źródeł zagranicznych	113 729 951	71,78	2,29
Dochody ogółem	4 960 481 294	100,43	100,00

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

WYKRES XIV.2. UDZIAŁ DOCHODÓW Z POSZCZEGÓLNYCH ŹRÓDEŁ W BUDŻECIE MIASTA KRAKOWA W 2017 ROKU (W %)

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

TABELA XIV.16. WYKONANIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH MIASTA KRAKOWA W 2017 ROKU WEDŁUG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI DOCHODÓW BUDŻETOWYCH (W PLN)

	Ogółem	Wykonanie planu (w %)	Udział w dochodach ogółem (w %)
Rolnictwo i łowiectwo	177 858	99,14	– ¹
Transport i łączność	428 317 172	91,47	8,63
Gospodarka mieszkaniowa	357 372 654	102,74	7,20
Działalność usługowa	11 204 194	83,87	0,23
Administracja publiczna	47 622 386	107,68	0,96
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	124 569	99,79	– ¹
Obrona narodowa	12 459	622,95	– ¹
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	50 576 238	100,03	1,02
Wymiar sprawiedliwości	1 873 225	99,58	0,04
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	2 258 978 401	102,70	45,54
Różne rozliczenia	825 305 665	100,02	16,64
Oświata i wychowanie	101 354 167	87,18	2,04
Ochrona zdrowia	13 225 040	88,47	0,27
Pomoc społeczna	109 878 084	102,31	2,22
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	15 599 598	106,57	0,31
Edukacyjna opieka wychowawcza	4 598 652	102,08	0,09
Rodzina	473 391 063	99,85	9,54
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	224 509 799	104,30	4,53
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	7 510 079	68,29	0,15
Kultura fizyczna	28 849 991	96,48	0,58
Dochody ogółem	4 960 481 294	100,43	100,00

¹ mniej niż 0,01%

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

TABELA XIV.17. DOCHODY BUDŻETU MIASTA PRZYPADAJĄCE NA 1 MIESZKAŃCA W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Dochody ogółem na 1 mieszkańca	5 424,19	6 099,34	6 469,58
Dochody własne na 1 mieszkańca	3 780,79	4 011,03	4 319,22

ŹRÓDŁO: BANK DANYCH LOKALNYCH <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> (DANE Z 31 LIPCA 2018 ROKU)

Dochody budżetu miasta na 1 mieszkańca
wyniosły 6 469,58 PLN, a wydatki
na 1 mieszkańca – 6 540,49 PLN

XIV.4.2. WYDATKI

W 2017 roku wydatki budżetu miasta wyniosły 5 014 847 758 PLN, więcej od ubiegłorocznych o 6,9%

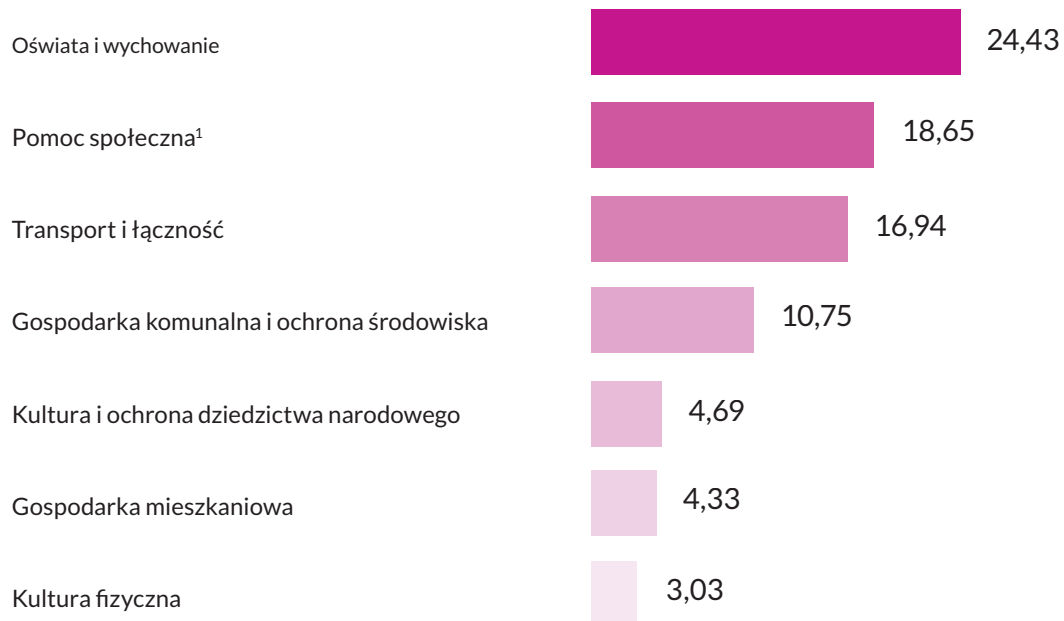
Największy udział w wydatkach ogółem miały wydatki na oświatę i wychowanie (24,4%), pomoc – obejmującą działy: Pomoc społeczna, Rodzina i Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – (18,65%) oraz na transport i łączność (16,9%).

TABELA XIV.18. WYKONANIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH MIASTA KRAKOWA ZA 2017 ROK WEDŁUG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI WYDATKÓW BUDŻETOWYCH (W PLN)

	Ogółem	Wykonanie planu (w %)	Udział w wydatkach ogółem (w %)
Rolnictwo i łowiectwo	228 960	97,5	– ¹
Leśnictwo	1 602 908	94,3	0,03
Transport i łączność	849 655 335	94,7	16,94
Gospodarka mieszkaniowa	217 059 892	91,8	4,33
Działalność usługowa	15 933 065	82,0	0,32
Administracja publiczna	317 473 862	98,0	6,33
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	124 569	99,8	– ¹
Obrona narodowa	16 462	87,6	– ¹
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	94 450 111	99,1	1,88
Wymiar sprawiedliwości	1 884 157	99,4	0,04
Obsługa długu publicznego	66 008 553	83,1	1,32
Różne rozliczenia	69 212 231	83,4	1,38
Oświata i wychowanie	1 224 969 366	97,5	24,43
Ochrona zdrowia	73 157 822	97,5	1,46
Pomoc społeczna	334 709 116	99,2	6,67
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	39 446 441	91,5	0,79
Edukacyjna opieka wychowawcza	208 627 518	99,2	4,16
Rodzina	561 025 853	99,8	11,19
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	539 265 016	88,2	10,75
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	235 425 305	95,9	4,69
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	12 795 183	98,9	0,26
Kultura fizyczna	151 776 033	99,4	3,03
Wydatki ogółem	5 014 847 758	95,6	100,00

¹ mniej niż 0,01%

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

WYKRES 3. UDZIAŁ WYBRANYCH DZIAŁÓW KLASYFIKACJI W WYDATKACH BUDŻETU MIASTA KRAKOWA W 2017 ROKU (W %)

¹ w tej pozycji ujęto następujące działy klasyfikacji budżetowej: Pomoc społeczna (852), Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (853) oraz nowo powstały dział Rodzina (855)

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

TABELA XIV.19. WYDATKI BUDŻETU MIASTA PRZYPADAJĄCE NA 1 MIESZKAŃCA W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca	5 526,42	6 122,59	6 540,49

ŹRÓDŁO: BANK DANYCH LOKALNYCH <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> (DANE Z 31 LIPCA 2018 ROKU)

W 2017 roku wykonanie wydatków bieżących wyniosło 4 386 366 802 PLN (95,6% planu), a majątkowych 628 480 956 PLN (84,5% planu).

Na inwestycje strategiczne i programowe przeznaczono kwoty większe niż w 2016 roku – odpowiednio o 4,11 mln i 39,15 mln PLN.

TABELA XIV.20. WYDATKI MAJĄTKOWE W LATACH 2015–2017 (W PLN)

	2015	2016	2017
Wydatki majątkowe ogółem, z tego:	622 195 862	608 652 179	628 480 956
inwestycje strategiczne	265 641 164	133 214 348	137 329 090
inwestycje programowe	300 038 682	390 360 382	429 514 112
udziały w spółkach	43 400 000	71 215 532	44 926 000
zadania inwestycyjne dzielnic	13 049 279	13 525 178	11 854 216
zwroty niewykorzystanych dotacji	–	–	4 576 748
zwroty dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem	66 737	336 739	280 790

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

Na inwestycje strategiczne przeznaczono
137,3 mln PLN

TABELA XIV.21. WYDATKI NA WYBRANE INWESTYCJE STRATEGICZNE¹ W 2017 ROKU

	Kwota wydatków (w PLN)	w tym:	
		środki własne Miasta	środki ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi
Wydatki na inwestycje strategiczne, w tym:	137 329 090	81 090 768	47 638 322
budowa Hali 100-lecia KS Cracovia wraz z Centrum Sportu Osób Niepełnosprawnych	21 759 353	13 159 353	–
rozbudowa ul. Igołomskiej	48 441 013	18 873 395	19 893 868
modernizacja torowisk tramwajowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	37 476 938	18 536 177	18 874 341
rozbudowa ul. Myślenickiej	3 348 433	3 315 030	590
budowa parkingu w systemie „parkuj i jedź” P&R – Bieżanów	2 219 677	2 219 677	–
budowa parkingu w systemie „parkuj i jedź” P&R – Kurdwanów	3 818 261	1 399 613	2 418 648
budowa parkingu w systemie „parkuj i jedź” P&R – Mały Płaszów	155 874	155 874	–
budowa przystanku osobowego Kraków–Sanktuarium na linii nr 94	7 432 647	596 116	6 450 875
budowa przystanku kolejowego SKA „Kraków Prądnik Czerwony” wraz z parkingiem P&R	434 000	434 000	–

¹ inwestycje całkowicie lub częściowo na etapie budowy (faza B)

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

TABELA XIV.22. WYDATKI INWESTYCYJNE W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Wydatki inwestycyjne (w PLN)	578 729 125	537 099 908	578 697 418
Wykonanie planu (w %)	94,6	88,6	83,4

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

XIV.4.3. PRZYCHODY I ROZCHODY

Przychody budżetu miasta w 2017 roku wyniosły 489 379 475 PLN, a rozchody 184 801 486 PLN. Na przychodyłożyły się głównie: kredyt (239 mln PLN) oraz wolne środki

(215 mln PLN), a rozchody wiązały się przede wszystkim ze spłatą kredytów i pożyczek (123,3 mln PLN).

XIV.4.4. ZADŁUŻENIE GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

TABELA XIV.23. ZADŁUŻENIE GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Zadłużenie na dzień 31 grudnia	2 012 842 331	2 222 577 546	2 308 986 004

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

XIV.5. BEZZWROTNE ŚRODKI FINANSOWE Z FUNDUSZY UNII EUROPEJSKIEJ

TABELA XIV.24. DOCHODY BUDŻETU MIASTA ZE ŹRÓDEŁ ZAGRANICZNYCH – ŚRODKI NIEPODLEGAJĄCE ZWROTOWI W LATACH 2015–2017 (W TYS. PLN)

	2015	2016	2017
Dochody ogółem, z tego:	132 866	117 415	113 730
inwestycyjne	117 179	101 428	81 625
bieżące	15 687	15 987	32 105

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

TABELA XIV.25. WYDATKI NA ZADANIA FINANSOWANE I WSPÓŁFINANSOWANE ORAZ PRZEWIDZIANE DO FINANSOWANIA I WSPÓŁFINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW ZAGRANICZNYCH NIEPODLEGAJĄCYCH ZWROTOWI W 2017 ROKU (W PLN)

	Wykonanie ogółem	budżet miasta	z tego: fundusze UE	inne źródła
Wydatki ogółem, z tego:	173 264 614	84 588 726	87 936 530	739 358
zadania inwestycyjne	147 031 464	81 729 299	65 244 099	58 066
zadania bieżące	26 233 150	2 859 427	22 692 431	681 292

ŹRÓDŁO: SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

Wydatki na zadania finansowane i współfinansowane oraz przewidziane do finansowania i współfinansowania ze środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi wyniosły 173,3 mln PLN

XIV.5.1. PROJEKTY GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

TABELA XIV.26. PROJEKTY INWESTYCYJNE GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW FINANSOWANE I WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW ZAGRANICZNYCH REALIZOWANE W 2017 ROKU

Nazwa projektu	Program/ Działanie	Wartość projektu (w tys. PLN)	Wnioskowa- ne dofinanso- wanie (w tys. PLN)	Okres realizacji
Transport				
Budowa przystanku osobowego Kraków Sanktuarium na linii nr 94 wraz z infrastrukturą komunikacyjną	RPO WM 4.5.1	27 532	22 689	2015–2017
Budowa ścieżki rowerowej od ul. Wielickiej wzdłuż ulic: Teligi i Ćwiklińskiej	RPO WM 4.5.1	1 810	1 182	2015–2017
Rozbudowa ul. Igołomskiej ¹	POLIŚ 4.2	293 892	179 471	2014–2020
Rozbudowa al. 29 Listopada na odcinku od ul. Opolskiej do granicy Krakowa	POLIŚ 4.1	186 981	152 716	2016–2017
Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Wielickiej na odcinku od ul. W. Rożena-Jaksy do ul. L. Teligi ¹	RPO WM 4.5.1	1 267	1 077	2016–2017
Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Nowohuckiej wraz z budową ścieżki rowerowej od ul. Obrońców Krzyża do ul. Bulwarowej wzdłuż ul. Kocmyrzowskiej ¹	RPO WM 4.5.1	5 055	3 553	2017
Rozbudowa ul. Myślenickiej ¹	RPO WM 7.1.2	37 758	15 095	2015–2019
Budowa parkingu w systemie „parkuj i jedź” P+R – Bieżanów ¹	RPO WM 4.5.1	4 622	2 418	2014–2017
Budowa parkingu w systemie „parkuj i jedź” P+R – Kurdwanów ¹	RPO WM 4.5.1	3 789	2 419	2014–2017
Budowa parkingu w systemie „parkuj i jedź” P+R – Mały Płaszów ¹	RPO WM 4.5.1	4 990	2 419	2014–2018
Studium wykonalności budowy szybkiego, bezkolizyjnego transportu szynowego ¹	Instrument „Łącząc Europę” 3.3.4	10 178	5 089	2017–2021
Budowa linii tramwajowej KST etap III (os. Krowodrza Górka – Górka Narodowa) wraz z budową dwupoziomowego skrzyżowania w ciągu ul. Opolskiej ¹	POLIŚ 6.1	378 914	151 233	2016–2020
Modernizacja torowisk tramwajowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	POLIŚ 6.1	139 768	76 458	2016–2021
Kultura				
Krzysztoforzy od nowa – Muzeum Kompletne: modernizacja i remont konserwatorski Pałacu Krzysztoforzy wraz z przystosowaniem jego funkcji do realizacji zadań nowoczesnego, wielofunkcyjnego obiektu muzealnego	POLIŚ 8.1	42 033	29 047	2014–2020
Rewaloryzacja zabytkowej siedziby Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie na potrzeby nowoczesnego muzeum nauki i techniki	POLIŚ 8.1	40 820	28 285	2014–2021
Rozszerzenie oferty kulturalno-edukacyjnej poprzez doposażenie Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Krakowie	POLIŚ	2 342	1 986	2016–2017
Muzeum Podgórze – oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa – adaptacja nieruchomości przy ul. Powstańców Wielkopolskich 1 ¹	RPO WM 6.1.1	7 917	4 172	2015–2017
Restauracja Fortu 52a Łapianka i adaptacja dla Muzeum i Centrum Ruchu Harcerskiego ¹	RPO WM 6.1.1	6 699	3 123	2014–2019
Administracja				
Rozwój usług w ramach e-administracji świadczonych przez Urząd Miasta Krakowa dla obywateli i biznesu	RPO WM 2.1.1	5 625	2 568	2015–2019
Zwiększenie potencjału inwestycyjnego Małopolski poprzez budowę aktualnych rejestrów publicznych ¹	RPO WM 2.1.4	17 117	15 405	2015–2019
Ochrona środowiska				

Ocieplenie i wymiana stolarki budynku użyteczności publicznej przy al. Powstania Warszawskiego 10 ¹	RPO WM 4.3.1	1 809	1 081	2016–2017
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej przeznaczonych na realizowanie świadczeń zdrowotnych ¹	RPO WM 4.3.1	27 637	7 857	2015–2020
Program ograniczania niskiej emisji dla Miasta Krakowa ¹	RPO WM 4.4.1	90 786	74 809	2016–2019
Termomodernizacja budynków oświatowych w Gminie Miejskiej Kraków ¹	RPO WM 4.3.1	22 573	12 675	2015–2019
Przystosowanie pawilonu przy polanie Lea na ośrodek edukacji ekologicznej ¹	RPO WM 6.2D	4 937	2 989	2016–2018
Termomodernizacja obiektów sportowych ¹	RPO WM 4.3.1	4 582	1 105	2016–2017
Termomodernizacja NCK – poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację instalacji oświetleniowej i system zarządzania energią ¹	RPO WM 4.3.1	5 300	1 889	2017
Termomodernizacja obiektów Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki” ¹	RPO WM 4.3.1	1 111	509	2017
Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Krakowa do 2032 roku ¹	RPO WM 5.2.1	4 745	3 734	2017–2020
Termomodernizacja budynków, w których realizowane są zadania pomocy społecznej ¹	RPO WM 4.3.1	23 367	12 384	2016–2019
Termomodernizacja Klubu Kultury „Mydlniki” ¹	RPO WM 4.3.1	1 067	497	2017–2018
Termomodernizacja międzyszkolnych basenów pływackich ¹	RPO WM 4.3.1	1 244	722	2016–2018
Ogółem		1 408 267	820 656	

¹ projekty Gminy Miejskiej Kraków, dla których w 2017 roku zostały podpisane umowy o dofinansowanie z funduszy europejskich i innych źródeł zagranicznych

ŹRÓDŁO: BIURO FUNDUSZY EUROPEJSKICH UMK

TABELA XIV.27. PROJEKTY NIEINWESTYCYJNE GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW FINANSOWANE I WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW ZAGRANICZNYCH, REALIZOWANE W 2017 ROKU

Nazwa projektu	Program/ Działanie	Wartość projektu (w tys. PLN)	Wnioskowane dofinansowanie (w tys. PLN)	Okres realizacji
Sprawy społeczne				
W sile wieku	RPO WM/9.2.2b	9 450	8 761	2017–2020
Rozszerzenie oferty usług wsparcia psychologicznego dla osób i rodzin w sytuacjach trudnych i kryzysowych	RPO WM/9.2.2.c	780	723	2017–2019
Push & Pull	Inteligentna Energia Europa	225	169	2014–2017
Velocitta	Inteligentna Energia Europa	428	306	2014–2017
Vital Cities	Urbact III	55	47	2015–2017
Bariery zamieniamy na szanse	RPO WM 9.1.1	16 768	14 253	2016–2019
URB-INCLUSION Coproducing new implementation instruments for social inclusion and poverty reduction in deprived urban areas	URBACT III	255	217	2016–2018
Rodzicu, nie jesteś sam! ¹	POWER 4.3	1 114	1 046	2017–2020
Ochrona środowiska				
Wdrożenie programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze	Life	9 819	5 810	2015–2023
Intherwaste	Interreg Europa	692	588	2016–2021
Urban Green Belts	Interreg Europa Środkowa	425	361	2016–2019
Edukacja				
Małopolska Chmura Edukacyjna w Gminie Miejskiej Kraków	RPO 10.1.4	108	102	2016–2017

Koordinacja kształcenia zawodowego uczniów ¹	RPO 10.2.3	2 157	1 833	2017–2021
Przedsiębiorczość				
CERlecon CENTRAL EUROPE Regional Innovation Ecosystems Network	Interreg Europa Środkowa	760	646	2016–2019
Growing Internationally – Krakow’s Economy on the Rise	RPO 3.3.1	1 953	1 660	2016–2018
Administracja				
Doskonalenie jakości usług administracyjnych istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej świadczonych w gminach Kraków, Biskupice, Skawina, Zabierzów, Jordanów i Libiąż	POWER 2.18	620	496	2017–2018
Zdrowie				
Program profilaktyki raka jelita grubego dla osób powyżej 50 roku życia i z określonych grup podwyższonego ryzyka ¹	RPO WM 8.6.2	623	592	2017–2019
Promocja miasta				
SlowFood-CE: Culture, Heritage, Identity and Food ¹	Interreg Central Europe	972	826	2017–2020
Kultura				
10. Festiwal Muzyki Filmowej ¹	RPO WM 6.1.2	4 004	333	2017
Ogółem		51 208	38 769	

¹ projekty Gminy Miejskiej Kraków, dla których w 2017 roku zostały podpisane umowy o dofinansowanie z funduszy europejskich i innych źródeł zagranicznych

ŹRÓDŁO: BIURO FUNDUSZY EUROPEJSKICH UMK

XIV.6. OCENA WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ (RATING) KRAKOWA

Kraków po raz pierwszy uzyskał długoterminową ocenę wiarygodności kredytowej w 1997 roku. Od tej pory ocena ta podlega corocznej aktualizacji. Opiera się na kompleksowych danych dotyczących m.in. finansów i gospodarki przygotowanych przez wydziały Urzędu Miasta Krakowa oraz miejskie jednostki organizacyjne. Więcej informacji na temat ratingu Krakowa znajduje się na stronie www.bip.krakow.pl w zakładce Finanse i mienie/ Rating Krakowa.

W 2017 roku Agencja Standard & Poor’s przyznała Krakowowi ocenę ratingową „BBB+/ perspektywa stabilna

TABELA XIV.28. RATING KRAKOWA W LATACH 1997–2017

Rok przyznania ratingu	Długoterminowy rating międzynarodowy w walucie zagranicznej/ Perspektywa	Długoterminowy rating międzynarodowy w walucie krajowej/ Perspektywa
2017	BBB+/ stabilna	BBB+/ stabilna
2016	BBB+/ stabilna BBB+/ negatywna	BBB+/ stabilna BBB+/ negatywna
2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015	A–/ stabilna	A–/ stabilna
2007	BBB+/ pozytywna	BBB+/ pozytywna
2004, 2005, 2006	BBB+/ stabilna	BBB+/ stabilna
2002, 2003	BBB+/ negatywna	BBB+/ negatywna
2000, 2001	BBB+/ stabilna	BBB+/ stabilna
1999	BBB/ pozytywna	BBB+/ stabilna
1997, 1998	BBB–/ pozytywna	BBB+/ stabilna

ŹRÓDŁO: www.bip.krakow.pl/ Finanse miasta/ Rating Krakowa

**XV.
ZARZĄDZANIE
SAMORZĄDOWE**

XV.1. WŁADZE MIASTA

Kraków jest miastem na prawach powiatu oraz gminą miejską. Zgodnie ze Statutem Miasta organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Miasta Krakowa, a organem wykonawczym –

Prezydent Miasta Krakowa. Informacje na temat Rady Miasta Krakowa i Prezydenta Miasta znajdują się na stronie internetowej www.bip.krakow.pl w zakładce Władze i miasto.

XV.1.1. RADA MIASTA KRAKOWA

Przewodniczącym Rady Miasta Krakowa VII kadencji w 2017 roku był
Bogusław Kośmider,

a wiceprzewodniczącymi:

Dominik Jaśkowiec, Sławomir Pietrzyk
i Bolesław Kosior

TABELA XV.1. DZIAŁALNOŚĆ RADY MIASTA KRAKOWA W 2017 ROKU

Odbyte sesje, w tym:	23
nadzwyczajne	3
uroczyste	4
Odbyte posiedzenia	23
Podjęte uchwały, z tego:	1 051
dotyczące finansów	217
dotyczące zarządzania	164
dotyczące instytucji miejskich	242
inne	428
Podjęte rezolucje, w tym:	16
z inicjatywy grup radnych	8
z inicjatywy komisji RMK	0
z inicjatywy klubów radnych	7
z inicjatywy Dzielnicy IV	1
z inicjatywy Klubu Radnych PO	4
z inicjatywy Klubu Radnych PO i PK	2
z inicjatywy Klubu Radnych PK	1

ŹRÓDŁO: KANCELARIA RADY MIASTA I DZIELNIC KRAKOWA UMK

TABELA XV.2. STRUKTURA POLITYCZNA RADY MIASTA KRAKOWA W 2017 ROKU

Klub	Przewodniczący	Liczba radnych
Prawo i Sprawiedliwość	Włodzimierz Pietrus	19
Platforma Obywatelska	Andrzej Hawranek	16
Przyjazny Kraków	Rafał Komarewicz	6
Radni nienależący do klubów	Małgorzata Jantos, Marta Patena	2

ŹRÓDŁO: KANCELARIA RADY MIASTA I DZIELNIC KRAKOWA UMK

TABELA XV.3. STAŁE KOMISJE RADY MIASTA KRAKOWA W 2017 ROKU

Nazwa	Przewodniczący	Liczba posiedzeń
Komisja Główna	Bogusław Kośmider	22
Komisja Rewizyjna	Adam Kalita	22
Komisja Budżetowa	Andrzej Hawranek	23
Komisja Infrastruktury	Edward Porębski	22
Komisja Mienia i Rozwoju Gospodarczego	Kazimierz Chrzanowski	23
Komisja Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska	Grzegorz Stawowy	22
Komisja Edukacji	Łukasz Słoniowski	22
Komisja Zdrowia i Profilaktyki oraz Uzdrowiskowa	Rafał Komarewicz	17
Komisja Kultury i Ochrony Zabytków	Małgorzata Jantos	21
Komisja Praworządności	Agata Tatara	16
Komisja Rodziny, Polityki Społecznej i Mieszkalnictwa	Stanisław Zięba	22
Komisja Ekologii i Ochrony Powietrza	Anna Prokop-Staszecka	19
Komisja Sportu i Kultury Fizycznej	Tomasz Urynowicz	15
Komisja Innowacji i Wykorzystania Funduszy Unijnych	Michał Drewnicki	11
Komisja Promocji i Turystyki	Aleksander Miszański	18
Komisja Dialogu Obywatelskiego	Dominik Jaśkowiec	14
Komisja Dyscyplinarna	Teodozja Maliszewska	4
Zespół opiniujący ds. wyboru ławników	Bolesław Kosior	4

ŹRÓDŁO: KANCELARIA RADY MIASTA I DZIELNIC KRAKOWA UMK

TABELA XV.4. WYDATKI BUDŻETU MIASTA DOTYCZĄCE ZADANIA „OBSŁUGA RADY MIASTA KRAKOWA” W LATACH 2015–2017 (W PLN)

	2015	2016	2017
Plan ogółem	2 000 000	2 353 000	2 101 000
Wykonanie ogółem, w tym:	1 840 254	1 969 560	1 887 767
diety	1 370 837	1 345 453	1 394 653
Maksymalna miesięczna dieta brutto radnego	2 649,69	2 649,69	2 684,13

ŹRÓDŁO: KANCELARIA RADY MIASTA I DZIELNIC KRAKOWA UMK

XV.1.2. PREZYDENT MIASTA KRAKOWA, ZASTĘPCY, PEŁNOMOCNICY I DORADCY PREZYDENTA

Prezydent sprawuje władzę wykonawczą, a do jego zadań należy realizowanie uchwał Rady Miasta Krakowa, kierowanie bieżącymi sprawami oraz reprezentowanie miasta na zewnątrz.

W 2017 roku Prezydentem Miasta

Krakowa był sprawujący 4. kadencję

prof. Jacek Majchrowski

Prezydent Miasta Krakowa w 2017 roku:

- uczestniczył w 4 367 oficjalnych uroczystościach, spotkaniach z inwestorami i innymi podmiotami zewnętrznymi
- objął honorowym patronatem 356 przedsięwzięć
- wydał 3 669 zarządzeń
- w ramach 15 poniedziałkowych spotkań z mieszkańcami przyjął 65 osób w 45 sprawach, głównie dotyczących pomocy mieszkaniowej i pomocy w spłacie zaległości czynszowych w lokalach gminnych

Prezydent wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Miasta Krakowa, miejskich jednostek organizacyjnych oraz powiatowych służb, inspekcji i straży. Może powierzyć prowadzenie określonych spraw Zastępcom oraz Sekretarzowi Miasta.

TABELA XV.5. ZASTĘPCY PREZYDENTA, SKARBNIK, SEKRETARZ, DORADCY I PEŁNOMOCNICY W 2017 ROKU

Kompetencje/stanowisko	Imię i nazwisko
Zastępcy Prezydenta Miasta Krakowa	
I Zastępca Prezydenta ds. Inwestycji i Infrastruktury	Tadeusz Trzmiel
II Zastępca Prezydenta ds. Rozwoju Miasta Krakowa	Elżbieta Koterba
III Zastępca Prezydenta ds. Polityki Społecznej, Kultury i Promocji Miasta	Andrzej Kulig
IV Zastępca Prezydenta ds. Edukacji i Sportu	Katarzyna Król
Sekretarz Miasta	Paweł Stańczyk
Skarbnik	Lesław Fijał
Doradcy Prezydenta Miasta Krakowa ¹	
Doradca ds. Jakości Powietrza	Witold Śmiałek (do 30 marca)
Doradca ds. Bezpieczeństwa i Monitoringu Wizyjnego	Dariusz Nowak (od 18 września do 30 listopada)
Doradca ds. Inwestycji Strategicznych	Krzysztof Adamczyk (do 30 listopada)
Doradca ds. Polityki Senioralnej	Anna Okońska-Walkowicz (do 30 listopada)
Doradca ds. Sportu	Janusz Kozioł (do 30 listopada)
Pełnomocnicy Prezydenta Miasta Krakowa	
Pełnomocnik ds. Systemu Zarządzania Jakością	Maria Rusowicz
Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych	Ryszard Marek
Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych	Bogdan Dąsal
Pełnomocnik ds. Rodziny	Marzena Paszkot
Pełnomocnik ds. Organizacji Samorządowej Instytucji Kultury Biblioteka Kraków	Stanisław Dziedzic (od 1 października do 31 grudnia)
Główny Specjalista – Pełnomocnik ds. Rozwoju Kultury Fizycznej	Janusz Kozioł (od 1 grudnia)
Główny Specjalista – Pełnomocnik ds. Polityki Senioralnej	Anna Okońska-Walkowicz (od 1 grudnia)
Zespół Społecznych Doradców Prezydenta Miasta Krakowa	
Doradca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Młodzieży	ks. Andrzej Augustyński
Doradca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Przedsiębiorczości	Janusz Chwajół
Doradca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Ochrony Zdrowia	Jerzy Friediger
Doradca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Ekonomicznych	Grzegorz Ostrzołek
Doradca Prezydenta Miasta Krakowa ds. e-administracji i Smart City	Paweł Węgrzyn

¹ dotyczy stanu przed wejściem w życie Ustawy z dnia 15 września 2017 roku o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych

ŹRÓDŁO: www.bip.krakow.pl, WYDZIAŁ ORGANIZACJI I NADZORU UMK

XV.1.3. DZIELNICE MIASTA KRAKOWA

Jednostkami pomocniczymi samorządu w Krakowie jest 18 dzielnic. Organami stanowiącymi są w nich Rady Dzielnic, na czele których stoją Przewodniczący.

TABELA XV.6. DZIAŁALNOŚĆ RAD DZIELNIC W 2017 ROKU

Dzielnica	Przewodniczący Rady	Liczba radnych	Sesje	Uchwały
I	Tomasz Daros	21	12	208
II	Małgorzata Ciemięga	21	12	128
III	Aniela Dirks	21	13	152
IV	Jakub Kosek	21	16	304
V	Zygmunt Wierzbicki	21	12	134
VI	Bogdan Smok	21	13	156
VII	Szczęśny Filipiak	21	12	147
VIII	Arkadiusz Puszkarcz	21	13	310
IX	Jan Stanisław Pietras	15	14	132
X	Maciej Nazimek	21	13	129
XI	Krzysztof Sułowski	21	12	137
XII	Zbigniew Kożuch	21	13	255
XIII	Jacek Bednarz	21	14	259
XIV	Marek Ziemiański/ Anna Moksa ¹	21	19	209
XV	Grażyna Janawa	21	12	108
XVI	Andrzej Buczkowski	21	14	268
XVII	Stanisław Madej	21	12	131
XVIII	Stanisław Moryc	21	12	405
Ogółem		372	238	3 572

¹ powołana uchwałą nr L/394/17 Rady Dzielnicy XIV Czyżyny z 12 września 2017 roku

ŹRÓDŁO: KANCELARIA RADY MIASTA I DZIELNIC KRAKOWA UMK

TABELA XV.7. WYDATKI NA FUNKCJONOWANIE DZIELNIC W LATACH 2015-2017

	Wysokość wydatków (w tys. PLN)		
	2015	2016	2017
Koszty związane z bieżącym utrzymaniem biur Rad Dzielnic	612	612	612
Wypłaty diet dla członków Rad Dzielnic	2 513,70	2 626,62	2 619,43

ŹRÓDŁO: KANCELARIA RADY MIASTA I DZIELNIC KRAKOWA UMK

Łączna kwota wydzielona do dyspozycji

18 Rad Dzielnic wynosiła 47,27 mln PLN

TABELA XV.8. WYDATKI WYDZIELONE DO DYSPOZYCJI DZIELNIC W LATACH 2015–2017 (W PLN)

Dzielnica	2015	2016	2017
Stare Miasto (I)	2 466 209	2 083 849	2 200 379
Grzegórzki (II)	2 214 513	1 918 901	2 019 574
Prądnik Czerwony (III)	2 844 665	2 475 143	2 636 034
Prądnik Biały (IV)	3 976 277	3 435 618	3 674 037
Łobzów (V)	2 229 088	1 940 476	2 039 976
Bronowice (VI)	2 079 322	1 795 178	1 912 781
Zwierzyniec (VII)	2 798 311	2 384 618	2 536 277
Dębniki (VIII)	3 982 287	3 382 291	3 627 841
Łagiewniki-Borek Fałęcki (IX)	2 076 427	1 735 446	1 859 040
Swoszowice (X)	2 341 509	2 146 248	2 288 382
Podgórze Duchackie (XI)	3 092 237	2 616 319	2 797 085
Bieżanów-Prokocim (XII)	3 475 601	2 989 559	3 167 718
Podgórze (XIII)	3 189 710	2 878 901	3 038 569
Czyżyny (XIV)	2 430 593	2 114 221	2 265 052
Mistrzejowice (XV)	3 060 571	2 644 170	2 824 765
Bieńczyce (XVI)	2 587 662	2 232 323	2 376 596
Wzgórza Krzesławickie (XVII)	2 275 568	1 954 825	2 081 910
Nowa Huta (XVIII)	4 105 449	3 497 914	3 879 984
Ogółem	51 225 999	44 226 000	47 266 000

ŹRÓDŁO: KANCELARIA RADY MIASTA I DZIELNIC KRAKOWA UMK

Zarządzeniem nr 358/2017 Prezydenta Miasta Krakowa z 13 lutego 2017 roku został powołany Zespół Konsultacyjny ds. Dzielnic, zwany Konwentem Przewodniczących Rad i Zarządów Dzielnic. W skład Zespołu wchodzi: Przewodniczący Konwentu Przewodniczących Rad i Zarządów Dzielnic – Wiceprzewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowicz oraz Członkowie: Przewodniczący Rad i Zarządów Dzielnic lub wskazani przez nich Zastępcy Przewodniczących Rad i Zarządów Dzielnic.

Konwent Przewodniczących Rad i Zarządów Dzielnic ma wyłącznie charakter opiniotwórczy i doradczy. Wnioski i opinie podejmowane są przez Konwent w formie uchwał.

W roku 2017 odbyły się 4 posiedzenia Konwentu, podczas których podjęto 8 uchwał. Tematyka spotkań dotyczyła w przeważającej mierze nowelizacji Statutów Dzielnic Miasta Krakowa.

XV.2. UDZIAŁ KRAKOWIAN W ZARZĄDZANIU MIASTEM

Na projekty zgłaszane w ramach 4. edycji budżetu obywatelskiego przeznaczono 12 145 000 PLN, w tym na projekty ogólnomiejskie – 10 000 000 PLN

TABELA XV.9. BUDŻET OBYWATELSKI W KRAKOWIE W LATACH 2015–2017

	2015 (2. edycja)	2016 (3. edycja)	2017 (4. edycja)
Liczba zgłoszonych projektów ogólnomiejskich	165	216	235
Liczba projektów ogólnomiejskich poddanych pod głosowanie	113	122	111
Liczba zgłoszonych projektów dzielnicowych	453	395	352
Liczba projektów dzielnicowych poddanych pod głosowanie	354	279	208
Kwota budżetu obywatelskiego ogółem (w PLN), z tego:	14 050 000	10 855 000	12 145 000
na realizację zadań ogólnomiejskich	10 000 000	8 500 000	10 000 000
na realizację zadań dzielnicowych	4 050 000	2 355 000	2 145 000
Liczba oddanych głosów (ważnych)	50 061	39 801	29 682
Frekwencja (w %)	b.d.	7,5	5

ŹRÓDŁO: www.bip.krakow.pl, BIURO MIEJSKI OŚRODEK WSPIERANIA INICJATYW SPOŁECZNYCH UMK

W 2017 roku na projekty zgłoszone w ramach budżetu obywatelskiego głosowało 32 277 osób, w tym ważnych głosów było 29 682, nieważnych – 2 595. Frekwencja wyniosła 5%.

Informacja na temat stopnia realizacji zwycięskich projektów w poszczególnych latach znajduje się na stronie internetowej www.krakow.pl w zakładce Budżet obywatelski.

TABELA XV.10. REALIZACJA ZADAŃ OGÓLNOMIEJSKICH WYBRANYCH W RAMACH BUDŻETU OBYWATELSKIEGO W 2017 ROKU

Projekt	Koszt (w PLN)	Data realizacji	Realizator
Zalew Bagry – zagospodarowanie	3 000 000	2019	Zarząd Zieleni Miejskiej
100 drzew dla każdej dzielnicy!	1 665 000	2019	Zarząd Zieleni Miejskiej
Łączymy Parki Krakowa – z Dzielnicy I, IV, V, VI, VII do Ojcowa	1 470 000	2018	Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu
Zaciągnij się po-Tężnie – Solankowe orzeźwienie dla Krakowa	942 976	2019	Zarząd Zieleni Miejskiej
Zadbajmy o bezdomne koty!	135 000	2018	Wydział Kształtowania Środowiska
Bezpieczny ratownik – Bezpieczny Krakowianin	213 569	2018	Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
Szybciej tramwajem! – wydzielenie torowisk tramwajowych	802 375	2018	Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu
Zdrowy Kraków – zielenieje!	526 705	2019	Zarząd Zieleni Miejskiej
Park przy ul. Wadowickiej	810 000	2019	Zarząd Zieleni Miejskiej
Remont ul. Kocmyrzowskiej – bis	300 000	2018	Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu
Strefy Chilloutu – relaks na leżakach	50 000	2018	Zarząd Zieleni Miejskiej
Mali Ratownicy	25 000	2018	Biuro ds. Ochrony Zdrowia
Duzi Ratownicy	25 200	2018	Biuro ds. Ochrony Zdrowia
Pływający Pomost Kajakowy na Wiśle w Nowej Hucie	25 000	2018	Zarząd Infrastruktury Sportowej

ŹRÓDŁO: BIURO MIEJSKI OŚRODEK WSPIERANIA INICJATYW SPOŁECZNYCH UMK

W ramach budżetu obywatelskiego 2017 realizowanych będzie 79 projektów o charakterze dzielnicowym. Nie dotyczy

to Dzielnicy Bieńczyce (XVI), która nie przystąpiła do budżetu obywatelskiego dzielnicowego.

XV.3. MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

TABELA XV.11. MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE W 2016 ROKU – WEDŁUG FORMY ORGANIZACYJNO-PRAWNEJ ORAZ PRZEDMIOTU DZIAŁALNOŚCI

Forma organizacyjno-prawna	Nazwa/ Rodzaj jednostki	Liczba
Jednostki budżetowe	Urząd Miasta Krakowa	1
	Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu	1
	Zarząd Infrastruktury Sportowej	1
	Zarząd Budynków Komunalnych	1
	Zarząd Zieleni Miejskiej	1
	Zarząd Inwestycji Miejskich	1
	Przedszkola	109
	Szkoły podstawowe	90
	Zespoły szkolno-przedszkolne	10
	Zespoły szkół sportowych	2
	Zespoły szkół ogólnokształcących	14
	Zespoły szkół integracyjnych	1
	Licea ogólnokształcące – samodzielne	21
	Zespoły szkół zawodowych	24
	Centra kształcenia	2
	Szkoły muzyczne	3
	Zespoły szkół specjalnych	7
	Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	8
	Zespół placówek resocjalizacyjno-socjoterapeutycznych (4 placówki)	1
	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	8
	Bursy szkół ponadpodstawowych	3
	Szkolne schronisko młodzieżowe	1
	Placówki sportowo-rekreacyjne	3
	Młodzieżowe domy kultury	11
	Miejskie Centrum Obsługi Oświaty	1
	MOPS i pomoc społeczna	19
	Żłobki	22
	Straż Miejska	1
	Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień	1
	Ogółem jednostek budżetowych	368
Zakłady budżetowe	Zarząd Cmentarzy Komunalnych	1
Ogółem zakładów budżetowych		1

Instytucje kultury	Teatry	8
	Domy i ośrodki kultury	9
	Biblioteki	1
	Instytucje muzyczne	2
	Muzea, galerie	7
	Krakowskie Biuro Festiwalowe	1
Ogółem instytucji kultury		28

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ORGANIZACJI I NADZORU UMK

W stosunku do lat poprzednich zmieniły się następujące miejskie jednostki organizacyjne:

- powstała nowa jednostka budżetowa – Zarząd Inwestycji Miejskich
- przestały istnieć gimnazja
- zwiększyła się liczba szkół podstawowych (z 69 w 2016 roku do 90 w 2017 roku)
- zwiększyła się liczba samodzielnych liceów ogólnokształcących (z 15 do 21 w 2017 roku)

- zmniejszyła się liczba zespołów szkół: sportowych, ogólnokształcących, integracyjnych
- zlikwidowany został Zespół Ekonomiki Oświaty, a powstało Miejskie Centrum Obsługi Oświaty
- w miejsce 4 bibliotek publicznych powstała jedna instytucja kultury – Biblioteka Kraków

XV.4. SPÓŁKI MIEJSKIE, SPÓŁKI I FUNDACJE Z UDZIAŁEM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

TABELA XV.12. JEDNOOSOBOWE SPÓŁKI GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW (STAN NA 31 GRUDNIA 2016 ROKU)

	Główny przedmiot działalności
Krakowski Holding Komunalny SA	Wykonywanie funkcji właścicielskich oraz pełnienie obowiązków spółki dominującej Podatkowej Grupy Kapitałowej względem spółek zależnych oraz nadzór nad przygotowaniem projektu, budową i eksploatacją Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA ¹	Ujmowanie, uzdatnianie, przesyłanie i sprzedaż wody oraz odbiór i oczyszczanie ścieków opadowych
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej SA ¹	Produkcja, dystrybucja ciepła i ciepłej wody
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne SA ¹	Prowadzenie usług przewozowych w zakresie lokalnego transportu zbiorowego
Agencja Rozwoju Miasta SA ¹	Realizacja i zarządzanie Halą Widowiskowo-Sportową (Czyżyny)
Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp. z o.o.	Wywóz odpadów stałych i płynnych, utrzymanie czystości i przejeźdności szlaków komunikacyjnych, administrowanie składowiskiem odpadów komunalnych „Barycz”
Krakowskie Przedsiębiorstwo Przewozowo-Usługowe sp. z o.o.	Prowadzenie giełdy kwiatowej, staroci, RTV, zoologicznej, spożywczej, prowadzenie parkingu w systemie Park&Ride
Miejska Infrastruktura sp. z o.o.	Prowadzenie strefy płatnego parkowania, realizacja Programu obsługi parkingowej dla Miasta Krakowa
Trasa Łagiewnicka SA	Przygotowanie oraz realizacja przedsięwzięcia inwestycyjnego obejmującego budowę Trasy Łagiewnickiej oraz utrzymywanie wybudowanej infrastruktury

¹ wszystkie akcje spółki należą do Krakowskiego Holdingu Komunalnego SA, który jest jednoosobową spółką Gminy Miejskiej Kraków

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU UMK

Informacje dotyczące majątku, przychodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego Gminy Miejskiej Kraków w 2017 roku znajdują się w rozdziale XIV Majątek i budżet miasta.

TABELA XV.13. SPÓŁKI, W KTÓRYCH GMINA MIEJSKA KRAKÓW POSIADAŁA UDZIAŁY W 2017 ROKU

Nazwa spółki	Główny przedmiot działalności	Udział GMK (w %)
Spółki z większościowym udziałem Gminy Miejskiej Kraków		
Kraków Nowa Huta Przyszłości SA w organizacji	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek	98,95
Spółki z mniejszościowym udziałem Gminy Miejskiej Kraków		
Krakowska Agencja Rozwoju Turystyki SA	Nie prowadzi już działalności gospodarczej	46,51
Miejski Klub Sportowy Cracovia SSA	Prowadzenie działalności sportowej	33,64
Krakowskie Centrum Komunikacyjne sp. z o.o. w likwidacji	Nie prowadzi już działalności gospodarczej	33,33
Małopolska Agencja Energii i Środowiska sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej	Działalność w sferze użyteczności publicznej na rzecz poszanowania i ochrony energii	24,49
Towarzystwo Budownictwa Społecznego KRAK-SYSTEM SA	Budowanie i nabywanie domów mieszkalnych oraz ich eksploatacja na zasadach najmu	17,01
Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice sp. z o.o.	Rozbudowa, modernizacja i eksploatacja lotniska	1,04
CONCORDE INVESTISSEMENT SA	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania	0,196
Krakowski Park Technologiczny sp. z o.o.	Zarządzanie specjalną strefą ekonomiczną	0,44
Agencja Rozwoju Gospodarczego Kraków – Wschód sp. z o.o.	Zagospodarowanie Obszaru Strategicznego Kraków – Wschód	0,20
ZMK Kraków SA w likwidacji	Nie prowadzi już działalności gospodarczej	0,11
Len SA w likwidacji	Nie prowadzi już działalności gospodarczej	<0,01

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU UMK

TABELA XV.14. FUNDACJE Z WKŁADEM GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW W 2017 ROKU

Nazwa fundacji	Główny przedmiot działalności	Wkład (w PLN)
Fundacje utworzone przez Gminę Miejską Kraków		
Fundacja Miejski Park i Ogród Zoologiczny w Krakowie	Zachowanie zwierząt fauny krajowej i egzotycznej, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków ginących	1 000
Fundacja „Centrum Edukacji Kulturowej i Ekologicznej” w likwidacji	Nie prowadzi już działalności	15 000
Fundacje z wkładem Gminy Miejskiej Kraków		
Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego	Gromadzenie, zabezpieczanie, opracowywanie i udostępnianie materiałów historycznych dokumentujących zmagania niepodległościowe Polaków w XIX i XX wieku oraz prowadzenie i wspieranie działalności badawczej i edukacyjnej	2 000
Fundacja Promocji Kultury Krakowa	Szeroko pojęta promocja Krakowa – kultury, nauki i sztuki, jak również jego historii, tradycji i obyczajów	10 000

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ SKARBU UMK

Fundacja Opieki nad Pomnikiem Pamięci Narodowej w 2017 roku została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego.

XV.5. PRZYNALEŻNOŚĆ KRAKOWA DO KRAJOWYCH I REGIONALNYCH ORGANIZACJI SAMORZĄDOWYCH

TABELA XV.15. WYKAZ ORGANIZACJI KRAJOWYCH, DO KTÓRYCH NALEŻAŁ KRAKÓW W 2017 ROKU

Organizacja	Wysokość składki członkowskiej w 2017 roku (w PLN)
Organizacje wspierające legislacyjnie samorząd	
Unia Metropolii Polskich	127 000
Związek Miast Polskich	157 901
Organizacje o charakterze turystycznym	
Związek Gmin Jurańskich	46 678
Małopolska Organizacja Turystyczna	1 450 000
Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna „Liga Polskich Miast i Miejsc UNESCO”	10 000
Organizacje o charakterze regionalnym	
Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski	126 178
Stowarzyszenie Metropolia Krakowska	114 016
Inne organizacje	
Stowarzyszenie Zdrowych Miast Polskich	7 500
Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP	7 560

ŹRÓDŁO: KANCELARIA PREZYDENTA UMK

Szczegółowe informacje na temat działalności organizacji krajowych, do których należy Kraków, znajdują się na stronie: www.krakow.pl w części Samorząd/ Współpraca krajowa.

XV.6. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Informacje na temat kontaktów międzynarodowych Krakowa w 2017 roku znaleźć można na stronie internetowej www.krakow.pl w zakładce Współpraca międzynarodowa.

Kraków miał podpisane umowy o współpracy z 5 miastami bliźniaczymi i 20 partnerskimi. Do grona Bliźniaczych Miast Krakowa dołączył Budapeszt

XV.6.1. WSPÓŁPRACA KRAKOWA Z MIASTAMI BLIŹNIACZYMI

Miasta Bliźniacze Krakowa to: Budapeszt, Kijów, Leuven, Mediolan i Norymberga. Do najważniejszych wydarzeń zorganizowanych z tymi miastami były projekty zrealizowane z:

- Budapesztem (Węgry)
 - oficjalna wizyta w Krakowie Nadburmistrza Budapesztu Istvána Tarlósa i podpisanie *Umowy o współpracy na zasadach miast bliźniaczych* pomiędzy miastami. Nadburmistrz Tarlós oraz Prezydent Jacek Majchrowski wspólnie zainaugurowali w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa wystawę *Kraków – Budapeszt. Na wspólnej drodze* (3–5 czerwca)
- Kijowem (Ukraina)
 - wizyta w Krakowie delegacji Kijowa, na czele z Wicemerem Oleksijem Reznikowem. W trakcie pobytu delegacja odbyła oficjalne spotkania z przedstawicielami władz i Rady Miasta na temat Parku Kulturowego i finansowania prac renowacyjnych w Krakowie. Wicemer Reznikov wystąpił także przed krakowskimi radnymi podczas inauguracji sesji Rady Miasta Krakowa (4–6 grudnia)
- Norymbergą (Niemcy)
 - obchody 30-lecia współpracy Nowohuckiego Centrum Kultury i Domu Kultury Langwasser w Norymberdze. Podpisano odnowioną umowę partnerską oraz zainaugurowano wystawę *Norymberga jest barwna*. Szczególnym akcentem obchodów było posadzenie przed NCK przywiezionego z Norymbergi Drzewka Praw Człowieka (30 maja)
 - pierwszym bezpośrednim lotem linii RyanAir z Norymbergi przyleciała do Krakowa grupa mieszkańców Norymbergi, korzystająca z oferty biura podróży Polenreisen i Centrum Informacji Turystycznej o Krakowie działających przy Domu Krakowskim w Norymberdze (30 października)
 - Dom Krakowski w Norymberdze – zrealizowano tam 16 imprez/wydarzeń kulturalnych. Były to m.in.: 12. *Tydzień Filmu Polskiego* w Norymberdze, jesienne prezentacje polskiej i krakowskiej sceny muzycznej (festiwal muzyczny *PolenAllergie*), warsztaty plastyczne oraz artystyczne dla dzieci, wystawy w przestrzeni publicznej, koncerty

XV.6.2. WSPÓŁPRACA KRAKOWA Z MIASTAMI PARTNERSKIMI

Kraków łączy więzi partnerstwa z 20 miastami ze świata: Bordeaux, Bratysława, Cusco, Edynburg, Fez, Florencja, Frankfurt nad Menem, Göteborg, Innsbruck, Lipsk, Lwów, Orlean, Pecs, Rochester, Rzym, San Francisco, Sankt Petersburg, Solura, Tbilisi, Wilno.

Jak każdego roku priorytetem w realizacji wspólnych wydarzeń były obchody jubileuszu partnerstwa, wydarzenia o zasięgu ogólnokrajowym lub międzynarodowym. Oprócz tych wydarzeń realizowane były mniejsze projekty, w ramach możliwości organizacyjnych i finansowych obu stron.

Do najważniejszych, zrealizowanych w 2017 roku, należały przedsięwzięcia zrealizowane z:

- Edynburgiem (Szkocja)
 - Projekt *Szkocka krata dla Krakowa* – w wyniku konkursu zainicjowanego przez Szkocko-Polskie Towarzystwo Kulturalne, w portalu *Scotweb*, został wybrany, a następnie zarejestrowany w urzędzie herolda Szkocji, wzór krakowskiego tartanu. Tym samym Kraków stał się pierwszym miastem w Polsce posiadającym swój tartan. Jest on kolejnym, obok herbu i logo, symbolem Krakowa, a jego wykorzystanie podlega podobnej procedurze, czyli musi być wyrażona zgoda na jego wykorzystanie. W dniach 30 września – 1 października w Krakowie odbył się Festiwal Szkockiej Kraty. Jego punktem kulminacyjnym było przekazanie przez Lorda Provosta
- Edynburga Franka Rossa na ręce Prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego 4-metrowego kuponu krakowskiego tartanu. Od 3 do 31 października na www.krakow.pl trwał konkurs na wykorzystanie krakowskiego tartanu. Decyzją jury konkursowego nagrodę główną otrzymał projekt Davida McGirra *Tartan Tram*, czyli tramwaj ozdobiony tym motywem. Tramwaj kursować będzie w 2018 roku
- Frankfurtem nad Menem (Niemcy)
 - wizyta studyjna przedstawicieli UMK we Frankfurcie. Rozmowy koncentrowały się wokół nowoczesnych rozwiązań informatycznych oraz zarządzania zasobami ludzkimi (22 – 24 stycznia)
 - wizyta uczniów i pedagogów ze szkół średnich we Frankfurcie nad Menem i Osnabrück na zaproszenie krakowskiego I LO (27 kwietnia)
 - wizyta przedstawicieli Frankfurtu pod przewodnictwem prof. dr Danieli Birkenfeld – członkini Zarządu Miasta do Spraw Społecznych, Seniorów, Młodzieży i Kwestii Prawnych. Rozmowy z przedstawicielami UMK oraz organizacji pozarządowych dotyczyły funkcjonowania osób niepełnosprawnych i rodzin z niepełnosprawnymi dziećmi. Podczas wizyty został podpisany aneks do umowy partnerskiej o współpracy ponadnarodowej w ramach działania 4.3 PO WER na rzecz realizacji projektu *Rodzicu, nie jesteś sam!* (11 do

15 września). Kolejnym etapem realizacji tego projektu była wizyta studyjna przedstawicieli MOPS, Biura Ochrony Zdrowia UMK, Fundacji Instytut Rozwoju Regionalnego oraz przedstawicieli 5 krakowskich szpitali we Frankfurcie nad Menem (16–20 października)

- oddanie do użytku frankfurckiego wagonu metra honorującego partnerstwo obu miast, z inicjatywy Nadburmistrza Miasta Frankfurtu oraz Frankfurckiego Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej VGF – Verkehrsgesellschaft Frankfurt (22 grudnia)
- Innsbruckiem (Austria)
 - kontynuacja stypendium ufundowanego przez szkołę Villa Blanka w Innsbrucku – wyjazd 2 uczennic z ZS Gastronomicznych nr 1 i z ZS Ekonomicznych nr 1 (październik)
- Lipskiem (Niemcy)
 - wizyta młodzieży niestyszającej i niedosłyszającej z Ośrodka Kształcenia Zawodowego BBW w Lipsku, w ramach współpracy ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym dla Niestyszających przy ul. Grochowej (7 kwietnia)
 - prezentacja na placu Szczepańskim instalacji „światło i dźwięk” 25 Her(t)z przygotowanej przez Lipsk, we współpracy z francuskim artystą światła Philipem Morvanem oraz lipskim muzykiem Mikiem Dietrichem (18–21 maja)
 - prezentacja spektaklu *Peregrinus* Teatru KTO na Rynku w Lipsku (20 lipca)
 - wizyta oficjalnej delegacji Lipska z Nadburmistrzem Burghardem Jungiem na czele z okazji Dnia Jedności Niemiec (1–3 października)
- Lwowem (Ukraina)
 - warsztaty na temat opracowania efektywnej strategii gospodarki odpadami we Lwowie. Kraków reprezentowali Wiceprezes zarządu oraz Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Odpadami MPO (20 stycznia)
 - 6. edycja *Festiwalu Partnerstwa* we Lwowie (8–10 września) – z uwagi na posiadanie przez obydwa miasta
- tytułu Miasta Literatury UNESCO, wkładem Krakowa był wątek literacki – komiksowe warsztaty dla lwowskich dzieci poprowadzone przez Piotra „Bedyk” Bednarczyka. Innym krakowskim akcentem był udział miejskich ekspertów w zakresie rewitalizacji w warsztatach poświęconych tworzeniu kreatywnej przestrzeni na terenach poprzemysłowych
- inauguracja wystawy *Lwów, 24 czerwca 1937. Miasto, architektura, modernizm* w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie (1 grudnia – 8 kwietnia 2018) z udziałem oficjalnej delegacji Lwowa, na czele z Wicemerem Andrijem Moskalenko
- Pecsem (Węgry)
 - otwarcie wystawy *Zsolnay. Węgierska secesja* w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie. Wystawa realizowana była w ramach Roku Kultury Węgierskiej w Polsce. W otwarciu wystawy udział wzięli Burmistrz Peczu Zsolt Páva wraz z delegacją (kwiecień/maj)
- Solurą (Szwajcaria)
 - wizyta w Krakowie oficjalnej delegacji z burmistrzem miasta Kurtem Fluri. Wizyta miała związek z obchodami 200. rocznicy śmierci T. Kościuszki, który zmarł właśnie w Solurze oraz międzynarodową konferencją środowisk kościuszkowskich, zorganizowaną przez Komitet Kopca Kościuszki i Miasto Kraków (12–15 października)
- Tbilisi (Gruzja)
 - wizyta w Krakowie przewodniczącego gruzińskiej partii Civic Platform–New Georgia, Giorgi Vashadze (19 czerwca)
- Wilnem (Litwa)
 - prezentacja spektaklu ulicznego *Peregrinus* przez Teatr KTO w ramach *Nocy Kultury* w Wilnie (19 czerwca)
 - koncert Orkiestry Kameralnej im. św. Krzysztofa z Wilna w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej w ramach wieloletniego projektu *Koncerty w kościołach Św. Katarzyny Krakowa i Wilna* (23 września)

XV.6.3. WSPÓŁPRACA Z MIASTAMI BEZ FORMALNYCH UMÓW O PARTNERSTWIE

Mimo braku formalnych umów o partnerstwie, Kraków utrzymuje regularne kontakty z kilkoma miastami zagranicznymi. W 2017 roku zrealizowano kilka ważnych wizyt i projektów z:

- Ołomuńcem (Czechy)
 - kontynuacja współpracy Střední Školy Polygrafické w Ołomuńcu z krakowskim ZS Poligraficzno-
- Medialnych. Podczas warsztatów w ZSPM nauczycielki z Ołomuńca uczestniczyły w wybranych zajęciach zawodowych z zakresu fotografii, grafiki, reklamy i poligrafii (8–13 października)
- inauguracja wystawy *Artyści z Ołomuńca* w Nowohuckim Centrum Kultury z udziałem delegacji z Wiceburmistrzem Pavlem Urbáškiem (17 września)

- Wiedniem (Austria)
 - *Dni Wiednia w Krakowie* – w programie znalazły się: koncert Parov Stelar Trio w ICE Kraków oraz konferencja „Miasta Innowacyjne”, poświęcona jakości powietrza, zarządzaniu energią, transportowi publicznemu, organizacji imprez masowych, smart city i start-upom. W trakcie *Dni Wiednia* burmistrz Michael Häupl i Prezydent Jacek Majchrowski podpisali umowę o dalszej współpracy obu miast, na kolejne 4 lata. Burmistrz

Wiednia przekazał Prezydentowi Krakowa 13 miejskich sof „Vienas”, które stały się znakiem rozpoznawczym wiedeńskiej dzielnicy muzealnej Museums Quartier (3–5 kwietnia)

- konsultacje na temat komunikacji miejskiej – ich celem była wymiana doświadczeń w przeprowadzaniu postępowań przetargowych dotyczących studiów wykonalności nowych linii metra (3 i 24 listopada)

XV.6.4. PRZYNALEŻNOŚĆ KRAKOWA DO ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH

TABELA XV.16. PRZYNALEŻNOŚĆ KRAKOWA DO ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH W 2017 ROKU

Nazwa organizacji	Wysokość składki w 2017 roku
Liga Miast Historycznych	100 USD (348,09 PLN)
Organizacja Miast Dziedzictwa Światowego	4 000 USD (14 542,80 PLN)
Komitet Narodowy Rady Ochrony Zabytków „ICOMOS”	3 000 PLN
Marketing Miast Europejskich (European Cities Marketing – ECM)	4 500 EURO (19 326,60 PLN)
Międzynarodowy Związek Hanzy	–
Sieć Miast Europejskich <i>Miasta Dzieciom</i>	–
Stowarzyszenie Europejskich Miast Kultury Roku 2000 ¹	–
Międzynarodowe Stowarzyszenie Konferencji i Kongresów ICCA (International Congress and Convention Association)	2 996 EURO (12 867,22 PLN)
Międzynarodowa Sieć Miast Pisarzy Uchodźców ICORN (International Cities of Refuge Network)	2 300 EURO (9 715,66 PLN)

¹ członkostwo formalne; organizacja nie przejawia żadnej aktywności

ŹRÓDŁO: KANCELARIA PREZYDENTA UMK

XV.6.5. ORGANIZACJA WYDARZEŃ O CHARAKTERZE MIĘDZYNARODOWYM

Zrealizowano 80 projektów przy udziale partnerów krajowych i zagranicznych, takich jak m.in:

- Międzynarodowa konferencja SMART&GREEN (21–24 maja) – wzięli w niej udział przedstawiciele miast partnerskich Krakowa: Bordeaux (Francja), Trondheim (Norwegia), Lipska (Niemcy), Peczu (Węgry), Tbilisi (Gruzja) oraz Sekretarz Generalny Organizacji Hortis (Francja) i dyrektor generalny World Urban Parks. Panele tematyczne dotyczyły takich zagadnień, jak: parki kieszonkowe i zielone mikro-przestrzenie w mieście, rewitalizacja terenów poprzemysłowych poprzez przekształcanie ich w tereny zieleni, zagospodarowanie bulwarów wzdłuż rzek oraz tworzenie parków rzecznych. Seminarium uzupełniła prezentacja

krakowskich rozwiązań w zakresie zarządzania zielenią uwieńczona wspólnym sadzeniem roślin na skwerze miast partnerskich Krakowa w parku H. Jordana (23 maja)

- Projekty krakowsko-chorwackie
 - międzynarodowe studenckie warsztaty, których celem było opracowanie koncepcji zagospodarowania wschodniego fragmentu parku miejskiego Bagry Wielkie z obszarem tematycznym „Mała Chorwacja”, zorganizowane przy wsparciu konsulatu chorwackiego. Wybrana przez jury koncepcja jest teraz podstawą do opracowania projektu budowlanego (27–31 marca)

- I część polsko-chorwackiej konferencji *Wpływ Papieża Polaka, św. Jana Pawła II na chorwacką społeczność*, zorganizowanej z okazji przypadającej w 2018 roku 20. rocznicy wizyty w Chorwacji Jana Pawła II (9 października)
- Kolejna edycja programu *Białe Noce w Bibliotece*, realizowanego przez Bibliotekę Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, tym razem tematem był *Tydzień z Kulturą Skandynawską*. Gościem honorowym wydarzenia był szwedzki pisarz Martin Widmark. Konkurs na temat wiedzy o Skandynawii organizowała Kancelaria Prezydenta Miasta Krakowa (25–31 października)
- Przyznanie Krakowowi roli gospodarza kongresu Organizacji Miast Dziedzictwa Światowego w 2019 roku. Głosowanie nad wyborem odbyło się podczas XIV kongresu w Gyeongju w Korei w 2017 roku. Konkurentami Krakowa była hiszpańska Granada oraz rosyjski Kazań. Prace nad naszą aplikacją trwały od dawna, a jednym z działań temu służących było spotkanie Rady Dyrektorów Organizacji Miast Dziedzictwa Światowego (OWHC) zorganizowane przez Kancelarię Prezydenta Miasta Krakowa (30 maja – 2 czerwca)

Urząd Miasta Krakowa współpracował także przy organizacji wielu konferencji międzynarodowych, realizowanych przez różnorodne instytucje, środowiska i grupy zawodowe; był także partnerem w projektach z udziałem podmiotów krajowych i zagranicznych.

- Zorganizowano lub współorganizowano 123 wizyty gości z zagranicy w Krakowie. Były to m.in. wizyty przedstawicieli:

placówek dyplomatycznych i konsularnych państw obcych akredytowanych w Polsce oraz placówek RP poza granicami kraju, rządów oraz instytucji unijnych, miast i organizacji zagranicznych, środowisk młodzieżowych i naukowych, środowisk biznesu, kultury, sportu i innych.

Więcej szczegółów na temat wizyt delegacji zagranicznych w Krakowie można znaleźć na stronie internetowej http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=1404

- W 2017 roku zorganizowano 8 wyjazdów zagranicznych Prezydenta Miasta Krakowa oraz Zastępców, Pełnomocników i Doradców PMK. Były to wyjazdy m.in. do:
 - Berna i Zurichu – udział w spotkaniu z przedstawicielami firmy Trapez, operatorem transportu publicznego
 - Nicei – spotkanie z przedstawicielami Metropolis Nice Cote D'azur – wymiana wiedzy i doświadczeń w zakresie zarządzania metropolią
 - Budapesztu – udział w spotkaniu z przedstawicielami władz miasta Budapesztu – rozmowy na temat rozwoju sieci ciepłowniczej i *Programu Ograniczania Niskiej Emisji*
 - Torres Vedras, Lizbony – udział w corocznej konferencji *Civitas Forum 2017*
- W ramach współpracy ze środowiskami polonijnymi zrealizowano m.in.:
 - kolejną wizytę przedstawicieli Polonii w ramach akcji *Wielkanoc w Polsce*
 - tradycyjną wizytę wakacyjną członków Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej

XV.7. WSPÓŁPRACA KRAKOWA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI (NGO) I ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Na terenie Gminy Miejskiej Kraków

zarejestrowanych było 4 910 organizacji

pozarządowych (NGO)

TABELA XV.17. WSPÓŁPRACA FINANSOWA GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW Z NGO W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba NGO zarejestrowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków	4 879	4 580	4 910
Liczba ofert złożonych przez podmioty	969	1 164	1 045
Liczba zawartych umów i aneksów do umów wieloletnich	789	956	798
Liczba osób, które były adresatami działań publicznych ujętych w programie współpracy	2 252 143	2 720 692	1 064 850
Środki (dotacje) przeznaczone na zlecenie realizacji zadań publicznych (w PLN)	66 391 308	83 999 271	92 893 675
Środki (dotacje) rozliczone po zrealizowaniu zadań publicznych na podstawie zawartych umów dotacyjnych (w PLN)	65 887 565	82 672 243	91 922 174

ŹRÓDŁO: BIURO MIEJSKI OŚRODEK WSPIERANIA INICJATYW SPOŁECZNYCH UMK

TABELA XV.18. WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba projektów aktów prawa miejscowego poddanych konsultacjom ¹	11	22	12
Liczba organizacji pozarządowych biorących udział w konsultacjach ¹	28	7	87
Liczba wniosków, opinii, uchwał i rekomendacji Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego	19	27	18
Liczba Komisji Dialogu Obywatelskiego powołanych w UMK	1	2	1
Liczba Komisji Dialogu Obywatelskiego funkcjonujących w UMK	6	8	9
Liczba organizacji pozarządowych działających w funkcjonujących w UMK Komisjach Dialogu Obywatelskiego	81	112	122
Liczba stowarzyszeń zwykłych (zarejestrowanych/przerejestrowanych) w ewidencji Prezydenta Miasta Krakowa	431	414	442
Liczba udzielonych konsultacji w zakresie prowadzonego nadzoru	652	471	87

¹ w trybie uchwały RMK nr XII/135/11 z 13 kwietnia 2011 roku

ŹRÓDŁO: BIURO MIEJSKI OŚRODEK WSPIERANIA INICJATYW SPOŁECZNYCH UMK

XV.8. PROMOCJA KRAKOWA

XV.8.1. PROMOCJA GOSPODARCZA

Promocją gospodarczą oraz współpracą z inwestorami zajmuje się Centrum Obsługi Inwestora (COI) działające w Wydziale Rozwoju Miasta UMK.

Aktualna oferta Centrum Obsługi Inwestora jest dostępna na stronie internetowej www.business.krakow.pl.

Organizacja i udział Krakowa w targach inwestycyjnych

- Międzynarodowe Targi Inwestycji i Nieruchomości MIPIM w Cannes (14–17 marca)

W 2017 roku Kraków po raz dwudziesty uczestniczył w targach w Cannes. Działania promocyjne skupione były na wielkich projektach strategicznych: *Kraków – Nowe Miasto*, *Kraków – Balice* oraz *Kraków – Nowa Huta Przyszłości*. Zgodnie z założeniami *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa* projekty te przyczynią się do

stworzenia nowych, atrakcyjnych inwestycyjnie obszarów ukierunkowanych na kompleksową zmianę sposobu zagospodarowania przestrzeni i stworzenie nowych miejsc pracy.

W trakcie targów, przedstawiciele miasta, m.in. Elżbieta Koterba – Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Rozwoju Miasta, spotkali się z reprezentantami najbardziej liczących się na świecie firm z branży deweloperskiej, architektonicznej i inwestycyjnej.

Podobnie jak w latach ubiegłych, stolica Małopolski przyjmowała gości na własnym, 60-metrowym, stoisku usytuowanym w prestiżowej części wystawowej Palais de Festivals – Riviera Hall. W sąsiedztwie krakowskiej przestrzeni wystawienniczej zlokalizowane zostały stoiska innych polskich miast i regionów: Warszawy, Łodzi, Poznania, Wrocławia, Katowic, Pomorza, tworząc polską strefę spotkań.

Formuła MIPIM sprzyja umacnianiu w środowisku biznesowym mocnej, stabilnej i konkurencyjnej marki Krakowa jako miasta o sprzyjającym klimacie inwestycyjnym. W 2017 roku potencjał gospodarczy stolicy Małopolski został dodatkowo podkreślony przez obecność firm deweloperskich, które zgłosiły się do współpracy promocyjnej z Miastem w trakcie tego wydarzenia: Airport Kraków SA, Centrum Serenada sp. z o.o. oraz Skanska Property Poland sp. z o.o.

- Międzynarodowe Targi Nieruchomości Inwestycyjnych Expo Real w Monachium (4–6 października)
Krakowska reprezentacja odbyła w trakcie targów kilkadziesiąt spotkań. Inwestorzy zainteresowani byli zarówno miejską ofertą nieruchomości, w ramach której prezentowane były działki pod zabudowę usługową: m.in. przy ul. Wielickiej, Olszeckiej i ks. J. Tischnera, grunty o przeznaczeniu pod zabudowę biurową: ul. Wita Stwosza, czy mieszkaniową wielorodzinną: ul. Stanisława ze Skalbmierza, al. Kijowska, jak i informacjami o rozwoju gospodarczym Krakowa i Małopolski. Wiele firm, z którymi spotykali się przedstawiciele miasta, zgłaszało zainteresowanie inwestycjami w rynek turystyczny i hotelowy.

Kraków zaprezentował swój potencjał naukowy i innowacyjny w trakcie panelu organizowanego przez Messe München. W dyskusji, poza Krakowem, wzięły udział takie miasta jak Utrecht, Monachium, Sztokholm. Przedstawiciele tych europejskich ośrodków docenili wypracowaną przez nasze miasto pozycję europejskiego lidera w sektorze nowoczesnych usług.

Podobnie jak poprzednim roku, zakup powierzchni wystawienniczej, wraz z udziałem przedstawicieli miasta, sfinansowany został ze środków europejskich w ramach projektu *Growing Internationally – Krakow's Economy on the Rise*. Odwiedzający krakowskie stoisko bardzo doceniali możliwość korzystania z materiałów z *Infokiosku* – nowoczesnego, interaktywnego narzędzia, powstałego także dzięki środkom unijnym.

Prezentacje gospodarcze krajowe i zagraniczne, konferencje, roadshows oraz inne wydarzenia związane z kontaktami z inwestorami

- Europejski Kongres Samorządów 2017 (27–28 marca)
3. Europejski Kongres Samorządów odbył się w Centrum Kongresowym ICE Kraków, pod hasłem „Samorządy w obliczu wyzwań XXI wieku”. Kraków był Miastem Gospodarzem i – wraz z Fundacją Instytut Studiów Wschodnich – współorganizatorem tego wydarzenia. W wydarzeniu wzięło udział blisko 2 000 gości – przedstawiciele sektora gospodarki, nauki, kultury, biznesu, administracji państwowej i mediów z całej Europy – z ponad 40 krajów. Odbyło się 125 wydarzeń merytorycznych, w tym 80 paneli.

Ważnym punktem programu była uroczysta gala wręczenia nagród „Lider samorządu”, przyznawanych najlepszym samorządowcom minionego roku. Wśród nagrodzonych znaleźli się: Grzegorz Niestrój – wójt gminy Kornowac, Grzegorz Niezgoda – burmistrz Szczawnicy, Piotr Grzymowicz – prezydent Olsztyna oraz kardynał Stanisław Dziwisz – laureat nagrody specjalnej.

- *Kraków – tradycyjnie nowoczesny* – misja gospodarcza w USA: San Francisco, Denver, Nowy Jork (20–29 czerwca)
Delegacja miejska przedstawiła ofertę Krakowa skierowaną do amerykańskiego biznesu, spotykając się m.in. z przedstawicielami następujących firm: FireEye, Western Digital, New Relic, Kaiser Permanente, BAL LLP, Rubrik, MetricStream, Align Technology, John Muir Health, Coursera, Apptus, Periscope Data, eBay, NASDAQ, Johnson & Johnson, Citi, Becton Dickinson, Morgan Stanley, Flowserve Inc.
Delegacja wzięła także udział m.in. w gali *Bay Area CIO of the Year Awards* w San Francisco oraz szczycie *USA-Europe Shared Services Summit & Awards* w Nowym Jorku prezentując potencjał inwestycyjny Krakowa, pod kątem rynku pracy, nieruchomości oraz bazy naukowo-akademickiej. To 3 filary, na których oparta została promocja naszego miasta w USA. Zachęcenie amerykańskich firm, szczególnie tych działających w branży nowoczesnych technologii, do lokalizacji swoich oddziałów w Krakowie to planowany efekt odbytych spotkań.
- Prezentacja potencjału gospodarczego Krakowa podczas debaty poświęconej wpływowi bezpośrednich inwestycji zagranicznych na gospodarkę Małopolski (8 czerwca)
Deбата współorganizowana była z Francusko-Polską Izbą Gospodarczą. Wzięli w niej udział przedstawiciele zagranicznych inwestorów, władz lokalnych i regionalnych oraz media.
- Prezentacja potencjału Krakowa podczas IV Konferencji HR w Centrach Usług Biznesowych i IT (19–20 października)
Uczestnikami ogólnopolskiego Forum byli managerowie i kluczowi specjaliści w branży HR. Celem Konferencji było poszerzanie wiedzy, wymiana doświadczeń oraz integracja środowiska osób związanych z zarządzaniem zasobami ludzkimi.
- Krakowskie Forum Nauka-Biznes-Mieszkańcy-Samorząd
5 grudnia odbyło się spotkanie *Forum Made in Kraków*, współorganizowane z Aspire, Stowarzyszeniem IT i Business Process Services. Tematem głównym spotkania było wyznaczenie nowych horyzontów i płaszczyzn kooperacji w dobie gospodarki opartej na wiedzy – *Współpraca szyta na miarę* była myślą przewodnią Forum. W trakcie Forum zorganizowany został również panel dyskusyjny poświęcony rozwojowi rynku biurowego w Krakowie. Odbyło się głosowanie najemców biur w kategorii Grand Prix w ramach Plebiscytu *Atut Krakowa*, organizowanego wspólnie z Eurobuild.

XV.8.2. PROMOCJA KRAKOWA JAKO OŚRODKA WIEDZY I NAUKI

- Realizacja programu *Krakowskie Konferencje Naukowe*, w ramach działalności Krakowskiej Rady Konsultacyjnej, poprzez promocję Krakowa jako ośrodka naukowo-akademickiego podczas międzynarodowych konferencji. Podpisano umowy na promocję Krakowa podczas 62 konferencji naukowych
- Współpraca z Polską Akademią Umiejętności przy internetowym tygodniku „PAUza Akademicka” oraz promocja Krakowa na jego łamach
- Kraków jako miasto gospodarz współorganizował wraz ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich (SARP Oddział Krakowski), Międzynarodowe Biennale Architektury Kraków 2017 (12–13 października). Hasłem przewodnim Biennale było: *Podwórze – Pole wyobraźni*
- Współpraca ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich, w celu promocji Krakowa jako ośrodka naukowo-akademickiego, podczas gali przyznania Stypendium Twórczego SARP
- Współorganizacja z Uniwersytetem Jagiellońskim, Fundacją Perspektywy oraz KRASP dorocznej konferencji „Studenci Zagraniczni w Polsce” oraz Gali Konkursu Interstudent – na najlepszego studenta zagranicznego (27 lutego)

XV.8.3. MIEJSKIE KAMPANIE PROMOCYJNE

- Kampania *Budżet obywatelski Miasta Krakowa* (I etap – 1–31 marca, II etap 17–30 czerwca)
Celem kampanii był informacja o budżecie obywatelskim – pokazanie mieszkańcom narzędzia umożliwiającego współdecydowanie o wydatkowaniu części środków z lokalnego budżetu
- Kampania zachęcająca do rozliczania podatku PIT w Krakowie *Bądź bohaterem Krakowa. Płać podatki w naszym mieście!* (1–30 kwietnia)
Celem kampanii było pokazanie jak wpływy do budżetu miast z podatku PIT zasilają edukację, architekturę, organizację ważnych imprez, ochronę zabytków itp.
- Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO U21 (1–30 czerwca)
Kraków został jednym z 6 miast – gospodarzy Młodzieżowych Mistrzostw Europy UEFA EURO U21 Polska 2017, w związku z tym, głównym założeniem kampanii było podkreślenie organizacyjnego i sportowego potencjału stolicy Małopolski oraz promocja Krakowa jako miasta gospodarza kolejnej wielkiej imprezy
- Branding 41. Sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO (2–12 lipca)
Kraków był organizatorem 41. Sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa. Głównym celem działań promocyjnych było ukazanie Krakowa jako miasta – gospodarza, ale też Miasta Festiwalu i Literatury UNESCO, którego integralną częścią jest kultura i nauka
- *Meetup® Kraków*
Celem była promocja Krakowa jako miasta spotkań, przełamującego bariery między pokoleniami, przychylnego nowym technologiom oraz zaproszenie na największe w Polsce spotkanie z Twórcami YouTube – *MeetUp®*, a strategia polegała na pokazaniu Krakowa z perspektywy trzeciej osoby (TPP)
- Kampania informacyjno-promocyjna *Bądźmy razem w walce o czyste powietrze dla Krakowa* (22 września – 30 listopada)
Idea przewodnią kampanii było łączenie się władz i mieszkańców w walce ze smogiem
- *Kraków experience* – kampania w mediach społecznościowych (30 marca)
Kraków dołączył do grupy największych miast europejskich i światowych komunikujących się w sposób profesjonalny i planowany, poprzez social media z turystami i potencjalnymi odwiedzającymi

XV.8.4. ORGANIZACJA WYDARZEŃ PROMOCYJNYCH W KRAKOWIE

TABELA XV.19. WYDARZENIA PROMOCYJNE ORGANIZOWANE PRZEZ URZĄD MIASTA KRAKOWA W 2017 ROKU

Nazwa wydarzenia	Data	Koszt realizacji wydarzenia (w PLN)	Szacunkowa liczba uczestników
Dzień Otwarty Magistratu 2017	4 czerwca	105 000	4 000
Święto Flagi Miasta Krakowa	5 czerwca	35 000	10 000
Krakowska Wyprawka 2018	31 grudnia	480 000	–

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ PROMOCJI I TURYSTYKI UMK

TABELA XV.20. WYBRANE WYDARZENIA PROMOCYJNE WSPÓŁORGANIZOWANE PRZEZ URZĄD MIASTA KRAKOWA W 2017 ROKU

Nazwa wydarzenia (data)	Liczba współpracujących podmiotów	Koszt realizacji wydarzenia (w PLN)	Szacunkowa liczba uczestników
Finał Pucharu Polski Kobiet w koszykówce (27–29 stycznia)	2	54 000	10 000
Kocham nową Hutę – przygotowanie i rozdawanie kalendarzy (14 lutego)	2	8 000	5 000
Festiwal Zaczarowanej Piosenki – Fundacja Mimo Wszystko (3–4 czerwca)	16	–	7 000
Ogólnopolski Turniej o Mistrzostwo Krakowa w Tańcu Towarzyskim (3–4 czerwca)	10	15 000	2 000
LG Mistrzostwa Polski Szkół w E-Sporcie oraz NTT System Quersus Puchar Polski w E-Sporcie (9–11 czerwca)	10	19 680	100 000
Finał Akademii Młodego Krakowianina (21 czerwca)	15	–	500
Obchody Roku Kościuszkowskiego – wystawa pokonkursowa logotypów (maj)	3	8 000	500
Zatrąć się w zieleni/ Pikniki krakowskie (czerwiec – wrzesień)	6	–	10 000
Festiwal KultUro (22–29 września)	3	60 000	1 000
Obchody Roku Kościuszkowskiego – zdjęcie krakowian w czapkach-krakuskach (14 października)	2	10 000	10 000
Forum rosyjskie – współorganizacja (1–6 listopada)	2	4 560	50
Zaprojektowani. Krakowskie Spotkania z Dizajnem 2017 (24–26 listopada)	11	10 000	4 500
Świąteczna dekoracja miasta: lajkoniki (listopad – styczeń 2018)	4	154 000	100 000
IDA World DJ Championships (2 grudnia)	10	30 000	10 000
Turniej o Puchar Prof. Wieczystego (9–10 grudnia)	2	16 260	4 780 ¹
Kiermash 2017 (16–17 grudnia)	10	7 000	2 000
Współpraca promocyjna ze sportowcami – Maria Springwald	2	18 200	10 000
Współpraca promocyjna ze sportowcami – Mateusz Ligocki	2	15 000	10 000

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ PROMOCJI I TURYSTYKI UMK

XV.8.5. PROMOCJA TURYSTYCZNA

Oferta Krakowa była prezentowana podczas 17 targów turystycznych, w tym w 14 zagranicznych

- Udział w targach turystycznych

Najbardziej znaczącymi targami w branży, w których w 2017 roku wzięli udział przedstawiciele Miasta były:

- ITB w Berlinie
- WTM w Londynie
- Vaakantiebeurs w Utrechcie
- MITT w Moskwie

W 2017 roku Wydział Promocji i Turystyki uczestniczył w imprezach targowych w ramach stoiska Małopolskiej Organizacji Turystycznej w programie *Promocja oferty gospodarczej branż przemysłu czasu wolnego oraz wsparcie MSP w ekspansji na rynki zewnętrzne*.

- Wizyty studyjne

Wydział Promocji i Turystyki UMK zorganizował w 2017 roku 100 wizyt dziennikarzy zagranicznych i touroperatorów z całego świata: Francji (15 wizyt), USA (14), Holandii (11), Hiszpanii (10), Niemiec (6), Włoch i Wielkiej Brytanii (po 5) i innych krajów. Dziennikarze reprezentowali stacje telewizyjne, portale internetowe i prasę – zarówno w wersji drukowanej, jak i online. Sporą, rosnącą z roku na rok grupę, stanowili blogerzy podróżniczy.

Efektom wizyt studyjnych było kilkadziesiąt opublikowanych materiałów w telewizji, prasie, Internecie, a także nawiązane kontakty biznesowe pomiędzy zagranicznymi a krakowskimi touroperatorami. Szacunkowy koszt organizacji wizyt studyjnych w 2017 roku wyniósł niespełna 170 tys. PLN, natomiast spodziewany ekwiwalent reklamowy w związku z opublikowanymi materiałami szacuje się na ponad 4,5 mln PLN.

XV.8.6. PROMOCJA TURYSTYKI BIZNESOWEJ – DZIAŁANIA KRAKOWSKIEGO BIURA KONGRESÓW

- W 2017 roku Biuro Kongresów/ Krakow Convention Bureau realizowało następujące działania w zakresie promocji turystyki biznesowej oraz Krakowa jako miasta – gospodarcza wydarzeń:
 - promocja oferty turystyki biznesowej miasta (w tym: ICE Kraków, Tauron Areny Kraków) oraz inwestycji prywatnych wpływających znacząco na rozwój turystyki w mieście (m.in. EXPO Kraków, hotele) podczas targów turystyki biznesowej i prezentacji zagranicznych, np. Conventa Lublana, Convene Wilno, M&I Forum Europe Spring Paryż, IMEX Frankfurt, M&I Forum Europe Summer Sewilla, ECM Summer School, Drezno, ICCA Congress, Praga, MICE Buisnessday Budapeszt, IBTM Barcelona
 - pozyskiwanie i współorganizacja kongresów/konferencji – w 2017 roku Miasto Kraków/ Biuro Kongresów współorganizowało 24 znaczące przedsięwzięcia, m.in.:
 - konferencję Manhattan String Quartet (164 uczestników)
 - kongres Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych (400)
 - Światowy Kongres Etyki w Turystyce (400)
 - kurs doskonalący dla lekarzy McMaster International (600)
 - Kongres Totalizatora Sportowego European Lotteries 2017 (800)
 - konferencję Stypendystów Fundacji Humboldta (280)
 - Kongres European Dialysis and Transplant Nurses Association/ European Renal Care Association (1 200)
 - Galę Ambasadorów Kongresów Polskich (300)
 - Eurobiotech 6th European Congress of Life Science, EXPO Kraków (500)
 - Zjazd Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej (700)
 - II Krakowski Kongres Turystyki Medycznej (200)
 - 28th International Conference on Adaptive Structures and Technologies ICAST 2017 (150)
 - International Workshop on Radiation Imaging Detectors IWoRID 2017 (200)
 - konferencję Związku Miast Polskich (120)
 - Międzynarodową Konferencję Naukową *Teaching Course on Endocrine Diseases in Pregnancy* Collegium Medicum UJ (600)
 - Element Urban Talks – pierwsze wydarzenie z cyklu Element Talks poświęcone zagadnieniom architektury, architektury wnętrz, wzornictwa i krajobrazu

- we współpracy z Wydziałem Rozwoju Miasta zorganizowano wydarzenia cyklicznie odbywające się w mieście: Europejski Kongres Samorządowy (2 000), Konferencję Stowarzyszenia Aspire (3 000), *Digital Dragons 2017* (2 000), *Impact Economy 2017* (1 200), *Open Eyes Economy 2017* (1 500)
- Badania w zakresie turystyki biznesowej w Krakowie i Małopolsce

Według wydanego w 2017 roku raportu *Branża spotkań w Krakowie*, w 2016 roku zidentyfikowano (w oparciu o informacje przekazane przez obiekty współpracujące z Krakow Convention Bureau) 5 255 spotkań biznesowych, wśród których dominowały konferencje i kongresy (67,5%). Relatywnie dużo zorganizowano w mieście wydarzeń korporacyjnych i motywacyjnych (1 604, tj. 30,5%), których było o 5,25% więcej niż rok wcześniej. Najmniejszy udział miały targi i wystawy

gospodarcze (97, czyli około 2%), gromadząc jednocześnie około 40% wszystkich uczestników spotkań biznesowych w mieście.

Ogółem spotkania biznesowe zorganizowane w Krakowie w 2016 roku stanowiły 13% wszystkich spotkań krajowych (2 miejsce w Polsce). Liderem jest stolica, w której zorganizowano 45% z 39 500 wszystkich spotkań w Polsce, kolejne miasta to Poznań, Gdańsk i Katowice.

Działania promocyjne Krakow Convention Bureau obejmowały również: współpracę z branżą turystyczną na poziomie krajowym i międzynarodowym (tutaj w szczególności aktywność w ramach inicjatywy Krakow Network), działania informacyjne w zakresie turystyki (odpowiedzi na zapytania organizatorów spotkań) oraz organizację wizyt studyjnych i inspekcyjnych. Szczegółowe informacje na temat aktywności KCB znajdują się na stronie internetowej www.convention.krakow.pl.

XV.8.7. PROMOCJA TURYSTYKI RELIGIJNEJ

Główny nacisk położony został na podtrzymanie zainteresowania Krakowem jako celem religijnym, osiągniętego w wyniku organizacji Światowych Dni Młodzieży – szczególnie w grupie docelowej – młodych katolików, aktywnych w mediach społecznościowych. Dlatego zorganizowana została wielka kampania promocyjna *Experience Krakow Again* (*Gdzie jesteś Jose/ Giovanni?*) przeznaczona na rynek włoski i hiszpański w rocznicę ŚDM (maj-sierpień).

W ramach akcji, która rozpoczęła się 19 maja, do Krakowa zaproszono 6 osób wylosowanych i odnalezionych dzięki mediom społecznościowym. Kulminacją akcji był ich pobyt w Krakowie pod koniec lipca 2017, bogato relacjonowany na serwisach: Facebook, Instagram, Twitter i YouTube. Działania promocyjne zakończono 30 września. W ramach kampanii na Facebooku zostały opublikowane 32 filmy. Wyświetlono je ponad 1,8 miliona razy. Zasięg wszystkich Facebookowych wpisów dotyczących *Experience Kraków Again!* wyniósł 4,3 miliona, zostały one wyświetlone ponad 8,2 miliona razy.

Koszt kampanii wyniósł 212 tys. PLN, co oznacza, iż koszt dotarcia do pojedynczego użytkownika mediów społecznościowych, który zapoznał się z komunikatem promocyjnym Krakowa wyniósł zaledwie 5 groszy.

Kampania spotkała się w dobrym przyjęciem w mediach polskich (TVP i TVP Info, „Gazeta Wyborcza”, Onet, „Gość Niedzielny”).

Ponadto oferta Krakowa promowana była na V. Workshopie Turystyki Religijnej w Fatimie (marzec 2017), na którym spotykają się biura podróży i sanktuaria z całego świata, a Kraków został partnerem I Międzynarodowego Kongresu Turystyki Religijnej i Pielgrzymkowej (ICoRTaP), organizowanego przez krakowskiego touroperatora Ernesto Travel. W kongresie udział wzięło ok. 200 touroperatorów z całego świata, którzy zapoznali się z ofertą turystyki religijnej Krakowa i Małopolski. W grudniu udało się uzyskać od Ministerstwa Sportu i Turystyki deklarację wsparcia dla organizacji.

**XVI.
KOMUNIKACJA
SPOŁECZNA**

XVI.1. KONSULTACJE SPOŁECZNE

W 2017 roku Miejskie Centrum Dialogu działające przy Wydziale Rozwoju Miasta UMK było zaangażowane w 28 procesów konsultacji społecznych

Wybrane konsultacje społeczne, w które w 2017 roku było zaangażowane MCD, dotyczyły:

- Forum na Rzecz Czystego Powietrza (kontynuacja, spotkania: 12 stycznia, 5 października)
- *Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kraków oraz zasobem tymczasowych pomieszczeń na lata 2018–2023* (3 kwietnia – 8 maja)
- *Kierunków rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie na lata 2017–2030, etap III* (20 kwietnia – 19 maja)
- zmiany uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie utworzenia Parku Kulturowego Stare Miasto (18 lipca – 15 września)
- projektu dokumentu *Tu chcę żyć. Kraków 2030. Strategia rozwoju Krakowa, wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko* (7–27 sierpnia)
- programu poprawy bezpieczeństwa dla miasta Krakowa *Bezpieczny Kraków* (7–22 sierpnia)
- projektu uchwały w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Krakowa (5–19 października)
- projektu *Programu Współpracy Gminy Miejskiej Kraków na rok 2018 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (4–18 października)

- koncepcji projektowej bulwarów Białuchy (19 października – 25 listopada)
- zagospodarowania części Młynówki Królewskiej od ul. Rzeczej do al. Kijowskiej (16 października i 30 listopada)
- projektu uchwały w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Dąbrowa” (9–23 października)
- projektu uchwały w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy ogólnodostępnych aptek na lata 2018–2020 (13–27 października)
- projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kraków oraz tymczasowych pomieszczeń (16 października – 13 listopada)
- projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018* (27 października – 10 listopada)
- opinii mieszkańców wobec planowanej budowy pomnika Armii Krajowej na bulwarze Czerwieńskim (19 grudnia – 31 stycznia 2018 roku)
- projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia *Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2018* (28 grudnia – 28 stycznia 2018 roku)
- planowanej budowy Zintegrowanego węzła przesiadkowego komunikacji publicznej Kraków-Bronowice (29 grudnia – 31 stycznia 2018 roku)
- zagospodarowania terenu pod budowaną przez PKP SA estakadą kolejową między ul. M. Kopernika a Miodową – I etap konsultacji (7 grudnia – 31 marca 2018 roku)

Szczegółowe informacje na temat działalności Miejskiego Centrum Dialogu publikowane są w serwisie internetowym www.dialoguj.pl.

XVI.2. MIEJSKIE KANAŁY INFORMACYJNE

XVI.2.1. KONTAKT Z UŻYTKOWNIKAMI INTERNETU

- Miejska Platforma Internetowa (MPI) *Magiczny Kraków* www.krakow.pl

W 2017 roku:

- odświeżono układ graficzny strony głównej
- poszerzono wersję angielską
- uzupełniono i zaktualizowano treść baz danych instytucji i ośrodków kultury, restauracji, usług turystycznych i rekreacyjnych
- modernizowano strukturę działu „Odwiedź Kraków”

- w wersji polskiej i angielskiej
- zaktualizowano bazę zdjęć
- opracowano system do przeprowadzania głosowań nad projektami budżetu obywatelskiego Krakowa w portalu budzet.krakow.pl
- zmodyfikowano funkcjonalności Systemu MPI *Magiczny Kraków*: prezentację informacji oraz mechanizmy zarządzania publikacją informacji
- uruchomiono portale: Biura MOWIS (mowis.krakow.pl),

Centrum Obywatelskiego (co.krakow.pl), stronę o gospodarce niskoemisyjnej w Krakowie (jako portal MPI) oraz rozbudowano portal dla organizacji pozarządowych (ngo.krakow.pl)

- informowano mieszkańców o poziomie zanieczyszczenia powietrza – publikacja infografiki i bannerów prezentujących

aktualny stan zanieczyszczenia oraz prowadzenie aplikacji powietrze.krakow.pl

Redakcja *Magicznego Krakowa* co tydzień rozsyłała także newsletter z najważniejszymi informacjami o Krakowie, uzupełnionymi o konkursy i propozycje weekendowych wydarzeń kulturalnych. Z newslettera korzystało ponad 10 000 czytelników.

TABELA XVI.1. MIEJSKA PLATFORMA INTERNETOWA MAGICZNY KRAKÓW W LATACH 2016–2017

	2016	2017
Liczba komunikatów opublikowanych na stronach MPI	5 949	6 674
Liczba dokumentów opublikowanych na stronach MPI	1 308	680

ŹRÓDŁO: BIURO PRASOWE UMK

- Telewizja.krakow.pl

Portal telewizja.krakow.pl, dzięki dwóm ekipom filmowym codziennie dostarcza informacje telewizyjne oraz przygotowuje stały, cotygodniowy serwis informacyjny. Filmy przygotowane dla telewizji.krakow emitowały takie portale, jak np. gazeta.pl czy onet.pl, a także telewizje TVN i TVP.

Do najbardziej popularnych na YouTube filmów, przygotowanych przez telewizję krakow.pl należały: *Kraków – City made of moments*, *Kraków pożegnał Leonarda Cohena*, *Jak zmienia się Kraków* (odc. 1, 4, 2, 3, *Z lotu ptaka*), *Rodzina 500+*, *Jak wypełnić wniosek?*, *Jak zmienia się Kraków* (odc. 6)

- Portale społecznościowe

Od sierpnia na kanale YouTube i na Facebooku zamieszczane są filmiki sferyczne, kręcone kamerą 360° w różnych miejscach Krakowa. Do 5 najpopularniejszych filmików (według statystyk wyświetleń na Facebooku) należą: Rekord Guinnessa w jednoczesnym podbijaniu piłki do siatkówki, Ładowanie przegubowego autobusu elektrycznego, Plac Nowy, Widok z akademika AGH, Collegium Novum UJ.

Statystyki:

Facebook – łącznie 232 411 polubień, YouTube – 1 975 299 wyświetleń, 6 456 udostępnień, oglądalność: Polska (70%), Wielka Brytania (5,6%), Stany Zjednoczone (3,9%), Niemcy (2,9%), Ukraina (1,5%); miejsca odtwarzania: YouTube (78%), witryny i aplikacje zewnętrzne (22%).

TABELA XVI.2. WEJŚCIA NA STRONĘ MPI MAGICZNY KRAKÓW W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Ogółem	15 874 903	20 810 558	16 918 017
Średnia liczba wejść w miesiącu	1 322 909	2 212 782	1 409 835

ŹRÓDŁO: BIURO PRASOWE UMK

XVI.2.2. DWUTYGODNIK „KRAKÓW.PL”

W roku 2017 nakład dwutygodnika „Kraków.PL” był systematycznie zwiększany: od stycznia do maja wynosił 30 tys. egzemplarzy, w czerwcu 36 tys., a od sierpnia do grudnia – 40 tys. W dniach wydania gazeta jest rozdawana w 5 punktach miasta: rondo A. Matecznego, rondo Mogiłskie, rondo Grunwaldzkie, okolice teatru Bagatela i okolice Nowego Kleparza. Numery czasopisma są również dostępne w formie elektronicznej na stronie krakow.pl. W sierpniu dodano nowe punkty dystrybucji gazet w placówkach opieki zdrowotnej: Szpital Specjalistyczny im. Rydygiera, Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II, Szpital MSWiA, Przychodnia

POZ Szpitala Uniwersyteckiego, 5 Wojskowy Szpital Kliniczny i Szpital Specjalistyczny im. J. Dietla

Nakład dwutygodnika Kraków.PL
zwiększono do 40 tys. egzemplarzy

XVI.2.3. BIURO PRASOWE

W 2017 roku Biuro Prasowe UMK przygotowało 256 serwisów dla dziennikarzy, opublikowało 556 ogłoszeń i komunikatów, organizowało konferencje i spotkania z dziennikarzami. W ramach działań reklamowych publikowano ogłoszenia na stronach lokalnych oraz w prasie ogólnopolskiej: „Gazecie Wyborczej” i „Fakcie”, informując o miejskich programach, inicjatywach i przedsięwzięciach.

Zrealizowano ok. 30 tygodniowych kampanii reklamowych na

portalu Interia.pl poświęconych najważniejszym miejskim imprezom i inicjatywom. W związku z przyjęciem uchwały przez Sejmik Województwa Małopolskiego w sprawie zasad stosowania paliw stałych, Biuro Prasowe UMK prowadziło akcję informacyjną, kilkakrotnie zamieszczano ogłoszenia w wysoko nakładowych tytułach prasy ogólnopolskiej: w gazecie „Fakt”, w gazecie „Gość Niedzielny”, w gazecie „Super Express” oraz w prasie lokalnej: „Głosie Tygodniku Nowohuckim”.

XVI.3. BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ MIASTA KRAKOWA (BIP MK)

Nowości w 2017 roku:

- stworzono bazę teleadresową miejskich jednostek organizacyjnych na wspólnej platformie BIP MK
- zmodyfikowano moduł interpelacji, dzięki czemu interpelacja jest dostępna niezwłocznie po jej wpływie
- na potrzeby osób niepełnosprawnych zmodyfikowano mechanizm odtwarzania plików mp3 zawierających wersje dźwiękowe treści dokumentów. Udostępniono również 76 filmów w języku migowym do procedur zewnętrznych publikowanych w BIP MK
- kontynuowano prace związane z: aktualizacją danych zawartych w metce dokumentu, uporządkowania i udostępniania Elektronicznej Skrzynki Podawczej, publikacją wykazów umów i zamówień publicznych zawieranych w UMK oraz w miejskich jednostkach organizacyjnych
- rozpoczęto udostępnianie rejestru zbiorów danych prowadzonych przez Administratora Bezpieczeństwa Informacji oraz nowego rejestru stowarzyszeń zwykłych prowadzonego przez Biuro MOWIS (http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=87295)
- udostępniono możliwość rezerwacji terminów wizyt w UMK dla realizacji wybranych spraw za pośrednictwem aplikacji do umawiania wizyt (<https://umawianiewizyt.um.krakow.pl>)

**Odnotowano w sumie 143,7 mln wejść
na różne strony BIP MK**

TABELA XVI.3. BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ MIASTA KRAKOWA W LATACH 2015–2017

	2015	2016	2017
Liczba wejść do BIP MK ¹	127 342 773	119 913 120	143 712 608
Średnia dzienna liczba wejść do BIP MK	348 884	327 632	393 733
Objętość danych pobranych ogółem (w GB)	9 150	29 550	13 030
Średnia objętość danych pobieranych dziennie (w GB)	25,66	82,68	36,55
Liczba dokumentów opublikowanych na stronach i podstronach BIP MK	–	2 967	3 655
Liczba komunikatów opublikowanych na stronach i podstronach BIP MK	–	5 681	4 435

¹ sumaryczna liczba zapytań o różne strony w BIP MK

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ORGANIZACJI I NADZORU UMK

TABELA XVI.4. USŁUGI PUBLICZNE PUBLIKOWANE NA STRONACH BIP MK ORAZ PISMA WYSYŁANE I ODBIERANE ZA POŚREDNICTWEM ELEKTRONICZNEJ SKRZYNKI PODAWCZEJ W LATACH 2015-2017

	2015	2016	2017
Liczba usług publicznych UMK i miejskich jednostek organizacyjnych na stronach BIP MK ogółem, w tym:	678	684	677
liczba usług publicznych udostępniana przez UMK, w tym:	–	464	454
liczba usług dostępna w formie elektronicznej	104	113	104
liczba usług w całości realizowanych drogą elektroniczną	40	50	49
Liczba pism, które wpłynęły do UMK drogą elektroniczną, za pośrednictwem ESP	17 895	21 930	37 804
Liczba pism wysłanych przez UMK drogą elektroniczną, za pośrednictwem ESP	4 452	11 989	22 750

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ORGANIZACJI I NADZORU UMK

WYKRES XVI.1. WEJŚCIA NA STRONY BIP MK WEDŁUG MIESIĘCY W 2017 ROKU

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ORGANIZACJI I NADZORU UMK

TABELA XVI.5. NAJCZĘŚCIEJ ODWIEDZANE DZIAŁY INFORMACYJNE BIP MK W 2017 ROKU

Nazwa działu	Udział odwiedzin (w %)
e-Urząd i Procedury	23
Miejskie jednostki organizacyjne	14
Ogłoszenia i Komunikaty	11
Strona Główna	10
Oświadczenia majątkowe	9
Udostępnianie informacji na wniosek	6
Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa	5
Zamówienia Publiczne	5
Rada Miasta Krakowa	4

Struktura UMK	4
Nabór na stanowiska pracy w UMK	4
Inne (Kontakt, IDZ, Uchwały Rady Miasta Krakowa)	5

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ORGANIZACJI I NADZORU UMK

TABELA XVI.6. NAJCZĘŚCIEJ ODWIEDZANE DZIAŁY W SERWISACH BIP MJO W 2017 ROKU

	Liczba wejść na stronę
Jednostki miejskie	5 085 855
Praca w jednostkach	974 614
Zamówienia publiczne	335 986
Baza teleadresowa	1 365

ŹRÓDŁO: WYDZIAŁ ORGANIZACJI I NADZORU UMK

XVI.3.1. SERWISY DOŁĄCZONE DO BIP MK

W roku 2017 utworzono w BIP MK nowe strony:

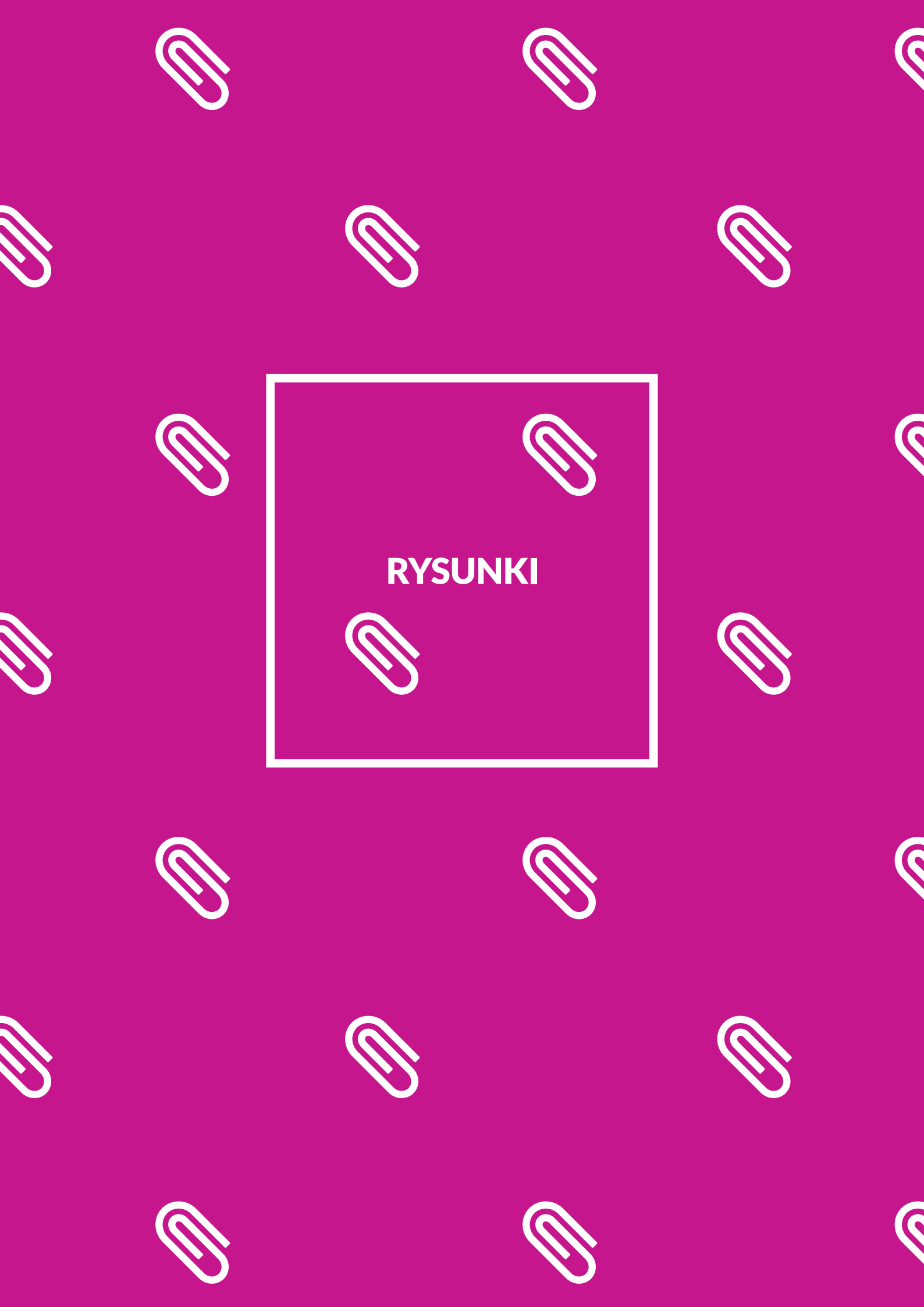
- wyświetlania komunikatów
 - Komunikaty Zarządu Inwestycji Miejskich
http://www.bip.krakow.pl/?bip_id=582&mmi=13492
 - Obwieszczenia o zawiadomieniach, postępowaniach, wystąpieniach o uzgodnienie i decyzjach w postępowaniach o ustalenie warunków zabudowy
https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=88336,
http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=88365,
http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=88368,
http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=88369
- dokumentów
 - Program Ograniczania Niskiej Emisji dla miasta Krakowa 2017 http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=83068
 - Budżet obywatelski IV edycja
http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=83522
 - Centralizacja podatku VAT w GMK
http://www.bip.krakow.pl/?bip_id=1&mmi=13286
 - Plany postępowań o udzielenie zamówień
http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=82360
 - Sprawy Administracyjne
http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=83108
 - Rozwój monitoringu wizyjnego w Krakowie
http://www.bip.krakow.pl/?dok_id=87015
 - Zasady kształtowania wynagrodzeń organów spółek
https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=84435
 - Kluby Rodziców
https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=89644
 - Biuro MOWIS
<http://www.bip.krakow.pl/?id=32&sub=struktura&query=id%3D1211849%26pz%3D1>
 - Pełnomocnik ds. Jakości Powietrza
https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=92806
 - Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej
https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=92868
 - Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Rozwoju Kultury Fizycznej
https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=92807
 - Doradca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Bezpieczeństwa i Monitoringu Wizyjnego
https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=90398 (strona archiwalna od 5 grudnia)

Dokonano również przebudowy istniejących stron:

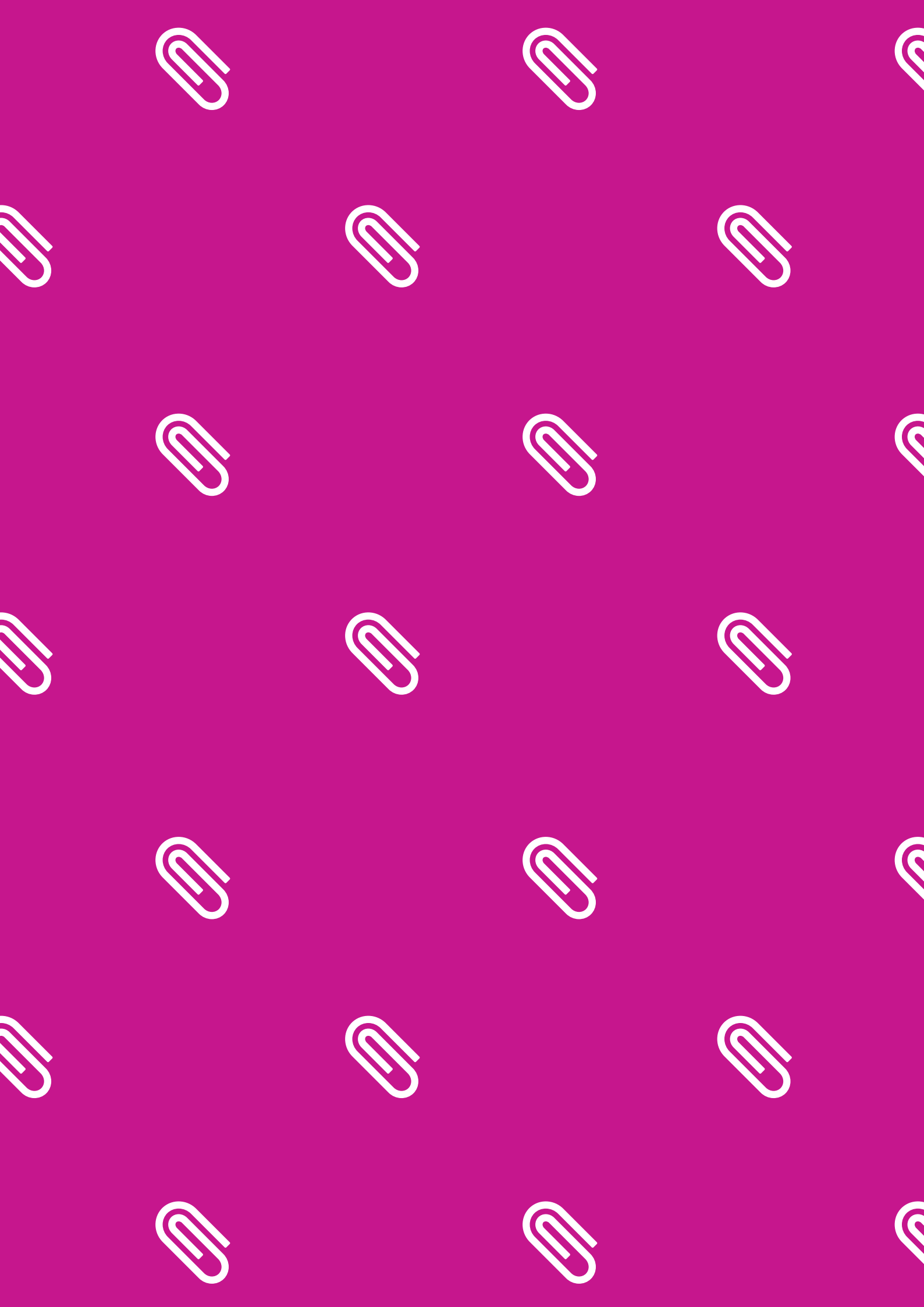
- Bezpieczeństwo
https://www.bip.krakow.pl/?bip_id=1&mmi=52
- Zbiorczy odnośnik do Programów: małej retencji, niskiej emisji, usuwania azbestu – na strony z programami realizowanymi przez Wydział Kształtowania Środowiska UMK, na stronie głównej BIP MK, w dziale Na skróty
- Filmy instruktażowe dotyczące upowszechniania Produktu Projektu MJUP (Monitorowanie Jakości Usług Publicznych) www.bip.krakow.pl/?dok_id=71218

Ponadto na wspólnej platformie BIP MK w 2017 roku powstało wiele nowych BIP miejskich jednostek organizacyjnych, większość – w związku z reformą edukacji, związaną z przekształceniami szkół:

- Samorządowe Przedszkole nr 41
- Szkoły Podstawowe (nr 5, 10, 12, 15, 33, 39, 49, 56, 77, 91, 98, 103, 105, 106, 110, 141, 148, 149, 151, 157, 158)
- Licea Ogólnokształcące (nr XI, XII, XLI, XLII, XLIII, XLIV)
- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 19
- Biblioteka Kraków
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego „KraK-System” SA
- Zarząd Inwestycji Miejskich

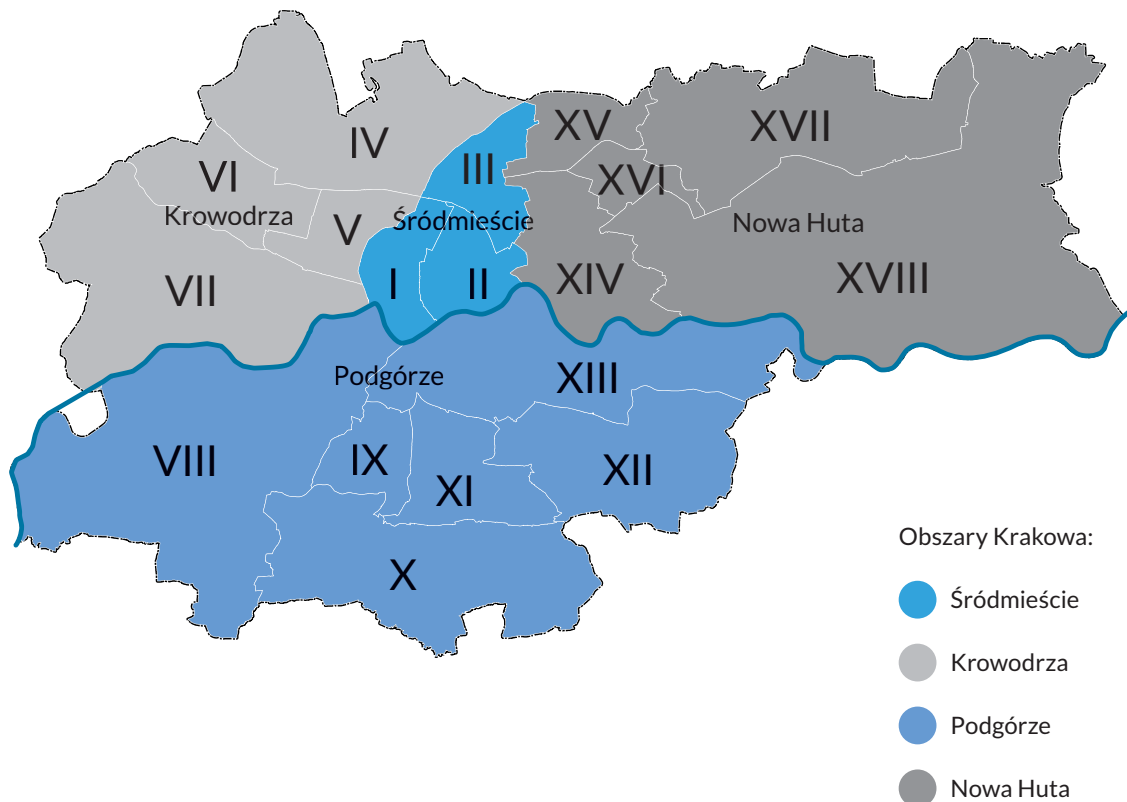

RYSUNKI

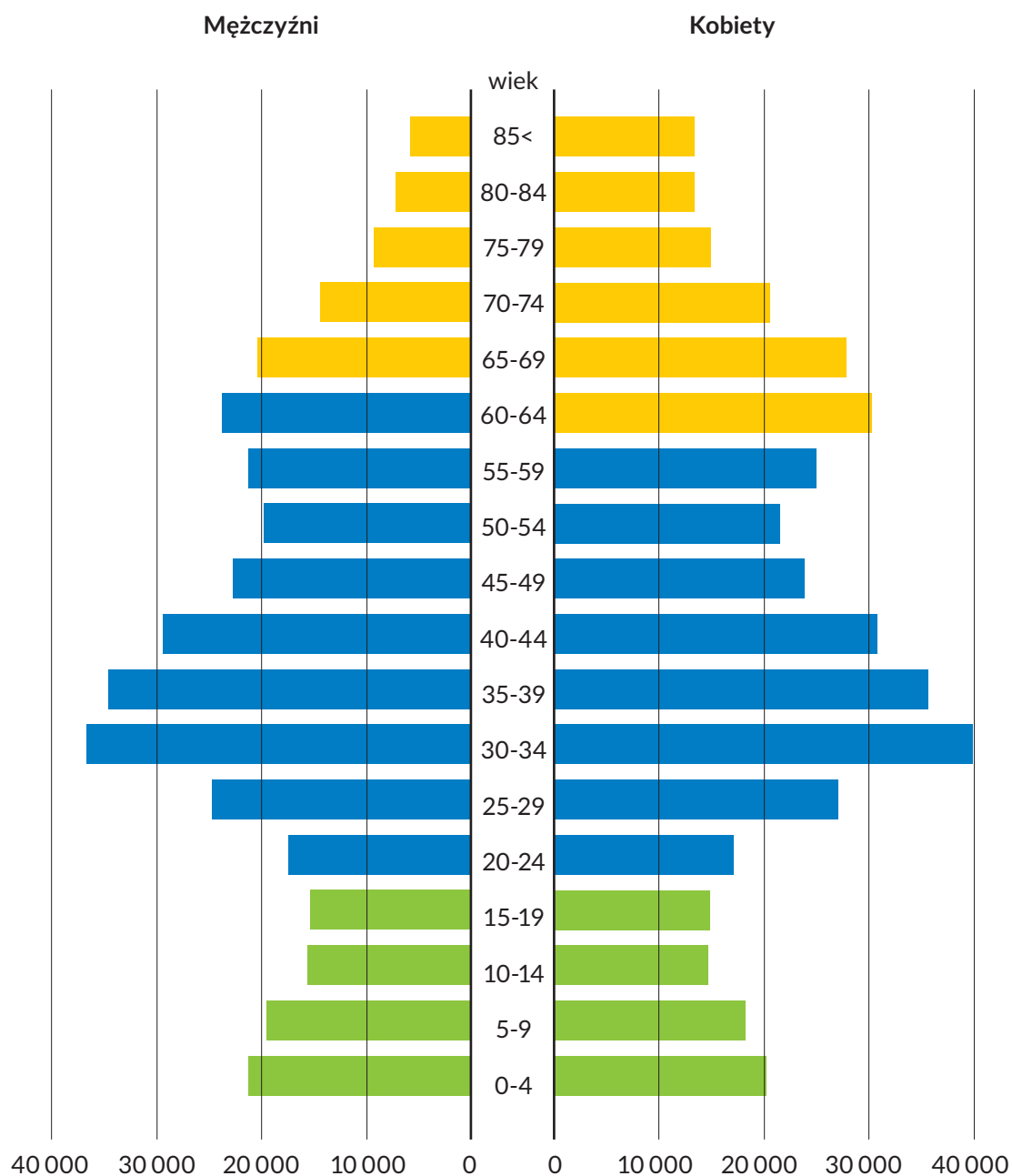

**RYSUNEK I. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I LICZBA LUDNOŚCI ZAMELDOWANA NA POBYT STAŁY
W DZIELNICACH KRAKOWA W 2017 ROKU**

Numer i nazwa dzielnicy	Liczba ludności	Powierzchnia (km ²)	Gęstość zaludnienia (osób/km ²)
I Stare Miasto	32 169	5,568	5 778
II Grzegórzki	29 032	5,845	4 967
III Prądnik Czerwony	46 747	6,438	7 261
IV Prądnik Biały	69 876	23,419	2 984
V Krowodrza	30 401	5,619	5 410
VI Bronowice	23 630	9,56	2 472
VII Zwierzyniec	20 299	28,731	707
VIII Dębniki	60 944	46,189	1 319
IX Łągowniki-Borek Fałęcki	15 245	5,415	2 817
X Swoszowice	27 029	25,604	1 056
XI Podgórze Duchackie	53 410	9,54	5 599
XII Bieżanów-Prokocim	62 989	18,474	3 410
XIII Podgórze	35 763	25,667	1 393
XIV Czyżyny	28 291	12,257	2 308
XV Mistrzejowice	52 153	5,59	9 330
XVI Bieńczyce	41 735	3,699	11 283
XVII Wzgórza Krzesławickie	20 244	23,816	850
XVIII Nowa Huta	52 332	65,41	800

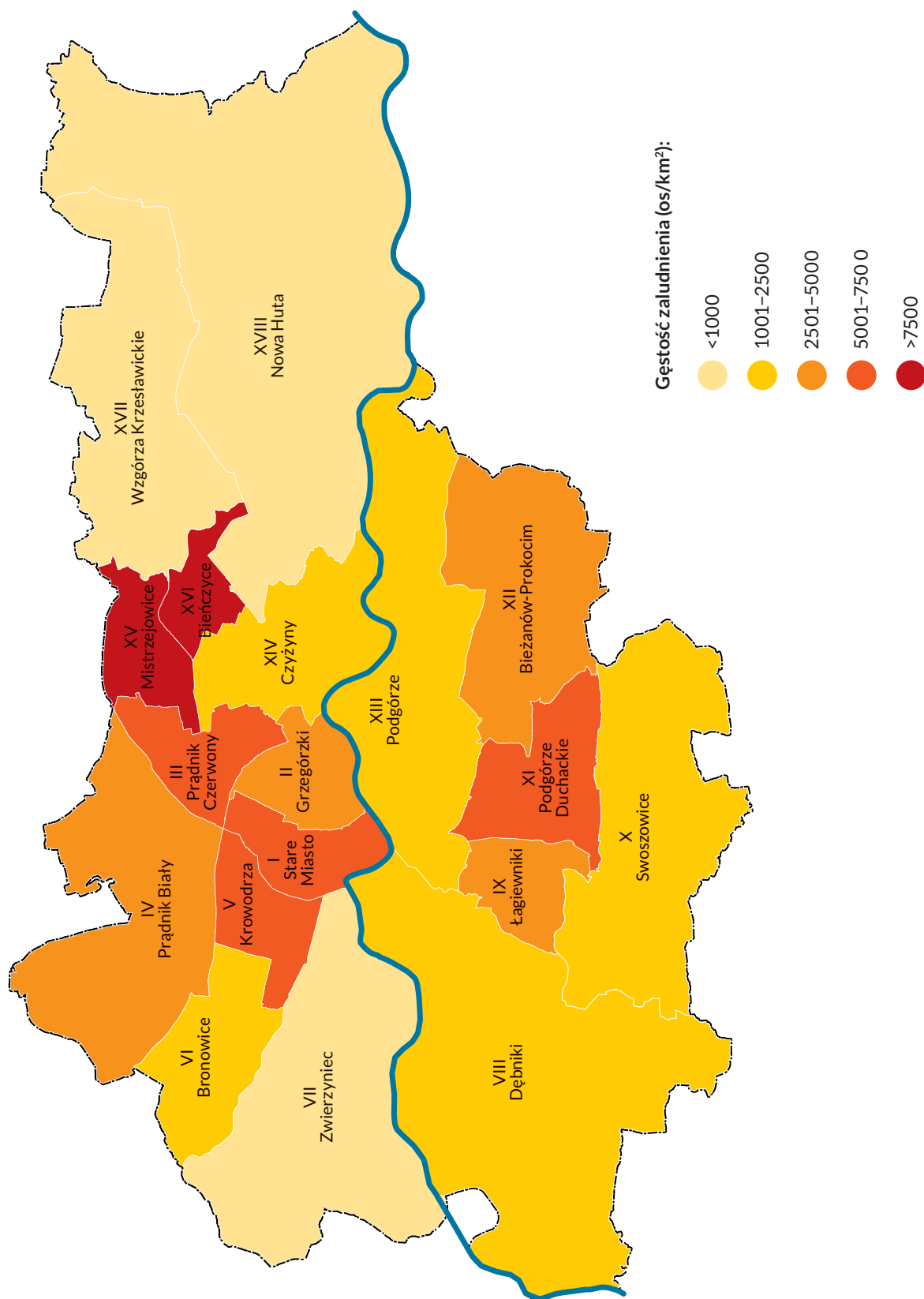

RYSUNEK II. STRUKTURA WIEKU I PŁCI MIESZKAŃCÓW KRAKOWA W 2017 ROKU

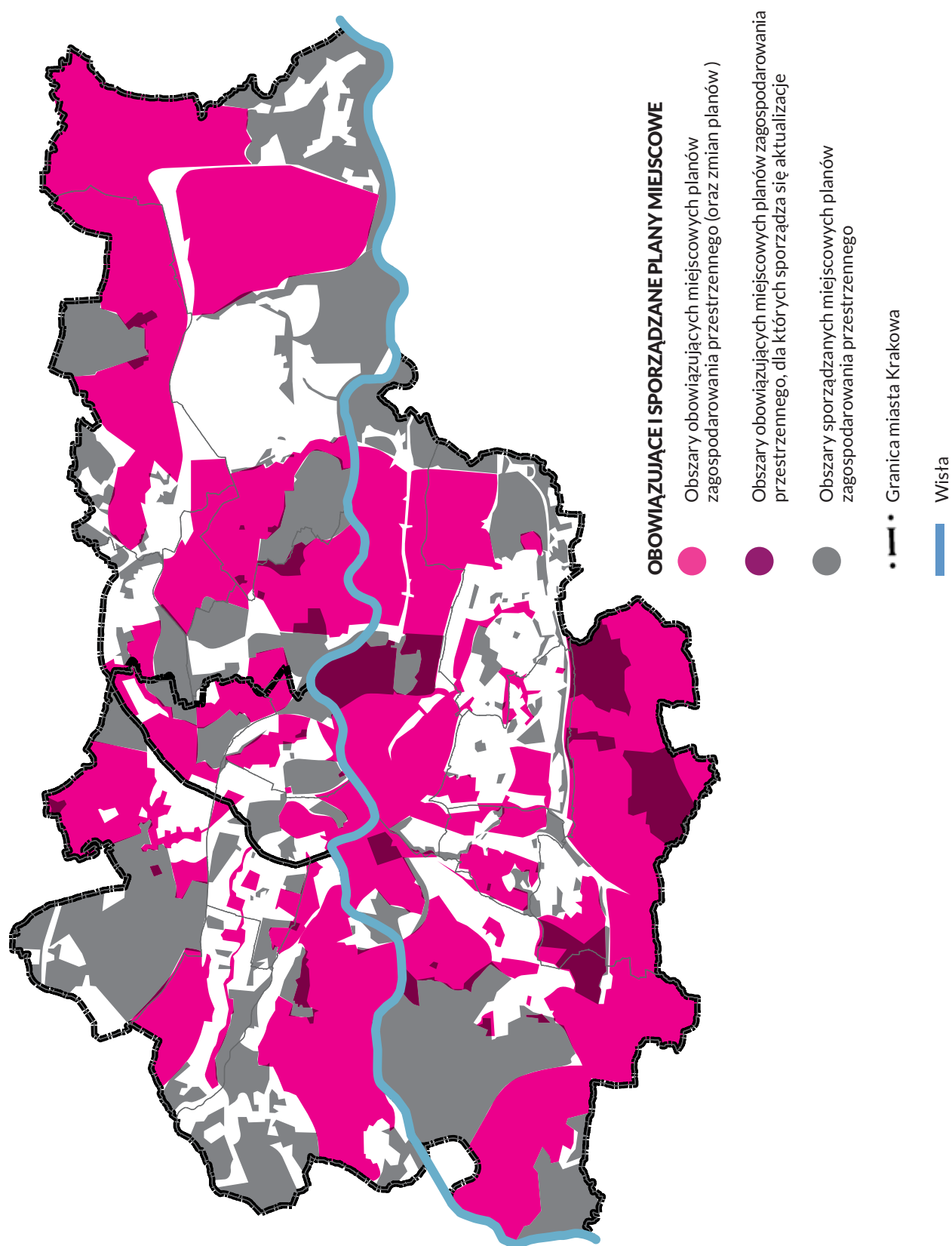
- Wiek przedprodukcyjny
- Wiek produkcyjny
- Wiek poprodukcyjny

RYСУNEK III. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W DZIELNICACH W 2017 ROKU

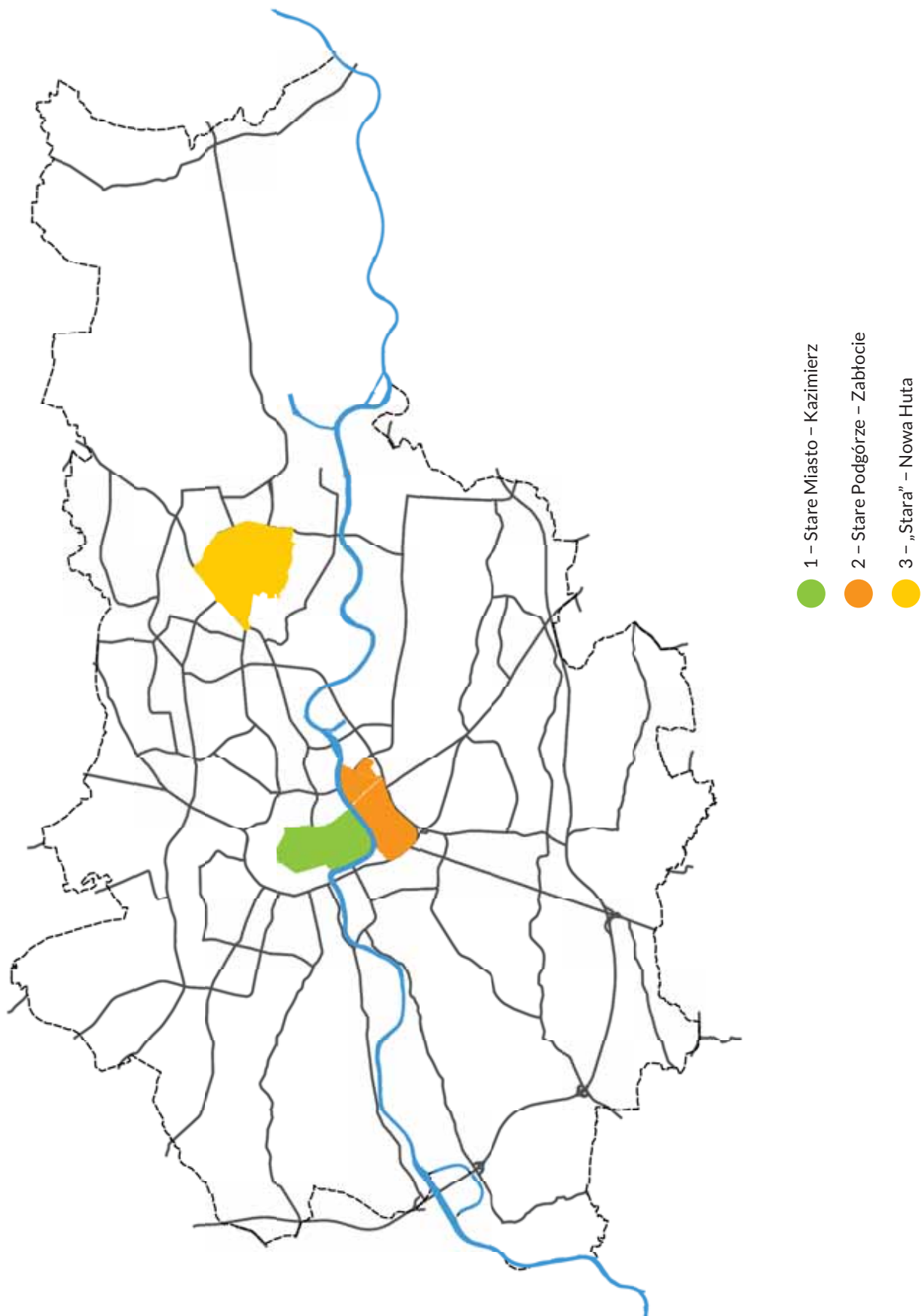

ŹRÓDŁO: OPRACOWANO NA PODSTAWIE DANYCH ZE ZBIORU REJESTRU MIESZKAŃCÓW PROWADZONEGO PRZEZ WYDZIAŁ SPRAW ADMINISTRACYJNYCH UMK

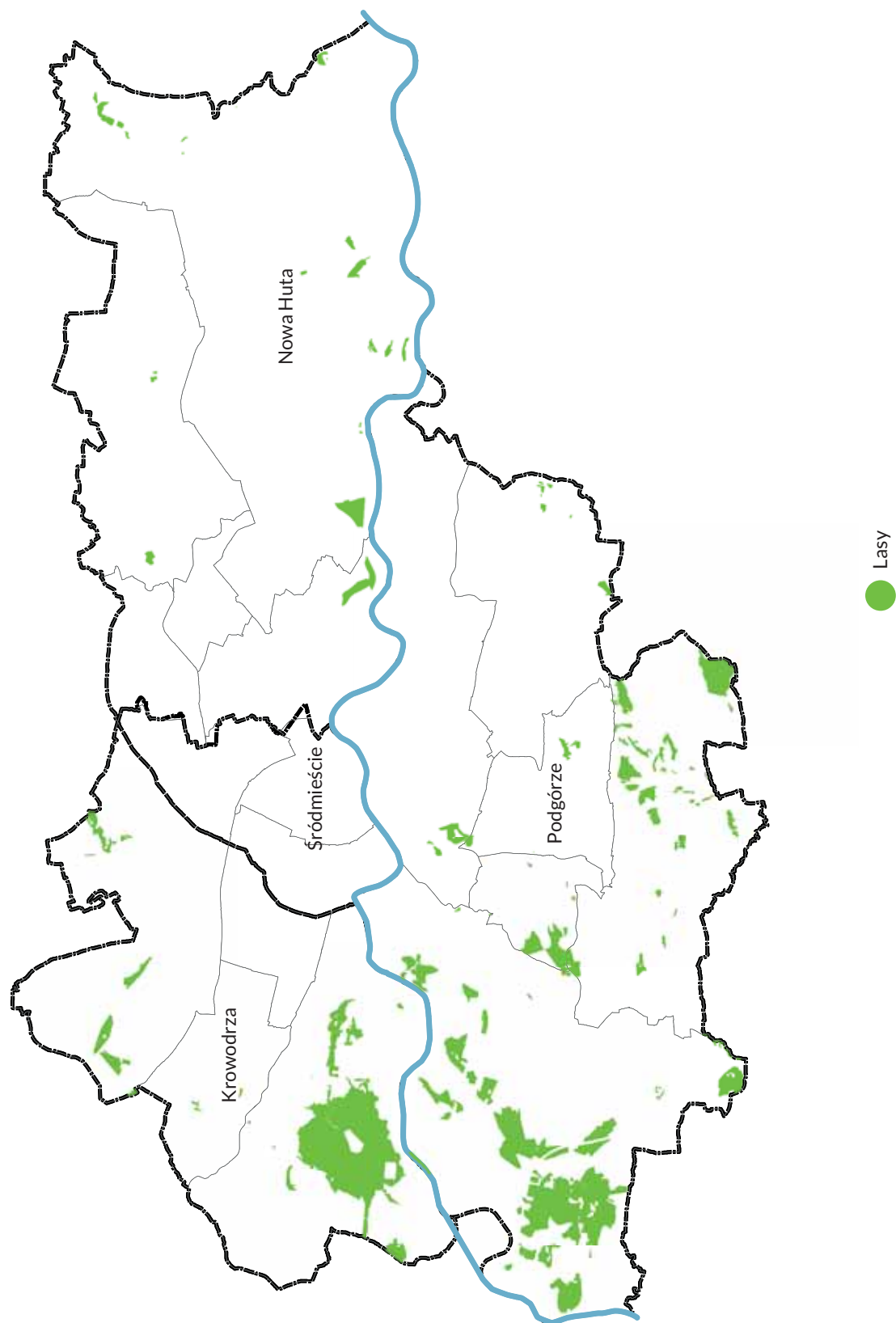
RYSUNEK IV. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA W 2017 ROKU

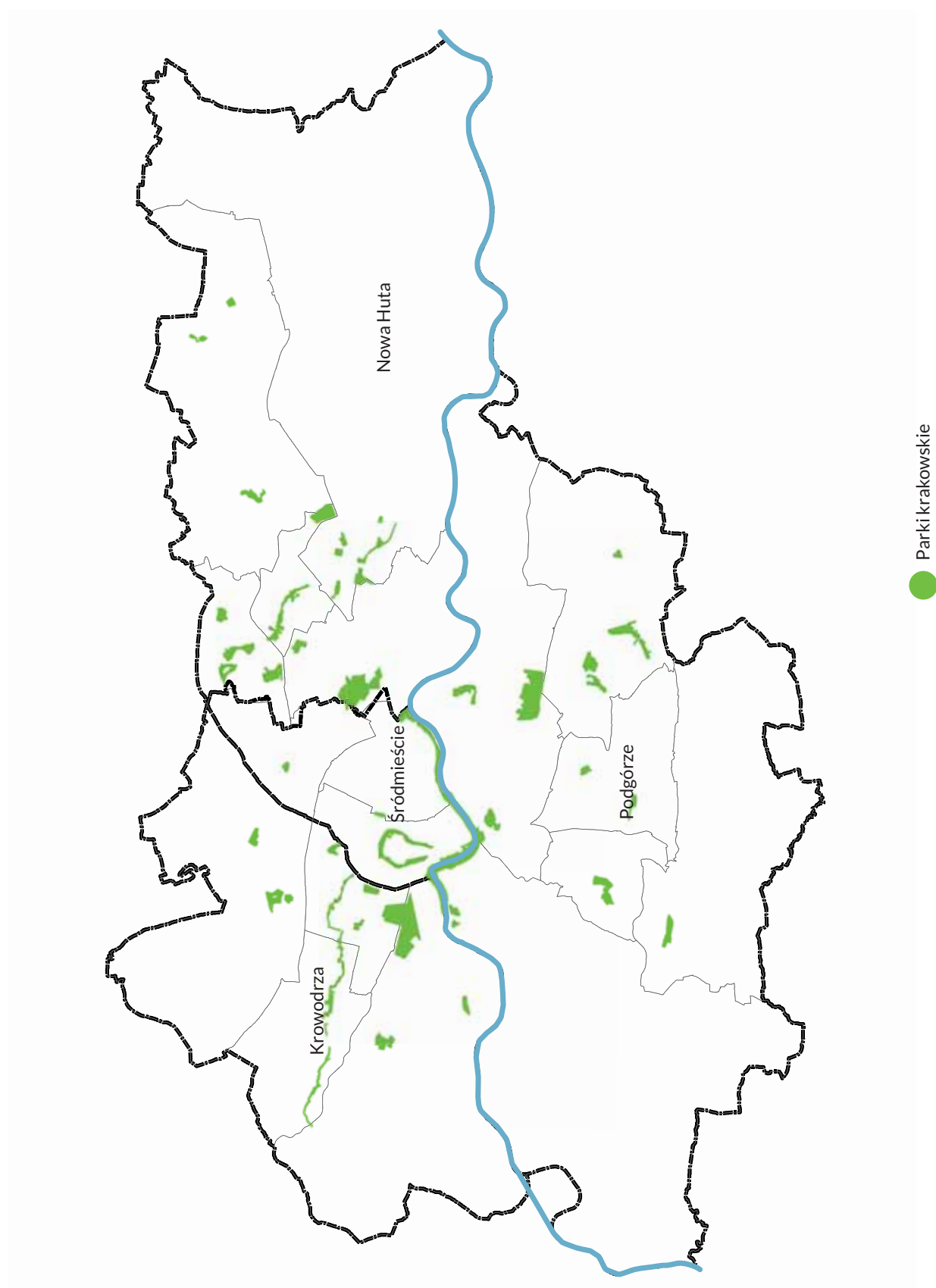
RYSUNEK V. OBSZARY REWITALIZACJI W KRAKOWIE W 2017 ROKU

RYSUNEK VI. LASY W KRAKOWIE W 2017 ROKU

RYSUNEK VII. PARKI W KRAKOWIE W 2017 ROKU

ŹRÓDŁO: OPRACOWANO NA PODSTAWIE DANYCH ZARZĄDU ZIELENI MIEJSKIEJ

RYSUNEK VIII. STREFA PŁATNEGO PARKOWANIA W 2017 ROKU

RYSUNEK IX. ROZMIESZCZENIE JEDNOSTEK POLICJI ORAZ LICZBA POPEŁNIONYCH PRZESTĘPSTW NA 1 000 MIESZKAŃCÓW W 2017 ROKU

